

BELGELER

1. Kitap

Hazırlayanlar:
Sevinç AYÇİÇEK
İ. Metin AYÇİÇEK

Ağustos-2020 / Nürnberg

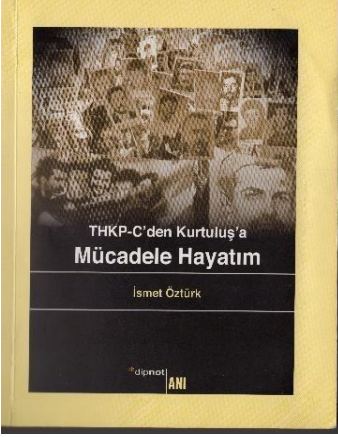
İÇİNDEKİLER

İsmet Öztürk'e İthaf	5
Sunuş	6
Sverdlov. Kalinin ya da Çörtük İsmet	11
Doğan Tarkan, Fehmi Bayraktaroğlu (Resimler.)	15
Döneme İlişkin Kronoloji	17
GMK, Eylül 1980.	23
GMK, Kasım 1980.	29
GMK, Aralık 1980.	40
Yeni Dönem Yeni Görevlerimiz. GMK. (Kurtuluş). 1981.	47
X Kentinin 'a' Organının Yazısı: Yazı-1. Temmuz 1981.	66
X Kentinin 'a' Organı ile Merkez Yöneticisinin Yaptığı Konuşmada Merkez Yöneticisinin Notları.	77
Statülerin Askıya Alınması Üzerine Politbüro Kararı	79
Temmuz 1981	
X Kentinin 'a' Organının Yazısı: Yazı-2. ('Eylül ?) 1981	80
Özgün'ün (M.Ö-T) Yazısı. Eylül 1981.	106
Sefer'in (F.B) Yazısı. Eylül 1981.	117
Politbüro'nun 7-8 Kasım 1981 Kararları	129
Program. Kasım 1981.	131
Yoldaşlara Açık Mektup-1 Hulki (D.T.) . Şubat 1982.	140
Yeni üye alımına ilişkin Politbüro Kararı Şubat 1982	178
12 Eylül Hizbini Mahkûm Edelim. Ocak 1982.	179
12 Eylül Hizbini Mahkûm edelim Kampanyası Sonuçları	233
Şubat 1982.	
Ulusal Sorun üzerine. GMK-İÖ. (Barış Derneği Davası üzerine EKİM'de çıkan yazılara ilişkin eleştirilere yanıt. Ulusal soruna bakış.)	243
Politbüro Mayıs 1982 Raporu	252
Tüzük	267

Açık mektup-2 Hulki (D.T.)	271
Hulki Yoldaşa İlişkin Politbüro Raporları	291
Hulki Yoldaşa İlişkin Politbüro Kararları	293
Proletarya Partisinin Çalışma Tarzı.	294
Kurtuluş Sosyalist Dergi. S.21. Şubat 1978.	
Red ve İnkâr.	313
ÖNCÜ Dergisi. Sayı. 2. 12 Haziran 1980.	
Kitlelerle Bağ Sorunu ve Teorik Eğitimin Önemi.	319
ÖNCÜ Dergisi. Sayı. 2. 12 Haziran 1980.	

İsmet Öztürk'e ithaf !

"Metin'in derli toplu arşivi olduğunu biliyorum. Eğer bunları yayınlarsa belki bir yararı olur diye düşünüyorum..."(İ.Öztürk) *Bu pdf kitap, hazırlayıcıları tarafından **İsmet Öztürk** anısına ithaf edilmiştir.*

O, yaşamını anlatan kitabında Metin Ayçiçek'ten "Kurtuluş belgelerini yayınlaması istemini dillendirmişti". Bu tarafımızdan, "yaşamını devrime adanmış ve arkasında onurla taçlandırılmış manevi bir miras bırakarak sonsuzlukla buluşan; yaşamının her anında komünist kalabilmiş nadir insanlardan biri olan; sevgili İsmet abimizin vasiyeti olarak kabul edilmişti. Bunu gerçekleştirmek bizim devrimci sorumluluğumuzdu. Ve başladık.

Çalışmanın diğer manevi ilham kaynakları ise, baştan beri yürekten benimsediğimiz Kurtuluş Kendini Anlatıyor sözlü tarih çalışmasının SODİD içinde ya da dışındaki bütün emekçileridir. Belgelerin yayınlanması çabası, biraz da onların bu emek yoğun çabasına destek olmak, kaynak sağlamak ve ilgilileri için doğru bir tarihsel değerlendirmeye zemin hazırlamak içindir.

Biz ve birlikte çalıştığımız yoldaşlarımız, bu yolda kaybettiğimiz bütün yoldaşlarımızın bu süreçte verdikleri emeğin, insanlığın özgürleşme, eşitlenme ve sınıfsız sömürsüz bir dünyanın yaratılması çabası içerisinde biriktiğini; yani, verilen hiçbir emeğin sonuçsuz kalmadığını, kalmayacağını; ve eğer yaşarken başımız dik ve gururla onurla yürüyebiliyorsak, bunu onların ödedikleri bedeller sayesinde başarabildiğimizin bilinciyle, onlara layık olmaya çalışacağız.

Sevinç Ayçiçek – İ. Metin Ayçiçek

Nürnberg. 2020.Ağustos.

SUNUŞ

KURTULUŞ tarihine ait yazıların belge niteliğinde aktarımını başlatacağımızı daha önce açıklamıştık. Bu çalışmanın ön hazırlıklarını gerçekleştirebilmek için elbette yoğun bir çaba ve bu çabanın üretimi için yeterli zaman gerekiyordu. Zaman kazanmaya yönelik olarak elimizde hazır olan M.Ayçiçek imzalı üç kitapçık aktardık. Bu arada belgelerin bilgisayara aktarımı gerçekleştirilmeye çalışıldı. Bazı belgeler bu konuda çok ciddi teknik sorunlar çıkarıyordu. Bu tür belgelerin okunabilmesi için ek teknikler üretmek gerekiyordu. Ve bütün bu işleri, yeterli olmayan teknik becerisizliklerimizle çözmeye çalıştık.

Uzun lafın kısıası, “tarih” sevdasıyla yıllardır saklayabildiğimiz elimizdeki kişisel belgeleri orijinallerinden nokta virgül değişikliği bile yapmadan aktarmaya başlıyoruz.

Şu ünlü “arşiv” konusu, “Kurtuluş Kendini Anlatıyor” dizisinin 3. Kitabındaki İsmail Metin Ayçiçek söyleşisinde açıklanmıştı. Sosyalist Ahlak-Devrimci Tavrı kitabının pdf format düzenlenmesinde de bu söyleşinin ilgili bölümü bilgi olarak uzunca aktarılmıştı. Sanırsanız artık bu konuyu ilişkin altı üstü olmayan uyduruk öyküler üretmeye gerek kalmamıştır.

Elinizdeki bu pdf kitap, KURTULUŞ tarihinin ilk olmayan (ilki, daha sonra TEKÖŞİN hareketini oluşturacak olan Seyfi Cengiz ve arkadaşlarıyla yaşanan ve Kurtuluş’tan kopuş ile sonuçlanan tartışma idi) ama sonuçları itibarıyla en önemlisi olan bir kriz ve bölünme sürecinin belgelerini aktarıyor. 12 Eylül’den hemen sonra başlayan kriz ne yazık ki ciddi bir bölünme ile sonuçlandı. Süreci ve sonuçlarını o dönemin koşullarını da dikkate alarak değerlendirebilirsek olumlu bir anlama ulaşmak bugün olanaksızdır. Açık söylemek gerekir ki, bu bölünme KURTULUŞ’u KURTULUŞ yapan ana damarlardan birinin kesilmesi demektir ve nitekim bu ayrılık sonrası süreç krizi kronikleştirdi, üretilen onca güzel düşüncelerin uygulamasını dumura uğratan bir iç çürümeye yol açtı.

Bu süreci - şu ya da bu farklılıklara sahip olsa da- özü itibarıyla aynı nedenlere dayalı olarak sosyalist örgütlerin bütününün yaşadığını düşünüyoruz. Bu nedenle, solun tarihiyle ilgili bir çalışma, ancak, solun bütününün ideolojik temellerinde yer alan komünist düşünceye aykırı ideolojik-politik kirlilik deşifre edilerek ortaya çıkarılabilir. Bütün parçaları yaşam içerisinde benzer yanlışları üretmiş olan Türkiye solunun araştırılmasında ise bu öneri, öneri olmaktan da çıkarak, bir yöntem zorunluluğu olarak kendini göstermektedir.

Elinizdeki bu kitap, örgütümüz içinde yaşanan en çalkantılı bir dönemin belgelerini taşımaya çalışan bir kitap. Elbette döneme ilişkin çok daha fazla belge toplamak mümkündür. Belki bu girişim, belgelerin biraraya getirilmesi için de bir adım olabilir. Bu çabaya destek olmak isteyen arkadaşlarımız eğer ellerinde böylesi belgeler varsa, pdf format olarak, hatta fotoğraf olarak bize iletebilirlerse, onları da kamuoyuyla paylaşmayı ve bilgi aktarımının eksiklerini olabildiğince gidermeyi başarabiliriz. Belki de bu işin Avrupa'dan yapıyor olmak, iletişim sürecinin aksamasını engelleyebilir.

Elinizdeki pdf kitap, KURTULUŞ'un ciddi kayıplara uğradığı 12 Eylül döneminin hemen başlarında ortaya çıkan ve Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü (TKKKÖ) ile Kurtuluş Örgütü (KÖ) olarak bölünen sürece ilişkin yazılar ve merkezi karar organlarının soruna yaklaşımına ilişkin karar vb. belgelerini aktarmaya çalışıyor. Kısa süre içinde elinize geçecek ikinci kitap ise, süreç içerisinde yazılarıyla yer alan söz söyleyen arkadaşların elimizdeki yazıları ve süreci "çözmek" üzere gerçekleştirilen 2. KONFERANS tutanağı aktarılacaktır. Eğer söz konusu ikinci kitap fazla kalın olacaksa, bu süreci üç kitap içerisinde sunabiliriz.

Daha sonrasında 1986 Kongresi, 5. Konferans ve benzeri süreçlere ilişkin elimizde var olan TKKKÖ MK raporları vb. belgeler aktarılacaktır.

Avrupa çalışmalarına ilişkin belgeler ise sonuncu kitap (ya da kitaplar) olarak hazırlanacaktır.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ OLARAK

Belgelerin yayına hazırlanmasında değişik yöntemler düşündük. Elbette bu alanda çalışan arkadaşların hukuki sıkıntı yaşamaması,

belgelerin aslına uygun yayınlanması vb. hassasiyetler öncelikle göz önüne alındı. Ve birtakım görüşmeler sonucunda 36 yıldır aynı mekânı ortak paylaşan iki kişi olarak iki eş yoldaş (Sevinç ve Metin) kolları sıvadık. Bu konuda Avrupa'daki arkadaşlardan da yardım alarak işimizi sürdüreceğiz.

Elimizdeki yazıları önce tarayıcı (Scanner) ile tarayıp pdf-docx formatlara dönüştürüyoruz. Sonra tarama sırasında sayfaya bulaşan lekeleri tek tek temizledikten sonra birimiz yazıyı elimizdeki metinden okurken öbürümüz bilgisayar üzerinden hatalı taramaları düzelterip, tarama eksiklerini tamamlayarak metni hazırlıyoruz. Bunu yaparken bugüne kadar tek ilkemiz “belgenin aslına sadık kalmak” oldu. Okunamayan kelimeleri ya da eklemek istediğimiz notları ise yazı içerisinde ayraç { } ile göstererek ya da dipnota aktararak ama daima “HznN” (“Hazırlayanların Notu”) imzası ile belirttik.

Bugüne kadar olan yazıların bütünü daktilo ile yazılmış, teksir ya da diğer uygun araçlarla çoğaltılarak dağıtılmış belgelerdi. Bu nedenle el yazması belgelere kıyasla görece olarak aktarımı kolay oldu.

İşte, 1. Kitap elinizde. İkinci kitap bunun devamı olacak: söz konusu sürece ve soruna ilişkin Avrupa'ya ulaşabilmiş olan yazıları, mektupları ve Suriye'de gerçekleştirilen II. Konferans'ın sonucunda hazırlanan el yazması tutanak yayınlanacak.

Belgelere, özellikle Hulki yoldaşımızın yazılarında sözü geçen okunmasını önerdiği ve ortak yayın organlarımızda yayınlanmış olan birisi Kurtuluş Sosyalist Dergi'den ikisi ÖNCÜ'den üç yazıyı da ekledik. Bunda kasıt aranmamalıdır, tersine örgütümüz literatüründe yer alan bu bilgelere de bakarak değerlendirmeler yapabilmeye olanak sunmak istedik.

★★★

İsmet Öztürk kitabında şöyle diyordu :

“Avrupa kanalıyla içerden gelen küf kokusu negatif enerji pompalamayı aşmış, adeta zehir pompalamaya başlamıştı. Fakat resmî kanaldan bize hâlâ doğru dürüst bilgi verilmiyordu.

Bu arada Metin Ayçiçek yoldaşımız, içerdeki merkezi ağırca eleştiren bir mektup yayınladı. Ben bundan önce dışarıdaki yoldaşlara bir açık mektup daha yayınlamıştım. Metin'in bu mektubu üstüne de bir mektup yayınladım. Metin'in derli toplu arşivi olduğunu biliyorum. Eğer bunları yayınlarsa belki bir yararı olur diye düşünüyorum... Ben devamlı birliği sağlama yönünde çaba harcamayı doğru buldum. Yapılanları ise yok hükmüne indirgeyip, sil baştan, ama hesaplaşarak yürüme seçtim." (İsmet Öztürk. THKP-C'den Kurtuluş'a Mücadele Hayatım. Dipnot Yayınları. 2020. S. 174).

Hemen söyleyeyim ki, Avrupa'da yaşamakta olan üyelerimizin neredeyse tamamı gelişmelerden "anında" haberdar olamıyordu. Ve bu nedenle bir olayı öğrendikten sonra en azından düşüncelerimizi aktararak "tartışmalara müdahil olmaya" kalkışsak bile bu kolayca aşılabilir bir engel değildi. Örneğin Metin Ayçiçek'in üyeliğinin alınmasından da tekrar verilmesinden de o süreçte kendisinin haberi hiç olmadı. Formel olarak "üyelik" statüsünü hep değerli bir emanet gibi korudu. Çok sonralarında, yaşadığımız süreç bitip TKKKÖ çalışmaları tartışılırken ulaştığımız bilgiler içerisinde bu tür "küçük ayrıntılara" ilişkin bilgilenmek mümkün olabildi. Dönemin en eski Merkez Komitesi üyelerinden olan Kaçaroğlu tarafından kendisi hakkında alınan MK kararı hakkında bilgilendirilen; görev içeriği ve kapsamı detaylı olarak kendisine aynı MK üyesi tarafından açıklanan, "örgüt üyesi sorumluluğuyla" kendisine önerilen görevi kabul ederek (12 Eylül'den hemen sonra Ekim sonunda doğan ve o dönemde 6 aylık olan) çocuğunu ve eşini o koşullarda ülkede bırakıp Ortadoğu ile başlayacak olan bu çıkışın ilişkileri aynı MK üyesi tarafından kurulan Metin Ayçiçek'in "Avrupa'ya neden gittiğini" sorgulayan MK üyesi yoldaşlarımızın da olduğunu biliyoruz. Bu masum sorunun sorulabiliyor olması da, örgütümüzde bilgi aktarımı konusunda Türkiye'de de ciddi sıkıntılar yaşanmakta olduğunu söyleyebiliriz.

Elbette bunun kasıtlı bir tutum olduğunu söylemiyoruz. Ama, böyle olmayacağını düşünemeyecek kadar da deney ve bilgi sahibiyiz.

Buna rağmen o tarihlerde Avrupa Özel Organı, Avrupa'ya ulaşan bütün bilgileri Avrupa'daki ASÖ (Avrupa Sempatizan Örgütlenmesi) içerisinde olabildiğince hızlı ve yaygın aktarmaya çalıştı. İtiraf etmek

gerekir ki bu yazıların çok önemli bir bölümü daha sonra KÖ'nü oluşturan yoldaşlarımızın kaleminden çıkmıştı. Bu konuda içimiz rahat. Bu tür sorunları 12 Eylül askeri darbesinin yarattığı ağır baskı koşulları içinden düşünerek yorumlamak bizi (en azından “örgütümüz tarafından ciddiye alındığımıza” dair) umutlandırdığı için çok da sorun yapmamıştık. Ama nedenleri ne olursa olsun, Avrupa olarak bu sürece yeterince aktif ve etkin müdahil olamamak (örneğin bu soruna ilişkin bir Avrupa kongresi düzenleyememek vb.) hepimizin sorunu, eksikliği idi ve bunu başaramayarak kötü bir sınav verdiğimizizi söyleyebiliriz.

Son olarak şunu söyleyerek bitirelim: Bu kitapta, söz konusu süreçte isimleriyle yer alıp bugün aramızda olmayan, bir dönem aynı idealler için birlikte çalıştığımız yoldaşlarımızın resimlerini koyduk. Yine, henüz tamamlayamadığımız, eksik ya da yanlış tanımladığımız “yoldaşlık” anlayışı yetersizliğinden dolayı süreçten sonra kaybettığımız arkadaşlarımıza ilişkin de yeterli bilgilere sahip değiliz. Keşke süreçte yer alan ama bugün aramızda olmayan bütün yoldaşlarımızın resimlerini bu kitaba katabilseydik. Dileriz bunu da bir başka çalışma olarak yakın zamanda önümüze koyarız. Bu yoldaşlarımızla yolun bir aşamasında farklı yönlerde yönelmiş olsak da, aynı kulvarda koşan insanlardık, aynı yöne gitmeye çalışıyorduk ve bizi devrime götürecek olan şey hiçbir zaman tek bir örgütün gücü değil, aynı kanala dökülen bütün damlaların ortak gücü olduğunu biliyoruz. Bu uğurda harcanan emeklerin bütünü sınıfsız sömürsüz bir dünya için, insanın bütün esaret biçimlerinden kurtularak özgürleştiği bir dünya içindir.

Kaybettığımız bütün yoldaşlarımızı saygıyla anarak.

Sevinç Ayçiçek – İ. Metin Ayçiçek

**SVERDLOV, KALİNİN
YA DA ÇÖRTÜK İSMET
(20.11.2011)**

Sverdlov ya da Kalinin, Sosyalist Eğitim çalışmalarında iki önemli örnekti, üniversiteli devrimcilere karşı. Biri liseden kovulma bir işçi, öteki orta dereceli okuldan mezun bir köylü. İki komünist önder.

Sonra Çörtük İsmet'i tanıdım.

"İlk okul mezunu eski kumarhaneci"yi.

Sverdlov ve Kalinin öyküsünün en gerçek kanıtıydı sanki o,
Ve Merkez Komite'mde halkımın bir özeti.

Onu hep "ilkokul mezunu eski kumarhaneci" olarak düşündüm, böylesi umut vericiydi bana devrim adına.

Kendini 'aşan' insanın nadir örneği idi o.

En coşkulu devrim tanımlarımı taçlandıran değerli bir mücevherdi örneklerimde.

Kendi değerini, kendi emeğinden yaratan bir devrimci önder.

"İlkokul mezunu eski bir kabadayı."

Varlığını komünistleştirilmiş bir insan güzeli.

Yasal gazetemizi, polis baskısından koruyabilmek için gizli koşullarda hazırladığımız dönemlerde, onun "solda birlik" konusunda yazdığı bir yazısının, "bu adamın yazısını düzeltmekten bıktım" diyen bir yoldaş tarafından hırsla yırtılıp kâğıt kutusuna nasıl atıldığını görmüştüm.

Yazının içeriğinin önemi dikkate alınmamış,

ilkokul mezunu bu adamın yazısının

imla yanlışları tepki toplamıştı sadece.

Yaşasın proletarya iktidarı öyle mi?

Ukala eğitilmişlerin elitist yaklaşımlarının ve iktidar hırslarının ürünü olan giyotinler altına boyun sürmek yiğit işiydi.

Çörtük İsmet bunu yaptı, başardı.

Ve onca yadırganış arasından doğdu devrimin ince gülü. Üniversite kibri kabullenmekte zorlansa da,

sokaklardan geldi

sokaklar kucakladı onu bütün içtenliğiyle.

Hastanedeyken konuştum son kez.

"Abi" nasılsın dedim, kendimi zorlayarak.

"İyiyim" dedi kendini hiç zorlamadan.

İyiydi.

Yoldaşlarıyla konuşurken hep iyi oluyordu. Veda idi sözleri aslında, biliyorum,

dostluk aktı yorgun sesinden damarlarıma.

Kaptan'a da ilettiler selamlarının sıcaklarından bir tutam,

"İrfan'a da selamımı söyle" dedi, söyledim.

"Hepinizi seviyorum" diye tekrar etti

ikinci kez, üçüncü kez ve bilmem kaçınıcı kez

Rıyasız, yalansız, yürekler dolusu bir saygı ile

Sevgi aktı allı turnanın kanatlarında oradan buraya...

Söz bitti benim için, dil tutuldu,

ve sürgünlüğün en zor anı budur sanırım

gitmek istediğinde yarin yanına,

bağlanmış olduğunun farkına varırsın bir an yolların,

yetmezliğin kahredici zavallılığını yaşarsın yeniden

oligarşiye lanet okumalar da bastıramaz içindeki öfkeyi

iki damla yaş dökmek erkeklığe yakışmaz derlerse de yakışır,

ya da okkalı bir küfür alırsın Sabahattin Ali'den,

kaldırıp yukarıya yüzünü.

Yoldaşım öldü,
ne zaman gökyüzünde bir yıldızın daha kaydığı söylenirse bana bun-
dan kelli,
"kandırman beni" diyeceğim,
bir Çörtük daha yok ki kaysın yıldızlar.

Ne demektir örnek olmak yalansız, riyasız
istediğın değil midir kendin için kendince örnek seçtiğın
Ve biraz Cevahir katıp içine, biraz Sabo ekleyip,
Hüdayi'nin gülüşünü takip gönlüne Fehmi'nin isyanıyla bütünleştirip
ben onun duruşunu seçtim, kendimce.

Ve tarih yazdı ki,
"İlk okul mezunu" bu "eski kahveci"
bir kez karar verdi devrimci olmaya ve oldu, ömrünce bükülmeden, ve
yaşamının her adımında devrim oldu,
yoldaşlarından sevgisini eksik etmeden.

"Abi" diyeceğim sana, arkandan üzülmeyeceğim inan ki, senin duru-
şunu duruşum olarak koruyacağım hayata karşı, yüreğini devrim ola-
rak yaşatacağım yüreğimde sevgiyle kal.

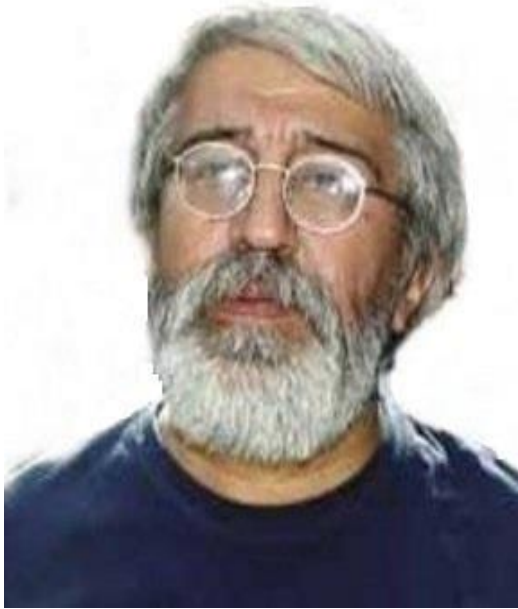
20.11.2011. Özgür Politika Gazetesi. XWE Metin Ayciçek.

DOĞAN TARKAN

31.08.1948 - 25.12.2013

Hulki

Recep Gökırmak

FEHMİ BAYRAKTAROĞLU

1950 / 12.07.2011

(Sefer)

DÖNEMİN KISA KRONOLOJİK TANIMI ¹

1980 15 Mayıs: Sıkıyönetimin engellemeleriyle uzun zamandır mücadele eden haftalık Kurtuluş Gazetesi 112. Sayısında yayınına son verdi ve on beş günlük ÖNCÜ dergisi yayımlanmaya başladı. (Gazete 1978 Ocak ayında yayına başlamıştı.)

1980 Temmuz: İşçi sınıfının en militan ve politik kesimlerini barındıran DİSK'in genel kongresi yapıldı. Kurtuluş, Dev-Maden Sen, Limter-İş Nakliyat-İş, Keramik-İş, Tekstil-İş, Gıda-İş gibi sendikalardan gelen 24 delege ile TKP'den sonra en çok delegeye sahip ikinci sosyalist örgütlenme oldu.

1980 1 Eylül: Sıkıyönetimin engellemeleri dolayısıyla ÖNCÜ dergisi de yayınına son verdi ve yine on beş günlük periyodla çıkacak EKİM dergisi yayına başladı. Derginin ikinci sayısı matbaadayken 12 Eylül Darbesi oldu.

1980 12 Eylül: 10-11 Eylül günleri İstanbul'da toplanan GMK, toplantının bittiği saatlerde o akşam darbe olacağına ilişkin bir duyum aldı ama kesinleştiremedi. İstanbul'dan Ankara'ya dönmekte olan GMK üyeleri Şaban İba ve Ali Demir otobüsle yoldayken gerçekleşen darbenin ilk gün kargaşası içinde fark edilmeden Ankara'da güvenli bir eve ulaştı.

1980 Eylül sonu: İstanbul'da olan ve hemen toplantı yapan Ali Demir ve Şaban İba dışındaki beş GMK üyesi "Geri Çekilme Kararı" diye bilinen ve esasen kadroların ve örgütsel ilişkilerin korunmasını ve "İşçi sınıfının içine ve büyük kentlere doğru çekilmeyi" öngören bir politika belirledi. Bir yandan da Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşu ile görüşerek askeri cuntaya karşı bir mücadele cephesi oluşturmak için girişimde bulunma kararı alındı.

1980 1 Ekim: Kurtuluş imzalı bir siyasi bildiriyle 12 Eylül'le birlikte bir "askeri diktatörlük" kurulduğu, eğer faşist bir diktatörlüğe dönüşmezse birkaç yıl sonra geri çekilebileceği ve ağır illegalite koşullarında zorlu bir mücadeleye hazırlanmak gerektiği vurgulandı.

1980 8 Ekim: Kurtuluş militanı Necdet Adalı idam edildi. Ailesine yazdığı son mektubunda, "Sizleri ve ezilen halklar uğruna mücadeleyle erken bırakmak zorunda kaldığım için üzgünüm" diye sesleniyordu.

1980 Ekim: Mahir Sayın ve Doğan Tarkan, Suriye sınırından gizlice yurtdışına çıktı.

1980 Kasım: Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşu ile İstanbul'da görüşme yapılarak cuntaya karşı birlikte mücadele önerisi yapıldı. Devrimci Yol öneriyi ciddiye almadı. Kendilerinin gerekeni yapacağını ve cuntayı inine tıkacağını söyledi. Halkın Kurtuluşu ise yeni kongre yaptıklarını ve demokratik devrim programının talepleri çerçevesinde birlikte mücadele edebileceklerini bildirdi. Sonuçta üçlü görüşme ve eylem birliği girişiminden bir sonuç çıkmadı.

1981 Şubat: Örgütün askeri diktatörlük koşullarına uygun olarak yeniden düzenlenmesinin büyük ölçüde tamamlandığı düşüncesiyle İlhami Aras ve Ali Demir de yine Suriye sınırından gizlice yurtdışına çıktı.

1981-Mart: Metin Ayçiçek, Ocak ayında kendisine bildirilen ve Mart başında Kaçaroğlu ile yaptığı son görüşmeden sonra Suriye'ye çıkarıldı.

1981 Mart: Mustafa Kaçaroğlu İstanbul'da Erdal Kantar ile yapacağı örgütsel bir randevuda polisin kurduğu tuzak içinde yakalandı.

1981 Mayıs: İsmet Öztürk de yurtdışına çıktı. Bu arada GMK üyelerinin yanı sıra bazı siyasi kadro ve militanlar da yurtdışına çıktı ve daha önce ilişki kurulmuş olan Filistin Kurtuluş Örgütü kamplarına yerleşti. Necdet Adalı ile birlikte idama mahkûm edilen ve cezaevinden firar ettikten sonra Filistin'e gönderilen Kemal Ergin, 17 Mayıs 1981'de denizde yüzerken boğularak öldü.

1981 Mayıs - 1983 Mayıs: GMK'nın eski üyelerinden sadece Şaban İba Türkiye'de kaldı. Yurtdışına çıkan eski GMK üyelerinden Mahir Sayın ve Doğan Tarkan'ın "Yazı Kurulu" olarak görev yapmaları öngörülmüştü ve Suriye'den Avrupa'ya geçtiler. Suriye'deki GMK üyeleri İlhami Aras, Ali Demir ve İsmet Öztürk ise "koruma"

altındaydı ve ancak Türkiye'ye döndüklerinde görev ve yetkilerini yeniden üstleneceklerdi. Türkiye içindeki GMK üyeleri de "Politbüro" olarak görev yapıyordu. Tutuklanmalarla GMK eksildikçe "yedek" olarak saptanan yeni üyeler görevlendirildi. Böylece ilk aşamada Saim Koç ve Mustafa Yavuz Politbüro'ya dahil oldu. Celal Polat ve İrfan Cüre de yedek üye olarak belirlendi. Mayıs 1982'de Mustafa Yavuz ve Celal Polat yakalanınca İrfan Cüre ve daha önce yedek üye olarak belirlenen Seyfi Öngider GMK üyesi oldu. Bu arada Kasım 1982'de Saim Koç da yakalandı ve böylece Türkiye içindeki GMK üyeleri Şaban İba, İrfan Cüre ve Seyfi Öngider'den ibaret kaldı. Bu üç kişi Politbüro'yu oluşturdu ve Türkiye içindeki GNK üyeleri olarak 1983 Mayıs ayına kadar örgütü yönettiler.

1982 Mayıs: İlk büyük polis operasyonu GNK üyesi Mustafa Yavuz ile Celal Polat ve İstanbul il komitesi üyeleri de dahil çok sayıda militan yakalandı. Bu arada art arda gelen polis operasyonları sonucu özellikle Anadolu şehirlerindeki örgütsel ilişkiler dağıldı. Tutuklamalar yaygınlaşıp taşradaki örgütlenmeler varlığını sürdüremez hale gelince İstanbul, Ankara ve İzmir'de toplanan ilişkiler buralarda yeniden düzenlendi. Bu arada bir süre sonra Kürdistan'daki komiteler de feshedilip üç büyük şehre aktarıldı.

1982 Yazı ve Sonbaharı: EKİM dergisi örgütün merkez organı olarak gizli çıkmaya başladı. Örgütsel düzenlemeler oturdukça derginin illegal koşullarda basımı düzenli hale geldi ve dağıtımı giderek arttı. Yüzlerce örgüt militanı ile ilişki sürdürmenin en önemli aracı haline gelen derginin adı daha sonra KURTULUŞ oldu. Bu arada örgüt üyelikleri askıya alınıp, yeni bir tüzük yapılarak örgütsel düzenlemeler bir bütün olarak herkesi kapsayınca hem örgüt içinde tartışmalar büyüdü hem de yurtdışındaki GMK üyeleri ile yurt içindeki üyeler arasında tartışma başladı. Doğan Tarkan ve bazı arkadaşları, yurtiçindeki Politbüro tarafından "hizip" olarak ilan edilip, bazı üyeler de örgütten ihraç edilince ipler iyice gerildi. Sonuçta Suriye'nin Şam kentinde tam üyeli GMK toplantısı yapılmasına karar verildi.

1982 Kasım: GMK toplantısı için hazırlık yapmak üzere İlhami Aras Suriye'den Türkiye'ye geldi. Tam bu arada Politbüro üyesi Saim Koç yakalandı ve bunun üzerine sadece toplantı hazırlığı için gelen

İlhami Aras da Politbüro'da görev aldı ve Şaban İba, İrfan Cüre ve Seyfi Öngider ile birlikte Şubat 1983'te gizlice Şam'a gittiler.

1983 Mart-Nisan: Şam'da yapılan ve yurt içinden Şaban İba, İrfan Cüre, Seyfi Öngider ve yurtdışından İlhami Aras, Ali Demir, İsmet Öztürk, Mahir Sayın, Doğan Tarkan'ın katıldığı ve bir ay kadar süren tam üyeli GMK toplantısında, 12 Eylül sonrasındaki siyasal ve örgütsel süreç etraflıca tartışıldı. Doğan Tarkan Kurtuluş'tan ayrılırken örgütün adı "Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü (TKKKÖ) olarak yeniden belirlendi. Yurtdışındaki örgüt üyeleriyle birlikte bütün GMK üyelerinin de Türkiye'ye dönmesine ve Türkiye'de önce konferans, sonra da bir kongre yapılmasına karar verildi. Nitekim toplantıdan sonra GMK üyeleriyle birlikte, o sırada Suriye ve Filistin'de bulunan örgüt üyeleri parça parça Türkiye'ye döndü.

1983 Haziran: İstanbul Komitesi üyelerinin de aralarında olduğu çok sayıda örgüt üyesi, büyük bir polis operasyonu ile yakalandı. Mayıs 1982'den sonra örgüt en ciddi kayıplarını verdi.

1983 Ağustos: GMK üyelerinin tümü ülkeye döndükten sonra Erdek'te bir hafta süren bir toplantı yapılarak yeni dönemde atılacak adımlar kararlaştırıldı. Genel örgüt konferansının temsili olarak gerçekleştirilmesine ama kongrenin bütün üyelerin katılımıyla "seyyar" olarak yapılmasına ve "sirkülasyon" adı verilen ve gizlice basılıp bütün örgüt üyelerine ulaştırılan yazılarla bir "tartışma kampanyası" açılmasına karar verildi. Ayrıca mali sorunların ağırlaşması nedeniyle yeniden soygunlara başlanması da karar altına alındı.

1983 Ekim: GMK üyesi İlhami Aras İstanbul'da tek başına yakalanarak tutuklandı.

1983 Aralık: İstanbul'da yapılan ikinci konferansta, 1982-83 yıllarında görev yapan Politbüro üyeleri "sekte" bir politika izledikleri gerekçesiyle eleştirildi. Yeni tüzükle yapılan düzenlemeler sonucu örgüt üyeliklerini kaybedenler, "eski hakları geçerli olarak örgüte geri çağırıldı". Ayrıca bu dönemde Kürdistan örgütlenmesinin feshedilmesi nedeniyle "sosyal-şovenizmden etkilenildiği" belirtilerek özeleştirici çağırısı yapıldı.

1984 Ocak: “Sirkülasyonlar” aracılığıyla yürütülen tartışma kampanyasında çeşitli görüşler ve karar tasarıları tartışıldıktan sonra bütün örgüt üyelerinin oy pusulalarını kongre komisyonuna göndererek oy kullanması yoluyla “seyyar kongre” yapıldı ve Merkez Komitesi seçimi gerçekleştirildi. Mahir Sayın, Ali Demir, Şaban İba, İrfan Cüre ve Seyfi Öngider MK'ya seçilirken, eski GMK üyesi İsmet Öztürk aday olmadı ve bir süre sonra Doğan Tarkan ve arkadaşlarının oluşturduğu Kurtuluş Örgütü'ne (KÖ) katıldı.

1984 Şubat: O zamana kadar Türkiye'nin en büyük banka soygunu olan Ziraat Bankası Bostancı Şubesi soygunuyla banka soygunları başladı.

1984 Nisan. Banka soygunları dolayısıyla polisin Kurtuluş'a yönelik dikkati arttı ve operasyonlar yoğunlaştı. Diyarbakır'da başlayan bir operasyon ve takip İstanbul'a sıçradı. MK üyesi Seyfi Öngider ve İstanbul İl Komitesi üyelerinin de içinde yer aldığı bir grup yakalanıp tutuklandı.

1984 Haziran: Mahir Sayın MK kararıyla yeniden yurtdışına çıktı.

1985 29 Mart: Yapılan konferans ve kongre ile iç sorunlarını çözecek toparlanan Kurtuluş hemen her yıl polis operasyonları ve tutuklamalarla ciddi kayıplar vermesine rağmen örgütsel-siyasal varlığını sürdürdü. 6 Kasım 1983 seçimlerinin ardından siyasi ortam gevşemeye başlamıştı. Gençlik içinde bir siyasi hareketlenme vardı ve Kurtuluş'un örgütlenme çabaları da dikkat çekiyordu. Bu arada devam eden banka soygunları zamanın ANAP hükümeti için siyasi bir sorun haline geldi. Soygunların Kurtuluş tarafından yapıldığını değerlendiren İstanbul polisi, MK üyelerinin yurtdışıyla haberleşme kanallarını saptayarak takibe başladı. Belirli bir süre devam eden takip sonucunda polis, Politbüro üyeleri Şaban İba, Ali Demir ve İrfan Cüre dahil, banka soygunlarını yapan ekibin çoğunluğuyla İstanbul, Ankara ve İzmir'deki örgütlerin birçok yöneticisini ve üyesini yakalayarak tutukladı. Örgüt, tarihinin en büyük kaybını verdi.

MK üyesi olarak sadece yurtdışındaki Mahir Sayın kaldı ve Kurtuluş'un doğduğu, geliştiği ve kitlesel bir devrimci hareket olarak varlığını sürdürdüğü ilk 10 yıl böylece sona erdi.

BELGELER

1. KİTAP

Türkiye Halkları, oligarşinin ve usaklarının yeni ve ağır bir saldırısı ile yüzyüze. Son yıllarda egemen sınıflar, binbir çaba ile, başta işçi sınıfı olmak üzere, Kürt ve Türk emekçilerinin yükselen muhalefeti "durdurmak, içine düştükleri ekonomik ve siyasi darboğazları aşabilmek için çeşitli yollara başvurdular. Binbir siyasi ve ekonomik tedbir geliştirdiler. Hiçbirinin yetmediğini gördükleri noktada askeri bir diktatörlük ve giderek faşist bir diktatörlüğün dertlerini derman olabileceğini sanıyorlar.

Toplumsal gelişmenin analizlerini doğru bir biçimde yapabilen hareketimiz, nelerin gelişebileceği konusunda şimdiye kadar açık fikirlerle sahip olmuştur. Diyebiliriz ki, şimdiye değin olan gelişmeleri çok önceden adım adım ortaya koyduk. Askeri bir diktatörlüğün oligarşinin açık diktatörlüğe geçişinde ilk adım olacağını, siyasetin buna nasıl hizmet edeceğini, olaylar henüz başlangıç halindeyken CHP hükümeti döneminde ortaya koyduk. Sürpriz olmayan bu gelişmeye karşı yerine getirilmesi gereken görevleri belirledik. Olayların müzminleşiyor görüldüğü ve gevşemenin başladığı durumlarda herkesi yeniden uyardı, bir görev bildik.

Türkiye Halkları, oligarşinin ve usaklarının yeni ve ağır bir saldırısı ile yüz yüze. Son yıllarda egemen sınıflar, binbir çaba ile başta işçi sınıfı olmak üzere, Kürt ve Türk emekçilerin yükselen- muhalefeti durdurmak, içine düştükleri ekonomik ve siyasi darboğazları aşabilmek için çeşitli yollara başvurdular. Binbir siyasi ve ekonomik tedbir geliştirdiler. Hiçbirinin yetmediğini gördükleri noktada askeri bir diktatörlük ve giderek faşist bir diktatörlüğün dertlerine derman olabileceğini sanıyorlar.

Toplumsal gelişmenin analizlerini doğru bir biçimde yapabilen hareketimiz, nelerin gelişebileceği konusunda şimdiye kadar açık fikirlerle sahip olmuştur. Diyebiliriz ki, şimdiye değin olan gelişmeleri çok önceden adım adım ortaya koyduk. Askeri bir diktatörlüğün oligarşinin açık diktatörlüğe geçişinde ilk adım olacağını, sıkı yönetimin buna nasıl hizmet edeceğini, olaylar henüz başlangıç halindeyken CHP hükümeti döneminde ortaya koyduk. Sürpriz olmayan bu gelişmeye karşı yerine getirilmesi gereken görevleri belirledik. Olayların müzminleşiyor görüldüğü ve gevşemenin başladığı durumlarda herkesi yeniden uyardı, bir görev bildik.

Şimdiye değin çeşitli yayınlarımızda tahlil etmiş olduğumuz durumu genel hatlarıyla bir kere daha ortaya koymakta yarar vardır. Son iki yıllık yayınlarımızda, sürekli olarak Türkiye'nin askeri ve giderek faşist bir diktatörlüğe doğru hızla kaymakta olduğunu vurgulamaktaydık. Türkiye'nin içsel dinamiklerinin olduğu kadar, dünyanın mevcut

durumunun da bu gidişi zorunlu kıldığını söylemiştik. İçte çarpık kapitalizmin büyümesine paralel olarak artmış olan ekonomik, siyasal ve kültürel sorunlar, dünyada ABD hegemonyasının yıkılıp, Orta Doğu'da büyük ve önemli değişmelerin vuku buluşuyla üst üste çakışmaktaydı.

Çarpık kapitalizm büyümesini sürdürdüğü müddetçe emperyalizme olan bağımlılığını da daha büyük boyutlara çıkarır. Çünkü bu yapı, temelleri itibarı ile emperyalizme dayanır. Büyümesi ölçüsünde emperyalizme dayanmasının boyutu da büyür. Bu, ülkenin emperyalistlerin elinde oyuncak haline daha fazla gelmesinden başka bir anlama gelmez. Diğer yandan da büyüyen bu kapitalizm, kendi büyüttüğü ekonomik sorunların yanında hızla siyasal sonuçlar da üretir. Başta sınıflar ayrışmasına büyük bir hız kazandırır. Tekelci karakteri ile tüm orta sınıfları hızla iflasa sürükleyerek proletaryanın saflarına doğru iteler. Kırılardan şehirlere büyük göçlere yol açar.

Türkiye'nin son yıllarda şehir nüfusunun artışına bakılırsa, bu en açık biçimiyle görülür. Şehirlerin nüfusu, buralarda gelişen sanayinin çapıyla son derece orantısız bir biçimde artmaktadır. Öyle ki; bunların yedek sanayi ordusunu oluşturduğunun bilincinde olmasına rağmen egemen sınıfların bile rahatsızlık duyacağı boyutlara kazanmıştır.

Proletaryanın saflarına doğru itilenler, yalnızca kırılardan gelmiyor. Küçük ve orta burjuvazinin hızla iflasa sürüklenen kesimleri de bütün direnmelerine rağmen proletarya saflarına doğru fırlatılıyorlar. Orta köylüler kendi mallarının fiyatları artsa bile, her yıl iki misline çıkan geçim araçlarının fiyatları karşısında bellerini doğrultamıyorlar. Şehirlerin küçük burjuvaları da aynı durumda. Bütün bu huzursuz ama kitlesel anlamda eylemsiz yığınların yanında, işçi sınıfımız yaşamı biraz daha dayanılır kılmak için tümen tümen grev mücadelesine atılıyor. Ekonomi bütün reçetelere rağmen rahatlamaya giremezken işçi sınıfının mücadeleye atılması, burjuvaziyi çılgına çeviriyor. Kısacası toplumdaki tüm sınıflar büyük bir huzursuzluk içinde.

Bu gelişmenin izleri yıllar öncesinden görülebiliyordu. Sınıf mücadelesinin gelişmesine paralel bir biçimde oligarşi, mevcut düzen kuvvetlerinin yeterli olmayacağının bilinciyle faşist alternatifini de

geliştirdi. Sınıfsal parçalanmaların çarpıcı ortamında, devrimci hareket kadar faşist hareket de gelişmek için uygun koşullar buldu. Egemen sınıf toplumsal muhalefete bir yandan resmi güçleriyle saldırırken, diğer yandan da faşist köpekleriyle saldırıya geçti. Ama parçalanmış muhalefet hareketini ne bastırabildi ne de geriletebildi. Aksine toplumsal muhalefet reform hayallerinin yarattığı barikatları aştıkça devrimci bir karaktere bürünmeye başladı. Tüm ülke kendi tabirleriyle “yangın yerine” döndü. Ekonomik sorunların normal yollarla üstesinden gelinemezken, terör dedikleri faşist katliamlar yığınların direnişini durduramaz olmuştu.

Bu durumda “normal” yolların dışına çıkılması zorunluluktan oligarşi için. İki çare vardı. Ya mevcut mekanizmalar içerisinde oligarşik devleti aşırı güçlendirerek, açık diktatörlük gibi işleyen bir mekanizma yaratmak, ya da açık diktatörlüğe başvurmak. Bu gelişmeyi iç dinamikler böyle zorlarken, ABD emperyalizminin özellikle İran’daki gelişmelerden sonra Türkiye’den de beklediği buydu: Bekçi köpekliği yapacak güvenilir bir uşak. “Normal” yollardan bu doğrultuya varmak, her adımda toplumsal muhalefetin sert tepkileriyle yüz yüze geldikçe sonu gelmez bir macera gibi görünmeye başladı. Halbuki ne dünyanın durumu, ne de Orta Doğu’daki gelişmeler çok fazla olanak tanıımıyordu.

Son olarak “normal” için bir olanak gibi görünen “erken seçim” olayının da güme gitmesiyle birlikte, ne emperyalizmin ne de oligarşinin daha fazla oyalanacak durumu kalmadı. Generallerin ABD ve NATO ziyaretleri sırasında bunlar görüşüldü. Ve “normal” yolların dışına çıkılması kararlaştırıldı.

IMF ile bizim gibi bağlantılara girip de başka bir noktaya varmış hemen hiçbir geri bırakılmış ülke yoktur. Zira IMF’nin reçetesi basittir: Sömürü yükseltilecek; tekelleşme hızlandırılacak, egemenliği pekişen tekeller yeni bir noktada dengeye ulaşacak. Bunun tek yolunu da IMF ücretlerin, taban fiyatlarının dondurulmasında görür. Ancak taban fiyatlarını ve ücretleri dondurmak tüm bir toplumu karşıya almakta başka bir şey değildir. Parlamenter yaşam içinde kitlelerden oy isteyecek hiçbir siyasi parti, bunu açık bir biçimde yapmak istemez. Dolambaçlı yollardan yapılmaya çalışılması, Türkiye gibi çalkantı içinde olan bir ülkede ise, sınıf mücadelesinin şiddetlenmesinden başka bir sonuca ulaşmaz. Böyle bir durum ise egemen sınıfların eninde sonunda “normal” olmayan yollara iter.

Faşist hareketin henüz tek başına iktidarı ele geçiremeyecek bir durumda olması, mevcut düzen kuvvetlerinin hâlâ kullanılabilir durumda olması, askeri rejimi öne geçirir. Oligarşi, toplumsal muhalefeti bastırmadıkça hayatın kendisine haram olacağını bilir. Onun için de sık sık “siyasal istikrar olmazsa, ekonomik istikrar olmaz” der durur. Aslında elbette ki tersidir. Ama sürekli istikrar diye bir durum da yoktur. Bütün derdi, ekonomik sorunlar büyüse de, küçülse de, soygununu tepki görmeden yapabilmektir. Ama emekçi sınıflar durmuyorlar, örgütlülüklerinin elverdiği ölçüde mücadeleye atılıyorlar. Ve Oligarşinin zaten sıkıntılar içindeyken “huzurunu” kırıyorlar.

Sonunda mevcut düzen kuvvetlerinin başta galeni, ordu (her yerde olduğu gibi) “normal yolların dışına çıkılmasının” kanalını “özel harbi” önlemek üzere açtı. Hiyerarşisini hiç bozmadan Atatürkçü çizgide “öze] harbi”, “anarşiyi” engelleyeceğini açıklayan Milli Güvenlik Konseyi Cuntası , şimdilik yalnızca oligarşik devleti güçlendirip çekip gideceğini söylüyor. Şimdi birçokları endişe içinde bekleseler bile, cuntanın “terörü” engelleyip, bazı yasaları değiştirdikten sonra kışlasına çekileceğine inanmış görünmekte ve akılları sıra onu kanallıze etmeye çalışmaktadırlar. Her cunta olayında böyle akılsızlar ortaya dökülür, sonra artlarına baka baka meys bir halde geriye dönerler. Böylelerinin yaptıkları tek iş, hayaller yaymak suretiyle toplumu pasifizme, en azından bekleyişe (etkileri ölçüsünde) sürüklemektir.

Gerçeği görmek için karmaşık hesaplara gerek yoktur. Yapılanlar ve yapılacak olanlar açıktır. Toplumsal muhalefet bastırılacaktır; bu yapılmaya çalışılacaktır, bunun dışındaki her şey aksesuardır, süstür, talidir. Belki birkaç faşist yargılanabilir, cezalandırılabilir. En kötüsü bu duruma kanmak olacaktır.

Ama şimdiden ortaya çıkan tek kriter her şeyi açıklamaya yeter. İlk saldırı doğrudan doğruya işçi sınıfına yapılmıştır. DİSK kapatılmıştır, grevler yasaklanmıştır. Sendika yöneticileri tutuklandığı gibi işyeri temsilcileri de tutuklanmaktadır. İşçiler bunca direnişten sonra %70² gibi gülünç bir zamma razı edilmeye çalışılmaktadır. Grev hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu cunta elbette ki bütünlük içerisinde değildir. Hepsi Atatürkçü diye bir yaftanın altındadırlar. Ama

bu Atatürkçülük adına çeşitli eğilimler taşımaktadırlar. Yönetmeye başladıklarında bu eğilimler çatışma noktasına gelecektir. Ekonomik zorluklara, sınıf mücadelesinin zorlukları eklenince bu çatışmaların seslerini duymayacağız. Sınıf mücadelesinin yükselmesi bunun en büyük itici gücü olacaktır. İşler karıştıkça faşist eğilimler ağırlık kazanabilmek için toplumsal tabanlarını ileri süreceklerdir. Eğer toplumsal muhalefet ve dünya demokrasi güçlerinin karşı çıkışı cuntayı çatlatıp çökertmeye, en azından bütünlüğü içinde yürüyemez durumda sivil yönetime geçişi kabullenme zorunda bırakmaz ise faşist iktidar için en uygun koşullar oluşmuş olacaktır.

Bu nedenle cuntaya karşı temel görev :

Zaman geçirmeden cuntaya karşı birleşik bir direniş cephesinin oluşturulmasıdır. Siyasal demokrasi talebi etrafında birleşebilecek bütün güçler bir araya getirilmelidir. Bu hemen yerine getirilebilecek bir iş değildir, elbette. Şimdiye kadar yaşadığımız tecrübeler bize bunu öğretmiştir. Böyle kitlesel bir direniş hareketi kadro eylemleri ile başlatılamaz. Bu nedenle proletarya sosyalistlerine düşen görev: Hareketin sürekliliğini korumaktır. Bunun için sınıf içerisindeki mevzilere daha büyük bir güçle atılmaktır. Toplu bir direniş hareketini gerçekleştirebilmek için proleter sosyalist hareketin varlığını sürdürmesi her şeyden önce gelir. Ama bu beş on kadroyu saklamak değildir. Onun yolu da sınıf içerisinde mevzilerin güçlendirilmesidir.

Cuntanın kitlelerde ve özellikle işçi sınıfımız içerisinde yaratacağı nefret, etkinliğimizin yaygınlaştırılmasında büyük kolaylık sağlayacaktır. Önümüzdeki kısa süre içerisinde (bu cuntanın hakimiyetini kuraacağı bir aylık bir süredir; sıkıyönetimin daha önceden beri var olmasından dolayı daha kısa olabilir) temel görevimiz en iyi kadrolarımızı sınıf içerisindeki çalışmaya sevk etmeye devam etmek olmalıdır. Bu bizim tek yolumuz olmalıdır. Bu kısa süre, deşifre unsurlarımızı örtme, açık noktalarımızı kapama çalışmalarıyla geçmelidir.

Kısa bir dönem için hareketsizlikten korkmayalım. Bu korku bizi, bir kargaşa ve hiç hareket edememe durumuna getirebilir. Kısa sürede toplumsal bir karşı çıkış olmayacaktır. Henüz böyle bir potansiyel yoktur. Tabir yerindeyse, cunta yumuşak iniş yapmıştır. Bir önceki dönemde uygulanan sıkıyönetim, bu yumuşak inişin atmosferini yarat-

miştir. Hatta birçok çevrede “terörü önleme” demagojisi kabul görmektedir. Kısa sürede yapacağı işler cuntayı deşifre edecektir. Ayrıca deşifre etmeye gerek yoktur, ilk kavrayan da işçi sınıfımız olacaktır. Bunun gerçekleştiğini gördükçe fabrikalarda toplu iş yavaşlatma ve direniş hareketleri başlatılmalıdır: Bu nedenle bütün gücümüzü kısa süre için hareket imkanlarının sınırlandırılması pahasına örgütsel tedbirleri sağlamlaştırmaya harcamalıyız. Bu, yarın bize daha büyük bir hareket imkânı sağlayacaktır. Sıkıyönetim döneminde elde edilen tecrübeler, yeniden gözden geçirilip değerlendirilmelidir. Polise karşı mücadele ve gizlilik konusunda alınacak tedbirler, sürekliliği korumanın temelidir. Tüm militanlar bıkmadan gizlilik konusunda uyarılmalıdır. Acelecilik, bütün tedbirleri öldürür. Sabırlı ve titiz bir çalışma içinde olunmalıdır.

Mücadele, son derece zorlu bir döneme girdi. Her atılacak yanlış adım, bir felaketle sonuçlanabilir. Sınıf mücadelesinin bu zorlu günleri, proletarya sosyalistlerinin, sınıfın öncülüğüne layık olup olmadığının pratik kriteri olacaktır.

Mücadelemiz “Cuntaya Hayır!” sloganını fabrikalarda, tarlalarda yükseltsin; örgütümüz silahımız olsun !

YAŞASIN KURTULUŞA KADAR SAVAŞ !

KAHROLSUN CUNTA !

DEMOKRASİ İÇİN İLERİ !

Eylül 1980 - KURTULUŞ

Askeri diktatörlük iki ayını doldurdu. Bu iki aylık süre, ülkedeki gelişmelerin yönünü ve cuntanın politikasının ana hatlarını sergilemesi açısından somut uygulamalara sahne oldu.

Daha önce, ülkedeki ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların sınıf mücadelesini yaygınlaştırması ve sert biçimlere dönüştürmesi, gün geçtikçe yükselen bir toplumsal muhalefetin de tüm önlemlere rağmen engellenememesi karşısında, oligarşi, askeri güçlerini harekete geçirdi.

Açıktır ki; ordunun "yukarıdan emirle" devreye sokulmasının temel nedeni toplumsal muhalefetin bastırılmasıdır. Cuntanın ilk günden kendisinden önce uygulanan ekonomik tedbirlere sahip çıkması, onun aynı zamanda ülkedeki sosyal sorunlara da yaklaşımını ortaya koymaktaydı. Bu politika, 12 Eylül öncesi, oligarşinin CHP ve AP hükümetleri tarafından da uygulanıyordu. /CHP ve AP aynı kefeyle konulamaz. Bu iki parti oligarşinin değişik, siyasal eğilimlerinin ifadesidir. CHP hükümetteyken, IMF, OECD vb. kuruluşlarla AP hükümetine göre daha "farklı" bir ilişki kurmuş, KİT'leri destekleyici ve bazı alanlarda devletleştirmeyi ve devlet müdahalesini artırıcı adımlar atmıştır. Yine toplumsal muhalefete ve başta MHP olmak üzere faşist güçlere karşı, AP'nin politikalarından "farklı" bir

Askeri diktatörlük iki ayını doldurdu. Bu iki aylık süre, ülkedeki gelişmelerin yönünü ve cuntanın politikasının ana hatlarını sergilemesi açısından somut uygulamalara sahne oldu.

Daha önce, ülkedeki ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların sınıf mücadelesini yaygınlaştırması ve sert biçimlere dönüştürmesi, gün geçtikçe yükselen bir toplumsal muhalefetin de tüm önlemlere rağmen engellenememesi karşısında, Oligarşi, askeri güçlerini harekete geçirdi. Açıktır ki; ordunun "yukarıdan emirle" devreye sokulmasının temel nedeni toplumsal muhalefetin bastırılmasıdır. Cuntanın ilk günden kendisinden önce uygulanan ekonomik tedbirlere sahip çıkması, onun aynı zamanda ülkedeki sosyal sorunlara da yaklaşımını ortaya koymaktaydı. Bu politika, 12 Eylül öncesi, Oligarşinin CHP ve AP hükümetleri tarafından da uygulanıyordu. [CHP ve AP aynı kefeyle konulamaz. Bu iki parti Oligarşinin değişik siyasal eğilimlerinin ifadesidir. CHP hükümetteyken, IMF, OECD vb. kuruluşlarla AP hükümetine göre daha "farklı" bir ilişki kurmuş, KİT'leri destekleyici ve bazı alanlarda devletleştirmeyi ve devlet müdahalesini artırıcı adımlar atmıştır. Yine toplumsal muhalefete ve başta MHP olmak üzere faşist güçlere karşı, AP'nin politikalarından "farklı" bir yol izlemiştir. Bu "farklılıklar" oligarşinin bu düzen güçlerini değerlendirmede önem taşımaktadır.] Eğer parlamento, değişik eğilimdeki siyasal partiler, ekonomik ve sosyal sorunlar nedeniyle gittikçe güçlenen toplumsal muhalefete engel

olabilecek bir konumda olsalardı, kitlelerin mücadelelerinin tehlikeli boyutlar kazanmaya başlaması bunların aldıkları tedbirlerle Engellenebilseydi, oligarşi, bir açık diktatörlüğe gerek duymazdı. Ancak bu partiler ve parlamento gün geçtikçe yıpranıyordu. Ordunun iki yıla yakın bir süre sivil yönetime ortak olarak devreye sokulmasına rağmen [bilindiği gibi Türkiye ve Kürdistan'ın kilit durumundaki 21 şehrinde sıkıyönetim vardı] sınıf mücadelesinin önü alınamıyordu. Üstelik de geçmişten farklı olarak mücadelenin ağırlığını işçi sınıfı omuzlamaya başlamıştı. [Kemal Türklerin öldürülmesi üzerine iki yıllık sıkıyönetim uygulamalarına ve toplumsal muhalefete karşı yoğun bastırma eylemlerine rağmen, çeşitli işçi direnişleri ve İstanbul'da da büyük bir miting gerçekleştirilmiştir.] Toplumsal muhalefet, iktidara alternatif olacak düzeylerde gelişmiş ve örgütlü değildi. Ancak oligarşi için ciddi bir tehlike olmaya başlıyordu. Oligarşi, potansiyellerin birikmesinin önüne geçemiyordu. Eğer geç kalınsaydı oligarşi için, bir askeri müdahale yetmeyebilirdi. “Yılanın başını küçükken ezmek” üzere 12 Eylül'de askeri diktatörlüğe geçildi.

12 Eylül 'den bu yana cunta toplumsal muhalefete karşı azgındır ama geçmiş deneyler inden çeşitli dersler de çıkarmıştır. Azgındır, çünkü on binlerce yurtsever gözü altına almış, binlercesini tutuklamıştır. İşkencelerde ölenlerin sayısı bilinmemektedir. Cezaevleri birer işkence yuvası haline, esir kampları haline dönüştürülmüştür. Devrimciler beşer, onar katledilmektedir. Toplumsal muhalefetin güçlü olduğu her birimde olağanüstü tedbirler alınmıştır. Toplum, adeta ordu içindeki askeri disipline benzer biçimde yönetilmek istenmektedir.

Cunta deneylidir, çünkü kendi deyimleriyle “27 Mayıs ve 12 Mart'ı yaşamıştır”. Politikasını hayata geçirirken bu deneylerden yararlanmaktadır. Cuntanın bugün TRT, basın gibi araçları, toplumda geniş bir desteğe sahip olmak gibi akıllıca kullanmaya çalıştığı görülmektedir. Ayrıca cuntanın başı Evren'in gezileri de bu amacı taşımaktadır. [Gezilerin öncelikle Kürdistan şehirlerine olması ilginçtir.] Toplumda 12 Eylül öncesi bölünme, değiş siyasi güçlerin konumu, sınıf mücadelesinin geçmişe oranla oldukça yükselmiş olması, vb faktörler göz önüne alındığı zaman Cuntanın kitle desteği kazanmaya çalışmasının nedeni daha açık görülmektedir.

Zaten bir askeri diktatörlük, eğer uzun sürecekse, toplumda kendisine kitle desteği bulmak zorundadır. Askeri diktatörlükler geçici özelliklere sahiptir. Uzun bir dönem salt askeri güce dayanarak iktidarı sürdürmek oldukça zordur. Bu nedenle askeri diktatörlükler, aynı zamanda başka devlet biçimlerine geçiş aracı olmaktadır.

□□□

12 Eylül'den bu yana, cuntaya karşı etkili bir direnişin olmaması, değişik bazı nedenlere dayanmaktadır. Bu nedenler üzerinde etraflıca kafa yormak ve gelecekteki mücadeleler için sağlıklı sonuçlar çıkartmak bir zorunluluktur. Aksi taktirde sadece görüntülerle uğraşmak durumunda kalabiliriz ki bu da devrim mücadelesine yarar değil zarar getirir.

Toplumsal muhalefetin ve onun içinde en bilinçli ögeleri teşkil eden değişik siyasi hareketlerin güçlü görüntülerine rağmen, cuntaya karşı yankı uyandıran bir tepkide bulunmadıkları bilinmektedir. Bu olgu, aynı zamanda, cuntaya karşı niçin bir direniş olmadığı yolundaki soruların da cevabını içinde taşır. Toplumsal muhalefetin oldukça ağırlıklı bir yanını kitlelerin kendiliğinden mücadelesi oluşturmaktaydı. Hatta değişik siyasi hareketlerin tabanında bile kendiliğindenciliğin egemen olduğunu söylemek yanlış bir değerlendirme olmayacaktır. Bu durumda toplumsal muhalefetten ses çıkmaması doğal değil midir? Açıktır ki , toplumsal muhalefet içinde kitleler, ne için mücadeleye atıldıklarının ve neyi yıkıp, yerine neyi inşa edebileceklerinin bilinci ve örgütlülüğü içinde olabilselerdi veya bu doğrultuda ciddi bir mesafe kat edilmiş olsa idi, 12 Eylül'le birlikte açık çatışmalar gündeme gelecek, askeri cunta bugünkü politikalarını kolay kolay hayata geçiremeyecekti.

Tek tek siyasi hareketlerin bir direniş koyacak güçten yoksun olmaları, birbirine en yakın olanların bile aralarındaki ilişkilerde düşmanlığı ön planda tutmaları, askeri darbeye karşı ilk günlerden cılız da olsa tepkide bulunulmamış olmasının önemli nedenlerindendir.

Açıktır ki, oligarşinin askeri darbesinin, ülkede ve dünyada mevcut olan en uygun anda ve biçimde düzenlenmiş olması da, cuntaya ilk günlerden oldukça yaygın bir kamuoyu desteği sağlanmasında temel bir etken olmuştur. Bu da bir direnişin konulması için gerekli olabilecek

ortamı büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır. Gerçekten de, 12 Eylül darbesinin olduğu günlerde, dünya kamuoyunda Türkiye'deki siyasi bunalımın bir yerde patlayacağı havası egemendi. Ayrıca Orta Doğu'daki gelişmeler de dikkatleri Türkiye üzerinde toplamaktaydı. Ülke içinde ise, toplum içindeki bölünmeler, her geçen gün yeni olaylara gebe oluyordu. Kahramanmaraş ve Çorum bu bölünmenin uç örnekleri olmasına rağmen bu tür örneklerin çoğalabileceği yöreler vardı ve bunlar için için kaynamaktaydı. Siyasi partiler değişik biçimlerde bir kavganın içindeydiler ve etkiledikleri kitleler arasında düşmanlık tohumları meyvelerini veriyordu. Devrimci güçler ve yer yer de kitleler, faşist güçlerle kıyasıya bir mücadele içerisindeydiler. Meydana gelen çatışmalardaki ölü sayısı günde 20 'ye ulaşmıştı. Oligarşinin yedek bir gücü olan faşist hareket, toplumda belli bir yılgınlık yaratmak, toplumsal muhalefetin tabanının genişlemesini ve siyasi hareketlerin güçlenmesini engellemek için alabildiğine destekleniyordu. Faşist saldırılar, hükümetlerin izledikleri politikalar, iki yıllık sıkıyönetim uygulaması, toplumda belirli bir havanın oluşmasına neden olmuştu. Bu hava da, "işlerin böyle yürümeceği, birilerinin bu işe el koyması gerektiği" yönünde idi. İşte 12 Eylül darbesi, bu koşullarda gündeme geldi. Askeri cunta geliş nedenlerini ve tedbirlerini açıklarken öncelikle yaratılmış olan bu havanın üzerine oturdu. "Yumuşak iniş" yapması bundandır. Ayrıca parlamentoyu kapatarak, partilerin, bazı sendika ve derneklerin faaliyetlerini durdurarak, görünüşte birçok siyasi gücü karşısına alarak, buna karşılık da toplumda bu siyasi güçlerin hitap ettiği kitlelerin desteğini kazanmayı amaçlayan "ince bir taktiğe" başvurdu. Yani askeri cunta, ilk günden toplumdaki güç dengelerinin üzerine yerleşmesini ustalıklı becerdi.

Askeri cuntanın iki aylık uygulamaları bile, bu güç dengeleri içinde gittikçe netleşen bir politikaya yönelmektedir. Bu politikanın belkide en anlaşılabilir yanı, Cunta'nın MHP'ye, bazı faşist canilere karşı izlemiş olduğu tutumdur.

Cuntanın MHP'ye karşı tavrından, oligarşinin son tahlilde faşizme karşı olduğu sonucu çıkar mı? Elbette böyle bir sonuca ulaşmak mümkün değildir ve böyle düşünmek saçmalıktır.

Birincisi, MHP'yi faşizmle eş görmek yanlıştır. İkincisi, bilindiği gibi ve bugüne kadarki devrim mücadelelerinin deneylerinden de anlaşıldığı gibi her devrim hareketi güçlü ve saldırgan bir karşı-devrim hareketi yaratarak ilerler. Nitekim bizde de sınıf mücadelesinin yükselmesine bağlı olarak güçlü bir faşist hareket boy göstermiş, legal ve illegal örgütlenmesinin dışında, bu hareketin önemli bir parçası olan MHP, kitlelerden aldığı bir milyonluk oy gücüyle parlamentoya 16 temsilci sokmuştur. Ve eğer bugün, oligarşinin askeri cuntası MHP'ye karşı tavrı aldıysa bunun nedenlerini şuna bağlamak gerekir:

Ülkede güçlü bir toplumsal muhalefetin varlığına rağmen, bu güç iktidar olabilecek düzeyde değildi. Oligarşi, MHP ve diğer faşist unsurlar olmadan bu toplumsal muhalefeti ezeceğini görmektedir. MHP'yi devre dışına çıkarmasının temel nedeni budur. Ayrıca MHP'ye karşı alınan bu tavırla toplumda belirli ve önemli ölçülerde MHP'ye karşı olan tepkileri kendi üstüne çekmemiş olmaktadır.

Gerçekten de MHP'ye ve faşizme karşı sürdürülen mücadeleler, bu faşist güçleri küçümsemeyecek ölçülerde deşifre etmiş, toplumda bunlara karşı önemli bir potansiyel oluşturmuştur. Kaldı ki, uluslararası planda da, faşist bir iktidarın tutunabilmesinin koşulları oldukça zayıftır. Dünya kamuoyu nezdinde faşizm insanlık düşmanı olarak kabul edilmiş ve tecrit olmuş bir konumdadır.

Askeri cuntanın MHP'ye karşı tavrı ve genel olarak uyguladıkları politika güçlü ve yetkin bir oligarşik devlet amaçladıklarını ortaya koymaktadır. Devlet kurumları, devlet başkanlığı, anayasa, vb. üzerine yapılmakta olan işler bu kanıyı güçlendirmektedir.

□□□

Ülkede belli bir süredir gittikçe yoğunlaşan ekonomik bulanıma ve bunun sosyal ve siyasal yansımalarına karşı izlenen politikalar açıktır: Ekonomide özellikle IMF'nin dayattığı tedbirleri uygulamak, siyasi alanda ise her türlü muhalefetin ezileceği bir baskı ve terör ortamını egemen kılmak. Bu politika, içinde değişiklikler taşımasına rağmen hem CHP ve AP hükümetleri tarafından, hem de 12 Eylül darbesinden sonra Cunta tarafından temel bir politika olarak hayata geçirilmeye çalışılmaktadır.

IMF'nin Türkiye'deki iktidarlara dayattığı ekonomik politika en kaba hatlarıyla şudur: Ülke içindeki fiyatlarla, dış piyasadaki fiyatlar arasındaki farkı ortadan kaldırmak, ihracatı arttırmak, yabancı sermaye ve yatırımları teşvik etmek için devalüasyona gidilmelidir. Ayrıca Kamu İktisadi Teşekküllerine yapılan destek sınırlandırılmalı, devletin piyasa üzerindeki denetimi kaldırılmalı, taban fiyatları düşük tutulmalıdır. Özellikle işçilerin ve diğer ücretlilerin ücretleri artırılmamalı [dondurulmalı], böylece talep kısıtlanmalıdır. Enflasyona büyük ölçüde yüksek ücret politikası yol açtığı için bunun önüne geçildiğinde arz ve talep arasında bir denge sağlanmış olacaktır. Böylece de enflasyonun önüne geçilebilecektir. IMF'nin en çok yardım ettiği ülkelerin başında Brezilya, Tayland ve Güney Kore gelmektedir. Bu ülkelerdeki siyasi iktidarların niteliği bilinmektedir. Son yıllarda yapılan yardımlarla, Türkiye sıralamada ikinciliği almıştır. Bu ekonomik politika, genellikle siyasi alanda belirli bir istikrarın olmasını da zorunlu kılar. Türkiye'de ise 12 Eylül öncesi siyasi istikrar oldukça karışıkı. Askeri darbe ile birlikte bu ekonomik tedbirler, siyasi alanda da kendisine uygun bir yapıya kavuşturulmuş oluyordu.

AP hükümetinin ilan ettiği ve askeri cuntanın sahip çıktığı ünlü 24 Ocak kararları IMF'nin Türkiye için önerdiği reçetedir. Ve bugüne kadarki uygulamalarla bu reçete, [her ne kadar IMF, OECD vb. soygun şebekeleri ülkedeki tedbirleri başarılı buluyorsa da] hiç de iç açıcı sonuçlar vermemiştir. Enflasyon engellenememiş, ücretler dondurulmuş, enerji tasarrufu için kısıtlamalara gidilmiş, bu arada döviz açığı kapatılamamıştır. Bütün bu önlemler sonucunda, "fiyatların yükselmesine karşıyız" denmesine rağmen zam üstüne zam yapılmakta ve kitleler daha bir yoksullaşmaktadır.

Bu ekonomik politika emekçi kitleler için önerilmediğine, ülkedeki tekelleşmeyi hızlandırmayı, tekalcilerin daha çok kazanmalarına göre, "başarılıdır" değerlendirmesi, elbetteki yanlış bir tespit olmamaktadır!

24 Ocak Kararlarıyla ekonomik bunalımın önüne geçilememiştir. Ve bu bunalım önümüzdeki dönemde artarak devam edecektir. Çünkü dünyanın ve Orta Doğu'nun içinde bulunduğu durum, bu açıdan hiç iç açıcı değildir.

Türkiye'nin bağımlı olduğu metropol ülkeler ekonomileri bunalım içindedirler. Bu ülkelerde enflasyon engellenememektedir, işsizlik ciddi boyutlar kazanmaktadır. Kalkınma hızları büyük ölçülerde durmuştur. Emperyalist ülkelerde, son dönemlerin en ağır ekonomik güçlüklerinin yaşandığını vurgulamak yanlış olmayacaktır. Ve bu güçlükler, onlara bağımlı ülkelere birkaç katıyla yansımaktadır. Örneğin Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye karşı uyguladıkları vize politikası ekonomik nedenlere dayanmaktadır. Bu ülkeler ekonomileri eskisi gibi dışarıdan işgücü getirmek ihtiyacında değildir.

Hatta mevcut işgücünün azaltılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Türkiye'den giden işçilerin artık eskisi gibi, Avrupalarda iş bulma olanağı ortadan kaldırılmakta, oradakilerin de sayısında azaltılmaya gidilmektedir. Bu uygulamanın Türkiye için anlamı, dışarıdan işçilerin gönderdiği dövizde önemli bir düşüşün olacağı olgusudur. Dövizin ülke ekonomisi için anlamı göz önüne alındığı zaman vize uygulamasının sonuçları daha iyi kavranabilecektir.

Orta Doğu'da, son yıllarda değişen güç dengeleri içerisinde, İran ile Irak arasında patlayan savaş yeni durumlara yol açmaktadır. İran ile Irak arasında süregelen savaşın nedenleri ve bu savaşın iki ülke için ortaya çıkardığı ve çıkarabileceği sorunlar ayrı bir konu teşkil etmesine rağmen [ki bu savaşın nedeninin ve sonuçlarının bir yanını da Kürdistan oluşturmaktadır.

Özellikle İran ve Irak'ın Kürdistan bölgelerinde süren Kürt Ulusal Hareketinin bu savaşla birlikte kendisini yeni koşulların içerisinde bulduğu açıktır. Cuntanın ilk gezilerini Kürdistan'a düzenlemesinde İran ve Irak arasındaki savaşın ve Kürt sorunu nedeniyle duyulan kaygıların ağırlıklı bir yeri vardır.] savaşın Türkiye açısından ortaya çıkardığı iki önemli sonuç söz konusudur:

1- Orta Doğu'daki değişimler ve İran ile Irak arasında savaşla birlikte, emperyalizm için Türkiye'nin stratejik önemi daha çok artmıştır. Bu da Türkiye üzerinde daha yakından hesaplar içerisinde olunacağı anlamına gelmektedir. Orta Doğu karışmışken, emperyalizm siyasi istikrar içinde ve "güçlü" bir Türkiye ister. Zaten 12 Eylül darbesinin emperyalizmin Türkiye'ye yönelik planlarından bağımsız düşünebilmek mümkün değildir.

2- İran ile Irak arasındaki savaştan dünyadaki petrol üretimi olumsuz yönde etkilenmektedir. Ayrıca bu etkilenmenin artacağı da görülmektedir. Kısacası, Türkiye gibi petrol ihtiyaçlarını büyük ölçülerde dışarıdan karşılamak zorunda olan ülkelerin karşısına yeni sorunlar dikilecektir. Zaten oldukça kıt olan döviz kaynakları petrol alanına kayacak, bu da ihtiyaç duyulan diğer malların ithal edilmesini engelleyecektir.

Bugün Türkiye'nin tüm döviz girdileri petrol alımını dahi karşılayamamaktadır. Bu durum gelecek günlerin neler getireceğini açıkça bize göstermektedir.

Özetle, tüm bu olgulardan çıkan sonuç: Ülkedeki ekonomik ve sosyal sıkıntıların artarak devam edeceğidir. Bu olguların ortaya çıkardığı siyasi sonuçlar ise, kitlelerdeki huzursuzluğun artacağı ve bu huzursuzlukları engellemek için çok yönlü saldırıların yoğunlaşacağı gerçeğidir. Hele kitlelerdeki bu huzursuzluğu örgütlemeye aday bir devrimci mücadele söz konusu ise, cunta bu mücadelenin üzerine daha azgınca yürüyecektir.

□□□

Cunta 12 Eylül 'den bu yana, ilk günlerde lehinde olmuş olan havayı dağıtan bir çizgi izlemeye başlamıştır. Parlatılmış olması siyasi partilerin ve sendikaların faaliyetlerinin durdurulmuş olması bugün, siyasi varlıkları bu kuruluşların çalışmasına bağlı olan çevrelerde hoşnutsuzlukla karşılanmaktadır. Ayrıca MHP'ye ve MSP'ye alınan farklı tavırlar, bu siyasi çevrelerle de uğraşmak zorunda kaldığından cuntanın gücünü dağıtmaktadır. Bu da devrimci mücadelenin yararlanabileceği bir ortamın oluşması sonucunu doğurmaktadır.

Toplumsal muhalefete karşı bastırma eylemleri, özellikle de işçi sınıfına yönelik uygulamalar, huzursuzluğun yeşereceği durumlara gebedir. Sendikaların faaliyetlerinin engellenmesi, grevlerin durdurulması, toplu sözleşme aşamasında olan işyerlerinde ücretleri artırmada yapılan müdahaleler bugün işçi sınıfı içerisinde tepkilere neden olmaktadır. %70 avans [bu %70'in de ne kadarının işçilerin eline geçeceği ayrı bir konudur] verilmesi için alınan karar, hayat pahalılığı karşısında gülünç kalmaktadır. Hele kıdem tazminatı ile

ilgili yasa, bu tepkilerin üzerine tuz biber ekmiştir. Başını alıp giden hayat pahalılığı, zam furyası, önümüzdeki kısa dönen içerisinde başta işçiler olmak üzere tüm emekçi kitleler arasında cuntaya karşı huzursuzluğu yaygınlaştıracaktır.

Gecekondu bölgelerinde sıkı denetim kurulmuştur. Devrimciler, ülkenin birçok yerinde sokaklarda, köylerde kurşuna dizilmektedir. Özellikle Kürdistan'da beşer onar devrimci katliamına girilmiştir. Örneğin Tunceli'nin dört bir tarafına kuleler yerleştirilmiş ve bu kulelerdeki silahlar yine dört bir taraftan şehrin üzerine çevrilmiştir ve Tuncel i adeta bir toplama kampı haline sokulmuştur: Benzer baskılar Kürdistan'da ulusal bilincin geliştiği tüm yörelerde görülmektedir.

Yukarıda kısaca sıraladığımız ve daha da sayılabilecek bir sürü gerçek, bu dönemde sürdürülecek mücadele biçimlerinin temel olarak neyi hedeflemesi gerektiğini de ortaya koymaktadır. Bu hedef cuntanın teşhididir. Bunun için birçok malzeme birikmektedir.

Kitle çizgisi anlayışına uygun ve kitlelerdeki huzursuzluğu yaygınlaştıracak ve örgütleyecek bir eylem anlayışı, hareket noktamız olmalıdır. "Bu anlayışın doğrultusunda bilinen ve geliştirilebilecek her türlü mücadele biçimi, somut koşullara uygun olarak bilinçlice ve sabırla hayata geçirilmelidir.

Ülkenin bir açık diktatörlüğe sürüklenmekte olduğunu tespit ettiğimiz dönemde mücadele anlayışımızın bir yanının da geri çekilme olduğunu belirtiyorduk. İçine girdiğimiz askeri diktatörlük koşullarında geri çekilme taktiği ve bu taktiğin gereklerinin yerine getirilmesi hayati bir sorun, bir ölüm kalım sorunu haline gelmiştir.

Bir sürü dezavantajlara sahip olduğumuz bugünkü koşullarda her şeye rağmen hareketin sürekliliğinin sağlanabileceği avantajlara da sahibiz. Yeter ki, mevcut koşulları doğru değerlendirebileyim ve bu koşullara uygun örgüt biçimleri ile mücadele taktikleri geliştirebileyim. Çünkü, darbe öncesine göre artık mücadele koşulları çok farklıdır. Farklı mücadele koşulları, kendi mücadele taktiklerini de beraberinde getirir. Legal olanakların varlığından söz edebildiğimiz bir dönemin çalışma tarzı ile askeri diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir dönemin çalışma tarzı arasında mutlaka önemli farklılıklar olacaktır.

Devrim yapmakta iddialı bir hareketin başarıya ulaşmasının temel şartlarından biri, mücadele koşullarında ortaya çıkacak değişikliklere hemen ayak uydurabilecek bir örgütlenmeye sahip olmasında yatar. Eğer bir örgüt mücadele koşullarında ortaya çıkacak değişikliklere bağlı olarak örgütlenme ve çalışma tarzında birtakım değişiklikleri zamanında yapabilecek inisiyatif sahibi bir siyasi önderliğe ve esnek bir yapılanmaya sahip değilse varlığını sürdürebilmesi zordur.

Devrimci hareketin şiddetli saldırılarla karşı karşıya olduğu bu askeri diktatörlük koşullarında esas hedefimiz “hareketin sürekliliğini” korumaktır. Atılacak her adım, alınacak her tedbir buna yönelik olmadığı takdirde varlığımızı korumak mümkün olmaz. Artık gelişme, yaygınlaşma bir tarafa itilmeli, darbeler karşısında hareketin varlığını, kadroları koruyabilmek için sistemli bir şekilde geri çekilmeliyiz. Daha önce programımızda yer alan fakat bugün dayanamayacağımız yerlerden tereddütsüz çekilmeli ve dayanabileceğimiz, koruyabileceğimiz belli başlı merkezlerde çalışmalarımızı yoğunlaştırmalıyız. Çalışma tarzımızı da bu perspektife bağlı bir biçimde ele almalıyız.

Hareketin tümünde ve her tür birimde merkezi karar ve direktiflerin dışında bağımsız davranışlara yer verilmeyecektir. Bu, demokrasinin işletilmemesi anlamına gelmez. Tam tersine bugünkü koşullarda var olmamız ve demokratik merkezîyetçilik anlayışımız, bu somutluk içinde davranmamızı zorunlu kılmaktadır.

Örgütlü yapılar koşullara uygun biçimlere dönüşecek, bu yapıların, kadrolarımızın korunması için gerekli önlemler alınacaktır. Bu dönemde örgütlü yapılar, kadrolar gizli çalışmanın kurallarına uymak için olağanüstü bir çaba ve dikkat içinde olmalıdırlar. Oligarşinin güçlerine karşı mücadelede gizli çalışmanın kurallarını başarıyla uygulama büyük önem taşımaktadır. Detay gibi görünen bir konuda gösterilen bir ihmalkârlık telafisi imkânsız sonuçlara yol açabilir.

Mevcut kitle bağlarımızı korumak için her birimin somutunda ve örgütlülük seviyesine uygun tedbirler geliştirmeliyiz. Bu tedbirler, onları örgütlemeyi ve eyleme sokmayı, hareket olanakları yaratmayı amaç edinmelidir. Kaldı ki bu mevcut kitle bağlarımızla da

yetinmemeliyiz. Cuntayı teşhir için yürüteceğimiz propaganda ve ajitasyon faaliyetleri eğer yeni kitleleri saflarımıza çekmiyorsa, onların cuntaya karşı tepkilerine neden olmuyorsa hiçbir anlam taşımazlar. Ve yine eğer devrimi kitlelerle yapacaksak ve hatta bugün hareketin sürekliliğinin bir koşulu da kitle desteği ise, örgütlü yapılar ve kadrolar yeni dönemde mücadele biçimleri düşünürken ve hayata geçirirken bu olguyu bir an bile göz ardı etmemelidirler.

Kasım, 1980 / KURTULUŞ

Hareketimizin 1980 Nisan'ında yaptığı saptamayla 12 Eylül'ün kaçınılmazlığı vurgulanmıştı. Bu saptama mevcut verilere bağlı kalınarak yapılıyordu ve ülke "bayır aşağı giden bir otobüs"e benzetiliyordu. Bugün oturup yukardaki sözleri tekrarlamak yeterli değildir, nasıl yukardaki sözleri söyleyip, bu sözlerin gereklerinin yerine getirilmesinde gecikmek bizleri onarılması güç sorunlarla yüzyüze getirdiyse, bundan sonra da sadece doğruları söylemenin yeterli olmayacağını bizlere kavratmalıdır. Bugün pratik her gün gösteriyor ki, sorunu şöyle veya böyle koymak yetmemektedir, bunun ötesine geçip 'süratli bir biçimde düşünülenler hayata geçirilmeye çalışılmalıdır. Hele kitlelerle, özellikle de işçi sınıfıyla yeterli bağları oluşturmamış bir hareketin önündeki başlıca görevlerden biri seri davranmaktır.

12 Eylül 1980 bütün ülke gibi bizleri de yeni koşullarla yüzyüze getirdi. Bu gelişim üzerinde ayrıntılı bir şekilde durma gereği yoktur, daha önce yayınladığımız hemen tüm yazılarda, ülkedeki gelişmelerin seyri konusunda görüşlerimizi ifade etmiştik. Burada, bu gelişmelerin gereğine uygun, bizlere yön gösterecek temel noktaları bir

Hareketimizin 1980 Nisan'ında yaptığı saptamayla 12 Eylül'ün kaçınılmazlığı vurgulanmıştı. Bu saptama mevcut verilere bağlı kalınarak yapılıyordu ve ülke "bayır aşağı giden bir otobüs"e benzetiliyordu.

Bugün oturup yukardaki sözleri tekrarlamak yeterli değildir, nasıl yukardaki sözleri söyleyip, bu sözlerin gereklerinin yerine getirilmesinde gecikmek bizleri onarılması güç sorunlarla yüz yüze getirdiyse, bundan sonra da sadece doğruları söylemenin yeterli olmayacağını bizlere kavratmalıdır. Bugün pratik her gün gösteriyor ki, sorunu şöyle veya böyle koymak yetmemektedir, bunun ötesine geçip 'süratli bir biçimde düşünülenler hayata geçirilmeye çalışılmalıdır. Hele kitlelerle, özellikle de işçi sınıfıyla yeterli bağları oluşturmamış bir hareketin önündeki başlıca görevlerden biri seri davranmaktır.

12 Eylül 1980 bütün ülke gibi bizleri de yeni koşullarla yüz yüze getirdi. Bu gelişim üzerinde ayrıntılı bir şekilde durma gereği yoktur, daha önce yayınladığımız hemen tüm yazılarda, ülkedeki gelişmelerin seyri konusunda görüşlerimizi ifade etmiştik. Burada, bu gelişmelerin gereğine uygun, bizlere yön gösterecek temel noktaları bir kez daha ele almak durumundayız. Çünkü bugün ve yarın atacağımız adımlarda dayanak noktalarımız bunlar olacaktır. Ve

yine mevcut gelişmelerin ışığında hangi görevlerle yüz yüze olduğumuzu saptamada, bize yardımcı olacaklardır.

Hareketimizin 71 öncesine ilişkin yaptığı temel saptama işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmin çakışmamış olmasıydı. Ve sosyalistlerin temel görevinin bir sınıf hareketi olabilmek için gerekli adımları atabilmeleri olduğu ifade ediliyordu. Bu yaklaşım aynı zamanda hareketimizi dışımızdaki “soldan” ayıran temel kriterlerden biriydi. İlk ortaya çıkışımızdan bu yana sınıfla bağlar konusunda ne kadar adımlar atabildiğimiz ortadadır.

Yine hızla gelişen Faşizm, anti-faşist mücadelenin salt lafta değil, hayat içinde de ne denli önem kazandığı da, hareketimizin tespitlerinde kendini sık sık göstermiştir. Bu konudaki ilkeli tutumu da hareketimizi diğer “siyasetlerden” ayıran temel kriterlerden biriydi.

Yukarıdaki tespitler yanında, kendilerine “Kürt solu” ve dışındakilere “Türk solu” diyenler de dahil hareketimizi hemen tüm siyasetlerden ayıran esas noktalar Kürdistan’a ilişkin tespitlerimiz ve örgütlenme sorunu üzerine olan yaklaşımlarımızdır.

Saydığımız başlıca faktörler yanında hareketimizi diğer siyasetlerden ayıran önemi inkâr edilemeyecek birçok konu bir hamlede sayılabilir: Leninist örgüt modeli, ülke ve dünyaya ilişkin analizler, devlet analizlerimiz, mücadele anlayışımız gibi.

Ama sorun, gerek örgütlenmemizi gerekse de çalışma tarzımızı gözden geçirme sorunuysa eğer, geçmiş ve günümüzün somut bir değerlendirmesiyle yüz yüze olduğumuz berrakça ortaya çıkacaktır.

Burada şöyle iki soru kafamıza takılabilir:

Acaba böyle bir değerlendirmeye gerek var mıdır? Ve varsa geç kalınmamış mıdır? İki soruya da verilecek cevap aynı değildir. Birinci Sorunun cevabı evet ise ikincisinin cevabı hayır olmalıdır. Çünkü daha enerjik bir yapı yaratılarak bu soruların üstesinden gelinebilir. Ve bunda çok geç kalınmamıştır. Ama, her geçen gün haneye geri gelmeyecek olan günleri eklemektedir. Bu anlamda zaman kazanmaya çalışmanın önemi karşımıza her şeyden çok kendini dikmektedir.

MEVCUT DURUM NEDİR?

12 Eylül'den bu yana yüz günü aşkın bir süre geçmiştir. Konsey ilk günlerdeki “havasını” yitirmeye yüz tutmuştur. Çeşitli cenahlardan gelen eleştirilerle yıpranmaktadır, “demokrasiyi kurtarma” operasyonu şimdi “demokrasi havarileri” tarafından daha bir sıkıştırılmaktadır. Dünya demokratik kamuoyunun baskısı bir başka faktördür. “Anarşi” öyle, bir hamlede halledilememiştir. Konsey’in ekonomik sorunların içinden sıyrılabilmesinin olanağını sunacak “sihirli formül”, 24 Ocak Tedbirleri ters tepmiştir. Ve Konsey’in çıkardığı her yasa ve zamlar işçi sınıfını ve yoksul kitleleri daha da sarsan bir kırbaç darbesi gibidir. Tabir yerindeyse Konsey, “bütün toplumu” karşısına almıştır.

Bu durum aynı zamanda Konsey yönetimine karşı oluşturulabilecek muhalefetin potansiyellerinin de izahıdır. Özal Reçetesi (biliyor ki patentli başka ellendedir) ve bu reçeteye karşı “iş adamlarının” tutumu Konsey’in handikaplarının iyi bir göstergesidir.

Yine devlet terörü, art arda gelen idamlar, artık bu durumu daha da tatsızlaştırmaktadır. Konsey’in “beyni” Saltık’ın başlıca işi gazete haberlerine göre “enerji ve anarşidir”. Ve Konsey kamuoyuna başarılı görünebilmek için elinden geleni ardına koymamaktadır. Ulusu’nun geçmişteki yolsuzluklar için çeşitli devlet dairelerinden rapor isteyen genelgesi bu durumu açığa çıkarmıştır.

27 Mayıs, 12 Mart deneyimlerine sahip Konsey her geçen gün bu deneylere karşın “batağa” sürüklenmektedir. Ayrıca Cunta’nın kendi içinde, dedikodu düzeyinde de olsa (açıklama gereği duyuluyor) çatlamayı giderek doğurabilecek ve somutça kendini, Özal Reçetesinin tartışılmasında ve aynı zamanda da Özal’ın brifingine konan tartışma yaşağında göstermektedir.

Cunta’nın gelişiyile zaten sınırlı olan hak ve özgürlükler “külli-yen” rafa kaldırılmış, ülkenin en ilerici sendikal konfederasyonu DİSK kapatılmış, yasal düzeyde Cunta’ya karşı çıkış olanağı verebileceği düşünülen olasılıklara karşı her türlü önlem alınmış, sözde anayasal dayanaklara sahip her türlü kuruluş, “günün koşullarına” uygun yöntemlerle susturulmuştur.³

Sol bölük pörçüktür. Bu sözler daha önce de defalarca söylenmiştir, ama, bugün birçok siyasi hareket Cunta'nın sistemli baskıları sonucunda dağılmaya yüz tutmuştur. Ve her siyaset kendi başının derdine düşmüştür. Salt Cunta'ya karşı bir birliğin potansiyelleri alabildiğine fazla olmasına rağmen, geçmişten taşınan olumsuzlukların üzerine bugünün handikapları eklendiğinde kısa bir zaman zarfında birlik yolunda umut beslenebilecek durum pek görünmemektedir.

Yukarıda söylediklerimizden, hiçbir şekilde birlik anlayışımızı bir kenara bırakmamız gerektiği anlaşılmamalıdır, çünkü bugün birlik sorunu her zamandan fazla kendini dayatmaktadır. Doğal ki sorun aynı zamanda "nasıl bir birlik" sorunudur: Bizatihi bu da Cunta'yı teşhir ve Cunta'ya karşı mücadelede anlaşılabilmeyi gerekli kılmaktadır. Bu konuda (girişimlerimiz yeterli olmasa da) bugüne kadar ilkeli davranan hareketimiz bundan sonra da ilkeli ve ısrarlı olacaktır.

Bu mücadelenin bir yanı da lafta birlikçiliğin teşhirinden geçecektir. Burada birlik söz konusu olduğunda geçmişte birliği kendileriyle özdeş gören anlayışlarıyla engelleyen "yasal parti" derdindeki eğilimlerle, lafta "öncü savaşçı" eğilimlerin düştüğü paralel çizgi ve kitle çizgisini göz ardı eden irili ufaklı örgütlenme]erin Leninizm'den uzak örgütlenme ve çalışma tarzları⁴ proletarya önünde tek tek ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda ideolojik mücadele her zamankinden daha çok önem kazanmaktadır.

Yukarıda kısa da olsa [bu yüzden bir eksiklik taşısa da] bir panorama çizdik. En kaba hatlarıyla hâkim sınıflar ve sol açısından durumu irdeledik, ama son analizde, modern toplumda başlıca sınıflar burjuvazi ve proletaryadır. Kaba gözlüğüne düşebilmek her zaman mümkündür. Çünkü salt ülkede bugün olup bitenler sorunların pek basite alınarak çözümlenmeyeceğini göstermeye yeterlidir. Burada da problemi Cunta ve hareketimiz olarak ele almak mümkün değildir, hayat daha karmaşıktır. Cunta, hareketimiz ve genel olarak sol, faşistler, dünün büyük partileri, ekonomik sorunlar, dış dünya ve diğerleriyle uğraşırken bir yandan da gemiyi yüzdürme derdindedir, ama kapanan her delik yenisinin ortaya çıkmasını engelleyememektedir. Cunta'nın en büyük sorunlarından biri, yarın için kısa zamanda büyük derdi olacaktır. Mantık, en basitiyle "sokaktaki adam" mantığıdır, "sallandıracaksın bir ikisini, bak o zaman nasıl hizaya gelirler". Ama sonuçlar hiç

de sanıldığı gibi değildir. Gelineen noktada, anarşi, Cunta'nın en başarılı görüldüğü konudur, ama ekonomik sorunlar her geçen gün biraz daha büyümektedir. Bu söylenenlerden "Cunta'nın gideceği hayalin" çıkarmamak gerekir. [Ayrıca kısa bir süre sonra gideceği varsayılsa bile, sadece çıkan yasalar ve oligarşik devletin yetkinleştirilmesi operasyonları akla getirildiğinde, 12 Eylül öncesi koşullar beklenmemelidir.] Burada Cunta'nın ömrünü hesaplamak gibi bir amacımız olmamalıdır. Hesabımız, mevcut koşullar ve bu mevcut koşullar ışığında geleceği irdelemek, aynı zamanda buna uygun önlemleri almaya çalışmak olmalıdır.

12 Eylül 'den sonra ilk yazımızda belirttiğimiz gibi, birinci görevimiz, "proleter sosyalist hareketin varlığını korumaktır". Yine bu bakış ardından "hareketin sürekliliğini" gündeme getirmektedir. Ama bu sözleri de açmak gerekir. Bu konuya ilişkin ipuçlarını ilk yazımızda bulmaktayız. Aynen yazıda şöyle denmektedir: Bütün gücümüzü kısa süre için hareket imkanlarının sınırlandırılması pahasına örgütsel tedbirleri sağlamlaştırmaya harcamalıyız. Ve "kısa bir dönem için hareketsizlikten korkmayalım".

Yukarıda belirtilen noktalar ışığında yapılması gerekenler neler olmalıdır? Bu soruya da cevap ilk yazımızda vardır: "Polise karşı mücadele ve gizlilik konusunda alacağımız tedbirler, hareketin sürekliliğini korumanın temelidir" ve "acelecilik bütün tedbirleri öldürür. Sabırlı ve titiz olmalıdır". Hareketin varlığının korunması ise, "sınıf içinde mevzilenmekten" geçmektedir.

Daha baştan hangi görevlerle yükümlü olduğumuzu saptama çabasıdayken sınıf esprisi ile işe başlamıştık, yine aynı yere geldik. Sınıf içinde mevziler kazanmayı amaçlayan hareketimizin beş yılda ancak gelebildiği nokta ortadadır. 12 Eylül sonrası bunun ötesinde adımlar atılmadı diye kendimizi suçlamak, en hafifinden insafsızlık olur. Ama gelecekte bu görevi omuzlayabilecek adımlar hızla atılmaya çalışılmaktadır. Yine baştan saydığımız görevlerden biri de anti-faşist mücadeledir. Sadece devlet analizlerimiz bile anti-faşist mücadelenin bugünkü boyutlarının ne olması gerektiğini göstermektedir ve oligarşi tarafından "bugün gemlenen" faşistlerin ne tür bir tehlike arz ettikleri ortadadır. Ve "bugün" asli olarak oklarımızı sivri ucunu cuntaya karşı çevirme göreviyle yüz yüzeyiz. [

Burada oligarşinin faşizmi yedeğinde tutma esprisi unutulmamalıdır.]

Üçüncü olarak, Kürdistan'a ilişkin somut durumun incelenmesi gerekir. Bu gelinen noktada Kürdistan'a ilişkin tespitlerimizin yanlış olduğunu söyleyebilmek mümkün değildir. Kürdistan'da estirilen zulüm, Kürtlere Atatürkçülüğü kavratma seferberliği ve bölücülük vaveylası akla getirildiğinde tespitlerimizin geçerliliği hakkında fikir vermeye yeterlidirler. Gerek Kürdistan'a ve bugünkü koşullara ilişkin tespitlerimiz, gerekse örgütlenmeye ilişkin yaklaşımımızın doğruluğunun bir kez daha ortaya çıkması yetmemektedir. Bu doğru tespitler, aynı zamanda Kürdistan'da yeterli denebilecek çaba ve çalışmaların da ifadesi değildir. Yukarıda sınıf içinde çalışmalar için geçerli titiz ve sabırlı olma gereği, Kürdistan'da da mevzilenmenin ön şartıdır.

Burada durup şu değerlendirmeyi yapmak gerekir; acaba bu görevleri nasıl bir örgütlenmeyle becerebiliriz? Her şeyden önce cevap şöyle olmalıdır: 12 Eylül öncesine göre illegalite kurallarına daha yatkın ve polisin bir vuruşta dağıtamayacağı bir örgütlenme. Ve yine şöyle bir soruya cevap vermek gerekir: Çalışma tarzımız nasıl olmalıdır? Cevap:12 Eylül öncesinden farklı olarak illegaliteye ağırlık veren bir çalışma tarzı olmalıdır. Sorun işte burada bu soruların cevaplarında yatmaktadır. Cevapları açmadan önce kısa da olsa somut durumu sınıfla ilişkiler, kadrolar, her türlü olanak [yayın, mali olanak, vb] açısından değerlendirmek gerekir.

Bu değerlendirmeyi yaparken iç açıcı saptamalar yapabilmek mümkün değildir. Niçin? Ülkenin birçok yöresinde örgütlenmelerimiz, yeterince radikal ve enerjik olamamamız ve gerek insanların yakalanması, gerekse hareket olanaklarının alabildiğine daralması gibi nedenlerle, bugüne henüz cevap verebilecek bir durumda değildir. Çok daha önceleri, üstesinden tam anlamıyla gelemediğimiz bu sorunların hele handikapların arttığı bir dönemde, bir çırpıda üstesinden gelebilmek mümkün değildir. Eğer objektif durumu bütün çıplaklığı ile ele alabilirsek, eksiklerimizin neler olduğunu saptayabilirsek, kendimize yeniden çeki düzen verebiliriz. Bu nedenle eksiklerimizi görmekten değil, eksiklerimize gözlerimizi kapamaktan kaçınmak gerekir.

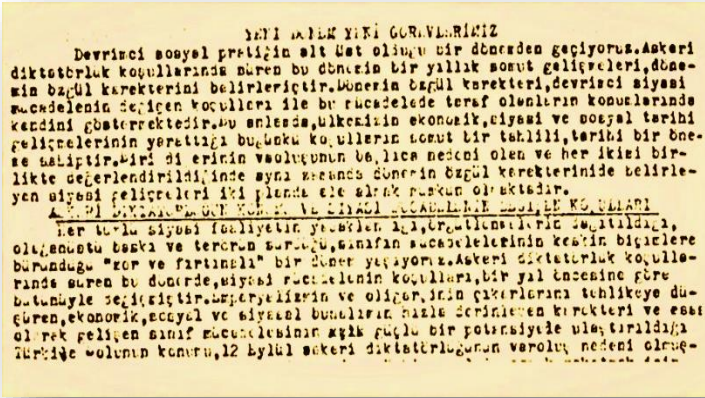
İlk soruya verdiğimiz cevap şudur: "12 Eylül öncesine göre illegalite kurallarına daha yatkın ve polisin bir vuruşta dağıtamayacağı bir örgütlenme". Akla hemen biz zaten illegal bir örgütlenmeden yana değil

miydik ve polise karşı önlemleri düşünmeden mi örgütlendik diye düşünceler gelebilir. Ama 12 Eylül sonrası durumumuz buna en iyi cevaptır ve Leninist örgütlenme kendini çalıştığı koşullara uydurabilen bir anlayışa sahip olmalıdır. Yoksa 12 Eylül sözünü sık sık kullanmamız anlamını yitirecektir. Çünkü 12 Eylül gerek ülke, gerekse bizler için bir dönüm noktasıdır; az veya çok ve farklı verilerle 12 Mart gibi. Veya şöyle bir ifade kullanmak gerekir: "12 Eylül'le pek bir şey değişmemiştir". Böyle bir ifade her gören gözün karşı çıkması gereken bir değerlendirme olacaktır.

Yine ikinci soruya cevabımız: "12 Eylül öncesinden farklı olarak illegaliteye daha ağırlık veren bir çalışma tarzıdır". İlk soruya verdiğimiz cevaba ilişkin söylediklerimiz burada da geçerliliğini korumaktadır. Özellikle "genç" ve "yeterli" deneylerden geçmemiş kadrolarımız, bugünün koşullarında pişmek durumundadır. Çünkü başarı, her koşulda ustaca çalışmayı becerebilen kadrolarla mümkündür. Burada 12 Eylül öncesinden daha ustalıkla manevraları becerebilecek bir örgütlenme ve kadroları üretebilmenin gereği kendini karşımıza dikmektedir.

Son olarak geri çekilme esprisini açmak gerekmektedir. Geri çekilmekten ne anlıyoruz? En kısa cevap: Hareketi yeni koşullarda mücadeleye sokabilecek bir hazırlıktır. Başka terimlerle ifade etmek gerekirse, birtakım mevzileri terk etmek, bazı mevzileri tahkim etmek ve tahkim ettiğimiz mevzilerden bir eski mevzileri ele geçirme ve giderek yeni mevziler kazanma uğraşı olmalıdır. Yani geri çekilme, her şeyi kurtarma değil, mücadeleyi yürütebilmek için gerekli unsur ve olanakları kurtarmaktır. Bu evrede hareketimiz, bu görevle yükümlüdür ve böyle bir dönemde eski silahlarla mücadeleyi sürdürmek yerine, yeni döneme uygun silahlar üretmek gerekmektedir. Burada en önemli silahımız örgütümüz ve esas görevimiz de örgütsel tedbirleri sağlamlaştırmaktır. Örgüte güven kavgayı kazanmanın ön şartıdır.

Aralık, 1980. KURTULUŞ

YENİ DÖNEM YENİ GÖREVLERİMİZ

Devrimci sosyal pratiğin alt üst olduğu bir dönemden geçiyoruz. Askeri diktatörlük koşullarında süren bu dönemin bir yıllık somut gelişmeleri, dönemin özgül karakterini belirlemiştir. Dönemin özgül karakteri, devrimci siyasi mücadelenin değişen koşulları ile bu mücadelede taraf olanların konumlarında kendini göstermektedir. Bu anlamda, ülkemizin ekonomik, siyasi ve sosyal tarihi gelişmelerinin yarattığı bugünkü koşulların somut bir tahlili, tarihi bir öneme sahiptir. Biri diğerinin var oluşunun başlıca nedeni olan ve her ikisi birlikte değerlendirildiğinde aynı zamanda dönemin özgül karakterini de belirleyen siyasi gelişmeleri iki planda ele almak mümkün olmaktadır.

ASKERİ DİKTATÖRLÜĞÜN KONUMU VE SİYASİ MÜCADELENİN DEĞİŞEN KOŞULLARI

Her türlü siyasi faaliyetin yasaklandığı, örgütlenmelerin dağıtıldığı, olağan üstü baskı ve terörün sürdüğü, sınıfın mücadelelerinin keskin biçimlere büründüğü "zor ve fırtınalı" bir dönem yaşıyoruz. Askeri diktatörlük koşullarında süren bu dönemde, siyasi mücadelenin koşulları,

bir yıl öncesine göre bütünüyle değişmiştir. Emperyalizmin ve oligarşinin çıkarlarını tehlikeye düşüren, ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın hızla derinleşen karakteri ve esas olarak gelişen sınıf mücadelesinin güçlü bir potansiyele ulaştırıldığı Türkiye solunun konumu, 12 Eylül Askeri Diktatörlüğünün var oluş nedeni olmuştur. Bugün askeri diktatörlük bir yandan Türkiye solu ezme, yok etme için azgınca saldırılarını sürdürürken, öte yandan da ekonomik bunalımı aşmak ve devleti yeniden düzenlemek için uzun vadeli bir geçiş dönemine girmiştir.

Askeri diktatörlüğün kendi fonksiyonuna göre bunalımı aşma çabaları bugünlerde yeni bir aşamaya ulaşırken, şimdiye kadarki uygulamalarından belli sonuçlar çıkarmamıza da imkân vermektedir. Aynı zamanda bir yıllık başarı ve başarısızlıklarının bir dökümü olan somut gelişmelerin sonuçları, Türkiye solu için de hayati bir öneme sahiptir. Bu gelişmeleri, Askeri diktatörlüğün var oluşu ve kendi gelişim süreci (aynı zamanda geleceği) bakımından şöyle özetlemek mümkündür:

A) Askeri Diktatörlük kendi var oluşunun başlıca nedeni ve bunalımın başlıca kaynağı olarak ilan ettiği “anarşi ve terör odaklarının kurutulması” demagojisi ile sürdürdüğü operasyonlarına devam etmektedir. 12 Eylül ile başlattığı şiddetli ve çok yönlü saldırılar, toplumsal muhalefetin ezilmesi, kitlelerin zapturapt altında tutulması, Türkiye solunun ezilmesi ve yok edilmesine yönelik büyük bir pasifikasyon operasyonudur. Askeri diktatörlüğün başarı grafiğinin yükselmesine neden olan bu saldırı, bir yılda önemli ölçüde amacına ulaşmıştır. Türkiye solu saldırılarla büyük bir tahribata uğramıştır. Askeri diktatörlük çok yönlü saldırılarına devam etmektedir. Hedefleri tüm siyasi örgütleri ezme, yok etme ve gelişimlerini sekteye uğratmaktır. Başarı grafiğini % 90-95'e yükselterek devrimci mücadeleyi bir daha uzun yıllar belini doğrultamaz hale getirmeye çalışmaktadır.

B) Sosyal ve siyasal bunalımın asıl kaynağını teşkil eden ekonomik bunalımı aşma çabaları iki planda sürmektedir. Şimdiye kadar alınan bütün tedbirler bir yandan bunalımın bütün yükünü başta işçi sınıfı olmak üzere genel olarak emekçi kitlelerin omuzlarına yı-

karken, öte yandan sermayenin temerküzünü arttırmaya, tekelleşmeyi hızlandırmaya ve oligarşik yapıyı güçlendirmeye yardımcı olmaktadır. Fakat bu gerçeği gizlemeye yönelik tüm demagojik propaganda rağmen, bunalımın ağırlığı her geçen gün daha fazla hissedilmekte, genellikle Cunta'nın elini kolunu bağlamaktadır. Yatırımların durması, üretim ve tüketim dengesizliği, enflasyon ve hayat pahalılığı, her 24 saatte bir yapılan kur ayarlamaları, petrol, turizm ihracat, bugday, ödemeler dengesinde ayyuka çıkan başarısızlıklar artık oligarşinin çeşitli fraksiyonlarının daha fazla tepkisine yol açarken, Cunta'nın da uykusunu kaçırmaktadır. Çünkü ekonomik bunalım kendi özgül karakterlerini korumakta ve toplumun bütün katlarını sarmaya devam etmektedir. Öte yandan dünyanın ve Ortadoğu'nun yeni gelişmelere gebe olduğu bir dönem işbaşına gelen Askeri Diktatörlük, Türkiye'yi her şeyiyle emperyalizme peşkeş çekmekte, emperyalizme bağımlılık daha fazla artmaktadır. Emperyalizmle ilişkilerin güçlendirilmesi, Türkiye'yi emperyalizmin daha ileri bir karakolu yapmaya yönelik bir politikanın devamıdır. Böyle bir politikanın sonucunda Dünya'daki ve Ortadoğu'daki gelişmelere paralel olarak daha büyük bunalımlara düşmek kaçınılmaz olacaktır. Bu gelişimler askeri diktatörlüğün ve ülkeyimizin geleceğini doğrudan etkileyecek önemli sorunlara gebedir.

C) Askeri diktatörlük bir yandan kendi konusunu meşrulaştırmak ve güçlendirmek için devleti yeniden düzenlerken, bir yandan da uzun vadeli bir süreç içerisinde daha yetkin, daha güçlü; oligarşinin ve emperyalizmin çıkarlarını daha iyi koruyacak, baskıcı ve terörcü yanı sıra daha ön plana çıkmış bir oligarşik devlet biçimi metropollerdeki daha ileri metropollerdeki biçime benzer hale gelmeye çalışmaktadır.

Askeri diktatörlük bugünkü konumuyla, kendi niteliğine uygun bir süreci izlemeye devam etmektedir. Fakat önümüzdeki döneme bu sürecin uzamasına ya da kılınmasına yol açacak gelişmelerle doludur. Askeri diktatörlüğün zaman ilerledikçe açmazları çoğalmaktadır. Artık tarafsızlık maskesi düşmüştür. Kitlelerin üzerinde süren baskı ve terör hızla memnuniyetsizliğe dönüşmektedir. Kitlelerin desteğinden yoksundur. İçte ve dışta tecrit olmakla yüz yüze gelmiştir. Bunalımın açılma çabaları için alınan bütün tedbirler, toplumun bütün katmanlarında önemli bir tahribata yol açarak sürdürülmektedir. Bu nedenle askeri diktatörlük sonuca kadar inisiyatifi elinde tutmaya kararlı fakat

temkinli olmaya çalışarak adım atarak yürümektedir. Bu itibarla askeri diktatörlük geçici olma özelliğini sürdürmektedir.

Öte yandan, esas olarak açık diktatörlük olmasıyla ve kendi varoluş koşullarına göre geçici bir özellik göstermesiyle diğer devlet biçimlerinden farklılık göstermektedir. Fakat bu özelliği ile kendi sürecinin hızlı ya da yavaş sürmesi onun başarılarına veya başarısızlıklarına bağlı olacaktır. Ayrıca bu sürecin olağanüstü çeşitli gelişmelere göre ve kendi alternatifi olarak başka bir niteliği dönüşmeyeceğini söylemek de mümkün değildir. Böyle bir gelişme ülkemizi daha büyük bunalımların, daha zor ve karanlık bir dönemin içine sokacaktır.

Askeri diktatörlüğün bugünkü koşulları ile gelecekte vaat ettiği ülkemizin değişen koşulları, siyasal mücadelenin uzun vadeli yeni bir sürecini içermektedir. Böylece siyasi faaliyetin olağanüstü değişen koşulları, ülkemizde yeni bir dönem başlatmıştır. Bu nedenle de dönemin aşılması, siyasi ve örgütsel temel sorunların çözümü, Cunta'nın ömrü ile ve taahhütleri ile sınırlandırılmamalıdır. Bu dönem değişen koşullarıyla, sabırlı ve inatçı bir mücadeleyi, sürekli ve sistematik adaptasyonu ve daha zor ve uzun mücadelelere hazırlanmayı gerektirmektedir.

TÜRKİYE SOLU'NUN BUGÜNKÜ DURUMU:

Askeri diktatörlüğün kuruluşu ile birlikte Türkiye Solu zor ve fırtınalı bir döneme girmiştir. Tarihin en büyük ve şiddetli bir saldırısıyla yüz yüze gelen Türkiye Solu yeni döneme uyum göstermekte yetersiz kalmıştır. 12 Eylül öncesinin güçlü bir potansiyeline sahip olmasına rağmen, askeri diktatörlüğün her cephede birden süren saldırılarına karşı kendine layık olan bir tavır içine girememiştir. Legal dönemin rehabetini ve önemli zaafalarını taşıyan sol hareket kendini koruyamamış ve ağır bir tahribata uğramıştır. Özellikle bu dönemde askeri diktatörlüğün her cephede süren saldırılarına karşı birleşik bir direniş cephesi oluşturmakta yeterli bilinç ve inisiyatiften yoksun olması Türkiye solunun en büyük zaafı olmuştur. Askeri diktatörlük bir yıl gibi kısa bir zamanda fazla bir direnişle karşılaşmadan, nispeten kolay ve hızlı bir şekilde Türkiye solunu

ağır bir tahribata uğratmıştır. Bu durum bir yandan askeri diktatörlüğün başarı grafiğini yükseltirken bir yandan da Türkiye solunun yeni bir evresini başlatmıştır.

Zor ve fırtınalı geçen bu dönem, siyasi örgütsel faaliyetin karmaşık görevlerini, çeşitli siyasi grupların her birinin kendi nitelikleriyle belirlenen zaafalarını da ön plana çıkarmıştır. Siyasal mücadelenin bu aşamasında kendilerine çeşitli sıfatlar ve rütbeler takan siyasi gruplar, dönemin koşullarına uymakta yeterli bilinç ve inisiyatif gösterememiş, bir yıl gibi kısa bir zamanda ezilmişler, çözülmüşler ve gelişimleri kesintiye uğramıştır. Proleter sosyalist hareketimizin dışındaki bütün siyasi gruplar varlıklarını koruyamaz hale gelmişlerdir. Dönemin belirleyici koşulları bugünkü durumlarıyla onları ideolojik, teorik ve pratik iflasın eşiğine getirmiştir. Bu dönem başında, devrimci sosyal pratiğin alt üst alt üst olmasıyla tökezleyip “yenilgiyi” kabullenmek ve mücadeleden çekilmek durumunda kalmışlardır. Bu anlamda içinde yaşadığımız dönem siyasi mücadelenin yeni bir aşaması olarak, “kıldan ince, kılıçtan keskin” bir sırat köprüsüne {benzemiştir}.

Bu yeni ve sancılı dönem Türkiye solu içinde doğal bir ayıklanmayı başlatmıştır. Dönemin en karakteristik özelliğini oluşturan “doğal ayıklanma” süreci ve buna paralel olarak süren ayrışma, saflaşma mücadelenin bu evresinde Türkiye solunun genelinde ve her siyasi grubun kendi içinde sürmektedir. Bu durum 12 Mart 71 koşullarında başlayan ve Türkiye solunda yol ayrımı olan bir tarihi sürecin, mücadelenin bu evresinde hızlanan yeni bir aşamasıdır.

Bu ayrışma ve saflaşmanın bugünkü süreci esas olarak proleter sosyalist hareketimizle, onun sağındaki ve “sol”undaki siyasi gruplar arasında sürmektedir. Askeri diktatörlük koşullarında geçen ve bir “doğal ayıklanma” ile birlikte süren yeni bir ayrışma ve saflaşma süreci, bu aşamada daha açık ve anlaşılır hale gelmiştir. Önümüzdeki dönem fazla hızlanacak ve netleşecektir.

Böylece mücadelenin değişen koşulları ile Türkiye solu içinde başlayan “ayıklanma” ve birlikte süren yeni bir ayrışma ve saflaşma sürecinin bugünkü aşaması, siyasi mücadelenin yeni ve sancılı bir dönemini başlatmıştır. Devrimci sosyal pratiğin alt üst olması, sosyalizmin acil ve temel sorunlarını yeniden gündeme getirirken, somut gelişmelerin ışığında, görevlerin daha çok anlaşılmasına yol açmıştır. Fakat

bir yıllık siyasi gelişmelerin önemi, somut duruma çarpıcı bir özellik kazandırmış, sosyalist görevleri zor ve karmaşık hale getirmiştir. Keşmekeşe yol açabilecek bir durumun doğru kavranılması önem kazanmıştır. Bu nedenle proletaryanın bilinç ve inisiyatifinin her dönemin özgül karakterinden ayrı olarak ele almak mümkün değildir. Artık sosyalizmin sorunlarına 12 Eylül öncesinin gözlüğü ile bakmak mümkün değildir. Koşullar olağanüstü planda değişmiştir. Türkiye solunun durumu ortadadır. Her şey açık, net ve anlaşılır hale gelmiştir. Gerçekleri görmek, yanlışları ve doğruları birbirinden ayırmak zamanıdır. Hayata at gözlüğü ile bakmak, gerçekleri çarpıtmak veya kabullenmemek mümkün değildir. Bu dönemde sosyalizmin sorunlarının çözümünde perspektif yoksunluğuna, kafa karışıklığına yer yoktur.

Bu dönem ülkemizde Marksizm ve Leninizm'in ilkel ve mekanik kavranışların tavırların geçersizliğini bir kere daha göstermiştir. Bu dönem bir kez daha uluslararası revizyonist ve oportünist ayrılıklara bağlı olarak ülkemiz koşullarında ortaya çıkan şabloncu ve kopyacı saflaşmaların yarattığı revizyonist ve oportünist gruplar ile onlardan etkilenecek gelişen yaygın küçük burjuva radikal grupları mahkûm etmiştir. Türkiye solunun bu aşamasında bütün gelişmeler proleter sosyalist hareketimizi doğrulamıştır.

Legal dönemde olduğu gibi bu dönemde de hareketimizin, ülkemizde sosyalizmin acil ve temel sorunlarının çözümünde gösterdiği bilinç ve inisiyatif, sağlam ve tutarlı rotası, kısaca onun proleter sosyalist karakteri belirleyici bir özellik taşımaktadır. Türkiye solunun bu aşamasında daha çarpıcı bir özellik gösteren proleter sosyalist hareketimizin şimdiki konumu, onun tek doğru alternatif olduğunu göstermiştir.

Öte yandan bu dönemde depreşen zaafılar Türkiye solunun en eski hastalıklarıdır. Bunlar esas olarak 12 Eylül öncesi dönemden kaynaklanmaktadır. Bugün değişik biçimlere dönüşerek süren yeni hastalıklar da Türkiye solunun irsî ya da kronikleşmiş hastalıklarıdır. Ayrıca mücadelenin nispeten zor ve sınıf mücadelesinin keskin biçimlere büründüğü benzer bütün dönemlerde olduğu gibi bugün ortaya çıkan ve proleter sosyalist hareketin doğal bir arınmasına yol açan eğilimlerdir. Bu eğilimler bugün tipik özellikleriyle inkarcılık

ve teslimiyet ile sol sektor biçimde sürmekte, davayı inkara, felsefi idealizme, yılgınlık ve karamsarlığa yol açmaktadır. Bugün bu zaafpların kaynağını, önemini ve derinliğini kavramak daha fazla önem kazanmıştır. Bu nedenlerle geçmiş kavramak, bugünkü sorunların çözümünü kolaylaştıracak, geleceğimize ışık tutacaktır. Başka bir deyişle geçmiş kavramak, bugünü kurtarmak, geleceği kazanmak olmaktadır. İleride Türkiye solunun tarihi gelişiminde çok önemli bir dönem olarak değerlendirilecek 12 Eylül öncesinin genel özelliklerine değinmek istiyoruz.

12 EYLÜL ÖNCESİ DÖNEMİN GENEL ÖZELLİKLERİ:

a) Bu dönem propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyetlerinin nispeten açık ve yaygın olduğu sosyalizmin başta işçi sınıfı olmak üzere genel olarak emekçi kitlelerde geniş yankılar bulduğu, ülke çapında yaygınlaştığı ve Türkiye solunun güçlü bir potansiyele ulaştığı legal bir dönem olmuştur.

b) Bu dönem uluslararası revizyonist ve oportünist ayrılıklara bağlı olarak ülkemiz koşullarında şekillenen revizyonist ve oportünist ayrışma ve saflaşmaların yarattığı gruplar ile, bunlardan etkilenen ülkemizde sınıfsal farklılaşmaların bir tezahürü olarak şekillenen yaygın küçük burjuva radikal hareketlerin etkin olduğu bir dönem olmuştur. Bu durum revizyonizmin ve oportünizmin etkilerinin artmasına neden olmuştur.

c) Bu dönemde genel olarak siyasi grupların gelişmesi ve kadrolaşması, işçi sınıfının dışındaki emekçi kitleler içinde olmuştur. Sınıftan kopukluk, kadroların aydın niteliği, çeşitli zaafpların kaynağını teşkil etmiştir. Böylece bu dönemde de sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birbirlerinden ayrı gelişimi sürmüştür.

d) Ülkemizin ekonomik ve sosyal özelliklerinin bir sonucu olarak gelişen sınıfsal farklılaşmaların ve politik kümelenmelerin hızlanması, sınıf mücadelesinin yaygınlaşması ve kitlelerin kendiliğinden ekonomik ve demokratik mücadeleleri toplumun bütün katlarını sarmıştır. Demokratik görevler, işçi sınıfının bilinç ve inisiyatifinden yoksun bir anlayışla kitlelerin kendiliğinden ekonomik ve demokratik mücadeleleri kitlelerin peşine takılarak sürdürülmüştür. Özellikle bu dönemde hızlı ve tehlikeli bir gelişim gösteren faşizm ve faşizme karşı mücadele

sorunu, bu konuda yanlış görüşler ve tavırların sonucu olarak her şeyin önüne geçmiştir.

Faşizme karşı bir direniş cephesi oluşturmak yerine, karşılıklı rekabete dönüşen sekter anlayışlara yol açmıştır. Büyüme hastalığına yakalanan ve var oluşları daha başından beri sağlıksız, cılız bir bünyeyi andıran oportünist ve özellikle küçük burjuva radikal hareketleri, kendi büyümelerini anti-faşist mücadeleye tâbi kılmışlardır. Faşizme karşı mücadele ise sonuçta pasifist teslimiyetçi bir tavır, diğer yandan ise küçük burjuvazinin sınıf karakterine uygun tipik biçimler göstermiştir. İntikamcı içgüdüsel tepkiler giderek bireysel teröre dönüşmüştür.

e) Bu dönemde ideolojik mücadele ve teorik çalışmada tam bir keşmekeş hâkim olmuştur. Sağlıklı bir ideolojik mücadelenin olmaması, ML'nin ilkel ve mekanik kavrayışların, dogmacı, reçeteci, şabloncu görüşleri yaygınlaştırmış, ideolojik mücadeleden kaçınma ve sekter anlayışlarını geliştirmiştir. Sosyalizmin temel ve acil sorunları sürekli olarak göz ardı edilmiş veya çarpıtılmıştır. Revizyonizmin ve oportünizmin etkisi ciddi teorik çalışmaları önlemiş, ideolojik mücadeleyi ise amacından saptırmıştır. Böylece Türkiye solunun en acil sorunu olan proletaryanın ideolojik, siyasi ve örgütsel birliği yolunda ciddi hiçbir adım atılmamış, Türkiye solu, dağınık ve bölünmüş yapısını korumuştur.

f) Proleter sosyalist hareketimizin sosyalizmin asıl ve temel sorunlarının çözümü için bu dönemde sürdürdüğü teorik çalışmaları, tutarlı ideolojik mücadelesi, kalıcı ve ilkeli birlik çabaları, propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyetlerinde gösterdiği bilinç ve inisiyatif, kısaca onun sağlam ve tutarlı ideolojik, siyasi rotası belirleyici bir özellik göstermiştir. Bu dönem her şeye rağmen hareketimizin ile bütün revizyonist. Oportünist ve küçük burjuva radikal hareketlerin arasındaki ayrışma ve saflaşma hızlanarak devam etmiştir.

HAREKETİMİZİN DURUMU

Legal dönemin karakterini belirten bu genel zaafılar, Türkiye solunun bir bütün olarak bugünkü zaafılarının da kaynağını oluşturmaktadır. Sosyal pratiğin alt-üst olduğu bu dönemde, birçok siyasi

hareketin daha büyük zaafıların içine düşmesini birçoğunun varlıklarını koruyamaz hale gelmelerini her birinin niteliği ile belirlenen legal dönemin zaafıların bizzat kaynağı olmalarında aranmalıdır. Daha çok proleter sosyalist hareketimizin sağında ve solundaki siyasi grupların legal dönemin özellikleriyle karakterize edilen konumları, bugün içine düştükleri ideolojik, teorik ve pratik iflaslarının da esas nedeni olmaktadır.

Diğer yandan proleter sosyalist hareketimizin de legal dönemin bu genel zaafılarından belirli bir ölçüde etkilenmediğini söylemek mümkün değildir. Hareketimizin bu zaafıların kaynağını teşkil eden siyasi gruplara karşı teorik mücadele ile birlikte kararlı bir ideolojik mücadele sürdürdüğü, fakat bunun yeterli olmadığı ve bunları hareketimizin de belirli ölçüde taşıdığı bir gerçektir. Ayrıca hareketimiz belirli bir büyüme ve kadrolaşma evresini bu dönem hızla yaygınlaşma ve genişleme sürecinden etkilenerek sürdürmüştü fakat daha çok proletarya hareketinin yoğun olduğu merkezlerle sınırlandırmaya çalışmıştır.

Belirli bir büyüme olayı hareketimizin gelişmesinin doğal bir sonucu olarak legal döneme nispeten hızla sürmüştür. Bunun önemi o dönemde belirli bir güç olarak antifaşist mücadelenin aktif olarak sürdürülmesi, başta işçi sınıfı olmak üzere propaganda ve ajitasyonu toplumun bütün katlarına kadar ulaştırmak ve daha ileri bir niteliğe kavuşmak için yeteri kadar kadrolara sahip olmakla kendini göstermiştir.

Öte yandan her hareket kendi tarihi gelişim sürecine göre yeterli bir büyüme ve kadrolaşmaya sahip olmalıdır. Fakat doğru bir teorik çalışma ve tutarlı bir ideolojik mücadele olmadan sağlıklı bir büyümeden ve gelişmeden söz etmek mümkün değildir. Hareketimizin büyüme ve kadrolaşma olayı doğal bir kısım rahatsızlıkları içinde taşımasına rağmen genel olarak sağlıklı bir süreç izlemektedir. Doğuşu ile birlikte sağlıklı bir bünyeye ML'nin sağlıklı bir özümlemesinin, ülkemiz koşullarına uygun bir teorik çalışmanın ve ideolojik mücadelenin ürünü olarak doğmuş ve gelişmesini başından beri işçi sınıfının pusulası doğrultusunda bir ideolojik-siyasi rotada sürdürmüştür.

Büyüme ve kadrolaşma olayı sadece genişleme ve yaygınlaşma olarak değil, aynı zamanda derinliğine doğru nitel bir olay olarak kavranılmalıdır. Bu anlamda büyümenin, her canlı organizmada gösterdiği değişiklikler gibi belirli ve doğal rahatsızlıkları vardır. Sağlıklı bir

bünyede dahi bu rahatsızlıklar kaçınılmazdır. Bu, yeni bir niteliğe ulaşmanın doğal sancılarıdır. Buna bir insanın çocukluktan erginliğe ve delikanlılığa ulaşmada kendini gösteren doğal değişikliklere ve rahatsızlıklara benzetebiliriz. Bu süreçte en önemli sorun büyümenin doğal, dengeli ve nitel anlamda olmasıdır. Sağlam bir bünyeye (niteliğe) sahip olunması, irsi ve kronik hastalıklara karşı korunaklı olmanın garantisidir. Sağlıklı bir doğumdan ve sağlam, korunaklı bir bünyeden yoksun olmak yeterli bir niteliğe ulaşmayı önler. Böyle dengesiz bünye ise çocukluk hastalıklardan ve büyümenin rahatsızlıklarından kurtulamaz. Bu anlamda proleter sosyalist hareketimiz legal dönemde doğup gelişmiş, belirli bir büyüme ve kadrolaşma aşamasından geçerek yeni ve daha ileri bir niteliğe ulaşma aşamasına gelmiştir. Bu aşamanın hareketimiz için en belirgin özelliği çocukluk evresini atlatmış olmasıdır. Şimdi hedef ergenliği de aşma ve olgunluğa ulaşma olmalıdır. Bu aşamada çocukluktan ergenliğe ulaşmanın doğal rahatsızlıklarından kendini korumalıdır.

Yaşadığımız dönemin gelişen koşulları kendine uyum gösterebilecek dayanıklı ve sağlam bir bünyeyi gerekli kılmaktadır. Bu dönem, her siyasi hareketin dayanıklılığını ölçmesi, varlığını sürdürebilmesi için bir deney taşı olmuştur. Mücadelenin bu aşamasında doğal bir ayıklanmaya uğranmamak bu anlamda önem kazanmaktadır. Kendini yok etmeye çalışan askeri diktatörlüğe karşı varlığını sürdürme, sürekliliğini koruma görevi, hareketimizin gelişim sürecinde, dayanıklılığının ve yeterli bir niteliğe ulaştığının kanıtı olacaktır. Bu, bugünkü maddi koşulların dayattığı hayati bir sorundur.

Bu bakımdan hareketin sürekliliğinin korunması, onun varlığı, niteliği ve mücadelesi ile ölçülebilecek değerdedir. Hareketimizin sürekliliğini kesintiye uğratmamak, hastalıklardan ve rahatsızlıklardan korumak onun sürekli ve sistemli gelişimi için, döneme uygun bir örgütlülüğe yükseltmek, daha zor ve karmaşık görevlere hazırlamak bu dönemin esas görevi olmalıdır. Bütün enerjimizi ve gücümüzü bunun için seferber etmeliyiz.

Ülkemiz ekonomik, sosyal ve tarihi gelişmesinin yarattığı koşulların somut tahlili, proleter sosyalist hareketimizin örgütsel ve siyasi

önderlik görevlerinin yeni bir taktik planla yürütülmesini zorunlu kılmıştır. Bu aynı zamanda yeni dönemin değişen koşullarının doğru bir özümlemesinin ve hareketimizin sağlam ve tutarlı ilkelerle aydınlanan ihtilalci rotasının gerektirdiği bu tarihi evrede, proleter sosyalist görevlerimizin de doğru olarak kavranılması demektir.

Sadece bu günler için değil işçi sınıfının uzun vadeli devrim mücadelesinin ve her dönemde onun çıkarlarının temsilcisi olma durumunda olan proleter sosyalist hareketimiz bu dönemde kendini ezmek, yok etmek ve gelişimini kesintiye uğratmak isteyen askeri diktatörlüğün çok yönlü saldırılarını boşa çıkarmak, askeri diktatörlüğü başarısızlığa uğratmak göreviyle yüz yüze gelmiştir.

12 Eylül ile birlikte hareketimizin bu görevle kendini sınırlamakta gösterdiği bilinç ve inisiyatif bugün tarihi bir öneme sahip olmuştur. Proleter sosyalist bir hareket her dönemde her koşulda düzenli ve sistemli bir faaliyeti esas olan kararlı bir mücadelesini ancak bilinçli bir tarzda sınırlayan, hiçbir somut tarihi gelişmenin gerisinde kalmadan her döneme en seri en çabuk uyabilen bir harekettir. Bu itibarla yaşadığımız dönem bir yandan devamlılığını koruması için sürekli ve sistemli adaptasyonu gerektirirken bu işin uygulanması da sağlam, düzenli ve sistemli bir geri çekilme taktik planı gerektirmiştir.

GERİ ÇEKİLMENİN ŞİMDİKİ ÖNEMİ

Geri çekilme bir süreç sorunudur. Belirli bir plan dahilinde, belirli yönelik bir süreci içermektedir. 12 Eylül'den beri uyguladığımız geri çekilme planı, öncelikle propaganda ve ajitasyon faaliyetini bilinçli olarak sınırlama, faaliyetimizi yukarıdan aşağıya örgütleme, derinliğine yoğunlaştırma ve yeni döneme uygun olarak bütün bir hareketi adaptasyona tabi tutarak yeniden düzenleme şeklinde başlamış ve devam etmektedir. Geri çekilmeden kasıt, sürekli ve sistemli olarak yoğun bir şekilde saldıran olağanüstü güçlü düşmana karşı güçlerin, imkanların korunması ve bir bozgunndan kurtulunması için savaş alanının ileri mevzilerinden daha gerilere, sağlam ve korunaklı mevzilere çekilmek ve düşmanın ilerlemesini durdurmak için hazırlanmak vb., anlaşılmaktadır.

Bu anlamda geri çekilme savaşın bir biçimidir. Bozguna uğramamak, yok olmamak ve yenilmemek için geri çekilme eylemidir. Geri çekilmekte en önemli husus geri çekilme eyleminin örgütlenmesiyle bu

konuda enerjik davranılmasıdır. Örgütsüz ve önceden düşünülmemiş bir eylem planı ile geri çekilme mümkün değildir. Geri çekilmede gösterilebilecek en küçük açık en küçük zaaf büyük başarısızlıklara neden olur. Aslında her mücadele, her eylem planı kendi içerisinde başarısızlık ihtimalini taşır. Ama mücadelenin koşullarına uygun, önceden iyice düşünülmüş, iyice hazırlanmış bir eylem planı ile bu ihtimali en aza indirmek mümkündür.

Bu anlamda iyice örgütlenmeden, sağlam mevzilenmeden derin siperler kazmadan ve her kesin ne yapacağını, görevlerinin ne olduğunu bilmeden düzensiz bir geri çekilmeyi başlatmak yenilgiyi göze almayı gerektirir. Geri çekilme eyleminde moral üstünlüğünü düşmana kaptırmamak, yılgınlığa ve karamsarlığa düşmemek çok önemlidir. Düşmana kaptırılan mevziler, savaşçılar ve diğer araç gereçler için fazla kaygılanmamak gerekir. Savaşın kuralı budur. Zayıfatı en aza indirmek, en iyi savaş çıkarı, imkanları ve eldeki mevzileri korumak için soğukkanlılığı ve kararlılığı yitirmemek kadar önemli hatalar da yapmamak gereklidir.

Hele düşman saldırıya devam ederken, üstünlüğü elinde tutarken, kaybedilen mevzileri ele geçirmeye çalışmak ve elde kalanları savaşa sürmek bozguna yol açabilir. Sonuna kadar sabırla, inatla, metaneti elden bırakmadan gerekli olan zamanı kazanmak her mücadelenin başarısının sırrıdır. Geri çekilmede ise gerekli olan zamanı kazanmak bu mücadelenin esasını oluşturur. Hareketin özgücüne dayanmak, savaşın kurmayını, savaşın önderlerini korumak da bu mücadelenin başarısı için gereklidir.

Bu anlamda geri çekilme iyi kavranılmalıdır. Çeşitli küçük başarısızlıklardan ve verilen zayıttan karamsarlığa düşülmemelidir. Acele etmek, sabırsız disiplinsiz davranmak paniğe ve bozguna yol açar. Legal dönemin belirli zaafalarını taşıyan ve hazırlıksız yakalanan bir hareketin bir anda başlayan yoğun saldırılardan zayıt vermeden geri çekilmesi imkânsız olmuştur. Bu nedenle değişen koşullara anında uyum göstermek, geri çekilme eylemini bir yığın pratik sorunlarının bir anda çözümünü beklemek imkansızdır. Daha enerjik davranabilirdik. Fakat daha hızlı, seri ve düzenli bir geri çekilme için gerekeli bir zamana ihtiyaç vardır. Biz bu zamana sahip olamadık. 12 Eylül'den 6 ay önce ileri görüşlülüğün bir tezahürü

olarak doğru siyasi tespitler yapmamıza rağmen o dönemin rehaveti ile bu tespite uygun gerekli tedbirleri alamadık. Bu nedenle belirli bir güç kaybına uğradık. Fakat bundan korkmamak gerekir. Esas olan ezilmemek ve dağılmamak için niteliği korumaktır.

Öte yandan sesimiz çıkmıyor, cılız çıkıyor veya hareketsiz kaldık diye hayıflanmamalıyız. Bu geçici bir durumdur. Ne kitlelerin durgunluğu ne de bizim hareketsizliğimiz proleter sosyalist görevlerimizi unuttuğumuzu göstermez. Oturup boğazlanmamızı beklemek veya düşmanın zorladığı gibi (onun istediği şekilde) savaşı veya teslimiyeti kabul etmek de bizim işimiz değildir.

Esas olarak siyasi ve örgütsel varlığımızı koruyarak değişen koşullara göre mücadelemizi kararlı bir şekilde sürdüreceğiz. Fakat savaşı askeri diktatörlüğün istediği gibi değil, kendi gücümüze ve yöntemlerimize uygun tarzda kabul edeceğiz. Mücadelenin bu aşamasında bu dönemi aşmanın başka yolu yoktur. 12 Eylül'den beri bu tavrımızın doğruluğu ve bunun tarihi önemi gittikçe daha iyi anlaşılmaktadır.

Bugün arkamıza dönüp baktığımızda askeri diktatörlük koşullarına gerekli uyum göstermekte gerekli bilinç ve inisiyatiften yoksun olanlarla bizim aramızdaki mesafe sürekli açılmaktadır. Onlarla yollarımız öylesine ayrılmıştır ki bu, cennetle cehennem kadar farklıdır. Başka bir deyişle, bizimle onlar arasındaki nitel farklılık daha çok anlam kazanmaktadır. Özellikle mücadelenin bu evresinde askeri diktatörlüğün istediği biçimde (zorladığı biçimde) savaşı ya da teslimiyeti kabul edenlerin durumları ortadadır. Kendilerini doğrulamak, varlıklarını ve güçlerini kanıtlayabilmek için bir atımlık barutlarını da tüketmişlerdir. Onların bugünkü ibret verici durumları bizim geri çekilme plan taktiğimizin başlıca nedeni ve gerekçesi olarak kavranılmalıdır.

BU DÖNEM AŞILACAKTIR

Askeri diktatörlük koşullarında bu zor ve fırtınalı dönemin sancılı karakteri bir yıllık gelişmelerin sonuçlarıyla tarihi bir öneme sahip olduğunu göstermiştir. Bu anlamda dönemin aşılması, siyasi mücadelenin ve hareketimizin yeni bir aşaması olarak kavranılmalıdır. Türkiye solunun eskiden beri çözüm bekleyen acil sorunları yeniden gündemdedir. Bu sorunların çözümü, dönemin özgül karakteriyle birlikte düşünüldüğünde, bu dönemin aşılması kendine özgü bir niteliği temsil edecektir. Yani bu dönemin bilinç ve inisiyatifte doğru kavranılması ve

aşılması sosyalist hareketin gelişiminde yeni bir aşamayı temsil ederek nitel bir anlam taşıyacaktır. Bu süreç hızlı bir şekilde başlamış ve kendine özgül alternatifi de yaratarak ayırt edici bir özelliğe bürünmüştür. Bu durum geri çekilme plan-taktiğinin sonuçlarında kendini gösteren ve Türkiye solunda yeni bir yol ayrımı yaratan hareketimizin ayırt edici özellikleridir.

Bir yıllık gelişmenin en çarpıcı sonucu olan proleter sosyalist hareketimizin şimdiki konumu bu dönemin aşılmasında tek ve doğru alternatif olduğunu göstermiştir. Sosyalizmin acil ve temel sorunlarının çözümü ve bu dönemin nitel anlamda aşılması süreci bu döneme damgasını vuran proleter sosyalist hareketimizin varlığı ve mücadelesinden ayrı düşünülemez.

Hareketimizin legal dönemde olduğu gibi bugün de sosyalizmin acil ve temel sorunlarının çözümünde belirleyici özelliğini ülkemizin somut koşullarının somut tahlilinden kaynaklanan ve M-L'in doğru bir özümlemesinin ürünü olan ideolojik, teorik çözümleri, ihtilalci sosyal pratiğin birlik, mücadele ve örgütlenme geleneklerinin doğru kavranılmasının şimdiki önemi hiçbir şekilde yadsınamaz.

Öte yandan bu durum hareketimizin eskisinden daha çok ve karmaşık önderlik görevleri ve sorumluluklarıyla yüz yüze getirmiştir. Aynı zamanda, kendi gelişim sürecinin de ileri bir aşamasını teşkil edecek olan bu dönemin aşılmasında atacağı her adım tarihi bir öneme sahip olacaktır. Bugünün korunması ve geleceğin kazanılmasına yönelik her adımın acil siyasi, örgütsel ve pratik sorunlarını çözmede her zamankinden daha çok bilinç ve inisiyatif sahibi olmanın önemi artmıştır. Proletaryanın önderlik, dağılan, çözülen Türkiye solunun kılavuzluk görevlerinin daha derinden kavranılmasının bugünkü önemi ise çeşitli zorlukların ve zaafaların aşılmasında daha kararlı ve enerjik bir çabayı gerektirmektedir.

İDEOLOJİK MÜCADELENİN BUGÜNKÜ ÖNEMİ

Teorik çalışma, ideolojik mücadele bugün her zamankinden daha fazla önem kazanmıştır. Yeterli bir teorik çalışma ve tutarlı bir ideolojik mücadele olmadan bu dönemin kavranılması ve aşılması mümkün değildir. Bu dönemde en önemli silahımız tutarlı bir ideolojik mücadele olmalıdır. Teorik çalışmalar ise bu dönemin {burada

bir kelime okunamadı. HznN} ve temel sorunlarına yönelik olmalıdır. Sağlıklı ve tutarlı bir ideolojik mücadele bu dönemde gelişen her türlü yanlış ve tehlikeli eğilimlerin, zaafların panzehiri olacaktır. Bu dönem, devrimci sosyal pratiğin alt üst olmasıyla birlikte, bir ilkeliliğin tezahürü olarak kafa karışıklığını, perspektif yoksunluğunu ve eklentisizm hastalığını geliştirmektedir.

Türkiye solu içinde görülen eğilimler, yeni bir ideolojik teorik keşmekeş ortamı yaratmaya doğru gelişmeler göstermektedir. Diğer taraftan mücadelenin değişen koşulları, teslimiyetçi ve inkârcı eğilimleri ile sol sektör davranışları hızla geliştirmektedir. Yeni dönemde keskinleşen sınıf mücadelesi, sol hareketin ağır bir tahribata uğraması ve dağılan, çözülen siyasi grupların konumu bu eğilimlerin kaynağını oluşturmaktadır. Bu zaafların, önümüzdeki dönemi daha tehlikeli eğilimlere dönüştüreceğini gösteren önemli belirtiler vardır.

Özellikle bu dönemin tehlikeli hastalığı olan eklettisizm, özellikle ideolojik, teorik ve pratik iflasın eşiğine gelen siyasi grupların geçmişleriyle hesaplaşmaları, geçmişlerini gelecekle bütünleştirme ve kendilerini aklama çabalarında kendini gösterecektir. Bu dönemde hızlı ve tehlikeli bir gelişme eğilimi gösteren her türden eğilimlere karşı sloganımız “her türlü keşmekeşe hayır!” olmalıdır. Bu dönemin sancılı karakteri aynı zamanda Türkiye solunun zaaflarının nitel bir anlamda aşabilmesinin de ortamını yaratmıştır. Yeni ayrışma bir ayıklanma ve arınma süreci ile birlikte sürecektir.

Bu süreci daha fazla hızlandırmak, sosyalist hareketi bütün zaaflarından arındırabilmek için ideolojik mücadele her zaman canlı tutulmalı, sağlıklı ve kararlı bir şekilde sürdürülmelidir. Türkiye’de sosyalist hareket artık tüm pisliklerden arınarak, hastalıklarından kurtarılarak ilerlemeli. İşçi sınıfının bütünlüklü bir dünya görüşü ve mücadelenin teori ve pratiği olan sosyalizm artık layık olduğu öneme sahip olmalıdır. Onu doğru kavrayanların ve bu mücadeleye kendini adayanların ellerine teslim edilmeli, layık olduğu yere ulaşmalıdır. Türkiye solunun durumu ortadadır.

Her şey bir kez daha net, açık ve anlaşılır hale gelmiştir. Türkiye’de sosyalizmin doğru kavranılmasını ve bunun tutarlı mücadelesini proleter sosyalist hareketimiz ayakları üzerine doğrultmuş ve sağlıklı ge-

lişiminin rotasını tayin etmiştir. Bu mücadeleyi ters yüz edenlere, çarpıtanlara ve onun adına leke sürenlere, saygınlığına gölge düşürenlere karşı geçmişte olduğu gibi bugün de daha kararlı bir ideolojik mücadeleyi sürdürecektir. Çünkü sosyalizm mücadelesi bizim ellerimizde ayakları üzerine oturtulmuştur. Ve bizim ellerimizde layık olduğu yere ulaşacaktır. Bunun başka bir alternatifi yoktur.

BİRLİĞİN ÖNEMİ

Türkiye solunun legal dönemdeki bölünmüş ve parçalanmış yapısı bu dönemde de yediği darbeyle daha fazla dağınık bir karaktere bürünmüştür. Bu dönemde, kendisine açıkça ilan edilen saldırıya karşı kendine layık bir tavır içerisinde girmemesinin başlıca nedeni onun dağınık, bölünmüş ve parçalanmış olmasıdır. Kendi gelişimini durdurmak, yok etmek için var olan her cepheden birden saldırıya geçen askeri diktatörlüğe karşı mücadele etmek bir yana, eski durumunu korumakta dahi yetersiz kalmıştır.

12 Eylül ile birlikte, süratle legal dönemin rehabetinden kurtularak bu tarihî anda bir direniş cephesi kurmakta yeterli bilinç ve inisiyatif gösterememiştir. Bu konuda bizim dışımızda hiçbir girişimin olmaması Türkiye solu için telafisi imkânsız bir inisiyatifsizliği tarihe geçirecek. Bizim de yetersiz kaldığımız birleşik bir direniş cephesinin hayati bir önem kazanmaktaydı. Askeri diktatörlüğün her cephede birden başlattığı çok yönlü saldırı birleşik bir direniş cephesi ile, bugünkü kadar kolay ve hızlı bir sonuca ulaşamazdı. Fakat bu tarihi anın, günler, en fazla aylarla ölçülen değerli zamanı elden geçirilmiş, kısa bir süre sonra herkes kendi başının derdine düşmekten birlik, mücadele gibi sözler unutulmuştur.

Sonuç: bir yılda askeri diktatörlüğün yükselen başarı grafiği ve Türkiye solunun uğradığı büyük tahribattır. Fakat bugün hâlâ önerisini koruyarak, hatta daha fazla artarak askeri diktatörlüğe karşı birleşik bir direniş cephesi kurmanın koşulları vardır.

Her ne kadar Türkiye solunun şimdiki durumunu artık siyasi grupların varlığı ile ifade etmek mümkün olmasa da daha fazla artan önemleriyle birlik sorununu iki planda ele almak mümkündür. Birlik, askeri diktatörlüğe karşı mücadelede tüm karşı güçlerin ortak ve tek bir cephede ilkeli birliktir. Bir yıllık gelişmelerden dersler

çıkarak şimdi daha fazla artan önemiyle kavranmalı ve birleşik bir direniş cephesi için yoğun çaba sarf edilmelidir. Bu birliğin önemi her geçen gün artmaktadır.

Toplumsal muhalefetin yeniden yükselme sürecine uygun bir siyasi bir tavıra girilmediği takdirde, Türkiye solu kitlelerin askeri diktatörlüğe karşı kendiliğinden mücadelesinin kuyruğuna takılacak ve pasif bir destekçisi konumuna düşecektir. Onların gerisinde kalmamak ve peşlerinden sürüklenmemek için bu mücadelenin doğru bir perspektifine sahip olmak gerekmektedir.

Öte yandan bu dönemde Türkiye solu, proletaryanın gerçek siyasi ve örgütsel birliğini yaratmak için önemli adımlar atmalıdır. Bugün sınıf temelinde süren ve bu dönemin özgül karakteriyle belirlenecek olan ayrışma ve saflaşmalara göre şekillenecek proletaryanın, ideolojik, siyasi ve örgütsel birliğini yaratmanın bütün koşulları hızla oluşmaktadır. Türkiye solu artık kendi tarihi gelişiminden, bugünkü durumdan gerekli dersleri çıkarmak ve devrim mücadelesini zaafa uğratan, dağınık ve parçalanmış yapısından kurtulmak zorundadır.

Proletaryanın gerçek örgütsel ve siyasi birliğini yaratmak, geçmişten daha fazla önemle ele alınması gereken bir sorundur. Böyle bir birlik artık 12 Eylül öncesinin yorumlarıyla kavranılamaz. Kendilerine çeşitli rütbeler ve sıfatlar takan paşa { burada bir kelime okunamadı-HznN } durumu ortadadır. İşçi sınıfının mücadele geleneklerine gölge düşürenler, sınıf adına ahkam kesenler, sınıfı yüz üstü bırakıp kaçmışlardır. Bugün artık sosyalizmin sorunlarına 12 Eylül öncesinin gözlüğüyle bakmak hayata at gözlüğüyle bakmaktır.

Proletaryanın ideolojik, siyasal ve örgütsel birliği sağlıklı bir teorik çalışmanın, tutarlı bir ideolojik mücadelenin, proletaryanın yeterli bilinç ve inisiyatifinin bir ürünü olmalıdır.

Birlik sorunu yeni bir tarzda, dönemin hazırladığı ve alternatif olarak sunduğu niteliği ile rüştünü ispat eden proleter sosyalist hareketimizin rotasında aranmalıdır, gerçekleri görmek ve olduğu gibi kabul etmenin tam zamanıdır.

Körün değneği ile el yardımı ile yürümek, bataklık ve patikayı görmemek, daha fazla bataklığa saplanmak kimin işine yarayacaktır.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİNİN KONUMU

Bu dönem ülkemizde sosyalizmle sınıf hareketinin ayrı ayrı gelişiminin yeni bir aşamasını teşkil etmektedir. Bugün Türkiye solu sınıftan kopukluğunun acısını çekmektedir. İşçi sınıfı ise Türkiye solunun günahlarının bedelini ödemektedir. Türkiye solu gibi sınıf hareketi de bir dağınıklığı simgelemektedir. Bu dönemin koşulları, bir yandan sınıf pusulasından ve perspektifinden yoksun olarak gelişmelerini işçi sınıfının dışında sürdüren siyasi grupların yeni bir iflasına sahne olurken, sınıf hareketi ile bütünleşmenin öneminin gerekliliğinin daha fazla anlaşılmasına neden olmuştur. Öte yandan da sosyalizmle sınıf hareketinin karşılıklı etkileşimi daha ileri bir atılımı başlatmanın koşullarını yaratmıştır.

Özellikle bugün işçi sınıfı, bedelini ağır ödediği kendi tecrübeleri ile daha ileri niteliğe ulaşmanın sancılarını çekmektedir. Ayrıca bu dönemin yeni ayrışım ve saflaşmaları sınıf ve kitle çizgisi temelinde sürerken, işçi sınıfı hareketinin bu konumu doğru kavranılmak zorundadır. İşçi sınıfının bugünkü nitel durumu, bu süreci aynı zamanda etkileyebilecek güçtedir.

Sınıfla bütünleşmek, sınıf içerisinde daha fazla güç olmak ve sınıf içinden kadrolar yaratmak hayati bir öneme sahiptir. Bu, hareketimizin gelişiminin daha ileri niteliğe dönüşmesinin, sınıfın gerçek öncüsü durumuna yükselmesinin ön koşuludur. Bu nedenle sınıf içinde özellikle daha ileri bir niteliği temsil etmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, bu dönemin özgül karakteri; siyasi mücadelenin değişen koşulları ve proleter sosyalist hareketimizin konumuyla belirlenmiştir. Bu durum hareketimizin önderlik görevlerinin daha derinliğine kavranılmasını gerektirmektedir. Bu dönemin aşılması hareketimizin varlığı ve mücadelesiyle kavranılmalıdır. Geçmişte olduğu gibi bugün de proleter sosyalist hareketimiz belirleyici özelliğini korumaktadır.

Hareketimizin bu döneme damgasını vurması çarpıcı bir özellik göstermektedir. Bu dönemin koşulları siyasi ve örgütsel faaliyetimizin nitel anlamda daha derinliğine kavranması ve geliştirmesini gerektirmektedir. Hareketimizi bir yandan sürekli ve sistemli bir

adapsiyona tâbi tutarken, öte yandan daha ileri örgütlülüğe ulaşılmalıdır.

Siyasi faaliyetin sınırlandırılması gereği, sürekliliğin korunması ve illegal koşullara adapsiyonun bir zorunluluğudur. Siyasi ve örgütsel faaliyetin döneme uygun tarzda daha düzenli ve sistemli olarak geliştirilmesi, süreç içinde derinliğine ve genişliğine bir ajitasyon ve propaganda faaliyetine geçilmesini gerektirmektedir.

Bu geçiş süreci, belirli bir taktik plan doğrultusunda hareketimizin niteliğine, konumuna ve gücüne göre şekillenecektir. Bugün propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyetinin başlıca kolektif aracı olan siyasi bir yayın organının yaratılması esas hedefimiz olmalıdır.

1981. KURTULUŞ

YAZI: 1

Bu yazı birimizin, yaşanan süreç ve geline noktaadaki bazı konulardaki yaklaşımlarını, düşüncelerini, kaygılarını, genel başlıklarıyla kabaca ortaya koymak amacı ve (başka birim ve kişilerin de kafalarındaki oluşlarıyla birlikte) hareketimizin içinde bulunduğu olumsuz durumu nasıl aşabileceği hakkındaki tartışmalara katılma görev ve sorumluluğunun gereği olarak kaleme alınmıştır. Böylesi bir yazıyı kaleme almanın ve karşılığında cevap istemenin, örgütlenmenin bize verdiği doğal bir hak olduğunun da bilincindeyiz...

Biliriz ki, düşünceler maddi hayatın dolaylı bir yansımasıdır. Maddi koşullar bütünü bütün herkesin kafasında tek bir düşünce yaratmaz. Bu hayatın bir bütün olarak ilişki ve çelişkileriyle birlikte insanların gözü önünde açıkça cereyan

YAZI: 1

Bu yazı birimizin, yaşanan süreç ve geline noktaadaki bazı konulardaki yaklaşımlarını, düşüncelerini, kaygılarını, genel başlıklarıyla kabaca ortaya koymak amacı ve (başka birim ve kişilerin de kafalarındaki oluşlarıyla birlikte) hareketimizin içinde bulunduğu olumsuz durumu nasıl aşabileceği hakkındaki tartışmalara katılma görev ve sorumluluğunun gereği olarak kaleme alınmıştır. Böylesi bir yazıyı kaleme almanın ve karşılığında cevap istemenin, örgütlenmenin bize verdiği doğal bir hak olduğunun da bilincindeyiz...

Biliriz ki, düşünceler maddi hayatın dolaylı bir yansımasıdır. Maddi koşullar bütünü, bütün herkesin kafasında tek bir düşünce yaratmaz. Bu hayatın bir bütün olarak ilişki ve çelişkileriyle birlikte insanların gözü önünde açıkça cereyan etmemesi, başka bir deyişle, herkesin kendi başına ancak hayatın belli bir kısmını, belli bir açıdan tanıyabilmesi kavrayabilmesi ve yorumlayabilmesi ve ancak pek az değiştirebilme gücünde olmasından kaynaklanır. Böyle olunca da genel olarak dünya ve ülkemizde maddi koşullar hemen hemen herkes için aynı olduğu halde, ortaya çok çeşitli, hatta birbiri

ile tamamen zıt düşünceler ortaya çıkar. ⁵ Bu ise düşüncelerin birbiri ile çatışmasına, ideolojik mücadeleye yol açar. Bu ideolojik mücadele evrensel ve sınıfsaldır. Bu mücadeleye girmekten kaçınmak da mümkün değildir. Kişiler ya da örgütler isteseler de istemeseler de bu mücadelenin içindedirler. Her zaman için tavırları, günümüzdeki temel iki sınıftan birine yarar. Bizim her hatamız, her eksikliğimiz, objektif olarak hâkim sınıf ideolojisine hizmettir. Bu alanda bugün yapmamız gerekenleri ileriye havale etmemiz, burjuva ideolojisinin hakimiyetini pekiştirecek, saflarımızda da bu ideolojinin etkilerini güçlendirecektir. Öyle ise işçi sınıfının ideolojisinin zaferi için, (günümüz koşullarından dolayı) öncelikle saflarımızda etkin bir tartışma kampanyası açmalıyız.

Bu mücadele, ortalığın karıştığı "bunalım" dönemlerinde çetin bir hal alır. Böyle toz duman arasında, ML'nin tüm diğer sınıf ideolojilerini mahkûm etmesi, işçi sınıfı ve müttefiklerinin yolunu aydınlatması, her zamankinden daha büyük, hayati bir önem arzeder. Böylesi dönemlerde işçi sınıfı ideolojisinin kazanacağı tek bir zafer, pratik alanda gerçekleştirilecek pek çok parlak zaferden daha kıymetli olacaktır.

Hareketimiz ise dünkü eksiklikleri bir yana, bugün ciddi bir eksiklik göstermektedir bu konuda. Dün, yayınlarımızda bir tikanıklık açıkça görünmekteydi. Denebilir ki 1978 başından bu yana ideolojik, teorik hattımızı netleştirmek doğrultusunda ve değinmediğimiz, açmadığımız konularda görüşlerimizi belirtmek üzere elle tutulur, dört başı mamur hiçbir yazı yayınlamadık. Üstünkörü değinmelerle ve suskunluklarla bu konudaki eksikliklerimizi geçiştirdik. Sanki teorik sınırlılığımızdan hoşnut bir halimiz varmışçasına dergi, gazete sayfalarını doldurmuş olmak için yazılar yayınlıyormuş gibi bir hava vardı. Bugün ise durum çok daha kötüdür. Bugüne kadar yayınlanan dört yazı ciddi olmaktan, doyurucu olmaktan çok uzaktır. Hemen hemen birbirinin aynı olan bu yazılarda kafalardaki sorulara cevap yoktur. Bu yazılar kadroların kafalarını açabilecek, onlara ne yapacaklarını somut, ayrıntılı, net olarak belirten, kafalarındaki bulanıklıkları giderip yollarını aydınlatan yazılar değil, bir görevi verine getirmek için yazılmış yazılar niteliğindedir. Ki içerikleri bunu açıkça ortaya koymaktadır. Günlük gazete manşetlerinden toplanmış olay özetleri, pek yorumlanmadan getireceği sonuçları, bunun mücadelemizi nasıl etkileyeceğini, taktiklerimizde ve çalışma tarzımızda ne tür değişiklikler yapmamız gerektiğini

açmadan uzun uzun (aşağı yukarı her yazının 3/4'ü oranında) hikâye edilmektedir. Bu bile öylesine baştan savma yapılmaktadır ki kullanılan dil bile günlük gazetelerdeki dile kaçmaktadır. Afganistan'ın işgali denebilmektedir vb. Son kısımlarında ise yavan bir ajitasyon ve “örgüte güvenin” gibi yanlış ifadeler yer almakta. Soyut, genel talimatlarla bitmektedir.

Bu ciddi bir gafftır, hemen giderilmelidir. İdeolojik mücadele güçlendirilmelidir. Tabii ki işçi sınıfının ideolojisi kulun sıkıştığı anda Hızır gibi kendiliğinden ortaya çıkıp yol göstermez. Sınıfın ideolojisi (hayatın her alanında süren) bir mücadele süreci sonunda oluşur ve olgunlaşır.⁶ Bu ML'nin ilk ortaya çıkışında ve gelişmesinde olduğu gibi, ML'nin her ülkeye uygulanmasında da böyledir.

Bütün mücadeleler gibi ideolojik mücadele de örgütlü olmalıdır. Ancak böyle başarılı olunabilir. Tersı durunda niyet ne kadar iyi de olsa çaba ne kadar büyük de olsa yenilgi kaçınılmazdır. Öyleyse ideolojik mücadeleyi örgütlemek gerekir. Tabii ki bu örgütlenme esas olarak karşı sınıfların işçi sınıfı ve müttefiklerine yönelik açık ideolojik saldırılarına ve saptırma çabalarına karşı olmakla beraber, bir hareketin içindeki diğer sınıfların ideolojik etki ve sızmalarına karşı ideolojik mücadeleyi de (en az açık düşmanlarımıza karşı olduğu kadar, hatta daha fazla önemle) yoldaşlar arasındaki düşünce farklılıklarını temel konular da gidermek, doğru görüşleri hâkim kılmak için tartışma platformu da güçlendirilmelidir, bunun imkanlarını en iyi bir şekilde sağlamalıdır.

Peşinen bellidir ki hiçbir örgüt eksiksiz ve yanlışsız olmaz. (Hele genç ve yeni gelişmekteyken.) Fakat örgütler bu hatalarının tesbitine ve düzeltilmesine olanak veren bir yapılanmaya sahip değillerse sonları iyi olmayacaktır. Hatalar ve eksiklikler örgüt bütününe ait ise, bunların giderilmesi de tabii ki ancak kollektif bir çaba ile mümkün olabilir. Hatalar ve eksiklikler tek tek kişilerin veya bazı birimlerin hataları bile olsalar, yine bunların giderilmesi ancak kollektif bir çaba ile mümkündür.

Hareketimiz yazılarında (12 Eylül Öncesi ve sonrası) eksiklik ve hataların olduğunu kabaca söyleyip geçmiştir. Bu söylenmese de gözler önündeki durumumuz pek çok hata ve eksikliğin olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. (Her halde hiç kimse de bunun tersini

savunacak cesaretle -daha doğrusu budalalıkta- olmasa gerekir.) Bugün esas olarak yapılacak şey “durum ortadadır” gibi laflarla günah çıkartmak yerine, hata ve eksikliklerimizin neler olduğunu, nerelerden kaynaklandığını, nasıl geliştiğini tesbit edip, bunlardan nasıl kurtulacağımızı, neler yapmamız gerektiğini tayin etmektir. Bu, bugün için pratik bir zorunluluk olduğu kadar, tarihe ve işçi sınıfı ile Türkiye halklarına karşı sorumluluğumuzun da bir gereğidir.

Böylesi zorunlu bir görevi layıkıyla yerine getirmek için ise;

a) Öncelikle eksik ve hataları objektif ve tam olarak ortaya koymak ve yoldaşlarımızın ve devrimci kamuoyunun eksiklik ve hataların neler olduğunu, kaynaklarını, nasıl geliştiğini ve nasıl giderileceğini kavrayabilmelerini sağlamak ve daha önemlisi önce bu konularda ortak bir düşünceye varabilmemiz için, tartışmalar açmamız ve bu tartışmalara (uygun olan bir yaygınlıkta) herkesi katmamız gerekmektedir.

b) Yukarıda da belirttiğimiz nedenlerden bu tartışmaları örgütlü bir şekilde yürütmemiz gerekmektedir. Böylece kollektif bir çalışma ortaya çıkacaktır. İstense de istenmese de sürmekte olan tartışmalar, daha kötüsü kişilerin kafasında hapsolan ve kafalarda kurula çözüle tam bir olumsuzluğa dönüşen düşünceler) sakat bir mecradan sıhhatli bir kanala sokulacaktır. Böylece de oportünizm hareketimiz içerisinde zararlı etkiler yaratma imkanını kaybedecektir. (Şunu da belirtmek gerekir ki, istediğimiz ve olması gereken bu tartışmaların örgütlü bir şekilde yürütülmesi, önderliğin önce perspektif sunup sonra da tartışmaların sonuçlarını derleyip değerlendirip bir sentez ortaya koymasıdır. Yanlış görüşlerin mahkûm edileceği böylesi bir süreç (12 Eylül’den sonraki birkaç aylık süreyi haklı olarak bir yana bıraktığımızda) 5-6 ay önce başlatılabilirdi ve başlatılmalıydı da. Ne yazık ki önderlik bu konuda sıfatının hakkını verememiştir. Hayat, bizi pek çok konuyu tartışmak zorunda bırakmıştır ama önderlik, bu konulara tartışmaya gerek kalmayacak bir şekilde açıklık getirecek güçte gözükmemektedir. Buna rağmen de konuları tartışmaya açarak örgütün katkılarını sağlamaya yönelmemekte, boşluk yaratmaktadır. Bu kaygı bizi, böyle bir yazıyı kaleme almaya zorlamıştır.

KISACASI, İNKARIN İNKARINI SAĞLAYACAK, HAREKET OLARAK GEÇMİŞİN ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİSİNİ YAPMALIYIZ.

Özeleştirisinin ne olduğunu "Sosyalist Ahlâk" kitabında yazdığımız için burada uzunca üzerinde durmamıza gerek yoktur herhalde. Ama yine de özeleştiri üzerine yazıp söylediklerimizi bir yana bırakıp, somut tavrımıza baktığımızda (Dizgi hataları, okuyucu mektupları, geçişmeler, suskunluklar vb.) pek iyi bir tablo ile karşılaşmamaktayız. Bu yüzden bazı noktalara işaret etmekten kendimizi alamıyoruz.

Bugün özeleştiriye öncelikle yaşadığımız pratikten teori çıkarmak olarak kavramalıyız. Daha doğrusu ML'nin ortaya koyduğu dünya devrimci hareketinin deneylerinin gösterdiği doğruları ne kadar kavrayıp kavramadığımızı pratiğimize bakarak değerlendirmek ve kavrayamadığımız kadarını kavramaya çalışmak çabası olarak ele almalıyız. Bu manada özeleştiri teorimizin gelişmesini sağlayacaktır. Özeleştiri teoriyi dergi sayfalarında kesilen ustura olmaktan çıkarıp kavranılmasını, elimizde maddi bir güç olarak bulunmasını sağlayacaktır. Teori günümüzde öndedir. Devrimci eylemimiz için bize, yanlışlıklarından arınmış eksiklikleri tamamlanmış devrimci teori gerekmektedir.

Özeleştirisinin hazırlanmasına hareket içinde yer alan herkesi (herkesin kimler olduğu tayin edilmelidir) katmalıyız. Herkes Türkiye devrimci hareketinin değerlendirilmesi ile birlikte, hareketimizin genel özeleştiri konularını tartışırken aynı zamanda da kişi kişi, birim birim, organ organ sorumlulukları ve yetkileri ölçüsünde hatalarını, hata paylarını da değerlendirmelidir ve özeleştirisini açıkça vermelidir. Bu, devrimci namusluluk gereği olduğu gibi, başarı veya hatada her birimin katkı payının eşit olmamasının da doğal bir sonucudur. Söylememiz, hataların sırtına vurulacağı günah keçileri tesbit edilsin demek değildir. Sorun hata ve eksikliklerin, örgütlenme içinde nerelerden, ne ölçüde, nasıl kaynaklandığının tesbit edilip, yarınlarda sorumluluk alacakların ya da sorumluluklarını kaybetmeyenlerin sorumluluklarını layıkıyla yerine getirebilmelerini sağlamak için deney aktarımını sağlamaktır. Bunun yanında, kişilerin devrimci harekete en faydalı olacakları zarar vermeyecekleri,

layık oldukları yerlerin neresi olduğu da belirlenebilir böylece. (Burada kişilerin iyi niyetleri, çabaları, devrimci kararlılıkları vs. özelliklerine göre değil, herkesin belli yetenek ve niteliklerine göre, herkesin en iyi başaracağı, devrimci harekete en çok yararlı olacağı işlerde ve düzeyde görevlendirilmesi kastedilmektedir.)

Puan, prestij kaybetmek kaygısıyla özeleştiriyi yapmaktan kaçınmamalıyız. Tabii ki, özeleştiriyi yapmak zorunda kalmak istenmeyen bir şeydir. Rahatsız edicidir. Ama Lenin'in şu "Prestij kaybederim, düşmanlarım ortaya koyduğum hatalarımdan dolayı benimle alay eder korkusuyla özeleştiriyi yapmaktan kaçınan bir hareket ciddi bir hareket değildir" anlamındaki sözlerini hatırlayarak kitleler ve kadrolar gözünde ciddi bir şekilde sarsılan prestijimizi özeleştiriyi yaparak düzeltmeye çalışmalıyız. Tabii ki bu arada prestiji kurtarmak için özeleştiriyi yaparmış gibi davranmak da "politik" bir manevra olarak değerlendirilebilir bazılarınca. Yani meseleye sonuçtan da yaklaşılabilir. "Teşkilatta huzursuzluk var, teşkilat tanımama eğilimleri güçleniyor, eleştiriler yükseliyor, eh zaten özeleştiriyi yapmak da bir görev sayılır vs. vs." gibi bir mantıkla, patlamasınlar diye kişilerin 'havasını' almak üzere 'özeleştiriyi' yapmak da uygun görülebilir... Bu çok kısa vadeli, faydacı bir yaklaşım olur ki, bu mantıkta olabilecekler umdukları sonucun tam tersi ile karşılaşacaklardır.

Özeleştirimiz açık olmalıdır. Yani hata ve eksikliklerin ayrıntılı tahlilleri yapılmalı, sonuçlar belirgin, kolayca kavranabilir bir şekilde ortaya konmalıdır. Bir daha aynı hataları tekrarlamamak için ve muhtemel başka hatalara düşmemek için nelere dikkat etmemiz gerektiği açıkça kavranabilecek şekilde olmalıdır. Hiçbir zaman "geldiğimiz noktada durumun ne olduğu bellidir, birtakım hatalar olmuştur" veya "şu konuda hata yaptık" deyip kestirilerek sorunlar geçirtilmemelidir. Böylesi laflar özeleştiriyi sayılmamalıdır. Böyle davranmadığımız takdirde insanların kafasında hatalar mutlaklaşacaktır. Hatalara kaçınılmaz olarak düşüleceğini, hataların engellenemeyeceğini kabul edecekler, bu durumu kader olarak tanıyacaklar ve onlara hep boyun eğen iflah olmaz sapıklar haline geleceklerdir. Ya da kitaplardaki, romanlardaki soyut, idealleştirilmiş yargılarla hatalarımızı ve eksikliklerimizi ele alacaklar, bizi bu hatalara sürükleyen maddi koşulları ve subjektif koşulları hiçbir zaman kavrayamayacaklar. Meselelere mü-

kemmelliyetçi bir şekilde yaklaşarak sonunda, tümünden devrimci hareketten umutlarını kesen "biz adam olmayız" deyip mücadeleyi terk eden garip kişiler olacaklardır, olmaktadırlar da.

Özeleştirici zamanında yapılmalıdır. Zamansa geçmektedir. Zamanında yapılmayan özeleştirici hiçbir işe yaramayabilir. Bugünün zor koşullarını ve pratik işlerini ileri sürerek özeleştirici için erken olduğunu söylemek yanlıştır. Özeleştirici yapmakla, pratik işleri götürmek birbirine alternatif işler değildir. Böyle bir şeyi savunmak özeleştirici yapmayı reddetmek demektir. Çünkü bizim her zaman pratik işlerimiz olacaktır. Ve biz geçmişteki koşullarda rahatça tartışma imkanını, oldukça uzun bir zaman için kolay kolay bulamayacağız. Öyleyse bugün şartları zorlayıp mümkün olan verimlilikte özeleştirimizi hazırlamalıyız.

Bu görevi ertelemek yanlış izlenimler de verebilir. Sanki "işleri zamana bırak, zaman her şeyi siler, insanlar bir zaman sonra unutturlar" gibi bir mantığa sahipmişiz görüntüsü ortaya çıkar ki öyle bir mantığa sahip olanlara literatürde çok kötü bir sıfat verilir.

Özeleştirimizi yaparken mihenk taşımız ML olmalıdır. Kendimizi ML'in evrensel ilkelerine göre değerlendirmeliyiz. Kendimizi başka siyasetlerle kıyaslayarak değerlendirme bizi hata ve eksikliklerimizden arındırmayacak, tersine onların bataklığına sürükleyecektir. Başkalarına göre daha olumlu durumda olmamız çok mana ifade etmez. Zaten meseleye bu perspektifle yaklaşanlar, harekete "leke" sürüleceği kaygısıyla, özeleştirimizin adını dahi duyduğunda tüyleri ürperen sekte (tarikatchı) kişilerdir. Her durumda bunlar, durumun çok iyi olduğuna kendilerini inandırmanın bir yolunu bulurlar. "İş yapan hata da yapar" sözünü hiç bilmezler ve onlar için yapılacak özeleştirici pek yoktur. Kutsadıkları şeylerin tartışma konusu olmasını kabullenemezler, çünkü kendi doğru bildiklerinin gerçekten de doğru olduğuna inançları tam değildir... Yine de tartışmaya girmek bir mecburiyet haline giderek geliyorsa, bir bahane bularak yığıtılığa leke sürmeden, işi raconuna uydurup tartışmadan kaçarlardı. Daha da zorlanırlarsa da her türlü bağı koparıp tekkelerine kapanmayı tercih ederler. Böyle yaparak kendilerini ve başka müridleri "ifsad edici" düşüncelerden korumaya çalışırlar. Böylesi bur-

nunun bir karış ötesini göremeyen zavallılardır. Sıhhatli bir özeleştirici için meselenin bütün yönlerini bilmek gerekir. Başta da belirttiğimiz gibi tek bir kişi / organ hiçbir zaman meselenin bütün yönlerini bilemez. Yine de genel olarak hareket hakkında en iyi değerlendirmeyi yapacak olan ve yapması görevi olan merkezdir. Yine hareket adına özeleştirici merkezce yapılmalıdır. Aslında hareket içinde birileri özeleştirici yapan, birileri de özeleştirici isteyen taraflar yoktur ve olamaz. Çünkü hatalar hepimizindir. Kimse doğrular benim, yanlışlar kime güvey girerse girsin diyerek kenara çekilemez. Böyle bir şey, hataların sahipsiz kalması, hataları üstesinden gelinemeyecek gizli bir güç haline dönüştürür. Hataları bu yüzden hepimizin hatası olarak (tabii ki özel olarak belli kaynaklardan gelen sistemli hatalar hariç) kabul etmeliyiz.

Merkezce yapılacak olan, özeleştirici hareketi bağlayıcı bir şekilde ifade etmektir. Tüm bilgilerin merkezde toplanıyor olması özeleştiricinin merkezce yapılmasının diğer bir nedenidir. Bundan dolayı tartışmalar yukarıdan aşağı yönlendirilmelidir.

Bu tartışmalar sıhhatli bir şekilde sürdürülebilirse, merkezin önderliği ve yol göstericiliği ile kadroların kafalarının açılması ortak bir düşünce dolayısıyla tek bir ses çıkması sağlanacağı gibi, bu tartışma sürecinde saflarımız oportünist ve revizyonist görüşlerin etkisinden arındırılacak ve oportünizm - revizyonizm ile aramızdaki sınırları belirginleştirmemizi sağlayacaktır.

Bu tartışmalar saflarımızda politik uyanıklığın sürekli olarak diri tutulmasını sağlayacaktır. Bu tartışmalar bizi gerçek anlamda bütünleştirecektir. Tartışma açılrsa da açılmasa da kişilerin kafaları çalışmakta, kendi çaplarında doğru yanlış fikirler üretmekte. Kişilerin birbirleriyle görüşlerini uyumlu hale getirmeleri, doğru düşüncelere varmaları kendiliğinden olamaz. Bütün kafalar anten hattı ile birbirine bağlı değildir.

Kişiler ancak tartışarak doğrulara varırlar. Tabii kişiler saplantılara sahiplerse ve bunlardan kurtulmamak için peşin hesapları varsa, önyargıyla düşünüyorlarsa ne kadar tartışılırsa tartışılsın olumlu bir sonuç alınamaz. Ama böyle de olsa tartışmak yararlıdır. Tartışmalar sırasında pesin hesaplar, önyargılar ortaya çıkar, kimlerle beraber olu-

nup olunamayacağı belli olur. Kaldı ki çok farklı hatta zıt düşünüp dolayısıyla çok farklı veya zıt davranışlar ortaya koyanların (bugün koyamıyorsa da ilk fırsatta koyacakların) sözde birlik gözükmeleri kendi kendilerini aldatmalarıdır. Böyle bir birlik savunulmaz. Böyle birlik sürekli zaaf getirir ve getirmiştir. "Ne pahasına olursa olsun birlik anlayışı" tamamen iflas etmiştir.

Bugün birbirimizin kafasını gözünü yara yara tartışmalı, acımasızca eleştiri ve özeleştiri yapmalıyız. Bunu ne kadar iyi becerirsek o kadar güçleniriz. Bu arada ufak tefek çatlama, kopma olsa da önemli değildir, sağlam bir birlik elbette çok daha güçlü çok daha hızlı yürür. Gücü de aynı oranda artar. Komünistler birliklerini kurarken ilk önce ilkeleri göz önüne alırlar. Fayda sağlamayı ve politika yapmayı ilkeler çerçevesinde düşünürler. Çünkü devrimin çıkarlarıyla oportünizmi – pragmatikliği devrimci politikacılık ile burjuva politikacılığını ilkeler olmaksızın birbirlerinden ayırmak imkânsız gibi bir şeydir.

Özeleştiri yapmanın gerekliliği ve zorunlu bir görev olduğu ortada ise hangi koşullarda {"koşullarda" sözcüğünün "konularda" olması daha mümkündür- Hzn.} özeleştiri yapmalıyız ve özeleştirimiz nasıl olmalı? Bizce her şey gözden geçirilmelidir. Belli bir sıra ile her şeyi tartışmalıyız. ⁷ Böylece bir yandan eksikliklerimiz ve hatalarımız üzerinde dururken, diğer yandan pek çoklarına göre üstün olduğumuz olumlu yanlarımızı da bir kere daha kavramış oluruz. Tam olarak bilinçlerimize yerleştiririz. Başka bir deyişle bunca eksik ve hatalarımızla kıyasladığımız zaman yine de Kurtuluşçu olmamıza yeter doğrularımız, olumlu yanlarımız, başarılarımız daha iyi ortaya çıkar.

1 - ÖRGÜTLENME ÜZERİNE:

- Net bir örgütlenme anlayışımız var mıydı?
- Örgütlenmeden kaçındık, belki de korktuk diyebilir miyiz?
- İhtisaslaşma sorunu çözümlenebildi mi?

- Organlaşmayı oturtabildik mi?
- Örgütün sürekliliği ve kalıcılığı sorunu iyi değerlendirilebildi mi?
- Demokratik merkezîyetçilik anlayışını doğru işletebildik mi?
- Kollektif çalışmayı hâkim kılabildik mi?
- Rasyonel bir görev bölümü sağlanabildi mi?
- İttifak örgütlenmeleri sorununu açabildik mi?
- Gizli - açık çalışma doğru bir biçimde hayata geçirilebildi mi?
- Legal - illegal çalışma doğru bir biçimde hayata geçirilebildi mi?
- Volan kayışları iyi kurulup kullanılabildi mi?
- Kadro politikamızın eksik ve yanlışları nelerdir?
- Mali kaynaklar temini ve aidat işleyişi sağlıklı mıydı?
- Güçlü bir önderlik sağlanabildi mi?

2 - ÇALIŞMA TARZI ÜZERİNE

- Sınıfı temel alarak çalışabildik mi?
- Sınıf dışındaki müttefiklerle de siyasi bağlar sorununu çözebildik mi?
- Anti-faşist mücadele ile sınırlı kalıp kalmadığımız?
- Siyasi bir hareket karakterinden çok, ajitasyon ve propaganda kurulu niteliğimizin ağır basıp basmadığı?
- Siyasi – ekonomik – ideolojik mücadeleyi birlikte sıhhatli bir şekilde yürütebildik mi?
- Kampanyalarımız giderek gevşedi mi?
- Yayın faaliyetimiz hem içerik hem genel olarak eksik ve ... - Yayın politikamız eksik ve yanlışlar içeriyor muydu?
- Plansız programsız dar pratikçi bir çalışma içerisinde olup olmadığımız?

- Kendiliğinden hareketlerin peşinden sürükleniyor muyduk?
- Programlaşmayı sağlayamadığımızdan kitlelerle canlı bağlar kurabildik mi?
- Genel olarak bugünün geçici çıkarlarını hareketin uzun vadeli hayati çıkarlarına tercih etmek durumunda mıydık?

3 - DEVRİM ANLAYIŞI ÖZERİNE

- Devrim anlayışımızı açabildik mi?
- Ülke ve dünya tahlillerimizi net olarak ortaya koyabildik mi?
- Programlaşmayı sağlayabildik mi?
- Bu yüzden ittifaklar politikamızı açabildik mi?
- Strateji ve taktikler sorununu açamadık mı?

Bu saydığımız başlıklar tartışmaya açılmalıdır diyoruz. Çünkü bizler birim olarak, düşündüklerimizin “tamamında” kesin tespitlere varmış değiliz. Eksik ve yanlış düşündüğümüz, değerlendirdiğimiz pek çok şeyin olması mümkündür. Bu konularda hareketimizin bizlerin kafasının açılmasını sağlaması gerekir. Kafalarımızdaki soruları cevaplanmasını ve kaygılarımızı gidermesini bekliyoruz.

KAHROLSUN YILGINLIK, PASİFİZM, TESLİMİYETÇİLİK.

YAŞASIN MARKSİZM - LENİNİZM

NOT : Bu yazılarımızın diğer birimlere de gönderilmesini ve tartışmaya açılmasını talep ediyoruz .

X Kenti A Organı Temmuz,1981

X KENTİNİN A ORGANI İLE MERKEZ YÖNETİCİSİNİN YAPTIĞI KONUŞMADA
MERKEZ YÖNETİCİSİNİN NOTLARI

1. Yazının üslubu ve dili oldukça kötüdür. Bizim içimizden biri değil, başka bir hareket içinden insan yazmış gibi. Bu ancak aşırı kızgınlığın, subjektif niyetlerin ve ipleri koparma niyetinin ifadesi olabilir.
2. Girişten önceki sunuş biçimi açıklanan amacı ve dip nottaki talebi şunları göstermektedir:
* organın kolektif görüşü olması, başka birim ve kişilere de tercüman olması (!), kendilerine cevap verilmesi, diğer birimlere gönderilmesi. Ayrıca "yazı-1" başlığından da bu yazının devam edeceğini göstermektedir. Bütün bunlar herşeyden önce örgütsel anlayışımıza, demokratik merkezîyetçiliğe, örgüt üyesi sorumluluğuna ters düşmektedir, yol, yordam, ilke, kural tanımamanın belirtileridir. (Sorumusuzca davranmanın) Kendi düşüncelerinin örgüt içinde hemen yayınlanmasını isteyen hizipçilik mantığının ürünüdür. İşleyiş hiç sayılmıştır.

X KENTİNİN A ORGANI İLE MERKEZ YÖNETİCİSİNİN YAPTIĞI KONUŞMADA MERKEZ YÖNETİCİSİNİN NOTLARI

1. Yazının üslubu ve dili oldukça kötüdür. Bizim içimizden biri değil, başka bir hareket içinden insan yazmış gibi. Bu ancak aşırı kızgınlığın, subjektif niyetlerin ve ipleri koparma niyetinin ifadesi olabilir.

2. Girişten önceki sunuş biçimi açıklanan amacı ve dip nottaki talebi şunları göstermektedir:

* organın kolektif görüşü olması, başka birim ve kişilere de tercüman olması (!), kendilerine cevap verilmesi, diğer birimlere gönderilmesi. Ayrıca "yazı-1" başlığından da bu yazının devam edeceğini göstermektedir. Bütün bunlar her şeyden önce örgütsel anlayışımıza, demokratik merkezîyetçiliğe, örgüt üyesi sorumluluğuna ters düşmektedir, yol, yordam, ilke, kural tanımamanın belirtileridir. (Sorumusuzca davranmanın) Kendi düşüncelerinin örgüt içinde hemen yayınlanmasını isteyen hizipçilik mantığının ürünüdür. İşleyiş hiç sayılmıştır.

3. Muhteva, bütün olarak sorunların kavranmasında ve çözümlemesinde, seçilen yöntem ML ve Hareketimizin ideolojik ve siyasi

görüşlerinin ilkel ve mekanik kavranmasının, felsefi idealizmin bilinen belirtisi, siyasi perspektif yoksunluğu, mükemmelliyetçi mantığının örneğidir.

4. İdeolojik bunalım var, gidermek için ideolojik mücadele kampanyası açılmalıdır. İdeolojik ve siyasi çizgi tutarlı değildir. Hareket içinde zıt görüşler taşıyan hizipler vardır. Şimdi teori öndedir. Pratikten teori yaratmanın sonucuna ulaşıyor. Geçmiş bir kalemde silinip atılıyor.

5. Örgüte güvensizlik her şeyden önce vurgulanıyor. Ayrıca önderliğin çapsiz, yeteneksiz olduğu vurgulanmakta. Bu, kadrolar arasında güvensizliği oluşturmaktadır. Burada asıl sorun kendine güvensizliğin kişisel sorun ve problemlerin gizlenmesi yatmaktadır.

6. Hareketimizin doğuşu, gelişimi, acil sorunları hiçe sayılmaktadır. Bu davayı inkâr, felsefi idealizmin eğilimlerinin ifadesidir. Bir bütün olarak inkara ve teslimiyete çağırılmaktadır.

7. Örgütü canlı ve diri tutan tartışma özgürlüğünü eleştiri özgürlüğüne kadar genişletecektir. Bu ad altında günah çıkarma ve inkâr özgürlüğü yatmaktadır. İnkârın inkârı mantığı herkesin kendi geçmişini inkâr etmesi, tasfiyeciliğin, inkarcılığın bir ürünüdür. Herkesin layık oldukları yere ulaşması mantığı için günahlardan arınması mantığı tipik küçük burjuva mantığının ürünüdür.

8. Sonuç: Bir hizbin sorumsuz, tutarsız, oportünist mantığının, menşevizmin, inkâr ve teslimiyetçiliğinin tipik kafa karışıklığının belirtisidir.

9. 33 soruya verilecek şey ise geçmiş çizgimizi yeniden okumaktır.

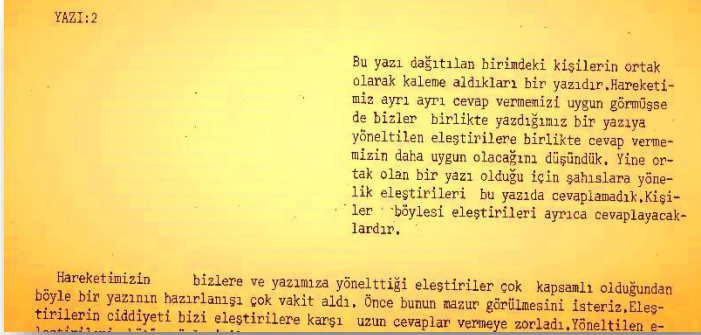
STATÜLERİN ASKIYA ALINMASI ÜZERİNE POLİTBÜRO KARARI:

" Yeni ve zorunlu düzenlemelerle üye olmayanlarla üye olanlar arasında bir ölçü tutturmak mümkün olamıyordu. Sadece üyelerle de organlar kurulamıyordu. Ayrıca üyelerle üye olmayanlar arasında zorunlu olan organsal ve örgütsel çalışma da etki, yetki vb. sorunlar çıkıyordu. Bu durumda ya yeni üye kabulüne gidilecek ya da eskilerin bir kısmı dondurularak örgütlenme faaliyetindeki aksaklıklar ve çeşitli pürüzler giderilecekti. Dondurulması çözüm değildi. Çünkü zaten Aralık 80'den beri üyelikler dondurulmuş sayılırdı. Çünkü 12 Eylül'den sonra bir kez ve gerekli görülen (...) 4 kişi hariç bir daha üye kabulüne gidilmemişti. Eski Politbüro'nun genel eğilimi bu yönde idi. Yani bir süre üye kabulüne gidilmemesi yönündeydi.

STATÜLERİN ASKIYA ALINMASI ÜZERİNE POLİTBÜRO KARARI:

Yeni ve zorunlu düzenlemelerle üye olmayanlarla üye olanlar arasında bir ölçü tutturmak mümkün olamıyordu. Sadece üyelerle de organlar kurulamıyordu. Ayrıca üyelerle üye olmayanlar arasında zorunlu olan organsal ve örgütsel çalışma da etki, yetki vb. sorunlar çıkıyordu. Bu durumda ya yeni üye kabulüne gidilecek ya da eskilerin bir kısmı dondurularak örgütlenme faaliyetindeki aksaklıklar ve çeşitli pürüzler giderilecekti . Dondurulması çözüm değildi . Çünkü zaten Aralık 80' den beri üyelikler dondurulmuş sayılırdı . Çünkü 12 Eylül' den sonra bir kez ve gerekli görülen (. . .) 4 kişi hariç bir daha üye kabulüne gidilmemişti. Eski Politbüro'nun genel eğilimi bu yönde idi. Yani bir süre üye kabulüne gidilmemesi yönündeydi. " Eski ölçülerle üye kabulünü ise bu aşamada yeterli bulmuyorduk. Bu nedenlerle üyelikleri geçici olarak askıya aldık."

Temmuz 1981, Politbüro Kararı

YAZI: 2

Bu yazı dağıtılan birimdeki kişilerin ortak olarak kaleme aldıkları bir yazıdır. Hareketimiz ayrı ayrı cevap vermemizi uygun görmüşse de bizler birlikte yazdığımız bir yazıya yöneltilen eleştirilere birlikte cevap vermemizin daha uygun olacağını düşündük. Yine ortak olan bir yazı olduğu için şahıslara yönelik eleştirileri bu yazıda cevaplamadık. Kişiler böyleleri eleştirileri ayrıca cevaplayacaklardır.

Hareketimizin bizlere ve yazımıza yönelttiği eleştiriler çok kapsamlı olduğundan böyle bir yazının hazırlanışı çok vakit aldı. Önce bunun mazur görülmesini isteriz. Eleştirilerin ciddiyeti bizi eleştirilere karşı uzun cevaplar vermeye zorladı. Yöneltilen eleştirileri bütün yönleri ile ele alıp yararlanmaya, kendimizdeki eksik ve yanlışları görmeye çalıştık. Bu çabamız yeterli olmadı ise hareketimiz bizi tekrar uyabilir. Bizler de bu uyarıları dikkate alırız.

Yazımızda önce bize yöneltilen eleştirileri sırasıyla ve madde madde ele alıp inceleyecek ve cevaplayacağız. Sonuçta da çıkardığımız sonuçları ve değerlendirmelerimizi ortaya koyup, ortaya çıkan olumsuz durum üzerinde duracağız.

1 – “Yazının üslubu ve dili oldukça kötüdür. Bizim içimizden biri değil, başka bir hareketin içindeki insan yazmış gibi. Bu ancak aşırı kızgınlığın, subjektif niyetlerin ve ipleri koparma niyetinin ifadesi olabilir.”

Bu yazımızın biçimine yönelik bir eleştiridir. Biçim üzerine olan tartışmalar genellikle çok önemli değildir. Esas olan özdür. Dolayısıyla değerlendirilmesi gereken; yazının olumlu, olumsuz bir öze sahip olduğudur. Dil ve üslup “içimizden” (!) birininki gibi olsa dahi ifade edilen öz bizi olumsuzluğa götürücü ise, bu üslup içimizdeki bir (bilinçli ya da bilinçsiz) düşmanın üslubudur. (İçimizdeki en sinsi düşmanlarsa, olumsuzlukların devamına ve güçlenmesine seyirci kalıp hiçbir şey söylemeyerek bekleyen, böylece “kötü” adam damgasını yemeden köşesinde rahat oturanlardır.) Dil ve üslup başka bir hareketten birininki gibi (!) olsa dahi ifade edilen öz bizi daha olumluluğa götürecektir ise bu üslup “dışımızdaki” bizden birinin üslubudur. Herhalde biz ikinciye daha çok beğenmeliyizdir. Başka bir hareketten birinin üslubu olduğu halde biçime bakarak özü gözden kaçırmamalıyız.

Esas bu olsa da biz eleştiriye değerlendirmeye devam edelim: Geçmişte siyasi gruplar arasında süren tartışmalar Türkiye devrimci hareketini geliştirici, grupların birbirlerini olumlu olarak etkileyeceği, birliğe yönelik vb. amaçları hedef almaktan çok, tam bir kör doğuşu biçiminde sürmekte idi. Puan kazanma, tribünleri daha çok etkileme mantığı hakimdi. Bu mantıkla gruplar sürekli birbirinin açığını kollamakta, kendince en ufak bir açık bulduğunda acımasızca ve nasıl olursa olsun mahkûm etmek üzere saldırıya geçmekte idi. Alay, küfür, hakaret, aşağılama ile dolu ifadelerle süslenmiş yalan yakıştıрма iftira ve her türlü demagoji ile donanmış, yapılmamışları yapılmış, söylenmemişleri söylenmiş ilan edip, hatta önce karşı grubu asıl görüşün tam tersini savunduğunu ispat edip, sonra mahkûm etmeye çalışacak kadar komikliklere düşülmüş idi. İşte başka birinin üslubu denildiğinde anlaşılması gereken şeyler böylesi bir öze uygun düşen bir üslup olsa gerekir.

Peki, “bir hareketin içinden biri” ise geçmişte nasıl bir öz ve biçimle kendi hareketi içinde konuşurdu. Herkes tabii ki kendisinin ne olduğunu iyi bilirdi. Fakat olumsuzluklar ve başarısızlıklar söz konusu olduğu zaman gerçek hiç hoş değildi. Bu yüzden gerçeği olduğu gibi kabul etmek, kavramak pek işe gelmezdi. Olumsuzluklar ve başarısızlıklar önce yumuşatılır, sonra da mazur sayılacakları, hoş görülecekleri nedenler ve gerekçeler bulunarak üzerinde durulması gereksiz konular haline getirilirdi. Hem bu dahi hareket dışına sızdırılmamaya

çalışılır, dışarıya karşı tam da olumsuzluğun başarısızlığın olduğu konuda olumlu ve başarılı olunduğu ilan edilirdi.

Bu mümkün değilse başka olumluluklar, başarılar anlatılır veya Yahudi hesabı eski defterler karıştırılırdı. Daha da olmazsa kısa zamanda başarı sağlayacak bir şeyler tezgahlanırdı. Hareket içinde ise olumsuzluklar ve başarısızlıklar kaynağında örtbas edilmeye çalışılır, hareket içerisinde moral bozukluğu yaratmasın diyerek tartışması değil sözünün dahi edilmesi olumsuz bir tavır olarak nitelendirilirdi. Hareketin içinde olumsuzluklar üzerinde hiç durmayanlar en has adam sayılır, düşünen eleştiren insanlar ikna olmadıkları konularda tartışmada ısrarlı olduklarında ise, bu sorumlu davranışları lanetlenir, afaroz edilirlerdi. Bu yüzden "hareket içinden biri" hareket hakkında eleştirel söz etmeyen kişilerdi. İşte sözü geçen "içimizden birinden" beklenen, böylesi bir öze uygun düşen bir üslup ile yazı yazması olsa gerekir.

Biz yazımızın yukarıda anlattığımız şekilde "başka bir hareket içinden birisinin üslup ve dili ile hiçbir alakasının olmadığına eminiz. Ve yine yazımızın dilinin ve üslubunun yukarıda anlattığımız şekilde, "bizim içimizden birinin dili ve üslubu" olmadığını, olması gerektiğini herkesin de böyle bir öz ve biçimi reddetmesi gerektiğini savunuyoruz. Yani hareketin "içimizden birinin" ve "başka hareketten birinin" dil ve üslubu kavramları (deyimlemeleri) yukarıda anlattığımız manada kullanılmış ise, biz yazımızın başka hareketten birinin dil ve üslubu gibi olduğunu kabul etmiyoruz. Yine hareketin söz ettiği anlamda hareketten biri (!) gibi bir dil ve üslup kullanmanın gerekli olmadığı kanaatindeyiz.

Bizim yazımız acı da olsa gerçekleri ortaya koyar. Bu acı gerçekleri ifade etmekten kalmayan, bu yüzden (bizim için dahi) yakıcı ve sert olan bir dil ve üsluba sahiptir.

"İpleri koparmaya" gelince : Bir bütün olarak yazımız (aşağıda açılacak) sadece bizi harekete bağlayan bağları değil, hareketi hareket olarak var eden, hareket içindeki herkesi birbirine bağlayan bağları pekiştirmeyi, gevşek ve çürük bağları sağlamlaştırmayı hedeflemektedir. Kısaca bu eleştirinin tam tersi bir niyetle yazı kaleme alındığından, yazımızın dili ve üslubu "ipleri koparma niyetinin" ifadesi olamaz. Kaldı ki her birimizin aynı zamanlama ile böyle

bir niyetle hareket etmesi mümkün değildir. Tek tek insanlar bu niyetle davranabilirler ki böylelerini bu niyetlerinden kesin olarak caydırmak pek zordur, bu yüzden de böylelerini bu koşullar altında hareket içinde tutmaya çalışmak da uzun boylu gereksizdir. Biz mücadeleyi yarı yolda bırakacaklarla bir arada olmamayı yeğlemeliyiz bugün. Yalnız şunu unutmamak gerekir. Kimin kalıcı kimin gidici olacağını zaman gösterir. Pratik, pek güvenilen pek çok insanın geçici olduğunu gösterirken, güvenilmeyen bazı insanlar kalıcılıklarını - bizleri biraz da utanırarak - ispat etmişlerdir.

Burada son olarak yazının dil ve üslubunun aşırı kızgınlığın ifadesi olduğu eleştirisine geelim : Bu eleştiri şöyle haklı olabilir ki o zaman da eleştiri sayılmaz. Kızgınlık genel olarak kişilerin kendilerine veya başka kişi hatta nesnelere karşı duydukları duygusal ve insanlara has bir tepkidir. "Duygusal" ve "tepki" olduğu için devrimcilerin bundan uzak olması gerektiği söylenebilir mi? Hayır. İnsanlara has olduğu için kızgınlık doğaldır. Olmaması gereken, devrimcilerin yapmaması gereken kızgınlık sonucu bir davranış ortaya koymaktır. Mevcut durumun olumsuzluğuna kızmamak, eksiklikler, yanlışlıklar ve başarısızlıklara karşı öfke duymamak sorumsuzluğun, liberalliğin belirtisidir. Bir devrimci ister kendisine karşı ister başka şeylere karşı, karşı devrimin işine yarayan sonuçlar ortaya çıktığında kızgınlık ve öfke içerisinde değil de, gönül rahatlığı içerisinde ise devrimci kişiliği zayıftır. İşte yazımızın dil ve üslubu (yukarıda söz konusu edildiği gibi gerçeklerin yakıcı ve acı olmasının yanında) böylesi bir nedenle de sert düşmüş sayılabilir. Ama yazımızın dil ve üslubu iyi-kötü kategorisi içinde değerlendirilemez kanaatindeyiz. Değerlendirilirse de "kötü" değildir.

2 - "Girişten önceki sunuş biçimi, açıklanan amaç, ve dipnottaki talep şunları göstermektedir : Organın kolektif görüşü olması, başka birim ve kişilere de tercüman olması (!) kendilerine cevap verilmesi, diğer birimlere gönderilmesi, ayrıca "Yazı-1" başlığı da bu yazının devam edeceğini göstermektedir. Bütün bunlar her şeyden önce örgütsel anlayışımıza, demokratik merkezîyetçiliğe, örgüt sorumluluğuna ters düşmektedir. Yol yordam, ilke kural tanımayanının belirtileridir. Sorumsuzca davranmanın, kendi düşüncelerinin örgüt içinde hemen yayınlanmasını isteyen hizipçilik mantığının sonucudur. İşleyiş hiçe sayılmıştır."

Girişten önceki sunuşumuz, "bu yazı, birimimizin yaşadığımız süreç ve geline nokta bazı konulardaki yaklaşımlarını, düşüncelerini, kaygılarını genel başlıkları ile ortaya koymak amacı ve (başka birim ve kişilerin de kafalarındaki oluşlarıyla birlikte) hareketimizin içinde bulunduğu olumsuz durumu nasıl aşabileceği hakkındaki tartışmalara katılma görev ve sorumluluğunun gereği olarak kaleme alınmıştır. Böylesi bir yazıyı kaleme almanın ve karşılığında cevap istemenin örgütlenmenin bize verdiği doğal bir hak olduğunun da bilincindeyiz" idi.

Açıklanan amaç "yaşadığımız süreç ve geline nokta bazı konulardaki yaklaşımlarını, düşüncelerini, kaygılarını genel başlıklarıyla ortaya koymak" ve ayrıca "başka birim ve kişilerin de kafalarındaki oluşlarıyla birlikte; hareketimizin içinde bulunduğu olumsuz durumu nasıl aşabileceği hakkındaki tartışmalara katılmak görev ve sorumluluğunun gereğini" yerine getirmek idi. Dipnottaki talepte "bu yazılarımızın başka birimlere de gönderilmesini ve tartışmaya açılmasını talep ediyoruz" idi. Evet, bunlar, yazının "organın kolektif görüşü olduğunu, kendilerine cevap verilmesini istediklerini, diğer birimlere gönderilmesini istediklerini, yazının başlığıyla yazıların devam edeceğini" gösterir.

Gösterir değil açıkça böyledir. Ama bunların hepsinde anormal olan ne vardır? Bir organın kolektif bir görüş oluşturup bunu yazıya dökmesi, bunu harekete neyi amaçladığını belirten bir sunuşla sunması, bir organın yazısına cevap istemesi, diğer birimlere gönderilmesini ve tartışmaya açılmasını talep etmesi, evet sadece TALEP etmesi, yazıların karışmaması ve bir dizi yazılmasının düşünlüğünün belirtilmesi için Yazı - 1 denilmesi, evet bu nedenler son derece doğal mantıki.

Örgüt içindeki işlerliğin bir parçası olan bu sayılanlar nasıl oluyor da

- a - Örgütsel anlayışımıza,
- b - Demokratik merkezîyetçiliğe,
- c - Örgüt sorumluluğuna ters düşmektedir.
- d -Yol yordam, ilke kural tanımamanın belirtisi sayılıyor.
- e- Nasıl sorumsuzca davranılmış oluyor?
- f- Hele hele kendi görüşlerini örgüt içinde (hem de) hemen (!) yayınlanmasını isteyen hizipçi mantığa sahip olduğumuzu ortaya koyuyor.
- g - İşleyiş nasıl hiç sayılmıştır?

“Bütün bunlar” diye sayılanlar (ki her biri doğal hak ve işlerliklerdir) her şeyden önce, bize böyle yedi ayrı, son derece şiddetli (ki her biri bir kişiyi kırk defa harekettten kovdurmaya yetecek) ve haksız suçlamalar yöneltmeye yetiyor. Biz bu mantığı anlayamıyoruz. Hiç kimse- nin de bu tavıra anlam verebileceğini sanmıyoruz.

Hayret, işlerlik gereği, hak ve sorumluluk gereği, birileri bir yazı yazmak ve bu yazının başka birimlere gönderilmesini ve tartışılmasını talep etmek nasıl bir hizipçi mantık sayılabilir? Eğer hemen gönderilmesini ve tartışılmasını istediğimiz dolayısı ile ise, buradaki hemen lafı bize ait değildir.

Biz sadece talep ettik, ama ne zaman, hangi biçimde gönderileceğini ve hatta hiç gönderilmemesini tayin etmek hareketin yetkisindedir. Biz harekete böyle hemen gibi bir şart ileri sürmedik. Bu söz ya yanlışlıkla eleştiriye girmiş ya da “dışımızdan birinin üslubu ile” konulmuştur.

Hayretimizi mazur görsün, ama bu nedenlerle böyle suçlamalara hedef olmak gerçekten acayıptır.

Buraya kadar "başka birim ve kişilere de tercüman olunması" (!) sözüne değinmeyişimiz dikkat çekmiştir. Ama bu da yukarıdaki (hemen) lâfı gibi bize ait değildir. Biz yazımızda birimizdeki kişiler olarak (o da ortak olan görüşlerimizi) ortaya koyduk. Bilmiyoruz başka birim ve kişiler de bizim gibi mi düşünüyorlar. Düşünüyorlar ise bu şaşırtıcı değildir bizim için. Uzun sayılabilecek bir süre aynı hareket içinde, hemen hemen aynı koşullarda birlikte yoğrulan ve geçmişte çokça tartışma imkanına da sahip olan kişilerin yaklaşık düşünmesi doğaldır. Eğer hareketimiz bu durumu tesbit etti de, bizleri de bunun sonucunda onlara tercüman olarak görüyorsa, görebilir, bu hareketimizin değerlendirmesidir, bizim iddiamız değildir.

Tartışmacı arkadaş bu "tercüman olma" esprisini girişteki parantez içindeki (başka birim ve kişilerin de kafasındaki oluşlarla birlikte) ifadesine ve yazı içinde geçen “değişik düşünenler vardır” ifadesine dayandırmıştı. Bu iki ifade de bu espriye dayanak değildir. Parantez içindeki ifade bir yancümlerdir ve bizim düşüncelerimiz artık başka birim ve kişilerin kafasındaki oluşlar (yani oluşan düşünceler) birlikte hareketimizin olumsuzlukları aşma tartışmalarına katılarak olumsuzluğu

nasıl aşacağımızı tayin edecektir demektir. Bu, yazıda izaha bile gerek göstermeyecek kadar açıktır. "Değişik düşünen kişilerin varlığı" ise herkesin bildiği bir gerçektir. (Zaten herkesin aynı düşünmesi imkansızdır.) Herkesin bildiklerine ise bizim birim olarak tercüman olmamıza gerek yoktur.

Bu maddede son olarak "işlerlik hiçe sayılmıştır" "yol yordam, ilke kural tanımazlık vardır" eleştirisini değerlendirelim. Tartışmacı arkadaşla en çok tartıştığı bu konuda hareketin eleştirisinin haklılık payı vardır. Bu konuda özeleştiri yapmamız gerekiyor. Bizlerin, her ne kadar nitelikli oldukları hareketimizce kabul edilen, ama statüleri geri olan özel olarak seçip tartışmayı uygun gördüğümüz üç arkadaşla, gerek yazının hazırlanması sırasında, gerek yazı hazırlanıp harekete verilmeden önce yazının okutularak bu yazının arkadaşlarla tartışılması, ilke ve kurallara terstir. Evet ilke ve kurallarca belirtilen tavrın tersi olduğu halde, ne yazık ki hareketimizde uzun süreden beri ve çeşitli düzeylerde sürüp gelen böylesine hatalı davranışlar sanki normal yol yordam haline gelmişti. İşlerlik (yanlış olduğu halde) sık sık bu şekle bürünüvermekteydi. Yol-yordam-işlerlik gibi hareket içinde pek yazılı olmayan ama bir görenekmişçesine aktarılıp uyulan şeyler nasıl aktarılırsa nasıl görülürse öyle uygulanır. Biz de doğru olana değil, yanlış olan pratikteki duruma benzer davranarak hataya düştük. Bu ise işlerliğin hiçe sayılması değil, olumsuz olan işlerliğe (tamamen bile değil) kendimizi kaptırmamızdı.

3 - "Muhteva, bütün olarak sorunların kıvranılmasında ve çözümünde seçilen yöntem hareketimizin ideolojik ve siyasi görüşlerinin ilkel ve mekanik kavranılmasının felsefi idealizmin bilinen belirtisi, siyasi perspektif yokluğu, mükemmelliyetçi mantığın örneğidir."

Yazımızın muhtevası (ne ihtiva ettiği, içeriği) bir kere daha dikkatlice incelenirse görülecektir ki yazı sunuştan sonra esas olarak üç bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde genel olarak ideolojik mücadele üzerinde durulmuştur. İdeolojik mücadelenin (dışa yönelik ve hareketimiz içinde) neden zorunlu bir görev olduğu ve nasıl sürdürülmesi gerektiği üzerine değinmekte ve bu konudaki eksiklik ve hataların kabaca altı çizilmiş ve kabaca eleştirisi yapılmaktadır.

İkinci bölümde genel olarak özeleştir (değerlendirme - gözden geçirme vb.) vermemizin gerektiği anlatılmakta, bu görevin başarıyla başlanmamasının bizi nasıl etkileyeceği belirtilmekte ve bu arada özeleştir yapma konusunda dölşülebilecek hata ve zaafllara dikkat çekilmektedir. Son bölümde ise özeleştir yapmamız gerekliliğı ve zorunlu görev olduğı ortada ise hangi konularda özeleştir yapmalıyız ve özeleştirimiz nasıl olmalı.

"Bizce her şey gözden geçirilmelidir, belli bir sıra ile her şey tartışılmalıdır. Doğrularımızı da yanlışlarımızı da yazdıklarımızı da ve yaptıklarımızı birlikte tartışmalıyız. Böylece bir yandan eksikliklerimiz ve hatalarımız üzerinde dururken diğer yandan pek çoklarına göre üstün olduğumuz olumlu yanlarımızı da bir kere daha kavramış oluruz. Tam olarak bilincimize yerleştirmiş oluruz. Başka bir deyişle bunca eksik ve hatalarımızla kıyasladığımız zaman yine de Kurtuluşçu olmamıza yeter doğrularımız, olumlu yanlarımız, başarılarımız daha iyi ortaya çıkar. Bizim önerimiz bu tartışmaların örgütlenme, çalışma tarzı, devrim anlayışımızı kapsayacak bütünlükte bir platformda hareket tarafından örgütlenmesidir" demiştik.

Kısacası yazımızın muhtevası, eksiklik ve hatalarımızın ve olumsuzluklarımızın özeleştirisini yapmamız gerekir şeklindedir. Hareketin bu konuda dikkati çekilmektedir. Durumdan rahatsız olduğumuz belirtilmektedir.

Bu muhteva çerçevesinde sorunları ele alışıımız ve çözümleme mantığımız ve bu konuda seçtiğimiz yöntem bizce doğrudur. İddia edildiğı gibi ML ve hareketimizin ideolojik ve siyasi görüşlerini ilkel ve mekanik kavradığımızı, felsefi idealizm, siyasi perspektif yoksunluğu ve mükemmeliyetçi bir mantık içerisinde olduğumuzu kabul etmiyoruz. Tartışmacı arkadaşın da bu konularda koyduğu iddialar dayanaksız, havada kalan iddialardır. Hele hele yazımızın muhtevasından kal-karak bu suçlamaları yöneltmeye ne kadar gayret (!) gösterilirse gösterilsin mümkün değildir. Ama hareketimiz bu konuda iddialı ise biz bu konuda tartışmaya, ikna olmaya ve ikna etmeye hazırız.

4 - "İdeolojik bunalım var, gidermek için ideolojik mücadele kampanyası açılmalıdır. Hareketimizde zıt görüşleri taşıyan hizipler vardır. Şimdi teori öndedir. Pratikten teori yaratılmalı sonucuna varılıyor, geçmiş bir kalemde silinip atılmalı sonucuna varılıyor".

Yazımızda hiçbir yerde açıkça ‘ideolojik bunalım vardır’ sözü geçmemesine rağmen bu bizce doğrudur. Genel olarak Türkiye toplumunda ideolojik bunalım vardır, kitleler kokuşmuş burjuva ideolojisinin etkisi altında bulunmasına rağmen sahip çıkmamaktadır. Kemalizm’in yeniden ihya edilmesi, oligarşinin tavrı, bu boşluğu doldurmak çabasıdır. Buna karşılık işçi sınıfı ideolojisi de toplumumuzda çok sınırlı bir düzeyde benimsenmek durumundadır. Ayrıca Türkiye’de ve tüm dünyada oportünizm ve revizyonizm ML’yi karartmış, ideolojik olarak dünya devrimci hareketini bir kaos kaplamıştır. İşte böylesi bir ideolojik bunalım tabii ki bizim saflarımızı da etkilemiştir. Durum böyle olduğu için de, bulunduğumuz yenilgi durumunda ortaya çıkan davayı inkâr, teslimiyet, döneklık, ihanet, felsefi idealizm eğilim ve sonuçlarıyla ortadadır. Bu gerçeklik görmezden gelinemez. Bunu görmemezlikten gelmek, ideolojik bunalım yoktur demek, işçi sınıfı ideolojisine ve özel olarak hareketimizin ideolojisine güvenmemektir. Hatırlanmalıdır ki Lenin, Marksizm dimdik ayakta olduğu halde zamanında böylesi ideolojik bunalımı tesbit edip buna karşı mücadele etmiştir. Marksizm’in ışığını parlatmıştır. Bugün bizim için de benzer bir görev vardır. Biz de küllendirilmek, unutturulmak istenen ML’yi gün ışığına çıkartmalı ve onun ışığında yürünmesini (hatta tüm dünya çapında) sağlamaya çalışmalıyız⁸ (!) Bunun için keşke gücümüz yetse de "ideolojik mücadele" kampanyası" açabilsek. Biz yazımızda bu kadarını değil ama sadece bir tartışma kampanyası açılmasını önerdik. Bu önerimizin de yerinde olduğu kanaatindeyiz. Yoksa böyle bir bunalım nasıl giderilebilir?

Yazımızın hiçbir yerinde "ideolojik ve siyasi çizgimiz tutarlı değildir" ifadesini kullanmadık. Bu konularda eksiklik ve hatalarımız vardır denilmiştir ama siyasi ve ideolojik çizgimiz toptan tutarsızdır iddiası ileri sürülmemiştir. Bu da havada bir suçlamadır.

Yine “Hareket içerisinde zıt görüşleri taşıyan hizipler vardır” iddialarını hiçbir yerde yazmadık, belirtmedik. Eğer böyle bir durum tesbit etmiş olsaydık somut delilleriyle böyle hiziplerin dıştalanmasını isterdik. Böylesi bir iddiayı hareketimiz yazımızdan nasıl çıkarabilmiştir. Hiç akıl erdiremiyoruz (!) Havada bir iddia daha.

“Şimdi teori öndedir” diyoruz. Bu doğrudur. Bu tespitimizin doğru- luğuna inanıyoruz. Teorik olarak aşmamız gereken pek çok ciddi so- run vardır. Pek çok ciddi eksiğimiz vardır. Ve bugün pratik eylemimizi geçmişteki eksikliklerimizin nedeni kendimizi polisin saldırılarına karşı korumak gayesine kadar indirgedik. Bu pratik eylemimiz hayati önemde olmasına rağmen oligarşiyle yenişinceye kadar, ya onlar ya biz kesin olarak galip gelinceye kadar sürecektir olan bir mücadeledir. Biz bunların bilincinde olarak teorik çalışmaların, tartışmaların örgüt- lenmesinin önüne pratik çalışmalar koyulmamalıdır diyoruz. Zira her dönemde değişik önemde de olsalar acil pratik görevlerimiz devamlı var olacaktır. Hareketimiz pratik görevleri yerine getirirken, teorik ça-lışmaları yürütebilecek yetenektedir.

Ve bizim “teori ön plandadır” haklı önerimiz, teorik çalışmaya zarar vermez, aksine pratik faaliyetin yolunu açar. Bu noktada her zaman- kinden çok teorik tartışmalara önem verilmelidir.

Pratikten teori yarattığımız sonucuna vardığımız iddiasına gelince, aynen şöyle diyoruz: “Bugün özeleştiriyi öncelikle yaşadığımız pratik- ten teori çıkarmak olarak kavramalıyız” diyoruz. Dikkat! Öncelikle di- yerek belirtiyor ve “teori yaratmak” değil, “yaşadığımız pratikten teori çıkarmak olarak özeleştirme değerlendirilmelidir” diyoruz. Yani teori ile özeleştirme arasında bir ilgi olduğunu belirtiyoruz.

Bugün gerek ülkemiz, gerek genel olarak, pratikten teori yaratmak teori - pratik bütünlüğü içerisinde savunulamaz. Ama kitap dergi say- falarındaki teori “teori” değildir. Bu durumdaki teori kuru laftır. Eylem kılavuzu olan, canlı maddi bir silah olarak elimizde bulunması gereken teori kavranıp, hayata uygulandığında teoridir. İşte özeleştirme, yaşadığımız pratiği gözden geçirmek, teoriyi kavramamıza yarayacaktır. Böylece teori laf olmaktan çıkıp, olması gereken hüviyeti ile ortaya çıkacaktır. Paragrafın tümü bu söylediğimizi net olarak ortaya koy- maktadır.

“Bugün özeleştiriyi, öncelikle yaşadığımız pratikten teori çıkarmak olarak kavramalıyız. Daha doğrusu ML'nin ortaya koyduğu dünya devrimci hareketinin deneylerinin gösterdiği doğruları ne kadar kavra- yıp kavramadığımızı pratiğe bakarak değerlendirmek ve kavramadı- ğımız kadarını kavramaya çalışmak çabası olarak ele almalıyız. Bu manada özeleştirme teorimizin gelişmesini sağlayacaktır” dediğimiz

halde nasıl oluyor da “pratikten teori yaratmak” gibi bir saçmayı savunduğumuz iddia ediliyor. İnsaf artık. Bu, havada bir iddia olmaktan da beterdir, açıkça bir iftira, çamur atmaktır.

Yukarıdaki cevaplarımız ortaya koymaktadır ki: "Hareketimizin ideolojik-siyasi hattı tutarsızdır. - Hareket içinde hizipler vardır. - Teoriyi pratikten yaratmalıyız" görüşleri bize ait olmadığından, bu iddiaları dayanak göstererek bizlerin geçmişi bir kalemde silip attığımızı kimse iddia edemez. Zira geçmiş bizim de geçmişimizdir. Ayrıca buna gerek de yoktur. Çünkü ideolojik ve teorik olarak savunduklarınız ML'nin genel ilkeleridir. Ve bu ilkelere, hareketimiz dışındaki insanları da sahip çıkmaya çağırdığımız hatırlanırsa; geçmişi bir kalemde silmeye kalkacak kadar şaşırdığımız iddia edilemez. Bizler, geçmişe olumlu ve olumsuz yanlarıyla ama olumsuzlukları aşmak kararıyla olduğu gibi sahip çıkıyoruz .

5 – “Örgüte güvensizlik her şeyden önce vurgulanıyor. Ayrıca önderliğin çapsiz, yeteneksiz olduğu vurgulanmakta. Bu kadrolar arasında güvensizlik oluşturmaktadır. Burada asıl sorun kendine güvensizliğin, kişisel sorun ve problemlerin gizlenmesi yatmaktadır.”

"Örgüte güvensizlik her şeyden önce vurgulanıyor"muş. Hayır, bize göre sorun harekete güven veya güvensizlik değildir, sadece hareketimizin görebildiğimiz eksikliklerini ve yanlışlarını dile getirmeye çalıştık ve bunların nasıl aşılabileceğine ilişkin önerilerimizi harekete bildirdik. Biz, örgütümüzün bugün olumsuz bir duruma düşmesine rağmen, olumsuzlukları aşacak, partileşme sürecini tamamlayacak ve proletarya ile bütünleşecek yetenek ve imkanlara sahip olduğuna inanıyorduk. Ancak doğru bir durum değerlendirmesi ve bu değerlendirme ışığında yapılacak bir program bu hedeflere hareketimizin güvenle gitmesini sağlayacaktır. Bunun yanında hareketimizin bir şansı da kendine yeterli olan bir sağ duyusu olan, dürüst , nitelikli, hata ve eksikliklere karşı uyanık kadroları olmasıdır. Her şeyden önemlisi genel siyasi ve teorik perspektifimiz ML ışığında şekillenmiştir.

Burada ana konudan sapmamak için örgüte güvenmek nasıl olmalıdır, neler örgüte güvensizliği, neler örgüte güveni ifade eder

tartışmasına girmeyeceğiz. Bizce tutarlı bir devrimci güvendiği örgüt içinde yer almalıdır. Örgüt kadrolarına, kadrolar örgüte güvendiği sürece hedefe yürünebilir. Bunun için hareket bir bütün olarak kadrolarına ve kitlelere, özellikle de işçi sınıfına güven verici olmalıdır. Güveni sarsıcı olumsuzluklara düşmemeye çalışmalıdır. Örgüt ancak, söyledikleri ve yaptıkları şeylerin doğruluğu ve tutarlılığı ile güveni kendi kazanır. Yani bir örgütün kendi kadrolarına "örgüte güvenmeleri" çağırısı çıkarması yanlış bir şeydir. Böylece güvensiz unsurları hareket içerisinde tutma tavrına da karşıyız.

Bizim önderlik konusunda söylediklerimize gelince: Bugüne kadar yayınlanan dört yazı doyurucu olmaktan çok uzaktır. Hemen hemen birbirinin aynı olan bu yazılarda kafalardaki sorulara cevap yoktur. Onlara ne yapabileceklerini somut, ayrıntılı, net olarak belirten, alandaki bulanıklıkları giderip yollarını aydınlatan yazılar değildir... Günlük gazete manşetlerinden toplanmış olay özetleri pek yorumlanmadan getireceği sonuçlara, bunun mücadelemizi nasıl etkileyeceği, taktiklerimizde ve çalışma tarzımızda ne tür değişiklikler yapmamız gerektiğini açmadan uzun uzun (aşağı yukarı her yazının 3/4 oranında) hikâye edilmektedir. Biz bugüne kadar bunu söylüyoruz. Hareketin yazımızın yazıldığı döneme kadar çıkardığı yazılar yetersizdir. Kadrolara yol gösterici değildir. Bu önderliğin hemen gidermesi gereken ciddi bir zafıdır. Bu zaaf en kısa zamanda aşılmalıdır. Döneme ilişkin somut tespitler, değerlendirmeler ve taktiklerin dışında da dünün, bugünün değerlendirilmesi ve yarına ilişkin plan ve perspektif kadrolara sunulmak zorundadır. Ancak dönemin kadrolarımızda meydana getireceği sapmalar, yanlış eğilim ve görüşler böyle bertaraf edilebilir.

Hareketimize yazılar hakkındaki eleştirilerimizi sözlü olarak defalarca tekrarlamıştık. Kaldı ki sorumlu arkadaşımız "bu yazılar çok yetersiz yazılardır. Ben otursan daha iyisini yazarım" şeklinde bizim görüşlerimize katıldığını belirtmişti. Bu konuda bizim sözlerimizin hareket tarafından yorumlanması ve alınan tavır "kız kırsa kaza, gelin kırsa kabahat" atasözünü bize hatırlattı. Tabii bu konuda sorumlu arkadaşın bu konuda düşündüklerini bütün açık yürekliliği ile harekete anlattığına inanıyoruz. Biz hareketin merkezi yazılarının perspektif sunmayan, doyurucu olmayan karakterini eleştirmemizin yanlış olmadığına ve bu zaafın düzeltilmesini istememizin örgüte ve önderlere güvensizlik olarak yorumlanamayacağına inanıyoruz.

Diğer yandan bugün hareketimiz saflarından bazıları dünün yönetici kadroları olan birtakım arkadaşlar kopmakta. Bir başkaları da yapı tarafından şu ya da bu sebepten dıştalanmak durumunda kalmaktadır. Bizce bu kopmaların sebebi sadece bu arkadaşların kişisel sorunları, küçük burjuva geçmişleri, dönemin zorluğu vs. değildir. Bunlar önemli sebeplerdir. Fakat bu konuda hareketimizin 12 Eylül sonrası düne bugüne ve yarına ilişkin kadroların kafalarındaki sorunları açmaya yönelik ideolojik tartışmaları başlatmaması ve ayrıntılı bir değerlendirme sunamaması da önemli bir etkindir. Biz “yanlış görüşlerin mahkûm edileceği böylesi bir süreç (12 Eylül’den sonraki birkaç haftayı bir yana bıraktığımızda) 5-6 ay önce başlatılabilirdi ve başlatılmalıydı da. Ne yazık ki önderlik bu konuda sıfatının hakkını verememiştir” demiştik. Biz yukarıda belirttiğimiz gibi birtakım şeylerin yapılmamasını eleştirdik. Önderliğin bu görevleri ihmal etmesi halinde ortaya çıkabilecek boşluğa dikkatleri çekmeye çalıştık. Biz bu konuda önderliğin pratik sorunları birincil plana çıkarması ve savunma tedbirlerine dikkatimizin yoğunlaştırılmasını ideolojik tartışmaların ve durum değerlendirmesi yapmamızın önüne engel olarak getirmesini eleştirdik. Yoksa önderliğin şaşkınlığını ve yeteneksizliğini değil.

Kendimize olan güvensizliğimiz ve kişisel sorunlarımız konusundaki sübjektif yargılar hakkında pek fazla söz söylemeye gerek olmadığına inanıyoruz. Birincisi, meseleyi kişisel platforma indirgemek yararsız bir davranıştır. İkincisi, bu yargıların doğruluğunu ve yanlışlığını süreç gösterecektir.

6 – “Hareketimizin doğuşu, gelişimi, acil sorunları hiçe sayılmaktadır. Bu davayı inkâr, felsefi idealizm eğilimlerinin ifadesidir. Bir bütün olarak inkara ve teslimiyete çağrılmaktadır.”

Bu iddiaların kaynağı olarak da yazımızın sonunda yer alan üç ana başlık altında toplanmış olan tartışma başlığı sorular gösterilmiştir. Hemen her şeyi tartışma kapsamına sokan sorular (dikkat sorular) sorulmakla davayı inkâr, felsefi idealizm eğilimleri ifade edilmiş ve bir bütün olarak inkâr ve teslimiyete çağırılmış oluyormuşuz (!)

Biz burada üç ana başlığın alt başlığı olabilecek 32 soru sıralamıştık. Bunlar belki eksik bile bulunabilir, soru sayıları arttırılabilir

veya bazıları gereksiz görülüp çıkartılabilir. Bu önemli değildir. Ama burada ortaya atılan sorular var sadece sorular. Bu soruları nasıl cevapladığımıza gelince yazımızda bu konuda hiçbir şey yoktur. Zaten olamaz da. Yazının mantığı ve muhtevası bunu reddedeceği gibi bizlerin soruların birçoğuna vereceğimiz cevaplar ayrı ayrı olabilecektir. Bu sorular ele alınırken, durum değerlendirilirken, hareketimizin doğuşu ve gelişimi ve diğer pek çok şey tabii ki göz önüne alınmalıdır. Sorularımızdan bizim bunları göz önüne almadığımız sonucu nasıl becerilip de çıkarılmış anlayamadık. Ve yine tabii ki sorular acil sorunlara çözüm getirecek uygun bir sıra ile tartışılabilir. Örneğin örgütün kalıcılığı, gizli - açık, legal - illegal çalışma, mali kaynaklar, ihtislaşma, organlaşma üzerine olan sorunlar öncelikle tartışılabilir. Belli bir sıra dayatmadığımızdan acil sorunları hiçe sayar durumda değiliz. Bu nedenle davayı inkâr, felsefi idealizm eğilimleri bizde yoktur. Yazımızda inkâra ve teslimiyete çağrı yoktur.

7 - “Örgütü canlı ve diri tutan tartışma özgürlüğünü, eleştiri özgürlüğüne kadar genişletecekler. Bu ad altında günah çıkarma ve inkâr özgürlüğü yatmaktadır. İnkârın inkârı mantığı, herkesin kendi geçmişini inkâr etmesi, tasfiyeciliğin, inkarcılığın bir ürünüdür. Herkesin layık olduğu yere ulaşması için günahlardan arınması mantığı tipik küçük burjuva mantığının ürünüdür.”

İlk önce inkârın inkârı nedir, bir onu hatırlayalım: İnkârın inkârı (red-din reddi) diyalektik materyalist felsefenin en önemli çizgilerinden biridir. Hareketi ve gelişmeyi anlatan bu çizgiyi Engels diyalektiğin özü olarak niteler ve bir buğday tanesinin ayak altında ezilip yok edilmesi olayının inkâr olduğunu, aynı buğday tanesinin toprakta yeşerip bitki sonra tekrar buğday taneleri (ama gelişmiş, birken elli olmuş taneler) haline dönüşmesini inkârın inkârı olarak anlatır. Bu çizgi diyalektiğin diğer çizgileri gibi evrenseldir. Maddeden topluma, düşünceden örgütlenmeye her şey için geçerlidir. Böyle bir çizgiyi reddetmektir ki bu diyalektik materyalizmin ML'nin tümüyle reddi demektir. İnkârın inkârı hareketimiz için de geçerlidir. Hareketimiz bir bütün olarak veya kısmi yanlarıyla ele alınarak inkârın inkârı sürecinde geçirdiği aşamalar ve geçireceği aşamaları araştırabiliriz. Örneğin bizim yazımızda kastettiğimiz inkârın inkârı bugünkü hareketimizin parti haline gelmesidir. Bir siyasi grup daha gelişmiş, hareketini nicelik birikimleri ile tamamlamış, bir nitelik değişikliğine uğrayarak parti haline gelmiş olur. Bu süreç

inkârın inkârı sürecidir. Ve biz diyoruz ki ancak bu süreç eleştiri - özeleştirii ile aşılabilir. (Buradaki eleştiri ve özeleştirii iyice kavranılmış, düşüncelerin hayata uygulanması ile de tamamlanmış olmalıdır. Yani özeleştiriiyi lafla yapmak bu süreci tamamlamamıza yetecek sihirli sözler değildir. Eksik ve hatalar hayatta da giderilmiş olmalıdır.) Eğer eleştiri ve özeleştirii yapmazsak örgütümüz o zaman inkâr edilir. Ya oligarşi bizi ezerek, ya kendi kendimize dağılarak inkâr edilmiş (yok edilmiş veya yok olmuş oluruz). İnkârın inkârı Üzerine bu kadar da olsa yapmak zorunda kaldığımız hatırlatmadan sonra eleştirileri değerlendirmeye geçelim.

“Özeleştirii, tartışma örgütü diri tutar.” Herhalde bu gerçeği söylediğimiz için eleştirilmiyoruz. Bizim, "eleştiri - özeleştirii yapılmalıdır. Bunu ise örgütlü ve kollektif bir tartışma ile yapmak gerekir" görüşümüz de eleştirilmiyor. Hareketimiz bu söylediklerimize katılıyor olsa gerek. Ama hareket bu düşüncelerimiz arasında bir şeyler sezmiş. Diyor ki “Tartışma özgürlüğünü eleştiri özgürlüğüne kadar genişletecekler. Daha sonra da bu ad altında inkâr özgürlüğü ve günah çıkarma özgürlüğüne kavuşacaklar.”

Arkadaşlar sezgilerden, kendi sübjektif düşüncelerinizden kalkarak bizler hakkında bu türden iddialarda nasıl bulunuyorsunuz? Olguların böyle bir yöntemle ele alınması bizleri nerelere götürür hiç düşünülüyor mu? Devrimci bir örgütte tartışma özgürlüğü belli kurallara ve işleyişe dikkat edilerek mutlaka vardır. Bunun tersi ancak faşist örgütlerde söz konusudur. Eleştiri özgürlüğü ise Lenin'in mahkûm ettiği Marksizm dimdik ayakta durduğu halde revizyonistlerin Marksizm'i eleştirmeye kalkışması olayıdır. Eleştiriiyi tartışmasız kabul eden Lenin Marksizm'in eleştirisini kabul etmez. Böyle bir şeyi savunanlar ile ayrı platformlara düştüklerini belirterek araya kesin bir çizgi kor.

Peki biz yazımızda ne yazmıştık: “Özeleştirii yaparken mihenk taşıımız ML olmalıdır. Kendimizi ML'in evrensel ilkelerine göre değerlendirmeliyiz!”

Görüldüğü gibi biz hareketimizin durumunun tartışılmasını, özeleştirii yapılmasını, bunun ise ML'nin evrensel ilkelerine göre olmasını vurguluyoruz. ML'nin tartışılması, eleştiriye açılması gibi en ufak bir anlam çıkartmanın mümkün olmadığı bu durumda nasıl

eleştiri özgürlüğüne kadar tartışma özgürlüğünü geliştireceğimiz iddia edilebiliyor. Nasıl bunun sonucunda günah çıkartma ve inkâr özgürlüğü istediğimiz iddia edilebiliyor. Bu kadarı da çok fazla artık...

Ya “inkârın inkârı mantığının herkesin kendi geçmişini inkâr etmesi tasfiyeciliğin inkârcılığın bir ürünüdür” suçlamasına ne diyelim? Biri cahil biri bilgili iki hoca cahil halkın hakemliğiyle kimin bilgili olduğu tesbitine kalkışmışlar, kim kazanırsa camiye imam olacakmış. Cahil hoca diğerine hadi öküz yaz demiş. Bilgili hoca eski yazıyla ‘öküz’ yazmış. Cahil hoca halka sormuş. “Bu nedir?” Halk “anlamadık” demiş. “Bir de ben yazayım” demiş ve tahtaya boynuzlu, kulaklı bir öküz çizmiş. Halk hep bir ağızdan tamam bu öküz demiş. Sonra da cahil hocanın daha bilgili ve iyi bir imam olduğuna karar vermişler. Bilseydik biz de inkârın inkârı gibi derin (!) laflar etmek yerine, basitinden anlattırdık derdimizi, böylece de tasfiyeci gibi yeni bir sıfat daha kazanmamış olurduk!

"Herkesin layık olduğu yere ulaşması için günahlardan arınması mantığı tipik küçük burjuva mantığının ürünüdür" nitelendirilmesi ise şu yazdıklarımıza dayandırılmaktadır. “Herkes Türkiye devrimci hareketinin değerlendirilmesi ile birlikte, hareketimizin genel özeleştirme konularını tartışırken aynı zamanda kişi kişi, birim birim, organ organ, sorumlulukları, yetkileri ölçüsünde hatalarını, hata paylarını da değerlendirmelidir. Ve özeleştirimini açıkça vermelidir. Bu devrimci namusluluk gereği olduğu gibi başarı veya hatada her birimin katkı payının aynı olmamasının sonucudur. Söylememiz hataların sırtına vurulacağı günah keçileri tesbit edilsin değildir. Sorun hata ve eksikliklerin örgütlenme içinde nerelerden, ne ölçüde, nasıl kaynaklandığının tesbit edilip yarınlarda sorumluluk alacakların ya da sorumluluklarını sürdürme hakkını kaybetmeyenlerin, sorumluluklarını layıkıyla yerine getirebilmelerini sağlamak için deney aktarımını sağlamaktır. Bunun yanında kişilerin devrimci harekete en faydalı olacakları yerlerin neresi olduğu belirlenebilir böylece. Bu yazdıklarımızdan arkadaşlar nasıl günah çıkartma ve inkâr özgürlüğü istediğimizi, neye dayanarak günahlardan arınma mantığı altında küçük burjuva mantığını savunduğumuzu iddia edebiliyorlar. Bu genel olarak söylediklerimiz arkadaşları neden bu kadar tepkici bir suçlamaya itti. Bu konuda uzun boylu yorum yapmak istemiyoruz

Bizce herkesin layık olduğu göreve getirilmesi doğrudur. Çünkü herkesin yeteneği ve gücüne göre iş verilmesi devrimci çalışmanın ön şartıdır. Hareketin daha çok yararlanacağı kişilerin atıl kalması da, bazılarının yetenek ve niteliklerinin üzerinde görevler yüklenmesi de hem hareket hem bu kişiler için olumsuzdur. Özellikle fazla yüklenmiş olanların üzerinden yük alınmazsa böyleleri telef olacaklardır. Bu arkadaşları böylesi bir zordan kurtarmak gerekir. Bir örgütte böylesi nedenlerle görev bölüşümünde yeni düzenlemeler olabilir. Bunun için "günah çıkartmak" gerekmez. Böyle kararları insanlar kendi kendilerine değerlendirme yapıp şu veya bu nedenle veremezlerse, yetkili organlar

(örneğin en büyük organ kongre) bu kararları alır. Bu söylediklerimizin de ne tasfiyecilikle, ne inkarcılıkla ne de günah çıkartma mantığıyla uzaktan yakından ilgisi yoktur.

8 - "Sonuç: Bir hizibin sorumsuz, tutarsız, oportünist mantığının, Menşevizmin, inkâr ve teslimiyetçiliğinin, tasfiyeciliğinin, tipik kafa karışıklığının bir belirtisidir.

Hareketimiz bundan evvelki yedi maddede ortaya koyduğu iddialar bir sonuç maddesi ile bütünleştirmiştir. Bizim bu sonuç maddesine verdiğimiz cevaplar da yukarıda saydıklarımızla birlikte değerlendirilmelidir.

Birimimizin bir hizip olarak değerlendirilmesi sübjektivizmden kaynaklanan önemli ve ciddi bir yanlış tespittir. Hizip: Bir örgüt içerisinde kendi ayrı örgütlenmesine sahip, örgütten ayrı bir hiyerarşi ve tavır içerisinde olan, örgütün amaçlarından ayrı amaçlara sahip, kendine ait özel bir düşünce yapısı olan, yine kendine ait özel imkanlara sahip olup bunları hareketten saklayan, maddi ve manevi bir asalaktır. Birimiz ise hareketin iradesi ile bir araya getirilmiş, resmen görevlendirilmiş, hareketin bir parçası olan, hareketin hiyerarşisi içerisinde hareketin amaçlarına ulaşması için tavır gösterme gayreti içerisinde olan her şeyiyle harekete açık bir yapıydı. Düşünceleri ise hareketimizin yazdığı, çizdiği genel düşünceleriydi.

Hareketin önce bir yapı oluşturup sonra bu yapının bir takım eleştiri ve öneriler vermesi üzerine yapıyı hizip ilan etmesi tutarsızlıktır. Böylesine ağır bir ithamda bulunup ispatlayamamak da en az hizip oluşturmak kadar ağır bir örgütsel suçtur. Çünkü serbestçe

hizip suçlamalarının yöneltilebilmesi, bu suçlamayı sağlam kanıtlara bağlamadan sorumsuzca yöneltilebilmesi örgüt yıkıcılığıdır. Çünkü hizipler derhal örgüt dışına atılırlar. Böyle olunca da isteyen istediği kişileri hizip olarak niteleyip örgütten attırmaya kalkar. Öbürleri de başkalarını... Derken ortada örgüt kalmaz.

Bu iddiayı ortaya atanlar iddialarını ispat etmek, ispat edemezlerse tüm örgüte hesap vermek zorundadırlar. Bu hesabı sonuna kadar soracağız.

Yazımız sonuçta da burada da belirttiğimiz gibi bir sorumluluğun gereği olarak kaleme alınmıştır. Asıl sorumsuzluk, liberallik bulduğumuz durum üzerine kafa yormamak ve varılan sonuçları hareketle tartışmamaktır. Memur zihniyetiyle hareket etmektir. Bir yandan da önce bizleri hizip olarak nitelendirdikten sonra bir hizipte sorumluluk aramak manasızlıktır. Hiç sorumluluk duyulsa hizip olunur mu?

Yazımız gerek yazı olarak kendi içinde ve gerekse bizler yapı olarak yazımızda dile getirdiğimiz konularda başından beri tutarlı davranmıştık. Çeşitli zamanlarda, çeşitli seviyelerde tartışmak istedik. En sonunda da bir yazı hazırlayarak kafamızdakileri yazı muhtevasında ortaya döktük. Olduğumuz gibi göründük, göründüğümüz gibi olduk. Şu dönemde oportünist mantığa sahip olsak sessiz köşemizde otururduk. Zaten büyük işlerin yapılmadığı böyle bir dönemde "gelen ağız giden paşam" mantığı ile oturmak en kolay şey olsa gerek. Hem böylece "olumsuz" damgası yemeden hareketin sağladığı imkanları da kaybetmek riskine de girilmemiş olunur. Oturup en iyi, ses çıkarmak için en uygun en rahat zamanı bekleyip "ben de zaten işleri beğenmiyorum" diye naralanmak imkânı nasıl olsa elde edilebilirdi. Bizler böyle davranmadık. Günlük işler için hareketin uzun vadeli çıkarlarını feda etmek yerine, hareketin uzun vadeli çıkarlarına kafa yorduk. Hareketimize bir şeyler katabilmek için çaba gösterdik. Bu çabamızı sonuna kadar da sürdüreceğiz.

Menşeviklik üzerine (her ne kadar bize sözlü açıklamaların yapıldığı notlarda varsa da) bu eleştiri bize resmen yöneltilmediği için böylesi bir iddiaya şu anda cevap vermeyeceğiz. Eğer bu iddia bize tebliğ edilir ve açılırsa onu da değerlendirelim.

Yukarıda uzunca anlattığımız gibi inkarcılık içinde değiliz. Geçmiş bizlerin de geçmiştir. Geçmişin doğrularına sahip çıkıp yanlışlarını

düzeltilmek herkes gibi bizlerin de görevidir. Yazımızda: özeleştiriyapmanın gerekliliği ve zorunlu görev olduğu ortada ise hangi konularda özeleştiriyapmalıyız ve özeleştirimiz nasıl olmalı?

Bizce her şey gözden geçirilmelidir. Belli bir sıra ile her şey tartışılmalıdır. Doğrularımız da, yanlışlarımız da. Yazdıklarımızı ve yaptıklarımızı birlikte tartışmalıyız. Böylece bir yandan eksikliklerimiz ve hatalarımız üzerinde dururken diğer yandan pek çoklarına göre üstün olduğumuz yanlarımızı da bir kere daha kavramış oluruz. Tam olarak bilincimize yerleştirmiş oluruz. Başka bir deyişle bunca eksiklik ve hatalarımızla kıyasladığımız zaman yine de Kurtuluşçu olmamıza yeter doğrularımız, olumlu yanlarımız, başarılarımız daha iyi ortaya çıkar. Bizim Önerimiz bu tartışmaların örgütlenme, çalışma tarzı ve devrim anlayışımızı kapsayan bütünlüklü bir platformda hareket tarafından örgütlenmesidir demiştik.

Bütün söylediklerimize rağmen hareketin değerlendirmesinin başından sonuna kadar yinelenen inkarcılık iddiası karşısında biz durumumuzu geçmişte hareketimizin durumuna benzetiyoruz. Hattırlanacağı üzere DY ve onun gibileri bile geçmişte “inkârcılık” suçlamasıyla yükleniyorlardı. Kendileri de geçmişe bir bütün olarak ve tam olarak sahip çıkmadıkları halde bizi inkârcılıkla suçluyorlardı. İnsanların değer verdiği, uğruna bir zamanlar dövüştüğü şeylerin haklı olarak da eleştirilmesine tahammül edemediklerini biliyor ve insanların bu duygularına hitap ediyorlardı. Biz ise “inkârcı” olmadığımızı, geçmişin doğrularına sahip çıktığımızı, yanlışlarını ise korkmadan eleştirdiğimizi anlatabilmek için çırpınıyorduk. Inkârcı olmadığımızı ispatlamak için bile bile yanlışlar dahi yaptık. Ama DY oynadığı bu ince ipten çok kötü düştü. Kendi düştü ama savunduğumuz doğruların kavranıp kabullenilmesine de uzun süre engel olarak Türkiye devrimci hareketine ciddi zararlar verdi

Teslimiyet ise ideolojik yenilginin bir sonucudur. Davanın tarihi haklılığına ve zaferin er geç mutlaka bizim olacağına inanç kalmadığı zaman ortaya çıkar. Öncelikle bizler ideolojimize güvendiğimizi belirtiriz. Ve teslimiyetçi bir mantıkla değil doğruya ulaşacağından emin olduğumuz için ideolojimizin rehberliğinde sorunların ele alınması gerektiğini yazımızda belirttik ama şunun da bilincin-

deyiz ki: Teslimiyetçilik kadar, sorunlarla karşılaşıldığında acı gerçeklerin insanları moral olarak çökertip yılgınlık ve teslimiyetçiliğe sürükleyeceği korkusuyla sorunlardan kaçmak ve bu yüzden sorunlarla hesaplaşma çağrısı yapanları teslimiyetçiliğe neden olacakları kaygısı ile "teslimiyetçilikle" suçlamak da tehlikelidir. Bizler sorunların üstesinden gelebilecek nitelikte bir hareket olduğumuzdan ve bu yüzden sorunlarla kapışmanın saflarımızda teslimiyeti değil güveni pekiştireceğine inanıyoruz. Tersini savunmanın hareketimize ve kadrolara güvensizlik olduğunu belirtiyoruz.

Yukarıda inkâr ve teslimiyeti savunmadığımızı anlatmaya çalıştık. Tersini bir anlayış ve davranış içinde olduğumuzu belirttik. Tasfiyecilik konusundaki eleştiri için de durum benzerdir. Geçmişte inkâr etmediğimiz için örgütün tasfiye edilip yeni bir örgütlenmeye gidilmesini savunmamız düşünülemez. Biz örgütümüzün tasfiyesini değil kendini toparlayıp, eksikliklerini giderip, yanlışlarından arınıp partileşme sürecini tamamlamasını sağlamak için üstümüze düşen görevlerin bir parçasını da bu yazımızda yerine getirmeye çalıştık. Tipik ve atipik kafa karışıklığı nasıl olur bilmiyoruz ama biz gerçekten olayların çok hızlı ve şaşırtıcı geliştiği şu dönemde insanların kafasının karışabileceğini kabul ediyoruz. Bizler kafalarımızı elimizden geldiğince toparlamaya çalışarak yazımızı kaleme aldık. Yine de arkadaşlar kafamızın karışık olduğunu tespit etmişlerse onlara düşen bundan dolayı bizleri suçlamak değil, kafalarımızı açmak olmalıdır. Yazımızda bizler hareketimizde gördüğümüz kafa karışıklıklarını gidermek için üzerimize düşeni yapmaya çalıştık.

9 - 33 soruya verilecek en iyi yanıt ise geçmiş çizgimizin yeniden okunmasıdır.

Maddi bazı şartlar olmadığından bunu yerine getirmek şu anda hemen hemen imkânsız olsa da bu öneri yerindedir. Bu okuma eksikliğini tartışmalarla gidermek kısmen mümkündür tabii. Yalnız hayatın önümüze koyduğu pek çok soruna geçmiş yazılarımızda cevap yoktur. Zaten geçmişte her şeyin cevabı net, ayrıntılı, somut, yol gösterici bir biçimde olsaydı bugün çok daha farklı bir konumda olurduk herhalde. Kaldı ki geçmişte yazdığımız doğruların tersine hayatta yanlışlar, eksiklikler yaptığımız da ortadadır. Bu yanlışları neden-nasıl yaptığımızı ise okuyarak değil, o yanlış - eksikliği hayata geçiren kişiler

olarak tartışarak bulabiliriz. Tartışmadıkça sorunlar giderek büyü-yerek tekrar tekrar karşımıza çıkacaktır. Soruları ise istesek de geçmiş çizgimizi tekrar okuyarak geçiştirmemiz mümkün değildir, çünkü gerçekler inatçıdır.

SONUÇ :

Yazımız ve yazımızın verilmesiyle ortaya çıkan durumu topluca gözden geçirelim: Bir birimdeki unsurlar, prosedürlere uyarak çe-şitli zaman ve düzeylerde genel olarak sorunlar üzerine görüş be-lirtiyorlar. Değerlendirmelerini, gördükleri aksaklık ve eksiklikleri eleştirmeye başlıyorlar. Mevcut olumsuz durumun özeleştirisinin yapılması gerektiğini belirtiyorlar. Bu konuda hareketin görüşünün ne olduğunu soruyorlar. Süreç İçerisinde tartışmalardan ve hare-ketin yazılarından tatmin olmayınca yine prosedüre uygun olarak ortak bir yazı hazırlayıp birim görüşü olarak harekete sunuyorlar. Yazının içeriği daha evvel tartışılan konuları kapsadığı halde ve tartışılan kişiler de değerlendirmelere yer katılmakla bazı düşünce farklılıklar olsa da, genel olarak benzer yaklaşımlar getiriyorlar. Hatta yer yer bizlerden daha sert yaklaşımlar dahi yapabiliyorlar. Buraya kadar bir sorun çıkmıyor. Kimse bundan dolayı bizleri eleş-tirmiyor, uyarmıyor bile.

Fakat birim olarak resmen bir yazı verildiğinde beklenmedik bir biçimde ve sertlikte gelişmeler ortaya çıkıyor. "Sesini fazla çıkara-nın, eleştiri yöneltmeye öneri sunmaya kalkanın başı ezilir. Herkes uslu durup yerinde otursun" diye ifade edilebilecek bir tavır ortaya çıkıyor.

Yazıyı verinceye kadar, aynı konuları değişik kişilerle tartıştığ-ımız halde hiçbir eleştiriye muhatap olmaz iken, hiçbir olumsuz ni-teleme ile karşılaşmaz iken, hatta bir takım sıfat ve görevlere layık görülecek değerde olduğumuz kabul edilirken, yazıyı verdikten sonra bakın hangi sıfatlarla niteleniyor, hangi suçlamalarla karşıla-şıyoruz

Başka bir hareketten biri gibi yazan, sübjektif niyetli, aşırı kızgın, ipleri koparma niyetinde olan, örgütsel anlayışa demokratik merke-ziyetçiliğe örgüt sorumluluğuna ters düşen, ilke kural tanımayan,

işleyişi hiçe sayan, hizipçi mantığa sahip, ML ve hareketin görüşlerini mekanik ve ilkel kavrayan, felsefi idealizmin içerisinde olan, siyasi perspektif yoksunu, mükemmelliyetçi mantıklı, pratikten teori çıkarmaya kalkan, geçmiş bir kalemde silip atan, örgüte ve merkeze güvenmeyen, kendine güvensiz, kişisel sorun ve problemlere sahip, davayı inkâr eğilimi içinde olan, inkârcı, teslimiyetçi, eleştiri özgürlüğü savunucusu, tasfiyeci, küçük burjuva mantığına sahip, tutarsız oportünist, Menşevik, sorumsuz, tipik kafa karışıklığı içerisinde ve nihayet HİZİPÇİ. Literatürde sanırız sayılabilecek bir iki olumsuz sıfat kalmıştır, bir de kuru kafa yıldız iki kemikten oluşan sembol eksik herhalde.

İddialar tıpkı sosyal emperyalizm teorisyenlerinin ak kara mantığı içinde söylediklerine benziyor. Stalin öldü karşı devrim oldu. Sosyal emperyalizm ortaya çıktı. Düne kadar iyiydiler, hoştular, yazıyı verince on küsur satırlık olumsuz sıfatı hak eden olumsuz kişiler oldukları ortaya çıktı.

Bu ne menem iştir! Eğer biz öteden beri bu niteliklere sahipsek hareket neden bize yazıyı verene kadar bir eleştiri yöneltmedi? Bu ne biçim yoldaşlık ilişkisidir? Hele eğer hizipsek bizi dışlamak için niye yazı verilene kadar beklendi? Elde delil yoktu da yazı bu delili mi oluşturdu? Yok eğer biz yazı verilene kadar olumlu niteliklere sahip idiysek nasıl oldu da yazı ortaya çıkınca böyle birdenbire kurt adam haline geliverdik. Bu nitelikler gizliydi de başkaları da, biz de farkında değildik miydik yoksa?

Hareketimiz bu sıfatları bize layık gördükten sonra bir de karar alıyor : Birim dağıtılıyor ve bizden yöneltilen eleştiriler karşısında özeleştiri istiyor. Yapacağımız özeleştiriye göre kişisel statümüz de dahil olmak üzere verilecek görevler tayin edilecek. Ve hareketimiz bu kararı yazımızı bizle tartışmadan alıyor. Böylece bir örgüt ilkesini çiğniyor. Leninist örgütlerde alınıp verilen raporlar üzerinde alt ve üst muhakkak tartışmak zorundadır ilkesi yok sayılıyor. Gerekçe olarak eleştiri ve öneri yazısı verip kurt adam olanlara biz nasıl güvenelim dediginiz yazı böyle bir tartışmaya gerek bırakmadı deniyor. Şimdi biz, hareketin bize yönelttiği eleştirilerin biri hariç hepsini kabul etmediğimizi belirtip bunların maddi temeli olmayan iddialar olduğu konusunda hareketimizi ikna edebilmişsek durum ne olacaktır acaba hareket açısından? Bu durumda ya hareket tükürdüğünü yalamamak için tavrında

direnecek ya da peşin hükümle, ön yargı ile soruna yaklaştığını kabul edecektir. Bu bir paradoks yaratacaktır.

Evet gerçekte hareket soruna peşin hükümle yaklaşmıştır. Soruna bakarken yazımız, önyargı ve var olan sübjektiflenmelerin oluşturduğu şartlanma ile ele alınmıştır. Baştan yazı "bir hizibin yazısı olarak, olay da hizibin hareket içinde giriştiği bir manevra, ipleri koparma manevrası olarak kabullenilmiş, sonra da bütün yazı bu perspektif ile değerlendirilmiştir. Bunun doğal sonucu olarak da her lâfın arkasında başka anlam aranmış, aşırı gocunmalar ve derin hayal gücü ile yazımız olmadık şeylerle birleştirilip "zenginleştirilerek" böyle bizle ilgili olmayan sonuçlara ulaşılmıştır. Böylece önyargı sabit fikir haline gelince de gerek karar almak, gerekse de kalemin ucuna gelen her suçlamayı yöneltmekte bir beis görülmemiştir.

Ama bu, başka bir paradoks yaratmıştır. Eğer biz bir hizipsek bu kadar sıfatı hak etmişsek hareketin bizi derhal ihraç etmesi gerekmez miydi? Bu Leninist örgüt anlayışı gereği zorunlu değil midir?

Ama, hareket bunu yapmamış, sadece bizi şimdilik görevlerimizden alıp eleştirmekle yetinmiştir. Bu tavır ise bir hizbe değil hareket içinde kabul edilen kişilere (o da gerekçeler doğru ise) uygulanır. Yok eğer karar doğru ise, yerinde ise, bu sefer bize yöneltilen hizip suçlaması ve diğer ağır suçlamalar yersizdir ve böyle yersiz suçlamalar yöneltmek de örgüt suçudur. Hareket böylece yine ciddi bir hataya düşmüş durumda olacaktır.

Burada belirtmeden geçemeyeceğimiz bir nokta da sözcü arkadaş: "Biz hizip olarak mı niteleniyoruz" sorusuna arkadaş 2. maddesi açıklarken kaç defa "hayır, bunlar hizipçi mantığın ürünüdür diyoruz" diye cevaplamıştı. Buna rağmen sonuç maddesinde açıkça bir hizip olarak nitelendiğimiz ortaya çıkınca önce bu iddiayı kesin bir şekilde ileri sürmek istemedi. Bizim ısrarlı olarak hizip olarak nitelenip, nitelenmediğimizi sormamız üzerine "Evet biriminiz hiziptir" demekle yetindi. Bizim bunun nelere dayanarak tesbit edildiği yolundaki sorularımıza ise hiç cevap vermedi, ya da verecek cevap bulamadı. Bu tutarsız tavırlar yukarıda anlattığımız düşülen paradoksların ürünüdür kanaatindeyiz.

Hareketin yazımızı değerlendirmesinin önemli ve ilginç yanı da bir takım iddia ve nitelermelerin ötesinde bizim öz olarak anlattığımız temel görüşlerimize ve önerilerimize olumlu ya da olumsuz bir cevap vermemesidir. Diyaloglar genel olarak işin özünün tartışılmadığı bir platforma çekilmiştir. Biz yazımızda öz olarak üç temel görüşü savunmuştuk:

a) İdeolojik bunalımı atlatabilmek için her zamankinden çok bu dö-nem kadrolarımıza ve kitleye yönelik teorik çalışmalara Önem vermeliyiz. Hareketimiz bu amaca yönelik çalışmaları vakit kaybetmeden örgütlemelidir.

b) Hareketimiz, dünü, bugünü, yarını irdeleyen bir değerlendirme yapmak zorundadır. Hatalarımız tesbit edilip özeleştirilip yapılmalı ve ileriye yönelik doğrularımıza sahip çıkarak, özeleştirimiz ışığında bir perspektif kadrolara sunulmalıdır. İçinde bulunduğumuz olumsuzluklardan ancak böyle kurtulabiliriz.

c) Durum değerlendirilmesi tartışmalarında her şey: doğrularımız ve yanlışlarımız, söylediklerimiz ve yaptıklarımız bütünlüklü bir şekilde tartışılmalıdır. Hareketin bir perspektif sunarak örgütleyeceği bu tartışmaların sonuçları kadrolara kavratılmalıdır.

Evet bizler bu görüşlerimize ve meseleye ilişkin önerilerimize bir takım mesnetsiz ve temelsiz suçlamalar dışında hiçbir cevap alamadık. Hareket ideolojik saldırılara karşı kadrolara yönelik bir çalışma başlatmayı uygun görmekte midir? Yoksa objektif şartlar gereği veya kadrolarımızda ideolojik bunalım olmadığından böylesi çalışmalar gereksiz mi bulunmuştur? Veyahut durum değerlendirmesi ve özeleştirilip yapmak gerekli midir, yoksa biz zaten her şeyi doğru yaptık, bunun kanıtı da ayakta kalmamızdır, bunun için de bizim yapılacak özeleştirimiz yoktur mu denilmektedir? Veya bugün şartlar gevşemeden böyle bir tartışmaya girmek pratik faaliyetimizi aksatır bunun için şimdilik gereksizdir mi denilmektedir?

Maalesef hareketimiz yazımızın başına yazı bir dememizi derin derin yorumlamasına rağmen sübjektivizm ve biçimsel şeyler içinde kaybolduğundan öze ilişkin hemen hemen hiçbir cevap vermemiştir. Bu konularda biz yanlış tespitlerde bulunmuş isek meselenin doğru

yorumunun bizlere anlatılması da hareket tarafından hiç sorun edilmedi. Bizce sorunu esas konulardan saptırarak mesnetsiz iddialarla ve öz verine üslup, biçim tartışarak tartışmayı kısırlaştırma ...

Yukarıda söylediklerimiz ve eski yazımız değerlendirildiğinde bizim yazı vermemiz ile ortaya çıkan ve çıkması muhtemel olumsuz durumların kaynağının bizler olmadığı açıktır. Sonucun böylesi olumsuz yerlere varması hareketimizin değerlendirmesi ve bu değerlendirme ışığında yanlış ve yersiz kararlar alması, asılsız suçlamalarda bulunması olduğundan bundan sonraki gelişmeler bizim inisiyatifimizde olmayıp, hareketin elindedir. Hareket ortaya çıkan bu olumsuz durumun nasıl düzeltilebileceğini içine düştüğü paradoksları ve açmazları nasıl çözeceğini tayin etmelidir.

Bizce durum nazik bir noktaya gelmiştir. Bizim açımızdan harekete bağlı olduğumuz, (görüşlerini ve pratiğini eleştiri payı içinde) savunduğumuz halde hareket ile ilişkilerimiz olumsuzlaşması pahasına doğru bildiklerimizi savunmaya devam edeceğiz. Ya da açıkça oportünistlik edip kabul etmediğimiz şeyleri kabul eder görünüp ve bize yönelen haksızlıklara boyun eğip sıfatımıza leke düşürecek, kabul edilmesi mümkün olmayan adi bir davranış içine gireceğiz ki, bunu hiçbir zaman kabul etmeyeceğiz. Doğru bildiklerimizi savunup hakkımızı aramak durumunda olacağız. Böyle bir davranışa bizler zorlanmadan çözümün hareketten gelmesi kanaatindeyiz.

Hareketimiz açısından olumsuz çözüm aşağıdaki sakıncaları getirir kanaatindeyiz:

a) Öneri ve eleştirilerimizi harekete vermemizden sonra bize karşı oluşturulan tavır hareketin diğer kadrolarına bir örnek olacaktır. Diğer kadrolar bu tavırlar nedeniyle görüş bildirmekten çekinir olacaklardır. Bu ise hareketimizi giderek köreltecek, canlılığını yitirmesine neden olacaktır. Hatalar eleştirilmediğinden olumsuzluklar ortaya çıkana kadar fark edilmeyecek, düzeltilmeyecektir. Bu durum ise bir hareketi batağa kadar sürükler .

b) Hareketin maddi temellerini koymadan, objektif kanıtlarını sergilemeden haksız bir şekilde iddia ettiği bizim hizip olduğumuz

şeklindeki suçlamalar veya diğerleri sonucu bizlerin mahkûm edilmesi bir işlerlik örneği olabilecektir. Bu da canı sıkılanın hiçbir şev ispat edemese de diğerini suçlamasına en ağır iddialarda hiç sorumluluk duymadan bulunabilmesine neden olacaktır ki bu durumda örgütün birçok fedakâr, kararlı, önder kadrosunun harcanmasını getirecektir. Uzun vadede çok ciddi ve hayati bir durum yaratacaktır.

c) Bizim için hareketle ilişkilerimizin olumsuzlaşması ne kadar önemliyse hareket için de en az o kadar önemlidir kanımızca. Çünkü bize yapılan davranışların genel eğilim haline gelmesi öneri ve eleştiri verenlerin kötü adam olarak mimlenmesi dıştalanması tavrı hareketin pek çok kadrosu ile ilişkileri olumsuzlaştıracaktır. Böylesi tavırlar harekete güveni zayıflatacaktır.

Bizim ortaya çıkan ve kesinlikle nedeni olmadığı bu olumsuz durumun çözümü için önerilerimiz şunlardır: Hareket yazımızla ilgili değerlendirmesini ve bu konuyla ilgili aldığı kararları yeniden değerlendirmelidir. Hak etmediğimiz, muhatap olmadığı eleştiriler geri çekilmelidir. Bu konuda hareket tarafından özeleştiri yapılmalıdır.

Son söz olarak şunu belirtmek isteriz ki biz sorunu olumlu bir şekilde çözebilmek için bugüne kadar yaptığımız gibi bundan sonra da yapmaya hazırız. Ancak sorunun böylesi bir olumsuzluğa ulaşmasına bizler sebep olmadığımız gibi çözümünde de inisiyatif bizim elimizde değildir. İnisiyatif hareketimizde olduğuna göre gelişmeleri tayin etmek hareketimize düşmektedir.

KAHROLSUN YILGINLIK, PASİFİZM, TESLİMİYETÇİLİK !

YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM !

Uzunca bir süreden beri Hareketle aramda süre gelen gerginlik ve anlaşmazlık geçtiğimiz günlerde su yüzüne çıktı. Daha doğrusu tarafımdan ortaya kondu. Ortaya çıkan durumda anlattığım görüş ve davranışlarımın bir kere de yazılı olarak belirtilmesi istendi. Bu görüşlerin yazılı hale gelmesi, hem konuya açıklık getirmek, hem de ileride doğabilecek anlaşmazlıklarda elde yazılı belgeler bulunması açısından yararlı olacak.

Bugün içerisinde bulunduğum maddi ve psikolojik ortamı daha iyi anlatabilmek için sorunu Hareketin ortaya çıkışı ve benim Hareket saflarına katılmadan

Uzunca bir süreden beri Hareketle aramda süregelen gerginlik ve anlaşmazlık geçtiğimiz günlerde su yüzüne çıktı. Daha doğrusu tarafımdan ortaya kondu.

Ortaya çıkan durumda anlattığım görüş ve davranışlarımın bir kere de yazılı olarak belirtilmesi istendi. Bu görüşlerin yazılı hale gelmesi, hem konuya açıklık getirmek, hem de ileride doğabilecek anlaşmazlıklarda elde yazılı belgeler bulunması açısından yararlı olacak.

Bugün içerisinde bulunduğum maddi ve psikolojik ortamı daha iyi anlatabilmek için sorunu Hareketin ortaya çıkışı ve benim Hareket saflarına katılmamdan itibaren irdelemek durumundayım. Bu durumda ister istemez Hareketin de kritiğini yapmak gerekiyor. (Çok kaba ve benim anlaşmazlığa düştüğüm başlıca hatlar esas olmak üzere.)

1971 12 Mart Muhtırasından sonra toplumsal hareketlilik iki senelik bir durgunluk dönemine girdi. 73'lerden itibaren ise CHP reformizminin etkinliği altında toplumsal muhalefet yükselmeye başladı. Diğer yandan 74 affı ile içerden çıkan devrimciler ve diğer sosyalist unsurlar toplumsal muhalefeti kendi çizgilerinde etkilemek ve

sosyalist hareketlerin ve demokratik devrimci hareketlerin doğrultusunda örgütleyerek eyleme geçirmek çabaları içerisinde girdiler. Kurtuluş Hareketi 71 Hareketinin içerisinde ve onun inkârı olarak ortaya çıktı. Kurtuluş'un ortaya çıkışından kısa bir süre sonra da benim içerisinde olduğum bir grup kendini feshederek Kurtuluş saflarına katıldı. Bu katılma eyleminde başlıca iki etken vardı :

a) 3-5 kişilik gruplarla işçi sınıfına ve sosyalizme yeterli katkılarda bulunulamayacağı, birbirlerine yakın düşünen sosyalistlerin aynı çatı altında birleşmeleri gereğine olan inancımız;

b) kendi düşüncelerimize en yakın olarak gördüğümüz siyasetin Kurtuluş olması. Çünkü gördüğümüz kadarıyla Kurtuluş ihtilalci hareketler içerisinde sınıf gerçeğini kavramaya en yakın olan hareketlerden birisi idi, sosyal emperyalizm ve benzeri oportünist ve revizyonist tezlerle karşıydı, 71 hareketinden gereken derslerin çıkarılması konusunda ısrarlıydı.

Bu etkenler bizlerin Kurtuluş Hareketi içerisinde yer almasını getirdi. Özellikle ilk çıkan "Yol Ayrımı" broşüründeki "parti modern sanayi proletaryası üzerinde yükselecektir" tesbiti, bu tesbite uygun davranışlara girildiği takdirde Kurtuluş'un devrimci hareketler içerisinde en ciddi alternatif olmasının tohumlarını taşıyordu.

Kurtuluş'un içerisinde girdikten sonra hepimiz Hareketin bizlere verdiği görevler doğrultusunda çalışmaya başladık. Ben kendime ilişkin şunları söyleyebilirim: Harekete girdiğim andan itibaren ahabap çavuş, feodal vs ilişkilerden olabildiğince kaçındım.

Örneğin geçmiş çalışma alanım Ankara olmasına karşın Ankara'ya hemen hiç gitmedim. Oradan gelip bana çeşitli sorunlarını açan arkadaşlara tüm sorunlarını Ankara'daki sorumlularıyla halletmeleri gerektiğini anlattım. Kısacası kendimi kayıtsız şartsız Harekete teslim ettim. Üstelik Hareket içerisinde bunun aksi yönde birçok tavır ve davranış gördüğüm halde böyle davrandım. Çünkü, böylesine bir davranış gerçek bir tartışmanın ön şartı idi . Hareket içerisinde çalışmaya başladıktan kısa bir süre sonra ilk çelişkiler başgösterdi. Bu çelişkiler esas olarak farklı anlayışlardan gelmenin ve sorunlara farklı yaklaşmanın getirdiği çelişkilerdi. Örneğin profesyonellik konusundaki farklı bakış daha 76 yazında kendini gösterdi. Ağırlık verilecek bölgeler konusu

aynı şekilde. Çelişkinin özü şuydu; elimizdeki olanakların azamisini proletaryaya mı sevk edelim, yoksa içinde gelişmesi, güçlenilmesi kolay olan küçük burjuvaziye mi?

Burada somutu bırakarak bu farklılaşmanın kökeni hakkında düşündüklerimi açıklamalıyım. Kurtuluş Hareketi 71 özeleştirisi ile öncü savaşı anlayışını mahkûm etti, devrimin ancak kitleleri örgütlemekle olacağını ortaya koydu. Ancak şu noktada sorunun özünün genel olarak kitleler değil , özel olarak işçi sınıfı olduğu gerçeği yeterince aydınlığa çıkarılamadı.

Bir yandan Hareketin modern sanayi proletaryası üzerinde yükseleceği tesbitini yapıyorduk, diğer yandan (76-77'lerdeki tartışmalar hatırlansın) arkadaşların çoğu bir emekçiler partisini savunuyordu. Kendimize gelişme platformu olarak küçük burjuvaziye alıyorduk, (özellikle 74-77 arası küçük burjuvazinin anti-faşist mücadeleye kitlesel katılımı, toplumsal muhalefetteki etkin rolü, bizleri cezbetti.) Kadrolaşmanın ağırlıklı olarak küçük burjuvazi içerisinde olmasını yanlış bulan sınıf içerisinde kadrolaşmaya çalışmak gerektiğini söyleyen arkadaşlara şu cevap veriliyordu: "Kardeşim, göstereceğim proletarya içerisinde çıkarılan bir tane kadro".

Doğru, proletarya içerisinde kadrolar çıkaramıyorduk, küçük burjuvazi içerisinde ise bol miktarda nitelikli kadrolar çıkarıyorduk. Ancak şu da bir gerçek ki önce küçük burjuvazi örgütlenip sonra da proletaryaya gidilmemiştir. Sınıfı örgütleyip küçük burjuvaziye etkimiz altına almaya çalışacak yerde gelişim ters yönde oluyordu. Küçük burjuvaziye örgütleyip proletaryayı etkinliğimiz altına almaya çalışıyorduk.

Özellikle aydınlar arasındaki çalışmanın gereği ve önemini inkâr etmiyorum. Ancak sonraki adım, kazanılan unsurların derhal sınıf içerisine sevkî olmalıydı. Bu süreç aydınların proleterleşmesi ve proleterlerin de aydınlara özgü nitelikler kazanmasını beraberinde getirecektir. Partiyi inşa edecek unsurlar bu aydınlarla proleterlerdir. Son çıkan yazıda şu anlamda bir bölüm var : "Evet biz de güç olma anlayışından etkilendik ama hiç olmazsa faaliyetlerimizi proletaryanın yoğun olduğu merkezlerle sınırladık. "Sorun proletaryanın yoğun olduğu yerlerde çalışmak değil proletaryanın içerisinde,

bizzat onu kavramaya çalışmak. Dev Sol da Türkiye proletaryasının en yoğun olduğu şehirde, hatta işçilerin en yoğun olduğu mahallelerde örgütlendi ama proletarya kendi yolunda, Dev Sol da kendi küçük burjuva anarşizmine varan yolunda.

Küçük burjuvazi içerisinde kadrolaşan, işin kötüsü bu kadroları yeni küçük burjuva kitleleri örgütlemekte kullanan Hareketimiz buna karşın bu alanda da arzulanan başarıyı sağlayamadı. Çünkü o dalda bizden çok usta cambazlar, küçük burjuvazinin öz evlatları vardı. Bu küçük burjuva siyasetlerin etkinliğini kırmak için uğraştıkça daha fazla battık. Güç yığıldı, kadro çekmedik vs. Ve bunun Hareket üzerinde olumsuz etkileri oldu. Bir yandan gençlik içerisindeki kadrolaşmanın önünü tıkarken diğer yandan da sınıf içerisindeki gerekli kanalları açamadık. İşçi sınıfı içerisinde yapılan çalışmaların yöntemleri konusunda ise söylenecek çok şey var. “İşçileri mahallede mi örgütlemeli, fabrikada mı?” türünden tartışmalar bugün birçok arkadaşta gereksiz ve anlamsız gelebilir.

Ancak kanımca bu tartışmalar proletaryaya çeşitli yaklaşımların çatıştığı bir platformdu. Bu platformda kişiler kâh uzlaşmıştır, kâh farklılaşmıştır. Ancak genel olarak değişik yaklaşımlar çoğu kez varlıklarını korumuşlardır. Şunu da belirtmeliyim ki kimi zamanlar tam bir uyum gösterebildiği de olmuştur. (1 Mayıs sorunu da olduğu gibi.) Bu bence İstanbul'un sınıfa yaklaşım konusunda Hareketin genelinden bir adım daha ilerde olmasından kaynaklanmıştır. Kısacası bu tartışmalar önemli tartışmalardır. Bunların detaylı bir irdelemesini yapmak bu yazının kapsamı dışındadır. Ancak ilerde tartışmaların yeniden ele alınması yararlı olacaktır.

77'lerden sonra faşist hareketin giderek artan saldırıları mücadelesinin zorlaşması gibi nedenler küçük burjuvaziye yavaş yavaş siyaset sahnesinden çekilmeye zorladı. Aynı tarihlerde ise sınıfın mücadelesi giderek yükselmeye başlamıştı . Bu mücadele politik değil, ekonomik ve demokratik haklar uğruna bir mücadele idi . Ancak boyutları giderek genişliyordu ve oligarşi için tehlikeli bir gelişim gösteriyordu. Devrimci hareketler ise kadrolaşmış kitleleri, daha doğrusu kitlevileşmiş kadroları ile büyük bir güçtüler. Birçok grubun aktif militan sayısı binlerle ölçülür bir hale gelmişti. Ne var ki sınıfın dışındaydılar. Ve ne yazık ki bizde sınıfın dışındaydık. Anti-faşist mücadele veriyorduk. Şu gerçeği teslim etmek gerekir: biz Kurtuluş grubu olarak hiçbir zaman

anti-faşist mücadeleyi politik mücadelenin tamamı olarak görmedik ve öncü savaşı anlayışına düşmedik, mücadeleyi kitlelere mal etmek gerektiğini ısrarla vurguladık. Ama sınıf içindeki cılızlığımız yüzünden sınıfı mücadele içine çekemedik. Sınıf kendi yolundan yürüdü, biz kendi yolumuzdan.

Bu tarihlerin sonuna doğru (79'larda) gelişen sınıf hareketinin de etkisi ile Kurtuluş Hareketi daha olumlu bir noktaya gelmişti. Özellikle yayınlarda bu durum çok daha barizdi. Artık emekçiler partisini örgütte savunan yoktu, sınıfın partisi deniliyordu. Ancak kimi yoldaşlarımız geçmiş anlayışlarından ilerleme kaydedemeden kaldılar. Özellikle kitlevileşmiş kadrolarımız sorunu (sınıf sorununu) kavramaktan çok uzaktaydılar. Bu tarihlerde Hareket önemli bir tesbit yaptı. "Sınıfla bağları geliştiremez, sınıfı örgütleme konusunda ciddi adımlar atamazsak küçük burjuva bir hareket oluruz". Ve buna uygun adımlar atılması karara bağlandı.

Diğer şehirler hakkında bilgi sahibi değilim, ancak İstanbul'da bu işin gerçekleştiğini hiç kimse iddia edemez. Çünkü böyle bir kararın hayata geçmesi için birimlerin, kişilerin çabası yeterli değildi. Hareketin olanak, bilgi ve deneyimlerinin azamisiyle bu çalışmaya yüklenmesi gerekiyordu. Gözleyebildiğim kadarıyla sendikaların yukarıdan aşağı ele geçirilmeleri manevraları dışında merkez böyle bir çaba içerisine girmedi. Hareket o tarihlerde olanca gücü ile sınıfı örgütlemek üzere harekete geçseydi (bugün yapılan projeler o gün yapılsaydı) sanırım bugünkünden daha iyi bir durumda olurduk. En azından bugün sınıfı nereden nasıl örgütleyelim diye düşünmezdik, çünkü gerekli şartlar kısmen de olsa yaratılmış olurdu.

Sınıfa yönelik çalışma yapamamamızda bir etken merkezin bu konuda yeterli duyarlılıkta davranmaması ise, ikinci bir etken de elde bulunan kadroların niteliği idi. Küçük burjuvazi içerisindeki çalışmaları süresince sınıfın durumundan, sorunlarından, dilinden, tavrından bihaber olan arkadaşlar sınıf içerisindeki çalışmaya karşı duyarsız davranıyorlar ve yeteneksiz kalıyorlardı. Çünkü bu arkadaşlara gerekli anlayışı verememiştik. Gençliğimiz içerisinde bir greve gidip işçilerle iki çift laf edecek adam bulmakta zorluk çekiyorduk. Gençlerimiz Yenikapı da gazinoda otururken hemen yanı

başlarındaki Tekstil grevine gitmeyi akıl edemiyorlardı. Diğer şehirlerdeki arkadaşların da daha ileri bir konumda olduklarını sanmıyorum. Tam tersine daha da geri oldukları kanısındayım. Böyle bir konumda iken 12 Eylül geldi ve biz sınıfla o ana kadar kurabildiğimiz cılız bağların da bir kısmını kaybederek, alabildiğine daralmış kadrolarımızla oturup proletaryayı yeni baştan nasıl örgütleriz diye kafa patlatıyoruz. Tabii ki belirli bir ideolojik, politik birikimle ve kavrayabildiğimiz, dersler çıkarabildiğimiz ölçüde geçmiş deneyimlerimizin bizlere kazandırdıklarıyla varılan nokta beş sene sonra budur. Ne fazla, ne eksik.

Bugün sınıf politikası konusunda yaptığımız eksiklikler utangaç bir şekilde de olsa kabul edilmekte. Ancak henüz gündeme gelmeyen, önemi yeterince kavranamamış bir sorun daha var: demokratik merkezîyetçilik. Bu konu koşullarında dayatması yüzünden Hareket içerisinde yeteri kadar tartışılmadı ve kavranamadı. Örgüt içerisindeki organların işleyişlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini kabaca düzenleyen bir çerçevede konuldu ve kavranıldı.

Açıktır ki Marksist-Leninist bir örgüt içerisinde demokratik merkezîyetçiliğin en mükemmel bir şekilde işlemesi seçim mekanizması ile sağlanabilir. Ancak gerek Hareketin inşaa halinde oluşu, gerekse objektif koşullar bu mekanizmanın gündeme gelmesini engellemiştir. Fakat yine de geçtiğimiz dönemde demokratik merkezîyetçilik konusunda farklı görüşler gündeme gelmiş ve tartışılmıştır. Her ne kadar tanımda anlaşılıyorsa da iş uygulamaya geldiğinde zıt uçlar kendini göstermiştir. Bu konuda bir kısım arkadaşlar beni liberalizm ile eleştirirken, ben de onları bürokratik merkezîyetçi olmakla eleştirdim.

Kişisel görüşüm şudur: Hareket içerisinde bir kısım arkadaşlar merkezîyetçilik gerekçesiyle en uç noktalara kadar her şeyi belirlemek, yönlendirmek noktasına varmışlardır. Bu anlayış tabanın iradesini hiçe sayan bir noktaya kadar gelmiştir.

Somut bir örnek vereceğim : İstanbul'da gençlik örgütünün yöneticilerinin seçimle başa gelmesini savundum. Söz konusu olan adı üzerinde "demokratik" bir örgüttü ve seçim denen bir mekanizmayı ilke olarak benimsiyorsak özellikle yan örgütlerimizden işe başlamamız gerekiyordu. Hiçbir yöntem, ilke hayata birdenbire geçmez. Deneye yanıla doğru işler hale getirebiliriz. Bazı arkadaşlar DEVGÖR'de yapılacak bir seçim işlemine karşı çıktılar. Özellikle bir arkadaşın karşı

çıkma gerekçesi son derece ilginçti. Gerekçe aynen şuydu: "Ya istemediğimiz kişiler yönetime gelirse?" Bu anlayış bence kesinlikle mahkûm edilmesi gereken, son derece tehlikeli bir anlayıştı. İşin kötü tarafı Hareket bu fikirlerin sahibi olan arkadaşın bu görüşlerini mahkûm etmek için hiçbir girişimde bulunmamıştır. Öğrenci derneğine kadar tüm yöneticileri Hareket atayacaksa (istenilmeyen unsurların seçilmesini engellemek gerekçesiyle) inanıyorum ki o hareket hiçbir zaman için kitleleri kucaklayamaz, harekete geçiremez. Böylesine bir anlayışı savunursak TKP'yi sendikal örgütlerde seçim yapmıyor, demokratik davranmıyor diye eleştirmeye hiçbir hakkımız olmaz.

Demokratik merkezîyetçilik ile yakından ilgili bir başka konu da örgüt içi ideolojik mücadele sorunudur. Geçmiş dönemde sağlıklı bir biçimde çözümleyemediğimiz sorunlardan biri de bu olmuştur. Bir yandan Türkiye solunun bu konudaki çığılı, diğer yandan Hareketimizin henüz genç ve olgunlaşmamış olması örgüt içi ideolojik mücadeleyi yeterince yapmamızı engelledi. Öylesine bir durum vardı ki herhangi bir arkadaşın farklı fikir ileri sürmesi ve bunun diğer siyasetler tarafından duyulması beraberinde Kurtuluş bölündü, parçalandı vs. yaygaralarını beraberinde getiriyordu. Hareket içerisinde de bunun olumsuz etkileri görülüyordu. (Geçmiş DEB olayı hatırlansın.) Bunun sonucu olarak ideolojik tartışmalar çok dar bir çerçeve içerisinde kaldı. Kadroların büyük bir çoğunluğu Hareket içerisindeki farklı görüşleri, düşünceleri öğrenemedi. Bu eksiklik beraberinde tek yanlı anlayışları da getirdi. Düşüncelerini yayın organları aracılığı ile tüm Harekete duyuramayan bazı arkadaşlar görüşlerini yakın çevrelerine anlatmaya başladılar. (12 Eylül sonrası benim davranışlarımda bu eksende kavranmalıdır.)

Bugün aynı sorunlar yine gündemdedir. Seçim mekanizmasını bugünkü şartlar içerisinde kurma olanağı yoktur. O halde Hareket başka yöntemler aramalıdır. Örneğin: pratik bir konuda yanlış yapıldığında o karardan etkilenen tüm arkadaşlara kararın özeleştirisi açık bir biçimde yapılmalıdır. Teorik sorunlarda belirli bir konuda farklı düşünceleri olan arkadaşlar varsa, (görüşün belli bir düzeyde olması şartı ile) görüşleri Hareketin yayın organında yayınlanmalı ve tartışmaya sunulmalıdır. Bu yapılmadığı sürece ikili görüşmeler, insanların görüşlerini altlarına anlatmaları vs türden davranışlar

varlığını sürdürecektir. Çünkü her devrimcinin görüşlerini örgüte ege-men kılmaya çalışması en doğal hakkıdır. Önemli olan bu işin örgüt bütünlüğünü zedeleyecek, anarşi doğuracak yöntemlerle yapılmamasıdır. Bu konuda döneme uygun sağlıklı yöntemler bularak geliştirmek hareketin çıkarları açısından mutlaka gereklidir. "Bu dönemde merkezîyetçilik ağır basacaktır" denmekle sorun çözümlenemez.

12 Eylül sonrası yeni düzenlemelere gidildikten beri sorumlu arkadaşla sık tartışmalarım oldu. Bu tartışmalar esas olarak arkadaşla olan çelişkilerimden ziyade geçmiş dönemdeki çelişkilerden kaynaklanıyordu. Ne idi bu geçmiş çelişkiler? Bu soruna ilişkin genel yaklaşımları çok kaba hatları ile yukarda yapmaya çalıştım. Şimdi de pratik sürecin nasıl geliştiğine bakalım.

76'da girdiğim Hareket içerisinde çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 77 senesi içerisinde il düzeyinde sorumluluk verildi. Temelde üç kişiden oluşan iki üç ayda bir dörde, beşe çıkan, yeniden üçe inen bir yapıyla bir sene kadar çalıştık. Bir senenin sonunda bizim de isteğimizle yapıya yeni arkadaşlar geldi. Yeni arkadaşlarla beraber somut bir çalışma programı oluşturma kararı alındı. Taslağı hazırlama görevini yeni arkadaşlar üstlendiler ve getirdiler. Hatırlayabildiğim kadarıyla taslak, program oluşturma görevi üzerine kısa bir girişten sonra şöyle başlıyordu: "geçmiş (3 kişilik) İstanbul Komitesi politik perspektiften yoksun..." Politik perspektif yoksunluğundan ne anlaşıldığı açıldığında ise hareketin ideolojik, politik hattını kavrama-(ma)nın kastedildiği açıklandı. Özünde bu noktadan sonra birlikte (aynı yapıda) çalışmanın objektif ve sübjektif koşulları ortadan kalkmıştı. Ancak bir takım denge hesapları ve uzlaşma çabaları ile iş yürütülmeye çalışıldı. Bu bileşim bir yandan yapıya ideolojik bir canlılık getirirken diğer yandan da pratik işleri oldukça aksatır bir durum doğurdu. İşin ilginç yanı şu idi ki üç kişi toplantılara önceden aralarında hiçbir konuşma, tartışma yapmadan gelirken ve birbirlerinden tamamıyla bağımsız özgür iradeleri ile davranırken iki arkadaş her toplantıya önceden beraberce hazırlanarak geliyorlardı. Kimi zaman da merkezden arkadaşlarla tartışarak geliyorlardı. Bu durumda alınacak iki tavır vardı ; ya üçlü bir karşı blok oluşturarak toplantılara aynı şekilde hazırlanıp gelmek, merkezden başka arkadaşlarla oturup hazırlanmak, ya da eski tavrı sürdürmek. İlkinin yapmak doğrudan bir hizipleşmeyi

getirecekti ve Hareketin bütünlüğünü zedeler bir konuma gelinecekti. Bu yüzden ikinci yolu seçtik. Uzlaşma tavrına girdik. Ama gün geçtikçe arkadaşlar daha da saldırgan bir politika izlediler. Giderek merkez duruma el koydu ve çeşitli genişletme daraltma politikaları ile homojenlik sağlandı (!) Bu tam bir homojenlik değildi, ancak bir görüşün net oy çokluğu ile egemen olması sağlandı.

Bu süreç içerisinde bazı arkadaşlar tarafından "bu örgütte küçük burjuvalar ve proleter sosyalistler var, ya siz hâkim olacaksınız ya da biz" şeklinde tavırlar da eksik edilmedi. Buna benzer bir süreç alt birimlerde de yaşandı. "Bizden öncekiler hayata yanlış bakıyorlardı, militan değillerdi, şimdi biz her şeyi düzeltereğiz vs şeklinde ifade edilen görüş ve beyanlar doğaldır ki benim de içerisinde bulunduğum bir kısım arkadaş tarafından hiç hoş karşılanmadı. Ve bir tasfiye süreci olarak yorumlandı. (Bugün bu arkadaşlardan bir kısmı olanları bir kenara yazarak devrimci çalışmalarını sürdürdüler, yeterli öze sahip olmayan bir kısım arkadaşlar ise süratle gerilediler ve devrimci safları terk ettiler.) Her ne kadar bu tasfiye olayı kimse tarafından açıkça ortaya konmadıysa da kafalarda düşünülen şey çok açık bir biçimde buydu. (Tasfiye olayını örgütten atma anlamında değil, örgüt içerisindeki etkinliğin yok edilmesi olarak kavıyorum.)

Bu koşullar altında 12 Eylül'e gelindi. Darbeden sonraki ilk aylar tam bir hareketsizlik dönemi yaşadık. Çıkan ilk iki yazı kafaları açmaktan daha çok karıştırdı. Bu muydu bizim önderliğimiz. Bir bölge başka işler yaparken diğeri farklı eylem çizgisi sürdürüyordu vs. Tam bir curcuna. Ve yeni öğreniyorum ki Hareketin önderliği içerisinde izlenecek hat konusunda farklı çizgiler var.

Ve bizlerin sorundan zerre kadar haberi yok. Bu da farklı türden bir eksikliktir. Ve daha önce de belirttiğim gibi ideolojik sorunları dar çevreler içerisinde hapsetme alışkanlığının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

12 Eylül'den sonra Hareket kararsız bir dönem geçirdi. Kısa aralıklarla farklı çalışma programları birbirini izliyordu. İki de bir görev yerlerimiz değiştirildi. Bu süreçte yapılan pratik birçok hatayı tek tek saymaya gerek görmüyorum. Bunların özünü önceden hiçbir

önlem alınmaması ve oligarşinin saldırıları karşısında içine düşülen kısmi ve devrevi paniklemeler oluşturunuyordu.

12 Eylül'den sonra Hareketle ilişkilerimdeki gerginliğin önemli nedenlerinden biri de atılma, ayrılma türünden işler oldu. Bu konu üzerinde durmakta yarar var:

Hareketten ilk ayrılan uzun süreden beri beraber olduğum, tanıdığım bir arkadaş oldu. Bu arkadaşla karşı izlenen politikanın hatalı olduğu inancımı sürekli taşıdım. Sorunu her gündeme getirişimde arkadaşın yaptığı eksiklikler, hatalar anlatıldı . Oysa sorunun özü onun yanlışlar yapıp yapmadığı değil, Hareketin çıkarları açısından uygulanması gereken politikanın ne olduğuydu. Sorunu ben salt o arkadaşın kaybı olarak değil, daha başka bir şeylerin de kaybı olarak görüyordum. Bu sorunun ardından bir başka arkadaşın atılması olayı gündeme geldi . Kanımca bu arkadaşın hataları kendisine karşı yapılan yanlışların yanında çok tali kalmakta idi . Bu konudaki tepkilerim çok daha sert oldu. Çünkü saflarımızdan ayrılan arkadaş devrimci çalışmamız açısından vazgeçilmemesi gereken bir unsurdu, konusunda gerçek anlamda uzmanlaşmış tek elemandı. Ve bu arkadaşla karşı özeleştirme yapılmamasının nedenlerini hala kavrayabilmiş değilim.

Son olay Gebze de ki arkadaşlarla Hareket arasında patlak verdi . Arkadaşların üslubunu ve soruna yaklaşım biçimlerini onaylamadığımı belirttim, ancak hiç onaylamayacağım durum bunlara karşı takınılan ihraç tavrıydı. O zaman da belirtmiştim: Kurtuluş Hareketi kendisini Bolşevik partisi olarak görüyorsa getirdiği bütün yaklaşımlarda ve atma eyleminde haklıdır. Ama şurası bir gerçek ki ne Hareket Bolşevik partisidir, ne de atılan arkadaşlar yerli Bogdanovlardır.

Bizim ve benzeri yapılarda her atılma, tasfiye eylemi beraberinde onarılmaz yaralar getirir. Çünkü sorunu yeniden sağlıklı bir biçimde gündeme getirecek demokratik mekanizmalar yoktur. Partide kongre denilen bir mekanizma vardır. En yetkili kurumdur. Örneğin; atılan bir arkadaş sorununu kongrede gündeme getirmek, derdini örgütü en geniş bir biçimde temsil eden bir topluluğa anlatmak şansına sahiptir. Bu yüzden de atılan bir unsur bekleyebilir. Belirli bir süreç sonunda da örgütün en geniş anlamdaki kolektif iradesinin alacağı karara göre tavrını saptar.

Peki, bizde olan nedir? Arkadaşlar atıldı, önlerinde iki yol var: ya özeleştiriyi yapacaklar, ya da temelli ayrılacaklar. Özellikle sorunun arkadaşlara getiriliş biçimi son derece sertti ve bence (diğer arkadaşlar da buna katıldılar) yapacakları özeleştiriyi kişilik noksanlığının göstergesi olacaktı. Doğaldır ki onlar da özeleştiriyi yapmadılar. Çıkan sonuç, bir tahribat daha. Arkadaşların yazısındaki arınma mantığına karşı çıkarken çok daha kötü bir biçimde arınma gerçekleşiyor. Hareketin arzusunun bu yönde olup olmaması önemli değil, somut olarak ortaya çıkan durum bu. İnsanlar, tek tek kişiler duygusal davranabilirler. Bu, bir dereceye kadar doğaldır. Ancak örgüt merkezi duygusal davranamaz. Çünkü o hareketin çıkarlarının korunmasından birinci derecede sorumludur.

Yazının başından beri anlatmakta olduğum süreç bir noktada beni de kural dışı birtakım davranışlara itti. Çünkü onaylamadığım, karşı çıktığım bir anlayış duruma tam anlamıyla hâkim oluyordu ve bu anlayışa karşı mücadeleyi kuralları içerisinde yapabileceğim hiçbir mekanizma yoktu. Bu süreç bir yandan güvensizliği geliştirirken diğer yandan buna uygun davranışları beraberinde getirdi. Çeşitli rahatsızlıklar taşıyan bazı arkadaşlarla görüştüm. Normal olarak bu arkadaşlara "git problemini kendi sorumlularıyla çözümle" demem gerekirdi. Ancak bu sorunlara sağlıklı çözüm bulunabileceğine ilişkin güvenimi yitirmiştim. Diğer yandan içinde bulunduğum durum rahatsızlık vericiydi. Çünkü bu işlerin böyle gitmeyeceği de açıktı. Bu nedenlerle gelip sorunu açık bir biçimde anlattım. Varılan noktada durum budur.

Eylül 1981. Özgün (T)

Geçenlerde iletilen; "bugünkü durumumuza uygun olarak sınıfın içindeki ve diğer faaliyet konusundaki öneri ve görüşleriniz?" şeklindeki talimat sözlü olarak verdiğim ve ayrıca yazılı olarak ileteceğimi belirttiğim cevapta ;" sorunu içinde bulunduğumuz durumda bu şekilde ele almak, asıl çözümlenmesi gereken problemi gözardı etmek olur, ama görevi yerine getirmek için söyleneni yapar, ayrıca kendi düşüncelerimi de belirtirim" demiştim. Şimdi, neler düşündüğümü, bu yazıda açarak tartışmaya çalışacağım. (Tabii bu tartışma, bence var olan, olması gereken bir tartışma. "Biz böyle bir şeyi şimdi tartışmıyoruz" da denebilir cevap olarak. Ama içinde bulunduğumuz durumda, bu cevap-tavır-da yine bence, tartışmanın bir biçimi olur.

Marksist-Leninistlerin siyasi çalışmada en önemli özelliklerinden birisi, dünya ve ülke devrimcilerinin ve bu arada kendilerinin izledikleri siyasi hatları incelemeleri, bunlardan gerekli dersleri çıkararak geçmişte

Geçenlerde iletilen; "bugünkü durumumuza uygun olarak sınıfın içindeki ve diğer faaliyet konusundaki öneri ve görüşleriniz?" şeklindeki talimat sözlü olarak verdiğim ve ayrıca yazılı olarak ileteceğimi belirttiğim cevapta: "sorunu içinde bulunduğumuz durumda bu şekilde ele almak, asıl çözümlenmesi gereken problemi gözardı etmek olur, ama görevi yerine getirmek için söyleneni yapar, ayrıca kendi düşüncelerimi de belirtirim" demiştim. Şimdi, neler düşündüğümü, bu yazıda açarak tartışmaya çalışacağım. (Tabii bu tartışma, bence var olan, olması gereken bir tartışma. "Biz böyle bir şeyi şimdi tartışmıyoruz" da denebilir cevap olarak. Ama içinde bulunduğumuz durumda, bu cevap -tavır- da yine bence tartışmanın bir biçimi olur.

Marksist Leninistlerin siyasi çalışmada en önemli özelliklerinden birisi, dünya ve ülke devrimcilerinin ve bu arada kendilerinin izledikleri siyasi hatları incelemeleri, bunlardan gerekli dersleri çıkararak geçmişte düşülen hatalara yeniden düşmemeye özen göstermeleri, gelecekteki faaliyetlerini doğru yönde sürdürebilmek için, öncelikle bu tür bir değerlendirmenin sonuçlarını hayata yansıtma larıdır.

Bir hareketin gelişmesinde, ülkedeki siyasi hareketlilik ve gelişmeye de bağlı olarak, ve tabii öncelikle hareketin kendi iç gelişiminin ortaya çıkardığı çelişkilerin çözümlenmesi, yukarıda yapılan değerlendirmeye uygun biçimde, ama daha ileri boyutlarda bir değerlendir-

meyi, yerinde bir ifade ile “bir iç hesaplaşmayı” gerekli kılabilir. Hareketimiz 1981 12 Eylül’ünden daha öncesinde böyle bir konuma gelmişti. 12 Eylül bu iç süreci kesintiye uğratmasa idi, bu geline noktada, bu durum, sonuçlarını şu veya bu biçimde ortaya çıkarmış olacaktı. Hareketin gelişiminin doğrultusu ve içinde taşıdığı ilişkiler bu sonucu zorunlu kılıyordu.

Bugün ise, mevcut koşullar (objektif ve subjektif) bir yandan böyle bir değerlendirmeyi zorlaştırırken, diğer yandan da daha gerekli bir hale getirmiştir. Oligarşi’nin safları darmadağın ettiği, sınıfın hareketinin yok derecesine indiği, yılgınlık ve pasifizmin baş gösterdiği böyle bir ortamda geçmişe (ve içinde bulunduğumuz duruma) dönük bir değerlendirmenin kaçınılmaz biçimde ortaya çıkarcacağı tartışmalar, ayakta kalmış olan safları da dalgalandıracaktır. İşin bir yandan görünümü budur, ama sadece bu görünümü görmek, özünü görememektir. Çünkü, böyle bir gerekçe ile, gereken hesaplaşmayı geciktirmek, aşağıda açacağım gibi, zaten hareketi süratle eritmekte, kendini yenilemesini, ileri adım atmasını engellemektedir. Kaldı ki, bir yandan yukarıdaki gerekçeye benzer sebeplerle (sözlü tartışmalarda) böyle ‘bir dönemde bunu yapmanın yanlışlığı ileri sürülürken, eksik ve yanlış yapılanlara gerektiği biçimde değinilmeden -dolayısıyla tek taraflı bir değerlendirme ile ulaştırılan yazılarda sık sık belirtilmeye başlanmıştır. (Yazılanlarda değinilen, “şu şu sorunlarda, şu hususları yeterince yerine getiremedik” türünden özeleştiriler, bence amaca hizmet etmekten uzaktır, yetersizdir. Bunu da aşağıda açacağım.).

Bu durumda susmanın, böyle bir tartışmaya girmemenin ve fikirleri belirtmemenin esas olarak yazılanların doğruluğunu kabul etmek anlamına geleceği açıktır. Sözlü ifadeler ise süreç içinde unutulabilir veya ayrıntıları ile hatırlanamayabilir. Bu yüzden, yukarıda belirttiğim gibi, sorunun üzerine, bu biçimle yürümenin doğruluğuna inanıyor ve bu yazıyı yazıyorum.

İçinde bulunduğumuz şu anda ve koşullarda hareket siyasi çalışmayı yeniden başlatmak ve daha ileri örgütlenmek durumunda ise, bunları mutlaka geçmişin tutarlı bir analizinden sonra ve onun üzerine yapmalıdır. Bu analiz yapılmadan atılacak adımlar (ki bu

sözlerimle geçmiş hakkında yapılan analizin- yazılarda bununla ilgili olarak yapılan değerlendirmelerin, söylenenlerin tutarsızlığını da birlikte söylemiş oluyorum) bizi ileri doğru yürütmeye yetmeyecektir. Geçmişte attığımız adımların doğruluğu kanıtlanmalı ve tüm (gerekli "tüm") unsurlar bunu benimseyerek ikna olmalıdırlar. Veya aksine sonuç alırsak, o sonuçlara uygun tespit ve kararlarla birlikte düzenlemelerle yürünmelidir.

Kafaları bu yöntemlerle açmadan yapılacak çalışma durumun daha da karışmasına yol açacak, olumlu sonuçlar getirmeyecektir.

Böyle bir değerlendirme ve tartışmanın yöntemi (merkezi olarak yönlendirilmesi gerektiği) açıktır. Fakat şimdiye kadar böyle bir çabaya girilmemiş olması yöntem konusunda da yukarıda belirttiğim gerekçelerle şimdi yaptığım biçimde davranmayı zorunlu kılmıştır. Bu durumda, öyle anlaşıyor ki, bundan sonra da böyle bir çaba içinde olunmazsa, bu tartışma kendi yöntemlerini süreç içinde yaratarak yürüyecektir. Bu durumun, örgütsel disipline ve işleyiş kurallarına aykırı sonuçlar yaratmaması hem, ben de dahil olmak üzere başta Merkez olmak üzere herkesin taşıması gerekli sorumluluğa, hem de tartışmanın süreç içinde alacağı biçime bağlıdır.

Bence, aşağıda ayrı paragraflar halinde belirttiğim noktalara ilişkin sorunları hem örgütsel yapıya ve hem de siyasi faaliyete ilişkin mantıki sonuçları ile birlikte aşamadan veya en azından aşmak için hemen bugünden itibaren örgütlü bir çabaya girmeden başlatılacak siyasi faaliyet ve pratik çalışma, önüne yine pratikte ne denli akla uygun hedefler koyarsa koysun, o hedeflere ulaşmamak için yeterli zaafı taşıyacaktır. Aşağıdaki değerlendirmede, geçmiş yıllardaki siyasi faaliyetimize ilişkin eleştirileri ve bunların bugün doğurduğu sonuçları -dolaşısıyla bizi içinde bıraktıkları durumu- gündeme getirirken eleştirilen hususların siyasi faaliyetimizi etkileyen ve pratikte ağırlıklı olarak yönlendiren temel etkenler olduğunu düşünüyorum. Böyle olunca, bu eleştirilen noktaların kaynağı olarak, geçmişteki tahlillerimizdeki var olduğunu söylediğim eksiklikleri ele almak ve yola buradan çıkmak, yani sorunu bir anlamda bu noktalara bağlamak yürüttüğüm mantığın doğal bir parçası ve başlangıç noktası oluyor. Bununla ne demek istediğimi, konuya şöyle girerek açayım :

1- Hareket, geçmişin (71'in) değerlendirmesini yaparken taşıdığı zaaflla; öncelikle "kitlevi güç olma" anlayışı ile yürümüş, işçi sınıfının yerine geçirilen başta öğrenci gençlik olmak üzere -küçük burjuvaziyi de kapsayan- bir kitle anlayışı ile etki ve hareket sahası genişletilip, örgütlenilmeye çalışılmıştır. "71'in" değerlendirilmesi yaparken taşınan zaaf'la şunu kastediyorum: Başta öncü savaşı olmak üzere 71'e ait tahlillerin tutarlı bir değerlendirilmesi yapılmış, bu değerlendirmede, "modern sanayi proletaryası üzerinde yükselcek olan proletarya partisi" hedefi gösterilmiş, ama 71'in öncü savaşının kitlelerden kopukluğu eleştirilir ve kendi siyasi pratiğimizde bu hataya düşülmemesi çeşitli defalar çeşitli vesilelerle değinilen kitle çizgisi anlayışı ile sağlanmaya çalışılırken, sorunun kitlelerden değil, proletaryadan kopukluk olduğu gözardı olmuştur. "Güç olma" uğruna, küçük burjuva temelde süregelen gelişim ve ilişkiler, kendi mantıki sonuçlarına ulaşınca, tehlike fark edilmiş, işçi sınıfına eskisinden daha aktif yönelinmesi mealinde merkezi karar alınmış, ama bu arada "mevcut kitle ilişkilerinin korunup, değerlendirilmesi" esprisi, geçmiş durumdan -karara kadar olan siyasi pratikten- çıkarılan dersleri de yeterince açık kavrayamayınca ki bu kavrayamamanın eksikliği, bunu kavratmakla görevli olanlara ait bir eksiklik tir esas olarak- durum, yoruma ve sonraki pratik faaliyetin yine eski anlayışa bağlı olarak sürdürülmesine müsait zaaf'lı bir hal almıştır.

Doğru olan karar, mevcut ilişkileri koruma adına, yoruma açık bir eksik tanımlamadan yola çıkarak, gerektiği gibi hayata geçirilememiş, işçi sınıfı ile bütünleşme doğrultusunda somut örgütsel düzenlemeler yapılamamıştır. Yani, karardan sonraki pratikte de, ağır basan "güç olma" anlayışı ile sürdürülen faaliyet olmuştur.

Kendi payıma, bunu, bu kararın tartışıldığı zaman ve ortamda da fark etmiş olmam gerekirdi ve bu mümkündü, bu da benim eksikliğimdir.

2 – Bu temel kavrayış, ama yanlış kavrayış, faaliyetimizin ve örgütlülüğümüzün çeşitli alanlarında kendi mantıki sonuçlarını doğurmuştur. Bunlardan birine pratik örgütsel faaliyetimizin asıl (birinci ve öncelikli) hedefi olan modern sanayi proletaryasının, hareketin çıkışından 12 Eylül'e kadar olan süre içinde olması mümkün

olan ve olabileceği oranda hareketin dayandığı zemin haline getirmemiş olmasıdır. Fabrikaların kalelerimiz olması için sarf edilen güç (kadro, ayrılan çeşitli olanak vb.) diğer faaliyetlere sarf edilen güce oranla hep ikinci kalmıştır. Öğrenci gençlik içinde, öğretmenler arasında, mahallelerde, odalarda ve hatta bir yerde "yukarıdan aşağı sendikal faaliyetimizde" birincil olan bu alanların örgütlenilmesi ve sonradan da "mevcut ilişkilerin korunması" adına sağlıklı faaliyete bu alanlarda devam edilmesi olmuştur. (Bu alanlarda sürdürülen faaliyetin kendi içinde doğru ve ilkel sürdürülmeye çalışılması konu dışıdır.

Bu alanlarda kazanılan, güç, kadro ve olanaklarla yoğunca işçi sınıfına yönelineceği yerde; esas zemini bu alanlar olan siyasi hareketlerle yine bu alanda daha güçlü olma boğuşmasına girilmiştir. Bunda da, esas derdi bu alan olan hareketler karşısında bu ikirciklilikten dolayı, yarışa kalkışıp kaybettikçe yine bu alanda onlardan hızlı koşmaya çalışılmıştır.

Merkezi bir eksiklik olarak, önderliğin bu konuda üzerine düşenleri yerine getirdiği söylenemez. Örneğin filanca fakülteyi nasıl ele geçiririz diye planlar geliştirilmiş, merkezi olarak profesyoneller ayrılmış, ama filanca fabrika ile ilgili böyle işler olmamış, şehirlerin inisiyatifine bırakılmıştır. Hareket Türkiye çapında örgütlü olma avantajını bu işlerde (işçi sınıfı içindeki faaliyette) gerektiği gibi kullanmamıştır. Üniversitelere her şehirden kimlerin sokulacağı saptanırken fabrikalar için böyle bir şey söz konusu olmamıştır. (En ileri örgütlenme olanaklarımız olan önemli belirli fabrikalar için böyle merkezi projeler yapılmadı, bu fabrikalardaki örgütlenmenin gelişmesi şehrin veya bölgenin kendi olanakları çerçevesinde ele alındı.) İleri öğrencilere kamp çalışmaları yaptırılırken, işçiler için bu türden okul görevi görecektir çalışmalara girilememiştir. (Tabii burada, bir ara düşünülen sendikal faaliyetin bir parçası olan merkezi eğitim programlarından değil, siyasi faaliyetin önemli bir parçası olan, siyasi merkezi eğitim programından bahsediyorum.)

Hareketin birçok eyleminde etkileyici, itici olan unsur, "başkaları ne yapıyor, başkaları ne der, şöyle yaparsak pasifist damgası yer miyiz?" şeklindeki, her yaptığını bilinçli yapan bir hareketin düşmemesi gereken kaygılar olmuştur. Bu tür den kaygılar (özellikle Devrimci Yol ile aramızdaki bu türden yarışma) bizi bol gürültülü eylem yapma, ses

duyurma v.b. gibi noktalara itmiştir. Enerjimizi bu tür eylemlere sarf etmek bizi nitelik geliştirme açısından yeteri kadar çabada bulunamama noktasına itmiştir.

3 - Kadro politikası da bu anlayışa göre şekillenmiş; yapılan plan bu olunca, plana uygun birimler yaratılmış ve "kadrolar" yerleştirilmiş, şartlar değişince bu kadrolar yeni şartlara uyamamışlar, sudan çıkmış balığa dönmüşlerdir. İlginçtir, bu mealdeki bir tartışmada bu eleştiriler getirilince, "ama o adam da kadro, ona göre davransın" denilmiştir. İlginçtir çünkü genel mantığı en veciz bir biçimde ifade etmiştir bu söz.

Kadroları bu şekilde kavrayan anlayış, adayları kadro niteliğine yükseltme, gerileyen, nitelik kaybeden kadroları kazanma gibi sorunları ve çabaları olmayan bir anlayıştır. "Kadro ise kadroluğunu bilsin, bilmezse kendi bilir"e giden anlayıştır ve bu noktaya gitmiştir.

Bu noktada, profesyonellik sorununa da değinmek, özellikle, fabrikalarda, sendikal mücadele içinde ileri vasıf gösteren birçok işçiyi niçin örgütün belirli kademelerinde görev yapan profesyonel devrimciler haline dönüştüremezken, başta öğrenci gençlik içinden çıkanlar olmak üzere aydın unsurları ne kadar kolayca bu türden sorumluluklar yüklenen profesyoneller haline "getirebildiğimiz" hatırlanmalıdır. Leninist bir örgütün pratik oluşum süreci, aydınları proleterleştirme, proleterleri aydınlaştırma diye niteleyebileceğimiz şekli kapsarken, bizde bu gerçekleştirilememiştir. Kendi çalışma alanımdan örnek vermek gerekirse, bir sendikaya aydın bir unsuru gönderiyoruz. Bu arkadaş genellikle işçi psikolojisinden günde 8 saat çalışan adamın fiziki ve ruhi durumundan habersiz, ilişkilere dalınca ortaya çelişkiler çarpıklıklar ve karşılıklı yersiz güvensizlikler alabildiğince net olarak çıkıyordu. Bunu aşmanın -ki bu mahalli çalışmaların da karşısındaki temel bir sorundur- yöntemleri üzerinde yeterince durulmadığı, bu türden aynı konu ile ilgili benzer ve benzemez örneklerin de epeyce çok olduğu açıktır.

Bu gelişmenin sonuçlarını bugün açıkça görüyoruz: 12 Eylül'le birlikte "kendi olanaklarınızla yaşamınızı sürdürmeye çalışın" yani "başınızın çaresine bakın" denilen ve sınıfla yeterli bağları olmayan bir profesyoneller yığını ve sınıfla somut bağlarımızın en önemli

halkası olabilecek olan, bu zemin üzerinde ilişki geliştirebileceğimiz, sınıf içinden çıkmış profesyonel devrimci kadroların YOKLUĞU !

4 – Sendikal faaliyetimiz, aynı şekilde “güç olma” esprisi ağır basarak yürümüş, elimizde olanlara yenilerini katmak uğruna, elimizdekilerde nitelik yükselmesi ve tabanda gerçek bir komünist örgütlenme ikinci planda kalmıştır. Yukarıdan aşağıya sendikal faaliyet, sonunda asli görevi yeni sendikalar ele geçirmek olan veya daha doğru bir deyimle görevi böyle kavratılmak istenen, merkezi sendikal uzman (!) gurubu doğurmuştu. Bu böyledir, değildir tartışması sürerken ve yeni yeni sendikalar ele geçirilirken (!) 12 Eylül geldi. Elimizdekilerin tabanında ne olup ne olmadığımızı hep beraber gördük. İmkân varsa, önce yönetimi alalım, sonra tabanda güç oluruz hesabı ve anlayışı ile götürülmek istenen (buna karşı, örgütsel işleyiş içinde sonuna kadar direndim) bu faaliyet, bizimki gibi, bu şekilde iş bitirmenin oldukça mümkün olduğu ve sonuç verdiği bir ülkede olup sonuç da verince sonunda hareketi peşinden sürükledi. Hareket, 12 Eylül'den önceki 1,5 yıl içinde sendikal faaliyet bakımından kendi tarihinin en yoğun dönemini yaşadı, genel faaliyetimizin oldukça önemli bir bölümünü bu alanda sarf edilen çabalar oluşturdu denilebilir. Bu yüzden, bu bölümün üzerinde daha durarak, söylediklerimin pratikteki örneklerini hatırlatmakta, kanıtlamakta yarar var.

Bilindiği gibi sendikal faaliyetimizin gelişmesinin belirli bir evresinde yurt çapında örgütlülüğü olan, 10.000 üyeli bir sendikanın yönetimine tek başımıza geldik. Bu sendikal mücadele içinde karşı karşıya olduğumuz görevlerin yerine getirilmesinde hem bize hayatın ve mücadelemizin açtığı ciddi boyutlu bir olanak idi, hem de bu olanağın gerektiği gibi değerlendirilememesi yani kendimizi ispatlayamamamız durumunda da ne söyleyip ne yaptığımızın bir göstergesi olmak durumunda idi. Süreç içinde olan, ikincisi olmuştur. Bu sendikanın kongresinde ortaya çıkan sorunlarla ilgili olarak, o zamanki sorumlu birim tarafından iletilen eleştiride bu noktalara da değinilmiş ve gerekli önerilerde bulunularak tedbir alınması, tabanda güç olabilmek için belirtilen merkezi çabanın yine merkezi olanaklar zorlanarak sarf edilmesi istenmişti. Yönetime gelindiğinden 12 Eylül'e kadar olan süre içinde, bu doğrultuda yeterli tedbir almak için gerekli çaba sarf edilmedi, yani sendikanın tabanında örgütlenmek için gerekenler, merkezi olanaklar zorlanarak yerine getirilmeye çalışılmadı.

O zaman 1. dereceden ilgi konusu, DİSK kongresinde bu sendikadan kaç kişi ile temsil edileceğimiz, sendikanın olanaklarından (para, arabalar) diğer faaliyetler için nasıl yararlanılabileceği idi. Bugün yönetiminde olduğumuz o sendikanın tabanındaki 10.000 işçiden saflarımıza şu veya bu oranda kazandığımız ama bizle bugün de de ilişki sürdüren, aidat veren 10 işçi bile yoksa, bu, eleştirimin doğruluğunun doğrudan bir kanıtıdır. (Aynı şeyler, Adana, Çuko-Sen için de geçerlidir. Her ne kadar, bu sendikanın yönetimine geliştirmiş, kendiliğinden bir gelişmenin sonucu olsa da yönetimine gelindikten -bir dönem sonra da yönetimde tek başınıza var olduktan- sonra, önerilen doğrultularda tedbirler alınmaması, bilinen sonuçları doğurmuştur. Başta, kasada 10 milyon vardı. Bu para, göz göre göre çarçur olurken, biz buna yeterli müdahaleyi o zamana kadar gerekli tedbirleri almamış olmamızdan dolayı müdahale edemezken, bir yandan da Ant-Birlik direnişi parasızlık yüzünden zaafa uğruyor ve oraya verecek para bulamıyorduk.)

DİSK kongresi, yine yönelttiğimiz bu eleştirilerin doğruluğunu kanıtlayan bir örnektir. Bu kongrede, DİSK'in tarihinde ilk defa kongrede temsil edilme olanağını bulmuştuk, kongredeki faaliyetimiz bizzat merkez tarafından yönetildi ve sonunda merkezi yayın organımızda kongredeki hatalı tutumumuzun özeleştirisini yapmak zorunda kaldık. Yanlış yapılabilir ve bu yanlış açık bir özeleştirisi ile belirtildiğinde işlerlik açısından sorun yoktur. Ama, bu yanlışla düşülmemesi için kongre öncesindeki yazılı uyarıların göz önüne alınmaması, aksi mümkünken bu yanlışla düşülmesi sonucunu doğurmuştur. Göz önüne alınmayan bir uyarının kongre öncesinde yapılması da, bu sorunu yeniden örnek olarak kullanmak için tek başına yetmez. Eğer, sağlıklı gerekçeler başka türlü davranmayı ön plana çıkarmamışsa... Ama, kongrede o şekilde davranışımızın temel hareket ettiricisi, aslında, bu işin özeleştirideki izahında belirtmediğimiz, bu taktikle, oluşturulacak listede bizim de yer alacağımız konusundaki umudumuzdu. Yani, güç olma uğruna ilkelerin gözardı olması.

Aynı güç olma mantığı Keramik-İş Sendikası ile tartışma ve yapılanlar sırasında kendini göstermiştir. Tabanında hiç gücümüz ol-

mayan bu sendikanın yönetimine kongre oyunları ile gelmek, oradaki özel birtakım durumlardan ötürü mümkün olunca, sırf Dev-Yol yönetimi almasın ve bizin de bir tane daha mevziimiz (!) olsun diye, bu sendikanın da yönetimine geldik. Sonradan bu yaptığımızın yanlış olduğuna dair başlattığım tartışmada, merkez yapılanın doğruluğunu savundu. İçinde bulunduğum birimin de kararı merkezin kavrayışı doğrultusunda oldu. İki imzalı bir muhalefet şerhi ile yetinmek durumunda kaldık. Ama hayat, o muhalefet şerhinde ileri sürülenleri tek tek doğruladı.

Bu durumda, “12 Eylül bu sonucu doğurmuştur, 12 Eylül’ün orada başlayan süreci kesmesi bu eleştiriler için gerekçe olamaz” demek de mümkün değildir. 12 Eylül’ün geleceğini ve gelince nasıl geleceğini zaten merkezi olarak söylüyorduk. Sonuç olarak, orada da, önce yönetimi alalım, sonra tabandaki işçileri en doğrusunu bizim yaptığımız konusunda süreç içinde ikna ederiz derken, gittiğimiz fabrikalarda “giden arkadaşların kafalarına savrulan tuğlalarla yetinmek durumunda kaldık. 12 Eylül geldi, tam işçilere tuğlaları yanlış insanların kafalarına fırlattıklarını anlatıyorken geldi. (Gelmese idi, bunu başaramaz mı idik? Elbette süreç içinde anlatırdık. Bunu demek istemiyorum, nedenlerden vazgeçmek pahasına bu çabaya girdik, bu işle uğraşırken neler kaybettik, onu vurgulamak istiyorum.

Sonuç olarak, diğer sendikalarda yapılan bu türden faaliyetteki örneklerle daha da geniş olarak kanıtlanabilecek olan “güç olma” anlayışı ile sürdürülen faaliyet bu alanın da esas hareket ettiricisi olmuştur denebilir.

Sendikal politikamızla ilgili olan (ve de sendikal faaliyetimizle ilgili olmasa bile İşçi sınıfı içindeki çalışmaya ilişkin) ajitasyon ve propagandanın merkezi olarak yönlendirilmesi konusunda çoğu kez merkez ya tartışmanın gerisinde kalmış, ya da çok geç devreye girerek gerekli formülasyonları oluşturmuştur. Bu, özellikle çeşitli birimlerin özgün deney ve birikimlerinin diğer birimlere zamanında aktarılamaması -veya bazen hiç aktarılamaması- durumunu beraberinde getirmiş, merkezi bir hareketin çalışmasında olmaması gereken çarpıklıklar doğmuştur. (Bir birimde, sendikal faaliyetimizle ilgili bir ilke sorununda neden farklı davranıldığını ve bu konuda bir ilkemiz olduğunu söylediğimde, “bizim bu konuda böyle bir ilkemiz mi var” diye sorulduğunu hatırlıyorum. Bu örneği, o zaman bu durumu iletip gerekli tedbirleri

almadığımız takdirde, yaygınlaşacağını ve enteresan durumlar doğabileceğini ilettiğimiz için, burada da tekrar ediyorum. Buna rağmen, örneğin Tekel'deki faaliyet konusunda, genel tavrımızın ve Karadeniz'de Tek Gıda-İş'i ele geçirmek doğrultusunda sürdürülen faaliyetin çelişkisi hatırlanırsa —ki bu daha sonraki bir örnek— konunun önemi yeterince kavranmış olur.

Burada şunu da vurgulamak belirttiğimiz çelişkiyi daha açık göz önüne koyacaktır: Bugün işçi sınıfı içinde hâlâ süren ilişkilerimiz, bu adı geçen sendikaların tabanında değil, yönetimine gelememiş, ama tabanında yoğun bir örgütlenme çabası sarf ettiğimiz (tabii aktarılan olanaklar içerisinde “yoğun” demek istiyorum) diğer sendikaların tabanındaki ilişkilerdir. Burada, önemli bir nokta da, bu durumun, iki çalışma tarzının -yukarıdan aşağıya ve tabanda-farklılığının kısa vadedeki olağan sonucu değil, yanlış anlayışın bir sonucu olmasıdır.

Bu anlayış, 12 Eylül sonrasında teorik olarak hâlâ süregelmektedir. Ulaştırılan yazılardan birinde, “artık sendikalarda yukarıdan aşağıya çalışma dönemi kapanmıştır” deniliyor ve bu dönemde ve bundan sonraki faaliyetimizi buna göre ayarlamamız gerektiği vurgulanıyordu. Bu niteleme, bence yanlış anlayışın halen sürdüğünü göstermektedir. 12 Eylül öncesi dönemin sendikal çalışma tarzının asli yanı, “yukarıdan aşağıya” mı idi ki, bu dönem kapanmıştır deniliyor? Mefhumu muhalifinden (bu anlamın tersinden) çıkarılacak sonuç, dönem değiştiğinde ve yeni dönemdeki düzenlemelerin müsaade ettiği oranda tabii, yine aynı tarz çalışmanın gündeme gelebileceği ve doğru olduğudur.

Yukarıdan aşağıya faaliyet de gereklidir, ama dönemlerin özelliklerine göre bile olsa, bazen ağırlıklı olarak da sürdürülmesi gerekse, sendikal çalışmanın asli yönünü teşkil ettiği yönündeki bir nitelemeye -dönemine göre bile olsa— gidilemez. Aslı olan, sendikalarda, doğru il'e bağlı olarak yürüttüğümüz taban faaliyetidir. Bu konunun tartışması daha geniş olarak ele alınabilir ve devam edilebilir, ama bir bütün olarak yürütmek istediğim tartışma konusunun bir parçası olduğu için burada kesiyorum.

5 — Demokratik merkezîyetçilik özellikle 12 Eylül sonrası dönemde (dönemin özelliğini unutmadan söylüyorum) tek yanı kesen

kılıç gibi işletildi. Tabii bu, yetkili herkes ve her birim tarafından böyle kavranmadı. (Ve benim bu konuda bana yönelik —12 EYLÜL ÖNCESİ İÇİN- kişisel eleştirim yok.) Ama böyle kavrayan yetkili kişi ve birimlere karşı doğru tavır (müeyyide olarak) ağır basmadı. Bunun sonucu olarak hareket genişledikçe başlangıçta var olan ‘eleştiriyi anlayışla karşılama’ gibi olumluluklar giderek ortadan kalkmış, eleştirileri tahammülsüzlük baş göstermiştir. Bu, demokratik merkezîyetçilikteki eksiklikle birlikte gelişen bir durumdur.

Eleştiri ve özeleştiriadaki kavrayış eksikliği, hoşgörüsüzlük, insanlarımızı dar görüşlülüğe, düşündüklerini söylemeye cesaret edemeye itmiştir. Getireceği eleştiriler yüzünden, şöyle veya böyledir diye damgalanacağından korkan insanlar yukarıdan gelenleri bir eleştiri süzgecinden geçirmek yeteneğini kaybetmiş veya kazanamamışlardır. Bu da kadroların gelişme sürecini olumsuz yönde etkilemiştir.

Demokratik Merkezîyetçiliğin sağlıklı işlemeyişinin getirdiği doğal bir sonuç da, hareketin içinde değişik tezlerin özgürce tartışılmasının sağlanamamasıdır. (Belirteyim, değişik tezlerden, siyasi perspektifimizle bağdaşmayan tamamen farklı anlayışları, özgür1ükten de, örgütsel işleyişe aykırı ve sınırsız bir özgür1üğü KASTETMİYORUM.) Bir hareketin içinde bu anlamda farklı görüşlerin olabileceği gerçeği bu yöntemle ele alınınca, birlik görünümünü koruyabilmek için farklı görüşleri tartışarak gidermek yerine dondurmak ağır basan yöntem olmuştur. Bu da yeterli zaafı zaten beraberinde getirerek birliğe daha fazla zarar vermiştir.

6 - Bu zaafarla 12 Eylül’e yakalandık. “Yakalandık”, çünkü hep geleceğini söyledik ama yeterli tedbir alamadık. Çünkü önderlik sadece “önceden görmek” değildi. Önceden “gördüğünün tedbirini de önceden almakti. Örgütsel yapıyı ona göre önceden düzenlemekti.

Bu durumda yapacak tek şey vardı. Gerçeği, -daha önceki iddialarımıza rağmen- teslim edip siyasi faaliyeti durdurmak. Çünkü siyasi faaliyeti 12 Eylül öncesi iddialarla yürütmeye kalkışsak sonu hüsrana olurdu. Ama bu durdurma kararı da yine içine düşülen zaaf yüzünden bu 11 ay geçerli oldu. İlk 12 Eylül sonrası yazıda, 1-2 aylık hazırlık döneminden bahsedildi. 6 ay sonra, "döneme ilişkin olarak içinde bulunduğumuz tavır doğrudur, dönem böyle icap ettiriyor ve

böyle gidebilir” dendi. (Yaprak kımıldamayabilir, nitelemesi.) Şimdi faaliyet başlatmak için neler yapılabileceğine ilişkin öneri ve görüşler toplanıyor !

Zaaf açıktır...

Durdurulan siyasi faaliyetle birlikte ideolojik önderlik de durmuştur. Yazılıp ulaştırılan yazılar bu söylediğimizi kanıtlamaktadır. Bu yazıların eleştirisi de bu çerçevede ele alınması gereken, ama kendi içinde bir bütün teşkil eden bir konu olduğu için, değinip geçmekle yetiniyorum. Ama, gide gide, sondan bir evvelki yazıda, resimli macera romanları okumayın diye kadrolara öğüt verecek duruma gedik.

Durum bu olunca, en başta belirttiğim gibi, bunları aşmadan, örgütsel -örgütlenmede yeni düzenleme- ve pratik sonuçları ile birlikte aşmadan yapılacaklar kanaatimce bizi hedefe götürmeyecektir.

Eylül 1981. Sefer (F.B.)

POLİTBÜRO'NUN 7-8 KASIM 1981 KARARLARI

- " a. Hareketin varlığı ve sürekliliği korunmuş ve garantiye alınmıştır.
 b. Sınıf içine çekilmeyi başaramadık. Geri çekilmeyi bir noktada durdurmayı henüz başaramadık.
- " a. Her anlamda tutucu olmamalıyız,
 b. Kendimize artık daha kesin bir hat çizmeli ve bunu rastgele değiştirmeliyiz.
 c. Ciddi bir reorganizasyona gidilmeli ve buna paralel bir çalışma tarzı geliştirmeliyiz.

POLİTBÜRO'NUN 7-8 KASIM 1981 KARARLARI

A) Hareketin varlığı ve sürekliliği korunmuş ve garantiye alınmıştır.

B) Sınıf içine çekilmeyi başaramadık. Geri çekilmeyi bir noktada durdurmayı henüz başaramadık.

- a. Her anlamda tutucu olmamalıyız,
 b. Kendimize artık daha kesin bir hat çizmeli ve bunu rastgele değiştirmemeliyiz.
 c. Ciddi bir reorganizasyona gidilmeli ve buna paralel bir çalışma tarzı geliştirmeliyiz.

"Politbüro diye anılan organın ortaya çıkışı, görevi, yetki ve sorumlulukları saptanarak bir tanımı yapıldı:

a. Şimdiye kadar Politbüro diye anılan organ Merkez Komitesi'dir. Merkez Komitesinin diğer üyelerinden bir kısmı korunmaya alınmıştır. Bir kısmı Dış Büro adıyla Merkez Komitesinin bir kolunu oluşturmaktadır.

b. Örgütün tüm faaliyetlerini Merkez Komitesi yürütür. Merkez Komitesi üç ayda bir toplanır.

c. Merkez Komitesi, Merkez Organ ve Pratik Organ olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

1. Mantığa sıkı sıkıya bağlı olarak örgütlenmiş, sınırları açık ve net bir şekilde çizilmiş, dar ve profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüte sahip olmalıyız,

2. Bugüne kadar gelen örgütlenmemizin sınırları iyi çizilmemiştir: Bir yanıyla da sınırları yoktur. Sınırları tek tek merkez üyelerinin ferasetine kalmış bir örgüt, bizim en büyük zaafımızdır,

3. Var olduğu kadarıyla bu sınırın içine girmemesi gereken birçok unsur örgüte girmiştir,

4. Derinlemesine örgütlenme kararımızın gereği yapılamamıştır,

a. Derinliğine örgütlenme:

b. Faaliyet alanının daraltılmasını,

c. Büyümeyi değil küçülmeyi,

d. En iyi kadroların büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine çekilmeye devam edilerek oluşturulacak ciddi ve niteliği yüksek örgütlenmelerle sınıf içindeki çalışmanın gerçek anlamda yoğunlaştırılmasına,

e. Örgütün sınırlarının netçe çizilerek üye sıfatının layık olanlara tanınmasına ve örgütün örgüt gibi çalıştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

P R O G R A M

I-GİRİŞ

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğünün hedefleri başlıca şu noktalarda toplanmaktadır:

1. Toplumsal muhalefeti ezmek, devrimci ve demokrat örgütlenmeleri dağıtmak;
2. Devleti reorganize ederek güçlü, yetkin ve baskıcı karakteri daha bir öne çıkmış, yani bütün iktidarı yürütmenin elinde toplayan oligarşik devlet biçimi ile toplumsal muhalefetin gelişmesinin önüne sağlam bariyerler kurmak;
3. Kürdistan devrimci demokratik hareketini imha etmek, zorla asimilasyon sürecine olağan üstü bir ivme kazandırarak Kürdistan ın sömürge statüsünü daha fazla pekiştirmek;

P R O G R A M

I -GİRİŞ

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğünün hedefleri başlıca şu noktalarda toplanmaktadır:

1. Toplumsal muhalefeti ezmek, devrimci ve demokrat örgütlenmeleri dağıtmak;
2. Devleti reorganize ederek güçlü, yetkin ve baskıcı karakteri daha bir öne çıkmış, yani bütün iktidarı yürütmenin elinde toplayan oligarşik devlet biçimi ile toplumsal muhalefetin gelişmesinin önüne sağlam bariyerler kurmak;
3. Kürdistan devrimci demokratik hareketini imha etmek, zorla asimilasyon sürecine olağan üstü bir ivme kazandırarak Kürdistan ın sömürge statüsünü daha fazla pekiştirmek;
4. Ekonomik bunalımın yükünü işçi ve emekçi sınıfların omuzuna yıkmak;

5. Ortadoğu'daki gelişmelere bağlı olarak, Türkiye'nin emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeni fonksiyonlar üstlenmesini sağlamak; Ortadoğu da emperyalizm için kalıcı ve istikrarlı bir dayanak noktası oluşturmak.

Askeri diktatörlük birinci yıl içindeki uygulamaları ile birinci , üçüncü ve dördüncü maddeleri büyük oranda gerçekleştirmiştir. Birinci yıl içinde temelleri atılan ve bundan böyle daha da öne çıkarak sürdürülecek olan devletin reorganizasyonu görevidir. Beşinci hedef uzun vadelidir ve uluslararası ilişkiler ve dengelerle yakından ilgilidir.

Askeri diktatörlük kalıcı ve sürekli olmamakla birlikte, onun ömrünü ve gelişimini belirleyecek olan sınıflar mücadelesinin seyri , cuntanın başarı ve başarısızlıkları ile uluslararası konjonktürdür.

12 Eylül'e çıkan yolun başında (78, Aralık) "Hangi Yolun Başlangıcındayız?" sorusuna açıklıkla cevap veren ve gelişmeleri önceden gören Hareketimiz, askeri diktatörlüğe hazırlıksız yakalanmıştır. Önceden görmek, önceden davranmayı ve hazırlanmayı sağlayamamıştır. Bunun var olan nedenleri arasında baş sırayı örgütsel işleyiş ve ilişkilerimizdeki zaaf almaktadır. 1980'deki "derinliğine örgütlenme" kararımız yine bu nedenlerle uygulanamamıştır.

Askeri diktatörlüğün ilanı ile birlikte Hareketimiz varlığını ve sürekliliğini garantilemek amacıyla yeni dönemi -biraz sancılı bir şekilde de olsa doğru analiz ederek GERİ ÇEKİLME taktiğini ortaya koymuş ve bunun zorunlu bir sonucu olarak siyasal faaliyetin sınırlandırılması gereğini formüle etmiştir. Taktiğimiz, bir yanı ile büyük şehirlere ve sanayi merkezlerine, diğer yanı ile işçi sınıfının içine doğru geri çekilme olarak kararlaştırılmıştır.

Askeri diktatörlük koşullarına zaten hazırlıksız giren Hareketimiz, GERİ ÇEKİLME taktiğini ve zorunlu sonuçlarını "sağ eğilim" olarak niteleyen ciddi itirazlar ve örgütsel işleyişi tutucu kılan tartışmalar nedeniyle gerekli tedbirleri almakta seri davranamamıştır.

12 Eylül'le birlikte örgütlerimizden bir kısmı kendiliğinden dağılmış, bir kısmı işlemez hale geldiği için lağvedilmiş, bir kısmı ise gerek legal dönemin açıkları, gerekse merkezi politikamıza aykırı

eylemleri nedeniyle polis saldırılarında ağır darbeler yemiştir. Özetle, Hareketimiz ağır kayıplar vermiştir.

Bütün bu olumsuz gelişmelere karşın büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine geri çekilme başarılmıştır. Ancak sınıfın içine doğru çekilmeye yeterli adımlar atılamamıştır. Bütün sol grup ve örgütlerin dağıtılıp çöktüğü bir yıllık dönemin pratiği taktiğimizin ne kadar isabetli ve doğru olduğunu kanıtlamıştır.

12 Eylül koşullarına partileşme sürecini yaşayan bir örgüt olarak giren Hareketimizin kendisi için bu dönemin aşılması nitel bir anlam taşımak zorundadır. Dün olduğu gibi bugün de bütün faaliyetimiz temel görevimize -partileşmeye bağımlı olarak ele alınacaktır. Objektif koşullar Hareketimizin doğuşunda üstlendiği tarihsel misyonu gerçekleştirmesine oldukça uygun bir durum yaratmıştır. Geneldeki olumsuz tablo içinde bu olumlu noktayı kavramak, geleceği Hareketimizin ellerine verebilecek zincirin bu önemli, ana halkasını sıkıca yakalamak ve çekmek gerekmektedir.

Bütün Türkiye solu ile hareketimiz arasında bu dönemdeki fark: 71'de ortaya çıkan yol ayrımının farklı koşullarda farklı düzeyde ve çok daha hayati sorunların kendisini dayattığı bir dönemde tekrarlanmasından ibarettir. "Örgütsel varlığın ve sürekliliğin kesintiye uğraması ile karakterize olan Türkiye Solunun 60 yıllık bir geleneği de Hareketimiz tarafından yıkılmak üzeredir. Sağlam bir teorik zemine ve pratikte doğrulanmış siyasi bir çizgiye sahip olmamız, Türkiye'de sosyalizmin ve dolayısıyla devrimin kaderini tayin etmek konumuyla yüz yüze geldiğimiz mevcut koşullarda belirleyici bir öneme sahiptir.

Diğer hareketler askeri diktatörlük koşullarına ayak uyduramamış ve örgütlü yapıları dağıtılmıştır. (Bunların bir kısmı ise 60 yıllık geleneğe uygun olarak yeniden sahneye çıkacakları günü beklemek üzere terk-i diyar etmişlerdir.) önümüzdeki dönemde, belli başlı küçük burjuva, sosyal reformist ve revizyonist çizgilerin canlandırılmaları girişimi mutlaka kendi içlerinde hesaplaşma ve bölünmelerle gelişecektir. Ve Türkiye Solunun malum geleneğine uygun olarak -tıpkı 71'den sonra olduğu gibi- işe yeni baştan başlamak zorunda kalacaklardır. Teorik çizgi, siyasi gerekçelerin yanı sıra, salt askeri diktatörlük koşullarında yıkılmamış bir Hareket olmamız bile doğru bir eğilim yarata-

cak, Hareketimiz çekim merkezi olacaktır. Askeri diktatörlüğün cenderesi altında ezilen yığınların memnuniyetsizliği ve bu arada en önemlisi sendikal örgütlenmeleri bile dağıtılmış, bütün hakları elinden alınmış ve önderlerini arayan bir sınıfın, işçi sınıfının varlığı Hareketimizin tarihsel bir misyonu gerçekleştirmek sorumluluğu ile yüz yüze olduğunu açıkça gösteriyor.

Bunun hakkını verip verememek tamamen bizim çabamıza bağlıdır. Daha büyük bir enerji ve fedakarlıkla yolumuza devam ederek, "proletarya sosyalisti" sıfatını kendi kendimizi ödüllendirmek için verdiğimiz bir paye olmadığını dost-düşman herkes kabullenmek zorunda kalacaktır.

Görevlerimizi yeterince yerine getirebilirsek, önümüzdeki dönemin, örgütümüzün proletaryanın her anlamda öncülüğünü kazandığı bir dönem olmaması için hiçbir sebep { iki sözcük okunamadı. - HznN} "her şeyi kadrolar belirler."

II- ÖRGÜTLENME VE ÇALIŞMA TARZI

a- Örgütlenmemiz askeri diktatörlük koşullarının bir gereği olarak ve geri çekilme taktiğine uygun bir biçimde daraltılmış ve sadeleştirilmiştir. Koşullar Hareketin sürekliliğini, kadroların nitel anlamda korunmasını ve geliştirilmesini, sürekli ve sistemli bir faaliyet için gerekli bilinç, inisiyatif ve enerjiyi zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede Hareketimizce daha önce benimsenen büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine geri çekilme başarılmıştır. Bundan böyle proletarya arasında sağlam mevziler kazanma faaliyetimiz hızlandırılacak ve "derinliğine örgütlenme" kararımızın gerekli bütün mantıki sonuçları ile birlikte uygulanacaktır.

b- Sınıf içinde sağlam mevziler elde etmek, öncü unsurları hareketime kazanmak, onlarla kaynaşmak ve proletarya hareketini yönetecek bir konuma ulaşmak için en ileri, en fedakâr, en tecrübeli kadrolarımızı sınıf içinde faaliyet gösterecek tarzda örgütlemeli ve seferber etmeliyiz. Var olan işçi çevreleri ile ilişki kurup Hareketimize kazanmak, yeni işçi çevreleri örgütlemek ve giderek fabrika örgütleri kurmak hedefimizdir.

c- Faaliyetimizi proletarya arasında yoğunlaştırmakla birlikte toplumun diğer emekçi sınıf ve tabakalarıyla ilişkilerimizi ve onlara karşı görevlerimizi unutmadan buna uygun düzenlemeliyiz.

d- Faaliyetimize hız ve güç katacak, onun sistemli bir biçimde yürümesinin başlıca aracı olan kolektif ajitatör, propagandist ve örgütleyici illegal merkezi yayın organının çıkarılması ve dağıtımının örgütlenmesi çabaları hızlandırılacaktır.

e- Bu dönemde ana görevimiz: Temelleri büyük şehirlerde ve büyük sanayi merkezlerine atılmış olan profesyonel devrimciler örgütünü örmek, geliştirmek ve partileşme yolunda ileri adımlar atmaktır. {burada üç sözcük okunamadı - HznN} olarak örgütlenmiş, sınırları açık ve net bir biçimde çizilmiş, dar ve profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüte sahip olmalıyız. Proletarya partisinin kuruluşunu hızlandırmanın yolu budur.

f- Kadrolarımızın gerçek birer profesyonel devrimciler haline gelebilmeleri ve uzmanlaşmaya dayalı bir işbölümünü geliştirmek için merkezin yakın ilgi, denetim ve yol göstericiliğinde belirli bir program çerçevesinde yoğun çaba harcanacaktır. Proletarya arasından kadrolar yetiştirmek, dağılmış ve parçalanmış sol grupların sağlam unsurlarını kazanmak doğrultusunda gerekli çaba gösterilecektir.

g- Demokratik merkezîyetçilik anlayışının bir gereği olarak; bu dönemde merkezîyetçilik örgütlenme ve örgütsel faaliyeti sürdürmenin temel ilkesidir. "Yoldaşça etkileme ve eleştiri-özeleştiri merkezîyetçiliği güçlendiren en önemli dayanaklardır.

"Demokrasi" bayrağıyla kendini gizlemeye çalışan liberalizme ve örgütsel anarşizme karşı sistemli bir mücadele yürütülecektir. Bugün alt etmemiz gereken zaaf ve tehlike liberalizm olmakla birlikte, dönemin özelliği olan merkezîyetçiliği, "yoldaşça etkileme ve eleştiri-özeleştiriye dışlayacak tarzda kavrayan bürokratizme karşı da uyanık olunacaktır.

h- Dönemin getirdiği doğal ayıklanma ve arınmalara karşı duyarlı olunmalı, bu durum dikkatle izlenmeli, gereğinde hızlandırılmalı, kayıplardan korkulmamalı, kazanılabilecek herkes kazanılmalıdır. Ancak tutuculuk ve sekterliğe düşülmemeli, bilinçli bir hoşgörü egemen olmalıdır.

ı- İlegal faaliyetimiz sistemli bir hale getirilecektir.

j- Hareketimizin kolektif çalışma ve sorumluluk, eleştiri - özeleştir, rapor alış - veriş vb. sağlam gelenekleri ısrarla sürdürülecektir.

III- SİYASAL MÜCADELE

a- Bir komünist hareketin siyasal faaliyette bulunmadığı bir dönem olamaz. Ancak koşullara ve hareketin konumuna bağlı olarak bu faaliyet sınırlandırılabilir, biçim değiştirebilir. 12 Eylül'den hemen sonra siyasal faaliyeti sınırlandırma kararımıza karşın, pratikte bu faaliyet hemen hemen durmuştur. Bu durum aşılmalıdır.

b- "Bizim bütün parti çalışmamız, ya teorik ve pratik alanlarda doğrudan mücadele ya da mücadeleye hazırlıktır. (KE. abç) Önümüzdeki ilk adım sınırlandırılmış haliyle siyasi faaliyetimizi bir sisteme ve işlerliğe kavuşturmadır. Örgütsel ilişkimize bağlı olarak siyasi faaliyetin alanını ve çapını giderek genişletmek ikinci adım olacaktır.

c- Demokratik Halk Devrimi mücadelesinin bu dönemde önüne dikilen düşman askeri diktatörlüktür. Askeri diktatörlüğü teşhir etmek, başta proletarya olmak üzere ezilen sınıf ve tabakalar arasında ona karşı hoşnutsuzluk ve öfke yaratmak, birleşebilecek bütün güçleri birleştirmeye çalışmak, mücadeleye seferber etmek ve kendiliğinden gelişebilecek sınıf hareketine bilinçli ifadeler kazandırmak, ona öncülük yapmak bu dönemde siyasal mücadelenin esasıdır. Ve en önemlisi, proletaryanın devrim perspektifinden hareketle, hem işçi sınıfının, hem de diğer emekçi sınıf ve tabakaların acil taleplerini formüle ederek "siyasal demokrasi" ana şiarı etrafında askeri diktatörlüğe karşı mücadeleyi sınıf ve tabakaların muhalefeti tek bir devrimci sele dönüştürmeye ve proletaryanın öncülüğünü sağlamaya çalışmadır.

şimdiki görevimiz: Bu doğrudan mücadeleye hazırlığımızı hızlandırıp tamamlamaktır.

IV- İDEOLOJİK MÜCADELE VE TEORİK ÇALIşMA

a- "Proletarya barikatlarda ve savaş alanlarında zafere ulaşmadan önce, fikir alanındaki zaferle egemenliğinin doğuşunu haber verir." (Marx-Engels)

Adına layık merkezi bir yayın organı olmaksızın örgütlenme ve siyasal mücadele alanında olduğu gibi, bu alanda da etkili bir mücadele sürdürmek olanaksızdır. Yayın organının yaratılması, faaliyetimizin düzenli ve sistemli yürütülmesinde merkezi ve belirleyici bir öneme sahiptir.

İdeolojik - teorik mücadele bu dönemin sorunlarının çözümünde anahtar olmalıdır. Her türlü sapmaya ve böylesi dönemlerde verimli bir toprak bulan felsefi idealizme, ampirizme, yılgınlığa, karamsarlığa, teslimiyetçiliğe, inkarcılığa ve maceracılığa karşı sistemli bir ideolojik mücadele yürütülmelidir. Proletaryanın ideolojisi ile silahlanmadan devrimci mücadeleyi sürdürmek olanaksızdır. Bu konuda en küçük bir zaafa yer olmamalıdır.

İdeolojik mücadele aynı zamanda kadrolarımızın ideolojik - teorik eğitimini de içeren, onların bilincini ve mücadele azmini bileyen etkili bir araçtır. İşin bu yanı bu dönemde çok daha önemlidir.

İdeolojik mücadelemizin burjuva kampındaki hedeflerinin başlıcaları : Her türlü yorumu içerisinde - resmi devlet ideolojisi, Kemalizm ile sosyal demokrasi ve faşizm olmalıdır.

İdeolojik mücadelemizin sol içinde yöneleceği hedeflerin başlıcaları: Küçük burjuva devrimciliği ile revizyonizm ve sosyal refomizmin belli başlı temsilcisi akımlardır.

b- Uzunca bir süredir kesintiye uğrayan teorik çalışmamız yeniden canlandırılacaktır. Teorik çalışmanın iki yönlü bir hedefi olacaktır: Birincisi, bugüne kadar ortaya koyduğumuz teorik platformu geliştirerek program düzeyine çıkarmak, ikincisi, dönemin ortaya çıkardığı sorunları analiz ederek açıklığı kavuşturmak.

V- EKONOMİK-DEMOKRATİK MÜCADELE

a- Proletaryanın ekonomik-demokratik mücadelesi: Proletaryanın ileri sendikal örgütü DİSK kapatılmıştır. Emperyalizm ve o oligarşinin uşaklığını yapan Türk-İş iyice deşifre olmuştur. Ekonomik bunalımın faturası esas olarak işçi sınıfına ödetilmektedir. Sınıfın ekonomik- demokratik mücadelesinin hızla ve geniş çaplı yükselmesinin bütün nesnel nedenleri fazlasıyla vardır. Bu alanda sınıfa gösterilecek

örgütsel hedef: DİSK'in açılması ve yaşatılması için mücadele olmalıdır. DİSK'in kapatılmasıyla ortaya çıkan DİSK'li işçilerin önderliğindeki fiili örgütlenmelere destek olmak, teşvik etmek ve sınıfın birliği ile mücadele geleneklerini savunmak görevdir. Bugün, bunun dışındaki bütün sendikal çözüm önerilerinin sınıfın birliğine karşı olduğunu, mücadelenin dün ile bugünü arasındaki bağı kopamaya yönelik olduğu ve oligarşiye hizmet olduğu açıklanmalıdır. Sınıfın ekonomik-demokratik mücadelesinin yükseltilmesi ve sürdürülmesinde aktif görev alınmalı ve canla başla çalışılmalıdır.

b- Diğer emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik-demokratik mücadelesi: Askeri diktatörlük uygulamaları, yaptığı düzenlemelerle toplumun bütün katmanlarına mayınlar yerleştirmektedir. Bunları patlatmaya öncelikle işçi sınıfı başlayacaktır. Emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik demokratik mücadelesine destek olmak, onları proletaryayı izlemeye çağırmak, onlara yol göstermeye çalışmak görevimizdir.

VI- BİRLİK VE İTTİFAKLAR

a- Birlik, Leninizm temellerinde ideolojik ve örgütsel oluşumdur. Proletarya partisinin yaratılamamış olması, birlik sorununu daha acil ve hayati önemde ele almayı zorunlu kılar. Marksist-Leninistlerin birliği, hareketimizin ideolojik-siyasi rotasında buluşmaktan geçer. M-L'e gönül vermiş, mücadeleciler bütün unsurları saflarımıza kazanmak, bunu kolaylaştıracak ilkeli ve samimi diyaloglar kurmak ve ideolojik mücadeleyi canlı bir biçimde sürdürmek görevimizdir.

a- İttifak, aynı doğrultuda eylemde bulunan güçler arasında bir anlaşma ve koordinasyonun sağlanmasıdır. İttifaklarda izlenecek ana nokta, sorunu partileşme sürecine bağımlı olarak ele almaktır. Askeri diktatörlüğe karşı birleşebilecek bütün unsurlarla birleşmek, ilkeli ve devrimci platformlar kurmak görevdir. Askeri diktatörlüğe karşı CEPHE'nin önemi açık olmakla birlikte bu konuda fazla hayalci olunmamalıdır. Mücadeleyi geliştirici ittifaklar kumaya çalışmalıyız.

VII- GENÇLİK

a- Görev: Hareketimizin ideolojik-politik çizgisine sıkı sıkıya bağlı

bir komünist gençlik örgütünün oluşturulmasıdır.

- b- Ayrıca, devrimci-demokratik gençlik örgütlenmelerini teşvik etmeliyiz.

VIII-ENTERNASYONALİZM

Uluslararası revizyonist ve oportünist ayrılıklar dünya komünist hareketinin en önemli zaafı olmaya devam ediyor. Bu konuda proletarya enternasyonalizminin tutarlı savunuculuğuna devam edilecektir.

EK PROGRAM:

Sosyalist her yerde ve her zaman sosyalisttir; M-L ve proletarya enternasyonalizminin bilinçli savaşçısıdır. Sadece farklı yer ve zamanlarda yüzyüze geldiği problemler farklıdır. Bu bakımdan anti-sömürgeci Kürt ulusal demokratik mücadelesinin en tutarlı ve en kararlı savaşçıları proletarya sosyalistleri olmalıdır.

1- Kürdistan'da Hareketimizin normlarına uygun bir örgütlenme yaratılacaktır.

2- Mücadelenin sınıfsal özellikleri ön plana çıkarılacaktır.

3- Sosyalist unsurlarla ve emekçi sınıflarla -özellikle proletarya ile bütünleşmeye çalışılacaktır.

4- Şovenizme, sosyal -şovenizme ve her türden sapmaya karşı ideolojik mücadele canlı tutulacak, dağılan, çözülen anti -sömürgeci grupların sağlam ve tutarlı unsurları hareketimize kazanmaya çalışılacaktır.

5- Milliyetçiliğin etkilerinden arınmak için yoğun çaba sarf edilecek; hareketimizin Leninist çizgisi gözbebeğimiz gibi korunacaktır.

6- Anti-sömürgeci mücadelenin yükseltilmesine uygun olarak birleşik bir cephe oluşturmaın olanakları zorlanacaktır.

Kasım, 1981

YOLDAŞLARA AÇIK MEKTUP

Yoldaşlar,

Bağımsız bir siyasi varlık olarak ortaya çıktığından bu yana Hareketimiz çeşitli "iç tartışmalar", "iç mücadeleler" yaşamıştır. Ancak bugün bütün bu "iç mücadelelerin, tartışmaların" en ciddiisi ile yüz yüzeyiz. Hareketimiz içinde var olan çeşitli eğilimlerden bir tanesi bugün hareketimizin örgütsel birliğine, örgütsel geleneklerine ve teorisine ağır bir saldırı kampanyası başlatmıştır. Kısacası içinde yaşamakta olduğumuz ağır baskı ve terör, yenilgi koşullarında karşı karşıya bulunduğumuz sorunlara bir de şimdi açılan bu tasfiye kampanyasının sorunları eklenmiştir.

YOLDAŞLARA AÇIK MEKTUP

Yoldaşlar,

Bağımsız bir siyasi varlık olarak ortaya çıktığından bu yana hareketimiz çeşitli "iç tartışmalar" "iç mücadeleler" yaşamıştır. Ancak bugün bütün bu mücadelelerin, tartışmaların" en ciddiisi ile yüz yüzeyiz. Hareketimiz içinde var olan çeşitli eğilimlerden bir tanesi bugün hareketimizin örgütsel birliğine, örgütsel geleneklerine ve teorisine ağır bir saldırı kampanyası başlatmıştır. Kısacası içinde yaşamakta olduğumuz ağır baskı ve terör, yenilgi koşullarında karşı karşıya bulunduğumuz sorunlara bir de şimdi açılan bu tasfiye kampanyasının sorunları eklenmiştir.

Bugün hareketimiz örgütsel varlığını, geleneklerini, teorik çalışmalarının devamlılığını bir yandan askeri diktatörlüğe karşı, sosyalist hareketimiz içindeki çeşitli oportünist, revizyonist akımlara karşı korumanın yanı sıra bir de tasfiyecilere karşı korumak zorundadır. Sosyalist hareketin gerek dünya çapındaki, gerekse ülkemiz özelindeki deneylerinden bilmekteyiz ki tasfiyecilik daima bu koşullar altında ortaya çı-

kar. Derler ki “kurt puslu havayı sever”. İşte gene puslu bir hava yaşamaktayız ve tasfiyecilik illeti gene hortlayarak bütün haşmeti ile karşımıza dikildi.

Hareketimizin karşısına dikilen tasfiyeci eğilimin benzerlerine dünya ve Türkiye sosyalist hareketinin pratiğinde defalarca rastlandı. Ve her defasında komünist hareketin enerjisinin, olanaklarının zaafına yol açtı. Ama kimsenin kuşkusuz olmamalıdır ki komünist hareket bu defa da tasfiyeciliği saflardan temizleyecektir.

Tasfiyecilerin açtığı kampanyanın ilk belirgin adımını bazı yoldaşlarımızın bu merkez hizbinin kararı ile "ihraç" edilmeleri oluşturdu. Tasfiyecilere göre haklarında "ihraç" kararı aldıkları bu yoldaşlar" ortaklaşa kaleme aldıkları yazıda hareketimizi bir 'arınmaya' ideolojik-politik çizgiyi tümüyle inkâra çağırırmaktaydılar. Ve sadece ilgililerin bilmesi gereken bilgiyi de yazılı olarak ifşa ederek yazılarını rastgele dağıtmaya başlamışlardır. Ve böylesi dönemlerde 'malum yöntemlerle' hizipçilik yapmışlardır. Kendileriyle yeterince tartışılmış ve özeleştiriyeye davet edilmişlerdir. Kurallara uymadıkları için atılmışlardır." ("12 Eylül Hizbini Mahkûm Edelim" başlıklı yazı. - Burada hemen belirtmekte yarar var: Tasfiyeci kliğin çıkardığı bu yazının savunduğu görüşlerin içeriğinin yanı sıra üslubu da bugüne kadar Hareketimizin hiçbir yazısında, yayınında kullanmadığı ölçülerde çirkindir. Daha çok çeşitli grupların-hareketlerin bugüne kadar bize yaptığı saldırıları anımsatmaktadır. Yazının başlığına gelince; tek kelime ile ığrençtir.)

Üç yoldaşın, başka bir deyişle X kentinin A organının ihracını üç diğer yoldaşımızla merkez hizbinin giriştiği "tartışma", onu bu yoldaşların görevlerinden alınmaları (bir görevden alınıp bir başka göreve verilmeleri değil, tüm görevlerinden alınmaları) izlemiş, ardından bu yoldaşların bir kısmının ya kendi istekleri ile, ya da merkez kliğinin isteği ile verdikleri yazılara karşı yayınlanan, yukarıda adı geçen yazı izlemiştir. Adı geçen yazıda merkez kliği kendi hayalinde yarattığı hizbi "mahkûm" ederken (belirtmekte yarar var: mahkûm etmeyi çok küfretmek sanıyor) bu arada atış olduğu, atmakta olduğu adımları da farkına varmadan itiraf ediyor ve "hizip" diye nitelendirdiği yoldaşların

kişiliğinde hareketimizin örgütsel varlığına, örgütsel geleneklerine, yapısına ciddi boyutlu bir saldırı başlatıyor. Ve böylece kendi hizip çıkarlarını korumak uğruna Hareketimize ağır kayıplar verdiriyor.

Adı geçen yazılarında merkez hizbi, gerek giriş bölümünde, gerekse de sonuç bölümünde yazılarının amacını açıklıyorlar. Bu amaç hayallerinde yarattıkları hiziple ilgili tartışmayı hareketimizin kollektif iradesine açmaktır. Ne var ki yazının bütünü kararını zaten vermiş olan merkez hizbinin hezeyanları ile dolu. Ve bütün o hezeyanların, dedikoduların ortasında neyin ve niçin tartışıldığını anlamak oldukça zor. Ama anlaşılması oldukça kolay olan şu ki merkez hizbi sorunlarını tartışmaya açtığı yoldaşları zaten hareketten ihraç etmeye kesinlikle kararını vermiş. Nitekim, tartışmanın hangi boyutlarda olduğunu, tartışmaya kimlerin katıldığını, ortak irade içinde kimlerin olduğunu tam bilmememize rağmen şunu biliyoruz ki hareketimizin epeyce bir unsuru bu tartışmanın sınırları içine sokulmadan kararlar verilmiş ve üç yoldaş daha hareketten "ihraç" edilmişlerdir.

Besbelli ki "İhraç edildikleri" iddia edilen yoldaşlarımızla birlikte tavır alacak olan tüm yoldaşlarda (bu yazının sahibi de dahil olmak üzere) yaratılan hayali "hizibin" unsurları olarak görülecekler ve onlarda ya ilk üç yoldaş gibi tartışmaya gerek görülmeden, ya da son üç yoldaş gibi "tartışılarak ve ortak iradenin kararı" ile gene "ihraç" edileceklerdir.

Özetle, merkez hizbini oluşturan yoldaşlar kararlıdır. "Bu zor günlerde tek muhalif sese bile tahammülsüz"dürler. Bu zor günlerde beğenmedikleri tüm unsurları "ihraç" etmeye ve dikensiz gül bahçesi yaratmaya kararlıdırlar. Tasfiyeler tasfiyeleri izleyecek hareketimizin gelişmesi uğruna bugüne kadar bütün akılları ile, bütün maddi manevi olanakları ile çalışmış olan, Hareketimizin bugüne (doğruları ve yanlışları ile) gelmesinde tek tek şu veya bu ölçüde katkıları olan yoldaşlarımız bir biri ardına ihraç edilecekler, Troçkist, Menşevik, burjuvazinin beşinci kolu, Truva atı, legalist, anarşist, politik perspektiften yoksun, inkarcı vs vs olarak suçlanacaklar ve bütün bu muzuratların hareketimizden atılmasından sonra geride kalanlar gene % 99'9'luk çoğunlukları ile "Bolşevik" örgütlenmeye devam edecekler. Ve hatta örgütümüzün tamamını "doğal ayıklanma" nedeni ile tasfiye edecekler

ve geriye sadece kendilerini bırakıp gene de o çok öğündükleri % 99'9'luk çoğunluklarını koruyacaklar.

Bütün bunları abartma, spekülasyon veya benim merkez kliğinde yer alan yoldaşlara yaptığım itham gibi "hezeyan" olarak niteleyenler olabilir. Ne var ki durum maalesef böyle değil. Karşı karşıya olduğumuz durum sadece 3-5 yoldaşımızın merkez hizbi tarafından ihraç edilmiş olmaları değil. Karşı karşıya olduğumuz durum sadece bu yoldaşları savunacak, onlardan yana tavır alacak benim gibi yoldaşların da "ihraç" listesine alınacak olmaları da değil. Çözmek zorunda olduğumuz sorun örgütümüzün hâlâ var olup olmadığıdır. Şu anda bütün diğer sorunlar bu ana sorunun karşısında tali hale gelmişlerdir.

HAREKETİMİZ VARLIĞINI SÜRDÜRÜYOR MU ? YA DA "BÜTÜN 'STATÜLERİ' ASKIYA ALMAK NE DEMEKTİR?"

Hareketimiz, veya daha açık ifadesi ile örgütümüz varlığını sürdürüyor mu? Bugün cevabını vermek zorunda olduğumuz ilk sorun budur. Ve bu soruya karşı iki farklı cevapla karşı karşıyayız. Birinci cevap tasfiyecilerden gelmektedir. Onlar kendi kendilerine aldıkları bir ka-rarla Hareketimizin, örgütümüzün bütününe tasfiye etmişlerdir. Yukarıda adı geçen yazılarında aynen şöyle diyorlar:

"Bu arada 12 Eylül koşullarının getirdiği doğal ayıklanmayı dikkate alan hareketimiz 12 Eylül öncesinde belirlenen 'statüleri' hareketimizdeki herkes için geçerli olmak üzere geçici olarak iptal etmiştir. Askıya almıştır."

Bunlar son derece açık ifadeler. Açık olmayan tek şey "statü"den ne kastedildiğidir. O da, yukarıya yaptığım alıntının bir üst paragrafında gene açıkça belirtilmektedir:

"4. Arman ve 2 kişinin ihraç edilmeleri: 12 Eylül sonrasında üçü aynı organda görevlendirilen bu arkadaşlardan ikisi hareketimizin belirlediği

"statüye" haiz kişilerdir."

Görüldüğü gibi tasfiyeciler (nedenlerini, hangi mantıkla bu kararı aldıklarını sonra incelemek üzere) bir gün oturuyorlar ve bir durum tesbiti yapıyorlar. Bu durum tesbitine göre "doğal ayıklanmayı" gerektiren bir "doğal afet" durumu tesbit ediyorlar. Ehh, askeri diktatörlüğün baskı ve terörü istendiğinde "doğal afet" olarak değerlendirilebilir ve "doğal afet" durumunda doğal olarak "doğal ayıklanma" gereklidir. "Doğal ayıklanma" olacağına göre de tedbir almak gerekir. Bu tespitin ardından tasfiyeciler oturup düşünüyorlar ve örgütümüzün selameti için örgütün bütününe tasfiye ediyorlar. Altını çizice çizice "herkes için geçerli olmak üzere" diyorlar, "bütün statüleri iptal ettik." "Askıya aldık". Şu DevYol'un askıcılığı sonunda bizim literatürümüze de böylece girmiş oldu... Dev-Yol'dan öğrenebileceğimiz pek bir şey yoktu ama bizim yoldaşlar öğene öğrene "askıcılığı" öğrenmişler. Ne denir ?

Bu nokta da sormak gerekir; merkezin (ister tasfiyeci olsun, sterse olmasın, fakat hareketin yetkili yürütme organı olarak merkezin) böyle bir karar almaya yetkisi var mıdır? Leninist örgüt anlayışında böyle bir kararın yeri var mıdır? Ya da böyle bir kararı hangi organ, hangi mekanizma alabilir? Birçok yoldaş şimdi bu soruyu kendi kendine sormaktadır, ya da soracaktır. Ve bu sorulara karşı çeşitli cevaplar ortaya çıkacaktır. Cevaptan öteye çeşitli tutumlar alınacaktır. İşte bu noktada Leninist örgüt anlayışı, "Bolşevizm", "Leninizm" çığlıkları arasında ayaklar altına alınacaktır. Ayaklar altına alınacak bir başka şey işe örgütümüzün gelenekleri ve bugüne kadar örgütlenme alanında vermiş olduğu mücadele, bu konudaki tüm pratiğidir. Başkalarının yapacaklarını bir an için bir yana bırakıp biz kendi düşüncelerimizi açıklayalım:

Bırakın Leninist örgüt anlayışını, herhangi bir örgüt içinde de Kongre dışında hiçbir organın bir örgütü tümüyle ortadan kaldırması, "askıya alması" mümkün değildir. Kaldı ki biz komünistler için örgüt, üyelerimizin ve hatta taraftarlarının ortak iradesi demektir. Bu anlamda komünist örgüt bir kere bazı unsurlarca kurulup, yeni üyelerle ortak iradesinin sınırları genişlemeye başlayınca, giderek bu ortak irade üyelerinin de sınırlarını aşınca artık o örgüt kurucu üyelerinin ve giderek üyelerinin örgütü olmaktan çıkar. Örgüt proleter kitleleri kavradıkça, proleter kitleler partinin önderliğini doğrudan benimseyip

onun yolunda yürümeye başlayınca artık o örgüt tüm sınıfın “malı” haline gelmiştir.

Bizim örgütümüzün durumu açık ki böyle bir noktadan oldukça uzak. Bizim örgütümüzün proleter kitlelerle ilişkileri zayıf ya da daha doğrusu yok denecek ölçüde. Bizim örgütümüzün çevresinde gene de bugün hangi noktaya gelmiştir pek belli değil; ama hiç değilse belli bir süre önce büyükçe bir kitle vardı. Ama bizim örgütümüzün belirgin karakteri sadece bunlar değildir. Bizim örgütümüz oldukça kısa bir süreden beri belirli “statülere” sahip insanların ortak iradesi demek olan bir yapıya sahiptir. Bu ortak irade sınırları içinde olan yoldaşların sayısı ise hareketimizin çevresindeki arkadaşlarımızın sayısına oranla küçük, ama son derece küçüktür. Dolayısıyla bizim için her şeyden önce 1) O belirli “statü”ye sahip yoldaşların oluşturduğu bir irade birliği vardır, bu irade birliğinin somut ifadesi ise kısaca örgütümüz, örgütsel yapımız, örgütsel geleneklerimizdir. 2-) İkinci olarak ise örgütümüzün çevresindeki çeşitli statülere sahip insanların oluşturduğu hareketimiz ve hareketimizin irade birliği vardır.

Bizim birinci irade birliğimiz sınırları belli, kuralları belli, örgütsel bir yapısı, organları olan bir yapıdır. İkinci irade birliğimizin ise sınırları daha belirsiz, uçlara doğru, sempatizan arkadaşlara doğru gittikçe bu belirsizliğin daha da arttığı, örgütsel bir yapıya daha gevşek bir biçimde sahip olan, irade birliğinde olduğu gibi sınırlara, sempatizan arkadaşlara doğru gittikçe iyice muğlaklaşan bir yapıdır.

İçinde olduğumuz bu durumumuzda örgütümüzün tüm statülerini “askıya alma” hakkı kimindir? Hangi yetkili organın bu kararı almaya hakkı vardır. Böyle bir karar alınacaksa hangi süreci izlemelidir?

Ancak bu sorulardan daha önce cevaplanması gereken asıl soru belki de böyle bir kararı almak gerekli midir değil midir sorusudur ki ben bu sorunun cevabını kendi açımdan daha ilerde vereceğim. Şimdi sorun öncelikle bu kararı kimin almaya hakkı vardır sorusunun cevabıdır. Bu sorunun cevabı, ihraçlara karşı tutumla birlikte Leninist demokratik merkezîyetçilik anlayışının açılmasını oluşturacaktır. Yukarıda belirttiğim gibi komünist bir örgüt, içinde yaşadığımız toplumun

bütün diğer örgütlerinden çok daha fazla üyelerinin ortak irade birliğidir ve bu ortak irade birliği hareket için, parti için önemli, tarihî her dönüm noktasında, her can alıcı karar da bütün üyelerin katıldığı yoğun bir tartışmanın, her düzeydeki konferans ve kongrelerin bir ürünü olmalıdır. Açıktır ki örgütün tümünün "askıya alınması", ya da daha açık ifadesi ile tasfiye edilmesi ise bir hareketin, bir örgütün, partinin alabileceği en ciddi, en önemli, en tarihi karardır.

Bizim tasfiyeciler açısından ise durum böyle değildir. Onlar için hareket eşittir merkez, hatta daha da daraltarak sadece kendileri olduğu için bir an düşünmeden böyle bir kararı alabilmektedirler. Bir toplantıda veya otuz toplantıda, ama önemli olan kendi kendilerine oturup tartışmakta, durumu değerlendirmekte ve hareketimizi, örgütümüzü doğal afete karşı korumak için, doğal ayıklanma koşullarını göz önüne alarak tasfiye etmektedirler. Ne acı benzerlik; hemen hemen aynı anlayışla Stolipin gericiliği yıllarında Bolşevik Partisi içinde ortaya çıkan tasfiyeciler gibi. Tek farkla.

Bizim yoldaşlar Bolşevik örgütündeki tasfiyecilerden daha farklı bir "statüyü" sahipler, bizim tasfiyeciler bugün "daha hâlâ" örgütümüzün yöneticisidirler. Ortada örgüt kalmamış, örgüt tasfiye edilmiş, belki sadece onların sayısına inmiş, belki de onları da içeren bir biçimde tasfiyeye uğramış. Ne gam! Hareketimizin merkezi, örgütümüzün merkezi böyle istemiş, böyle buyurmuş. Örgütümüzün "statüye" sahip insanlarının iradesi, örgütümüzün çeşitli organlarının iradesi, kısacası dillerinden düşürmedikleri "kollektif irade" başka türlü düşünürmüş, başka türlü karar almış veya alabilirmiş. Bunlar önemli değil. Merkez böyle istemiş ya! Merkez bu hareketi bugüne getiren organ değil mi? O merkez bugüne kadar bizi idare eden araç değil mi? Bugüne kadar kimsenin bundan "açık" bir kuşkusu mu oldu? Bugüne kadar biri, veya birileri çıkıp da merkeze karşı bir lâf mı etti? Herkes merkeze itaatkâr değil mi? Herkes, "statü" sahibi olsun veya olmasın herkes merkeze bugüne kadar "itaat" etmedi mi? Öyleyse, şimdi niye merkez hareketi tasfiye edeceği zaman, bütün "statü"leri "askıya alacağı" yani tasfiye edeceği zaman birilerine sormak zorunda olsun? Gelenek, merkez söyler, gerisi "itaat" eder değil mi? Öyleyse sormak tartışmak niye?

İşte bizim tasfiyeciler böyle düşünüyorlar. Onlar örgütümüzün geleneklerini yok sanıyorlar. Ellerine geçirdikleri yetkileri içinde yaşadığımız bu koşullarda, kendilerince yemden düzenliyorlar ve "örgüt eşittir biz" diyerek her istediklerini yapabileceklerini sanıyorlar. Ama, yanılıyorlar...

Yoldaşlar,

Örgütümüzün inşası oldukça sancılı, zorlu bir çalışmanın, yoğun bir pratiğin, sert tartışmaların ürünüdür. Belirli bir teorik hazırlığın, belli bir pratik faaliyetin ürünüdür. Bizim hareketimize geçmişimizden ciddi bir örgütsel gelenek kalmadı. Veya daha doğrusu üzerine bir şeyler ekleyerek geliştireceğimiz, yolumuzu aydınlatacak bir miras kalmadı. Geçmişimizin örgütleri kabaca T"K"P, TİP ve THKP'dir. Her birinin örgüt anlayışları, çalışma tarzları, örgütsel gelenekleri Türkiye solundaki tüm gruplar gibi şu veya bu hareketimizi de, hareketimizin kadrolarını da şüphesiz etkiledi. Ama bize olumlu bir şey katmadı.

Hareketimiz, zor da olsa, sancılı da olsa kendi örgütsel geleneklerini kendisi yaratmaya çalıştı. Kısacası hareketimiz geçmiş pratiğinin önemli bir kısmını, enerjisinin önemli bir kısmını örgütümüzün yaratılması doğrultusundaki tartışmalara, mücadelelere harcadı. Böyle olması da doğaldı. Devraldığımız onca olumsuzluğa karşı "proletaryanın bağımsız siyasal örgütünü kurmaya" soyunmuş komünistler için örgütlenme tartışmalarının enerjimizin önemli bir kısmını alması sadece doğal değil gerekliydi.

Burada açıkça belirtmek gerekir: Bir kısım yoldaşlarımız hemen her dönemde tartışmaktan kaçındılar, tartışmaları gereksiz buldular. Bu yoldaşlar için örgütlenme tartışmaları yerine, bir başka deyişle kendi geleneklerimizin yaratılması, yerleştirilmesi çabası yerine, Leninist örgüt anlayışının kendi pratiğimize uygulanması yerine "yol alınmalıydı". Ne var ki böyle düşünen yoldaşlara rağmen örgütlenme üzerine tartışmalarımız, sınırlı ölçülerde dahi olsa hareketimizin temel tartışmalarından birisi oldu. Örgütlenme, çalışma tarzı, demokratik merkezîyetçilik üzerine hareketimiz (eksikliklere sahip olsa da, hatalara sahip olsa da) sağlam teorik temellere sahip oldu. Örgütlenme, ça-

İşma tarzı ve demokratik merkezîyetçilik konularındaki teorik netliğimizin aynı ölçülerde pratiğimize yansıdığı ise söylenemez. Denebilir ki pratiğimiz bu konuda teorimizin bir değil, birkaç adım gerisinde kaldı.

Pratiğimizin örgüt, çalışma tarzı ve demokratik merkezîyetçilik üzerine teorik gelişmemizin gerisinde kalmasının başlıca nedeni devraldığımız mirastır. İkinci bir nedeni ise hareketin içinde çeşitli eğilimlerin varlığıdır. (Çeşitli eğilimlerden kasıt, merkez hizbinin iddia ettiği gibi, "hareketimize 76 yılında katılan 3-5 kişilik çevre ve hareketimizin geri kalan% 99.9'u değildir. Bizim şartlarımıza, yani oluşum şartlarına, partileşme şartlarına sahip her harekette olabileceği gibi bizim hareketimizde de çeşitli farklı eğilimler, çeşitli farklı gelenekler yan yana, zaman zaman birbirleriyle çatışarak, zaman zaman ise birbirleriyle uzlaşarak yürümüşlerdir.

Hareketimiz içinde birbirinden farklı eğilimlerin varlığı, üstelik örgüt, çalışma tarzı ve demokratik merkezîyetçilik konularında da farklı farklı görüşlerin varlığı, devraldığımız miras, başlıca bu iki neden, sosyal pratiğimizin teorik netliğimizin gerisinde kalmasına yol açtı. Bu, başka bir deyişle, geleneklerimizin yaratılmasını geciktirdi. Geleneklerimizin aynı sarıcılıkla bütün hareketimizi kavramasına izin vermedi. Bir bölgede bir başka, bir başka bölgede bir başka anlayış, hatta aynı bölgenin bir alt biriminde bir, diğer alt biriminde bir başka anlayışın varlığına izin verdi. Ancak bu olumsuzluklara rağmen, örgütümüzün inşası devam etti. Örgütümüz büyüdükçe, örgütümüzün "statü"lü insanlarının sayısı çoğaldıkça, organlarımızın sayısı çoğaldıkça olumsuzluklarımızın sayısı da azalmaktaydı. Daha bir yeknesak, daha az çelişkili, daha az farklı eğilimlere sahip bir hareket olarak geliştirdik, gelişmeye devam edeceğiz.

Evet, işte bizim örgütümüz bu zorlukların, bu çelişkilerin üzerinde böyle bir doğrultu ile yükselmeye başladı. Ve şimdi, dar bir hizip çıkıyor ve bütün bu süreci bir kalemde yok sayarak, bütün yapılanları, bütün inşaa olanları bir kalemde, bilerek bir muğlaklığa, bir belirsizliğe itmek istiyor. Kısacası büyük bir saygısızlıkla, büyük bir vurdum duymazlıkla yaşanan tüm süreci yok kabul ediyor.

Bir yandan "kollektif irade" deyip duruyorlar, bir yandan ise kollektif iradeyi kökünden silip atıyorlar. Örgütümüzü yok ediyorlar. Parça parça bazı yoldaşlarımızı "ihraç kararı" almaları yetmezmiş gibi bir yandan da bütün "statüleri" ortadan kaldırıyorlar.

Tasfiyecilerin aldığı karara göre artık örgütümüz yok fakat "hareketimiz % 99'luk bütünlüğü ile "Bolşevikçe" yaşamaya devam ediyor.

İşte onların demokratik merkezîyetçilik anlayışı, işte onların örgüt anlayışı, işte onların geleneklerden anladıkları.

Demokratik merkezîyetçilik anlayışları örgütün tüm iradesini yok saymak, merkezi kadir-i mutlak sanmak; örgüt anlayışları var olan örgütü tasfiye etmek ve yeniden sınırları belirsiz, muğlak bir hale sokmak; gelenekten anladıkları ise, tartışmaya tahammülsüzlük, doğal afet koşullarında, doğal ayıklanma koşullarında doğal önderliği ege-men kılmak.

Yoldaşlar,

Kimсенin, ama kimsenin şüphesi olmasın ki örgütümüz yaşamaktadır. Örgütümüz nice çetin, zorlu mücadelelerden geçerek oluştu ve gene zorlu bir mücadele vererek gerek birliğini koruyacaktır, gerek geleneklerini olumlu yanlarını geliştirip, olumsuzluklarını tasfiye ederek koruyacaktır; gerekse de örgütsel yapısını koruyacaktır. İşte, yukarıda, en başta sorduğumuz soruya karşı iki cevap var. Bunlardan birincisi merkez hizbinin cevabı, tasfiyecilik derken, ikinci cevabı da şimdi vermiş olduk. Tasfiyeciliğe karşı amansızca mücadeleden yana olanlar, örgütümüzü korumaktan yana sonuna kadar kararlı olanlar ve geleneklerimize sahip çıkan, onları geliştirmekten yana olanların vereceği cevap budur: Örgütümüzü koruyalım. Hareketimizin birliğini koruyalım. Tasfiyecilere aman vermeyelim.

**TASFİYECİLERİN ANLAYIŞININ TEMEL NOKTALARI NELERDİR ?
ÖRGÜTÜMÜZÜN DEMORATİK MERKEZİYEÇİLİK ANLAYIŞI NEDİR ?**

Hareketimizin demokratik merkezîyetçilik anlayışının temelleri Şubat 1978'de yayınlanan "Proletarya Partisinin Çalışma Tarzı" (PPÇ

Tarzı) başlıklı yazıda ortaya konmuştur.⁹ O günden bu yana geçen 4 yıllık sürede ise demokratik merkeziyetçilik anlayışımız daha sağlam teorik temellere oturmuş, gelişip güçlenmiştir.

PPÇ Tarzı yazısında demokratik merkeziyetçilik üzerine şunları söylüyorduk:

"Proletarya partisinin önderliği, partinin en geniş organik bileşimini temsil edebilmeli ve yığınlarla en sağlam ilişkilere sahip olabilmelidir. Merkezi önderlik ile partinin bütünü arasındaki sağlıklı işleyiş ise ancak demokratik merkeziyetçilik ile sağlanabilir.

"Demokratik merkeziyetçilik partinin işlerliğini sağlamada sihirli değnek değildir. Ancak doğru bir biçimde ele alınıp, doğru bir biçimde parti hayatına uygulandığı takdirde parti işlerliğini sağlayacak olan bir yöntemdir. Dünya komünist hareketinin geçmişinde olduğu gibi, günümüzde de ve ülkemizde de demokratik-merkeziyetçi yöntemin iki yanından birinin abartılması bu yöntemi işlemez hale sokar.

"En kısaca, merkeziyetçilikten anlaşılan, bütün yetkinin bir birimde daha da kötüsü bir tek kişide toplanması değildir. Bu bürokratik bir yapıdır. Örgütün işlerliğini bozup, onu kısır bir döngüye sokacak olan bir tutumdur. Demokrasiden anlaşılan ise sınırsız tartışma özgürlüğü değildir. Böyle bir ortam örgütün laçkalığını, işlemezliğini getirir. Demokrasi adına her kararın alınmasının sınırsız tartışılması ne kadar yanlışsa, örgütü ne kadar işlemez yaparsa, tersine, yani merkeziyetçilik adına kararların bir birim ya da kişi tarafından hiç tartışmasız alınması ve uygulatılması da o kadar yanlıştır.

"Birinci durumda, demokrasinin yanlış uygulanması halinde, partinin karar alması mümkün değildir. Bu, örgütün iş yapmaması demektir. İkinci durumda ise, merkezi yanın tek başına işlemesi durumunda ise merkezi organlar kararlarını alırlar fakat uygulatamazlar. Olsa olsa kararı alan ve kararı uygulayan aynı birim, aynı organ veya aynı kişi olur. Böyle bir örgüt ise kısa zamanda çökmeye mahkumdur.

"Partinin oluşması dönemlerinde demokratik-merkeziyetçi işleyişin merkeziyetçi yanı daha ağır basar. Bu, henüz yeterince örgütlenme-

miş, burjuvaziye karşı yeterince güçlü önlemler almamış ve yeni örgütlenmekte olduğu için demokratik yanını yeterince işletme olanaklarından yoksun olan bir hareket için mümkündür. Ama bu durumda dahi, kendisini yetkili kılan her organ en kısa zamanda, olanakları azami ölçüde zorlayarak hareketin demokratik merkezîyetçi işleyişini gerçekleştirmek zorundadır. Yoksa çarpık yapı partinin örgütlenmesine daha en baştan sızacak ve kalıcı bir biçimde yerleşecektir.

Partinin oluşma dönemlerinde komünistlerin karşısına aşırı demokrasi eğilimleri de sık sık çıkar. Komünist disipline, komünist eyleme uymayan unsurlar daima aşırı demokrasi talebini ileri sürerler. Önderliğe güvensizliği yayarlar, yaymaya çalışırlar. Böyleleri sanırlar ki önderliği oluşturan kişilerin değişmesi ile ya da sadece yaygın tartışma ortamı ile hareket içindeki, parti içindeki bütün yanlışlar, aksaklıklar düzelecektir. Elbetteki bazı hallerde önderliğin değişmesi, yaygın tartışma, hatalarının, aksaklıkların değişmesini, giderilmesini sağlar.

Ama esas olan, harekete, partiye demokratik merkezîyetçiliğin yerleşmesi, yani bütün hareketin partinin sürekli ortak eylemidir. Hareketin sağlıklılığının, devamlılığının başka bir şartı yoktur.

"Demokratik-merkezîyetçilik yönteminin proletarya partisinin kuruluşundan önce harekete yerleşmesi özellikle önemlidir. Bu nedenle ülkemizde, devrimci pratiğimizde bu, önemle üzerinde durmamız gereken bir noktadır. Bugünden kadrolar arasında demokratik merkezîyetçilik anlayışının doğru bir biçimde yerleşmesi yarın proletaryanın devrimci partisinin doğru bir işlerliğe sahip olmasını sağlayacaktır.

"Yukarıda bahsettiğimiz birbiriyle çelişik iki eğilimde bugün kadrolar arasında gözlenebilir. Bir tarafta sorumlulukları kişilere indirecek kadar merkezi işlerlikler, öte yanda ise en geniş (bir başka deyişle en geveze) demokratik işlerlik at başı yan yana gidiyor. Bu her iki yanlış eğilim de proletaryanın devrimci siyasi partisinin oluşmasını geciktiriyor ya da sağlıksız hale sokuyor. Sonuç olarak her ikisi de devrime zarar veriyor.

"Yukarıdan beri demokratik merkezîyetçiliği ilkelerini ve organlara, komitelere dayalı çalışmanın temel ilkelerini anlatmaya çalıştık. Bu ikisinin birleşimi ve bu ikisinin legalite ve illegalite şartlarına uyumunun sağlanması proletarya partisinin çalışma tarzının bel kemiğidir. Ancak bu uyum sağlanabildiği takdirde demokratik merkezîyetçi işleyiş parti içinde devamlı ve kalıcı olacaktır.

"Bazıları demokratik merkezîyetçiliğin legalite ve illegalite şartlarında birbirinden farklı olacağını söylerler. Gerçekte ise bu liberal ya da despotik eğilimin kılıflanmış ifadesinden başka bir şey değildir. Hemen kabul etmek gerekir ki, açık çalışmanın şartlarının son derece zor olduğu ağır baskı dönemlerinde demokratik yan kısmı olarak zayıflayabilir. Ancak bu, dönemin şartlarının, merkezîyetçiliği özel olarak gerektirmesinden değil, organlar arası alış-verişin geniş toplantıların düzenlenmesinin şartlarının olmamasından veya daha zor olmasındandır.

"Ancak organlara dayalı çalışma, komiteler arası ilişki sağlam esaslar üzerinde oturduğu takdirde bu türden aksaklıklar da büyük ölçüde ortadan kalkacaktır. Her üyesi bir parti biriminde, komitesinde görevli olan, bu komiteler arasında düzenli ve karşılıklı rapor alış-verişi olan bir partide, dönemin şartları ne olursa olsun demokratik merkezîyetçilik sağlıklı bir biçimde işleyecektir. Böylesi bir çalışma içinde merkez komitesinden bir işyeri veya semt komitesine kadar bütün organlar, her önemli tartışmada, alt birimlerini tartışmaya ortak etmelidir.

Hareketimizin bir yayınından bu denli uzun alıntılar yapmak biraz can sıkıcı ama gerekli. Gerekli, zira, PPÇ Tarzı yazısı hareketimizin demokratik merkezîyetçilik anlayışının temellerini ortaya koyarken, açık ifadelerle, o gün hareketimizde çeşitli düzeylerde var olan sorunlara da değinmekteydi. Ve bugün hayretle görüyoruz ki, aynı sorunlar, aynı kafa yapısı gene karşımızda. Bu kez daha tehlikeli zira bugünkü tutumunun adı tasfiyecilik.

PPÇ Tarzı yazısı ile hareketimizin örgüte dönüşmesi yani yoldaşlarımızın "statü" sahibi olmaya başlamaları, "yetkili organın" yanı sıra bir dizi "statü" sahibi yoldaşların oluşturduğu organların oluşması aynı zamana rastlar.

Örgütlenmemizde bir dönüm noktası, veya daha doğru bir ifade ile hareketten örgüte geçişimizde karşımızda dağ gibi zorluklar vardı. Bunların en önemlisi mevcut geleneğimizi ki bunu o dönemde kabaca "doğal önderlikler" olarak nitelemekteydik. "Doğal önderlik" anlayışı ise doğal olarak örgütlenmeye, organlı yapıya karşı tutucu bir tavra sahipti.

PPÇ Tarzı yazısının yayınlanmasından sonra hareketimiz içinde örgütlenme, Leninist örgüt anlayışı, çalışma tarzı, organ, organlı çalışma ve demokratik merkezîyetçilik tartışmaları da bütün hızı ile başladı. Bu tartışmalarda oluşan kutuplaşmalar şüphesiz ki proletarya sosyalizmi ile küçük burjuva sosyalizmi arasındaki ayrılıklar değildi. Farklılıklar, kutuplaşmalar esas olarak geçmişimizin mirasının günümüze, günümüzün özgün koşullarına yansımasydı.

Tartışmalar, zaman zaman mücadeleler sürüp giderken örgütlenmemiz de sürdü gitti. İler ki yıllarda PPÇ Tarzı yazısında dikkati çekmeye çalıştığımız, değiştirmeye, yenmeye çalıştığımız anlayışları yok edemeden, şu veya bu biçimde bazen üstün gelerek, bazen da etkinliğini sürdürmesini gözleyerek örgütlenmemizi sürdürdük.

Yanlıştır merkezîyetçilik anlayışına o denil dikkatli çekmemize değmen bu dertten kurtulamadık. Burada dert derken kasıt, kötü, gereksiz veya değişmesi gereken bir merkezin varlığı değildir. Dert merkez ile diğer organlar, "statü" sahibi yoldaşlar, hareketin bütünü arasındaki ilişkilerin sağlıksızlığıdır.

Şüphesiz, "statü" sahiplerinin artması, yeni yeni organların oluşması PPÇ Tarzı yazımızın giderek, tartışla tartışla etkinleşmesi ile olumlu, belirli adımlar atıldı. Artık "merkezîyetçilikten anlaşılan, bütün yetkinin bir tek kişide toplanması" ^H değildi, fakat "bütün yetkinin bir tek organda toplanması" idi.

Adı geçen yazımızda partinin oluşması döneminde, yani hareketimizin yaşadığı koşullarda, merkezîyetçi yanın ağır basabileceğini söylüyor, fakat hemen uyarıyorduk, bu sadece yeni olmanın, demokrasiyi işletmek için olanaklara sahip olmamanın dayattığı koşuldur, derhal aşılmalıdır. Yoksa, "çarpık yapı partinin örgütlenmesine daha en baştan sızacak ve kalıcı bir biçimde yerleşecektir."

Nitekim o günkü uyarının ne denli gerekli ve önemli olduğu bugün ortadadır. Kendini hareketin bütünü sayan bir anlayış, bütün yetkileri bir birimde, hatta bir birimin daraltılmış organında gören bir anlayış. İşte bugün hareketimizin birliğinin örgütsel yapısının karşısına dikilmiştir.

Gene aynı yazımızda açık çalışmanın zorlaştığı baskı dönemlerinde demokratik yanın zayıflayacağını, ancak bunun merkeziyetçiliğin öneminin artmasından değil, "organlar arası alışverişin, geniş toplantıların düzenlenmesinin şartlarının olmamasından veya daha zor olmasından" kaynaklandığını belirtiyoruz.

Tasfiyeci hizibin bugünkü tutumunu tarifliyoruz. O, askeri diktatörlük var, baskı koşulları var, doğal ayıklanmayı gerektiren hal var, öyleyse tüm yetkileri üzerimde topladım, diyor. Bununla da yetinmiyor, örgütü tasfiye ediyor.

Tasfiyeci hizip bütün bunları yaparken kılıfına uydurma çabasındadır. Mümin, Sefer ve Özgün yoldaşlara karşı hareketimizin demokratik geleneklerini tekrarlayıp duruyor ve yavuz hırsız ev sahibini bastırır misali bir de onları suçluyor. Suçluyor, böylece kendisinin demokratlığını kanıtlıyor, suçluyor, böylece 3 yoldaşın "hizip" olduğunu kanıtlıyor.

Tasfiyecilerin yazısı demokratik merkeziyetçilik anlayışlarını açıklıyor :

"Farklı koşullar ve farklı örgütsel gelişim evreleri nedeni ile bu ilkenin (demokratik merkeziyetçiliğin) pratikte farklı biçimlere bürünmek zorunda olduğu ise bilinen bir gerçektir. Bütün ilkeler gibi demokratik merkeziyetçilik de pratik hayatta canlılık kazanır ve ancak pratikte bir anlam ifade eder. Demokratik merkeziyetçilik, onun uygulandığı ortam, onu uygulayan insanlar, bu insanların oluşturduğu örgütün niteliği ve bileşimi ve bunların bileşkesi dikkate alındığında pratik ifadesini bulur."

Bir komünistin gözlerini faltaşı gibi açan ifadelerdir bunlar. Tasfiyecilerin demokratik merkeziyetçilik anlayışını maddelersek:

1. Farklı gelişme evrelerinde ve uygulanacağı ortama göre farklı biçimler alır,
2. Bütün ilkeler gibi ancak pratikte bir anlam ifade eder,
3. Uygulayan insanlara göre değişir, sonuçları çıkar.

Bu üç maddelik anlayışın birinci maddesi Leninizm'e aykırı, hareketimizin üzerinde yoğun olarak tartışılan ve kabul edilen PPÇ Tarzı yazısına tamamen ters, fakat hiç değilse anlaşılır bir yanlıştır, anlaşılır bir sakat görüştür. Sosyalist hareket içinde sık sık rastlanan bir anlayıştır.

Örgütümüzün tüm sürecinde bu anlayışla PPÇ Tarzı yazısı arasında tartışmalar olmuştur. En azından teorik olarak PPÇ Tarzı yazısının bağlayıcılığı kabul edilmiştir. Eğer tasfiyecilerin demokratik merkezîyetçilikten anladıkları bu kadarla kalsa çok önemli değildi, zira bilinen, karşısında mücadele edilen bir anlayışın yeniden ortaya çıkması olarak görülürdü.

"Ortam"a göre, "farklı gelişme evrelerine" göre demokratik-merkezîyetçiliğin farklı biçimler almasına 2. maddedeki anlayış eklenince, tasfiyecilerin görüşü biraz daha ciddi bir yanlışa ulaşıyor.

Demokratik merkezîyetçilik ilkesi, ilke olarak, teorik olarak bir başka şeydir, pratikte işe anlam kazanır. Gerçekten de her teorik görüş ancak pratiğe uygulanabildiği takdirde bir anlam kazanır. Yoksa kâğıtta yazılı olmaktan öteye gitmez. Ama, yoldaşlarımızın anlattığı bu değil. Tasfiyecilerin bu anlayışına göre teori teoridir (fakaaat... çok önemlidir) pratik ise pratiktir. Kitapta söylenen her zaman pratiğe uymaz.

"Hareketimizde dün hangi anlayış hakimse bugün de aynı anlayış hakimdir. Tabii farklı siyasal koşullarda bu anlayışın pratik ifadesi bir parça farklılık gösterecektir. Örneğin, bugün 'bu dönemde merkezîyetçilik ağır basacaktır' diyorsak bu bizim 12 Eylül öncesi anlayışımızın değiştiğini mi gösterir? Hayır. Sorunları ele alma ve çözme yönteminiz yine aynıdır. Leninist demokratik merkezîyetçiliktir. Sadece bu dönemde, 12 Eylül öncesinde doğru ve doğal olan bazı esneklikleri

göstermeyeceğiz, diyoruz. Bu hoşgörülü olmayı bir kenara atmak değildir. Ancak hoşgörünün sınırları daralmıştır.

Çünkü ülkede siyasal koşulları kökten bir değişikliğe uğratan 12 Eylül Askeri Diktatörlüğü hoşgörünün sınırlarını geniş tutmamıza izin vermiyor. 12 Eylül öncesinin esnekliği içinde bir hoşgörü, bu dönemde ciddi kayıplar vermemize yol açabilir, yol açmıştır da.”

Tasfiyeciler bu söyledikleri ile kitapta söylenen ile hayatın ne denli farklı olduğunu anlatıyorlar. Israrla; “bu dönemde merkezîyetçilik ağır basacaktır”, “esnekliğe yer yok” diyorlar. Onların demokratik merkezîyetçilikten anladıkları altı çizili olarak “esneklik”, veya sekterlik. Dün “hoşgörüye”, “esnekliğe” izin veren sosyal koşullar vardı bugün ise bunlar kökten değişti. Öyleyse hoşgörünün yerini cezalandırma, esnekliğin yerini sekterlik almalıdır.

Örgüt içi demokrasiden anlaşılan “hoşgörü” ve “esneklik” olunca yaşadığımız koşullarda gerçekten de “merkezîyetçilik ağır basmalıdır”. Ama komünistlerin demokratik merkezîyetçilikten anladığı iyi koşullarda hoşgörü-esneklik (liberalizm), kötü şartlarda ise cezalandırma-sekterlik (hotzotçuluk) değildir.

Komünistler iyi ya da kötü, tüm şartlarda, demokratik merkezîyetçilikten proleter demokrasisi ile merkezîyetçiliğin en uyumlu bileşimini anlarlar. Bizim için, demokratik merkezîyetçilik ilkimizin sosyal pratiğimizdeki uygulanışında olanakların irademizin dışında kısıtlanması veya genişlemesi söz konusudur. En geniş olanaklarla kongre toplamak veya en dar olanaklarla kongre toplamak en geniş-rahat olanaklarla sorunlarımızı tartışmak veya bunu en sınırlı olanaklarla yapmak.

Ama daima hareketin ortak iradesini harekete egemen kılmak, merkezîyetçiliği, bütün yetkinin bir birimde, bir tek kişide toplanması olarak görmemek.

Tasfiyeciler ise kendilerini merkezi tek yetkili, daha da kötüsü kadiri mutlak görüyorlar. Merkez dün şartlardan ötürü “hoşgörülü- esnek” idi, bugün artık öyle değil. Dün “hoşgörü” bağışlamıştı, bugün bağışlamıyor artık. Yasa koyucu, yargılayıcı hep onlar.

3. Maddede de söyledikleri akıl almaz anlayışları ile demokratik merkezîyetçilik üzerine söylediklerini daha da pekiştiriyorlar: "Demokratik merkezîyetçilik uygulayan insanlara göre değişir" !..

Zahir, insanlar sert karakterliyse hotzotçuluk örgüte egemen olur, yok eğer yumuşak karakterliyse bu insanlar, liberalizm örgüte egemen olur. Akıl alır şey değildir insanlara uygun demokratik merkezîyetçi uygulamanın değişmesi. Hele hele uygulanan insanlara göre de değişiyor olması ortaya komünist bir ilkeden çok macera romanı çıkarır. İlkenin uygulandığı (yani sürü) dik başlı ise kırbacı şaklatırsın, disiplini bir an eksik etmezsin, yok dik başlı ise "hoşgörülü", "esnek" davranırsın ve fırsatı ele geçirince gırtlığına çöker işini bitirirsin. Yeter bütün bu saçmalıklar...

Ne yazık ki tasfiyecilerin demokratik merkezîyetçilik "anlayışları" bu. Bizimki ise ne liberalizm ne de hotzotçu merkezîyetçilik. Proletarya demokrasisi ile merkezîyetçiliğin en uyumlu bileşimi. İşte bizim örgütlenmemizin işlerliğinin yöntemi bu olmalıdır. Böyle düşündüğümüz için de kendini hareketin bütünü sanan, tüm yetkileri kendinde toplamaya hakkı olduğunu sanan hotzotçu anlayışa karşı mücadele edeceğiz. Bayrağımızda sadece demokrasi yazmıyor, demokratik merkezîyetçilik yazıyor, öbür yanında ise "tasfiyeciliğe hayır!" Tasfiyecilerin demokratik merkezîyetçilik anlayışları burada bitmiyor. Yukarıdaki alıntıyı izleyen satırlarda ise aynen şunlar söyleniyor: "Bunun dışında demokratik merkezîyetçiliğin gereklerini sayarak 'bunları uyguluyor muyuz uygulamıyor muyuz? tartışması bir anlam ifade etmez."

Evet, yoldaşlarımız için demokratik merkezîyetçiliğin gerekleri bir anlam ifade etmiyor. Ama oportünizmin kaşarlanmış taktiği bu akıl almaz demokratik merkezîyetçilik "anlayışını" 3. Enternasyonal'den "Parti Örgütlenmesinin İlkeleri" alıntısıyla süsleyip tamamlıyor. Fakat yoldaşlar, sizin için o ilkeler insanına göre değişiyor. Boşuna hareketimize gereksiz gerekleri "uyguluyor musunuz , uygulamıyor musunuz" diye anlatmayın. Canınız isterse uygularsınız, istemezse uygulamazsınız. Öyle ya demokratik merkezîyetçilik insanlara göre değişir. Ve demokratik merkezîyetçiliğin uygulaması dahi sizin inhisarınızdadır. Sız uygularsınız veya uygulamazsınız. Ve bütün bu söyledikleriniz, savunduklarınız, yaptıklarınız demokratik merkezîyetçilik öyle mi?

Tasfiyecilerin demokratik merkeziyetçilik üzerine bir başka söyledikleri de seçimlere ilişkin. Bu yoldaşlar yazılarını tartıştıkları üç yoldaşın "Marksist Leninist bir örgütte demokratik merkeziyetçiliğin en sağlıklı bir biçimde işlemesi seçim sistemiyle sağlanır" demelerine köpürüyorlar. Ve; "eğer ortak bir ideolojik temel, karşılıklı yoldaşça güven, eleştiri, özeleştiri, karşılıklı rapor alışverişi, kolektif sorumluluk ve çalışma anlayışı varsa seçim mekanizması demokratik merkeziyetçiliğin gerçekten de en mükemmel bir biçimde işlemesini sağlar" diyorlar. Doğudur, bütün bunlar varsa, yani ortada komünist bir örgütlenme varsa, seçim mekanizması demokratik merkeziyetçiliğin en mükemmel biçimde işlemesini sağlar. Tasfiyeciler üç yoldaşımızı ve daha önce ihraç edilen 5 yoldaşımızı ve onlarla birlikte tavır alacak tüm yoldaşları kendileri ile ortak bir ideolojik temele yoldaşça güvene sahip olmamakla suçladıkları için, "özeleştiriye kişilik eksikliği" diye gördükleri iddiasında oldukları için bizim örgütümüzde seçim mekanizması geçersizdir diyorlar. Yoldaşlar, siz hareketimizin %99.9'u olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Muzuratlar gidince, yani şu % 0.01 gidince, geriye kalanlar arasında da yoldaşça güven, ideolojik birlik, eleştiri, özeleştiri, karşılıklı rapor alışverişi, kolektif sorumluluk vs" olmayacak mı? Öyleyse niye seçimden kaçarsınız. Niye konferanslar, kongreler toplanmasından ilke olarak kaçarsınız. Niye sorunların enine-boyuna tartışılmasından kaçarsınız? Sız ki, "güvendiğimiz ideolojik-politik çizgiyi ortaya koyup geliştirenlersiniz. Sız ki kadir-i mutlak yöneticilerimizsiniz, kendinize güvenmiyor musunuz? Yoksa "başka çelişkilerden mi korkuyorsunuz? Nedir dilinizin altındaki bakla, çıkarın.

Ama siz "ilke" olarak seçimlere karşısınız. "Ya beğenmedikleriniz seçilirse", ya koltuklarınızdan olursanız. Örgüt içinde etkinlik için mücadeleye yer yok. Koltuğu kapan bir daha yerini terk etmemelidir.

Seçimlere "ilke" olarak karşısınız. Zira tartıştığınız, veya daha doğrusu suçladığınız, küfürler yağdırdığınız yoldaşlar ne dünkü şartlar altında, ne de bugün seçim istemiyorlar. Seçimler üzerine alıntı yaptığınız Özgün yoldaşın gene seçimler üzerine söylediklerini niye değerlendirmiyorsunuz? Yazınızın okuyucularına o söylediklerini de anlatmıyorsunuz?

Özgün yoldaş şunları söylüyor:

"Açıktır ki M-L bir örgüt içerisinde demokratik merkeziyetçiliğin en mükemmel bir şekilde işlemesi seçim mekanizması ile sağlanabilir. Ancak gerek hareketin inşa halinde oluşu, gerekse objektif koşullar bu mekanizmanın gündeme gelmesini engellemiştir." İşine geldiği gibi alıntı yapan Dev-Yol 'culardan bir huy daha kapmışsınız. Yazık.

Yoldaşlar,

Bugün tek bir yoldaş, Sefer, Mümin, Özgün veya "ihraç edilen X kentinin A organı veya onlardan yana tavır aldığını şu ana kadar açıkça ifade eden hiçbir yoldaş kongre konferans seçim talep etmiyor. Dün bu beceriyi gösterememiş bir hareketin bugün çok daha sınırlı olanaklar içinde kongre-konferans toplaması mümkün değildir.

Sefer, Mümin, Özgün yoldaşlar bu durumu açıkça, netçe herkesin anlayabileceği açıklıkla anlatıyorlar. Ama ilkenin, seçimlerin gerekliliğini, doğruluğunu vurguluyorlar. Bizlere bir anlayış anlatıyorlar. Dün olanaklarımız yoktu, genişti gene yapamadık. Makul nedenlerimiz olabilir. Bugün yapamayız. Olanaklarımız iyice sınırlı.

Peki yarın? Elbetteki toplayacağız kongremizi, konferansımızı. Çünkü tasfiyecilerin sandığının tersine dünya komünist hareketinin geleneği bu. 15-20 yıllık bir tarihi süreç içinde RSDİP 10 kongre ve bilmem kaç konferans toplamış bütün Rusya çapında... Bu geleneğin dışında bir tek bizim T"K"P var. Tasfiyeciler gelenek olarak bir onu görüyorlar besbelli! Bir kere daha yazık!

Tasfiyecilere göre biz Maden-İş'de seçim isteriz. Yapılmayınca eleştiririz. Doğudur. İGD'de seçim yapılmayınca eleştirmeyiz. Yanlış-tır. Eleştiririz. T"K"P'yi eleştirdiğimiz gibi. Aynı şekilde kendi örgütlerimizde de, gençlik örgütünde de, demokratik merkeziyetçiliği egemen kılarız. "Demokratik merkeziyetçilik yan örgütlerde de, diğer sınıfsal örgütlerde de uygulanması gereken bir yöntemdir". Dün böylesi örgütlerin kongre toplaması, seçim yapması olanağı vardı. Ama tasfiyeciler seçimlere karşı... (Gençlik örgütü üzerine burada tartışmaya girmeye gerek yok. Hareketimizin yayın organlarına, özellikle de 16 Haziran 1980 tarihli yazımıza bakmak yeterlidir. Ama kitapta yazılan hayata uymaz ki! Demokratik merkeziyetçilik de olduğu gibi gençlik örgütü üzerine de yazılanlar yapılanlardan farklı olabilir. Sahi, tasfiyecilerin

"o güvendidikleri ideolojik- politik çizgiyi ortaya koyup geliştirenler kimlerdir?")

Bugün kongre toplamanın, seçim yapmanın olanakları yok. Ama demokratik merkezîyetçilik ilkesini doğru dürüst kavradığımız takdirde, her şart altında olduğu gibi günümüz şartlarında da demokratik merkezîyetçiliği hoşgörüyeye-esnekliğe" veya bunların tersine kapılmadan uygulama olanağı vardır. Önce ortak iradeye güvenmek gerek. Sonra yoldaşlara güvenmek gerek. Sonra da " var olan farklı görüşü şu ya da bu biçimde bastırmama"yı öğrenmek gerek.

Teorik çizgisine güvenenler için tartışma büyük bir olanaktır. Zira ancak tartışma olanağı ortaya çıkınca görüşlerimizi daha çok anlatma, diğer yoldaşları ikna etme şansına kavuşuruz. Tartışmayı gevezeliği sevdiğimiz için değil bu nedenle isteriz. Örgütün merkezi ise "farklı görüşleri" tartışmayı hasır altı etmek veya tartışma isteyenleri ihraç etmek gibi "şu ya da bu biçimde bastırmamalı" aksine tartışmayı sevinerek kabul etmeli, böylelikle görüşlerini örgütüne bir kez daha anlatma olasılığını ziyan etmemelidir. Hele "o güvendiğimiz ideolojik-politik çizgiyi ortaya koyup geliştirenlersek" tartışmadan hiç kaçmamalıyız.

Bir zamanlar Dev-Yol gençlik örgütlerinde bizimle tartışmanın safalarına zarar verdiğini, bizim "zararlı görüşlerimizin tartışıldıkça kendi hiziplerine zarar verdiğini gördü ve ipler, yönetim onun elinde olduğu için bizi gençlik örgütünden attıydı.

Demokratik merkezîyetçilik üzerine tasfiyeciler son olarak Sefer, Mümin ve Özgün'ün yazılarından, onların demokratik merkezîyetçilik anlayışlarını maddelendirerek özetliyorlar:

"Görüldüğü gibi arkadaşların savunduğu demokratik merkezîyetçilik'ten şunlar anlaşılmaktadır:

1.) Örgütün sınırları belirsiz olmalıdır. "Yeni yol arayıcıları", düşenleri, kaçanları, ilke kural tanımayanları vb içeren Menşevik örgüt olmalıdır.

2.) Hareketimiz 'Bolşevik partisi' olmadığı için, örgüt yıkıcılığı, 'Eleştiri özgürlüğü' ve hiziplerin varlığı serbest olmalıdır. Hareketin

önderliği demokrasiyi dumura uğratmamak için hiç kimseyi hareketten uzaklaştırmaya hakkı olmamalıdır.

3.) Özellikle hizip kurma, hiziplerin varlığını ve sürekliliğini siyasi güvenceye almak zorunludur. Harekette azınlık, çoğunluk olmamalıdır. Bugünkü çoğunluk ise azınlığa uymalıdır. Çoğunluk yani hareket kendisini feshetmelidir. Bütün hizipler nisbi temsille varlığını sürdürmelidir.

Tasfiyecilerin Sefer, Özgün ve Mümin yoldaşların yazılarından nasıl bu tespitleri yaptıklarını anlamak zor. Üç yoldaşın yazılarında yukarıdaki anlayışı anımsatabilecek sadece iki nokta var. Bunlardan biri Özgün'ün yazısındaki Bolşevik partisi ile hareketimizin durumunu karşılaştıran bölüm ile tasfiyeci hizibin 'yeni yol arayıcıları' "kaçaklar", "ilke kural tanımayanlar" diye nitelediği "ihraç" edilen üç yoldaşa karşı alınan tutuma karşı çıkmaları. Gerisi ise tamamen tasfiyecilerin hayalleridir.

Nisbeten ayakları yere basan iki iddiaya da burada cevap verelim:

Tasfiyecilerin Özgün, Sefer ve Mümin yoldaşların demokratik merkeziyetçilik anlayışları olarak yaptıkları tespitin 2. maddesi Özgün yoldaşın yazısına dayanıyor. Özgün yoldaş hareketimizin durumu ile ilgili şunları söylemiş :

"Hareketimiz kendisini Bolşevik partisi olarak görüyorsa getirdiği bütün yaklaşımlarda ve atma eyleminde haklıdır. Ama şurası bir gerçek ki ne hareket Bolşevik partisidir, ne de atılan arkadaşlar yerli Bogdanovlardır.

Bu yazılanların üzerine tasfiyeciler hezeyanla bağırmaya başlıyorlar. "Biz Bolşeviğiz, nasıl bize Bolşevik Partisi değiliz dersiniz."

Yoldaşlar

Bolşevik olmak, Bolşevik geleneklere sahip çıkmak, onları özümlemeye çalışmak başka şeydir (ki tasfiyecilerin böyle bir konumları da yoktur), Parti düzeyine yükselmiş olmak başka şeydir. Örneğin, basit bir farklılıktır ama Parti kongre ile kurulur. Parti organları kongre ile seçilir. (Ne çirkin laflar değil mi? Kongre, seçim!)

Parti düzeyine yükselen bir örgütün yapısı ile bizim konumumuzdaki bir örgütün yapısı farklıdır. Biz kendimize partileşmeyi yakın hedef olarak aldık. Örgütlenmemizin yapısını bugünden parti yapısı olarak oluşturmaya başladık, ama, bunlara rağmen parti olmadığımızın bilincinde olmalıyız. Özgün yoldaşın söylediklerini burada bir kez daha tekrarlayalım: “Bizim gibi hareketlerde her atılma, her tasfiye eylemi beraberinde onulmaz yaralar getirir.” Gerçekten doğrudur ve halde bu durumdayız. Ama tasfiyeciler için hal böyle değildir. Muzurlar atıldı, atılıyor, geride ise %99.9'luk çoğunluğu ile hareket duruyor. Tasfiyecilerin 3 yoldaşımızın yazı ve tutumlarından çıkardıkları bir başka şey ise X kentinin A organının tasfiyesine karşı çıkmakla Menşevik durumuna düşmeleridir!

Çamur en kolay karalama yöntemidir. Sen Bolşevik geri kalan herkes ise Menşevik ve hatta Mao'cu, Troçkisttir. Neden böyledir orası belli değil. Sen itham et yeter.

X Kentinin A organı niye "yeni yol arayıcısı"dır, niye "kaçaktır", ilke kural "tanımaz"dır. Tasfiyecilere göre bu yoldaşlar ortaklaşa kaleme aldıkları yazıda hareketimizi bir "arınmaya", ideolojik-politik çizgiyi tümüyle inkâra çağırırmaktaydılar. Ve sadece ilgililerin bilmesi gereken bilgiyi de yazılı olarak ifşa ederek, yazılarını rastgele dağıtmaya başlamışlardır. “Malum yöntemlerle” hizipçilik yapmışlardır. Kendilerince yeterince tartışılmış ve özeleştiriyeye davet edilmişlerdir. Kurallara uymadıkları için atılmışlardır.” Bu iddiaları inceleyelim:

3 yoldaşın ortaklaşa yazı yazmaları yanlış mıdır? Tasfiyecilere göre yanlıştır. Bize göre doğrudur. Bir organın üç üyesi birlikte yazı yazabilirler. Kaldı ki örgüt içinde bağımsız bir örgütlenme yaratmadan değişik organlarda çalışan üç üye de ortak yazı yazabilirler.

Bunda yanlış olan bir yan yoktur. 3 yoldaş yazılarını merkeze vermişler.

Tasfiyecilere göre yazılarını “rastgele” dağıtmışlar. Yanlış yapmışlar. Hareketimizi arınmaya, ideolojik- politik çizgisini tümüyle inkâra çağırmışlar. Böyle olsaydı tasfiyecilerin suçlamalar haklılık taşırdı ama üç yoldaşın yazısı ortada. Hareketimizin ideolojik-politik çizgisi-

nin inkârı istenmiyor, istenen belirttikleri noktalarda tartışma açılmasıdır. Görüşlerimizin geliştirilmesidir, doğrularımızın egemen kılınmasıdır, yanlışlarımızdan 'arınmamız'dır. Ama, tartışmadan korkan mantık, teorik görüşlerine güvenmeyen mantık elbette ki böylesi istekleri olumlulukla karşılayamaz. Taşındığı teorik zaaftan ve daha önemlisi tasfiyecî anlayıştan dolayı böyle taleplerle ortaya çıkanları "inkârcî" "kaçak" ve "dönek" diye lanetler.

Tartışma isteyenler niye "inkârcî", "kaçak" veya "dönek" olsun. Teslimiyet mi istiyorlar? Yapılanlardan nedamet getirilip askeri diktatörlüğe teslimiyet mi öneriyorlar? Yoksa Türkiye sosyalist hareketi ağır bir mağlubiyet aldı, yenilgi yıllarındayız, söylediklerimizi, yaptıklarımızı gözden geçirelim mi diyorlar? Daha sağlıklı ileriye doğru yürümenin yolu budur mu diyorlar?

Aklı selim sahibi her yoldaş 3 yoldaşın yazılarını ve II. yazılarında tasfiyecilerin kendilerine nasıl saldırdığını okuyup yargısını verebilir. Sadece ilgililerin bilmesi gereken bilgileri ifşa etmeye gelince. Bu nedir anlamak zor. Hangi örgüt sırrını ifşa etmişler? Koskocaman bir yalan. Ama diğerleri ile birleşince tasfiyecilerin yazısını okuyup diğerlerinin yazısını okuma olanağı bulamayanlar için gerçekten önemlidir. Bütün suçlara karşı "hoşgörülü" olunabilir ama örgüt sırrı başka bir sorundur... "Çirkin bir kurnazlık.

Özetle, 3 yoldaşın tutumunda yanlış olan bir tek yan var; yazılarını rastgele dağıtmış olmaları. Biraz aşağıda yoldaşların bu hataları karşısındaki tutumlarına değineceğiz.

Tasfiyecilerin bir iddiaları da Özgün'ün "düşüncelerini yayın organları aracılığı ile tüm harekete duyuramayan bazı arkadaşlar görüşlerini yakın çevrelerine anlatmaya başladılar" sözler üzerine dayanıyor. İşte hizip! Oysa biz organlarda tartışırız. Bu iddiada bulunan yoldaşlar Özgün yoldaşın aynı yazısındaki ithama maruz kalan yoldaşlardır. Özgün kendi çalıştığı komitede geçen bazı olayları anlatıyor, Çalıştığı komiteye (ki üç kişiden oluşuyor) 2 yoldaşın daha katıldığını, bu 2 yeni yoldaşın tam bir hizip gibi örgütlü bir biçimde diğer 5 yoldaşa karşı mücadele ettiğini, buna karşı kendisi dahil 5 eski yoldaşın ise kendi aralarında veya başkalarıyla örgütlenmediğini, aksine "uzlaşıcı" olduklarını anlatıyor.

Ama tasfiyeciler Özgün'ün bu sözleri ile ilgili değiller, ilgilenmek işlerine gelmiyor, onlar daha çok suçlayıcı olmaktan yanalar: ve Özgün'ü hizip oluşturmakla, üstelik harekete katıldığı andan itibaren hizip oluşturmakla suçluyorlar. Cevap gene Özgün'den geliyor : “Harekete girdikten sonra hepimiz hareketin bizlere verdiği görevler doğrultusunda çalışmaya başladık. Ben kendime ilişkin şunları söyleyebilirim: harekete girdiğim andan itibaren ahbap çavuş, feodal vs ilişkilerden olabildiğince kaçındım. Örneğin geçmiş çalışma alanım Y kenti olmasına karşın Y'ye hemen hiç gitmedim. Oradan gelip bana çeşitli sorunlarını açan arkadaşlara tüm sorunlarını Y'deki sorumlularıyla halletmeleri gerektiğini anlattım. Kısacası kendimi kayıtsız şartsız harekete teslim ettim. Üstelik hareket içerisinde bunun aksı yönünde birçok tavır ve davranış gördüğüm halde böyle davrandım. Çünkü, böylesine bir davranış gerçek bir kaynaşmanın ön şartıydı.”

İhraçlarla ilgili bir başka nokta da ihraç edilenlerin özeleştiriyeye çağırılmaları ve onların da özeleştiriyeyi yapmamalarıdır. Özgün ise bu yoldaşlardan istenen özeleştirisinin “kişilik noksanlığı” olacağını söylüyor.

Eğer ortada özeleştiriyeyi yapılmasını gerektiren bir sorun var da özeleştiriyeyi yapılmıyorsa veryansın etmek gerekir. Özeleştiriyeyi “kişilik noksanlığı” sananlara karşı tavır almak, mücadele etmek gerekir. Böylesi tutumlar liberalizmdir, örgüt tasfiyeciliğine yol açar. Ama özeleştiriyeyi yapmaları istenen yoldaşların durumu nedir? Onlardan istenen özeleştiriyeyi “biz hata yaptık, görüşlerimizin pratiğimizizin tartışılmasını istedik” şeklindedir. Böyle bir “özeleştiriyeyi” ruhani önder (bizim tasfiyeciler olarak anlayın) önünde “bizi atmayın” diye yalvarmaktır, düşünceye saygısızlıktır. Proleter ahlakına ve proletaryanın aydınlarının ahlakına uygun değildir. Kendi düşüncesine saygısızlık edenin kişiliğinde noksanlık vardır.

Ama “ihraç” edilen yoldaşlar kişiliklerini koruyarak özeleştiriyeyi yapıyorlar. Kural dışı davranışlarının nedenlerini anlatıyorlar ve özeleştiriyeyi yapıyorlar.

“İşlerlik hiçe sayılmıştır, yol yordam kural tanımamazlık vardır eleştirisini değerlendirelim. Tartışmacı arkadaşla en çok tartıştığımız bu konuda hareketin eleştirisinin haklılık payı vardır. Bu konuda özeleştiriyeyi

yapmanız gerekiyor. Bizlerin her ne kadar nitelikli oldukları hareketimizce de kabul edilen ama statüleri geri olan özel olarak seçip tartışmayı uygun gördüğümüz üç arkadaşla, gerek yazının hazırlanması sırasında gerek yazı hazırlanıp harekete verilmeden önce yazının okutularak bu arkadaşlarla tartışılması ilke ve kurallara terstir. Evet ilke ve kurallarca belirtilen tavrın tersi olduğu halde, ne yazık ki hareketimizde uzun süreden beri ve çeşitli düzeyde sürüp gelen böylesi hatalı davranışlar sanki normal yol yordam haline gelmişti. İşlerlik (yanlış olduğu halde) sık sık bu şekle bürünüvermekteydi. Yol yordam işlerlik gibi hareket içinde pek yazılı olmayan ama bir görenekmişçesine aktarılıp uyulan şeyler nasıl aktarılırsa, nasıl görülürse öyle uygulanır. Biz de doğru olana değil, yanlış olan pratikteki duruma benzer davranarak hataya düştük. Bu ise işlerliğin hiçe sayılması değil, olumsuz olan işlerliğe (tamamen bile değil kendimizi kaptırmamızdır.

İşte komünist tutum budur. Bu yoldaşların iki yazıları da, ama özellikle II. Yazı'ları dikkatle okunmalıdır. Tasfiyecilerin tutumlarının, anlayışlarının güzel bir anlatımıdır. Hareketimizin birliğine, örgütsel yapımıza karşı başlatılan tasfiyeci kampanyanın güzel bir teşhididir. Yoldaşlar,

Gerek "ihraç" edilen 5 yoldaşın gerekse de Sefer, Özgün ve Mümin yoldaşların yazılarının bir bölümü kendi durumlarını ve kendilerine karşı alınan tutumu açıklamak için demokratik merkezîyetçilik anlayışını tartışıyor. Merkez hizibinin yazısı ise çarpıtmaları, dedikoduları ile esas olarak hep bu konuyu "tartışıyor". Bir hizip yaratıyor, sonra kendi demokratik merkezîyetçilik görüşünü anlatıyor ve nihai olarak da kendi hayalinde yarattığı hizibi mahkûm ediyor. Yazı esas olarak karşı çıktığı yoldaşların vurguladığı ana sorunlarla ilgilenmiyor. Sadece kısa bir çamur atma yöntemi ile değinip geçiyor fakat o kadarıyla da gene de tartışılacak malzemeyi bırakıyor.

"THKP/C'NİN İNKÂRI"

Tasfiyecilerin yazısının önemli bir bölümünü Özgün yoldaşın yazısından yaptıkları bir alıntıdan sonra devam eden "THKP7C" oluşturuyor.

Özgün yoldaş bir grup yoldaşı ile birlikte hareketimize katılışını anlatıyor ve diyor ki "hareketimiz 71 hareketinin içerisinde ve onun inkârı (abç) olarak ortaya çıktı."

Tasfiyeci klik "ihraç" ettiği 3 yoldaşın yazısında "inkâr" kelimesi geçtiğinde nasıl tüyleri diken diken olmuşsa burada da "inkâr" kelimesinin geçmesi ile ayağa fırlıyor. "O güvendiğimiz ideolojik-politik çizgiyi ortaya koyup geliştirenler" olmalarına rağmen hareketimizin yayınlarını teorik çalışmalarını ya iyi okumamışlar, ya da duyarak "yazmamışlar" (!) ya da bu işlerle hiç alakaları yok... 2 Haziran 1980'de yayınlanan "Ret ve İnkâr" başlıklı bir yazı var. Orada şunlar yazılı: "İnkâr etmek terimini, Marx ve Engels'in Almanca 'Aufhebung' teriminin karşılığı olarak kullanıyoruz. Aslen Hegel'in olan bu kavram, eski bir biçimi, olumlu muhtevasını muhafaza ederek aşmak ve yeni bir biçimi bu muhteva temelinde kurmak anlamına gelir. Örneklersek, Marx Hegel'i reddetmemiş, onun olumlu muhtevası olan diyalektik düşünce yöntemini muhafaza ederek idealist kabuğunu bir yana atmış, onu inkâr etmiştir".

"İnkâr" kavramının anlamını bilmediklerinden veya bilip de bilmezlikten gelmelerinden tasfiyeciler "74 sonrasında THKP adını kullanmadığımıza ve özeleştirimize bakarak hareketimizin THKP'nin inkârı (abç) olduğunu sanan şaşkınların güleriz haline. Sizler güledurun yoldaşlar, yayın organlarımız şu anda kahkahadan kırılıyorlar...

Yoldaşlar,

Tasfiyecilerin hareketimizin "THKP/C'ciliğini , onun "inkârı" olmadığını anlatan sayfalar dolusu sözleri üzerinde fazla durmamak gerekir. Üzerinde ileride duracağımız tek yan THKP/C'cilik yaparken değişip geçtikleri bazı sorunlardır. Ama yoldaşların tartışmak istedikleri başka dertleri varsa ileride, başka bir zaman tartışmak gerekir.

KİTLE, KİTLE ÇALIŞMASI, GÜÇ OLMA ANLAYIŞI VE PRO-LETARYA SOSYALİZMİ

"M-L literatürde kitle sözcüğü siyasal ve değişken bir kavramdır. Belirli sınıf ve tabakaları ifade etmekte kullanılan bir sözcük değildir. Kitle toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi olanlarla belirlenen ve mücadelenin gelişmesiyle daha çok sayıda insanı kapsar hale gelen bir kavramdır. Tasfiyeciler Mümin, Sefer ve Özgün yoldaşlara "kitle" kavramı ile oynamakla suçluyor ve kendi "kitle" anlayışını böyle anlatıyor.

Bu tanımın birinci kısmı doğrudur. Kitle sözcüğü siyasal ve değişken bir kavramdır. Bir sınıfı veya birden çok belirli sınıfı ifade etmez. Bunlar doğru. Ama bunları doğru olduğu için tasfiyecilerin kitle tanımının ikinci satırı tamamen yanlış. Kitle sözcüğü her zaman "toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi olanlarla belirlenen kalabalıkları" ifade etmez. Örneğin faşist harekette kitlevidir veya olabilir.

Burjuvazinin kitle partileri vardır vs. Kısacası "kitle" sözcüğü sosyalistlerin inhisarındaki bir terim değildir.

Sefer, Mümin ve Özgün yoldaşlar özetle şunları söylüyorlar: 71 özeleştirisi ile öncü savaşı anlayışını mahkûm ettik. Devrimin ancak kitleleri örgütlemekle olacağını ortaya koyduk. Ancak şu noktada sorunun özünün genel olarak kitleler değil, özel olarak işçi sınıfı olduğu gerçeği yeterince aydınlığı çıkmadı (Özgün'ün yazısı) ve "Hareket, geçmişin (71'in) değerlendirmesini yaparken taşıdığı zaaflla öncelikle 'kitlevi güç olma' anlayışı ile yürümüş, işçi sınıfının yerine geçirilen başta öğrenci gençlik olmak üzere -küçük burjuvaziye de kapsayan- bir kitle anlayışı ile etki ve hareket sahası genişletilip, örgütlenilmeye çalışılmıştır." (Sefer'in yazısı.)

Tasfiyeciler iki yoldaşın bu söylediklerine önce "71 özeleştirimiz" açısından karşı çıkıyorlar ve gereksiz bir çaba sarf ediyorlar. Onlar "İnkâr" kelimesine takıldıkları için yoldaşların 71'e değin söylediklerinin kelimesini anlamıyorlar. Öte yandan Sefer yukarıdaki alıntıyı izleyen satırlarında bu konuda yeterince cevap veriyor tasfiyecilere. Ayrıca burada cevap vermeye gerek yok.

Tasfiyeciler THKP/C ve 71 özeleştirimiz üzerine sayfalarca yazıyorlar fakat Sefer ve Özgün yoldaşların esas söylediklerine ucuyla dokunup geçiyorlar. Onlar daha çok ne kadar çok olduğumuzu kanıtlamakla ilgililer ve THKP ve "güç olma anlayışı" ile ilgililer. Özgün "3-5 kişilik bir gruptan" geldiğini söylüyor ya!

"Bizim 'güç olmak' gücümüzü daha çok arttırmak için çalıştığımız doğrudur. Bundan daha doğal bir şey olabilir mi? Siyasal mücadele karşılıklı mevzilerini alıp birbirine taş atan 3-5 kişilik grupların yürüttüğü bir mücadele değildir. Siyasal mücadele, toplumsal güçlerin birbiriyle çarpıştığı, egemenlik için yürütülen bir mücadeledir. Eğer 'güç olmak' sizin de 'işçi sınıfına ve sosyalizme katkıda bulunmak' mümkün olabilseydi, bu arkadaşların kendilerinin '3-5 kişilik grubu'nu feshederek hareketimize katılmalarına ihtiyaç kalır mıydı?

"Bu arkadaşlar 'güç olmaktan' korkuyorlar. 'Güç olmaya karşılar. Kitle çalışması yapmanın anlamı nedir ki eğer 'güç olmak' istemeyeceksek."

"Eğer şöyle denilse 'Sahip olduğumuz güçler içinde proletaryadan kazandığımız güçler azdır, yetersizdir. Proletarya saflarında daha fazla güce sahip olmalıydık. Doğudur. Proletarya arasında daha fazla etkinliğimiz olmalıydı. Ve hareketimiz daha fazla proleter güçlere sahip olmalıydı. Bu alanda hareketimiz yetersizdir, olanaklarını İYİ değerlendirmemiştir. Arkadaşların 'eleştirilerini böyle anlamak isterdik. Ama maalesef onların ortaya koyduğu mantık esas olarak 'güç olmaktan' korkan, güç olmaya karşı olan bir mantıktır. Çünkü bu arkadaşlar aslında kitle çalışmasına karşıdırlar.

"Bunlar tasfiyecilerin yazılarından alıntılar.

Yukarıdaki kitle tanımı ile bu alıntılardaki "güç olma" anlayışı birleşince düşünceleri, anlayışları biraz daha netleşerek ortaya çıkıyor.

Komünistlerin "sözlüğü" proletarya ile başlar. Bizim azami programımız proletarya diktatörlüğünü amaçlar. BİZ, bugün, proletaryanın devrimci partisini oluşturmak için mücadele ediyoruz. Ve biz, proletarya hareketi ile sosyalist hareketin birliği için çalışıyoruz. Bunlar komünistlerin "alamet-i farikaları"dır.

Bizim yoldaşlar ise varsa yoksa “güç olmayı”, “kitle çalışmasını” görüyorlar, biliyorlar, ve onların gerçek “alamet-ı farikaları bu terimler. Kitle çalışması yapmak, daha büyük kitleleri kucaklamak ve güç olmak. İşte kafalarındaki bu. Biraz daha ilerletirsek, bu güçlerle proletarya hareketi ile sosyalist hareketi birleştirmek ve proletaryanın devrimci partisini kurmak...

Yoldaşların bu söylediklerini komünistlerin diline, bizim dilimize çevirirsek; çeşitli emekçi sınıf ve tabakalar arasında yaygın bir çalışma, bu çalışmanın ürünü olarak çeşitli sınıf ve tabakalardan büyük (göreceli) bir güce ulaşmak ve sınıflar cümbüşü olan bu güçle proletarya hareketi ile sosyalist hareketi birleştirmek ve gene aynı sınıflar cümbüşü güçle çok sınıflı bir parti oluşturmak: işte size emekçiler partisi.

Yoldaşlar,

Bizim partimiz proletaryanın partisidir. Bizim gücümüz proletaryanın muazzam gücüdür. Biz proletarya hareketi ile sosyalizmi birleştirmek için mücadele ederiz.

“Bunlar güç olmaktan korkuyorlar, kitle çalışmasından korkuyorlar.” Doğudur yoldaşlar. Biz küçük burjuva sınıfsal temelli güçlerden, küçük burjuva sınıfsal temelli (fakat sosyalist ideolojili) bir partiden korkmalıyız. Böyle bir partide bizim işimiz yoktur. Biz küçük burjuva kitlelerin gücünden korkmalıyız.

Biz işçi sınıfının muazzam güçleri örgütsüz, siyasal mücadelenin dışında ve sosyalizmden uzakken küçük burjuvalar arasındaki kitle çalışmasından korkmalıyız.

Sefer ve Özgün yoldaşlar tastamam bunu söylüyorlar ve her ikisi de kendi pratiklerinden örnekler vererek hareketimizin geçmiş pratiğini tartışıyorlar.

Sefer hareketimizin sendikal çalışmalarına değiniyor, örnekler veriyor. “Güç olma mantığının” işçi sınıfı içindeki bir çalışma olan sendikal çalışmada nasıl yansıdığını çarpıcı örneklerle açıklıyor.

Tasfiyeciler ise Sefer yoldaşın sendikal çalışma üzerine söylediklerinin içinden cümleleri cımbızlıyorlar ve sonra verip veriyorlar. Sefer yoldaş özetle sendikal faaliyete giderek önem verildiğini ancak

yanlış bir yöntemle, yanlış bir bakışla sendikal faaliyetin yürütüldüğünü anlatıyor. Sendika yönetimleri kazanılırken “güç anlayışı hakimdi” diyor. Tasfiyeciler ise buna sarılıyorlar ve; gördünüz mü sınıf içindeki etkinliğimizi arttırmak için sendikal faaliyet yürütüyoruz, üstelik Sefer’in de “itiraf” ettiği gibi giderek bu faaliyeti artırıyoruz ama o “güç almaktan korktuğu” için gene de eleştiriyor hareketimizi.

Sefer yoldaş sendikal faaliyetimizin yürütücülerinden birisidir. Verdiği örnekler pratiğimizdendir. Verdiği örnekler, yaptığı eleştiri “güç olmaktan korkmak” diye ancak okuduğunu anlamayanlarca veya kötü niyetlilerce yorumlanabilir. Tasfiyeciler Sefer’i “güç olmaktan korkuyor” diye eleştireceklerine anlattığı pratik olaylar ve sonuçları üzerine düşündüklerini anlatsınlar, tartışsınlar, hatalardan arınmamıza, doğruları egemen kılmamıza yardımcı olsunlar. Ama onlar tartışmaktan korkuyor.

“Hareketimizin bugüne kadar ki çizgisini ‘eleştiren’ bu arkadaşların katılma gerekçeleri üzerinde ısrarla durulmalıdır. Önemli olan nokta budur. Bu gerekçeye katılanların hareketimizi nasıl da rastgele bol keseden ‘eleştirdikleri’ (!) önemli değildir. Bu gerekçe açıklandıktan sonra 74 - 80 dönemi pratiğimizi bu arkadaşlarla da tartışmanın pek bir anlamı yoktur (abç). Bu bizim kendi sorunumuzdur.”

Merkez hizibinin söyledikleri açık. “Tartışmanın anlamı yoktur”. “Bu kendi sorunumuzdur”. Tartışmadan kaçmanın, teorik faaliyete güvensizliğin, yaptığı ile söylediği bir olmayanların, kendilerine güvensizliklerinin itirafıdır bu tutum. Kendine güveniyorsan söylediğini ve yaptığını anlatır savunursun. İster “kendi sorunun” olsun, isterse “başkalarının sorunu” olsun. Sayfalar dolusu “tartışıyorsun” da neden sorun yoldaşların yazılarının esas noktaları olan sorunlara gelince nutkun tutuluyor? “Katılma gerekçeleri”, “hizip”, “Menşevik”, daha bir yığın miğde bulandırıcı lâfla geçiştiriyorsun? Hareketimizde yer almış unsurlara yakışmayan tutumlardır bunlar. Aynı zamanda da her şeyin kendisinden sorulacağını, sorulması gerektiğini sanan anlayıştır. “Bu kendi sorunumuzdur”. “Özeleştiri yaparsak da biz kendimiz yaparız”. Biz “o güvendiğiniz ideolojik- politik çizgiyi oluşturanlarız”, kime ne oluyor... Şu 3-5 baldırı çıplak (onca küfürden sonra bu da denebilir) mi tartışarak bize katkıda bulunacak.

“Tartışmayız, bu kendi sorunumuzdur” itirafı tasfiyecilerin yazısının tümünün gereksizliğini de ortaya koyuyor. Zira yazı Sefer, Mümin ve Özgün yoldaşların durumunu hareketin tartışmasına açıyor, ortak iradenin kararını istiyor. Sorunu tartışmayacaklarını söylüyorlar ama tartışmadan tartışma yapmak istiyorlar. Güzel bir mantık. Kısacası karar verilmiş. Yoldaşlar mümkün olan her yolla, her türlü tahrifatla, yalanla karalanacaklar, ağır biçimlerde itham edilecekler, söyledikleri cımbızlanacak, çekiştirilecek, cevap hakları, görüşlerini açıklama hakları olmayacak ve ortak irade karar verecek... Bu anlayışı hangi "gelenekten" elde etmişler onu bilmiyoruz.

% 99.9'LUK ÇOĞUNLUK VE "3-5 KİŞİ"

Özgün yoldaş yazısında harekete nasıl katıldığını anlatıyor ve bu arada bir “3-5 kişilik grup” diyor. Tasfiyecilerin yoldaşın yazısında en beğendikleri bölüm bu. Buradan kalkıp kendilerinin % 99.9'luk çoğunluk olduklarını, ezelden beri kendilerinin hareket olduğunu, bu “sonradan katılmaların” “geçici yol arkadaşları” olduğunu, “ideolojik-politik çizgiyi yaratanlar” olduklarını, Özgün, Sefer ve Mümin’in ise “3-5 kişi” olduklarını, “güç olmak istemeyip” hep “35 kişi” kalmak istediklerini anlatıyorlar.

Yoldaşlar,

Önce bazı noktaları açığa çıkarmak gerekiyor. Şimdiye değin bir kısım "statülü" 5 yoldaş atıldı. 5 yoldaş ise atılmış ama atılmaları tartışılıyor. Üçü de "statülü". Bazı yoldaşlar da (gene "statülü") bu yoldaşlardan yana tavır aldıklarını açıkladılar, açıklıyorlar. Kısacası 5 "statülü" yoldaş artı bazı "statülü" yoldaşlar daha.

Hareketimizin nedenli insanı kucakladığını tesbit etmek zor. Ama örgütümüzün "statü" sahibi insanların sayısını biliyoruz. Birakalım onları destekleyenleri, ama atılan veya atılmak üzere olan 5 "statülü" yoldaşın nicel durumları 5 rakkamı ile değil çok daha büyük bir oranı temsil ediyor. Merkez hizibinin tasfiyeciliğine karşı şu ana kadar tutum alan diğer "statülü" yoldaşlarda eklenince bu oran daha da büyüyor. Hareketimizin saflarında yer alanları hesaba katınca oran ne olur onu da bilmek mümkün değil ve bu aşamada gereksiz. Gereksiz, çünkü,

tartışmamızı bu aşamada "statülü" yoldaşlar arasında, örgütümüzün sınırları içinde yapıyoruz.

Hal böyle olunca yüzdelerden bahsederken "statü" sahibi yoldaşlar üzerinden hesap tutmak gerekli'. (Tasfiyeciler bu söylenenler karşısında "sadece ilgililerin bilmesi gereken sırları ifşa ediyor" diye bağıraraklardır. Ama tahrifata karşı tek önlem bu. Yoksa tasfiyeci tahrifat devam edip gidecek.)

Tasfiyeciler hareketimizin on binlerle ifade edilen genel kitle etkinliğini öne sürüp, Özgün'ün "3-5 kişilik" lâfını çarpıtıp tüm durumu tahrif ediyorlar.

"Siyasal mücadele birbirine taş atan '3-5 kişilik grupların' yürüttüğü mücadele değildir". "Biz elbette güç olmak istiyoruz. Hep 3-5 kişi kalmak isteyen, güçten korkan insanlardır." Siyasal mücadele toplumsal güçlerin birbiriyle çarpıştığı, egemenlik için yürütülen bir mücadeledir vs vs.

Her şey, bu arada siyasal mücadele sadece kalabalıklarla, yani güçle ifade ediliyor. Tanımı tarif eden, açan başka bir olgu yok.

Oysa komünistler sadece "siyasal mücadeleden", "toplumsal güçlerden" bahsetmezler. Bir burjuva politikacısı da, bir faşist politikacıda, bir sosyal-demokrat da aynı siyasal mücadele tanımını yapar.

Oysa komünistlerin siyasal mücadeleden anladığı sınıf mücadelesidir. Onlar proletaryanın sınıf mücadelesini, proletaryanın siyasal mücadelesini tarif ederler. "Toplumsal güç", "kitle" veya tek başına "güç" gibi tanımları değil, işçi, küçük burjuva, emekçi kitle gibi tanımlar kullanarak "toplumsal güç", "kitle", "güç" gibi tanımların sınıfsal içeriklerini tayin ederler. "Güç" deyince biz proleter ideolojimizin, proleter örgütümüzün ve işçi sınıfının gücünü anlarız, bunlar bizim güçlerimiz bir de düşmanımızın güçleri vardır. Onların sınıfsal içerikleri değişiktir. Üçüncü olarak da bizimle düşmanın arasında yalpalayan güçler vardır. Onların da sınıfsal içerikleri hem bizimkinden hem de düşmanınkinden daha farklıdır. Siyasal mücadele deyince proletaryanın gücü ile oligarşinin gücü arasındaki mücadeleyi ve orta sınıfların bu iki güç arasındaki yalpalamalarını anlarız.

Tasfiyeciler ise bu kavramları sadece rakkamlarla tanımlıyorlar. Güç kişi değildir. Siyasal mücadelede başarı güçle olur. Bütün bunlar elbette ki doğudur, tersini söyleyen de zaten yok, olamaz. Güç kişi değildir. Güç örgütlenmiş, sosyalizm ile birleşmiş işçi sınıfının gücüdür. Siyasal mücadelemiz bu gücün zaferi içindir. Ama tasfiyecilerin yazısında böylesi tek bir satıra rastlamak mümkün değildir. Söyleye-bildikleri tek şey "sahip olduğumuz güçler içinde proletaryadan kazandığımız güçler azdır, yetersizdir. Proletarya saflarında daha fazla güce sahip olmalıydık."

Görüldüğü gibi sorun onlar için sınıfsal tabanı belli olmayan bir "güç"tür. Çeşitli emekçi sınıflar (küçük burjuva sınıflar) arasında ve işçi sınıfı arasında (emekçi sınıfların bir parçası olarak) "güç" olmaktır. İşte eleştirilen budur. Hareketimiz önündeki temel görevi iki nokta da özetliyor ve tasfiyeciler de hareketimizin ne dediğini pek anlamadan bunları kabul ediyorlar:

1.Proletarya hareketi ile sosyalizmin birleştirilmesi,

2.Proletaryanın devrimci partisinin oluşturulması. Bu iki noktayı gerçekten söyleye söyleye dilimizde tüy bitti ve adeta "alamet-i farikalarımız" oldular. Ama her şeyi 40 kere tekrarlayınca gerçekleşeceğine inanmıyorsak, attığımız patik adımlara bakmalıyız. Hareketimiz 74-80 pratiği içinde ne yaptı? Hangi adımları attı bu iki maddelik acil görevin yerine getirilmesi için?

Önce kolları sıvayıp 71 özeleştirimizi yaptık. Bu bir. 'Teorik görüş-lerimizi açmaya çalıştık. Bu iki. Üçüncü olarak da "kitle çalışmasına" , "güç olmak" için atıldık. Öğrenci gençliğin, memurların, öğretmenlerin ve giderek mahalle halkını örgütledik. Toplumumuzda yaşayan insanların oranına göre küçük, sosyalist hareketimizin insan gücüne oranla büyük bir güç oluşturduk. Sınıf içindeki durumumuz ise yürekler acısı. Örgütümüzün tek bir işçi kadrosu yok. Hareketimizin ileri kadroları arasında ise oran % 1, hareketimizin kucakladığı tüm insan kitlesi içinde ise belki % 5'den küçük. (Gene örgüt sırları!)

Bunun nedeni ne? Bir an önce "kitlevi bir güç olmak" anlayışı, bu toplumda örgütlenmeye en yatkın sınıflar, tabakalar gibi görünen ne varsa üstüne atladık. Öğrenci gençlik içinde örgütlenmek en kolaydı,

orada çalıştık. Üniversiteleri düşürmek için merkezi planlar yaptık, kadrolar sevk ettik vs. Öğretmenler ve memurlar (yani yeni mezun olmuş öğrenciler) ikinci derecede örgütlenmeye yatkındı. Örgütlenmeye çalıştık bütün gücümüzle. Ve son olarak emekçilerin yaşama alanları olan mahallelerde örgütlenmeye çalıştık. Mahallelerde tabanımızı esas olarak liseli gençlik oluşturdu, tek tük işçiler de bu arada hareketimizin saflarına katıldılar.

Bu gelişme sürecinin vardığı nokta ise gerçekten büyük bir gücün fakat esas olarak küçük burjuva bir gücün toplanması olmuştur. Ve ne zaman ki küçük burjuva muhalefet dalgası geri çekilmeye başlamıştır, başka siyasi hareketler için de geçerli olmak üzere, o kitlevi gücümüz gevşemeye başlamıştır, en azından ilerlemesi durmuştur. Aynı dönemde yükselen hareket ise proletaryanın kendiliğinden hareketidir. Giderek büyüyen, dev boyutlara ulaşan proletarya hareketi karşısında hareketimiz ise eli kolu bağlı, çaresiz kalmıştır. Ona ulaşmak istemiş ulaşamamıştır, onu yönlendirmek istemiş ama yönlendirememiştir. Gücü yetmemiştir. Oysa on binlerle ifade edilen bir güce sahiptik. Ama sorun sadece “güç” olmak olmadığı için, sorun gücün sınıfsal içeriği olduğu için hareketimiz eli kolu bağlı kalmak zorunda kalmıştır.

Sınıfa dönük çalışma ise bir anlamda ekonomist bir biçimde kavranmıştır. Sendikal çalışma sınıf içinde çalışmanın en önemli biçimi olarak görülmüş (hiç değilse bazı bölgelerde, bazı yoldaşlarca), fabrikaları dışardan kuşatmak, mahallelerden kuşatmak ise gene bazı yoldaşlarımızca, bazı organlarımızca proletaryaya ulaşma biçimi olarak anlaşılmıştır.

Yoğun bir siyasi mücadelenin yani işçi sınıfına siyasi gerçekleri açıklama, onun siyasal bilincini yükseltme çalışmasının yanı sıra sendikal mücadele, yani proletaryanın ekonomik mücadelesi önemli bir araç haline gelir, ama proletarya arasında yoğun bir siyasal mücadele yapılmadan, sınıfı içindeki çalışma sendikal çalışma düzeyine inerse, sendikal çalışma işçi çalışması olarak görülmeye başlanırsa buradan ortaya çıkacak olan ekonomizmdir ve böylesi bir çalışmanın ürünü sadece sendikaların ele geçirilmesidir. Sendika ele geçirilir, parası, olanakları hareketin “istifadesine” sunulur ama proletaryanın siyasal bi-

lincinin gelişmesi atlanır. Olan budur, Sefer yoldaşın tartışmaya çalıştığı budur. (Başka sorunları olduğu gibi hareketimiz bu sorunu da tartışacaktır.)

Fabrikaların dışarıdan kuşatılması, mahallelerden fabrikaları ele geçirme anlayışı ise adeta orta çağ filmleri havası taşımaktadır. "Kale" durumunda olan, etrafı hendeklerle, su barikatları ile çevrili fabrikalara küçük burjuva güçlerden, kitleden oluşan sosyalist hareket saldırıyor, onu kuşatıyor, ikmal yollarını kesiyor vs vs ve sonunda düşürüyor. Tabii böyle bir şey gerçekleşmedi. Küçük burjuvazinin gücünün proletarya sosyalizmine kazandırdığını tarih yazmadı, bundan böyle de yazmayacak. Tam tersine küçük burjuvaziye sosyalizme kazanacak olan proletaryanın gücü olacak. Yoldaşlar,

Sınıf içindeki çalışma, "bütün güçlerimizin proletaryaya sevk edilmesi" tartışması başlı başına bir konu ve hareketimiz için tartışılması en gerekli olan sorun. Tasfiyecilerin üzerinde çok spekülasyon yaptıkları fakat ciddi hiçbir şey söylemedikleri bir sorun. Bizim söyleyeceklerimizi daha önce Lenin söyledi. Burada kısa başlıklarla tekrarlamak şimdilik yeterli. İlerde tartışacağımız temel konulardan birisi budur.

"Devam edelim. Bütün toplumsal sınıflar arasında propaganda ve ajitasyonumuzu yürütebilmek için yeteri kadar gücümüz var mı? Elbette var. Sık sık bunu yadsımağa eğilim gösteren bizim ekonomistlerimiz, hareketimizin (aşağı yukarı) 1894'ten 1901'e kadar gösterdiği devasa ilerlemeyi gözden geçiriyorlar. Gerçek 'kuyrukçular' gibi, onlar da, hareketimizin çoktan tarihe karışmış olan başlangıçtaki aşamalarında yaşamayı sürdürüyorlar.

İlk dönemde gerçekten çok az gücümüz vardı ve o sıra kendimizi yalnız işçiler arasındaki eyleme adamamız ve bu yoldan sapmalara karşı çıkmamız çok doğal ve yerindeydi. O sıra bütün görevimiz işçi sınıfı içinde durumumuzu pekiştirmekti. Ama şimdi harekete dev gibi güçler kazanılmış bulunmaktadır. Eğitim görmüş sınıfların genç kuşağının en iyi temsilcileri bize gelmektedir. Taşranın her yerinde, orada yaşamak zorunda olan, harekete geçmişte katılmış bulunan, ya da

şimdi katılmak isteyen ve sosyal demokrasiye eğilim gösteren kimse-ler var. (...) Bu güçlerin büyük bir çoğunluğu “işçiler arasına gitme” olanaklarından tamamıyla yoksundur, öyle ki, güçleri esas işimizden başka tarafa çekme tehlikesi söz konusu olamaz. Ve işçilere gerçek, kapsamlı ve canlı siyasal bilgiler sağlayabilmek için her yerde, toplu-mun bütün katlarında ve devlet mekanizmasının bütün iç çarkları hak-kında bilgi edinebileceğimiz bütün mevkilerde ‘kendi adamlarımız’ bu-lunmalıdır. Böyleleri, sadece propaganda ve ajitasyon için değil, ama daha çok örgütlendirme için gereklidir.” (Ne Yapmalı. Shf. 110.)

Lenin bu satırlardan sonra işçi sınıfını hareketinin diğer bütün sı-nıflar arasında da eylem zemini hazırladığını anlatıyor.

Görüldüğü gibi Lenin İlk bakışta tasfiyecilerin söylediklerine ben-zer şeyler söylüyor Ufak bir farkla, sosyal demokrat hareketin, işçi sı-nfı hareketinin gelişimini tanımladıktan sonra. Sosyal demokrat ör-gütlerin o günkü durumunu tanımladıktan sonra. Ne Yapmalı 1902’de yazıldı. 1897’de yazılıp 1898’de ilk kez basılan ve hareketimiz tarafın-dan Şubat-Temmuz

1979’da yayınlanan Rus Sosyal Demokratlarının Görevleri yazısında ise Lenin Rus sosyal demokratlarının o günkü görevlerini açıkça be-lirtiyor. Uzun uzun alıntılar yapmaya gerek yok, açıp okunabilir.

Yoldaşlar,

Son olarak tasfiyeci hizibin gerçekten çirkin bir tutumuna değinmek gerekiyor. Bu, Özgün yoldaşın tanımladığı, hareketimize 76 yılında katılan grupla ilişkili söyledikleridir.

Tasfiyeci hizip bir dizi hakarettten sonra “Bizim o grubu nasıl gör-düğümüze gelince. 71 mücadelesinde yer almamış bütün grupları ve "partileri" reformist ve oportünist olarak nitelediğimiz bilirse, ayrıca bu grup için özel bir değerlendirme yapmamızın hiç bir nedeni olma-dığını söylemiş oluruz. Kendiliğinden gruplarını “feshederken” bir öze-leştiri yapmalarını istemeyişimizin ise izah edilecek hiçbir yanı yoktur.

Yoldaşlar,

Nasıl bir mantık bunları yazdırabilir? Hangi gözü dönmüşlük insan-ları bu noktalara getirebilir? Bir komünist yaşadığı kapitalist toplumda

pisliklerini bilir, onlarla karşılaştıkça şaşırılmaz. Ama o pislikler yol arkadaşlarından, yoldaşlarından, mücadele arkadaşlarından gelince gerçekten utanmaktan, üzüntü duymaktan başka bir şey yapamaz. Gene de böylesi bir noktaya varan yoldaşlarımıza anlatmaya çalışacağız düştükleri bataklığı. Yoldaşlar,

"71 mücadelesinde yer almayan" bu "3-5 kişilik grubun" unsurları madem reformistlerdi, madem oportünistlerdi bugüne değin niye beraber yürüdünüz. Örgütünüz niye hepsine "statü" vererek aldınız. Niye bu "revizyonist" "oportünist" vs, vs unsurlar örgütü oluşturanlar arasında yer alabildiler. Örgütün, hareketin en ileri sorumluluklarını üstlenebildiler. Niye X Kentinin, A organının, B, C, D organlarının bazen tamamını, bazen çoğunluğunu oluşturdular. Niye bu "revizyonist-oportünist"ler sizi, şu andaki tasfiyeci hizibi oluşturanlardan en azından bazılarına "statü" vererek sizi örgüte alanlar arasında yer alabildi, hemen hepsi niye sizlerle birlikte "statü" sahibi oldular. (Örgüt sırları değil mi? Yalan söyleyeceksiniz en aşağılık tahrifatları yapacaksınız, insanların bazı "sırları" bilmemesinden yararlanıp istediğiniz gibi zehirleyeceksiniz ve "sırlar" saklı kalacak. Öyle ya, her şey sizin hizibiniz için çalışmalıdır.)

Yoldaşlar,

Kaldı ki, tasfiyeci hizibin "ihraç" ettiğini ileri sürdüğü X Kentinin A organını oluşturan 2 "statülü" 3 yoldaşın hiçbiri o "3-5 kişilik" örgütten gelmemiştir. Tasfiyecilerin yazılarını tartıştığı üç yoldaştan biri o örgütten gelmemiştir. Tasfiyecilere karşı çıkan birçok yoldaş o gruptan gelmemektedir

Bütün bunları "tartışmak" gerçekten sıkıntı verici.

Yoldaşlar,

Bütün bunlardan sonra :

1) Tasfiyeci merkez klik tarafından örgütümüz bir bütün olarak tasfiye edilmiştir. Örgütümüzü koruyacağız.

2) Tasfiyeci merkez klik örgütümüzün, hareketimizin birliğini bozmak, parçalamak için kampanya açmıştır, elinde olmayan yetkileri kullanarak bu kampanyayı sürdürmektedir. Merkez kliğine karşı mücadele edeceğiz, birliğimizi koruyacağız.

3) Merkez hizibinin “ihraç” ettiğini söylediği bütün yoldaşlar, en büyük sorumluluk size düşmektedir. Hareketin birliğini korumak, örgütümüzün varlığını korumak için bütün gücünüzle mücadele edin. Örgütümüzün içindeki görevlerinizi yerine getirin. Organlarınızı, örgütlü yapınızı koruyun. Hareketin bütün organları ile, bütün komiteleri ile, bütün yoldaşlarla tartışın. Sorunu anlatın. Tasfiyecilere soluk aldirmayın, yaptıkları bütün sosyalizm dışı tavırları teşhir edin.

Yoldaşlar, bütün aklımızla, bilincimizle, maddi olanaklarımızla yarattığımız, oluşmasına can verdiğimiz örgütümüzü, örgütümüzün birliğini, teorik görüşlerini ve yapısını koruyacağız. Bir mücadele başladı. Bu mücadele içinde tüm yoldaşlar saflarını belirlemek durumundadır. Söylenenleri dikkatle izlemek, tartışmak ve kararımızı vermek zorundayız. Örgüt geleneklerimizi korumak için, örgüt geleneklerimizi geliştirmek için böyle davranmaktan başka yol yok. Kararsızlık, umursamazlık örgütün tasfiyecilerine yarar.

Saflarınızı alın yoldaşlar. Ya proletarya sosyalizminden yana, ya tasfiyecilerden yana.

Hareketin birliği korunacaktır yoldaşlar. Bundan kuşku yok!

Şubat 1982 - Hulki (D.T.)

P R O G R A M

I-GİRİŞ

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğünün hedefleri başlıca şu noktalarda toplanmaktadır:

1. Toplumsal muhalefeti ezmek, devrimci ve demokrat örgütlenmeleri dağıtmak;
2. Devleti reorganize ederek güçlü, yetkin ve baskıcı karakteri daha bir öne çıkmış, yani bütün iktidarı yürütmenin elinde toplayan oligarşik devlet biçimi ile toplumsal muhalefetin gelişmesinin önüne sağlam bariyerler kurmak;
3. Kürdistan devrimci demokratik hareketini imha etmek, zorla asimilasyon sürecine olağan üstü bir ivme kazandırarak Kürdistan'ın sömürge statüsünü daha fazla pekiştirmek;

P R O G R A M

I -GİRİŞ

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğünün hedefleri başlıca şu noktalarda toplanmaktadır:

1. Toplumsal muhalefeti ezmek, devrimci ve demokrat örgütlenmeleri dağıtmak;
2. Devleti reorganize ederek güçlü, yetkin ve baskıcı karakteri daha bir öne çıkmış, yani bütün iktidarı yürütmenin elinde toplayan oligarşik devlet biçimi ile toplumsal muhalefetin gelişmesinin önüne sağlam bariyerler kurmak;
3. Kürdistan devrimci demokratik hareketini imha etmek, zorla asimilasyon sürecine olağan üstü bir ivme kazandırarak Kürdistan'ın sömürge statüsünü daha fazla pekiştirmek;
4. Ekonomik bunalımın yükünü işçi ve emekçi sınıfların omuzuna yıkmak;

5. Ortadoğu'daki gelişmelere bağlı olarak, Türkiye'nin emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeni fonksiyonlar üstlenmesini sağlamak; Ortadoğu da emperyalizm için kalıcı ve istikrarlı bir dayanak noktası oluşturmak.

Askeri diktatörlük birinci yıl içindeki uygulamaları ile birinci, üçüncü ve dördüncü maddeleri büyük oranda gerçekleştirmiştir. Birinci yıl içinde temelleri atılan ve bundan böyle daha da öne çıkarak sürdürülecek olan devletin reorganizasyonu görevidir. Beşinci hedef uzun vadedir ve uluslararası ilişkiler ve dengelerle yakından ilgilidir.

Askeri diktatörlük kalıcı ve sürekli olmamakla birlikte, onun ömrünü ve gelişimini belirleyecek olan sınıflar mücadelesinin seyri, cuntanın başarı ve başarısızlıkları ile uluslararası konjonktürdür.

12 Eylül'e çıkan yolun başında (78, Aralık) "Hangi Yolun Başlangıcındayız?" sorusuna açıklıkla cevap veren ve gelişmeleri önceden gören Hareketimiz, askeri diktatörlüğe hazırlıksız yakalanmıştır. Önceden görmek, önceden davranmayı ve hazırlanmayı sağlayamamıştır. Bunun var olan nedenleri arasında baş sırayı örgütsel işleyiş ve ilişkilerimizdeki zaaf almaktadır. 1980'deki "derinliğine örgütlenme" kararımız yine bu nedenlerle uygulanamamıştır.

Askeri diktatörlüğün ilanıyla birlikte Hareketimiz varlığını ve sürekliliğini garantilemek amacıyla yeni dönemi -biraz sancılı bir şe-kilde de olsa doğru analiz ederek GERİ ÇEKİLME taktiğini ortaya koymuş ve bunun zorunlu bir sonucu olarak siyasal faaliyetin sınırlandırılması gereğini formüle etmiştir. Taktiğimiz, bir yanıyla büyük şehirlere ve sanayi merkezlerine, diğer yanıyla işçi sınıfının içine doğru geri çekilme olarak kararlaştırılmıştır.

Askeri diktatörlük koşullarına zaten hazırlıksız giren Hareketimiz, GERİ ÇEKİLME taktiğini ve zorunlu sonuçlarını "sağ eğilim" olarak niteleyen ciddi itirazlar ve örgütsel işleyişi tutucu kılan tartışmalar nedeniyle gerekli tedbirleri almakta seri davranamamıştır.

12 Eylül'le birlikte örgütlerimizden bir kısmı kendiliğinden dağılmış, bir kısmı işlemez hale geldiği için lağvedilmiş, bir kısmı ise gerek legal dönemin açıkları, gerekse merkezi politikamıza aykırı eylemleri nedeniyle polis saldırılarında ağır darbeler yemiştir. Özetle, Hareketimiz ağır kayıplar vermiştir.

Bütün bu olumsuz gelişmelere karşın büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine geri çekilme başarılmıştır. Ancak sınıfın içine doğru çekilmede yeterli adımlar atılamamıştır. Bütün sol grup ve örgütlerin dağıtılıp çokertildiği bir yıllık dönemin pratiği taktiğimizin ne kadar isabetli ve doğru olduğunu kanıtlamıştır.

12 Eylül koşullarına partileşme sürecini yaşayan bir örgüt olarak giren Hareketimizin kendisi için bu dönemin aşılması nitel bir anlam taşımak zorundadır. Dün olduğu gibi bugün de bütün faaliyetimiz temel görevimize, partileşmeye bağımlı olarak ele alınacaktır. Objektif koşullar Hareketimizin doğuşunda üstlendiği tarihsel misyonu gerçekleştirmesine oldukça uygun bir durum yaratmıştır. Geneldeki olumsuz tablo içinde bu olumlu noktayı kavramak, geleceği Hareketimizin ellerine verebilecek zincirin bu önemli, ana halkasını sıkıca yakalamak ve çekmek gerekmektedir.

Bütün Türkiye solu ile hareketimiz arasında bu dönemdeki fark: 71'de ortaya çıkan yol ayrımının farklı koşullarda farklı düzeyde ve çok daha hayati sorunların kendisini dayattığı bir dönemde tekrarlanmasından ibarettir. "Örgütsel varlığın ve sürekliliğin kesintiye uğraması ile karakterize olan Türkiye Solunun 60 yıllık bir geleneği de Hareketimiz tarafından yıkılmak üzeredir. Sağlam bir teorik zemine ve pratikte doğrulanmış siyasi bir çizgiye sahip olmamız, Türkiye'de sosyalizmin ve dolayısıyla devrimin kaderini tayin etmek konumuyla yüz yüze geldiğimiz mevcut koşullarda belirleyici bir öneme sahiptir.

Diğer hareketler askeri diktatörlük koşullarına ayak uyduramamış ve örgütlü yapıları dağıtılmıştır. (Bunların bir kısmı ise 60 yıllık geleceğe uygun olarak yeniden sahneye çıkacakları günü beklemek üzere terk-i diyar etmişlerdir.) önümüzdeki dönemde, belli başlı küçük burjuva, sosyal reformist ve revizyonist çizgilerin canlandırılmaları girişimi mutlaka kendi içlerinde hesaplaşma ve bölünmelerle gelişecektir. Ve Türkiye Solunun malum geleneğine uygun olarak -tıpkı 71'den sonra olduğu gibi- işe yeni baştan başlamak zorunda kalacaklardır.

Teorik çizgi, siyasi gerekçelerin yanı sıra, salt askeri diktatörlük koşullarında yıkılmamış bir Hareket olmamız bile doğru bir eğilim yaratacak, Hareketimiz çekim merkezi olacaktır. Askeri diktatörlüğün cenderesi altında ezilen yığınların memnuniyetsizliği ve bu arada en önemlisi sendikal örgütlenmeleri bile dağıtılmış, bütün hakları elinden

alınmış ve önderlerini arayan bir sınıfın, işçi sınıfının varlığı Hareketimizin tarihsel bir misyonu gerçekleştirmek sorumluluğu ile yüz yüze olduğunu açıkça gösteriyor. Bunun hakkını verip verememek tamamen bizim çabamıza bağlıdır. Daha büyük bir enerji ve fedakarlıkla yolumuza devam ederek, "proletarya sosyalisti" sıfatını kendi kendimizi ödüllendirmek için verdiğimiz bir paye olmadığını dost-düşman herkes kabullenmek zorunda kalacaktır.

Görevlerimizi yeterince yerine getirebilirsek, önümüzdeki dönemin, örgütümüzün proletaryanın her anlamda öncülüğünü kazandığı bir dönem olmaması için hiçbir sebep { iki sözcük okunamadı. - HznN} "her şeyi kadrolar belirler."

II- ÖRGÜTLENME VE ÇALIŞMA TARZI

a- Örgütlenmemiz askeri diktatörlük koşullarının bir gereği olarak ve geri çekilme taktiğine uygun bir biçimde daraltılmış ve sadeleştirilmiştir. Koşullar Hareketin sürekliliğini, kadroların nitel anlamda korunmasını ve geliştirilmesini, sürekli ve sistemli bir faaliyet için gerekli bilinç, inisiyatif ve enerjiyi zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede Hareketimizce daha önce benimsenen büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine geri çekilme başarılmıştır. Bundan böyle proletarya arasında sağlam mevziler kazanma faaliyetimiz hızlandırılacak ve "derinliğine örgütlenme" kararımızın gerekli bütün mantıki sonuçları ile birlikte uygulanacaktır.

b- Sınıf içinde sağlam mevziler elde etmek, öncü unsurları hareketimize kazanmak, onlarla kaynaşmak ve proletarya hareketini yönetecek bir konuma ulaşmak için en ileri, en fedakâr, en tecrübeli kadrolarımızı sınıf içinde faaliyet gösterecek tarzda örgütlemeli ve seferber etmeliyiz. Var olan işçi çevreleri ile ilişki kurup Hareketimize kazanmak, yeni işçi çevreleri örgütlemek ve giderek fabrika örgütleri kurmak hedefimizdir.

c- Faaliyetimizi proletarya arasında yoğunlaştırmakla birlikte toplumun diğer emekçi sınıf ve tabakalarıyla ilişkilerimizi ve onlara karşı görevlerimizi unutmadan buna uygun düzenlemeliyiz.

d- Faaliyetimize hız ve güç katacak, onun sistemli bir biçimde yürütmesinin başlıca aracı olan kollektif ajitatör, propagandist ve örgütleyici

illegal merkezi yayın organının çıkarılması ve dağıtımının örgütlenmesi çabaları hızlandırılacaktır.

e- Bu dönemde ana görevimiz: Temelleri büyük şehirlerde ve büyük sanayi merkezlerine atılmış olan profesyonel devrimciler örgütünü örmek, geliştirmek ve partileşme yolunda ileri adımlar atmaktır. {burada üç sözcük okunamadı - HznN} olarak örgütlenmiş, sınırları açık ve net bir biçimde çizilmiş, dar ve profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüte sahip olmalıyız. Proletarya partisinin kuruluşunu hızlandırmanın yolu budur.

f- Kadrolarımızın gerçek birer profesyonel devrimciler haline gelebilmeleri ve uzmanlaşmaya dayalı bir işbölümünü geliştirmek için merkezin yakın ilgi, denetim ve yol göstericiliğinde belirli bir program çerçevesinde yoğun çaba harcanacaktır. Proletarya arasından kadrolar yetiştirmek, dağılmış ve parçalanmış sol grupların sağlam unsurlarını kazanmak doğrultusunda gerekli çaba gösterilecektir.

g- Demokratik merkezîyetçilik anlayışının bir gereği olarak; bu dönemde merkezîyetçilik örgütlenme ve örgütsel faaliyeti sürdürmenin temel ilkesidir. "Yoldaşça etkilme ve eleştiri-özeleştiri merkezîyetçiliği güçlendiren en önemli dayanaklardır.

"Demokrasi" bayrağıyla kendini gizlemeye çalışan liberalizme ve örgütsel anarşizme karşı sistemli bir mücadele yürütülecektir. Bugün alt etmemiz gereken zaaf ve tehlike liberalizm olmakla birlikte, dönemin özelliği olan merkezîyetçiliği, "yoldaşça etkilme ve eleştiri-özeleştiri"yi dışlayacak tarzda kavrayan bürokratizme karşı da uyanık olunacaktır.

h- Dönemin getirdiği doğal ayıklanma ve arınmalara karşı duyarlı olunmalı, bu durum dikkatle izlenmeli, gereğinde hızlandırılmalı, kayıplardan korkulmamalı, kazanılabilecek herkes kazanılmalıdır. Ancak tutuculuk ve sekterliğe düşülmemeli, bilinçli bir hoşgörü egemen olmalıdır.

ı- İlegal faaliyetimiz sistemli bir hale getirilecektir.

j- Hareketimizin kollektif çalışma ve sorumluluk, eleştiri - özeleştiri, rapor alışı - verışı vb. sağlam gelenekleri ısrarla sürdürülecektir.

III- SİYASAL MÜCADELE

a- Bir komünist hareketin siyasal faaliyette bulunmadığı bir dönem olamaz. Ancak koşullara ve hareketin konumuna bağlı olarak bu faaliyet sınırlandırılabilir, biçim değiştirebilir. 12 Eylül'den hemen sonra siyasal faaliyeti sınırlandırma kararımıza karşın, pratikte bu faaliyet hemen hemen durmuştur. Bu durum aşılmalıdır.

b- "Bizim bütün parti çalışmamız, ya teorik ve pratik alanlarda doğrudan mücadele ya da mücadeleye hazırlıktır. (KE. abç) Önümüzdeki ilk adım sınırlandırılmış haliyle siyasal faaliyetimizi bir sisteme ve işlerliğe kavuşturmaktır. Örgütsel ilişkimize bağlı olarak siyasal faaliyetin alanını ve çapını giderek genişletmek ikinci adım olacaktır.

c- Demokratik Halk Devrimi mücadelesinin bu dönemde önüne dikilen düşman askeri diktatörlüktür. Askeri diktatörlüğü teşhir etmek, başta proletarya olmak üzere ezilen sınıf ve tabakalar arasında ona karşı hoşnutsuzluk ve öfke yaratmak, birleşebilecek bütün güçleri birleştirmeye çalışmak, mücadeleye seferber etmek ve kendiliğinden gelişebilecek sınıf hareketine bilinçli ifadeler kazandırmak, ona öncülük yapmak bu dönemde siyasal mücadelenin esasıdır. Ve en önemlisi, proletaryanın devrim perspektifinden hareketle, hem işçi sınıfının, hem de diğer emekçi sınıf ve tabakaların acil taleplerini formüle ederek "siyasal demokrasi" ana şiarı etrafında askeri diktatörlüğe karşı mücadeleyi sınıf ve tabakaların muhalefetini tek bir devrimci sele dönüştürmeye ve proletaryanın öncülüğünü sağlamaya çalışmaktır.

Şimdiki görevimiz: Bu doğrudan mücadeleye hazırlığımızı hızlandırıp tamamlamaktır.

IV- İDEOLOJİK MÜCADELE VE TEORİK ÇALIŞMA

a- "Proletarya barikatlarda ve savaş alanlarında zafere ulaşmadan önce, fikir alanındaki zaferle egemenliğinin doğuşunu haber verir." (Marx-Engels)

Adına layık merkezi bir yayın organı olmaksızın örgütlenme ve siyasal mücadele alanında olduğu gibi, bu alanda da etkili bir mücadele sürdürmek olanaksızdır. Yayın organının yaratılması, faaliyetimizin düzenli ve sistemli yürütülmesinde merkezi ve belirleyici bir öneme sahiptir.

İdeolojik - teorik mücadele bu dönemin sorunlarının çözümünde anahtar olmalıdır. Her türlü sapmaya ve böylesi dönemlerde verimli bir toprak bulan felsefi idealizme, ampirizme, yılgınlığa, karamsarlığa, teslimiyetçiliğe, inkarcılığa ve maceracılığa karşı sistemli bir ideolojik mücadele yürütülmelidir. Proletaryanın ideolojisi ile silahlanmadan devrimci mücadeleyi sürdürmek olanaksızdır. Bu konuda en küçük bir zaafa yer olmamalıdır.

İdeolojik mücadele aynı zamanda kadrolarımızın ideolojik - teorik eğitimini de içeren, onların bilincini ve mücadele azmini bileyen etkili bir araçtır. İşin bu yanı bu dönemde çok daha önemlidir.

İdeolojik mücadelemizin burjuva kampındaki hedeflerinin başlıcaları: Her türlü yorumu içerisinde - resmi devlet ideolojisi, Kemalizm ile sosyal demokrasi ve faşizm olmalıdır.

İdeolojik mücadelemizin sol içinde yöneleceği hedeflerin başlıcaları: Küçük burjuva devrimciliği ile revizyonizm ve sosyal refomizmin belli başlı temsilcisi akımlardır.

b- Uzunca bir süredir kesintiye uğrayan teorik çalışmamız yeniden canlandırılacaktır. Teorik çalışmanın iki yönlü bir hedefi olacaktır: Birincisi, bugüne kadar ortaya koyduğumuz teorik platformu geliştirerek program düzeyine çıkarmak, ikincisi, dönemin ortaya çıkardığı sorunları analiz ederek açıklığı kavuşturmak.

V- EKONOMİK-DEMOKRATİK MÜCADELE

a- Proletaryanın ekonomik-demokratik mücadelesi: Proletaryanın ileri sendikal örgütü DİSK kapatılmıştır. Emperyalizm ve oligarşinin uşaklığını yapan Türk-İş iyice deşifre olmuştur. Ekonomik bu-nalının faturası esas olarak işçi sınıfına ödettilmektedir. Sınıfın ekonomik-demokratik mücadelesinin hızla ve geniş çaplı yükselmesinin bütün nesnel nedenleri fazlasıyla vardır. Bu alanda sınıfa gösterilecek örgütsel hedef: DİSK'in açılması ve yaşatılması için mücadele olmalıdır. DİSK'in kapatılmasıyla ortaya çıkan DİSK'li işçilerin önderliğindeki fiili örgütlenmelere destek olmak, teşvik etmek ve sınıfın birliği ile mücadele geleneklerini savunmak görevdir. Bugün, bunun dışındaki bütün sendikal çözüm önerilerinin sınıfın birliğine karşı olduğunu, mücadelelenin dünü ile bugünü arasındaki bağı kopamaya yönelik olduğu ve oligarşiye hizmet olduğu açıklanmalıdır. Sınıfın ekonomik-demokratik

mücadelesinin yükseltilmesi ve sürdürülmesinde aktif görev alınmalı ve canla başla çalışılmalıdır.

b- Diğer emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik-demokratik mücadelesi: Askeri diktatörlük uygulamaları, yaptığı düzenlemelerle toplumun bütün katmanlarına mayınlar yerleştirmektedir. Bunları patlat-maya öncelikle işçi sınıfı başlayacaktır. Emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik demokratik mücadelesine destek olmak, onları proletaryayı izlemeye çağırmak, onlara yol göstermeye çalışmak görevimizdir.

VI- BİRLİK VE İTTİFAKLAR

a- Birlik, Leninizm temellerinde ideolojik ve örgütsel oluşumdur. Proletarya partisinin yaratılamamış olması, birlik sorununu daha acil ve hayati önemde ele almayı zorunlu kılar. Marksist-Leninistlerin birliği, hareketimizin ideolojik-siyasi rotasında buluşmak-tan geçer. M-L'e gönül vermiş, mücadeleciler bütün unsurları saflarımıza kazanmak, bunu kolaylaştıracak ilkeli ve samimi diyaloglar kurmak ve ideolojik mücadeleyi canlı bir biçimde sürdürmek görevimizdir.

a- İttifak, aynı doğrultuda eylemde bulunan güçler arasında bir anlaşma ve koordinasyonun sağlanmasıdır. İttifaklarda izlenecek ana nokta, sorunu partileşme sürecine bağımlı olarak ele almaktır. Askeri diktatörlüğe karşı birleşebilecek bütün unsurlarla birleşmek, ilkeli ve devrimci platformlar kurmak görevdir. Askeri diktatörlüğe karşı CEPHE'nin önemi açık olmakla birlikte bu konuda fazla hayalci olunmamalıdır. Mücadeleyi geliştirici ittifaklar kumaya çalışmalıyız.

VII- GENÇLİK

a- Görev: Hareketimizin ideolojik-politik çizgisine sıkı sıkıya bağlı bir komünist gençlik örgütünün oluşturulmasıdır.

b- Ayrıca, devrimci-demokratik gençlik örgütlenmelerini teşvik etmeliyiz.

VIII-ENTERNASYONALİZM

Uluslararası revizyonist ve oportünist ayrılıklar dünya komünist hareketinin en önemli zaafı olmaya devam ediyor. Bu konuda proletarya enternasyonalizminin tutarlı savunuculuğuna devam edilecektir.

EK PROGRAM:

Sosyalist her yerde ve her zaman sosyalisttir; M-L ve proletarya enternasyonalizminin bilinçli savaşçısıdır. Sadece farklı yer ve zamanlarda yüzyüze geldiği problemler farklıdır. Bu bakımdan anti-sömürgeci Kürt ulusal demokratik mücadelesinin en tutarlı ve en kararlı savaşçıları proletarya sosyalistleri olmalıdır.

1- Kürdistan'da Hareketimizin normlarına uygun bir örgütlenme yaratılacaktır.

2- Mücadelenin sınıfsal özellikleri ön plana çıkarılacaktır.

3- Sosyalist unsurlarla ve emekçi sınıflarla -özellikle proletarya ile- bütünleşmeye çalışılacaktır.

4- Şovenizme, sosyal -şovenizme ve her türden sapmaya karşı ideolojik mücadele canlı tutulacak, dağılan, çözülen anti -sömürgeci grupların sağlam ve tutarlı unsurları hareketimize kazanmaya çalışılacaktır.

5- Milliyetçiliğin etkilerinden arınmak için yoğun çaba sarf edilecek; hareketimizin Leninist çizgisi gözbebeğimiz gibi korunacaktır.

6- Anti-sömürgeci mücadelenin yükseltilmesine uygun olarak birleşik bir cephe oluşturma'nın olanakları zorlanacaktır.

Kasım 1980

YENİ ÜYE ALIMINA İLİŞKİN POLİTBÜRO KARARI

C. üyelikleri askıya alınan tüm üyelerin üyeliklerinin iptaline,

D. Tüzük hükümleri uyarınca yeniden üye kabulüne başlanmasına"

**Şubat 1982,
Politbüro Kararlarından.**

" 12 EYLÜL HİZİBİNİ MAHKÛM EDELİM !"

1. OPORTÜNİZM VE ÖRGÜTSEL ANARŞİZM NEDİR ?

Yoldaşlar,

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğü onbeşinci ayını doldurdu. Tüm sol grup ve örgütlerin dağıtılıp çöktürüldüğü, Hareketimizde ciddi kayıplar verdiği bu dönem, almasını bilene zengin tecrübeler kazandırdı. Her ülkenin devrimci mücadele tarihi, böylesi dönemlerde egemen sınıfların sadece fiziki baskısı

12 EYLÜL HİZİBİNİ MAHKÛM EDELİM!

I. OPORTÜNİZM VE ÖRGÜTSEL ANARŞİZM NEDİR?

Yoldaşlar,

Ulusal ve uluslararası gelişmelere bağlı olarak kurulan ve ülkede koşulları kökten değişikliğe uğratan 12 Eylül askeri diktatörlüğü on beşinci ayını doldurdu. Tüm sol grup ve örgütlerin dağıtılıp çöktürüldüğü, Hareketimizin de ciddi kayıplar verdiği bu dönem, almasını bilene zengin tecrübeler kazandırdı. Her ülkenin devrimci mücadele tarihi, böylesi dönemlerde egemen sınıfların sadece fiziki baskısı karşısında değil (bazen hatta bu baskıya bile maruz kalmadan) ideolojik manevi baskısı karşısında yenik düşmüş, geçici yol arkadaşları ve "yeni" yol arayıcılarının binlerce örneğini sergilemektedir. Sadece bunları değil, nispeten başarılı gelişme dönemlerinde örgüt içinde seslerini pek çıkarmayan veya ayrılıklarını kendilerince rasyonel şu veya bu gerekçe ile uzlaştıran insanların, egemen sınıfların topyekûn bir saldırıya geçtikleri ve geçen dönemin başarılarından pek bir eser "görünmez" ol-

duğu tenkil günlerinde kendilerini hemen ayrıştırdıklarını, içerden saldırıya geçtiklerini kaydeder tarih. Ancak, yine aynı tarih, başarı ve başarısızlıklarından, doğru ve yanlışlarından ders alarak ilerleyen, örgütünün varlığını ve birliğini her şeyin üzerinde tutan, ege-men sınıfların azgınca saldırıları karşısında manevi-entellektüel bozguna uğrayıp devrimci inançlarını yitirmek şöyle dursun, tersine daha bir azim ve kararlılıkla proletaryanın devrimci davası uğrunda yalpalamadan, ikircikliğe düşmeden yollarına devam eden komünistlerin zafere ulaştıklarını da yazar. Onun içindir ki, "olağan dönemlerde devrimci olmak kolaydır; önemli olan olağanüstü dönemlerde devrimci kalabilmektir" denir.

Karşı devrimin azgınca saldırıya geçtiği böylesi terör ve gericilik yıllarında, olağan dönemlerde kendini şöyle ya da böyle gizleyebilen her türden sapmanın kendini açığa vurması doğaldır. Toplumsal muhalefetin bastırıldığı, ufukta bir ışık parıltısının "görülmediği", devrimcilerin sırayla darağacının, sopanın ve zincirin altındaki yerlerini aldıkları ve birbirlerine devrettikleri böylesi dönemlerde küçük burjuva özellikleri taşıyan insanların paniğe kapılmaları, kollektif çalışma, sorumluluk ve örgütsel birliği bir kenara koyup, egosantrik bir tavır takınarak mevcut durumun "suçlularını" aramaları ve içerden saldırıya geçerek hizipçilik ve örgüt yıkıcılığı yapmaları için maddi ortam elverişlidir. Bu konuda, onlara en büyük destek ege-men sınıflardan gelir. Onun içindir ki, proletarya sosyalizmi çizgisini olağan dönemlerde değil, böylesi çetin ve fırtınalı dönemlerde izleyip savunabilmek çok daha zordur. Bu zor fakat onurlu görevin başarılmasının önemi, engeller diktiği, mücadeleyi zaafa uğrattığı içindir ki, oportünizm ve hizipçilik burjuvazinin 5. koludur denir. Bu yüzdendir ki, oportünizm ve hizipçilik için kullanılan Truva Atı nitelemesi sırf edebi bir sıfat değildir. O hayatın ve sınıflar mücadelesinin çok renkli karmaşıklığı içinde, oldukça somut, canlı bir gerçeği dile getiren, içeriği oldukça zengin bir kavramdır.

"Yeni dönem, yeni görevlerimiz" başlıklı yazımızda 74-80 döneminin değerlendirilmesine genel bir giriş yapmıştık. Bunu, sorunların tek tek alınıp incelendiği, ayrıntılı değerlendirilmesinin yapıldığı yazılarımız izleyecekti. Ancak bu arada, bazı arkadaşların Hareke-

timizin doğuşundan bugüne kadarki gelişimi ve izlediği çizgi konusunda "köklü" bir özeleştirici isteyen ve tartışma platformlarını kendilerinin tayin ettiği bir durumun ortaya çıkması üzerine bir süre beklemeyi uygun gördük. Bu arkadaşlar, belki de genel değerlendirme çabamıza katkıda bulunabilirlerdi. Ancak, gördük ki, öne sürdükleri görüşler, itiraflar, pratik tutum ve davranışlar yukarıda sözünü ettiğimiz oportünizm ve hizipçiliğin basit bir tezahüratından başka bir şey değildir.

İçinde bulundukları "maddi ve psikolojik ortam"ın kendilerine "rahatsızlık verici" bir durum arzettiğini belirten bu arkadaşların bizim talebimiz üzerine yazıp verdiği görüşlerinden, bir kısmı önceden biliniyor olmakla birlikte, önemli bir bölümünü yeni öğreniyoruz. Hareketimizle, kendileri arasında "uzunca bir süreden beri" bir "gerginlik ve anlaşmazlık" olduğunu; Hareketimize 1976'da katılma gerekçelerini ancak 6 yıl sonra bu gün "3-5 kişilik gruplarla işçi sınıfına ve sosyalizme yeterli katkılarda bulunulamayacağı" için "ihtilalci hareketler içinde sınıf gerçeğini kavramaya en yakın hareketlerden biri" ve "71 hareketinden gereken derslerin çıkarılması konusunda ısrarlı" olmamızla izah eden bu arkadaşlar, artık Hareketimizden umutlarını kestiklerini, böylece "çeşitli rahatsızlıklar taşıyan bazı arkadaşlarla" görüşerek "kural dışı bir takım davranışlara" girdiklerini, yani gizli bir hizip oluşturduklarını sözlü ve yazılı olarak ilan ederek sorunu çözmek(!) için bir "iç hesaplaşma"ya kalkışmışlardır. "Biz çok insanı etkileriz" tehdidi ile (!) Hareketimizle pazarlığa teşebbüs eden, 12 Eylül'den sonra yapılan zorunlu düzenlemeler sırasında görevleri değiştirildiği için kendilerinin "tasfiye edildiğini" sanan, Hareketimizin yetkili hiçbir organı kendilerinin hakkında herhangi bir müeyyide uygulamasına ilişkin karar dahi almamış olmasına karşın, kendilerinin "bir—bir buçuk ay içinde" atılacaklarını ve "ona göre tedbirlerini aldıklarını" söyleyen bu arkadaşlar, "Hareket içinde bir uygulatıcılar, bir uygulayıcılar var" deyip "uygulatıcıların anlayışı yamuktur" saptamasıyla önderliğe güvenmediklerini beyan ediyorlar. Hareketimizin teori ve pratiğini "eleştirerek" (!) "rahatsız unsurları" (?) örgütlemeye çalışan bu insanlar, bir yandan da "işçi sınıfı gerçeğini görmediğimizi, ona önem vermediğimizi" belirtirken, "Hareketin ideolojisine bir şey demediklerini" ilan ediyorlar. Kendilerinin fedakarlığı konusunda şu ana kadar hiçbir eleştiri yapılmamış olmasına karşın "yarası olan gocunur" örneği bunlardan biri, "kimse benim fedakarlığıma bir şey diyemez" buyuruyor.

Bu “fedakâr” arkadaş, fedakarlığın bir göstergesi olarak (!) “bana X kentinin dışında bir görev verseler gitmem” diyor. 12 Eylül öncesinde içinde yer aldığı X kenti organının maddi fedakarlıklar için aldığı kararlara uymadığı ve maddi olanaklarını “kişisel güvence” olarak saklayan bir diğer arkadaşın foyası bugün ortaya çıkıyor. Kendilerini, ihraç vb hiçbir karar almamış olmamıza {rağmen}, bunlardan biri kendisini çoktan Hareketin dışına koymuş olacak ki, bize istihza ile soruyor: “Çok merak ediyorum. Sınıfa yönelik çalışmaları nasıl, kiminle başaracaksınız?” Biryandan da kendisinin “eskiliğini” öne sürerek “bazı şeyleri söylemeye hakkım var” fetvasını veriyor. 12 Eylül öncesi dönemde Hareketimizce belirlenen “statü”lerin bu dönemde herkes için geçici olarak askıya alınmasını sadece kendilerini “tasfiye etmenin” manevrası olarak görüyorlar. Bir süre önce hiçbir kural tanımayarak yazılar yazıp rastgele dağıtan ve Hareketimizi inkara ve teslimiyete (kalkışan) 3 kişi özeleştirme yapmadıkları için ihraç edilmişlerdi. Hem bu arkadaşların davranışlarını “keleklilik yaptılar; davranış biçimlerine katılmıyorum” diyerek güya onaylamayan bu arkadaşlar, hem de bu üç kişinin — özellikle (Arman’ın) ihracını— kendilerine verilmiş bir “gözdağı” olarak değerlendiriyorlar. 12 Eylül’den hemen sonra kendisine verdiğimiz görevi kabul etmeyerek, bizim kendisini ihraç etmemize bile gerek kalmadan ayrılan (buna karşın atılma kararı alındı) (Şevki) ile ilişkisi konusunda ise şöyle diyor (Özgün) arkadaş :

“(Şevki’ye) ilk başta bir şeyler (acaba ne) anlattım ve beni kullanarak sağda solda anlattı. Hata yaptım, kerizlik yaptım. İlişkimi kes-tim.” Hele bunlardan biri —ki herhalde en açık sözlüsü— olan Mü-min kendilerinin Hareketimiz içinde “işçi sınıfına önem verilmesini savunan” ama “azınlıkta olan” bir grup olduklarını, Hareketin diğer kısmının ise “işçi sınıfına önem vermeyen, küçük burjuvaziye ken-dine temel alan” bir “çoğunluk grubu” olduğunu saptayarak, bugün birliği pekiştirmenin ve kaynaşmanın yolu olarak “çoğunluk grubu kendini feshetmelidir” talebi ile esasında Hareketimizin tasfiye edil-mesini istiyor.

Kısacası, bu ve bunlara benzer ilginç ve aynı zamanda tehlikeli öneriler getiren ve “tehlikeli ilişkilere” giren bu arkadaşlar başlıca şu konularda yeni görüşler ve yorumlar getirmektedirler:

1.71 mücadelesinin değerlendirilmesi ve 71 sonrası teori ve pratiğimiz,

2. Hareketimizin proletaryaya bakışı, sınıf içinde çalışma, sendikal faaliyet,

3. Örgüt anlayışı ve kadrolar sorunu,

4. Demokratik merkezîyetçilik ve çalışma tarzı, 5; Birlik, örgüt içi ideolojik mücadele.

Görüşlerini ayrı ayrı yazarak bize vermiş olan bu 3 arkadaşı birlikte muhatap almamıza gelince: Söyledikleri [savundukları aynıdır. Ayrıca Özgün, yazısında ve sözlü açıklamalarında kural dışı davranışlara girerek "bazı arkadaşlarla" hizip örgütleyerek "tedbirlerini aldıklarını" itiraf etmiştir. Bu, "bazı" şahısların kim olduğunu kendisinden sorduğumuzda "görüştüğüm kişilerin adını yazmam ve vermiyorum. Bütün görüşlerim yazımda var. Ben muhbir değilim" cevabını verdi. Ancak daha sonra "bazı" kişilerden bazılarını ihbar (!) etti. Bunlardan biri Sefer'dir. Yazısında "ikna etmek veya edilmek" üzere görüşlerini bildiren, "başka türlü yorumlanmamalıdır" türünden parantez içinde, iki çizgi arasındaki kayıtlarla samimi, hiçbir kumpasın içinde olmayan bir "yoldaş" havalarındaki Sefer işte budur. Diğer "ihbar" edilenlerden biri, bir süre önce ihraç ettiğimiz Arman'dır. Mümin'e gelince kendisinin "azınlık" grubunda olduğunu söyleyen ve Özgün'ün yazısında geçen X Kenti organındaki "üçlü karşı blok" teşebbüsünün (!) içinde sayılan ve kolektif güvencenin karşısına "kişisel güvence"yi diken kişidir. Mümin'in şu anda da bu gizli hiziple organik bir ilişkisi var mı? Mümin'in kendisi için bu yanını henüz "itiraf" etmediği, Özgün'de onu "ihbar" etmediği için bilemiyoruz! Bunlar aslında bizim için çok önemli değildir. Biz, bu sorunun çözümünde esas olarak yazıları ve ortak davranışlarını (sözlü açıklamalarını) temel alacağız.

Doğru ve yanlışlarımızdan, başarı ve başarısızlıklarımızdan dersler çıkarmak; askeri diktatörlüğün azgınca saldırıları karşısında cephe de savaşı bir ordunun uymak zorunda bulunduğu bütün kuralları özümlemek ve uymak zorunda kaldığımız bugünlerde, savaş cephemizde ufacak bir gedik açacak kadar dahi bir kıymeti harbiyesi olmayan sadece ideolojik - siyasal özü itibarıyla bir anlam taşıyan bu sem-

bolik içerden vurma gayretkeşliğini teşhir etmek; oportünizm ve hizipçiliği mahkum etmek üzere şu nedenlerle bir tartışma kampanyası açmış bulunuyoruz:

- 1) Bu vesile ile genel değerlendirme çabasına devam etmek,
- 2) Bu örnek dolayısıyla böylesi dönemlerde ortaya çıkan ve çıkabilecek sapmalara karşı mücadelede bütün yoldaşların deneyler kazanmasına çalışmak,
- 3) Koşullar ne denli ağır ve çetin olursa olsun örgüt içi demokrasiyi mümkün olduğunca işletebilmek,
- 4) Hareketimizin ideolojik-politik çizgisini bir kere daha vurgulayarak bu arkadaşları girmiş oldukları bataklıktan çekip kurtararak, onları devrimci mücadeleye tekrar kazanmak.

Yoldaşlar!

Şimdi göreviniz bu arkadaşların öne sürdüklerini ve pratik tutumlarını organlarınızda tartışarak, bu yazıda ortaya koyduğumuz eleştiri ve değerlendirmeyi genişletmek ve derinleştirmektir. Bu yazıda, sadece belli başlı konuları inceledik. Ayrıntıya girmemeye çalıştık. Bu kampanyanın sonucunda ortaya çıkacak olan Hareketimizin kollektif iradesi bu 3 arkadaşla karşı alınacak örgütsel tavrımızı belirleyecektir. Karar sizlerindir.

II. HAREKETİMİZ HANGİ ORTAMDA DOĞMUŞTUR VE TARİHSEL ROLÜ NEDİR ?

"71 Mücadelesi olarak" tarihe mal olmuş bir dönem söz konusu olduğunda THKP/C'nin ve onun tarihsel rolünün anlaşılmasının büyük önemi vardır. Bu, tarihçi merakı ile ele alınacak bir konu değildir. Bugünün devrimci mücadelesini kavramak atılmış veya atılacak adımları anlamak bakımından doğrudan pratiğe ilişkin son derece aktüel bir konudur. Bilindiği gibi "71 Mücadelesi" 12 Mart paşalarının kurşun ve gülle yağmuru altında yenilgiye uğratıldı. Geriye örgütsel bir yapı kalmadı. Geriye sayısız dertler ve mücadele deneyleri kaldı. O günlerde çokça sorulduğu için şu soruyu bir kez de biz hatırlatalım. "71'in verdiği dersleri almak için ille de bunca

ölüm, acı ve ağır kayıplar gerekli miydi? Biz, sizin şimdi 71'den öğrendiklerinizi, bunları yaşamadan da biliyorduk". Sorunu böyle koyanlar, 71 mücadelesinde yer alan devrimcileri yollarını sınama-yanılma yöntemi ile bulmaya çalışan dar pratikçi küçük burjuvalar olarak gören ve mücadeleyi uzaktan seyretmiş olan bir takım ukala "aydın" ve malum oportünist çevrelerdir. Sorun sınama yanılma, basit bir amprizm olsaydı, 71'den bu kadar söz etmeye ne gerek vardı? 71 Mücadelesi kimsenin gözlerini kapayıp geçemeyeceği ve geçemediği toplumsal-politik bir olgudur. 71'den önce de "M-Lnin doğrularını zaten bilen" kişiler ya da "3-5 kişilik grupların" toplumsal politik bir olgu olarak gerçeklikleri var mıydı?

Olmadıklarını, olamadıklarını yakın tarih kaydediyor. Denebilir ki (denmiştir de) "meseleyi güç olma anlayışı ile ele almak yanlıştır. Bunun M—L'de yeri yoktur". Bir hareketin haklılığının haksızlığının veya doğruluğunun kıstası elbette sahip olduğu güç değildir. Fakat toplumsal siyasal yaşam söz konusu olduğunda, bu alanda şu veya bu doğrultuda, şöyle veya böyle bir etkide bulunmak isteyenler mutlaka az veya çok bir güç olmak zorundadırlar. Sınıfsal mücadelenin keskin anlarında tavır alma sorumluluğunu taşıyanlar için, bu zorunludur. Sınıflar mücadelesini tribünden seyredenler için, elbette böyle bir zorunluluk asla söz konusu değildir. Özetle, 71'in pratiğinin verdiği dersleri "zaten biliyor" olanlar, siyasal—toplumsal arenada az da olsa bir güç olmadıkları için "bildiklerinin" de toplumsal pratikte hiçbir önemi yoktur. Eğer 71'e çıkan gelişim, cılız da olsa komünist bir hareketin var olduğu koşullarda, bir başka hareketin çeşitli nedenlerle her şeyi ezip geçmesi yönünde olsaydı, bu "aydın" bayların ve "3—5 kişilik" oportünist grupların sorularının bir anlamı olabilirdi.

71 Mücadelesi, Türkiye solunda bir yol ayrımı yaratmıştır. Bu basitçe herkesin gitmekte olduğu yoldan, birilerinin bir başka yola yönelmesi olayı değildir. Bu, Kemalizm şemsiyesinde sosyalistlik sürdürenlerle burjuvazinin her türlü politikasından bağımsız M-L rehberliğinde sosyalistlik sürdürmek isteyenlerin; reformcularla devrimcilerin; şabloncularla Türkiye'ye özgü devrim yolunu ortaya koymaya çalışanların; burjuvazinin icazetine sığınanlarla proletaryanın silahlı gücünü oluşturmak isteyenlerin vb. ayrıldığı, Türkiye solunun 50 yıllık geleneğinden gerçek bir kopuşun meydana geldiği bir yol ayrımıdır. Bu çıkış

noktasını, bu tarihsel anı ve bu temeli yakalamak son derece önemlidir. Bunu kavrayamayanlar eninde sonunda geçmişin bataklığından başka bir yere çıkmayan eski yoluna saplanıp kalırlar, kaldılar da. 71 Mücadelesine özellikle de THKP - yüzeysel bakışı onun özünü kavramayı engeller. Yüzeysel değerlendirme ve kaba benzetmelerle 71'in ateşli savunuculuğunu yapmak veya ona Troçkist, maceracı, küçük burjuva anarşizmi, sol sapma ve benzeri nitelermelerde bulunmak kimseyi bir adım ileri götürmemiştir. Bunun kanıtı son 10 yıllık mücadele tarihidir. İşte HK, DY, HY, DS vb. grupların encamı! Pratik hayatta ileri doğru gitmek sorumluluğunu taşıyan devrimciler fenomenin özünü, onun bütün yönlerini irdeleyip kavramak zorundadırlar. Zaten fenomenin hayatın gerçek akışı içinde, ortaya çıktığı maddi ortamdan ve geçmişinden kurtarmadan inceleyenler onun gerçek içeriğini anlayacaklardır. Bunun yapılabilmesi de tabii ki bir yöntem sorunu olduğu kadar bir perspektif sorunudur da. Toplumsal olaylara katılan herkes, katıldığı eylemin içeriğini kavrayarak katılır diye bir gerçek yoktur. Ancak proletarya davasının bilinçli savaşıları, içinde yer aldıkları eylemin içeriğini mutlaka kavramak zorundadır. Hayata yön vermenin, kendiliğinden gidişin kör dehlizlerinde kaybolmamanın olmazsa olmaz koşulu budur.

71 Mücadelesine katılıp da sağ kalan devrimciler eylemlerinin gerçek içeriğini daha iyi kavramaya, yaşanan mücadele ile geleceğin bağlantısının ne olduğunu ortaya çıkarmaya çalıştılar. Böyle bir çabayı 12 Mart'ın zindanlarında başlattılar. Toplumun 12 Mart'tan kabaca çıktığı 74 yılında ve sonrasında bunu sürdürdüler. 71 Mücadelesini ve içinde yer aldığımız THKP'sine ilişkin değerlendirmelerimizle, Türkiye solunun 50 yıllık geçmişine ilişkin inceleme—araştırma ve değerlendirmelerimizin sonuçlarını dergimizin ilk sayılarında yayınladık. THKP'ne ilişkin özeleştirimizin başlıca iki noktası: 1) Kemalizm, 2)öncü savaşı anlayışı olmuştur. Bunlar kimilerinin sandığı ve şimdi de sanabilecekleri gibi bütünlüklü bir sistemi kıyısından köşesinden çekiştirmek değildir. Kemalizm konusunda icazetçi, kuyrukçu anlayış kesinlikle aşılmış fakat yanlış bir Kemalizm yorumu yüzünden proletaryanın küçük burjuvazi ile ittifakının kriteri olarak onun Kemalist olup olmaması alınmıştır. Kemalizmin ne olup olmadığı konusundaki tartışma akademik değildir; devrimin

ittifakları gibi son derece pratik ve doğrudan stratejik bir sorundur. Ulusal sorunla da doğrudan ilişkin bir sorundur. Öncü savaşı konusundaki özeleştirimiz ise siyasal mücadele ve örgütlenme anlayışının odak noktasını oluşturmaktadır.

Buradan ulaştığımız iki sonuç:

1) Türkiye de sosyalist hareket ile işçi sınıfı hareketi birleşip kaynaşmamıştır. Her biri ayrı ayrı gelişmektedir. Bu durum aşılmalıdır. Hedef: proletarya partisinin yaratılmasıdır.

2) Yanlış bir öncü savaşı anlayışı ile sürdürülen mücadele de kitlelerden kopuşa yol açmıştır. Kitle çizgisi doğru kavranmalıdır ve uygulanmalıdır. Modern sanayi proletaryası üzerinde yükselecek proletarya partisinin öncülüğünde sıcak mücadele (silahlı mücadele) doğru biçimlerine kavuşacak ve kitlelerin desteği ile sarsılmaz bir güç olacaktır. Bu noktada proletaryanın ideolojik öncülüğüne evet, fiili öncülüğüne "bizim gibi ülkelerde geçmez" —hayır— diyen anlayış eleştirilmiş, proletaryanın rolü bütün yönleri ile doğru bir biçimde ortaya konmuştur. THKP konusundaki görüşlerimiz nedeni ile sorunu bir türlü Marksist bir perspektif ile ele alamayanlar "geriye ne kaldı?" sorusunu yöneltmişlerdir. Onlara göre böyle bir değerlendirme 71'i ve THKP'ni inkâr etmekle aynı şeydi. Oysa ruhun birincilliği karşısında maddenin birincilliğini savunanların doğruluğu Marksizm açısından açıktır. Yani 71 ile 50 yıllık geçmiş arasında idealizm ile materyalizm arasındaki kadar bir fark vardır. Önemli olan çıkış noktasıdır, temeldir. Birtakım doğruları savunsa da temel gerçeği çarpıtan bir çizgi ile, birçok yanlışlarına karşın temel gerçeği kavramış ve geliştirmiş bir çizgi arasındaki fark görülemeyecek kadar ufak ve basit midir?

Nedir bu temel gerçek? Her devrimin baş sorunu devlet iktidarındır ve bu sorunun çözümü için, devletin yıkılması ve sosyalizmin zaferi için Türkiye'ye özgü devrim yolunun ortaya koyulmasıdır, temel gerçek. Bu doğrultuda girilen çabadır, mücadeledir temel gerçek. Bu açıklamalarımızı yine de anlayamayacaklar için M-L'nin bu konudaki görüşlerinin en özlü ifadesi "Devlet ve İhtilal" kitabının 1935'lerde Türkçeye çevrildiğini, ilgililerince her halde bilindiğini hatırlatarak devlet ve devrim probleminin ancak 71 Mücadelesinin yaratıcılarıncı gündeme getirildiğini, o zamana kadar hem toplumsal yaşantımızda, hem

de Türkiye solunun teori ve pratiğini de bir türlü gündem maddesi olarak konmadığını açıklayarak, THKP'nin hangi temel gerçeği yaladığını, hangi temelde davrandığını ve yanlışlarının ancak bu temelde ele alınırsa THKP'nin yerli yerine oturtulabileceğini anlatmıştık. Özetle "geriye ne kaldı?" diyenlere çok şeyler kaldığını anlatmaya çalışmıştık.

Geçmişin tutarlı bir analizini yapamayanlar geleceğe ilişkin doğru ve sağlam adımlar atamazlar. Bunun böyle olduğunu 74'den günümüze kadarki pratik bir kere daha kanıtladı. THKP ve THKO ile TİKKO'dan kaynaklanan hareketlerin bugün ulaşmış oldukları nokta ve konumları bunun en güzel kanıtı değil midir? Özellikle DY ve HK'nin durumu ibret vericidir. Hareketimizle diğer söz konusu hareketler arasındaki nitelik farkının ve ulaşılan noktadaki konumlarımızın farklılığının kökeninde geçmişin analizi yatmaktadır. Hareketimiz 71 yol ayrımının temel noktasını, yolların ayrılmasının ana noktasını doğru kavradığı için 71'de Türkiye solundan ayrılarak ortaya koyduğumuz yolu adım adım açarak ve geliştirerek Leninizm'in Türkiye'deki ifadesi olurken; örneğin DY, - fenomenin özü ile biçimi uğraştığı, 71'in bir "dönüm noktası" olduğunu söylese de, bu dönüm noktasının — yol ayrımının çıkış noktasını kavrayamadığı için küçük —burjuva devrimciliğinde çakılıp kalmıştır.

74 sonrasında THKP adını kullanmadığımıza ve özeleştirmeye bakarak hareketimizin THKP'nin inkârı olduğunu sanan şaşkınların güleriz haline.

74 başında durum kısaca şuydu: 71 Mücadelesi yenilmiş ve hareketimizden (THKP) geriye örgütsel bir yapı kalmamıştı. Tek tek insanlar vardı. Proletarya partisinin yaratılması yolunda birlik problemi bütün yakıcılığı ve aciliyetiyle kendini hissettiriyordu. Sosyalist hareketin parçalanmışlığı ve dağınıklığı içinde bulunduğu teorik keşmekeş yürekler acısıydı. Eğer ilkeli ve sorumlu davranılırsa hareketin parçalanmışlığını aşmak, birlik oluşturmak için son derece uygun bir ortam vardı. Bu birlik momentini iyi kavramak ve ona uygun adımlar atmak bütün sorumlu devrimcilerin göreviydi. Elbette sayımızda da belirttiğimiz gibi "birlik ancak ve ancak ideolojik olarak sağlanabilir" idi. Birlik sorununu ve Türkiye sosyalist hareketi-

nin halini görmezden gelip THKP içindeki “statülerimizi” ve prestijimizi kullanarak bir örgütlenmeye gitmek sorumsuzluk ve tekkecilikten başka bir anlam taşımazdı. ML ve taşıdığımız sorumluluk bize başka türlü davranmamız gerektiğini gösteriyordu. Biz de öyle davrandık. 71’in inkârı onun “savunuculuğu” adına oluşturulan ve oluşturulmaya çalışılan bütün tekkelerin karşısına dikildik. Türkiye’de sosyalistlerin birincil görevinin birliği sağlamak olduğunu, bunun yolunun da ML ışığında uzak ve yakın geçmişin tutarlı bir analizi ile ortaya konacak devrimci bir teorik platformdan geçtiğini usanmadan açıkladık, anlattık. Birlik için mücadele ettik. Bu yaptıklarımız birçoklarınca avanaklık olarak değerlendirildi, çok saf olduğumuz söylendi. Gerçekten de bizim yaptıklarımız birçok “kurnaz” için safılıktan başka bir şey değildi. Ama hayatın verdiği tecrübeleri ML ışığında yorumlaymaya çalışanlar için bu basit kurnazlıkların ifade ettiği pek bir anlam yoktu. “Kurnazların” safılık dediği bir biçimde bizler tekkeleşmeye karşı direndik. Birçokları bu yüzden bizlerle birlikte yürünemeyeceğine karar verdiler. Onlara göre “eline geçtiği mührü bile kullanamayan adamlardan ne hayır beklenebilir?” 76 yılına dek ısrarla yürüttüğümüz bu çabalarımız başarıya ulaşmadı. Bizim dışımızdaki herkes zaten “birlik”lerini kurmuş olarak yollarına devam ettiler. Biz de o tarihten sonra doğru bildiğimiz yolda bir siyasal hareket olarak yolumuza devam ettik. Türkiye sosyalist hareketinin yakaladığı önemli bir birlik momentini kaçırılmıştı. O tarihten sonra da birlik için mücadelemizi sürdürdük. Bizim ısrar1a üzerinde durduğumuz nokta, birliği vurgulayan bir platformun aceleciliğine düşmeden M—L’nin evrensel ilkeleri üzerinde anlaşmaya çalışarak, geçmişin, özellikle de 71’in tecrübelerini değerlendirip, herkesin kendi payına düşen özeleştirisini yapıp böylece yola devam etmektir. Böyle bir tutum her şeyden önce, başlangıçta çeşitli çevrelere ait kişiler olarak birbirinden kopuk, daha sonra ideolojik kılıflar bulma imkanını ortadan kaldıracak ve birbirinden ayrı düşenlerin daha başlangıçta net ideolojik çizgi teorik ayrımlara sahip olmasını sağlayacaktı. Birlik oluşturanların da ortak bir ideolojik-teorik temele sahip olması sağlanmış, şu veya bu “yakınlıklar” ve hesaplar üzerine tekkeler kurulmasının önüne geçilmiş olacaktı. Fakat hayatın bu doğrultuda akmasına bizim iradi müdahalemiz yetmedi. Küçük burjuva eğilimler başat çıktı. Ve bu küçük burjuva eğilimlerin her nüansı kendisine ayrı bir yol çizdi. Ayrı bir grup oluşturdu. Ortada hiçbirinin teorik hazırlığı yoktu, tekkelerini yalan dolan üzerine, henüz üzerinden asla anlaşmamış oldukları ve bir

çoğunun daha sonra red edecek oldukları yazılar üzerine kurmaya çalıştılar ve kurdular da.

İşte böyle bir tarihsel anda, bizler birlik probleminin sağlıklı bir biçimde çözümlenmesini kolaylaştırmak ve bunu sağlamak için THKP adına hiçbir örgütsel girişimde bulunmadan, onunla sadece ideolojik bağımızı ortaya koyarak sorumluluğumuzun gereğini yaptık, bu konuda izlediğimiz yöntem Leninizm'e aittir. Bizim yaptığımız, Lenin ve arkadaşlarının 1901'de Iskra'yı çıkarmadan önce ve daha sonra Iskra ile yaptığının hemen hemen aynıdır. (Tabii farklı koşullarda, farklı bir ülkede) Lenin ve arkadaşları, kendisinden geriye hiçbir örgütsel yapı kalmamış olan RSDİP ve onun mücadelesini inkâr mı etmişlerdi? Yoksa o dönemin (1890'lı yılların) doğru bir değerlendirmesini yaparak, 1898'de kurulan RSDİP'nin eksikliklerini, zaafalarını ve aynı zamanda tarihsel önemini ortaya koyarak kendilerini onun devamı mı saymışlardı? Lenin ve arkadaşları oportünizmin boş verip "kendiliğinden" egemen olduğu, örgütsel parçalanmışlığın sürdüğü bir ortamda RSDİP adını herkesten daha fazla kullanmaya hakları olmalarına karşın 1901'de "Rus Sosyal Demokrasisi ile sadece ideolojik bağları tanıyarak" bunun dışında RSDİP adına hiç bir örgütsel girişimde bulunmaksızın "ta başından beri tamamen bağımsız" Iskra ile bir görevi yerine getirdiler: "Birleşmeden önce, birleşebilmek için gerekli sınır çizgilerini çekmek" RSDİP Yurtdışı Örgütleri "Birlik" konferansında Lenin şöyle diyordu: "Unutmamalıyız ki, ortak bir ideolojik temel olmaksızın birlik diye bir sorun olamaz."

1979 Ağustos tarihli bir yazımızda 76 yılına kadarki gelişimi anlatırken şu tespiti yapıyorduk: "Bu tarihi gelişim asla unutulmamalıdır. Bu unutulduğu zaman bu günkü verilerden başlanır ise tarihten ders almaktan da bahsetmiyoruz demektir; tarihsel olayların komedi düzeyinde tekrarı oluyoruz demektir; her defasında kendimiz yeni baştan milat oluyoruz demektir." Bizim için kişisel olarak kaybedilecek hiçbir şey yoktu. Onun içindir ki, tek başımıza kalıncaya değin birlikçilik yapmak bize hiçbir şey kaybettirmedi. Arkamızdan ve önümüzden 'enayiliğinize doymayın' denilse de. Biz bu 'enayiliği' Türkiye sosyalist hareketinin yakaladığı önemli bir birlik momentini adına yaptık. Artık bu moment kaçırıldı. Kaçırılmasının

sorumlusu biz değil, takkeçilerdir. Kaybeden kişiler olarak biz değil Türkiye devrimci hareketidir. Bu kaybı göremeyen dar kafalılar bize daha çok ‘enayi’ der durur. Ancak olayların yeterince uzun bir süre geçtikten sonra iyi niyetlerle tekkeçiliğe düşmüş olanlar kaybedilenin ne olduğunu Türkiye devrimci hareketine tekkecilik adına nasıl ihanet etmiş olduklarını anlayacaklardır.”(Sayı 32). Şimdi olayların üzerinden “yeterince uzun bir süre” geçmiştir. Özellikle son bir yılın gelişmeleri, on yıllara bedel olarak birçok “iyi niyetli” devrimcilere çok şey öğretmiş olmalıdır. Bu tarihsel gelişimin bugünkü sonuçları ve hareketimizin doğuşuyla üstlendiği tarihsel misyon bütün çıplaklığı ile gözler önündedir. Bunu görmemek için ya kör ya da art niyetli olmak gerekir.

A-KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ ORTAK İRADE BİRLİĞİDİR

Buraya kadar anlattıklarımızı hemen herkes (özellikle de 76 yılında hareketimize katılanlar) biliyor olmalıdır. Olmalıdır, ama görüyoruz ki 6 yıl sonra kalkıp hâlâ hareketimizin “71 hareketinin içerisinde ve onun inkârı olarak çıktığını” söyleyecek kadar içinde yer aldığı hareketi hâlâ tanımayanlara rastlıyoruz. Biz siyasal yaşantımızın bütün evrelerinin, her bir anının hesabını vererek, eleştiri özeleştirimizi yaparak ortaya çıkarken ve sahte “birlik”lere karşı mücadele ederken hareketimize katılma gerekçelerini nihayet 6 yıl sonra bugün aşağıdaki şekilde ortaya koyan insanların var olduğunu görebilmek devrimci mücadele adına acı ve utanç vericidir.

“Hareket 71 hareketinin içerisinde ve onun inkârı olarak ortaya çıktı. Hareketin ortaya çıkışından bir süre sonra da benim içerisinde olduğum bir grup kendini feshederek hareketin saflarına katıldı. Bu katılma eyleminde başlıca iki etken vardı:

a) 3—5 kişilik gruplarla işçi sınıfına ve sosyalizme yeterli katkılarda bulunulamayacağı, birbirine yakın düşünen sosyalistlerin aynı çatı altında birleşmeleri gereğine olan inancımız,

b) Kendi düşüncelerimize en yakın olarak gördüğümüz siyaset olması. Çünkü gördüğümüz kadarıyla hareket ihtilalci hareketler içerisinde sınıf gerçeğini kavramaya en yakın olan hareketlerden biriydi, sosyal emperyalizm ve oportünist ve revizyonist tezlerle karşıydı, 71 hareketinden gereken derslerin çıkarılması konusunda ısrarlıydı.

Bu etkenler bizlerin hareket içerisinde yer almasını getirdi. Özellikle ilk çıkan ‘Yol Ayrımı’ broşüründeki ‘parti modern sanayi proletaryası üzerinde yükselecektir’ tespiti, bu tespite uygun davranışlara girdiği takdirde Hareketin devrimci hareketler içerisinde en ciddi bir alternatif olmasının tohumlarını taşıyordu.” (Özgün’ün yazısı.)

Bu katılma gerekçesi dikkatle incelendiğinde görülecektir ki, bu arkadaşların niçin bir başka harekete değil de, hareketimize katılmış olduklarını izah eden ciddi hiçbir ideolojik nedenleri yoktur. Bunların kendi “3—5 kişilik grup”larını “feshederken” nereye, hangi harekete katılmalı sorusu için kendilerine seçtikleri kriterler şöyle:

- a, 3—5 kişilik bir grup olmasın,
- b, sosyal emperyalizm ve benzeri oportünist ve revizyonist tezlerle karşı olsun
- c, ihtilalci olsun
- d, ihtilalci olsun ama geçmişinden (71’den) gereken dersleri çıkarmak niyetinde olsun
- e, sınıf gerçeğini kavramış olsun.

Bu arkadaşlar belli ki sınıf gerçeğini kavramışlarmış, sosyal emperyalizm ve benzeri tezlere karşıymışlar. Yukardaki ölçülere vurulduğunda bu arkadaşlara göre “sınıf gerçeğini” kavramış hiçbir hareket yokmuş. Sadece “sınıf gerçeğini kavramaya en yakın olan ihtilalci hareketler” söz konusudur. Bunlardan biri de hareketimizdir. Diğerleri kimler ola? İsim belirtilmemiş ama bunlar örneğin DY, EB, DK, Acil vb. gruplar olabilir. Demek ki hareketimiz “sınıf gerçeğini kavramaya en yakın” fakat henüz kavramış değil. Üstelik bu “en yakın” mesafede yalnız da değil. “En yakın hareketlerden birisi”.

Yine hareketimiz “71 hareketinden gereken derslerin çıkarılması konusunda ısrarlı” imiş. Çıkarma konusunda ısrarlı ama henüz çıkarılmış bir şey yok. Dersini bilmeyen ama öğrenme konusunda ısrarlı bir talebe gibiyiz kısaca. Bu manzaraya bakılırsa bu arkadaşların “3—5 kişilik grubu” hareketimizden daha açık ve gelişkin bir teorik platforma sahipmiş. Peki nasıl oluyor da daha geri

ve muğlak bir ideolojik teorik platformda bulunan (!) hareketimize katılıyorlar? Onları hareketimize iten esas etmen nedir?

Cevap: “3—5 kişilik gruplarla işçi sınıfına ve sosyalizme yeterli katkılarda bulunulamayacağı” ve “birbirine yakın düşünen sosyalistlerin aynı çatı altında birleşmeleri gerektiğine olan inançları”. Birbirine yakın düşünme aynı çatı altında birleşmenin bir nedeni olabilir; fakat bir şartla. Çatının ne çatısı olduğunun taraflarca açıkça bilinmesi ve kurallarına uyulması şartıyla. Çatı bir parti çatısı da olabilir, bir cephe çatısı da veya bir cami avlusu da olabilir. Eğer bir parti çatısıysa veya parti öncesi bir evrede bulunan bir komünist örgütlenmenin çatısı ise burada birbirine yakın düşünmek yetmez.

Ortak bir ideolojik-teorik temele ve bunun zorunlu ifadesi olan ortak irade birliğine sahip olmak; yani yakınlık değil, aynılık zorunludur. Eğer ortak düşmana karşı oluşturulmuş bir cephe çatısıysa söz konusu çatıda birbirine yakın düşünmek yeterlidir. Fakat ciddi hiçbir komünist örgüt ya da grup bir cephe çatısı altında kendini feshederek başka örgütlerle birleşmez. Yine hiçbir ciddi komünist grup kendisinden geri ve muğlak bir gruba kendini feshederek asla katılmaz. Öyleyse bu arkadaşlar bize niçin katıldılar? Herhalde hareketimizin bir cephe değil, bir siyasal hareket olduğunu biliyorlardı. Sayılan gerekçeler arasında bir tek neden kalıyor: “3-5 kişilik gruplarla işçi sınıfına ve sosyalizme yeterli katkılarda bulunulamayacağından” hareketimizin gücüne ikna olmak! Fakat bu da pek iler tutar yani olmayan bir gerekçe. Çünkü o zaman ve daha sonra da bizden daha fazla gücü olan hareketler vardı. Geriye ne kalıyor? Bize katılmalarının ciddi bir ideolojik nedeni yok. Bizim için önemli olan ideolojik nedendir, başka hiçbir nedeni biz ciddiye alamayız. İdeolojik olmayan nedenleri bile kendi içlerinde tutarsız.

Öyleyse niye katıldılar? Cevabını bilemiyoruz, bulamadık. Olsa olsa bu arkadaşlar da bizleri “saf” bulan fakat farklı bir yol tutturan “kur-nazlar”dan olabilirler.

Hareketimizin bugüne kadarki çizgisini “eleştiren” bu arkadaşların katılma gerekçeleri üzerinde ısrarla durulmalıdır. Önemli olan nokta budur. Bu gerekçeyle katılanların hareketimizi nasıl da rastgele, bol keseden “eleştirdikleri” (!) önemli değildir. Bu gerekçe açıklandıktan sonra 74-80 dönemi pratiğimizi bu arkadaşlarla da tartışmanın pek bir

anlamı yoktur. Bu bizim kendi sorunumuzdur. Bu gerekçeyle katıldıklarını bugün açıklayan ve hareketimizden umutlarını kestiklerini söyleyen bu insanların, bizde vakti zamanında nasıl bir umut gördüklerini merak ediyoruz. Ve bunca yıl, "sınıf gerçeğini kavramış" olan bu arkadaşların bir türlü ta başından beri bu gerçeği kavramamış olan bir harekette nasıl kalabildiklerini de merak ediyoruz.

Bu katılma gerekçesinin sınıfsal, ideolojik ve ahlaki özü iyice kavranmalı ve açığa çıkarılmalıdır. Bu gerekçeyle davranış ideolojik olarak ilkesizlik, dar görüşlülük ve oportünizmdir. Sınıfsal olarak küçük burjuvalıktır; ki onlar karşılarında bir güç görmeye görsünler ilke milke dinlemeden teslim olurlar. Ama kazara ellerine bir güç geçirmeye görsünler dünyayı ateşe verirler! Ahlaki olarak bu davranışı izah edecek kavram bulmak zordur.

Şimdi bize şöyle bir soru yöneltirse yeridir: "Bu arkadaşlar hareketimize katılırken neden ve niçin katıldıklarını, nereden gelip nereye gitmek istediklerini açıkladılar mı? Kendilerine böyle bir soru yöneltildi mi?" Böyle bir soruyu kendilerine sormadık. Buna ihtiyaç da duymadık. Çünkü o gün ortaya koyduğumuz görüşlerin bir kısmı herkesçe biliniyordu. Henüz yazıya dökmediğimiz konulardaki görüşlerimizi ise gerek yazılarımızda kabaca, gerekse sözlü açıklama, seminer ve tartışmalarda ayrıntılı bir biçimde sergiliyorduk. Bu arkadaşlar bizim görüşlerimizi inceleyerek, bizimle tartışıp öğrenerek bize katıldılar. O güne kadar ortaya koyduğumuz görüşlerimize hiçbir itirazda bulunmadıkları (ki şimdi "eleştirdikleri" konular o gün katıldıkları konulardır) ve bize katılmaya karar verdiklerini açıkladıkları için kendilerini hareketimize kabul ettik. Böyle bir gelişme karşısında doğal olarak "siz bize niye katılıyorsunuz?" demek aklımızdan bile geçemezdi. Çünkü bizim için ve her akli başında insan için bunun bir tek anlamı olabilirdi: Bu arkadaşlar bizim görüşlerimize katıldıkları için yer aldılar. Başka türlü düşünmek olanaksızdır.

Nereden geldikleri ve kendilerinin geçmiş siyasal yaşamları konusuna gelince, nereden geldiklerini ve kendilerinin geçmiş siyasal yaşamlarının ne olduğunu biliyorduk. 71 öncesinde ve 71 döneminde hiçbir toplumsal-politik etkinlikleri olmayan ve 71 Mücadele-

sinde de yer almamış '3-5 kişilik bir grup'tular. Bize katılmadan önceki gruplarının kendileri tarafından nasıl değerlendirildiğini bugün dahi bilmiyoruz.

Bizim o grubu nasıl gördüğümüze gelince.

71 Mücadelesinde yer almamış bütün grupları ve "partileri n reformist ve oportünist olarak nitelediğimiz bilinirse, ayrıca bu grup için özel bir değerlendirme yapmamızın hiçbir nedeni olmadığını söylemiş oluruz. Ancak, kendiliğinden gruplarını "feshederken" bir özeleştirii yapmalarını istemeyişimizin ise izah edilecek hiçbir yanı yoktur. O zamana kadarki teori ve pratikleri hakkında bir özeleştirii yapmamış olmalarının "ilerisi" için bir paratoner, yatırım olacağını bilmeliydik denebilir. Fakat sosyalizm mücadelesi Bizans oyunu değildir ki yoldaşlar bu tür ayrıntılara kafa yoralım.

Nihayet 6 yıl sonra bizden "umutlarını kestikleri" bir dönemde geriye dönerek size şu gerekçeyle katılmıştık demek ihtiyacını duyan, gerekçelerini de beklenmedik bir biçim ve özde koyan bu arkadaşlara teşekkür borçluyuz. Hiç olmazsa, 6 yıl boyunca hareketimiz içerisinde neden sürekli bir sorun yaratma kaynağı olduklarını ve bu zaman içerisinde hareketimiz içinde neden bir türlü erimediklerini, sürekli zigzaglar çizdiklerini geç de olsa anlamamıza yardım ettiler. Yazılarında belirttiklerine göre bu arkadaşlar "3-5 kişilik" gruplarını "feshederek" bize katılmışlardı. Aradan 6 yıl geçtikten sonra aynı 3-5 kişinin tek sesli bir koro halinde aynı türküyü okuyarak içerden saldırıya geçtiklerini görünce şu soruyu sormaktan kendimizi alamıyoruz: Bunlar gerçekten kendilerini feshetmişler miydi acaba?

Gelelim o zaman katıldıkları şimdi yeni yorumlarla ele alıp çekiştirdikleri görüşlerimize.

B- KİTLE, KİTLE ÇİZGİSİ VE KİTLE ÇALIŞMASI NEDİR ?

"Hareket 71 eleştirisi ile öncü savaşı anlayışını mahkûm etti. Devrimin ancak kitleleri örgütlemekle olacağını ortaya koydu. Ancak bu noktada sorunun özünün genel olarak kitleler değil, özel olarak işçi sınıfı olduğu gerçeği yeterince aydınlığa çıkarılamadı. Bir yandan hareketin modern sanayi proletaryası üzerinde yükseleceği tespiti ya-

piyorduk, diğer yandan (76-77'lerdeki tartışmalar hatırlansın) arkadaşların çoğu bir emekçiler partisini savunuyordu. Kendimize gelişme platformu olarak küçük burjuvaziye alıyorduk." (Özgün'ün yazısı.)

Aynı konuda Sefer şöyle yazıyor: "Hareket geçmişin (71'in) değerlendirmesini yaparken taşıdığı zaafı; öncelikle 'kitlevi güç olma' anlayışı ile yürümüş, işçi sınıfının yerine geçirilen başta öğrenci gençlik olmak üzere - küçük burjuvaziye de kapsayan - bir kitle anlayışı ile etki ve hareket sahası genişletilip örgütlenilmeye çalışılmıştır. '71'in değerlendirmesini yaparken taşıdığı zaafı' şunu kastediyorum: Başta öncü savaşı olmak üzere 71' e ait tahlillerin tutarlı bir değerlendirilmesi yapılmış, bu değerlendirilmede 'modern sanayi proletaryası üzerinde yükselecek olan proletarya partisi' hedefi gösterilmiş ama 71' in öncü savaşının kitlelerden kopukluğu eleştirilir ve kendi siyasi pratiğimizde de bu hataya düşülmemesi çeşitli defalar çeşitli vesilelerle değinilen kitle çizgisi anlayışı ile sağlanmaya çalışılırken esas sorunun kitlelerden değil, proletaryadan kopukluk olduğu gözardı olmuştur".

Mümin ise şöyle diyor: "Benim açımdan çelişkinin özü sınıfın örgütlenmesi ile esası güç olma ve genişlemeye dayanan, başta küçük burjuvazinin ve emekçilerin arasındaki çelişkidir. Diğer tüm çelişkilerin kaynağı bu soruna dayanmaktadır. Bugün eğer sınıfın örgütlenmesi konusunda yazılarımızda açık olmayan özeleştirimler görülüyor ve sınıfın örgütlenmesine öncelik tanıyorsak, bunun başlıca nedeni: genel olarak emekçiler arasındaki örgütlenmenin koşullarının ortadan kalkmasıdır."

Biz bu komdaki görüşlerimizi şimdi bu iddiaları ileri süren arkadaşlar hareketimize katılmadan önce yazılı olarak ortaya koyduk. O zaman bu konuda tek bir itiraz, eleştiri veya bir soru yöneltmişler midir? Zinhar.

O zaman bunları fark edememişler de 6 yıl sonra mı kavramışlar? Asla, katılma gerekçeleri açık !

Ama biz iddialarına cevap verelim. Birincisi, arkadaşlar "kitle" lafıyla oynamaktadırlar. Ya "kitle"nin ve "kitle çizgisinin" M-L' e ait

sözlüklerde ne anlama geldiğini gerçekten bilmemekte, ya da sorunu çarpıtmak için bu kavramlara özel anlamlar yüklemeye çalışmaktadırlar. Ki ikincisini yapmaktadırlar. M-L literatürde kitle sözcüğü siyasal ve değişken bir kavramdır. Belirli sınıf ve tabakaları ifade etmekte kullanılan bir sözcük değildir. Kitle toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi olanlarla belirlenen ve mücadelenin gelişmesiyle daha çok sayıda insanı kapsar hale gelen bir kavramdır. Öyleyse biz 71’de sürdürülen öncü savaşının kitlelerden kopuşa yol açtığını söylerken neyi anlatmış oluyoruz? “Eleştirmen”lerimizin “kuşdiliyle” konuşursak, 71’de falanca filanca mektebin talebeleriyle, filanca dairenin küçük burjuva memur camiasından koptuğumuzu anlatmış oluruz. Oysa biz M-L’iz. Ve M-L’ i kendine rehber aldığını iddia eden tüm insanların konuştuğu ve anlaştığı dil kendi dilidir. Onun sözcükleri ve kavramlarıdır. Yani bizim “kitlelerden kopma” olayını anlatırken kullandığımız “kitle” sözcüğünün ne anlama geldiğini en sağından en soluna kadar tüm sosyalistler anlıyorlar.

Sefer arkadaş bizim kitle anlayışımızı ne güzel anlatmış: İşçi sınıfının yerine geçirilen başta öğrenci gençlik, ardından küçük burjuvazi (!) Yine belirtelim literatürde kitle eşittir proletarya değildir. Kitle belirli bir sınıfı veya tabakayı ifade eden sosyolojik bir kategori değildir. Bu yüzden de bizim işçi sınıfının yerine talebeleri ve küçük burjuvaziye geçirmemiz gibi bir durum söz konusu olamaz, olmamıştır da. Böyle sakat bir “kitle anlayışı” ile proletaryayı “gözardı” etmemiz mümkün değildir. Çünkü bizim kitle anlayışımızın ne olduğu açıktır. Özgün’ün şu tespitine bakalım: “Hareket 71 özeleştiri ile öncü savaş anlayışını mahkûm etti. Devrimin kitleleri örgütlemekle olacağını ortaya koydu. Ancak bu noktada sorunun özünün genel olarak kitleler değil, özel olarak işçi sınıfı olduğu gerçeği yeterince aydınlığa çıkarılmadı. Bu satırlarda “yeterince aydınlığa çıkarılamamış” olan bir konu var ki o da: Bir insanın 6 yıl bir harekette kalıp da onun öncü savaşını nasıl ve neden eleştirdiğini hâlâ öğrenememiş olduğudur. THKP kitleleri örgütlemekten devrimin olacağını mı savunuyordu ki hareketimiz “devrimin kitleleri örgütlemekle olacağını” söylemekle öncü savaş anlayışını mahkûm etmiş oluyor? Tabi ki işin esası hiç de öyle değildir. THKP, devrimin, kitlelerin katılmadığı üç beş kişinin yaptığı bir “iş” olmadığını, tersine, devrimin kitlelerin eseri olacağını bilen bir harekettir. Onun

yanılgısı "lâfla peynir gemisi yürümez" diyerek kitlelerle diyalog kurmanın ve devrim saflarına çekmenin temel mücadele biçimi silahlı propagandadır" görüşüyle kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeylerini yanlış değerlendiren, doğru bir kitle çizgisi anlayışına sahi olmadığından kitlelerden kopuşa yol açan bir siyasal mücadele-öncü savaşı yürütmesidir. Silahlı propaganda dışındaki mücadele yöntemlerinin ikincil öneme sahip olduğunu, bu mücadele biçimlerini temel alarak "klasik kitle çalışması" yürüten hareketlerin kitleleri örgütleyemediğini ve örgütleyemeyeceğini savunmasıdır. Bizim THKP'ye bu konuda yönelttiğimiz eleştiri "klasik kitle çalışması" dediği çalışmanın yapılmadan silahlı mücadele aşamasına geçilemeyeceğidir. "Klasik" dediği kitle çalışması olmaksızın kitlelerin örgütlenemeyeceğini, dünya devrimci mücadele tarihinden de örnekler vererek eleştirmemizdir. (Evrım ve devrim aşamaları, öncü savaşı yazılarımıza bir kez daha bakılmasını salık veririz.) Eğer THKP kitleleri örgütlemeyen devrim yapılacağını söyleyen bir hareket olsaydı, bizim onu "mahkûm" etmemize gerek kalmadan, pekala oportünistler de "mahkûm" edebilirlerdi.

İkincisi, kitle çalışmasının ne olup ne olmadığı sorunu ve "kitlevi güç olma" anlayışı, 71 değerlendirmesinde taşıdığımız "zaaf" yüzünden "kitlevi güç olma" anlayışı ile davranmışız. "Eleştirmenlerimiz" pratiğimizin hemen her alanına ilişkin bu "zaaf" nedeni ile "güç olma uğruna" mücadele ettiğimizi başka hareketlerle "güçlü olma boğuşmasına" giriştiğimizi ve "bol gürültülü" eylemlerle "ses duyurma" gibi "noktalara" sürüklendiğimizi söylüyorlar. Bizim 'güç olmak', gücümüzü daha da arttırmak için çalıştığımız doğrudur. Bundan daha doğal bir şey olabilir mi? Siyasal mücadele, karşılıklı mevzilerini alıp birbirine taş atan "3-5 kişilik grupların" yürüttüğü bir mücadele değildir. Siyasal mücadele, toplumsal güçlerin birbiriyle çarpıştığı egemenlik için yürütülen bir mücadeledir. Eğer "güç olmak"sızın da "işçi sınıfına ve sosyalizme katkıda bulunmak" mümkün olabilseydi, bu arkadaşların kendilerinin "3—5 kişilik grubu"nu "feshederek" hareketimize katılmalarına ihtiyaç kalırmıydı? Yazıları boyunca hareketimizin güç olmak için mücadele ettiği, bunun için ilke-milke dinlemediği, proletaryayı da -zaten daha başından beri pek bilmediği için- göz ardı ettiğini anlatıyorlar.

Biz ilke tanımayan bir hareket olsaydık ve tek derdimiz güç olsun da nasıl olursa olsun deseydik, bu arkadaşların da pek iyi bilecekleri gibi her halde onların sandığından daha büyük bir güç olurduk.

Biz ideolojik-teorik ve politik görüşlerimiz doğrultusunda, bu görüşlerimize inananlardan oluşan bir güç olmaya çalıştık. "Kitlevi olmayan bir güç" ne menem bin güçtür bilmiyoruz. Biz kadir -i mutlak bir hareket değiliz ki, ilahi güçlerimizi harekete geçirerek gerekenleri yapalım. Hareketimiz hatırı sayılır bir güce sahipse bunun nedeni kitle çalışması yapmış olmasıdır. Şimdi soralım, nedir bu "bol gürültülü" ve "ses duyurma" eylemleri? Bunlar siyasi kampanyalarımız mı? 1 Mayıs direnişlerimiz mi? Miting ve gösterilerimiz mi? Onların hiç ağızlarına almadıkları anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelelerimiz mi? Bu arkadaşlar "güç olmak"tan korkuyorlar. "Güç olmaya" karşılar. Kitle çalışması yapmanın anlamı nedir ki eğer "güç olmak" istemeyeceksek? Eğer şöyle denilse: "Sahip olduğumuz güçler içinde proletaryadan kazandığımız güçler azdır, yetersizdir. Proletarya saflarında daha fazla güce sahip olmalıydık." Doğrudur. Proletarya arasında daha fazla etkinliğimiz olmalıydı ve hareketimiz daha fazla proleter güçlere sahip olmalıydı. Bu alanda hareketimiz yetersizdir, olanaklarını iyi değerlendirememiştir. Arkadaşların "eleştirilerini" böyle anlamak isterdik. Ama maalesef onların ortaya koyduğu mantık esas olarak "güç olmak"tan korkan, "güç olmaya" karşı olan bir mantıktır. Çünkü bu arkadaşlar aslında kitle çalışmasına karşıdırlar. Onlar kitle çalışmasından kahve köşelerinde tek tek insanların kulaklarına fısıldamayı anlıyorlar. Varlıklarını 3-5 kişilik grup olarak sürdürmek geleneğine sımsıkı sarılma-larının ve fabrikalarda hayali komiteler kurmalarının da nedeni budur.

Şu satırlar yukarıdaki anlayışı "veciz" bir şekilde ifade ediyor: "Sendikal faaliyetimiz, aynı şekilde 'güç olmak' esprisi ağır basarak yürütülmüş, elimizde olanlara yenileri katmak uğruna, elimizdekiler de nitelik yükselmesi ve tabanda gerçek bir komünist örgütlenme ikinci planda kalmıştır." (Sefer'in yazısı.)

Yine aynı yazıda bir kaç satır sonra şunlar yazılıyor: "Hareket 12 Eylül'den önceki bir buçuk yıl içinde (yani 79 başından beri) sendikal faaliyet bakımından kendi tarihin en yoğun dönemini yaşadı, genel faaliyetimizin oldukça önemli bir bölümünü bu alanda sarf edilen çabalar oluşturdu denilebilir." (abç.)

Proletarya arasındaki çalışmaya gereken önemi vermediğimizi, olanaklarımızı (kadro, vs) bu alana aktarmadığımızı iddia edenlere bakın. Bir taraftan da "genel faaliyetimizin oldukça önemli bir bölümünü bu alanda sarf edilen çabalar oluşturdu" diyor. Üstelik tarih de vererek. Eğer durum böyle ise bu arkadaşın -gerçekten eleştiri yapmak istiyorsa- söyleyeceği şu olmalıydı: "proletarya arasındaki çalışmaya gereken önemi verdik, ama yanlış bir yöntem uyguladık." Ama insan bir kez "eleştiri" olsun diye konuşmaya başlayınca, bu arada içine girdiği "tezgâhları" da gizlemeye çalışınca işte böyle ne dediğini kendi de bilemez. Bunların anlattıklarını dinleyip durumdan hiç haberi olmayan bir kimse, sanır ki, o kadar çok "sendika ele geçirdik" ki geriye başka sendika kalmadı.

Üçüncüsü, 71 değerlendirilmesinde esas sorunun kitlelerden değil, proletaryadan kopukluğunu görememiştir. Sefer arkadaş bu konuya niye girdiklerini şöyle izah ediyor: "... bu eleştirilen noktaların kaynağı olarak, geçmişteki tahlillerimizdeki var olduğunu söylediğim eksiklikleri ele almak ve yola buradan çıkmak, yani sorunu bir anlamda bu noktalara bağlamak yürüttüğüm mantığın doğal bir parçası ve başlangıç noktası oluyor." Yollar bir kez ayrılmaya görsün, en ufak ayrılıklar bayrak yapılır. Ancak o ayrılıkları bayrak yapmak için, geçmişte o ayrılık noktaları üzerine tek bir söz edilmiş mi ona bakmak gerekir. (Bir kez daha katılma gerekçesi hatırlansın!)

Biz geçmişe ilişkin tahlillerimizde proletaryadan kopukluğu neden görememiştir? Çünkü bunlara göre bizim 71'e ilişkin tespitlerimizden çıkan iki önemli sonuç var:

- 1) 71 hareketi kitlelerden kopmuştur,
- 2) parti modern sanayi proletaryası üzerinde yükselmelidir.

Böyle demiştir. Ama lastikli "kitle" anlayışını açmadığımız, açığa çıkaramadığımız için bu arada hareketin proletaryadan kopukluğu sorununu görememiştir veya göz ardı etmiştir. Bu konuda tahlillerimizde hata aramak beyhude çaba arkadaşlar. Binlerce sayfalık yayınlarımızda tekrarlara tekrarlara Türkiye de neredeyse alamet-i farikamız haline gelen ve diğer siyasetlerin pek üzerinde durmadıkları bir ufacık (!) tespitimiz daha vardır: İşçi sınıfı hareketi ile

sosyalist hareket birleşmemiştir, çakışmamıştır, kaynaşmamıştır, birbirinden kopuktur, ayrıdır, herbiri ayrı ayrı gelişimlerini sürdürmektedir, vs... Hedefimiz, görevimiz: bu iki hareketin kaynaşmasını sağlamaktır. Bu kaynaşmanın ifadesi proletarya partisini yaratmak temel görevidir. vs. Bu arkadaşların her halde bizim bu görüşlerimizden haberi yoktur (!) demek ki iddiaları geçmiş tahlillerimizde eksik ve hata aramak kaygısından uydurdukları bir iftira ve yalandır. Tahlillerimizde bunca "zaaf" keşfettikten sonra "71'e ait tahlillerin tutarlı bir değerlendirilmesi yapılmış"tır denmesine ne buyrulur? Eğer sizin tutarlılıktan anladığınız buysa vay sosyalizmin haline. Söverken övmenin bir "hukuk" kuralı olduğunu "üstadından" böylece öğrenmiş olduk.

III- ÖRGÜT ANLAYIŞIMIZ -ÖRGÜTSEL ANARŞİZM vb. MENŞEVİZ-MİN SAVUNUCULARI

Kendilerini "işçi sınıfının partisi" (TKP), "işçi sınıfımızın doğrudan partisi" (TİP) vb. niteleyen grupların siyaset sahnesinde cirit attığı bir ortamda biz, proletarya partisinin Türkiye'de henüz olmadığını, sosyalistlerin görevinin proletaryanın devrimci partisini yaratmak olduğunu vurgulayarak yola çıktık. Sosyalist hareket ile işçi sınıfı hareketinin kaynaşmadığı bir dönemde sosyalistler için temel görevin bu iki hareketin birleşmesinin, kaynaşmasının ifadesi olan proletarya partisinin yaratılması olduğunu açıkladık. Ve bütün faaliyetimizin bu temel görevin başarılmasına bağlı olarak yürütülmesini kendimize rehber aldık.

Proletarya partisinin canlı bir organizma olarak hayatın akışı içinde gelişip, olgunlaşan bir örgütlenme olduğunu, "kurduk" demekle proletarya partisi olunamayacağını açıklayarak, proletaryanın devrimci partisini yaratma faaliyetinin bir süreç sorunu olduğunu vurgulayarak, içinde bulunduğumuz örgütsel gelişimi "partileşme süreci" olarak saptadık. Bunun yanı sıra, proletarya partisinin ne olup olmadığını ortaya koyarak Leninist bir partiyi hedeflediğimizi bütün çıplaklığı ile belirttik. Bu hatırlatmalardan sonra "eleştirmen"lerimizin iddialarını inceleyelim.

A-PROLETARYA PARTİSİ Mİ, EMEKÇİLER PARTİSİ Mİ?

“Hareket içerisinde çalışmaya başladıktan kısa bir süre sonra ilk çelişkiler başgösterdi. Bu çelişkiler esas olarak farklı anlayışlardan gelmenin ve sorunlara farklı yaklaşmanın getirdiği çelişkilerdi.” (Özgün’ün yazısı. abç.) Çelişkinin özünü ise şu soru özetliyor: “Elimizdeki olanakların azamisini proletaryaya mı sevk edelim, yoksa içinde gelişilmesi, güçlenilmesi kolay olan küçük burjuvaziye mi?” diyor.

Bu soruya cevap vermeden önce bir harekette sorunları farklı bir tarzda ele almanın mümkün olup olmadığını biz soralım. Elbette mümkündür. Ancak, bu arkadaşların şimdi açıkladıkları katılma gerekçesi hatırlanırsa, bunun ortak bir ideolojik temelde birleşen yoldaşların herhangi bir sorunu farklı yanları ve özellikleri ile ele alıp tartışması olmadığı anlaşılır. Biz o gün şu ünlü “katılma gerekçesini” bilmediğimiz için bu tür tartışmaları ortak bir ideolojik temelde birleşen yoldaşlar arası tartışma sanıyorduk. Demek ki, sorunun esas sorunlara farklı yaklaşmak ile açıklanamaz. Esas olan farklı ideolojik-siyasi perspektiflere sahip olunmasıdır.

76 yılı hatırlanırsa hareketimizin sahip olduğu gücün, öyle üzerinde pek azami, asgari hesapları yapılabilecek bir güç olmadığını sanırsız herkes bilir. Bilinen gelişme seyri hatırlanırsa o tarihte “ihtilalci hareketler içerisinde” en “güçsüz” hareketin bizler olduğu da bilinir. Elbette böyle bir ortamda öncelikle sosyalizme gönül vermiş ve bunun için savaştığını iddia eden ve gerçekten de doğru-yanlış savaşan unsurları kazanmak, sınıf arasında ajitasyon, propaganda ve örgütlenme yapabilecek asgari bir örgütlü güce ulaşmak başlıca sorunumuzdu. Dolayısıyla o gün için “elimizdeki olanakların azamisini proletaryaya sevk etmediğimize” bakarak “eleştiri” yapmak komiktir. Eğer “3-5 kişilik bir grup”la proletarya arasında ciddi bir çalışma yapmak mümkün olsaydı, 1969’dan beri varlığından bile kimsenin haberi olmadığı gruplar bunu başarırlardı. Ayrıca “elimizdeki güçlerin azamisi” ne demektir? Gücümüzün en fazlası demektir ki bu da aslında sahip olduğumuz bütün güçlerle sınırlıdır”. Yani “yalnızca ve bütün gücümüzle işçi sınıfı içinde çalışmalıydık” diyor arkadaşlarımız.

Sorunu proletarya mı, küçük burjuvazi mi diye bir güzel özetledikten sonra, hareketimiz içinde “arkadaşların çoğu bir emekçiler

partisini savunuyordu” deniliyor. Ve 76-77’deki tartışmalar hatırlansın diye not düşüyor. Neyse ki, hareketimiz hep böyle kalmamış. 79’larda "gelişen sınıf hareketinin de etkisi ile hareket daha olumlu bir noktaya gelmişti. Özellikle yayınlarda bu durum çok daha barizdi. Artık emekçiler partisini örgütte savunan yoktu, sınıfın partisi deniliyordu." (Özgün’ün yazısı.) 79'lara gelinceye kadar emekçiler partisini savunan “arkadaşların çoğu”nun kimler olduğunu bilmiyoruz. Böyle bir anlayışı savunan “tek tük” insanlar olsa bilmememiz doğaldır. Ancak bu nasıl iştir ki, çoğunluğun emekçiler partisini savunduğu bir harekette bunu bizler bilmiyoruz. Bilen varsa açıklasın da öğrenelim.

76-77’deki tartışmalar hatırlansın deniliyor. Ne üzerine, kimlerle, nasıl yapılmış? Madem “arkadaşların çoğunluğu” emekçiler partisi gibi yanlış bir görüşü savunuyorlarmış, bu arkadaşlar hareketimize niye uyarıda bulunup yol göstermemişler. Gösteremezler, çünkü böyle bir şey olmamıştır. Anlaşılan bu arkadaşlar gece rüyalarında bizleri görüp, bize bu anlamsız görüşü mal ederek, gündüz de gerçek olduğunu sanıyorlar, sayıklıyorlar (!) Hele "özellikle yayınlarda bu durum çok daha barizdi. Artık emekçiler partisini örgütte savunan yoktu, sınıfın partisi deniliyordu” sözlerini nasıl anlamalı? Bu konuda daha önceki yayından bir tek örnek gösterilebilir mi? 1979'lara gelinceye değin biz yayınlarımızda emekçiler partisini savunuyorduk da sonra mı işçi sınıfı partisini savunmaya başladık? Herhalde öyle olsa gerekiyor. Bir kez daha başından itibaren yayınlarımızı okusunlar diyeceğiz ama anlaşılan arkadaşların niyetleri bize “yanlışımızı” göstermek değil, gider ayak çamur atıp kendilerince bir ayrılık noktası bulmak. Ama biz burada hayali konuşmalara dayanarak değil, yazılı görüş ve belgelere bakarak kimin neyi savunduğunu göstermek durumundayız.

B - DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK ÖRGÜTSEL ANARŞİZM Mİ DEMEKTİR?

Partileşme sürecindeki bir hareketin başarması gereken üç temel görev vardır: 1) program, 2) kadrolaşma, 3) çalışma tarzı.

Program M-L ışığında ülke somutunun analizi ile ortaya konan devrimci görevler ve hedefler bütünüdür. Program tarihi gelişim seyri içinde yükselen sınıfın yani proletaryanın sınıf hareketinin ulaşmak istediği amacı açıklar. Programın ortaya çıkarılması bir yanıyla teorik

Çalışma sorunudur. Ancak, "aslına uygun, doğrulanabilir, denetlenebilir" bir programa sahip olmak için -ki komünistler böyle bir programa sahip olmak zorundadırlar- programa temel olan tezlerin hayatta doğrulanması gerekir. Bir programın doğruluğunu, yanlışlığını nihayetinde belirleyecek olan hayattır. Onun için, programı hayattan çekip çıkarmalıyız.

Kadrolaşma, M-L'i kavramış, onu ülke somutuna uygulayabilen unsurların oluşturulmasıdır. Bu sorun, doğrudan doğruya programın oluşturulması ile i içedir. Fakat kadrolaşma sorunu tek yanlı değildir. Kadroların M-L'i ülke somutuna uygulayabilmelerini, yeterli siyasi deney sahibi olmalarını gerektirir. Bu, kadroların pratikte sınanmasıdır.

M-L'in hayata geçirilmesi, yani programlaşma yolundaki teorik gelişmenin hayat içinde sınanması ve aynı anlamda kadroların da pratik içinde sınanmaları, siyasi deney kazanmaları çalışma tarzını ortaya koyar.

Çalışma tarzındaki ayrılıklar M-L ile oportünizm arasındaki farkı meydana getirir. Bu iki çizgiden M-Leninistlerin alışma tarzını parti anlayışındaki şu esaslar belirler. Parti, çalışmalarının esası gizlilik ve demokratik merkezizetilik olan bir savaş örgütüdür. Bu görevlerin yeterince başarılması, komünist bir hareketin parti haline dönüşmesini sağlar. Hareketimizin rgtlenmesi bir parti örgütlenmesi değildir, ona ulaşmaya, parti haline dönüşmeye çalışan bir örgütlenmedir. Dolayısıyla bizim sahip olmamız gereken örgütlenmenin partiye çevrilebilecek bir örgütlenme olması zorunludur. Mantiğa sıkı sıkıya bağlı olarak örgütlenmiş, sınırları açıkça çizilmiş, gizli, dar ve profesyonel devrimcilerden meydana gelen bir rgtlenme: İşte proletarya partisine ulaşmayı garanti edecek biricik örgütlenme budur. Hedefe varmak için, hedefe giden yolun başlangıcını iyi kavramak zorunludur. "Cin olmadan adam çarpmak", parti olmadan da partinin bütün fonksiyonlarını yerine getirmek olanaksızdır. Parti ncesi bir rgtlenme, M-L bir partinin uygulamak zorunda olduğu bütün ilkeleri ve kuralları adım adım özümlemek ve uygulamak zorundadır. Ters bir tutum, doğaldır ki o örgütün sağlıksızlığının göstergesidir. Böyle bir tutumla parti haline gelebilmek olanaksızdır.

Gizlilik ve demokratik merkeziyetçilik örgütlenmenin ve örgütsel faaliyeti sürdürmenin temel ilkeleridir. Demokratik merkeziyetçilik, proletaryanın devrimci mücadele tarihinin zengin deneyleri ile ortaya konmuş ve geliştirilmiş bir ilkedir. Farklı koşullar ve farklı örgütsel gelişim evreleri nedeni ile bu ilkenin pratikte farklı biçimlere bürünmek zorunda olduğu ise bilinen bir gerçektir. Bütün ilkeler gibi demokratik merkeziyetçilik de pratik hayatta canlılık kazanır ve ancak pratikte bir anlam ifade eder. Demokratik merkeziyetçilik, onun uygulandığı ortam, onu uygulayan insanlar, bu insanların oluşturduğu örgütün niteliği ve bileşimi ve bunların bileşkesi dikkate alındığında pratik ifadesini bulur. Bunun dışında, demokratik merkeziyetçiliğin gereklerini sayarak “bunları uyguluyor muyuz, uygulamıyor muyuz?” tartışması bir anlam ifade etmez. Ne demokrasi sözcüğünü duyduğunda irkilip onda burjuva yanlar

“hisseden” despotik eğilimler, ne de merkeziyetçilik sözcüğünde kendisine yönelmiş bir baskı ve tehdit “duyan” kolektif çalışma ve sorumluluktan uzak anarşik eğilimler için demokratik merkeziyetçilik bir anlam taşımaz. Bu ilke onlar için laftan ibarettir. “Komünist parti örgütlenmesinde demokratik merkezileşme gerçek bir sentez, merkeziyetçilik ve proleter demokrasinin bir bileşkesi olmalıdır. Bu bileşke ancak tüm parti örgütünün daimi ortak eylemi, daimi ortak mücadelesi temelinde sağlanabilir. Ne yetki için bir rekabet, ne de parti içinde üstünlük için bir yarışma demokratik merkeziyetçiliğin komünist enternasyonal tarafından benimsenen temel ilkeleri ile uyuşmaz. (Parti örgütlenmesinin ilkeleri.) Demokratik merkeziyetçilik örgütsel faaliyetin sürekli ve sistemli yürütülmesi için “örgüt içerisinde organların işleyişlerini, birbirleriyle ilişkilerini düzenleyen” kurallar bütünüdür. Daha doğrusu, kuralları belirleyen ve ona canlılık kazandıran devrimci bir anlayıştır. Alt organların üst organlara, azınlığın çoğunluğa uyması, karşılıklı rapor alışverişi, eleştiri özeleştir, görevlere seçme seçilme bu kuralların başlıcalarıdır. Kurallar üç aşağı beş yukarı herkesin üzerinde anlaştığı kurallardır. Önemli olan kuralların nasıl bir anlayışla uygulanacağıdır. Bunların komünist örgütün “daimi ortak eylemi, daimi ortak mücadelesinin” sağlıklı yürütülmesi açısından önemi vardır. Bu açının dışında hiçbir önemleri yoktur. “Partinin faaliyetinin koşullarına ve hedefine uydurulmalıdır.” (age). Hareketimiz doğuşundan bugüne kadarki pratiği ile içinde davrandığı koşullara ve hedefine uygun bir örgütlenme oluşturmaya çalışmıştır. Ona yol gösteren M-L’in ilkeleridir. Ancak gerek

içinde davrandığı koşulların etkisi, gerekse kadrolarının ve örgütsel düzeyinin niteliği gereği bazı eksiklik ve zaafılara sahiptir. Fakat onun doğrultusu, yöneldiği hedef değişmemiştir. İçinde bulunduğu durumu ve gitmekte olduğu hedefi açıklıkla bilmektedir.

Bu arkadaşların ağızlarında sakız yaptıkları ve en çok tartıştıkları konu Demokratik Merkeziyetçiliktir. Bu konudaki tavırları ve düşünceleri aslında örgüt ve çalışma tarzı anlayışlarında kendini göstermektedir. Öyle ki 6 yıl sonra içinde bulundukları ve sürekli “demokrasi havarisi” kesildikleri bir harekette Demokratik Merkeziyetçilik konusunun yeterince tartışılmadığını söylemektedirler. Aksine, hareketimizin saflarında bu sorun yeterince tartışılmıştır. Ve bu tartışma sürekli canlı tutulmuştur. Onların şimdiki hizipçi tavırları ise Demokratik Merkeziyetçilik'ten ne anladıklarının en iyi kanıtı olmuştur.

Demokratik Merkeziyetçilik konusunda bu arkadaşların söylediklerinin özeti: hareketimizde demokrasi yoktur. Veya hemen hemen yoktur.

Demokrasi olmadığı içindir ki kadrolarımız düşüncelerini söyleyemekte, eleştiri yapamamaktadırlar. “Yukardan gelenleri bir eleştiri süzgecinden geçirmek yeteneklerini kaybetmişler veya kazanamamışlardır.”

Ya merkeziyetçilik ne alemdedir? Özetle, keskin kılıç gibidir. Peki, hareketimizde “demokratik mekanizmalar” var mıdır? O da yoktur. Örneğin. “Bizim vb yapılarda her atılma, tasfiye eylemi beraberinde onulmaz yaralar getirir. Çünkü sorunu yeniden sağlıklı bir biçimde gündeme getirecek demokratik mekanizmalar yoktur.” (Özgün.) Neyse ki, arkadaşlar “örgüt içerisindeki organların işleyişlerini, birbirleriyle olan ilişkileri kabaca düzenleyen bir çerçeve” (Özgün) olduğunun farkındadırlar. Bu “çerçeve” demokratik mekanizma değil mi?

Bu arkadaşlar demokrasi istemektedirler. Ama nasıl bir demokrasi?

Hareketin daimi ortak eylemi, daimi ortak mücadelesi temelinde bir demokrasi mi? Eğer öyle ise, hareketimizde hem geçmişte, hem de bugün demokrasi vardır, yaşamaktadır. Hatta ilave edebiliriz ki: geçmişte demokrasinin yer yer dejenere edildiği de bir gerçektir.

Yok eğer, herkesin rast gele içine girip çıkabildiği, kuralları belirlenmemiş, sınırları belli olmayan bir örgütlenmede ifadesini bulan bir 'demokrasi' ise, böyle bir "demokrasi" olmamıştır, olmayacaktır da.

Bunların ne türden bir "demokrasi" savunduklarını, sanırsanız kendi verdikleri örneklerle çok daha kısa ve açıkça anlatabiliriz.

1 -) Özgün der ki: "X kentinde gençlik örgütünün yöneticilerinin seçimle başa gelmesini savundum. Söz konusu gençlik örgütü adı üzerinde "demokratik" bir örgüttü. Seçim denen bir mekanizmayı ilke olarak benimsiyorsak özellikle 'yan örgütlerimizden' işe başlamamız gerekiyordu. Bazı arkadaşlar seçime karşı çıktılar. Bir arkadaşın gerekçesi son derece ilginçti. Aynen şuydu: 'Ya istemediğimiz kişiler başa gelirse'. İşin kötü tarafı hareket bu fikirlerin sahibi olan arkadaşın görüşlerini mahkûm etmek için hiçbir girişimde bulunmamıştır.

Öğrenci Derneğine kadar tüm yöneticileri hareket atayacaksa (istenilmeyen unsurların seçilmesini engellemek gerekçesi ile) inanıyorum ki o hareket hiçbir zaman kitleleri kucaklayamaz, harekete geçiremez. Böyle bir anlayışı savunursak örneğin TKP'yi 'sendikal örgütlerde seçim yapmıyor demokratik davranmıyor' diye eleştirmeye hiçbir zaman hakkımız olamaz.

a) G.Ö {Gençlik Örgütü} demokratik mi, yoksa yan bir örgüt mü? Bunun tartışmasını bir yana koyuyoruz. Ancak X kent organının gençlik sorumlusu {olan} birinin G.Ö'nün ne olduğunu artık biliyor olması gerek.

b) Acaba neden seçim yapılmasına karşı çıkılmış, ilke olarak seçime karşı olunduğu için mi? Belgelerin söylediğine göre, hayır. O zaman G.Ö için de ilginç (!) bir tartışma ve "vaziyet" vardı. Özgün'ün "demokrasi konusunda G.Ö militanlarına verdiği 'derslerin' bir sonucu olarak bir kısım G.Ö alt organ yöneticileri ve militanları G.Ö merkezinin yayınladığı bildirileri dağıtmıyorlardı. Nedeni öğrendikleri "demokrasi" onlara diyordu ki, 'bu bildirilerde oligarşi kelimesi geçiyor. G.Ö demokratik bir örgüttür. Bir siyasi hareketin yan örgütü değildir. Bu yüzden içinde 'oligarşi' vb kelimeler geçen bir bildiri dağıtamayız. Bu G.Ö'nün demokratik bir örgüt olmasına gölge düşürür. Herkesin kabul edeceği genel ve ortak kavramlar kullanılmalıdır. Bu ilginç bizzat hareketin gençlik sorumlusu bir kişinin (Özgün'ün) çabalarının ürünüdür.

Ve kısa bir süre için bir kısım G.Ö militanlarının kafalarını da bulandırmıştır. İşte bu koşullarda seçim yapılınsın mı yapılmasın mı diye tartışılıyor. Ortak irade birliğini reddeden insanlarla neyin seçimini yapacaktık? Demokratik bir örgütün örgütsel bağımsızlığını ideolojik bağımsızlığa (daha doğrusu proletarya ideolojisinin dışına çekmeye) kadar götürme anlayışı ve çabası nasıl izah olunur? Hareketin sorumlu bir insanı için, çalıştığı alanda hareketin ideolojik-siyasi çizgisini savunmak ve benimsetmek, "demokrasi" aşkına seçim ilkesini savunmaktan daha önemsiz midir?

c) Hareketimiz bu durumda hangi görüşü mahkûm edecek? X Kent organı liberalizmi mahkûm etti.

d) Biz TKP' yi sendikalarda seçim yapmıyor diye eleştiririz. Eleştir-
mekte de her zaman haklıyız. Sendikalar, sınıfın ekonomik demokratik örgütüdür. O sendikalarda sadece TKP'li işçiler yok. Ama biz TKP'yi İGD'de {İlerici Gençlik Derneği} seçim yapmıyor diye eleştirmeyiz. Orası kendilerinin bileceği bir iş.

2 -) Şevki'nin hareketten ayrılması ve atılması olayı; 12 Eylül'den önce yapılan değerlendirmeler sırasında bir başka kentte görevlendirilmiştir. Şevki kendisi ile hareket arasında sorunlar olduğunu ileri sürerek kendisine verilen görevi kabul etmemiş ve daha sonra da kendisi ayrılmıştır. Aynı zamanda da atılma kararı alınmıştır. "Hareketten ilk ayrılan uzun senelerden beri beraber olduğumuz, tanıdığım bir arkadaş oldu. Bu arkadaşla karşı izlenilen politikanın hatalı hatalı olduğu inancımı sürekli taşıdım. Sorunu her gündeme getirişimde arkadaşın yap tığı eksiklikler, hatalar anlatıldı. Oysa sorunun özü, onun yanlışlar yapıp yapmadığı değil, hareketin çıkarları açısından uygulanması gereken politikanın ne olduğudur. Sorunu ben salt o arkadaşın kaybı olarak değil, daha başka şeylerin kaybı olarak görüyorum. (Özgün)

Aslında görüldüğü gibi Şevki'nin "eksiklik ve hatalarını" tartışmıyor. Onlar önemli değil. Hareketin çıkarları önemli. Ama hareketin çıkarları nerede? Bu hareket güvenilmez ve kural tanımaz unsurlardan kendini kurtardığı zaman bu hareketin zararına mı oluyor?

Ayrılan, atılan bu arkadaşla Özgün'ün "ilişkisi" mi bakalım. Bu (Şevki) arkadaşın hakkında açılan bir soruşturmada yapılan itirafların ve hareketten ayrılırken merkeze yazdığı bir yazıdaki görüşlerin sebebi hikmeti şimdi daha iyi anlaşılıyor. Demek ki "kaybolan daha başka şevler" hareketin çıkarı değil, hizipten bir kişinin hareket dışına düşmesiyle mağlum hizbin önemli kaybı imiş. "Ben Şevki ve diğerleri ile görüşmüyorum. Şevki'ye ilk başta bir şeyler anlattım ve beni kullanarak sağda solda anlattı. Hata yaptım. Kerizlik yaptım, ilişkimi kestim. Diğerleri zaafli kişiler, onlarla bir yere gitmem. Ama İlker ve Şevki'nin kararlılıklarına inanıyorum. (Özgün ile konuşma notları.)

Özgün, hareketimizden ayrılan-atılan bir insana neler anlattı? Ve niçin "kerizlik" yapmış oldu? Şevki'nin ifşa ettiği neydi? Ve Şevki, Özgün'ü niçin "oportünistlik" yapmakla suçluyor? Şevki bir tezgahı ifşa etmiştir. Şevki'nin anlattığı: Özgün ve bazı kişilerin de ayrılmaya karar verdikleri ama bazı arkadaşları "etkilemek" için bir süre daha beklemekte yarar gördükleridir. İşte hizip! İşte demokrasi! Hareket içinde hizip kurrna özgürlüğü. İstedikleri tam tamına budur. Hareketin içindeki bir insan - ki kuralları bilir - askeri diktatörlük koşullarında hareketimiz ölüm-kalım sorunlarıyla uğraşırken, hareketin dışındaki bir insanla tezgâh kuruyor. Hareket hakkında bilgi veriyor, harekete karşı hizip örgütlüyor. Ve eleştiriyor: "Şevki'ye karşı alınan tavır yanlıştır" diye. 3 -) İlker' in atılması "kanımca bu arkadaşın hataları kendisine karşı yapılan yanlışların yanında çok tali kalmakta idi" diyor Özgün.

İlker' in sorunu, kendisiyle hareketimizin ileri unsurlarından birisi arasındadır. 12 Eylül sonrası dönemde x arkadaş ilkere hatalı davranmıştır. İlker, x'in davranışları nedeniyle hareketimizin kendisine özeleştiri yapmasını istemiştir. Hareketin merkezi "x'in hatalı olduğunu, ancak özeleştiri yapması gerekenin hareket merkezi değil, x olduğunu kendisine anlatmıştır. Ve kendisine o gün yapılan düzenlemeler çerçevesinde görev vermek istemiştir. Ancak İlker, hareket özeleştiri yapmadan hiçbir görev almayacağını ve harekette kalmayacağını bildirmiş ve sorununu hareket içinde örgütsel mekanizmalarla çözmek yerine sağda solda isimler vererek "dedikodu" yapmaya başlamış ve hareketten ayrılmıştır. Bu tür insanlar neden savunuluyor? Ayrıca bu ve benzer durumda olan başkaları da var. Niye onları da savunmuyorlar? Eğer hareketten bu dönemde kaçan-göçen insanların avukatlığını yapıyorlarsa niye herkesin vekaletini üstlenmiyorlar?

4 -) Arman ve 2 kişinin ihraç edilmeleri: 12 Eylül sonrasında üçü aynı organda görevlendirilen bu arkadaşlardan ikisi hareketimizin belirlediği “statü”ye haiz kişilerdir. Ortaklaşa kaleme aldıkları yazıda hareketimizi bir “arınmaya” ideolojik-politik çizgiyi tümüyle inkâra çağırırmaktaydılar. Ve sadece ilgililerin bilmesi gereken bilgiyi de yazılı olarak ifşa ederek yazılarını rastgele dağıtmaya başlamışlardır. Ve böylesi dönemlerde “malum yöntemlerle” hizipçilik yapmışlardır. Kendileriyle yeterince tartışılmış ve özeleştiriyeye davet edilmişlerdir. Özeleştiriyeyi yapmadıkları gibi “Yazı-11” ile faaliyetlerine devam etmişlerdir. Kurallara uymadıkları için atılmışlardır.

Bu arada 12 Eylül koşullarının getirdiği doğal ayıklanmayı dikate alan hareketimiz 12 Eylül öncesinde belirlenen “statüleri” hareketimizdeki herkes için geçerli olmak üzere geçici olarak iptal etmiştir. Askıya almıştır.

Bu gelişmeler üzerine Mümin'in görüşü: “... işin esası muhaliflere gözdağı vermeye dayanıyor. Burada biz, arkadaşların yaptıkları hataları savunacak değiliz. Ancak istenseydi bu arkadaşlar eğitilebilir ve kazanılabilir... ayrı düşünen arkadaşlara karşı bir tahammülsüzlük vardır... geçmişte tahammül sınırları muhaliflerin etkin görevlerden uzaklaştırılması şeklindeydi, bugün ulaştığı boyutlar açık tasfiyeye dönüşmüştür...” Ayrıca Mümin sözlü olarak diyor ki: “Beni esas olarak atılanlardan Arman ilgilendiriyor. Örneğin aynı durum Özgün arkadaş için söz konusu olsa çok daha fazla ilgilenir. Atılanlar keleklik yapmışlardır. Örneğin ben konuşsam Arman böyle tavır almazdı.”

Bu sözlerin üzerinde fazla durmak istemiyoruz. Çünkü son derece açık ve ilginç belirlemeler. Bu sözlerin yorumunu yoldaşlarımıza bırakıyoruz. Sadece şunları soruyoruz: Göz dağı vermek ne demek? İnkarcılık ve teslimiyetçiliği savunan insanlara doğru yolu gösterip özeleştiriyeye davet etmek ve kurallara uygun davranmanın adı ne zamandan beri “tahammülsüzlük” ve “tasfiyecilik” oluyor? Son olarak bunlardan sadece bir arkadaşın tavrı neden kendisini çok ilgilendiriyor? Ve henüz ortada fol yok yumurta yok iken hareketimizin değil de Özgün arkadaşın tavrının ne olduğunu merak ediyor? Sonra da Özgün arkadaşın başına bir iş gelirse kendini çok

fazla ilgilendirdiğini söylüyor. Bugün de bu insanla birlikte "muhalif" olarak tavrı alıyor.

Özgün'ün yazdıkları: "Arkadaşların üslubunu ve soruna yaklaşım biçimlerini onaylamadığımı belirttim. Ancak hiç onaylamayacağım durum bunlara karşı takınılan ihraç tavrıydı. O zaman da belirtmiştim: hareket kendini Bolşevik partisi olarak görüyorsa getirdiği bütün yaklaşımlarda ve atma eyleminde haklıdır. Ama şurası bir gerçek ki ne hareket Bolşevik partisidir, ne de atılan arkadaşlar yerli Bogdanovlardır..."

Bizim gibi yapılarda her atılma eyleminin "onulmaz yaralar" açtığını, "sorunu yeniden sağlıklı bir biçimde gündeme getirecek demokratik mekanizmalar" olmadığını belirterek devam ediyor: "Partide kongre denen bir mekanizma vardır. En yetkili kurumdur. Örneğin atılan bir arkadaş sorunu kongrede gündeme getirerek, kendini örgütü en geniş bir şekilde temsil eden bir topluluğa anlatma sansına sahiptir. Bu yüzden de atılan bir unsur bekleyebilir. Belirli bir süreç sonunda da örgütün en geniş anlamdaki kollektif iradesinin alacağı karara göre tavrını saptar. Peki bizde olan nedir? Arkadaşlar atıldı, önlerinde iki yol var: Ya özeleştirici yapacaklar ya da temelli ayrılacaklar. Özellikle sorunun arkadaşlara getiriliş biçimi son derece sertti ve bence (diğer arkadaşlar da buna katıldılar) yapacakları özeleştirici kişilik noksanlığının göstergesi olacaktı. Doğaldır ki onlar da özeleştirici yapmadılar.

Çıkan sonuç bir tahribat daha. Arkadaşların yazısındaki arınma mantığına karşı çıkarken çok daha kötü bir arınma gerçekleşiyor. Hareketin arzusunun bu yönde olup olmaması önemli değil, somut olarak ortaya çıkan bu. İnsanlar tek tek kişiler duygusal davranabilirler. Bir dereceye kadar doğaldır bu. Ancak örgüt merkezi duygusal davranmaz. Çünkü o hareketin çıkarlarının korunmasından birinci derecede sorumludur.

Statülerin askıya alınması ise Özgün şöyle diyor: "Bizim için dondurulmuştur (askıya alınmıştır.) Ben öyle görüyorum." Sefer ise: "Statüler askıya alındı. Bu sadece bizim için alınmış bir karardır." Yine aynı Sefer yazdığı yazıya bir an önce cevap verilmesini, kendi sorununun çözülmesini istiyor. Kendisine hareketin önünde acil olarak yapması gereken birinci derecede önemli işler var. Senin sorunun

bunların yanında tali bir sorun ve zamanı geldiğinde bu sorunu çözmek için karar verecektir” deniyor. Bu nedenle beklemesi gerektiği kendisine iletilindiğinde verdiği cevap: “böyle bir karar verilmesi ciddiyetsizliktir, bizi tasfiyedir.”

Buraya kadar aktardığımız satırlarda bu arkadaşların istedikleri oldukça açık. Her şeyin mihveri ve merkezi kendileri. Askeri diktatörlük karşısında örgütün varlığını, sürekliliğini ve birliğini korumak, geliştirip pekiştirmek umurlarında değil. Hareketin çok daha önemli işleri var, kişisel sorunun çözümü bir süre bekler deniyor. Cevap: “Ciddiyetsizlik”tir. Ortada gerçekten bir ciddiyetsizlik var. Kendi sorunlarını hareketin tüm sorunlarından daha önemli görmesidir ciddiyetsizlik. Her yazıya anında cevap vermek mümkün müdür? En azından yazıda ileri sürülen görüş ve önerilerin değerlendirilmesi ve kolektif iradenin bir karara varması için belirli bir prosedür izlendiğini bilmiyor mu? Yoksa arkadaş işlerin bu ciddiyette ele alınmasını istemiyor mu?

Atılanların yaptıklarını savunamıyorlar. Onların yanlış yaptıklarını, “keleklilik yaptıklarını” söylüyorlar. Ama atılmasın diyorlar. Neden?

Hareketimiz, düşmanın ağır saldırıları altında önemli kayıplar da vererek dar bir geçitte ilerlemektedir. Askeri diktatörlük koşullarına ayak uyduramayan hareketlerin durumu ortadadır, herkese ibret vericidir.

Hareketimiz örgütsel varlığını ve sürekliliğini korumak zorundadır. Dönemin zorunlu kıldığı bütün tedbirleri almak ve savaşı kurallarına göre yürütmek zorundadır. Hareketimizin ileriye yönelik gidişinde yalpalayan, düşen yoldaşlarımızın olması doğaldır. Onların ellerinden tutmak, yanlışlarını düzeltmeye çalışmak, uyarmak ve eğitmek görevimizdir. Yapılan da budur.

Ancak, yoldaşça uyarılarımıza, çabalarımıza karşın örgütümüze zarar verici engellemeler yapan, kuralları çiğneyen ve örgüt disiplinine uymamakta direnen kim olursa olsun hareketimizin dışına düşecektir. Birkaç kişinin kaprisi ve kural tanımazlığı nedeniyle hareketimiz riske sokulamaz. Çünkü merkez, “hareketin çıkarlarının korunmasından birinci derecede sorumludur.” Hareketin

çıkarı birkaç kişinin değildir. Deniyor ki; atılan ne yapacaktır? Biz de bir başka soruyla cevap verelim: Bu kural, disiplin tanımaz bir kaç kişinin hareketimiz saflarında kalmasına müsaade edersek yoldaşlarımızın yüzde 99'u ne yapacaktır? Atılanların tümü örgüt kurallarına ve disiplinine uymadıkları için atılmışlardır. Hiç kimse şu veya bu eleştiriyi yaptı diye atılmamıştır. Arman ve iki kişiye yaklaşımımız ne? Özeleştiriyeye davet etmek. Özeleştiriyeyi yapmak ise kişilik noksanlığının göstergesi olamaz. Demokratik merkezîyetçilik adına seçim ilkesi savunuculuğu yapanlar, bir komünist için ancak bir meziyet olan özeleştiriyeyi yapabilmeyi kişilik noksanlığı olarak görüyorlar. Evet, özeleştiriyeyi yapmak bir kişilik noksanlığıdır, ama kimin için? Kollektivizmden uzak, bireyci burjuva ve küçük burjuvalar için.

Disipline uymayanları özeleştiriyeye çağırarak, örgüt kurallarına uymayanları ihraç etmek: bunları yapabilimek, bunları yapmaya haklı olmak için Bolşevik Partisi olmak gerekiyormuş. Hareketimiz Bolşevik Partisi olmadığına göre ne yapacağız? Gelene ağam, gidene pašam, bekleyeceğiz. Askeri diktatörlüğün saldırısı karşısında manevi-entelektüel çöküntüye uğrayıp inançlarını yitirenlere, kural, yol yordam tanımayanlara, örgüt yıkıcılığı yapanlara boyun eğeceğiz. Dedikoduya, spekülasyona, deşifrasyona ve her türden istismara kulaklarımızı tıkayıp, ses çıkarmayacağız. Yaban otlarının bizi yavaş yavaş öldürmesine izin vereceğiz. Ne için, ne adına yapacağız bunları? "Demokrasi" adına. Biz böyle bir demokrasi tanımıyoruz. Biz böyle bir 'demokrasinin' azılı düşmanlarıyız. Ve bizim sözlüğümüzde bunların adı "demokrasi" değil, anarşizmdir. Eğer Bolşevik partisi olsaymışız bütün yaklaşımlarımızda ve atma eyleminde haklı olurmuşuz. Yani yapılan işlere bir şey demiyoruz. Bu iş böyle yapılır. Ama böyle yapmaya bizim hakkımız yok. Hareketimiz elbetteki Bolşevik partisi değildir, ama Türkiye'de Bolşevik partisi olma yolunda ilerleyen, bu süreci yaşayan Bolşevik bir harektir. Biz M-Leninist'iz, Bolşevikiz. Bolşevik olmayan bir örgütte bizim bir işimiz olamaz. Ve Bolşevik olmayanlar da bu örgütte barınamaz. Biz arınmaya karşı değiliz. Yapay, sahte "arınma" çağrılarına ve faaliyetine yani tasfiyeciliğe karşıyız. Biz hem uluslararası deneylerden, hem de bizzat yaşadığımız 71 deneyinden biliriz ki, böylesi dönemlerde, manevi-entelektüel bozguna uğrayanlar; devrime ve mücadeleye olan güvenlerini yitirenler ya gidip açıktan ege-men sınıflara teslim olurlar ya da "yeni" yollar aramaya çıkarlar.

Ve genellikle bulabildikleri yol “arınma”dır, örgütün tasfiyesidir. Bir hamlede bütün “günahlardan” (!) arınmaktır. Bu da egemen sınıflara teslimiyetin bir başka biçimidir. Ne hazin tecellidir ki, geri bıraktırılmış bir ülkede bazen “arınma” hapishanelerde çırlı çıplak soyunma olabilir⁹. Ve bu memlekette yıllardır sosyalist hareketin en büyük zaafı böyle anlarda ve durumlarda ortaya çıkmıştır. Devrimci mücadelenin gelişme yıllarında harekete katılan birçok insan terör ve gericilik yıllarında mücadeleyi terk ederler. Bunun sınıfsal-ideolojik nedenleri bellidir. Bu “geçici yol arkadaşları” sadece roman kahramanları değildir; tarihte eşine az rastlanır istisnalar hiç değildir. Mücadelenin çetin koşulları olağan dönemlerin birçok “iyi” devrimcisini saf dışı edebilir.

Biz mümkün olduğunca bu “geçici yol arkadaşlarının” sayısının az olmasını isteriz. Onun içindir ki, karamsarlığa düşenleri, yalpalayanları düzeltmeye, kazanmaya, geliştirmeye çalışırız. Ama çabalarımıza karşın düşenlerin, geride kalanların ve kaçanların ardından gözyaşı hiç dökmeyiz. Gerçek arınma budur. Mücadelenin doğal akışı içinde ortaya çıkması muhtemel ve kaçınılmaz olan arınma budur. Biz gidişi sadece bilinçli bir tarzda olumluya çevirmeye çalışırız.

Bu arkadaşlar bizi “duygusal davranmak”la suçluyorlar. “Örgüt merkezi duygusal davranamaz” diyorlar. “Ama insanlar, tek tek kişiler duygusal davranabilirler. Bu bir dereceye kadar doğaldır” buyuruyorlar. Örgüt merkezi de insanlardan oluşmaktadır. Her insan gibi onların da duyguları vardır. Duygularını dışa da vururlar, açıkça ifade de ederler. Ama aldıkları kararlarda duygusallığa yer yoktur. Aklın gereği neyse, örgüt kuralları neyse ona göre davranırlar.

12 Eylül’den bugüne kadar, dedikodu, spekülasyon, istismar ve deşifrasyon faaliyetlerine rağmen hep sizi uyaran, hareketin daimî ortak eylemi ve mücadelelerine sarılmaya çağıran kim? Sizin bugüne kadar işlediğiniz suçları düzeltmeniz için olanak tanıyan kim? Duygusal davranmış olsaydı, sizleri şimdiye değin çoktan ihraç etmiş olacak olanlar kim? Sizin biçimsel demokrasi özlemlerinize değil, sadece ve sadece gerçek demokrasiye, yoldaşlar demokrasi-sine itibar ederek “işte bu arkadaşların görüşleri - işte yaptıkları” diyerek yazılarınızı örgüt içinde dağıtıp tartıştıran kim? Bunlar mı

duygusallık? Örgüt merkezinin olmadığı gibi tek tek insanların da duygusal davranmaya hakları olamaz. Tabi bu insanlar komünist iseler. Bugüne kadar atılanları sizden başka savunan var mı? Hareket içinde herkesi ilgilendiren bir kararı yalnızca kendisine yönelik bir tasfiye diye algılayan ve duygusal davranan sizden başka kimse var mı? Olmadığını biliyorsunuz. Tek tek kişiler olarak sizin duygusal davranmaya hakkınız var. Biz yaparız, bir dereceye kadar bu normaldir diyorsunuz. Ama önderlerin yok, örgütün yok. Ve bütün bunlardan sonra diyeceksiniz ki “çoğunluk kendini feshetmelidir” Niçin? Üç beş tane yol yordam bilmez, sözüm ona “işçi sınıfı savunucusu” ile “birliği pekiştirmek” uğruna (!)

Biz birlikten yanayız. Birliği pekiştirmekten, geliştirmekten yanayız. Bunun yolu da bellidir. Ortak ideolojik temelde ve kuralları bilinen ve tanınan bir örgütte birlikten yanayız. Bu da hareketimizdir. Sizin dışınızda hareketimizin geriye kalan % 99.9 'u bir hizip değildir ki kendini feshetsin. Hareketimizin % 99.9'unun oluşturduğu birlik size karşı kurulmamıştır baylar. Bu birlik, proletaryanın devrimci davası için emperyalizme ve oligarşiye karşı kurulmuş bir birliktir. Böylesine yüce bir amaç için bir araya gelen komünistler, sizin 3-5 kişinin kaprisi ve hizip çıkarı için birliklerini feshedecek değillerdir. Çünkü böylesi bir geleceğe sahip değillerdir. Kendilerinin tasfiye edildiğini söyleyenler hareketin kendini tasfiye etmesini talep etmektedirler. Bu talepleri de doğaldır.

Çünkü, terör ve gericilik yıllarında bütün “yeni” yol arayıcılarının bula bildikleri örgütsel çözüm (!) budur. (Örneğin 1909'da Bolşevik partisinin tasfiyesinin talep edilmesi.)

Bu arkadaşlar "tasfiye"den ne anlıyorlar? Kendileri nasıl tasfiye edilmişler? Hareketin dışına mı itilmişler? Kendilerini ihraç mı ettik? “Tasfiye” olayını örgütten atma anlamında değil, “örgüt içerisindeki etkinliğin yok edilmesi olarak kavırıyorum” (Özgün'ün yazısı.) Örgüt içinde tek tek yoldaşların “etkinliği” daimi olarak mücadelemizde ve bağlılık sayesinde ortaya çıkar. Etkinlik, yoldaşların saygısını kazanmakla ortaya çıkar. Bir harekette hiç kimse kendine örgütün verdiği yetki sayesinde “etkinlik” kuramaz, kuramamıştır da. Bulunduğu yerin hakkını veremeyenler, olması gereken yerden daha yukarıda bulunanlar kendilerinin gerçekten layık oldukları ve örgüte en yararlı olabilecekleri yere konurlar. Bunu tayin eden de hareketimizin normları

ve “yoldaşça etkileme” yöntemidir. Yine tersi bir durum olursa aynı yöntemle lâıyk olduğu göreve getirilir. Hareketimizin benimsediği ve bütün komünistlerin de özömlemesi ve uygulaması gereken öncelikle budur. Ayrıntılı seçim yöntemlerinden çok daha sağlıklı doğru ve yararlı olan sonuçlar verdiği ise dünya komünist hareketi tarihinde ispatlanmış olan da budur. Ama her komünist her şeyden önce haddini bilir. “M-L bir örgütte Demokratik Merkezietçiliğin en sağlıklı bir biçimde işlemedi seçim sistemiyle sağlanır” diyorlar. Eğer ortak bir ideolojik temel, karşılıklı yoldaşça güven, eleştiri, özeleştiri, karşılıklı rapor alışverişı, kollektif sorumluluk ve çalışma anlayışı varsa seçim mekanizması Demokratik Merkezietçiliğin gerçekten de en mükemmel bir biçimde işlemediğini sağlar. Ancak seçim mekanizmasını uygulayabilecek ortam ve olanaklar yok ise, demokratik merkezietçilik, sayılan diğer özelliklerle de “en mükemmel” değilse de bir derece geriden mükemmel bir biçimde sağlanır. Ve bütün dünya devrimci mücadelelerinde başarıya ulaşmış partilerde, öncelikle seçim mekanizmasını değil, diğer özellikleri kazanmışlar, uygulamışlardır. Ve birkaç “aydın” dışında kimse de bu “despotizme” (!) karşı çıkmamıştır. Örgütten ihraç edilen birkaç “değersiz” unsurun hakları için örgütün haklarını reddetmek yine bu “aydınlar”ın dışında kimseye nasip olmamıştır.

Bu müşterikilerin “örgüt içinde etkinlikleri” nasıl yok edilmiş? Doğru bir ideolojik-siyasi görüş, harekete bağlılık, kararlılık ve fedakârlık sayesinde kurulmuş bir “etkinlik” görev yeri ve alanı değiştirildiğinde nasıl yok edilir? Öyleyse nedir bunların anladığı ve anlatmaya çalıştığı “etkinlik”? Bu arkadaşların “etkinlikleri” örgüt içinde “yetki için mücadele, üstünlük için yarış” a müsaade edilmediği için yok edilmiş oluyor. “Ne yetki için rekabet, ne de örgüt içinde üstünlük için yarış demokratik merkezietçiliğin komünist enternasyonal tarafından benimsenen temel ilkeleriyle uyuşmaz.” (age)

Bu arkadaşlardan ikisi sözlü açıklamalarında bakın neler söylüyorlar:

Sefer “bu teşkilatta bir uygulatıcılar bir de uygulayıcılar var. Bana göre uygulatıcıların anlayışı yamuktur. Bu teşkilatta birine bir

görev verdiler mi önce altında ne yatıyor diye bakarım. Öküzün altında buzağı ararım.” Özgün, “görevlere şevkle sarılıyor değilim, memur gibi verilen görevleri yerine getiriyorum. Çünkü bu dönemde ciddiye alınma umudunu yitirdim”. Mümin ise yazısında şöyle diyor: “Geçmişte iç mücadeleye bağlı olarak uygulanan, biçimine uydurulmuş tasfiyecilik bugün aleni bir hale gelmiştir. Bu noktadan sonra susmanın bu anlayışa hizmet edeceği kanısına varmış bulunuyorum. Çünkü hem geçmişte taraftım, hem de bugün tasfiyeciliğe karşıyım. Ve bugün o inançtayım ki örgüt içinde gördüğüm bir takım yanlışları yeterince deşifre edip, yoldaşlarımla kafalarını bu yönde oluşturmamış olmam için hatalıyım.” Doğaldır ki, bu kafada olanların iç ersinde bulundukları “maddi ve psikolojik ortam” kendilerine “rahatsızlık verici” bir durum arzeder. Komünist faaliyeti “uygulatıcılar” ve “uygulayıcılar” şeklinde anlayan, verilen her bir görevin altında bir kumpas arayan, görevlerini bir komünist gibi değil de memur zihniyetiyle yapanlar acaba neyi savunduklarının ve neye hizmet ettiklerinin farkındalar mı? Hareketimizde yer alan bütün yoldaşlar hem uygulayıcı hem de uygulatıcıdır. Kollektif çalışma ve sorumluluğun gereği budur. Sözüm ona geçmişte gördüğü yanlışlara (?) ses çıkarmayan, “biçimine uydurulmuş tasfiyeciliğe” hizmet eden bir kişinin bugün kendini taraf olarak ilan etmesi ilginçtir. Hareketimiz ne memurlardan oluşan devlet dairesidir ne de müminlerden oluşan tekkedir. Bunun böyle olmadığını şimdiye dek anlamaları gerekirdi. Fakat bir kez perspektif yamulursa olacak budur.

Görüldüğü gibi arkadaşların savunduğu, Demokratik Merkezizetçilikten şunlar anlaşılmaktadır:

1) Örgütün sınırları belirsiz olmalıdır. “Yeni yol arayıcıları”, düşenleri, kaçanları, ilke-kural tanımayanları vb içeren Menşevik bir örgüt olmalıyız.

2) Hareketimiz “Bolşevik Partisi” olmadığı için, örgüt yıkıcılığı, “eleştiri özgürlüğü” ve hiziplerin varlığı serbest olmalıdır. Hareketin önderliği demokrasiyi dumura uğratmamak için hiç kimseyi hareketten uzaklaştırmaya hakkı olmamalıdır.

3) Özellikle hizip kurma, hiziplerin varlığını ve sürekliliğini siyasi güvenceye almak zorunludur. Harekette azınlık çoğunluk olmamalıdır. Bugünkü çoğunluk ise azınlığa uymalıdır. Çoğunluk yani hareket kendisini feshetmelidir.

Bütün hizipler nisbi temsille varlığını sürdürmelidir.

İşte hareketimizin “işçi sınıfına önem vermediğini”, “emekçiler partisini” savunduğunu iddia edenlerin örgüt anlayışı! İşte savundukları “Demokratik Merkeziyetçilik” anlayışı (!) Lenin, böylelerinin kâğıt üzerindeki “oyuncak demokrasi” ile alay eder. Hareketimizin militanları için “tek ciddi örgütsel ilke en sıkı bir gizlilik, üyelerin en sıkı bir seçimi ve profesyonel devrimcilerin eğitimi olmalıdır. (Collected Works Cilt 5. Shf: 480). Belirtilen nitelikler bize “demokratizmin” (!) garanti edebileceğinden çok daha fazlasını garanti eder. “İçerisinde tam ve karşılıklı güvenin hüküm sürdüğü, dar ve sıkı bir yoldaşlar örgütündeki demokratizm” ile Menşeviklerin “demokrasi-sinin” uzaktan yakından bir ilişkisi olamaz. Rus ve uluslararası devrimci mücadele tarihi ve aynı zamanda ülkemizin mücadele tarihinden bizzat yaşayarak biliriz ki: “Gerçek devrimciler örgütünün kendisini değersiz bir üyesinden kurtarmasını hiçbir şey durduramayacaktır.” (Lenin, ibid.)

C - ÖRGÜTSEL ANARŞİZMİN ÖTEKİ YÜZÜ: “ELEŞTİRİ ÖZGÜRLÜĞÜ”

Yoldaşlar, buraya kadar sözünü etmediğimiz “bir sorunları” daha var bu arkadaşların. Sorun “eleştiri özgürlüğünü” tanımıyor olmamızdır. Lenin’ in söylediği gibi “özgürlük yüce bir sözcüktür”. Nasıl ki endüstri özgürlüğü bayrağı altında en yağmacı savaşlar yapılmış, nasıl ki emek özgürlüğü bayrağı altında, çalışan halk soyulmuştur; sözcüğün bu yanıltıcı anlamına sığınarak “eleştiri özgürlüğü” bayrağı altında komünist harekete azgınca saldırılmıştır. Ellerindeki bayrağın bir yüzündeki “demokrasi” sloganıyla örgütün tasfiyesini savunanlar, bayraklarının ikinci yüzündeki “eleştiri özgürlüğü” sloganıyla M-L’i eleştirme, reddetme özgürlüğü istemektedirler. Hareketimizi ideolojik çizgisini reddetmeye çağırmaktadırlar. Hem geçmişte hem de bugün kendilerine “eleştiri özgürlüğü”

tanımadığımız için bizleri “hoşgörüsüz” olmakla, kendilerini “kuraldışı yollara” itmekle suçlamaktadırlar. Demokratik merkezîyetçilikle yakından ilintili bir başka konu da örgüt içi ideolojik mücadele sorunudur. Geçmiş dönemde sağlıklı bir biçimde çözümleyemediğimiz sorunlardan biri de bu olmuştur. Bir yandan Türkiye solunun bu konudaki çığılığı, diğer yandan hareketimizin henüz genç ve olgunlaşmamış olması örgüt içi ideolojik mücadeleyi yeterince yapmamızı engelledi. Öylesine bir durum vardı ki, herhangi bir arkadaşın farklı fikir ileri sürmesi ve bunun diğer siyasetler tarafından duyulması ‘hareket bölündü, parçalandı vs’ yaygaralarını beraberinde getiriyordu. Hareket içinde de bunun olumsuz etkileri görülüyordu. (Geçmiş DB olayı hatırlansın) Bunun sonucu olarak ideolojik tartışmalar çok dar bir çerçeve içerisinde kaldı. Kadroların büyük bir çoğunluğu hareket içerisindeki farklı görüşleri, düşünceleri öğrenemedi. Bu eksiklik beraberinde yanlış anlayışları da getirdi. Düşüncelerini yayın organları aracılığıyla tüm harekete duyuramayan bazı arkadaşlar görüşlerini yakın çevrelerine anlatmaya başladılar. (12 Eylül sonrası benim davranışlarım da bu ekseninde kavranılmalıdır.) ... Bugün yine aynı sorunlar gündemdedir. Seçim mekanizmasını bugünkü şartlar içerisinde kurma olanağı yoktur. O halde hareket başka yöntemler aramalıdır. Örneğin pratik bir konuda yanlış yapıldığında o karardan etkilenen tüm arkadaşlara kararın özeleştirisi açık bir şekilde yapılmalıdır. Teorik sorunlarda belirli bir konuda farklı düşünceleri olan arkadaşlar varsa (görüşün belli bir düzeyde olması şartıyla) görüşleri hareketin yayın organında yayınlanmalı ve tartışmaya sunulmalıdır. Bu yapılmadığı sürece ikili görüşmeler, insanların görüşlerini altlarına anlatmaları vs türünden davranışlar varlığını sürdürecektir, çünkü her devrimcinin görüşlerini örgüte egemen kılmaya çalışması en doğal hakkıdır. Önemli olan bu işin örgüt bütünlüğünü zedeleyecek, anarşi doğuracak yöntemlerle yapılmasıdır. Bu konuda döneme uygun sağlıklı yöntemler bularak geliştirmek hareketin çıkarları açısından mutlaka gereklidir. ‘Bu dönemde merkezîyetçilik ağır basacaktır’ denmekle sorun çözümlenemez.” (Özgün’ün yazısı. abç.) Teoriye gereken önemin verilmediği, ideolojik mücadele adına bir kör döğüşün sürüp gittiği ve bu kavganın ulaşması gereken biçimlere büründüğü bir ülkede Lenin’in şu sözleri üzerinde ne kadar durulsa azdır: “Yolu devrimci teoriyle aydınlanmayan pratik el yordamıyla yürür, devrimci pratik ile ilgisiz teori de boş sözlerden ibarettir.” (Lenin). Çünkü Türkiye sosyalist hareketinin içinde

bulunduğu durumun doğru bir şekilde değerlendirilebilmesinin temelleri buradadır. Teoriyi “kesilecek” bir nesne olarak görenlerin, M-L’in “eylem klavuzu” olduğunu bir türlü özümleyemeyenlerin pratikte kaçınılmaz olarak çıkmaza girecekleri hayat tarafından bir kez daha doğrulanıyor. Geleceği sağlıklı adımlarla yönelebilmek için geçmişten ders almak “öndeki arabanın devrilmesini arkadaki araba için ihtar haline sokmayı becerememek” affedilmez bir hata olurdu. Bu nedendir ki hareketimiz, devrimci teoriye gereken önemin verilmesini ısrarla vurgulayarak yola çıkmıştır. “Tüm yanlış görüşlerin teşhir edilmesi ve somut şartların somut tahlilleri doğrultusunda M-L’i yaratıcı bir biçimde hayata geçirmeyi” doğuşuyla birlikte kendine görev bilmiştir.

M-L’i en genel ilkelerinin tartışma konusu olduğunu açıklamış, hem de M-L adına piyasaya sürülen oportünist ve revizyonist görüşlere karşı mücadele etmiştir. İdeolojik mücadele gerek burjuva kampına, gerekse onların sol içindeki uzantılarına karşı canlı tutmuştur. M-L’i sapmalara karşı savunurken, görevinin başarıyla gerçekleştirilmesinin yolunun M-L’i özümlemiş kadrolara sahip olmaktan geçtiğini bilerek davranmıştır. Yani kadrolarının ve sempatanlarının ideolojik eğitimi üzerinde ısrarla durmuştur. Hareketimizi diğer sosyalist gruplardan ayırdeden yüzlerce nokta gösterilebilir. Ancak tüm ayırım noktalarının temelinde yatan, M-L teoriye verdiği önem ve teorik sorunlara gösterdiği duyarlılığı, yaklaşım biçimidir. Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, 71 sonrası dönemde, Türkiye solunda belirli bir dönem tecrit edilmişlik çemberi içine düşmüş, sağımızdan ve solumuzdan şiddetli saldırılara hedef olmamızın nedeni de bizim bu ilkeli ve devrimci tavrımız olmuştur. 71 mücadelesinden kalan bir avuç insanla başlayıp bugün bilinen konumuna ulaşmamızı, ısrarla sürdürdüğümüz devrimci ilkelere bağlı mücadeleye borçluyuz. Hareketimizin teorik sorunlara olan bu duyarlılığı sağlıklılığının göstergesidir. Pratik mücadelenin bin bir sorunu arasında teorik sorunları tartışma ve incelemeye karşı ilginin zaman zaman zayıfladığını gördüğümüzde, bu konuda yeterli ve ciddi uyarıların yayınlarımızla tüm harekete yapıldığı bilinmektedir.

Sosyalistler arasındaki ilişkinin "ilkelerde savaş, devrimci kardeşlik" çerçevesinde sürdürülmesinde ısrar eden ve ideolojik mücadele- nin doğru bir platformda yapılmasını savunan bir hareket, kuşkusuz kendi içinde de teorik sorunlara ilginin canlı tutulması, teorik tartışma- ların doğru biçimde sürdürülmesi için de ısrar edecektir. Nitekim ha- reketimiz böyle davranmıştır. Kendi içinde teorik sorunlara ilişkin gös- terdiği bu duyarlı tavidir ki diğer gruplarca bir türlü kavranamadığı için "hareket bölündü vs" biçiminde tantana yapmalarına neden olmuştur. Ancak "Türkiye solunun çiğliği" hareketimiz içinde teorik tartışmaların yapılmasını engellemenin bahanesi olmamıştır; bu tür tartışmalar en- gellenememiştir.

Hareketimiz ortak bir ideolojik temel üzerinde bir araya gelmiş bir yoldaşlar topluluğudur. ML ışığında ortaya koyduğu ülke somutuna ilişkin temel tezlere (daha doğru bir ifade ile henüz gelişmemiş bir programa) sahiptir. ML bir örgüt anlayışına sahiptir; partileşme yo- lunda ML bir örgüttür. Kollektif çalışma-sorumluluk Leninizme uygun organlaşmada ifadesini bulur. Hareketimiz, bir yanda "uygulatıcıların" öte yanda "uygulayıcıların" yer aldığı ve "işlerin şeflik sistemiyle" yü- rütüldüğü bir örgüt değildir. Organlara dayalı çalışma esastır.

Hareketimiz her selam verenin içine girdiği Menşevik bir örgüt- lenme olmadığı için yoldaşlar arasında her türlü sorun organlarda tar- tışılır; kapı arkalarında "ikili görüşmeler" ya da kahve köşelerinde rast- gele sürdürülen "tartışmalar" hareketimizin sahip olduğu normlara göre kural dışıdır. Çünkü böylesi tavırlar organlı çalışmanın felce uğ- ratılmasına, organların ortadan kaldırılmasına yönelik, onları "gerek- siz" kılan ciddi tehditlerdir. Hareketimizde herhangi bir yoldaş ne türlü bir sorun olursa olsun - öncelikle sorunu kendisinin içinde yer aldığı organda tartışmak ve orada çözümlemek zorundadır; yoldaşça tar- tışma, sorunu yine de çözümleyemeyebilir. Bu gibi durumlarda yolda- şımız bir üst organa baş vurabilir. Üst organ sorunun çözümü için çaba gösterir. Buna karşın yoldaşımız bilinen kuralları aracılığıyla merkeze de başvurabilir. Yazılı olarak sorunu anlatabileceği gibi sözlü olarak da görüşmek isteyebilir. Tabii, bütün bu süreç boyunca söz ko- nusu sorun hakkında gerek kendi organının gerekse üst organın bir kararı varsa ona uymak zorundadır. Bir taraftan alınan karara uymak, bir yandan da bu süreci işletmek mümkündür. Yoldaşımız merkezin

aldığı kararı da doğru bulmayabilir. Bu koşullarda sorunun örgütte tartışılmasını istemeye hakkı vardır. Kısacası, hareketin işleyiş kurları çerçevesinde bir yoldaşın sorununu tartışması ve bir çözüme kavuşturması mümkündür. Bunlar hareketimizi azıcık olsun tanıyan birinin bileceği şeylerdir. Ama yine de kafaları “başka şeylerle” meşgul olanların görmezden geldikleri gerçeklerdir.

Geçtiğimiz dönemde hareketimiz içinde çeşitli konularda farklı görüşler öne sürülmüş ve tartışılmıştır. Bundan da doğal bir şey olamaz. Bir hareket içerisinde çeşitli konularda farklı görüşlerin çarpışması olsa olsa sağlıklılığın göstergesi olabilir. Ancak herhangi bir konudaki farklılık ne kadar küçük olursa olsun, eğer farklılığın felsefi, tarihi ve sınıfsal köklerine inmek için özel bir çaba gösterilirse, farklılığı ayrılığa ve hatta örgütsel parçalanmaya götürmek de mümkündür. Ancak komünist bir örgütte herkesi bağlayan ortak bir ideolojik temel vardır. Bu M-L'dir. Komünist bir örgütteki farklı görüşler de ancak M-L platformunda ele alınıp tartışılırsa M-L rehberliğinde farklı görüşlerin tartışılması ikna yöntemiyle sürdürülür ve sağlıklı sonuçlara ulaşılır. Bu farklı görüşler salt pratiğe ilişkin olabileceği gibi teorik sorunlara ilişkin de olabilir. Nitekim geçtiğimiz dönemde hareketimizde teorik sorunlara ilişkin tartışmalar yapılmıştır. Ancak bugüne kadar farklı görüş ileri süren hiçbir yoldaş farklılığının ideolojik olduğunu iddia etmemiştir. Farklılığının ortak ideolojik temel üzerinde şu ya da bu konunun ele alınışına ve değerlendirilmesine ilişkin olduğunu belirtmiş ve öyle kavranmıştır. Dolayısıyla hareketimiz içindeki bu tür davranışları farklı ideolojilerin çarpışması olarak anlamamıza olanak yoktur. Eğer durum böyle ortaya konsa idi -ideolojik mücadele olarak ortaya konsa idi- o da yapıldı. Çünkü biz içerisinde farklı ideolojilerin barındığı bir örgüt değiliz. M-L'e yabancı ideolojilerin hareketimiz içerisinde barınmasına asla izin vermeyiz. "Birlik görünümünü korumak" uğruna ideolojik uzlaşmaya girmek bizim kitabımızda yoktur.

Bir yandan Türkiye solunun çigliği, bir yandan da hareketimizin "henüz genç ve olgunlaşmamış olması örgüt içi ideolojik mücadeleyi yeterince yapmamızı engelledi" deniyor. Hareketimizde ideolojik mücadele bayrağı açan kimse engellenmemiştir; tersine sorunu açıklıkla ortaya koyanlara karşı ideolojik mücadele yürütül-

müştür. Ve hareketimizle kendi arasındaki farklılığın bazı teorik konularda değil, ideolojik ayrılık olduğunu ortaya koyma cesareti ve açık yürekliliğini gösterenler, artık bir arada bulunma olanağı kalmadığını söyleyerek ayrılmışlardır. Ancak sahip oldukları ideolojiye güvenemeyenler, farklılıklarının ideolojik olduğunu açıklıkla ortaya koymaya yanaşmazlar. Bu arkadaşların izledikleri çizgi iyi kavranmalıdır. Hareketimize katılırken bizimle ortak bir ideolojik temele sahip değiller. Yakınlıkları var. Katıldıktan sonra "ideolojik mücadele" yürütmüşler ama, saydıkları nedenler yüzünden, bu yeterince yapılamamış ve engellenmiş. Şimdi de aynı sorunlar (ideolojik mücadele konuları) gündemdeymiş. Biz hareket içinde bazı teorik konularda tartıştık. Hatta kıyasıya tartıştık. Bu arkadaşlar ise ideolojik mücadele vermişler. Muhatabı biziz de haberimiz yok. Anlaşılan bizimle bazı teorik konuları, tartışmalarını kendi aralarında "ideolojik mücadele yürütüyoruz" diye yorumluyorlarmış! Şimdi anlaşıyor "emekçiler partisi" meselesi.

Bu arkadaşlar hareketin çoğunluğunun "emekçiler partisini" savunduğunu saptıyorlar. Tartışıyorlar. (Tabii kendi aralarında) sonradan nasıl oldu da artık "işçi sınıfının partisini" savunmaya başladık? Bizdeki bu "gelişmenin" nedeni belli değil. Kim bilir bu arkadaşların hayali "ideolojik mücadelesi" bizi yola getirmiş olabilir. Meğerse ideolojik mücadele küçük burjuvazi ile proletarya arasında imiş. Unu neden açıkça söylemiyorlar? Kıvırtmayın baylar. Bu sınıfsal ve ideolojik farklılığı ilan edin de bu iş bitsin! Nedir bu arkadaşların bizimle aralarındaki ideolojik farklılık? Bunca laf ediyorlar. Hala sorunu açıkça ideolojik olarak ortaya koymak cesaretini gösteremiyorlar. Yazılarında ve en son pratik davranışlarında görüldüğü gibi oportünizmi ve hizipçiliği savunuyorlar.

Leninizm'e aykırı bir örgüt anlayışı savunuyorlar. Ki bizce en temel sorun budur. Ama bir yandan şöyle diyorlar, "ben hareketin ideolojisine bir şey söylemiyorum. Ama önderliğe, uygulamalarına güvenmiyorum. Hakim olan anlayışa karşı çıkıyorum. (Özgün) "Harekete bir bütün olarak güveniyorum. İdeolojik teorik çizgisi doğrudur. Önderliğe güvenmiyorum." (Sefer).

Görüldüğü gibi "kaçak güreşmek" bu arkadaşların ısrarla sürdürdükleri bir tavır. O güvendikleri ideolojik-teorik çizgiyi ortaya koyup geliştirenler kimler? Hareketimizde dün hangi anlayış hakimse bugün de

aynı anlayış hakimdir. Tabi farklı siyasal koşullarda bu anlayışın pratik ifadesi bir parça farklılık gösterecektir. Örneğin, bugün “bu dönemde merkezîyetçilik ağır basacaktır” diyorsak bu bizim 12 Eylül öncesi anlayışımızın değiştiğini mi gösterir? Hayır. Sorunları ele alma ve çözme yöntemimiz yine aynıdır. Leninist Demokratik Merkezîyetçiliktir. Sadece bu dönemde, 12 Eylül öncesinde doğru ve doğal olan bazı esneklikleri göstermeyeceğiz, diyoruz. Bu hoşgörülü olmayı bir kenara koyuyoruz demek değildir. Ancak hoşgörünün sınırı daraltılmıştır.

Çünkü ülkede siyasal koşulları kökten bir değişikliğe uğratan 12 Eylül Askeri Diktatörlüğü hoşgörünün sınırlarını geniş tutmamıza izin vermiyor. 12 Eylül öncesinin esnekliği içinde bir hoşgörü, bu dönemde ciddi kayıplar vermemize yol açabilir, açmıştır da. Dolayısıyla hâkim olan anlayış değişmemiştir. Ama değişen bir şeyler var: Bu arkadaşların kafaları ve pratik tutumları. Bu arkadaşların oluşturduğu oportünist hizip böylesine kendi içinde cesaretsiz ve kaypak davranırsa ideolojik sorunlarını nasıl çözebiliriz? 12 Eylül öncesi döneme ilişkin deniyor ki: “Düşüncelerini yayın organları aracılığı ile tüm harekete duyuramayan bazı arkadaşlar görüşlerini yakın çevrelerine anlatmaya başladılar. (12 Eylül sonrası benim davranışlarım da bu ekseninde kavranılmalıdır.) Bu “bazı arkadaşların” görüşlenini anlattıkları “yakın çevreleri” kimler? Yakın çevre, bu bazı arkadaşların içinde yer aldıkları organlar mı? Belli ki değil. Kim bu yakın çevre? Bu “yakın çevre” hareketimize 76 yılında “kendini feshederek (!)” katılan “3-5 kişilik” guruptan başkası değildir. Bu “bazı arkadaşlar” niçin görüşlerini örgütsel işleyişe ilişkin yolları kullanarak organlara, örgüte anlatmak yerine “yakın çevrelerini” tercih etmişler? Bunlar tartışıp cevabını bularak çözümlememiz gereken sorulardır. Yayın organlarında yer alan görüşler tüm hareketimizi bağlayan ortak görüşlerdir. Yayınlarımızda yer alan bazı görüşlerin dışında yeni görüşler ileri sürenler olabilir. Olmuştur da. Bu görüşler harekete aktarılabilir. Mekanizması bellidir. Ve hatta arkadaş görüşünün yayın organında yer almasında ısrar ederse, ideolojik temelimize aykırı olmamak koşuluyla yazısı yayınlanabilir. Hareketimiz de bunun da mekanizmaları vardı. Hala da vardır. Ancak, ne acıdır ki bu “bazı arkadaşlardan” mekanizmayı işletmek isteyen çıkmamıştır. Bunlar bilinen veriler olduğundan Özgün arkadaşın 12

Eylül sonrası davranışını hangi “eksende” ele alacağımızı çok iyi biliyoruz. Bir yandan "her devrimcinin görüşlerini örgüte egemen kılmaya çalışması en doğal hakkıdır . Önemli olan bu işin örgüt bütünlüğünü zedeleyecek, anarşi doğuracak yöntemlerle yapılmamasıdır" diye akıl vereceksin, bir yandan da anarşi yaratmaya çalışacak "rahatsız unsurlarla" (!) görüşerek hizip kurma davranışını hangi eksende ele alacağımızı bize öğreteceksin. Ne masumane bir davranış değil mi?

Peki, “şimdi de gündemde olan” bu sorunlarının çözümü için ne önermekteler?

"Seçim mekanizmasını bu günkü şartlar içerisinde kurma olanağı yoktur. O halde hareket başka yöntemler aramalıdır". Demek ki bu işlerin çözümü seçim mekanizmasında yatıyor.

Ancak maalesef bugün bu mekanizmayı kurma olanağı yoktur. Bu satırlarda yatan anlayış iyi anlaşılmalıdır. İdeolojik mücadele yürütmek isteyen, ideolojik sorununu çözmek isteyen birinin aklına ilk gelen çözüme bakın: Seçim. İdeolojik sorunların oy ile çözümlendiğini nereden öğrendiniz? İdeolojik sorunlar parmak kaldırarak değil, tartışarak çözülür. İdeolojik sorunları oya bakarak çözümleyenlere de rastlanmıştır bu memlekette. Onun için pek de yadırganacak bir durum değildir bu çözüm önerisi. (Halkın Kurtuluşu faşizm konusunda görüşlerini tespit için referandum yapmıştı.) İdeolojik sorunların seçimle çözülebileceğini savunanlar devrimci teorinin önemini hala kavramamış, onu "laf-ı güzaf" görenlerdir. "Başka yöntemler" konusunda “örneğin” diye yaptığı öneriler ise anlamsızdır. Çünkü hareketimizde zaten varolan bir mekanizmayı ve anlayışı önermektedir. Öyleyse bu arkadaşların “örgüte egemen kılmaya çalıştıkları görüşleri” nelerdir? Ve bu "görüşlerini" egemen kılmaları için çalışmaları engellenmiş midir? “Egemen kılmaya çalıştıkları görüşler”den biri "demokrasi" (!) dir. Demokrasi adına ne menem bir örgüt anlayışını savundukları bugün anlaşıyor. Menşevik örgütlenme. Kendisine Bolşevizmi rehber almış bir hareketin bu Menşevik örgütlenmeye müsaade etmeyeceği açıktır. Öteki görüşleri “işçi sınıfı içinde çalışmaya gereken önemi vermek” şeklinde ifade ediliyor. Hareketimizde hiçbir yoldaş, ideolojik çizgimizi reddetmedikçe işçi sınıfı içinde gereken çalışmaya önem verilmesinin karşısına çıkamaz. Çünkü örgütümüzün dayanması gereken temel, modern sanayi proletaryasıdır. Modern sanayi proletaryası arasında ajitasyon-propaganda, örgütlenme faaliyetini ciddiyetle ele alamayan

buradaki faaliyete gereken önemi vermeyen bir hareket proletaryanın devrimci partisi olma yolunda ilerleyemez. İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin birleşip kaynaşmadığı Türkiye'de sınıf içindeki çalışmaya, öncü işçileri harekete kazanmaya gereken önemi vermeyen bir hareket sağlıklı bir gelişim izleyemez. Önemli olan ideolojik-politik çizginin ve örgütlenme ilkelerinin büyük M-L'e uygun olup olmadığıdır. Böyle bir hareketin gerçekten proletaryanın devrimci partisi haline gelebilmek için proletarya arasında fiilen örgütlenmelidir. Sınıf hareketinin önderliğini kazanmanın yolu budur. Proletarya saflarındaki komünist faaliyet, ülkedeki siyasi koşullardan ve ülkede var olan sınıflar mücadelesinden ayrı ve bağımsız ele alınamaz. Ülkedeki siyasal gelişme ve mücadelenin dışında kalınarak da proletarya saflarında bir "faaliyet" sürdürülebilir, ama bu komünist faaliyet değildir, olamaz. Proletaryayı toplumdaki bütün sınıfların devletle ve hükümetle karşılıklı ilişkileri alanı üzerinde eğitmeden, proletaryayı bu alanda da bilgilendirmeden proletaryanın öncülerini komünist mücadelede örgütlenmeye kazanmak olanaksızdır. M-L bir örgüt bunu siyasi kampanyalarla gerçekleştirir. Bu, proletarya arasında yoğun bir ajitasyon ve propagandayı gerektirir. Bunları örgütlenme faaliyeti tamamlar.

"İşçilere siyasal sınıf bilinci sadece dışarıdan, yani, sadece ekonomik mücadelenin dışından, işçilerle işverenler arasındaki ilişkiler alanının dışından götürülebilir. Bu bilgiyi elde etmenin olanaklı olduğu biricik alan bütün sınıf ve tabakaların devlet ve hükümetle ilişkileri alanı, bütün sınıflar arasındaki karşılıklı ilişkiler alanıdır. Bu nedenle, işçi sınıfına siyasal bilgi götürmek için ne yapılmalıdır sorusuna çoğunlukla ekonomizme eğilim gösterenlerin yetindikleri gibi tek cevap; 'işçiler arasına gidilmelidir', sorunun cevabı olamaz. İşçilere politik bilgi götürmek için, sosyal-demokratlar nüfusun bütün sınıfları arasına gitmelidirler; onlar, ordularının birliklerini bütün yönlere göndermelidirler." Bunları söyleyen Lenin, sorunu böyle formüle etmesinin nedenini paradokslarla uğraşmayı sevdiğinden değil, trade-unioncu politika ile sosyal-demokrat politikanın farklılığını anlamamakta direnen ekonomistleri bu sorunu kavramaya "zorlamak" olduğunu açıklıyor. "İşçilere siyasal bilinç getirmek için işçiler arasına gidilmelidir" cevabının yetersiz olduğunu belirtiyor.

Lenin' in bu konuda söyledikleri biliniyor. Tekrarlamaya gerek görmüyoruz. Hareketimizin “işçiler arasına gitmediğini” veya “kendine gelişme platformu olarak küçük burjuvaziyi aldığını” söyleyen bu arkadaşların getirdikleri öneri nedir?

"Hareket ortaya çıktığı andan itibaren bütün gücü ile işçiler arasına gitmeli faaliyetini işçiler arasında sürdürmeliydi." (Mümin) “Çelişkinin özü şuydu: Elimizdeki olanakların azamisini proletaryaya mı sevk edelim, yoksa içinde gelişmesi güçlenilmesi kolay olan küçük burjuvaziye mi?" (Özgün.)

Aslında bu öneri hareketimize 12 Eylül'den çok önce “yalnız ve bütün gücümüzle işçi sınıfı arasında çalışmalıyız” şeklinde özetlenen bir formülasyonla getirilmiştir. Her öneri gibi hareketimizde tartışılmış ve hareketimizin kahir ekseriyeti tarafından yanlış bir eğilim olarak mahkûm edilmiştir. Hareketimizin anlayışı şudur: Sınıf içinde sağlam mevziler elde etmek, öncü unsurları hareketimize kazanmak için, onlarla kaynaşmak ve proletarya hareketini yönetecek bir konuma ulaşmak için en ileri, en fedakâr, en tecrübeli kadrolarımızı sınıf içinde faaliyet gösterecek tarzda örgütlemeli ve seferber etmeliyiz. Var olan işçi çevreleri ilişki kurup hareketimize kazanmak yeni işçi çevreleri örgütlemek, giderek fabrika örgütleri kurmak hedefimizdir. Faaliyetimizi proletarya arasında yoğunlaştırmakla birlikte toplumun diğer sınıf ve tabakalarıyla ilişkilerimizi ve onlara karşı görevlerimizi unutmadan buna uygun düzenlemeliyiz.

Özgün'ün söyledikleri şu: Her devrimcinin görüşlerini örgüte egemen kılmaya çalışması en doğal hakkıdır. Görüşlerini harekete yayın organları aracılığıyla duyuramayan arkadaşlar "bilinen" yollara başvurlar. Ben de 12 Eylül sonrasında böyle yaptım. Davranışlarım bu eksende ele alınmalıdır. 12 Eylül sonrasında Özgün ve "bazı arkadaşlar" kendi görüşlerini harekete egemen kılmak için ne tür bir çaba sürdürmüşlerdi? Örneğin, görüşlerini yazıp harekete iletmişler ve tartışılmasını istemişler midir? Hayır. Bilindiği gibi şu andaki yazılarını "bizim istememiz üzerine" kaleme almışlardır. Madem harekete egemen kılmak istedikleri bir görüşleri var, niçin bu görüşlerini hareketin bilgisine sunmak açıklığından böylesine kaçınıyorlar? Çünkü onlar hareketimizin ideolojisini, hareketimizin yayın organlarında “eleştirmek özgürlüğü” istiyorlar. Geçmişte hareketimizce mahkûm edilen "yalnızca ve

bütün gücümüzle ..." görüşünü belli ki felsefi, ideolojik, mantıki temellerine oturtmak istiyorlar. Bu konu derinleştirilirse gerçekten de ikinci bir ideolojik ayrılık noktası koymuş olabilirler. Fakat vakti zamanında yeterince tartışıldığı gibi bu görüşün derinleştirildiğinde kaçınılmaz olarak Troçkizme ve Uvriyerizme varacağını iyi bilirler. Ancak bütün oportünistlerde olduğu gibi oportünizm ve hizipçilik batağına giren bu insanlar da görüşlerini açıklıkla ifade edecek teorik bir cesarete sahip değillerdir.

Hareketimizin tıpkı "demokrasi" bayrağıyla kendini gizlemeye çalışan liberalizm ve örgütsel anarşizme karşı olduğu gibi, "eleştiri özgürlüğü" bayrağı altında kendini gizlemeye çalışan (bazen de ideolojik mücadele şiarıyla kendini açığa vuran) oportünizmin hareketimizin ideolojik hattına saldırısına izin vermeyeceğimizi biliyorlar. Bunun içindir ki, 12 Eylül sonrası dönemde her yoldaşın kullanabileceği mevcut mekanizmalardan hiçbirini kullanmayarak hizip örgütlemeye girişmişlerdir. Hareketimiz askeri diktatörlüğe karşı ölüm-kalım kavgası verirken, geri çekilme taktiğinin gereklerine uygun tedbirler alıp düzenlemeler yaparken, birileri de hareketimiz içinde 12 Eylül ile birlikte hizip örgütlemeye "kendilerinin" tedbirlerini" almaya başlayacaklar. Kural dışı davranacaklar. Sonra da, ne yapalım harekette ideolojik mücadele engelleniyor, bize "eleştiri özgürlüğü tanınmıyor, biz de rahatsız unsurları (!) örgütledik diyecekler. Bu konuda Sefer'in söyledikleri biraz farklıdır. Fakat bu, öze ilişkin değildir. "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır." Nedenise bu arkadaş hep bir yerlere açık kapı bırakarak tartışmayı ve davranmayı ilke edinmiştir. Bu üslubundan vazgeçeceğı de benzer memektedir. "Demokratik merkezîyetçiliğın sağlıklı işlemeyişinin getirdiğı doğal biç sonuç da hareketin içinde değişik tezlerin özgürce tartışılmasının sağlanamamasıdır. (Belirteyim değişik tezlerden, siyasi perspektifimizle bağdaşmayan, tamamen farklı anlayışları, özgürlükten de örgütsel işleyişe aykırı ve sınırsız bir özgürlüğü kastetmiyorum.) Bir hareketin içinde bu anlamda farklı görüşlerin olabileceğı gerçeğı bu yöntemle ele alınınca, birlik görünümünü koruyabilmek için farklı görüşleri tartışarak gidermek yerine dondurmak ağır basan yöntem olmuştur. Bu da yeterli zaafı zaten beraberinde getirerek birliğe daha fazla zarar vermiştir." (Sefer) Buraya kadar söyledikleri Özgün'ünkilerin aynı. Tek farklılık parantez içindeki kayıt. Bu kaydı koymasının gerekçesini sormuyoruz. Çünkü hizip içerisinde yer aldığıının

bilinmediğini sanıyor. Özgün tarafından hizip içinde yer aldığı "ihbar" (!) edilmeseydi belki farklı algılanabilirdi. Fakat kişi nasılsa karşısındakini de öyle sanır. "Öküzün altında buzağı arayanlar" böyle kayıtlar koyarlar. Ancak bu kaydın "mefhumu muhalifinden" biz biliriz ki bu arkadaş, hareketin ideolojisinin serbestçe eleştirileceği sınırsız bir özgürlük istemektedir.

Önemli bir gerçeği ifşa ederek devam ediyor Sefer: "Hareketimiz 1980 12 Eylül'ünden daha öncesinde böyle bir konuma gelmişti. 12 Eylül bu iç süreci kesintiye uğratmasaydı, bu geline nokta bu durum sonuçlarını şu veya bu biçimde ortaya çıkarmış olacaktı. Hareketin gelişiminin doğrultusu ve içinde taşıdığı çelişkiler bu sonucu zorunlu kılıyordu."

Hareketimiz içinde bir takım "çelişkilerin" olması kimse için sır değildir. Hareketin doğrultusunu rayından çıkartmadığı, hareketin pratik hayatta ileriye gidişini engellemedikçe çelişkiler zararlı değildir, tersine hareketin sağlıklılığının ve dinamizminin göstergesidir. Ama çelişkiler doğru bir tarzda ele alınmaz ise, ya dondurulur veya savaş sloganı olarak kullanılırsa en ufak çelişkilerden büyük sayrılıklar çıkabilir. Bugün Sefer arkadaştan öğreniyoruz ki, 12 Eylül gelip de, "süreci kesintiye uğratmasa" imiş hareketimizde bir "iç hesaplaşma" (!) çoktan yapılmış ve "sonuçlarını şu veya bu biçimde ortaya çıkarmış" olacaktı. Hareketimizin hiçbir organı böyle bir "iç hesaplaşmanın" 12 Eylül öncesinde gündeme geldiğini bilmemektedir. Böyle bir "iç hesaplaşma"nın olacağının hiçbir emaresi görülmemiştir; belirtilmemiştir. Demek ki Sefer'in söylediklerini bir itiraf olarak anlamalıyız. "Birilerinin" hareketimizle "hesaplaşma"ya ta o günlerde girişmeyi planladığının itirafı olarak anlamalıyız. Bu açıklamalardan sonra şunu da öğrenmiş bulunuyoruz: 12 Eylül sonrasında "rahatsız unsurların" (!) örgütlediği hizbin temelleri 12 Eylül öncesinde atılmıştır.

"Hesaplaşmak" isteyen hesap soracak, hesaplaşabilecek bir zeminde ve konumda olmalıdır. 12 Eylül öncesinde olduğu gibi 12 Eylül sonrasında da hareketimiz kimseyle hesaplaşma durumunda olmamıştır. Hesaplaşmaya kalkmamıştır. Fakat 12 Eylül sonrasında bir hesaplaşmanın gerçekleştiği de açıktır. Bu sosyal pratiğin faturasını herkesin eline verdiği bir hesaplaşmadır. Türkiye solunun yediği ağır darbeler ve tahribatla somutlanan bir hesaplaşmadır. Sözcüğün geniş

anlamıyla askeri diktatörlüğün saldırıları karşısında bilinen özellikleri nedeniyle birçok grubun dağılması, çökmesi sonucunu veren bir hesaplaşmadır. Sözcüğün dar anlamında ise, hareketimiz içinde yer alan tek tek insanların sosyal pratikte kendini sınamasıdır. Hareketimiz bir bütün olarak bu hesaplaşmada başarılı çıkmıştır; varlığını ve niteliğini korumuş ve sürekliliğini garantiye almıştır. Böylesi hesaplaşma dönemlerinde olması doğal ve kaçınılmaz fiireler de vermiştir hareketimiz. Yalpalayan, paniğe kapılan kaçan insanlar da çıkmıştır, içimizden. Bu kategoriye girenler bu dönemin daha başında sosyal pratik tarafından saf dışı edilmişlerdir. Bir başka kategori daha vardır: Yoldaşlarımız kolektif sorumluluğun, devrimci azmin ve fedakarlığın örneklerini gösterirken, öte yanda küçük burjuva bireyciliğinin, liberalizmin, legalizmin, yeteneksizliğin ve politik perspektif yoksunluğunun örneklerini sergileyenler de çıkmıştır. Böylesi özellikler gösteren arkadaşlar haklı olarak örgütlenmemizin daha geri ve dış halkalarına doğru itilmişlerdir. Ne haziir ki, "bireysel güvence" savunucuları, "harekete tırnak dahi vermem" diyenler, resimli roman okumayın uyarılarından "rahatsız olanlar", "kendimi hareket içinde güvenlikli hissetmeliyim; ilerde nasıl olsa bir hesaplaşma olacak" ve diyenler hep aynı insanlardır. Ve hareketimizle bir iç hesaplaşmayı 12 Eylül gelmeseymiş zaten başlatmış olacaklar da aynı insanlardır.

Biz dilerdik ki arkadaşlar madem bir hesaplaşma istiyorlar hiç olmazsa hareketimizle hesaplaşabilecek bir platformda kalabilselerdi. Ancak böyle bir hesaplaşmaya bile gerek kalmaksızın sosyal pratik insanların ellerine hesap pusulalarını tutuşturmuştur.

İşte "ideolojik mücadele"yi yeterince yapamamaktan şikayetçi olanlar, işte gider ayak "görüşlerinin tüm harekete iletilmesini ve örgüte egemen olmasını" isteyenler ! Gider ayak diyoruz; çünkü ne hikmetse (!) ileride nasıl olsa bir hesaplaşma yapılacak; o günü bekliyoruz diyenler, bugünlerde "bu iş burada bitti" demeye başladılar.

Bu iş burada bitmemiştir. Hareketimizin kolektif iradesi sizin hakkınızda henüz bir karar vermemiştir. Karar verinceye kadar da "bu iş burada" bitmemiştir. Örgüt karar versin diyerek "demokrasi"

çığırtkanlığı yapan baylar, daha örgütün hakkınızdaki kararının sonucunu bile almadan nereye ? IV – SONUÇ

Buraya kadar anlattıklarımızı özetlersek:

a) Bütün yönleriyle açığa çıkan ve kendilerinin de açıkça ilan ettiği gibi, hareketimizi bu zor günlerinde içeriden vurmaya çalışan oportünist bir hiziple yüz yüzeyiz. (Adını doğduğu dönemden ve fonksiyonundan almaktadır.)

b) Bu oportünist hizbin proleter sosyalist hareketimizle farklılığının başlıca iki temel noktası: 1 - Örgütlenme ve çalışma tarzı anlayışı, 2 - Proletaryanın tarihsel rolü ve öncülüğü sorunlarıdır.

c) Diğer bütün farklılık noktaları bu iki temel sorundan kaynaklanmaktadır.

d) Örgütlenme ve çalışma tarzı konusundaki farklılık, Bolşevizm ile Menşevizm arasındaki farklılık kadar açıktır. Proletaryanın tarihsel rolü' ve öncülüğü konusunda ise, proletarya sosyalizmi ile Troçkizm ve uvriyerizmin utangaç savunucuları arasındadır.

e) Oportünizmin genel karakteri, temel sorunları bir sürü ayrıntı içerisinde boğmaya, bulanıklaştırmaya ve gözlerden kaçırmaya çalışmaktır. Bu nedenle oportünizm ile mücadelede, devrimin temel ve acil sorunları öne çıkartılmalı, oportünizmin özlediği keşmekeşe izin verilmemelidir. Bu sorunların çözümünde de proleter sosyalist hareketimize Marksizm Leninizm'in ilkeleri yol göstermektedir. Niteliklerini belirttiğimiz bu 12 Eylül hizbini mahkûm etmek hareketimizin acil görevidir. Proletarya davasına olan inancımız ve sorumluluğumuz, şu veya bu nedenlerle bu hizbin içerisinde yer alan insanlara şu çağırımı yapmamızı emretmektedir:

12 Eylül hizbini kendisini derhal dağıtmaya, hizip içerisinde yer alan insanları M-L ilkelerine ve hareketimizin geleneklerine uygun bir şekilde tek tek özeleştiriyi yapmaya, ortak ideolojik ve örgütsel bir temelde birleşen yoldaşların kollektif iradesine tabii olmaya ve proleter sosyalist hareketimizin ideolojik politik hattına sarılmaya çağırıyoruz.

Askeri diktatörlüğe karşı mücadelede, proletarya davasına bağlılığın, kararlılığın, azmin ve fedakarlığın örneklerini sergileyen yoldaş-

lar! "Bir parti kendisini her türden oportünist etkilerden arındırarak gelişir ve güçlenir. Parti, hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan ortak irade birliğidir. Devrimi kitleler yapar, fakat her şeyi kadrolar belirler." Son söz sizlerindir yoldaşlar !

Ocak 1982

"12 EYLÜL HİZBİNİ MAHKÛM EDELİM" TARTIŞMA KAMPANYASININ SONUÇLARI ÜZERİNE

}- Tartışma kampanyası amacına ulaşmıştır. Bilindiği gibi 12 Eylül hizbinin görüşleri, iddiaları ve davranışları üzerine açtığımız tartışma kampanyasının amacını şöyle saptamıştık: 1) Bu vesile ile genel değerlendirme çabasına devam etmek; 2) Bu örnek dolayısıyla böylesi dönemlerde ortaya çıkan ve çıkabilecek sapmalara karşı mücadelede bütün yoldaşların deneyler kazanmasına çalışmak; 3) Koşullar ne denli çetin olursa olsun, örgüt içi demokrasiyi mümkün olduğunca işletebilmek; 4) Hareketimizin ideolojik-politik çizgisini bir kere daha vurgulayarak bu arkadaşları girmiş oldukları bataklıktan çekip kurtararak, onları devrimci mücadeleye tekrar kazanmak.

"12 EYLÜL HİZBİNİ MAHKÛM EDELİM" TARTIŞMA KAMPANYASININ SONUÇLARI ÜZERİNE

I-) Tartışma Kampanyası Amacına Ulaşmıştır.

Bilindiği gibi 12 Eylül hizbinin görüşleri, iddiaları ve davranışları üzerine açtığımız tartışma kampanyasının amacını şöyle saptamıştık:

1) Bu vesile ile genel değerlendirme çabasına devam etmek;

2) Bu örnek dolayısıyla böylesi dönemlerde ortaya çıkan ve çıkabilecek sapmalara karşı mücadelede bütün yoldaşların deneyler kazanmasına çalışmak;

3) Koşullar ne denli çetin olursa olsun, örgüt içi demokrasiyi mümkün olduğunca işletebilmek;

4) Hareketimizin ideolojik-politik çizgisini bir kere daha vurgulayarak bu arkadaşları girmiş oldukları bataklıktan çekip kurtararak, onları devrimci mücadeleye tekrar kazanmak.

12 Eylülcülere yönelttiğimiz eleştirilerin temelini ve sınırlarını ortaya koyan yazımız hareketimizin bütün birimlerinde tartışılmış ve yoldaşlarımızın görüşleri, öneri ve kararları saptanmıştır. Buna göre tartışma platformunda ortaya çıkan kolektif irade şöyle ifade edilebilir:

- a) 12 Eylül hizbine yönelttiğimiz eleştiri yerinde ve doğru bulunarak hareketimizin bütün birimleri tarafından onaylanmıştır.
- b) Hizip içerisinde yer alanlara yaptığımız çağrıya uygun bir biçimde özeleştiri yapmaları istenmiş, bu çağrıya uymayanların ise hareketten ihraç edilmeleri gerektiği belirlenmiştir.

Bu durum karşısında hareket içinde bir hizip oluşturdukları açığa çıkan üç kişi kendilerine yapılan çağrıya cevap olarak "böyle bir merkez ve kolektif irade tanımadıklarını ve her türlü ilişkilerini keserek hareketten ayrıldıklarını" bildirmişlerdir. Bu nedenle söz konusu kişilerin durumları teyit edilerek hareketimizle bütün bağları kesilmiştir. Bu bakımdan 12 Eylül hizbi ile hareketimiz arasındaki sorunların çözümü için açılan bu kampanya bitmiştir. Kampanyada genel ve ortak sonuçların yanı sıra kısmi, bireysel görüş ve öneriler de ileri sürülmüştür. Bunlar kampanyamızın amacının 1 .maddesine uygun olarak ayrıca ele alınıp değerlendirilecektir.

Kampanyanın ortaya çıkardığı genel ve ortak sonuç ne anlama gelmektedir?

Bu her şeyden önce, proleter sosyalist hareketimizin ideolojik-politik ve örgütsel birliğinin bir göstergesi olmuştur. Askeri diktatörlük koşullarında proletarya davasının Marksist Leninist çizgimiz doğrultusunda tartışmaların sürdürülüş yöntemi ve ortaya çıkan sonuçlar, 12 Eylülcülerin yoldaşlarımız hakkında ileri sürdükleri "yukardan geleni eleştiri süzgecinden geçirme yeteneğinde olmadıkları" şeklindeki iftirayı bir kez daha yerle bir etmiştir. İkincisi, hiziplerin varlığıyla bağdaşmayan bir hareket olduğumuzu bir kez daha vurgulayan yoldaşların oportünizme ve hizipçiliğe karşı mücadelede gösterdikleri duyarlılık, ideolojik ve siyasi hattımızı korumak ve kollamaktaki kararlılığın bir göstergesi olmuştur. Üçüncüsü, ortaya konan görüş ve öneriler, önderliğin hareketimizin geçmişiyle geleceğini bütünleştirme çabalarını daha büyük bir enerji

ve kararlılıkla sürdürmesi için bir direktif olmuştur. Dördüncüsü, kampanyada ortaya konan tavır, yoldaşlarımızın "örgütsel işleyiş ve ilişkilerdeki zaaflarımızın" aşılması doğrultusunda kararlı olduklarının ifadesi olmuştur.

Bu sonuçlar, tartışma kampanyasının amacına ulaştığını göstermektedir. Bu kampanyada edinilen deneyler ve çıkartılacak dersler önemlidir. Bütün yoldaşlar bu çabaya devam etmelidir.

II-) 12 Eylülcüler Nasıl Bir Yol izlediler?

Daha kampanyamız başlamadan "bu iş burada bitmiştir" demeye başlayan 12 Eylülcüler, kendilerine verdiğimiz yazımız üzerine önce tek tek sonra koro halinde "bu iş burada bitmiştir" diye bir kez daha ilan ettiler. Tartışma kampanyasına katılmayı reddettiler. Yazımıza ne yazılı ne de sözlü bir cevap vermek ihtiyacını duydular. Öyle ki, hareketimizin kollektif iradesi henüz kesinleşmeden hareketimizle her türlü ilişkiyi kestiklerini bildirdiler. Ama bu tavırlarında bile tutarlı bir yol izledikleri söylenemez.

Önce Sefer 'sözcü' olarak öne çıktı. "Bu iş burada bitmiştir. Teşkilatla bütün ilişkilerimi kesiyorum. Neyin özeleştirisini istiyorlar? Ben onlardan özeleştirisi istiyorum. Bu yazı bizi tatmin etmemiştir. Yapı'daki diğer arkadaşların da ilişkilerini keseceğini sanıyorum. Biz de yazacağız. Görüşlerimizi kamuoyundan öğrenirsiniz" dedi. Fakat daha sonraki bir konuşmada sözcü olmadığını, kendi adına konuştuğunu belirtti.

Özgün, önce yazımıza cevap vermek için süre istedi. Süre sonunda biz kendisinden yazılı ve daha mantıklı bir cevap beklerken, tek kelimelik sözlü bir cevap aldık. Yazımızı kastederek verdiği cevap: "iğrenç". Daha sonra ise "Merkezi, bir hizip olarak görüyorum. Öyle bir kollektif irade tanımıyorum. Öyle bir özeleştirisi de vermiyorum" demiştir. Tartışma kampanyası başladığı sırada bulunduğu birim ve şehirden ayrılarak hizbin "karargahına iltihak eden" Mümin ise, "Teşkilatla ilişkilerim bitmiştir. Öyle bir kollektif irade tanımıyorum. Ben yazımda zaten çoğunluk grubunun iradesi olan merkezi, bir hizip olarak gördüğümü ve kendisini feshetmesini yazmıştım" dedi. Kendilerinden yazı ı bir cevap veya söylediklerini yazılı olarak vermeleri istendiğinde "hareketi artık muhatap saymadıklarını" söyleyerek reddettiler.

Böylece 12 Eylülcüler ne kendilerine yönelttiğimiz eleştirilere, çağrılara ve uyarılara cevap verdiler ne de kendileri hakkında verilecek kararı beklediler. Kendilerinin "problemlerinin" çözümü için açtığımız bir tartışma kampanyasını terk ettiler. Başka bir deyişle "apardımı aldım, hesaplaşmak istiyorum" diyen baylar, ne hesap sordular, ne de hesap verdiler. Yıllardır sürdürdükleri deşifrasyon, dedikodu, spekülasyon ve iftiraya dayalı "ifşa kampanyasına" devam edeceklerini ilan ederek kaçıp gittiler. Böylece onlar hem demokrasiden hem de tartışma kampanyasından ne anladıklarını da göstermiş oldular.

III-) 12 Eylülcülerin Son Tavrı Ne Anlama Gelmektedir?

Bu tavır "kendinden başka merkez ve kollektif irade tanımayan" bir hizbin kendisini "kamuoyu" önünde ifşa edişinin en güzel örneğidir. Bir hizip kendisini ancak bu kadar "ilkeli ve tutarlı" tarif edebilir. Bu tavırlarıyla 12 Eylülcüler kendileri için yaptığımız tüm saptamalarımızı doğrulamışlardır. Hareketimizi inkıtaya uğratmaya çalışan mürteciler olduklarını göstermişlerdir. Aynı şekilde bu tavırlarıyla hareketimiz hakkında ileri sürdükleri tüm iddialarının birer yalan ve iftiradan başka bir şey olmadığını kanıtlamışlardır. Altı yıllık pratiklerinin hesabını vermeden, ne bir eksik ne bir fazla geldikleri gibi giden bu "3-5 kişilik" hizbin tavırlarının izahı hangi kitapta vardır, bilinmez.

Onlar bütün "demokrasi" çığırkanlıklarına rağmen, geçmişte olduğu gibi bugün de demokratik mekanizmalardan birini daha kullanmamışlardır. Böylelikle onlar hizipler tarihinde yeni bir "çığır" açmaktadırlar. Hareket içinde ortaya çıkan sorunların tek çözümü vardır: Bütün sorumlu insanların katılmasını hem hak hem de görev olarak belirleyen bir tartışma platformu. Hareketimiz böyle bir Demokratik Merkeziyetçilik anlayışına sahiptir. 12 Eylülcüler "Demokrasi, demokrasi" derken acaba neyi amaçlıyorlardı? Tartışmaya katılmamak, tartışmadan kaçmak mı demokrasi? Bir de "akılın yolu birdir" denir. Bu tavırlarının izahını inşallah bir "akıllı" yapar da öğrenmiş oluruz! Tartışmadan kaçmak, 12 Eylülcülerin "demokrasi" anlayışlarının bilinmeyen bir yönünü daha ortaya koydu. Onların demokrasisi (!) kendilerinde başlayıp yine kendilerinde bitiyor.

Tıpkı üniformalı 12 Eylülcülerinki gibi! 12 Eylülcülerin son tavrı siyasi bir intihar olayıdır. Meğer hizipçi baylar dar ağacını kurmuşlar, ipi boyunlarına geçirip son mektuplarını da bırakarak sandalyelerinin üzerinde bekliyorlarmış. Biz onları tartışmaya katılarak hesaplaşacakları sanıyorduk. Yanılmışız! Onlar intihara çoktan karar vermişler de hareketimizi "son sözlerimizi zapta geçirin" diye çağırıyorlarmış! İntihar yaşam koşullarının ağırlığı altında mücadele azimlerini yitirenlerin yoludur. Bu yüzden biz komünistler, intiharların gerçek nedenini bilmekle birlikte böylesi bir yoldan nefret ederiz. Hele öyle müntehir zevat vardır ki arkalarından bir "Fatıha" okumaya bile fırsat vermezler. Son günlerin modası muvazaalı banker intiharları gibi. Biz 12 Eylülcülerini kurtarmadığımız için üzgünüz.

Son tavırları kendi görüşlerinin, inançsızlıklarının ve aynı zamanda görüşlerini savunmaktaki yeteneksizliklerinin göstergesidir. Kendi görüşleri ve inançları yoktur. Çünkü görüşlerine inanan ve güvenen kişiler, tek başlarına kalacaklarını bilseler bile onları savunurlar. Hiç değilse bu yolla -başka hiçbir yararı olmasa bile- kendi görüşlerinin sağlamlığını başkalarınıninkiyile mücadelede sınamak olanağını bulurlar. Tabii bu yol inançları uğruna dövüşmek azim ve kararında olanların izlediği bir yoldur. Görüşlerini savunmakta yeteneksizdirler. Çünkü onlar devrimciler arası ilişkiyi şeyh mürit ilişkisi olarak görmektedirler. Şeyhin olmadığı yerde müminler ve müritler şeyhin inançlarını savunamazlar. Onlara yapacak bir tek iş kalır: Şeyhin kavuğuna tapınmak. O da olmazsa gizliden gizliye "inandım, iman getirdim" diyerek "inançlarını" tazelemek! Böyle tekke çömezleri her zaman için "bir nasihati kırk musibete yeğlerler".

Son tavırları aynı zamanda hiçbir ilkeye bağlı olmadıklarını göstermektedir.

Yanlış da olsa bir ilkeye bağlı olanlar davranışlarını ona göre düzenlerler. Kişisel tutarlılığın ölçüsü budur. Oysa 12 Eylülcülerin neyi, niçin ve neden yaptıklarının ve yapmadıklarının ölçütü olabilecek hiçbir mantıkları yoktur.

İlkesizlik ve politik perspektif yoksunluğu onları ilkeli ve tutarlı olmaktan alıkoymuştur. Ancak bu durum onları bir kişisel irade mantığı-

nın "kölesi" olmaktan alıkoyamamıştır. Üniformalı 12 Eylülcüler "mantığın bittiği yerde askerlik başlar" derler. Bizim 12 Eylülcüler de aynı yolu tutmuşlardır.

Onların sorumluluk duydukları hiçbir merci yoktur. Gerçekten sorumluluk duyanlar davranışlarının hesabını verecek tarzda bir yol izlerler. Hareketimizden ayrılmalarını nasıl izah edecekler? Bunu artık sadece kendilerine izah etmeleri yeterli midir? Hayır. Türkiye’de özellikle son on yıldır köprülerin altından çok sular aktığını anlamak gerekir. Geleceğe ilişkin azıcık bir öngöründe bulunmak yeteneğinde olanlar, sosyalizm adına mücadele ettiklerini ilan edenlerin öncelikle sınıf hareketine kendi geçmişlerinin hesabını vermek zorunda kalacaklarını şimdiden görebilirler. On yıl önce ancak bir kısım "aydın çevrelerde" kolayca izahı yapılabilen ve kabul gören ayrılık ve birlik "gerekçeleri" ile işi idare ettirmenin yolu bugünden kapanmıştır. Yarın herkes sınıf hareketi karşısında doğru ve haklı gerekçeler sunmak zorunda kalacaktır. Ve yarın, bilinmeyen bir gelecek değildir. Dikkat edilirse tarih karşısında sorumluluktan söz etmiyoruz. Tarih karşısında sorumluluk, tarihsel bir misyonu olanların veya böyle bir rolü üstlenmek iddiasında olanların sahip oldukları bir siyasi duygudur. Oysa, oportünizmi ne geçmiş ne de gelecek ilgilendirmektedir. Onun "tarihi" bugündür.

12 Eylülcüler yazılarında hareketimizin ideolojik çizgisine bir şey demediklerini, onu benimsediklerini söylemişlerdi. Eğer bunda samimi iseler neden bu ideolojiyi savunan hareketimizde yer alan yoldaşlarımızı "etkilemek" ve "görüşlerini egemen kılmak" için tartışma kampanyasına katılmadılar? Önderliğin yazısında 12 Eylülcülerin aslında ideolojik hattımızı reddettikleri şeklindeki tespite cevap vermek ihtiyacını duymadılar? Haydi diyelim ki önderliğe güvenleri yok. Ya hareketimiz içinde yer alan diğer bütün yoldaşlara? Onlara da mı güvenmiyorlar? Yoksa "ideoji iyi, ama insanlar kötü" mü demek istiyorlar? Kısacası, 12 Eylülcüler her ne kadar intihar etmişlerse de bir gün "kayıp bankerler" gibi piyasaya çıkıp Türkiye’de devrimce mücadelenin içinde veya kenarlarında yer almak istiyorlarsa bu ve benzer bir sürü sorunun cevabını mutlaka vermek zorunda kalacaklardır.

IV-) Tartışma Kampanyasından Çıkarılacak Dersler:

Kampanyamız amacına ulaşmıştır. Fakat bu kampanyadan çıkarılacak önemli dersler vardır. Özellikle en geniş bir biçimde görüşlerini açıklamak fırsatını bulan yoldaşlarımızın kampanyaya gösterdikleri ilgi ve duyarlılık sevindirici oldu. Tartışmalarda öne sürülen birçok öneri, görüş ve sorular kampanyanın iyi kavranıldığına kanıt olmuştur. Ayrıca kampanyanın derinliğine gelişiminde önemli bir etken olmuştur. Yoldaşlar tarafından yapılan öneri, görüş ve sorular değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır. Bunlara yeri geldikçe değineceğiz. Ve hareketimizin genel değerlendirilmesi çerçevesi içinde ele alacağız. Oportünizme karşı mücadelede elde edilen deneylerin özetlenmesi ve sistemleştirilmesi ise bugünden başlayarak sürdürmemiz gereken bir çaba olacaktır. Ancak burada tartışma kampanyasının ortaya koyduğu bir gerçekten, bazı eğilimlerden söz etmekle yetineceğiz.

Bir kısım yoldaşlar, 12 Eylül hizbine yönelttiğimiz eleştiriye ve yaptığımız tespitlere tümüyle katılmakla birlikte, kampanyanın amacının dördüncü maddesi gereği yaptığımız çağrıyla yanlış bulmaktadırlar. Oportünizmin “sinsi ve iki yüzlü” karakteri biline biline neden onlara çağrı yaptığımızı “anlayamamaktadırlar”.

Bu yoldaşlarımız, hizip içinde yer alanların özeleştirisi yapmaları halinde de mutlaka ihraç edilmelerini istemişlerdir. Bu yoldaşlar 12 Eylülcülerin hareketimizi bu çetin koşullarda içerden vurma gayretkeşliğine haklı bir öfke duymaktadırlar. Bu duyarlılık doğal olmakla birlikte, yoldaşlarımız bir adım daha ileri giderek “özeleştirisi yapsalar da ihraç edilmelidirler” kararına varıyorlar. İşte bu noktada onları uyarmak istiyoruz. Çünkü bu noktada onları sekterizm beklemektedir. Gerçi bu yoldaşlar bir hizbe tavır sorununda ortaya çıkan bu eğilimi başka sorunlarda göstermemişler ve bunu sistemleştirmemişlerdir. Ve bugün için ciddi bir tehlike de arz etmemektedir. Fakat bu tür “eğilim”ler müsamaha gördüğü zaman ilerisi için tehlikeli olabilecek bir anlayışın ilk belirtileri olacaktır. Bu nedenle sekterizme yol açabilecek bu tür tavirlara karşı uyanık olmalıyız ve yoldaşlarımızı uyarmalıyız.

“Özeleştirisi yapsalar bile ihraç etmeliyiz” deniyor. Neden? Oportünizm sinsi ve ikiyüzlü olduğu için veya bir hizip örgütledikleri için mi? Bir insanın hata yapması, proletarya sosyalizminden uzaklaşması vb. nasıl olanaklı ise, tersi de olabilir. Yani bir insanın yaptığı hataların farkına varıp yeniden doğru yolu bulması mümkündür. Oportünizm ve hizipçilik batağına girenlerin artık doğru çizgiye gelmelerinin zinhar

olanağı yoktur diyebilir miyiz? Hayır. Bazılarının iflah olmaz bir noktaya kadar geldiklerini varsayalım. Bu durumda bile onları özeleştiriy yaparak saflarımıza katılmaya çağırmanın ne zararı var? insanların söyledikleri ve yaptıklarını ele alıp inceleyerek haklarında bir yargıya varmanın yöntemi bilinmektedir. Fakat bugüne kadar, kimin kafasının içinde gerçekten neler düşündüğünü, niyetlerini okuyabilecek bir yöntem ve teknik geliştirilememiştir. Kısaca işin bir yanı budur. Diğer yanı ise daha önemlidir.

Özeleştiriy yapanları saflarımıza kabul etmemek, insanın bindiği dalı kesmesidir. İnsanın bindiği dalı kesmesidir; çünkü bu, hareketin dışına düşmemek için kesinlikle hata yapmamak gerektiğinin ilanıdır. Yani hata yapan özeleştiriy yapsa da ihraç edilir. Bu örneği bu denli abartarak ele almamızın nedeni, hangi hatanın "sinsi ve ikiyezli", ve hangi hatanın "dürüst ve iyiniyetli" insanlarca yapıldığının nesnel ölçütü olamayacağını anlatmaktır. Bunun ölçütü insandan insana değişir. Kaldı ki yapılan özeleştirimlerde, "gerçek niyetler" de saklanabilir. Bu bakımdan soruları böyle bir yolla ele alıp değerlendirmek doğru sonuçlara ulaşmamıza engel olur. Nesnel ölçüt: örgütün kurallarıdır. Devrimci bir örgütte, eleştiriy -özeleştiriy, bilinçli bir hoşgörü ve yoldaşça etkileme sorunların çözümünün ve çalışmaların sağlıklı bir tarzda yürütülmesinin temel yöntemidir.

Diğer bir kısım yoldaşlarımız ise "hizibe bunca demokrasi tanımak yanlışır" diyorlar. Bu yoldaşlar pratik tecrübelerinden kalkarak bu "demokrasinin" hareketimizin deşifreyonuna, ciddi tehlikelere yol açacağını bildirmektedir. Bu endişeyi taşımaktadırlar. "3-5 oportünist için" bu tehlikeye değer mi? demektedirler. Bu yoldaşların uyarılarına, "tecrübenin sesine" önem vermeliyiz. Özellikle, hizbin bütün uyarılarımızı ciddiye almadığı, serseri mayın gibi ortalıkta dolaşan dönek ve kaçkınlardan "iş" çıkamaya çalıştığı şu sıralar yoldaşlarımızın bu uyarılarına önem vermemek olanaksızdır.

Ancak bilinmelidir ki, hareketimizdeki demokrasi "3-5 kişiyi memnun etmenin" aracı değildir. Demokrasi yoldaşlarımız için, örgütün varlığı ve sürekliliği için vardır. Tehlikeleri önlemenin yolu ilkel, tutarlı ve disiplinli davranmaktır. İllegalitenin gereklerine titizlikle uymaktır.

Bu yoldaşlarımızın anlatmaya çalıştıkları şudur: Bize gerekli olan mantığa sıkı sıkıya bağlı olarak örgütlenmiş, sınırları açıkça ve netçe çizilmiş, disiplinli, azınlığın çoğunluğa, altın üste uyduğu bir örgüttür. Biz böyle bir örgütün "neferleri" olmak istiyoruz. Bu tespitlerine tamamen katılıyoruz. Ancak böyle bir örgütte, örgütün sorunlarının çözümüne katılmak her yoldaşın hem hakkı, hem de görevidir. Yoldaşların bunu unutmamalarını dileriz.

V-) İki Farklı Tavır Üzerine

Kampanya sırasında iki istisna tavır ortaya çıkmıştır. Bir arkadaş, hizipçiler hareketten atılırlarsa kendisinin de onlarla gideceğini, çünkü "harekete onlarla birlikte katıldığını" belirtmiştir. Fakat bu arkadaş, hizipçilerin tartışma platformunu terk ettiklerini ve haklarında bir karar almadan önce kendilerinin hareketten ayrıldıklarını bilmektedir. Bu noktadan sonra hareketimizin kararının ise bu durumu teyid ederek hizipçilerin hareketle ilişkisini kesmek olduğunu bu arkadaş bilmektedir. O halde bu arkadaş niçin sağ kulağını sol eliyle göstermektedir?

Arkadaş, bu tavrının detaylı gerekçelerini ve ne anlama geldiğini açıklamamaktadır? Yoksa bir iyi niyet gösterisi mi bilemiyoruz. Yok eğer, "ben çok değerli bir adamım, onları atarsanız beni de kaybedersiniz" diyorsa, ona sadece şunu söylemek istiyoruz: "Kafandaki düşünceleri okuyamıyoruz, ama sadece siz istediğiniz için bu hareket kurallarını değiştiremez. Bu dileğini bize değil, hizipçi baylara anlat. Unutma ki devrimci mücadelede değil ayrılmak, kendini boğaz köprüsünden atmakla dahi tehdit etsen hiçbir gerçeği değiştiremezsin. Bu huylarından vazgeçersen, kendine daha fazla saygı duyarsın!"

Bir arkadaş ise, biraz geç ve zamansız olsa da görüşlerini cesaretle ve ciddi bir planda ortaya koymuştur. Fakat bu arkadaşın görüşlerini çok daha önceden sözlü ya da yazılı olarak ortaya koymasını dilerdik. Çünkü "ben bu harekete katıldığımdan beri bu düşüncelerimi söyleyip gelmekteyim" diyerek bizi biraz şaşırttığını itiraf etmek istiyoruz. Ama hafızamız bizi yanıltabilir. Belki de dediği gibidir ve bu görüşlerini ilgili platformlarda ortaya koymuş olabilir! Ancak yazdıklarından anladığımız kadarıyla böyle özgün görüşleri olduğunu bilseydik - salt bir hizip olayı nedeniyle değil- kendisiyle çok önceden tartışmayı yeğlerdik. Çünkü arkadaş, harekete karşı son derece ciddi eleştirilerde bulunmakta ve ideolojik farklılıklarını sergilemektedir.

Özetle hizipçilerin hareketimizden “kaçış serüveni” ile gelişen olayları, hareket içinde “devrimci -demokrat anlayış ile komünist anlayışın bir ayrışması” olarak ele almakta, “bu sürecin durdurulmamasını” istemekte ve hareketin “komünist bir hareket olmadığı”nı” saptanmasını istemektedir. Fakat bu arkadaş, hizipçiler konusunda şu ana kadar bir tavır koymamıştır. Hizipçilerin ayrılımlarını da tasvip eder görünmemektedir. Bu arkadaştan hizipçiler hakkında bir an önce tavır koymasını istiyoruz. Bu konuda kararsızlık ve ikircikli tavrın olamayacağını bilmelidir. Hareketimizin şu anda 12 Eylül Hizibi diye bir sorunu kalmamıştır. Hareketle hizbin bütün bağları kesilmiştir. Arkadaşın görüşleri değerlendirilmektedir. Yazısı ayrıca tartışmaya açılacaktır.

Şubat 1982

Yoldaşlar,
Ulusal soruna ilişkin değişik dönemlerde, birbirinden bağımsız olarak yapılan bazı eksikler ve yanlışlıklar söz konusu olmuş, yine bu sorunla bağlantılı olan bazı tespit ve ifadelerin bazı yoldaşlarımız tarafından eksik ve yanlış kavranmasıyla birlikte örgütümüz içinde, son zamanlarda, ulusal soruna ilişkin tezlerimizde ve özellikle ortak örgütlenme konusundaki perspektifimizde değişiklik olduğu yolunda kuşku ve kanaatler baş göstermiştir. Bu durumu dikkate alan GMK-İÖ yer yer görülen bu kuşku ve kanaatlerin yanlış olduğunu ve ulusal sorunu/onun en önemli noktası olarak tartışılan ortak örgütlenme sorununa/ilişkin tezlerimizde bir değişiklik olmadığını tüm yoldaşlara bildirmek amacıyla bu sirkülasyonu kaleme almayı uygun görmüştür. Sözü ettiğimiz kuşku ve kanaatlere yol açan nedenleri şöyle sıralamak mümkündür:

Yoldaşlar,

Ulusal soruna ilişkin değişik dönemlerde, birbirinden bağımsız olarak yapılan bazı eksikler ve yanlışlıklar söz konusu olmuş, yine bu sorunla bağlantılı olan bazı tespit ve ifadelerin bazı yoldaşlarımız tarafından eksik ve yanlış kavranmasıyla birlikte örgütümüz içinde, son zamanlarda, ulusal soruna ilişkin tezlerimizde ve özellikle ortak örgütlenme konusundaki perspektifimizde değişiklik olduğu yolunda kuşku ve kanaatler baş göstermiştir. Bu durumu dikkate alan GMK-İÖ yer yer görülen bu kuşku ve kanaatlerin yanlış olduğunu ve ulusal sorunu/onun en önemli noktası olarak tartışılan ortak örgütlenme sorununa ilişkin tezlerimizde bir değişiklik olmadığını tüm yoldaşlara bildirmek amacıyla bu sirkülasyonu kaleme almayı uygun görmüştür. Sözü ettiğimiz kuşku ve kanaatlere yol açan nedenleri şöyle sıralamak mümkündür:

1- Ek programın yetersizliği ve özellikle sosyal-şovenizmle yapılacak mücadelenin Kürdistan seksiyonunun önüne bir görev olarak konma hatası.

2- Örgütlenme Sorunları-1 yazısında geçen "Belirli bir devlet içerisindeki ülkeler ve uluslar için ayrı partiler söz konusu olamaz" ifadesinin eksik ve yanlış anlamalara açık olması gerçeği.

3- 12 Eylül sonrasında Kürdistan'da geri çekilme taktiğinin gerçekleştirilememesi ve şu anda Kürdistan'da ciddi bir örgütlenmenin olmaması.

4- DİSK ve Barış Derneği davaları ile ilgili olarak EKİM'de çıkan yazıların dil ve ifade eksiklikleri nedeniyle doğru olan mantığının yanlış kavranması ve yorumlanması.

En önemlileri bunlar olduğunu bildiğimiz bu nedenlere başka nedenler de eklenebilir. Önemli olan bu nedenlere başka veya yeni birtakım nedenler eklenmesi değil, bunların sağlıklı bir, örgütsel ilke ve kurallara uygun olarak, her türlü önyargılardan ve sübjektivizmden arınmış bir anlayışla tartışılabilmesidir. Eğer bu yapılabılırsa her türlü sorun gerçek nedenleriyle kavranıp çözümlenebileceği gibi, ideolojik—teorik sorunların tartışılmasında bir canlılık ve kolektif bir çaba yaratılmış olur. Ne var ki bu kuşku ve kanaatlere yol açan ortam sorunların sağlıklı ve sübjektivizmden arınmış bir tartışılmasına pek el vermemektedir. Bu konuda bütün yoldaşlar dikkatli ve duyarlı olmalı, her sorunda sağlıklı tartışma zeminleri yaratılması sorumluluğunun bütün örgüte ait olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Sağlıksız ve sübjektif etkilenmelerin yer yer görülebilmemesinin bir belirtisi, bu sorunlardan yola çıkarak bazı yoldaşların ulusal soruna ilişkin çizgimizde gizlice (!) değişiklik yapıldığına ilişkin düşünce ve kanaatlerini ortaya koymalarıdır. İdeolojik - teorik çizgide “yenilikler” ve “değişiklikler” gizlice yapılmaz, yapılamaz. Değil bizim gibi ideolojik - teorik sorunlardaki ciddiyeti ve tutarlılığıyla ayrı bir konuma sahip olan bir örgütte, hiçbir örgütte bu mümkün değil. İdeolojik-teorik çizgimizde bir değişiklik veya yenilik söz konusu olursa bu açıkça, bütün yoldaşlara bildirilir ve tartışmaya açılarak herkes ikna edilmeye çalışılır. İdeolojik - teorik sorunların oylamayla değil fakat tartışma ve ikna yöntemiyle çözümlenme gerçeği bile bu konudaki her türlü spekülative yorum ve yaklaşımı geçersiz kılmaya yeter. Bu durumda değişik zamanlarda ve birbirinden bağımsız olarak meydana gelen eksiklik ve yanlışlıkların iyi niyetle veya zorlamayla tek bir bütünün parçaları imiş gibi ele alınarak sorunları hiç düşünülmeyen ve düşünülemeyecek noktalara çekmek ve yorumlamak doğru değildir. Hemen her olayda, her eksiklik veya hata görüldüğünde “bunun diğerleriyle bağlantısı nedir,

acaba altında ne var” gibi kuşku ve kaygılarla yorumlara başvurmamak ve “öküzün altında buzağı” aramak” olumlu ve yapıcı bir davranış biçimi olamaz.

Şimdi sözünü ettiğimiz kuşku ve kanaatlere yol açan nedenlere de değinecek, ulusal soruna ilişkin görüşlerimizde bir değişiklik olmadığına kısaca ortaya koymaya çalışalım.

Kurtuluş’un ulusal soruna ve bu sorunun en önemli noktalarından biri olan ortak örgütlenmeye ilişkin görüşlerinin doğruluğu ve tutarlılığı hayat tarafından da ispatlanmıştır. Dün de, bugün de Kurtuluş, Türk ve Kürt proletaryasının ve diğer ulusal azınlıklarının proleterlerinin tek bir partide örgütlenmelerini savunmakta, uluslara ve milliyetlere göre ayrı ayrı partilere karşı çıkmaktadır. Kurtuluş, tek bir proletarya partisini savunurken “belli bir devleti ve bunun sınırları içinde yaşayan ulusların somut durumlarını, toplumdaki üretim ilişkilerinin niteliğini ve sınıfsal güçlerin politik arenadaki yerlerini temel alarak ve bu halde Kürdistan’ın öteki parçalarıyla olan ilişkilerini, Ortadoğu’da ve genel olarak Dünya’da emperyalizme karşı ezilen ulusların kurtuluş savaşlarını göz önünde” bulundurmaktadır. (KSD. S.2, sf 49.)¹⁰ Ortak örgütlenmeyi, tek bir proletarya partisini bu koşullar temelinde savunmakla hem bugünkü koşullar, hem de gelecekteki koşullar dikkate alınmış olmaktadır.

Ne dün ne de bugün Kürdistan proletaryasının ayrı bir partiye değil, Türkiye proletaryası ile birlikte tek bir partiye ihtiyacı vardır. Bunu söylerken Kürdistan’ın dört parçaya bölünmüş olduğunu, her parçadaki ulusal kurtuluş hareketinin birbirlerini etkileyebileceğini ve Türkiye Kürdistanı’nın da mücadelenin bilinç ve örgütlenme düzeyinin daha hızlı gelişebileceğini unutmuyor değiliz. Üstelik böylesi durumlarda da hemen ayrı örgütlenme gündeme gelmeyebilir. Bunu belirleyecek olan o andaki proletaryanın çıkarlarıdır, sınıf çıkarlarına uygun olup olmadığıdır; “proletaryanın partisi olarak sosyal-demokrat parti, halkların yahut ulusların kaderlerinin tayininden ziyade, her milliyetin proletaryasının kendi kaderini tayinin öne sürmeyi olumlu ve baş görevi olarak kabul eder. Biz, her zaman ve kayıtsız olarak tüm milliyetlerin proletaryasının en sıkı birliği için çalışmalıyız. (Lenin. Akt. KSD. S.11.sf.52)

Tek bir proletarya partisi uluslararası birlik tipidir. Bolşevik tiptir. Bir oligarşiye karşı mücadelede “örgütsel ve taktik, pratik ve teorik problemlerde, mutlak ve vaz geçilmez ortak kararlarla betonlaşan, dil ve milliyet farkı gözetmeksizin tüm proletaryaya dayanan birleşik, merkezi ve savaşçı tek bir örgüt yaratmak zorundayız.” (Lenin. Akt. S.6, sh.125)

Bütün bunlara rağmen ulusal kurtuluş hareketinin “kendi bağımsızlık sorununu koymayı ve çözmeyi zorunlu bulacağı bir iç ve dış konjonktürler bileşiminin ortaya çıkması” söz konusu olursa, bu durumda engeller çıkarmak elbette Marksistlere düşmez.

Ortak örgütlenme sorununa ilişkin perspektifi somut koşullara bağlı olarak ve bu M-L çerçevesinde şekillenen Kurtuluş Kürdistan’da seksiyon örgütlenmesini savunmaktadır. Partinin Kürdistan kolu olan seksiyon Kürdistan’daki tüm parti örgütlerini kapsar. Seksiyon özerkliğe sahip bir örgütlenmedir. Ancak bu özerklik yanlış anlaşılmalıdır. Seksiyonu’un özerkliğinin daha geniş farklı yanları olsa da -ulusal özellikler anlamında- Parti’nin Türkiye’deki yerel örgütleri de belli bir özerkliğe sahiptirler. KEYK Örgütlenme Şubesinin taslak olarak hazırladığı bir Komünist Parti İçin Tüzük Modeli’nde şöyle denmektedir: “Yerel sorunlarda parti örgütleri Komüntern ve Parti kararları çerçevesinde olmak kaydıyla otonomdurlar.” (KSD.S 31. Sf.190.)

Partinin programına bağlı bir ek programa sahip olacak olan bu özerk örgütlenme (seksiyon) örgütlenme ilkeleri partinin genel örgütlenme ilkelerinden farklı değildir. Yine bu özerk örgütlenme, seksiyonun yönetici komitesi anlamında Kürdistan’daki tüm yerel örgütlerin bağlı olacağı kendi içindeki merkezi bir önderlik oluşturacak ve bu merkezi önderlik seksiyonun konferans ve kongrelerinde seçilecektir. Seksiyonun yönetici komitesinin ve Kürdistan’daki diğer yerel komitelerin Kürdistanlı komünistlerin yönetiminde olmasına dikkat edilecektir. Ama bu, Kürdistanlı olmayan komünistlerin buralarda yer alamayacağı anlamına gelmez elbette. Seksiyon kendi ana dilinde (Kürtçe) propaganda ve ajitasyon yapacak, partinin merkezi yayın organı dışında kendi yayın organına (Kürtçe veya Kürtçe-Türkçe) da sahip olabilecektir. Seksiyon örgütlenmesine ilişkin söylediklerimizi özetleyerek vurgulayacak

olursak: ek program ayrı bir parti programı, özerklik ayrı bir parti, sekisyonun yönetici komitesi ayrı bir veya ikinci bir merkez komite gibi kavranmamalıdır.

Daha 1976 Aralık ayında Kurtuluş Dergisinin 7. sayısında “demokratik devrimimizin başlıca görevlerinin emperyalizme bağımlılığının çözülmesi, onun gericiliğinin sağlam dayanaklarından feodal kalıntıların temizlenmesi ve ulusal sorunun çözülmesidir, diyoruz” diyerek ulusal soruna ilişkin anlayışımızda, yukarıda kısaca hatırlattığımız gibi, geçmişte savunduğumuz görüşlerle çelişen hiçbir “değişiklik” veya “yenilik” olmadığı görülmektedir.

Demokratik Halk Devrimi’nin görevlerini bu şekilde saptayan Kurtuluş, “Türkiye’de devrim için ittifak platformu üç temel ilke üzerinde gerçekleşir: Anti-emperyalizm, anti-faşizm ve anti-şovenizm” (KSD. S.29, sf.90.) diyerek tutarlı demokrat olmanın ilkelerini de doğru olarak ortaya koymuştur. Bir başka deyişle eskiden yeterli görülen anti-emperyalizm ve anti-faşizmin yanı sıra anti-şovenizmin de olması gerektiğini formüle etmiş, ve bunun kararlı ve ısrarlı savunucusu olmuştur. İdeolojik mücadelenin esas hedefinin ezen ulus milliyetçiliği ve şovenizmi olduğunu saptayan Kurtuluş, ezilen ulus milliyetçiliğine karşı mücadelenin tâli olduğunu, ama bunun da ihmal edilmemesi gerektiğini belirtmiştir. Geçmişte yaptığımız bu tespitlerde ve savunduğumuz görüşlerde bugün de bir değişiklik söz konusu değildir ve dolayısıyla doğrulukları ve geçerlilikleri devam etmektedir. Bu noktada EKİM’de DİSK ve Barış Derneği davaları ile ilgili çıkan yazılara ilişkin tartışmalara değinmekte yarar var.

Her şeyden önce EKİM’deki bu yazılarda anlatılmak istenenlerin yanlış anlaşıldığı kanısındayız. Ancak, bu yanlış anlaşılma yazılarda kullanılan bazı ifadelerin payının olduğu da bir gerçektir. EKİM teorik bir organ olmadığı için, sorun geniş ve kapsamlı olarak ele alınmamış, siyasi-pratik faaliyetlerde yoldaşlara propaganda ve ajitasyon malzemesi sunulması amacıyla, dar bir çerçevede ve her yönüyle değil, olumlu noktalar ön plana çıkarılarak ortaya konmuştur. Bu durum çeşitli yanlış anlamalara ve yorumlara yol açmıştır.

EKİM’deki bu yazılarda iki nokta ön plana çıkarılarak olumluluğu vurgulanmaktadır. Birincisi bu davalarda yargılanan insanların bir kısmı Cunta’ya teslim olmayarak direnmiş ve mücadele etmişlerdir ve

hâlâ da etmektedirler. İkincisi ise bu direnme anlayışına uygun olarak mahkemelerde sergiledikleri tavırlarda şu anda ülkenin sosyal ve siyasal ortamına egemen olan yılgınlık, karamsarlık ve teslimiyet koşullarında olumlu bir ses, olumlu bir faktör olarak belirmişlerdir. İşte bizim ön plana çıkararak desteklediğimiz, başkalarına da örnek olması için sergilediğimiz ve teşvik ettiğimiz noktalar bunlardır.

Geçmişte bize “bu topraklar demokrat yetiştirmiyor” dedirten Türkiye gibi bir ülkede, böylesi insanların çıkması ve böylesi tutarlı tavırlar sergilemeleri olumlu bir gelişmedir. Çok değil, bundan 3-5 yıl önce aynı DİSK’in bir başka Genel Başkan’ı (K. Türkler) kısa bir süre için tutuklandığında “Ordumuz bizi birkaç günlüğüne misafir etti” derken, bugünkü genel başkanı ise aynı orduya ve askeri diktatörlüğe karşı direnmekte ve idam cezası talebi ile yargılanmaktadır. İşte biz bu olumlu gelişmeye dikkat çekmek istedik.

Bu davalarda yargılanan insanların tümüne ve siyasal görüş ve tavırlarının da tümüne demokratlık payesi verilmemektedir ve verilemez. Bir tavır -askeri diktatörlüğe karşı tavır- ele alınarak değerlendirilmekte ve tutarlı bir demokrat gibi davrandıkları söylenmektedir.

Sorunların ele alındığı tarihsel ve siyasal ortam ve koşullar önemlidir. Şu veya bu tarihsel dönemde, şu veya bu soruna ilişkin bir tavır ön plana çıkıp önem kazanabilir. Bu durumda ilkeler unutulup bir kenara itilmez elbette. Ama dönemin koşulları herhangi bir tavrın değerlendirilmesinde hangi yönlerin ön plana çıkacağını veya tali planda kalacağını da belirleyen bir faktör olur. Bir örnek vermek gerekirse, 12 Mart dönemindeki THKP, THKO ve TİKKO gibi hareketleri değerlendirme mantığımızı gösterebiliriz. 12 Mart döneminde kendi özgücüne güvenerek oligarşiye başkaldıran ve böylece kendi sağından medet umma anlayışını kıran bu hareketleri, bu sağ anlayışı yıktıkları için -diğer bütün yanlışlıklarına ve olumsuzluklarına rağmen- sosyalist hareket içinde bir dönüm noktası, bir yol ayrımı yarattıklarını belirtip, proleter devrimci olarak değerlendirdik. Ama bugün birileri çıkıp da 12 Mart döneminde bu hareketlerin yaptıklarını tekrarlamaya kalkışırsa -ki kalkışanlar var-

rahatlıkla onların ‘sol’ sapma içine düştüklerini, maceracı olduklarını söyleyebiliyoruz.

Sorunu bu değerlendirme mantığı çerçevesinde ele aldığımızda, bugüne kadar sosyalistler dışında, orduya karşı çıkan ve onun mahkemelerinde düşünce ve eylemlerini savunan bir Allah’ın kulunun çıkmadığı ve bu duruma bakarak “bu topraklar demokrat yetiştirmiyor” dediğimiz bir ülkede, ilk kez birileri çıkıp kendi tarihsel geleneklerinden ve anlayışlarından farklı davranıyorlar, bir geleneği ve anlayışı kırıyorlar. Bu tavrın tutarlı bir demokrat tavır olduğunu söylediğimizde, ‘bu ilkesizliktir, bunlar şovendirler, dolayısıyla {burada bir sözcük okunamamıştır - HznN.} bir sorunda tutarlı bir demokrat gibi davranamazlar, böylesi bir tavır gösteremezler’ demek mekanik bakmak olur. Bu bakışla 12 Mart döneminin proleter devrimcilerine de küçük burjuva maceracıları, Troçkist ve anarşist demek gerekir. Nasıl ki bu hareketlerin bütünlüklü değerlendirilmesinde hangi koşullarda ne tür yanlışlıklar yapmış olduklarını ortaya koymakla birlikte, öte yandan bir tavır ve anlayışlarını ön plana çekerek farklı değerlendirmeler yapabiliyorsak, bu davalarda yargılanan insanların da diğer konulardaki tutarsızlıklarını unutmadan ve gözardı etmeden, bir tavır ve anlayışlarını ön plana çıkarıp bunu tutarlı demokrat olarak değerlendirebiliriz. Çünkü bu tavır eski ve olumsuz bir gelenek ve anlayışı yıkarak yeni ve olumlu bir gelişmenin ifadesidir, buna hizmet etmektedir. Böylece bu değerlendirme mantığıyla yapılan değerlendirmede hangi noktaların niçin ön plana çıkarıldığı daha iyi anlaşılır ve sorun çeşitli yanlarından yersiz ve eksik yorumlara tabi tutulmaz.

Bu arada, bu insanların herhangi bir soruna ilişkin ortaya koydukları tavrın tutarlı bir demokrat tavır olması her sorunda ve her konuda aynı şekilde davranacakları -tutarlı bir demokrat gibi davranacakları anlamına gelmediği gibi, aynı zamanda bu insanların tümü de aynı kefeye konamaz. Birer kitle örgütü olan DİSK ve Barış Derneği yöneticileri içinde çeşitli siyasi görüşlere mensup insanlar vardır. {Burada bir kelime okunamamıştır. HznN } askeri diktatörlüğe direnmekle birlikte Kürt ulusal sorununa ilişkin şoven görüşler taşıyanları, eski CHP milletvekili Kenan Akman da 12 Eylül’e alkış tutmaktadır. Bu durumda EKİM’deki yazıların mantığı ve vermek istediği mesaj kavranamazsa “komünistler Kenan Akman’a sahip çıkıp desteklemeli” anlamı çıkar ki bu elbette mümkün değildir.

“Bu topraklar demokrat yetiştirmiyor” demek bir yakınma ve eleştiridir, ama aynı zamanda “hep böyle olacak” demek değildir. Böylesi bir durum ve sonuçtan sosyalistlerin de payına düşen sorumluluklar vardır. Sosyalist hareket ne ölçüde güçlü ve güven verici olursa, kendi sağındaki muhalefet unsurlarına ilkeli ve tutarlı yaklaşırsa, o ölçüde de demokratlar yetişir, çoğalır ve giderek daha tutarlı noktalara gelirler. Hiç kimse bir gecede demokrat kesilmez. Adım adım tutarlı tavırlar sergilendikçe desteklenerek gelişebilirler. Komünistler bu düzenin her türlü baskı ve zulmüne karşı çıkarken kendilerinin daha sağında birileri de herhangi bir baskı ve zulme karşı çıktıklarında desteklerler, onlarla aynı çizgiye düşmeksizin proletaryanın devrim perspektifini ve sınıf çıkarlarını gözden kaçırmamaları, onları daha tutarlı ve kararlı bir noktaya, daha ileri bir düzeye getirmeye çalışırlar.

İşte EKİM'deki yazılarda anlatılmak ve kavratılmak istenenler bunlardır. Bu açıklamalarla birlikte bu soruna ilişkin kaygıların ve kuşku­ların sona ereceğini umarız.

12 Eylül sonrasında Kürdistan'da geri çekilme taktiğinin gerçekleştirilmemesi ve şu anda Kürdistan'da ciddi bir örgütlenmenin olmamasının nedenleri geçmişe, 12 Eylül öncesine dayanmaktadır. 12 Eylül öncesinde atılan örgütsel adımların yetersizliklerinin ceremesi 12 Eylül sonrasında çekilmiş, askeri diktatörlük koşullarında sağlam ve ciddi bir örgütlenme yaratmak mümkün olamamıştır. Bugün genel örgütlenme düzeyimiz ve güçlerimiz elverdiği ölçüde Kürdistan'daki örgütlenmemize canlılık kazandırmak ve seksiyonun örgütsel temellerini atmak en önemli örgütsel görevlerimizden biridir. { burada yarım satır bütünüyle silinmiş ama cümle devam ediyor.HznN } yetersizliği ve taşıdığı eksikler ve yanlışlar ise hâlâ görülmemekte veya görüldüğü halde bunlarda ısrarlı olma gibi bir durum söz konusu değildir. Sorun tüzük, program ve ek programa ilişkin her türlü değişikliğin yapılmasında tam üyeli GMK toplantısına bırakılmasından ibarettir. Dolayısıyla bu konulara ilişkin eksikler veya yanlışlar da başka türlü yorumlanmamalıdır.

Yoldaşlar,

Bu açıklamalar ve anlatılanlardan sonra ideolojik-teorik çizgimizde ulusal soruna ilişkin bir değişiklik olduğu yolunda örgütümüz içinde yer yer görülen kuşku ve kanatların sona ereceğini umuyoruz. Doğaldır ki, sadece ulusal soruna ilişkin değil her türlü soruna ilişkin yapıcı eleştiri ve uyarıları yapmak her yoldaşın hem hakkı hem de görevidir. İdeolojik-teorik sorunların tartışılmasına, ortak olma ve çözümlerine olumlu katkılarda bulunma doğrultusunda her yoldaş bilinçli bir çaba içinde olmalıdır. Örgütün canlılığının ve sağlıklı temellerde gelişiminin kolektif çabalarda sağlanabileceğine olan inancımızı bir kez daha belirtmek istiyoruz. Yoldaşça selamlar.

GMK-İÖ

Politbüro'nun Mayıs 1982 Tarihli Raporu

Örgütsel işleyişimizde açıklık ilkesinin uygulanmadığı tüzüğümüzü sadece merkez üyeleri arasında geçerli olduğu uzunca bir dönem örgütsel işleyişe sözlü rapor alışverişi egemen olmuştur. Ancak bugüne kadar (1980'de) bir kez yazılı rapor vermiştir. Ayrıca 12 Eylül'den sonra da örgütsel işleyişimizde organlar arasında karşılıklı ve yazılı rapor alışverişi uygulanamamıştır. Bunun örgütsel gelişimimiz itibarıyla başlıca iki nedeni vardır: Biri; örgütsel gelişimimizde aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya organlar arasında karşılıklı ve yazılı rapor alışverişinin sistemleştirilememiş olması; diğeri de bu dönem zarfında örgütümüzün köklü bir reorganizasyona tabi tutulmasıdır.

POLİTBÜRO'NUN MAYIS 1982 TARİHLİ RAPORU

Örgütsel işleyişimizde açıklık ilkesinin uygulanmadığı tüzüğümüzü sadece merkez üyeleri arasında geçerli olduğu uzunca bir dönem örgütsel işleyişe sözlü rapor alışverişi egemen olmuştur. Ancak bugüne kadar (1980'de) bir kez yazılı rapor vermiştir. Ayrıca 12 Eylül'den sonra da örgütsel işleyişimizde organlar arasında karşılıklı ve yazılı rapor alışverişi uygulanamamıştır.

Bunun örgütsel gelişimimiz itibarıyla başlıca iki nedeni vardır: Biri, örgütsel gelişimimizde aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya organlar arasında karşılıklı ve yazılı rapor alışverişinin sistemleştirilememiş olması; diğeri de bu dönem zarfında örgütümüzün köklü bir reorganizasyona tabi tutulmasıdır.

Gelinen noktada GMK bir süre önce yürürlüğe giren ve örgütsel faaliyetimize temel teşkil eden program ve tüzük ilkeleri doğrultusunda bu sorunu da çözümlenmiştir. GMK, tüzüğümüzün VI. Bölüm 6. Maddesine göre, aldığı bir kararla örgütsel işleyişte rapor alışverişine işlerlik kazandırmıştır. Buna göre, bütün organlar arasında düzenli karşılıklı rapor alışverişi sistemleştirilecek ve bundan böyle özellikle GMK, yerel örgütlere ve diğer birimlere yazılı raporlar verecektir.

GMK'nın bu ilk yazılı raporu bu çabanın bir ürünüdür. GMK bu çabasını aynı zamanda bir rapor dönemi olarak ele almış, özellikle örgütsel gelişimimiz konusunda eski ve yeni kararlarını birlikte mütalaa ederek bu raporu hazırlamıştır. Bu itibarla esas olarak örgütsel gelişimimiz, örgütsel işleyiş ve gelişim sürecimize ilişkin tespitlerimizi ihtiva etmektedir. Raporun kapsamını aşacağı düşüncesiyle siyasi durum, örgütlenme sorunları ve diğer bazı konulara yer vermemiştir. Bu konular, program ve tüzük ilkelerinde, yayınlanmaya devam eden bir seri yazılarda ifadesini bulmuştur. Bir kısım açıklamalar ise sözlü olarak yapılacaktır.

Bilindiği gibi son bir yıldır örgütümüzün geçmiş ile geleceğini bütünleştirme çabalarında oldukça önemli gelişmeler kaydedilmiş ve geleceğe yönelik ileri adımlar atılmıştır. Özetle, örgüt merkezi kendisini üretmiş, program ve tüzüğümüz yürürlüğe girmiş, örgütümüz hiziplerden arındırılmış, örgütümüz ciddi bir reorganizasyon sürecinden geçmiş ve gelineen noktada örgütümüz parti inşa dönemine girmiştir. Bir bütün olarak bir geçiş süreciyle ifade edilebilecek olan bu dönemi bir kısım ana başlıklar altında anlatmak yerinde olacaktır:

I - ÖRGÜTSEL GELİŞİMİMİZ ÜZERİNE

Gelinen noktada örgütümüzün doğuşu, gelişimi, şimdiki durumu ve geleceğine ilişkin somut tespitler yapmak özel bir önem kazanmıştır. Özellikle geçmişimizden çıkarılacak dersler geleceğimizi aydınlatacaktır. Geçmişle geleceği bütünleştirmek ve esas olarak geleceği kazanmak için böyle bir çaba gereklidir. Bu konuda şimdiye kadar önemli tespitler yapılmış olmakla birlikte, bütünlüklü bir değerlendirme çabamız halen sümektedir. Ancak burada öncelikle 12 Eylül 1980'den başlayan yeni dönem üzerine bazı kısa tespitler yapacağız. Çünkü bu yeni dönem şu andaki somut durumumuzun en iyi izahı olacak gelişme ve ilerlemelere neden olmuştur.

a- 12 Eylül 1980'de Durumumuz

Önceden görüp de, önceden davranamayan bir örgütün hazırlıksız yakalanışı örgütün varlığının ve sürekliliğinin tehlikeye girmesi. Önceden hiçbir pratik tedbiri alınmamış olan bir geri çekilme politikasının

zorunluluğu ve uygulama zorlukları. Bu politikanın bütün mantığı sonuçları ortaya konmadığı gibi, uygulamada ortaya çıkan önemli güçlüklerin yanında görüş farklılıklarının gelişmesi, sağ eğilim ve benzer suçlamalar.

Bütün çaba zamanın kazanılması, kadroların korunması ve imkânların merkezileştirilerek değerlendirilmesine yöneliktir. İlk önemli tedbir, kadroların dışarıda ve içeride korunmaya alınması, örgütün reorganizasyona tabi tutulması ve örgütsel ilişkilerin daraltılması. Ancak eski ölçüler içinde, tutucu ve dengeci ilişki ve tavırların devam etmesiyle hantallıktan bir türlü kurtulamamak; bu durumun kaçınılmaz sonucu: Siyasi faaliyetin durma noktasına kadar sınırlandırılması. Durgunluk ve faaliyetsizlik. Giderek ilişkilerin zayıflaması. Kadro ve güç kayıpları vb., ve merkezden bir yoldaşın kaptırılmasıyla noktalanan bu dönemin bir evresi.

b- Mart 81 - Kasım 81 Evresi

Bu evrede örgüt merkezi biraz sancılı da olsa kendini üretmiştir. Örgütsel tedbirler daha ciddi planda ele alınmıştır. Radikal davranmanın ve ciddi bir reorganizasyona yönelmenin gereği formüle edilmiştir. Kadroların istihdamı yeni bir anlayışla ele alınmıştır. Üyelikler geçici olarak askıya alınmıştır. Geri çekilme politikasının bütün mantığı sonuçlarıyla uygulanma çabaları başlamıştır. Program ve tüzük oluşturma çalışmaları başlatılmıştır. (Eski tüzük elde edilememiştir.) Örgüt içinde baş gösteren hizipçi eğilimlerle örgütsel işleyişi tutucu kılan ilişkiler bertaraf edilerek, doğru bir anlayışla mücadeleye başlanmıştır. Büyük şehirlere ve büyük sanayi merkezlerine çekilme faaliyeti devam etti .

c- Kasım 81 - Mayıs 82 Evresi

Program ve tüzük yürürlüğe girmiştir. 12 Eylül Hizbi tasfiye edilmiştir. Daha önce üyelikleri askıya alınanların üyelikleri iptal edilmiş, tüzüğe göre yeni üye kabulüne başlanmıştır. Bu dönem özellikle program ve tüzüğe temel teşkil edecek ilkeler tartışılmış ve tekrarlar alınmıştır. Örgütümüz bu anlayışa göre köklü bir reorganizasyona tabi tutulmuştur. Örgütümüz parti inşa dönemine girmiştir.

tir. GMK'nın tam üyeli toplantıları için ilke kararları alınmıştır. Böylece örgütümüz için bir reorganizasyon dönemi, geldiğimiz nokta itibariyle tamamlanmıştır.

II- ÜYELİKLERİN ASKIYA ALINMASI, İPTALİ VE YENİ ÜYE KABULÜ

Örgütümüzde ilk üye kabulü 1978'de başlamıştır. 1981 Temmuz'unda ise merkez üyeleri ve il komiteleri dışında kalan tüm üyelikler geçici olarak askıya alınmıştır.

Askı gerekçeleri şöyledir: Üyeler arasında fireler başlamış ve deşifrasyon gelişmiştir. Örgütsel düzenlemelerde üyeler ile üye olmayanlar arasında bir ölçü tutturmak mümkün olamamıştır. Sadece üyelerle organlar kurulamamıştır. Ayrıca üyelerle üye olmayanlar arasında zorunlu olan örgütsel çalışmada etki, yetki vb, sorunlar çıkmıştı. Bu durumda ya yeni üye kabulüne gidilecek ya da eskileri dondurulacaktır. 12 Eylül sonrasında ise zaten yeni üye kabulü yapılamaz hale gelmişti. Bu nedenle bir kısım üyelikler askıya alınmıştır. Daha sonra 12 Eylül Hizbi için açılan tartışma kampanyasında (Aralık 81) tartışmaların sonuna kadar bu karar geçici olarak uygulanmamıştır.

Şubat 1982'de üyelikleri askıya alınan tüm üyelerin üyelikleri iptal edilmiş ve tüzük hükümlerine göre yeni üye kabulüne başlanmıştır. Bu süreç bir kayıt yenileme dönemi olarak da değerlendirilebilir. Şu ya da bu şekilde bir tasfiye işlemi ya da örgütün feshi değildir. Ancak bu dönemde bir tüzüğün yürürlüğe girmesiyle örgütsel işleyişte aynı zamanda açıklık ilkesinin işlerlik kazanmasıdır. Kaldı ki, hakları ve görevleri yazılı olarak ve açıkça belirtilmemiş bir üyelik statüsü bu dönemde artık geçerli olamazdı. (Aslında bu işlerlik başından beri olmalıydı.)

Öte yandan bu evrede GMK tarafından bir defaya mahsus olmak üzere yeni üye kabulü yapılmıştır. Bu yetki kullanımının başlıca iki nedeni vardır:

a- örgütün örgüt gibi çalışması ve tüzüğün işlerlik kazanması için yeterli sayıda üyeye sahip olunmasının gerekliliği,

b- köklü reorganizasyon nedeni ile yerel komitelerimizin kısa süre önce kurulmuş olmaları, az sayıda üye önermiş olmaları,

c- yeni oluşturulan yerel komitelerin makul bir süre geçmeden üyelik için yeterli referansta bulunamayacakları.

Ayrıca üyeler için tüzükte belirli bir süre olarak belirtilmeyen aday üyelik süresi asgari 6 ay azami bir yıl olarak saptanmıştır.

Üyelik için aranan esaslar üzerine yapılan tartışma ve yorumlardan sonra, şöyle bir değerlendirmenin yerel örgütlerimize iletilmesi gerekmiştir: “Önemli olan örgütü her anlamda savunabilmektir. Fakat her anlamda yeterlilik gerekmemelidir. Bu konuda komünist kişilik ele alınmalıdır.

III - ÖRGÜTTEN AYRILMALAR VE ATILMA

Bu dönem örgütümüz için bir arınma ve ayrışma dönemi olmuştur. Özellikle tabanda bu dönemin sosyal ve psikolojik etkileriyle eski ölçüler içinde bir kısım kadro ve ileri sempatanlar şu ya da bu biçimde ayrılmışlardır. Ya da örgütle bağlarını koparmışlardır. Geçmişte örgütümüze değişik biçimlerde katılan ve geldikleri yer itibariyle mahfil ilişkileri içinde olan bir kısım insan ise, örgütten ayrılma ve uzaklaşma çabalarına değişik biçimler vermişlerdir. Bunların bir kısmı sessiz ve sakin bir şekilde köşelerine çekilirken diğer bir kısmı farklılık noktaları arayarak ayrılma çabalarına girmişlerdir. Bu tür ilişkilerin ilk planda kendilerini denetlettmekten kaçınarak, kendilerine özgü bağımsız davranışlar içine girmişlerdir.

Görünüşte ideolojik ayrılık gibi gözükten ilk ayrılık çabası X biriminde ortaya çıkmıştır. Bilindiği gibi üç kişi örgüt kurallarına uymamak ve deşifreyona girişmeleri nedeniyle ihraç edilmişlerdir.

12 Eylül Hizbinin Temizlenmesi :

Kökleri bir hayli eskiye dayanan ve bir gurup olarak örgüte katıldıklarından beri hizipçi eğilimlerini sürdüren ve örgütümüzü bu olağanüstü dönemde içerden vurma gayretkeşliğine kalkışan 12 Eylülcüler bir tartışma kampanyasıyla tasfiye olmuşlardır. Bilindiği gibi 12 Eylülcülerin sözcülerinin yazdıkları yazılara karşı bir cevap yazısı hazırlanarak örgüt içinde özel bir sirkülasyon yapılmış, yoldaşlarımızın ezici çoğunluğu ile mahkûm edilmişlerdir. Kendileri tartışma platformunu terk ederek örgütten ayrılmışlardır. Bunun üzerine durumları teyid edilerek örgütle bütün ilişkileri kesilmiştir.

12 Eylül Hizbi ile ilgili olan örgütümüz içinde halen üyeliği devam eden bir kişi hakkında şu karar alınmıştır: Bu kişinin 12 Eylül Hizbinin başı olduğu ve örgüt içinde kural dışı ilişkiler sürdürdüğü konusunda kanıtlar vardır. Bu nedenle üyeliği saklı olmak kaydıyla Dış Büro organındaki görevlerinin alınmasına ve gerekli soruşturma için bir yoldaşa {Dış Büro'nun diğer üyesi Cafer Kamil'e} yetki verilmesine ve soruşturma sonuçlarına göre bir karara varılmasına karar verildi.

IV- REORGANİZASYON KARARLARI

Bir geçiş dönemi kararları olarak, örgütsel gelişimimizde tarihi öneme sahip bu kararlar 1981 Sonbaharında alınmıştır. Bu toplantıda, örgütümüzün uzak ve yakın geçmişi değerlendirilmiş, örgütsel işleyiş ve ilişkilerimizdeki zaafılar tespit edilmiş, program ve tüzüğümüze temel teşkil eden ilkeler saptanmış, köklü bir reorganizasyon yapılmasının gereği formüle edilmiş, geleceğin kazanımı için yakalanması gereken ana halka saptanmış, örgütün sınırları ve faaliyet alanları netçe çizilmiş, derinliğine örgütlenme kararının gerçekleştirilememesinin nedenleri belirlenmiş ve bu kararın bütün mantıki sonuçları ortaya konarak geri çekilme politikasının esas rotası tayin edilmiştir. Bu kararların mantıksal sonuçlarının en iyi ifadesi program ve tüzükte somutlanmıştır.

V- PROGRAM VE TÜZÜĞÜN KABULÜ

Yeni dönem yeni görevler yazısında başlayan çalışmalar program ve tüzüğe temel teşkil eden ilk ilke tespitleriyle sürmüştür. Program Sonbahar toplantılarında tartışılarak kabul edilmiş, bazı { buradaki iki kelime orijinal metinde okunamamıştır } yapıldıktan sonra Ocak'ta onaylanmıştır. Yine Sonbahar toplantılarında il keleri saptanan tüzük, program ile birlikte Ocak 82'de onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Örgütsel gelişimimizde aşama teşkil eden bu iki temel belge ile birlikte, örgütümüz parti inşa dönemine girmiştir.

İlk planda program ve tüzük bir bütün olarak örgütümüze kavratılma çalışmaları ile birlikte, örgütümüz ve örgütsel işleyişimiz yeni bir kimliğe bürünmüştür.

Burada programımızın giriş bölümünün 4. paragrafındaki "örgütsel işleyiş ve ilişkilerimizdeki zaaf"ların bütünlüklü bir değerlendirme çabası sürmekle birlikte, bu çalışmaya yönelik ana tespitlerimizi şöyle saptadık:

1.) Büyüme, genişleme ve kadrolaşma çabalarımızın yarattığı sancılı gelişimin doğal ve kaçınılmaz sonuçları;

a- Örgütün sınırlarının belirsizliği,

b- Derinliğine örgütlenmenin yaratılamaması,

c- Sınıf içinde çalışmanın sistemleştirilememesi ve sağlam mevziler elde edilememesi,

d- Genç ve tecrübesiz kadroların konumu,

e- Doğru bir Demokratik Merkeziyetçilik anlayışının hayata geçirilememesi.

2.) Çalışma tarzından kaynaklanan eksiklikler;

a- Söylediklerimizle (yazdıklarımızla) yaptıklarımız (pratiğimiz) arasında ortaya çıkan çelişkiler,

b- Yarı legal faaliyetin egemen olması ve yaygın bir deşifrazyondan kurtulamamak

3.) İdeolojik ve teorik çalışmalarımızın bir noktadan itibaren durması. Özellikle birlik, mücadele ve partileşmeye ilişkin Yol Ayrımında ortaya koyduğumuz tezlerimizin daha ileri boyutlarda geliştirilememesi.

4.) Önderliğin zaafı :

a. Örgüt içinde hizipçi eğilimlerin, güç dayatma ve dengeciliğin hâkim olması .Görüş ayrılıkları ve farklılıklar bir türlü açığa çıkartılamamış, iç çatışmaların kaynağına inilememiş, bu zaafı aşağıdan yukarı ve yukarıdan aşağıya kapalı bir tarzda yansıtmıştır.

b. Dolayısıyla, merkez, örgütün nabzını tam olarak elinde tutamamış, sorunların çözümünde yeterli inisiyatif kullanamamıştır. Sorunların çözümüne organlar ortak edilmemiş, açıklık ilkesi hayata geçirilememiştir.

c. Her şeye karşın örgüt içinde bir çoğunluk gurubu ve buna kar-

şın şu ya da bu şekilde azınlık gurupları oluşmuştur. Çoğunluk gurubu her şeye karşın hareketin genel çıkarlarını ve geleceğin kazanılmasını ön planda tutarken, azınlık gurupları bir eğilim halinde daima kendi çıkarlarını ön planda tutmuşlar ve kendilerini doğrulama çabası içinde olmuşlardır.

Örgütümüzün doğuşuyla birlikte tarihi gelişim süreci izlendiğinde onun tarihsel misyonu şimdiki durumun doğal ve mantıki sonuçlarında aranmalıdır. Örgütümüzün doğuşuyla birlikte üstlendiği tarihsel misyonun devam etmesi her şeye karşın bu olağanüstü dönemde kadrolarımızın sağlamlığından kaynaklanmaktadır. Gelinen noktada gelişimimizle bir hesaplaşma ve belki de bir iç hesaplaşma önlenmemeli, aksine böyle bir hesaplaşmanın gerekliliği formüle edilmelidir. Çünkü her şeye karşın örgütümüz bugün kendisini nitel bir tarzda aşma noktasına gelmiştir. Ve şu anda yapacağı yeni atılımlarıyla bu tarihsel görevini başarmanın tüm özelliklerini taşımamaktadır.

Sekiz yılda daha başka bir noktaya gelinemezdi diyemeyiz. Ama şimdiki sonuçlar her şeye karşın umut vericidir. Geleceği kazanmak ve daha iyisini başarmak gene de bize bağlı olacaktır. Hedef: Proletaryanın devrimci partisini yaratmaktır. Artık kendimizi 1900'lerin Rusya'sıyla ve o dönemin Bolşevikleriyle ölçüp biçme kompleksinden kurtarmalı, kendi pratiğimizi ve küçümsenemeyecek olan tecrübelerimizi ön plana çıkarmalı ayağımızı daha sağlam bir şekilde Türkiye toprağına basmalıyız.

Aksini iddia edecek olanlara her şeyin koşullara, zamana ve yere bağlı olduğunu hatırlatmak ve kendi tecrübelerimizden ayrılmanın bizi inkârcılığa ya da koşullara teslimiyetin eşiğine getireceğini hatırlatmak gerekir.

VI- ADINA LAYIK İLLEGAL MERKEZİ YAYIN ORGANININ ÇIKARILMASI

Bilindiği gibi, 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren, "her dönemde ve her koşulda çıka bilecek" bir yayın organının daha önceden örgütlenmemiş olması nedeniyle, eski döneme göre çıkan tüm yayın faaliyetlerimizin kesintiye uğradığını gördük. Bu durum, askeri diktatörlüğe hazırlıksız yakalanmanın en iyi kanıtı olarak altına adını dahi yazamadığımız bir özel sirkülasyonla yetinmek zorunda kalışımızdır. Ancak bu özel sirkülasyonun da düzenli ve sistemli bir şekilde yapıldığını

söyleyeceğiz. Kesintilerle çıkan ve ancak dar bir çevreye hitap edebilen yazılarımızın şu ana kadar ki toplamı 15'dir. Bilindiği gibi son ikisine adımızı yazmaya başladık.

Yayın hedeflerini ilk kez "Yeni Dönem Yeni Görevlerimiz" yazısında ortaya koyduk.

Daha sonra ise, program hedefi olarak programda önemli bir yer verdik. Ocak 82'den itibaren de çıkarılmasının hazırlıklarına başladık. Ancak gelineen noktada hâlâ bir yayını çıkarabilmiş değiliz. En son aldığımız bir karar aynı zamanda bu konuda GMK'nın bir özelleştirisi niteliğindedir. Karar özetle şöyledir: "Programımızda belirtilen faaliyetimize hız ve güç katacak, onun sistemli bir biçimde yürütülmesinin başlıca amacı olan kollektif ajitatör, propagandist ve örgütleyici illegal merkezi yayın organının çıkarılması ve dağıtımının örgütlenmesi çabaları hızlandırılacaktır" tespiti yönünde yapılan çalışmalar henüz bir türlü olumlu bir noktaya ulaşamamıştır. Bu durumun bir an önce sonuçlandırılması için kesin bir tarih saptamalı ve saptanan tarihte hiçbir erteleyici gerekçeye mahal olmaksızın eldeki olanaklarla çıkmalıdır.

Bu arada 1981 Eylül'ünden itibaren yurtdışında DışBüro tarafından çıkarılan Sosyalist İşçi'nin elde edilen ilk üç sayısının incelenmesinde; bu yayının tarihsel köklerimize, ideolojik siyasi rotamıza, program ve tüzük ilkelerimize ve tüzükte açıkça belirtilen DışBüro amacına uygun bir faaliyet sürdürmediği anlaşıldığından bu durumun derhal düzeltilmesi için ilgililere talimat gönderilmiş ve bu yayının sorumluluğu DışBüro'dan bir kişiye verilmiştir.

VII- ÖRGÜTSEL İŞLEYİŞ, DİSİPLİN VE GEVŞEME ÜZERİNE

Tüzüğümüzün yürürlüğe girmesiyle örgütsel işleyişimizde tam bir açıklık ilkesine işlerlik kazandırılmıştır. Leninist örgüt ilkeleri ve çalışma tarzına göre Demokratik Merkeziyetçiliğin iki temel ögesi açıklık ve seçimdir. Bu aşamada örgütümüze açıklık ilkesi hakim kılınmış, ancak seçim ilkesinin uygulanmasına henüz başlanmamıştır. Tüzüğümüzün parti inşa dönemine göre geçici bir nitelik taşıması, seçim ilkesinin Kuruluş Kongresi'ne kadar uygulanamayacağı anlamına gelmez.

Kaldı ki , tüzüğün VII. bölümünde bu soruna açıklık getirilmiştir. Tüzüğün ruhundan da anlaşılacağı üzere önümüzdeki dönemde çözümlememiz gereken en önemli sorunlardan biri bu ilkeyi hayata geçirmek olmalıdır. Bu sorun parti inşa döneminin hızlandırılması veya yavaşlatılmasıyla da doğrudan ilgilidir.

Disiplin, Leninist bir örgütte disiplinli bir biçimde uygulanmalı ve bir çelik disiplin olarak kavranmalıdır. Özellikle içinde yaşadığımız dönem böyle bir disiplini gerekli kılmaktadır. İşlerin daha iyi yürümesi, örgütün zaafa uğratılmaması, proleter bir disiplini iyi kavramak ve uygulamaktan geçer.

Geçirdiğimiz olağanüstü dönemde dahi örgütlü ve bilinçli çabayla tüm zorlukları aşarak varlığımızı ve sürekliliğimizi koruyabileceğimizi ispat ettik. 12 Eylül'ün ilk günlerinin umutsuzluğunu ve karamsarlığını aştık. Bir örgütün varlığının ve sürekliliğinin korunmasının tek tek kadroların ya da sadece önderlerinin korunmasıyla olmadığı, aksine bu konuda bir bütün olarak kadrolarımızın bilinç ve inisiyatifinin başlıca etken olduğunu gördük; Aynı zamanda örgütün sürekliliğinin garantisinin örgütün bir bütün olarak kendini üretmesine ve her koşulda ayakta kalabilen yerel komitelerimize bağlı olduğu gerçeği de anlaşıl-
mıştır.

Ancak askeri diktatörlüğün azgınca saldırdığı ve hala saldırmaya devam ettiği bir dönemde örgütsel gevşemenin ve bir kısım pratik hataların bizim için onulmaz tahribatlar açtığı da bir gerçektir. Öyle ki, bu dönemde her gevşeme anı bir intihar olmaktadır. Özellikle askeri diktatörlüğe karşı teke tek kaldığımız bir dönemde başlıca boy hedefi olan örgütümüze karşı daima mızrağın sivri ucu doğrultulmuştur. Bundan böyle de devam edecektir. Bu durum kadrolarımızın sıkı disiplin, uyanıklık, inisiyatif ve seri davranma özelliklerini geliştirmelerini gerektirmektedir.

Son birkaç operasyonun yerel örgütlerimizde bu tür gevşemeler nedeniyle olduğu bilinmektedir. Ayrıca uzunca süredir bir durgunluğun ve faaliyetsizliğin verdiği uyusukluk ve kötü alışkanlıkların hâlâ sürdüğü görülmektedir. Çeşitli tedbirlerin gerekliliği önceden görülmüş olmasına rağmen pratik gecikmeler, komitelerin etkili denetim ve seri davranma konularında zaafılar gösterdiklerinin işaretleridir. GMK

bu konularda bütün yerel örgütlerimizin ve diğer birimlerimizin uyarılmasını kararlaştırmıştır.

VIII- DIŞBÜRO'NUN VE KORUNMADAKİ YOLDAŞLARIN DURUMU

Bilindiği gibi, 12 Eylül'den aylar önce alınan bir kararla DışBüro'nun kurulduğu, merkez tarafından rapor edilmiştir. Ancak alınan bu karar bir zaaf belirtisi olarak 12 Eylül'den sonra hayata geçirilebilmiştir. 12 Eylül'den sonra faaliyete geçen DışBüro yeni döneme uygun düşünmediğinden { metinde “düşünmediğinden” olarak geçen sözcük “düşmediğinden” olarak düzeltilmelidir. Hzn.}, yani eski ölçülere göre kurulduğundan çalışmamış ve kendiliğinden farklı bir konuma yükselmiştir.

Bu geciktirilme ayrıca 12 Eylül sonrasında alınan örgütsel tedbirler nedeniyle de amacını aşan bir duruma bürünmüştür. DışBüro kendi inisiyatifi ile kendini genişletmiş ve bunu da GMK'ya bildirmemiştir. GMK durumu öğrendiğinde bu genişletmeyi tanımadığını ve bu organı onaylamadığını bildirmiş ve tüzükteki hükümlere göre çalışılması için talimat vermiştir. Ancak DışBüro ve diğer korunmadaki yoldaşlarla düzenli bağlar sürdürülememiştir. Bir süre önce bu kopukluğu giderici adımlar atılmıştır.

Böyle bir korunma çabasının boyutları göstermiştir ki, örgütümüzün varlığının ve sürekliliğinin garantisi bu korunma olmamıştır. Fakat 12 Eylül'e hazırlıksız yakalanmanın doğal sonuçlarından biri de bu tedbirler olmuştur. Bu korunma yönteminin amaca uygun olmadığı hayat tarafından ispatlanmış olduğundan, bu yoldaşların en kısa zamanda durumlarının açıklığa kavuşturulmasına çalışılmaktadır.

IX- MALİ DURUM

Örgütsel faaliyetimizde para sorununun vazgeçilmez bir unsur olduğu şüphe götürmez. 12 Eylül'e hazırlıksız yakalanmamızla ortaya çıkan gelişmeler içinde ayakta kalmamızın nedenlerinden biri de bu sorunu zorlanarak da olsa çözümleyebilmiş olmamızdır. Ancak bir kere daha görülmüştür ki, para unsuru bilinçli bir fedakârlık ve örgütlü bir faaliyet olmaksızın çözülemez. Bir örgüt esas olarak

üyelerinin her türlü fedakarlığıyla ve malî desteğiyle ayakta kalabilir. Bugüne kadar zaman zaman sıkışık anlar yaşamış olsak da, para sorununun büyük bir problem olmadığı anlaşılmıştır. Ancak her zaman önemini korumaktadır ve gelecekte de koruyacaktır. Fakat 12 Eylül'den beri eldeki imkânların bir türlü kendi kendine yeterli hale gelmemiş yerel örgütlerimizin ve kadrolarımızın kişisel masraflarına harcadığı bilinmektedir. Bu harcamalar belki bir dönem gerekliydi. Gelişen noktada ise bu gereklilik söz konusu olmamalıdır. Örgütümüzde para harcamaları esas olarak bundan böyle siyasi faaliyetimiz için harcanmalı, kişisel ve özel masraflar en kısa zamanda alabildiğine azaltılmalıdır. Süreç içinde her komite, her organ ve her kadro ve üye kendi kendine yeterli hale gelmelidir.

Üyelerin ve kadroların işe girmesi, geçim ve istihdam sorunları en kısa zamanda çözümlenmeli, artık hiçbir gerekçeyle geciktirilmemelidir. İşsizlik ve "boşta gezme" bizim sorunumuz olmamalıdır. Bu konuda eski ölçüler ve alışkanlıklarla mücadele edilmelidir. Örgütümüzde kötü bir alışkanlık olarak yer alan daima merkezin yerel örgütlere desteği aşılmalıdır. Bir merkez yerel örgütlerini esas olarak doğru bir ideolojik ve siyasi önderlik yaparak destekler. Merkezin mali desteği bir önkoşul değildir ve olağanüstü durumlar hariç böyle bir destek her zaman gerekmez. Sürekliliğimizin garantisi olan yerel komitelerimiz ise her zaman merkezi mali bakımdan desteklemek zorundadırlar. GMK bu gerçeğin vurgulanmasında yarar görmektedir.

Öte yandan özellikle, 12 Eylül'den sonra çalışmalarıyla örgütün varlığı ve sürekliliğinin korunmasında önemli katkıları olan bir kısım yoldaşlara örgütümüzün takdirinin iletilmesi uygun görülmüştür.

X- SİYASİ POLİSTE VE MAHKEMEDE TAVIR ÜZERİNE

İçerdeki bir yoldaşın elimize geçen sorgularını değerlendirdik. Bu yoldaşımız {M.K.Kaçaroğlu-HznN.} örgütün var olan deşifreyonunu teyit etmiştir. Fakat örgütün varlığını ve sürekliliğini kabul etmemektedir. Özellikle savcılık ve mahkemede böyle bir örgütün olmadığını iddia etmiştir. Bu nedenle yoldaşımızın tavrı örgütümüzün ideolojik ve siyasi hattını savunmaktan uzaktır. Ancak yoldaşımızın bu duruma düşmesinin nedeni esas olarak kendisi değildir. Mahkeme ve poliste siyasi tavır sorunu daha önceden doğru bir tarzda çözümlenemedi-

ğinden ve bir anlamda bu önemli sorun insanların ferasetine kaldığından bu yoldaşımız önemli bir açmaza düşmüştür. Ayrıca diğer birçok yoldaşımız da aynı duruma düşmüşlerdir. Yoldaşımızın bu tavrı kendi konumu dolayısıyla örgütümüzü de önemli bir açmaza sokmuştur. Fakat bu yoldaş merkezin, bu konulardaki eğilimine uygun davranmıştır. Yani bu yanlış tavrın gerçek sorumlusu kendisi değildir. Ayrıca yoldaşımıza tavrını değiştirmesi için gerekli bilgiler ve yeni anlayışımız iletilmiştir.

Öte yandan siyasi poliste ve mahkemede komünist tavrı üzerine yapılan değerlendirmelerden sonra bir talimat çıkarılmıştır. Şubat 1982'den geçerli olmak üzere çıkarılan bu talimat özetle şöyledir: Bundan böyle örgütün varlığı ve sürekliliği üyeleri tarafından savunulacaktır. Her üye komünist bir tavrıla örgütün adını ve onurunu korumakla yükümlüdür. Ancak görüleceği üzere bu talimat aynı zamanda tüzüğümüzün VI. Bölümünün 8. fıkrası gereğince örgütsel müeyyideleri içermektedir. (Fakat bu konuda bir kısım istisnai durumlar söz konusu olabilir.)

Bu dönemde örgütlerin genellikle çözümlerle yok edildiği veya ağır tahribatlara uğratıldığı bir gerçektir. Özellikle Sıkıyönetim bildirilerinde ifadesini bulan "birbirlerini ele vererek yakalandılar veya çözüldüler" tespiti de maalesef bu gerçeği anlatmaktadır. Bu nedenle poliste, mahkemede ve hapishanede direnmek, çözülmek, örgütü şu ya da bu şekilde zaafa uğratmamak üyelerimiz için olmazsa olmaz varlık koşuludur. Unutmayalım ki, bir örgüt uğruna ölecek üyeleri varsa bir örgüttür. Ve ancak böyle bir örgüt varlığını ve sürekliliğini koruyabilir.

XI- YEREL ÖRGÜTLER İÇİN 12 EYLÜL 1980 TARİHİ İTİBARIYLA DURUM TESPİTİ

Bugün geldiğimiz durum itibarıyla 12 Eylül 1980 tarihinde örgütümüzün tümünün somut bir durum değerlendirmesi detaylıca yapılmak zorundadır. Programda ana hatlarıyla ortaya konan durumu ayrıntılı değerlendirmenin özellikle geçmişimizi geleceğe bağlamak, geçmişimizden dersler çıkarmak, gelecekte faaliyet alanlarımızın daha doğru tespiti ve derinliğine örgütlenmenin başarıyla sürdürülmesi için zorunlu olduğu açıktır.

XII- GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİ ÜZERİNE

Bu konuda alınan karar şudur: "Programın ilgili bölümünde belirtilen 'hareketimizin ideolojik-politik çizgisine sıkı sıkıya bağlı bir komünist gençlik örgütünün oluşturulması' görevinin pratik adımlarının atıldığı bu sırada; bu örgütün program ve tüzüğüne henüz hazırlanmakta olduğu göz önüne alınarak pratikte herhangi bir karışıklığa yol açmamak için aşağıdaki saptamaların bütün yerel örgütlere derhal bildirilmesine ve çalışmaların bu esaslara göre yürütülmesine, ayrıca bu konuda görüş ve önerisi olan ya da kişilerin önerilerini en kısa zamanda GMK'ya iletilmesinin istenmesine..."

- 1- Genç Birliği örgütünün ideolojik, politik ve örgütsel yönetimi altında çalışan, örgütüne bağlı merkezi bir örgüttür.
- 2- Genç Birliği ülkedeki bütün uluslardan işçi köylü ve öğrenci gençlerin ekonomik, politik ve kültürel çıkarlarını savunmak; emperyalizme, oligarşiye, sömürgeciliğe, faşizme, gericilik ve sömürüye karşı savaşta gençliği birleştirmek ve kadro sağlamak için çalışır.
- 3- Genç Birliği, örgütünün yerel ve merkezi konferans ve kongrelerinde temsil olunma ve delege gönderme hakkına sahiptir.
- 4- Genç Birliği ile örgütün ilişkilerinin düzenliliği ve uyumunun doğrudan sağlanmasından GMK ve yerel komitelerdeki 'gençlik sekreterleri ' sorumludur.
- 5- Örgütün merkezi karar ve direktifleri Genç Birliği içinde bağlayıcı olmakla birlikte özellikle gençliği doğrudan ilgilendiren sorunların karara bağlanmasında Genç Birliği'nin yetkili organ ve kurumlarının görüş, öneri ve kararları göz önünde bulundurulacak ve Genç Birliği üyelerinin komünist bilinç ve girişkenliğinin geliştirilmesi için her türlü olanak sağlanacaktır.
- 6- Genç Birliği, faaliyetini kendi program ve tüzüğüne göre yürütecektir. Genç Birliği tüzüğünde, üyelik için üst yaş sınırı 25 olacaktır.

Yoldaşlar,

8 yıldır şu veya bu biçimde belirli bir örgütlülük içerisinde sürdürdüğümüz devrimci çalışmalar ve karşılıklı yoldaşlık ilişkilerimiz bundan böyle bizleri resmi tüzük hükümleriyle bağlamış olarak devam edecektir. Örgütümüzün içerisine girdiği parti inşaa dönemini başarıyla sonuçlandırmak bizlerin devrimci çalışma azmi ve fedakarlığına bağlıdır. GMK bu dönemi aşacağımıza, bunun da ancak yerel komitelerimizin bilinçli ve sorumlu faaliyetleriyle başarılacağına ve bir bütün olarak örgütümüzün kendini nitel olarak aşacağına olan inancını belirtmeyi görev bilir.

Yoldaşça selamlarımızla.

GMK – GSV

TÜZÜK
I-TANITIM: Bu Tüzük, proletaryanın devrimci partisinin kuruluşuna kadar L Örgütünün geçici tüzüğüdür.
II- MERKEZ ÖRGÜTÜ:
 1) **GMK:** Örgütün her türlü faaliyetinden sorumludur. Kuruluş kongresine kadar Örgütün en yetkili organıdır. GMK, İdeolojik Organ (İO) ve Pratik Organ (PO)'dan oluşur. GMK'nın bir sekreteri vardır. Sekreter İO ve PO'nun da sekreteridir.
 2) **İdeolojik Organ:** Örgütün programı doğrultusunda ideolojik ve teorik faaliyetin yürütülmesinden sorumludur.
 3) **Pratik Organ:** Örgütün programı doğrultusunda her türlü pratik faaliyetin yürütülmesinden sorumludur.
 4) **Genel Sekreter:** GMK Sekreteri Örgütün genel sekreteridir. Örgütü temsil eder. Toplantıları yönetir. İO ve PO'nun koordinasyonunu sağlar. Dış Büro (DB) ile ilişkileri yürütür. Raporların ve tutanakların tutulmasından sorumludur. Örgütün mali sorumlusudur.
 5) **Dış Büro:** Yurtdışında propaganda ve ajitasyon yürütmek, aynı zamanda Türkiye'deki harekete yardımcı olmak DB'nin amacıdır. DB, GMK'nın bu amaçla görevlendirdiği kişi ve gruplar aracılığıyla Türkiye'deki harekete yardım yapması biricik koşuluyla

T Ü Z Ü K

I- TANITIM: Bu Tüzük, proletaryanın devrimci partisinin kuruluşuna kadar L Örgütünün geçici tüzüğüdür.

II- MERKEZ ÖRGÜTÜ:

1) **GMK** : Örgütün her türlü faaliyetinden sorumludur. Kurtuluş Kongresi'ne kadar örgütün en yetkili organıdır. GMK, İdeolojik Organ (İO) ve Pratik Organ (PO)'dan oluşur. GMK'nın bir sekreteri vardır. Sekreter İO ve PO'nun da sekreteridir.

2) **İdeolojik Organ:** Örgütün Programı doğrultusunda ideolojik ve teorik faaliyetin yürütülmesinden sorumludur.

3) **Pratik Organ:** Programı doğrultusunda her türlü pratik faaliyet yürütülmesinden sorumludur.

4) **Genel Sekreter:** GMK Sekreteri örgütün Genel Sekreter'idir. Örgütü temsil eder. Toplantıları yönetir. İO ve PO'nun koordinasyonunu sağlar. Dış Büro (DB) ile ilişkileri yürütür. Raporların ve tutanakların tutulmasından sorumludur. Örgütün mali sorumlusudur.

5) **Dış Büro:** Yurtdışında propaganda ve ajitasyon yürütmek, aynı zamanda Türkiye'deki harekete yardımcı olmak DB'nin amacıdır. DB,

GMK'nın bu amaçla / görevlendirdiği kişi ve gruplar aracılığıyla Türkiye'deki harekete yardım yapması biricik koşuluyla komitelerin bütün haklarına sahiptir.

6) Uzmanlık Grupları: GMK, kendine bağlı uzmanlık grupları kurar.

7) Toplantı Usulü: GMK üç ayda bir toplanır. Genel Sekreter'in veya 1/3 üyesinin çağırısıyla olağanüstü toplanır.

GMK sekreter seçmek; organ kurmak ve dağıtmak; kendisine üye almak ve çıkarmak; program ve tüzüğü değiştirmek; Konferans toplamak konularında 2/3 çoğunlukla karar alır. Diğer bütün konularda salt çoğunluk yeterlidir.

III- KÜRDİSTAN KOMİTESİ:

1) Kürdistan Komitesi (KK), seksiyon örgütlenmesinin temelini oluşturur.

2) KK, Kürdistan'da örgütün her türlü faaliyetinin yürütülmesinden sorumludur. KK, komitelerin bütün haklarına sahiptir.

3) GMK'da 2/3 çoğunluk aranan konular KK için de geçerlidir. Bu konularda GMK'nın onayı gereklidir.

IV- İL ÖRGÜTLERİ:

1) İl örgütü: İl Komitesi, Komite Kolları, Alt Bölge Komiteleri ve uzmanlık gruplarından oluşur.

2) İl komitesi: kendi alanında örgütün her türlü faaliyetinin yürütülmesinden sorumlu ve yetkili organdır.

3) Örgütümüzün temeli fabrika örgütleridir. Komite kolları, fabrika komiteleri kurmak için faaliyette bulunan özel birliklerdir.

4) GMK'da 2/3 çoğunluk aranan konular il örgütleri için de geçerlidir. Bu konularda GMK'nın onayı gereklidir.

V- ÜYELİK:

A- Örgüte üye olmak için:

1)Örgütün programını ve tüzüğünü kabul etmek ve savunabilmek;

2)Herhangi bir organda görev almak;

3)Proletarya davasına bağlılık ve her türlü fedakarlığa katlanmak konusunda örgüte yeterli güveni vermiş olmak gereklidir.

B- Belirtilen niteliklere sahip olan herkes, bir organ veya en az iki üye tarafından üyeliğe önerildikleri takdirde, aday üyelik süresini tamamlamış olmak koşuluyla üyeliğe kabul edilirler.

C- Üyeler düzenli aidat vermekle yükümlüdürler.

VI- ÖRGÜTSEL İŞLEYİŞ VE DİSİPLİN:

A-ÖRGÜTSEL İŞLEYİŞ:

- 1) Örgütsel faaliyet Demokratik Merkeziyetçilik ilkelerine göre yürütülür.
- 2) Organlara dayalı çalışma esastır.
- 3) Bütün organlar düzenli çalışma yapmak zorundadır.
- 4) Her türlü sorun organ toplantılarında karara bağlanır.
- 5) Tüzükte belirtilen istisnai hükümler dışında bütün kararlar salt çoğunlukla alınır.
- 6) Organlar arası karşılıklı ve düzenli rapor alış-verişi esastır.
- 7) Alt organ üst organa; azınlık çoğunluğa uymak zorundadır. Ancak; örgütün sorunlarının çözümüne katılmak bütün organların hakkı ve görevidir.

B- DİSİPLİN:

- 1) Eleştiri-özeleştiri, yoldaşça etkileme ve bilinçli bir hoşgörü çalışmaların sağlıklı bir tarzda yürütülmesinin temel yöntemidir.
- 2) Tüzük hükümlerine uymayan; örgütün sırlarını deşifre eden; örgütün adını ve onurunu lekeleyici davranışlarda bulunan üyeler cezalandırılır.

- 3) Cezalar: Uyarma, kınama, geçici uzaklaştırma ve kesin ihraç'tır.
- 4) Ceza alan üyelerin bir üst organa itiraz hakları vardır.

VII-KONFERANS:

1) Kuruluş Kongresi'ne kadar örgütün en yetkili organı GMK olmakla birlikte, GMK bu yetkisin doğru bir tarzda kullanabilmek ve sorumluluğuna örgütü ortak etmek için bütün örgütlerin temsil edildiği konferanslar toplar.

2) Konferanslar GMK'yı denetler. Örgüte yol gösterici kararlar alır. 1/5 delegenin önerisi ve 2/3 çoğunlukla seçim veya kongre kararları alabilir.

3) Konferans GMK üyelerinin tamamı; dış Büro, il örgütleri, Kürdistan Komitesi delegeleri ile GMK'ya bağlı uzmanlık gruplarının temsilcilerinden oluşur.

4) Delegeler ve temsilciler bağlı oldukları örgütün konferans veya toplantılarında seçilir. Konferansa katılım oranını GMK tayin eder.

YOLDAŞLARA İKİNCİ AÇIK MEKTUP⁽¹⁾

Yoldaşlar,
Tasfiyeciler "12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim"⁽²⁾ başlıklı yazılarından sonra "Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine", "Program" ve "Tüzük" başlıklı üç yazı daha çıkardılar.

"Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine" yazısı Özgün, Mümin ve Sefer yoldaşların tartışmadan kaçarak Hareketle ilişkilerini kestiklerini ve böylece tartışmanın kapandığını, ayrıca bu üç yoldaşa yöneltilen eleştirilerin "hareketimizin bütün birimleri tarafından onaylandığını" bildiriyor. Çıkarılan yeni "Tüzük" tasfiyecilerin yaptıklarını ve yapacaklarını "resmileştiriyor", "Program" ise önceki yazılarındaki anlayışlarını açıyor, geliştiriyor ve resmileştiriyor.

Bugün Örgütümüz - Hareketimiz içinde iki cephede mücadele var. Birincisi tasfiyeciliğe karşı birlik için, ikincisi ise Tasfiyecilerin Örgütümüze - Hareketimize sokmaya çalıştıkları küçük burjuva ideolojisine karşı proleter sosyalist görüşlerimizin korunması, geliştirilmesi. Bugünkü şartlar içinde bu iki cephedeki mücadele bir bütünü oluşturmak-

YOLDAŞLARA İKİNCİ AÇIK MEKTUP¹¹

Yoldaşlar ,

Tasfiyeciler "12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim" başlıklı yazılarından sonra "Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine"¹² , "Program" ve "Tüzük" başlıklı üç yazı daha çıkardılar.

"Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine" yazısı Özgün, Mümin ve Sefer yoldaşların tartışmadan kaçarak Hareketle ilişkilerini kestiklerini ve böylece tartışmanın kapandığını, ayrıca bu üç yoldaşa yöneltilen eleştirilerin Hareketimizin bütün birimleri tarafından onaylandığını bildiriyor. Çıkarılan "Tüzük" tasfiyecilerin yaptıklarını ve yapacaklarını "resmileştiriyor", "Program" ise önceki yazılarındaki anlayışlarını açıyor, geliştiriyor ve resmileştiriyor.

Bugün Örgütümüz - Hareketimiz içinde iki cephede mücadele var. Birincisi tasfiyeciliğe karşı birlik için, ikincisi ise Tasfiyecilerin Örgütümüze - Hareketimize sokmaya çalıştıkları küçük burjuva ideolojisine karşı proleter sosyalist görüşlerimizin korunması, geliştirilmesi. Bugünkü şartlar içinde bu iki cephedeki mücadele bir bütünü oluşturmak-

tadır. Sıkıntı verici ve oldukça üzücü de olsa, Örgütümüzün sorumluluğunu duyan tüm yoldaşlar bir an evvel tutumlarını kesinlikle belirlemek, ya popülist tasfiyecilerden yana olmak ya da proleter sosyalistlerinden, Kurtuluşçulardan yana olmak zorundadırlar. Ve doğru olan tek çözüm proleter sosyalistlerinin, Kurtuluşçuların safında yer almak, popülist tasfiyecileri Örgütümüz - Hareketimiz içinde izole etmek, görüşlerini mahkûm etmektir.

TARTIŞIMA DAHA YENİ BAŞLADI

"Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine" başlıklı yazı utanmazca "tartışmanın kapandığını, yoldaşın Hareketten ayrıldığını ve durumlarının teyid edildiğini ve "bütün birimlerin Merkez Hizibini onayladığını söylüyor.

Tasfiyeci Merkez Hizibin "bütün statüleri askıya alması"ndan sonra kendilerine göre örgütümüzün ne halde olduğunu "birim"lerimiz ne olduğunu, kimin "statülü" kimin "askıcı" olduğunu, kimlerin "tartışma hakkına sahip" olduğunu bilemiyoruz. Bizim bildiğimiz tek şey, örgütümüzün tüm statülerinin devam ettiği, dolayısıyla "tartışmaya" bütün "statülü" yoldaşların katılma hakkına sahip olduğudur.

Gene örgüt sırrı (!) diyerek sataşılabilirse de bazı rakkamları vermek tartışmanın sıhhati açısından gerekli. Bizim bildiğimiz, örgütümüzün % 80'inin bu tartışmada görüşleri kesinlikle sorulmadı. % 20'sinin tartışmaya katılıp katılmadıklarını kesin olarak bilemiyoruz. Bilemiyoruz, ama kesin olarak bildiğimiz bir şey var ki, o da, bu yoldaşlar tartışmanın taraflarını dinleyemediler, kendi görüşlerini bir organa iletemediler, % 8'i ise Merkez Hizip tarafından kesinlikle bilinçli bir şekilde tartışmaya sokulmadı. Kısacası % 36'sının "tartışma" içinde ne ölçüde yer aldığını biliyoruz. Geri kalanlar için maalesef bir bilgimiz yok. Ve bu şartlar altında "tartışma başladı", "sürdü" ve "bitti".

Buna ek olarak, bugüne kadar Örgütümüzün % 20'si kesin olarak Tasfiyeciliğe karşı tutumunu belirtti. Dolayısıyla "tartışma" bitmedi aksine, daha yeni başlıyor. Tüm yoldaşlar çeşitli görüşleri

okumak, tartışmak, görüşlerini netleştirmek aşamalarını geçmeden, örgütün ortak iradesi böylesi bir yöntemi izleyip karara varmadan “tartışma” bitmeyecek.

Tek tek yoldaşları bir yana bırakırsak, Örgütümüzün çeşitli birimleri de henüz son sözlerini söylemediler ve bu arada en ilginç Merkezin bütünü de henüz son sözünü söylemedi. Tasfiyeciler “tartışma bitti, bütün birimler tarafından onaylandı bizim görüşümüz” derken, daha henüz bütün üyelerinin görüşlerini almamışlardı.

Bütün bunlar Tasfiyecilerin olayları, gelişmeleri Hareketimize, yoldaşlara nasıl aktardığının net göstergeleridir.

Tasfiyecilerin “12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim” yazısı Sefer, Mümin ve Özgün yoldaşlarla “tartışırken” (küfür yağdırırken demek belki daha doğru olur) yoldaşların yazılı ifadeleri yerine sözlü ifadelerini kullanıyordu. “Tartışma Kampanyasının Sonuçları Üzerine” yazısı da aynı tutum içinde. Üç yoldaşın Hareketten ayrıldığını rivayet ediyor. Eğer yazılı belgelerin dışında konuşulacaksa, üç yoldaş şöyle diyorlar: “ Bize yazı verildiğinde (12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim” yazısı) cevap hakkımızı kullanırsak ne yapacaklarını sordüğümüzda 'özeleştirir yaparsanız dağıtırız, polemik yaparsanız almayız bile' dediler.”

Onların bu tutumu tasfiyeci anlayışlarının en güzel ifadesi. Onlar, tartışma değil kölece itaat istiyorlar. Daha önce Hareketten attıklarını¹³ iddia ettikleri X kentinin A organının tartışma isteğine verdikleri cevap da İhraç’dı.

“YENİ” TÜZÜK

Hareketimiz içinde tartışmaların başladığı, Merkez Hizibin her türlü tartışmaya karşı tahammülsüz tutumunun ortaya çıktığı ve Hareketin tasfiye eğilimlerinin belirdiği bu dönemde Merkez Hizip durup dururken “yeni” bir “Tüzük” çıkardı. Deşifrazyondan olabildiğince kaçınarak bu yeni “Tüzük” üzerine sınırlı şeyler söyleyeceğiz.

Elbette ki yeni bir Tüzük çıkarmak mümkündür. Mümkündür ama ancak çıkarılan yeni Tüzükten önce mevcut olan Tüzüğe uyararak. Yani, Tüzük değişikliği yapmaya yetkili organların yeterli oy çokluğu

ile. Böyle bir süreç kesinlikle yaşanmadı. Dolayısıyla Tasfiyecilerin yeni Tüzüklerinin hiçbir yasalılığı yoktur. Örgütümüzün mevcut Tüzüğü geçerli olan tek Tüzüktür.

Yeni Tüzüğün bütün maddeleri şu veya bu ölçüde mevcut Tüzük ile çelişmektedir. İçinde yepyeni maddeler vardır. Bunlardan bir tanesi (konumuzla çok yakından ilgili) "Örgütsel İşleyiş ve Disiplin" maddesidir. Örgütümüzün Tüzüğünün böyle bir maddesi yoktur. Unutulmuş mudur? Hayır. Sadece, mevcut Tüzüğü hazırlayan yoldaşların örgütsel işlerlik anlayışlarının bir ürünüdür.

Yeni Tüzüğe Tasfiyeciler tarafından "Disiplin" maddesinin eklenmesi işe basitçe bu yoldaşların durumlarını, yaptıklarını yasallaştırma gayretidir. Önce idam eden sonra yasa çıkaran birilerinin durumuna benzemiyor mu?

"PROGRAM" VE TASFİYECİLERİN DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK, ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ'DEN ANLADIKLARI

Tasfiyecilerin örgüt, kitle çalışması, partileşme gibi anlayışları ile birlikte demokratik merkezîyetçilik anlayışlarını de teşhir eden "12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim" yazılarından sonra çıkardıkları "Program", bütün bu görüşlerin billurlaşmış ifadelerini taşıyor. "Program"ın "Örgütlenme ve Çalışma Tarzı" başlığı altında demokratik merkezîyetçilik üzerine şunlar söyleniyor:

"Demokratik merkezîyetçilik anlayışının bir gereği olarak; bu dönemde merkezîyetçilik örgütlenme ve örgütsel faaliyeti sürdürmenin temel ilkesidir. 'Yoldaşça etkileme' ve eleştiri özeleştiri merkezîyetçiliği güçlendiren en önemli dayanaklardır. ("Program")

Tasfiyecilerin bu "demokratik merkezîyetçilik" anlayışları, onların Hareketimize sokmaya çalıştıkları, kendi çıkarlarını korumayı amaçlayan, despotik eğilimlerinden başka bir şey değildir. Proleter sosyalist yayınlar defalarca Hareketimizin demokratik merkezîyetçilik anlayışını açıkladılar. Önceden bilmişçesine tam da Tasfiyecilerin yukarıdaki ifadelerine değiniyorlar:

“Dünya komünist hareketinin geçmişinde olduğu gibi, günümüzde de ve ülkemizde de demokratik merkezîyetçi yöntemin iki yanından birinin abartılması bu yöntemi işlemez hale sokar.

“Bazıları demokratik merkezîyetçiliğin legalite ve illegalite şartlarında birbirinden farklı olacağını söylerler. Gerçekte ise bu liberal ya da despotik eğilimin kılıflanmış ifadesinden başka bir şey değildir.” (Proleterya Partisinin Çalışma Tarzı, Şubat 1979.)

Dergimizde çıkan “Proleterya Partisinin Çalışma Tarzı yazısı Tasfiyecilerin demokratik merkezîyetçilik anlayışlarını gördüğü gibi açıkça “despotik eğilim” olarak adlandırıyor.

Tasfiyeciler burada hemen yukarıya aktardığımız satırların devamına sarılabilirler:

“Hemen kabul etmek gerekir ki, açık çalışmanın şartlarının son derece zor olduğu ağır baskı dönemlerinde demokratik yan kısmi olarak zayıflayabilir. Ancak bu, dönemin şartlarının, merkezîyetçiliği özel olarak gerektirmesinden değil, organlar arası alış-verişin geniş toplantılar düzenlenmesinin şartlarının olmamasından veya daha zor olmasındandır. (agy.)

Ne yazık ki bu alıntı da onların işine yaramaz. Çünkü, Tasfiyeciler dönemin şartlarının gereği olarak merkezîyetçiliğin gerekliliğini anlatıyorlar.

“Demokratik merkezîyetçilik” anlayışlarının bir başka incisi de “yoldaşça etkileme ve eleştiri-özeleştiri, merkezîyetçiliği güçlendiren en önemli dayanaklardır” sözleri. “Yoldaşça etkileme ve eleştiri özeleştiri merkezîyetçiliği güçlendiren dayanaklar” değil, demokratik merkezîyetçiliği güçlendiren dayanaklardır. Olanakların azalmasından dolayı, demokrasinin işlemlerini sağlayan mekanizmaların kullanılmasının ağır baskı dönemlerinde zorlaşmasından dolayı oluşan şartlarda dahi demokratik merkezîyetçiliğin işlemlerinin yolu “yoldaşça etkileme ve eleştiri-özeleştiri”dir. Yoldaşça etkileme tabii onların anladığı gibi kendilerinin mutlak olarak diğerlerini etkilemesi veya mutlak olarak diğerlerinin onlara özeleştiri yapması ve onların sadece eleştiren olması değil, karşılıklı işleyen yöntemlerdir.

Kısacası, Tasfiyeciler demokratik merkezîyetçilikten sadece ve sadece merkezîyetçiliği anlamaktadırlar. Veya bizim durumumuza, daha

uygun olarak "despotizmi kendi hizip çıkarlarının örgüte egemen olmasını, bütün örgütün merkeziyetçilik, illegalite lafları altında kendi hiziplerine kölece bağımlılığını, itaatini istemektedirler. Onlar için tek olgu hiziplerinin sultasını devam ettirmektir.

Tasfiyeciler hizip çıkarlarını korumanın mekanizmalarını "program" haline getirip, Hareketimizin demokratik merkeziyetçilik anlayışına saldırırken, aynı "program"da bir tehlikeli adım daha atıyorlar;

" (...) gelişmeleri önceden gören hareketimiz, askeri diktatörlüğe hazırlıksız yakalanmıştır. Önceden görmek, önceden davranmayı ve hazırlanmayı sağlayamamıştır. Bunun var olan nedenleri arasında başsırayı örgütsel işleyiş ve ilişkilerimizdeki zaaf almaktadır. 1980'deki 'derinliğine' örgütlenme kararımız yine bu nedenlerle uygulanamamıştır. ("Program") denerek, Hareketimizin haldeki durumunun bir "nedeni" tesbit edilmektedir.

İkinci neden olarak ise: "Askeri diktatörlük koşullarına zaten hazırlıksız giren hareketimiz GERİ ÇEKİLME taktiğini ve zorunlu sonuçlarını "sağ eğilim" olarak niteleyen ciddi itirazlar ve örgütsel işleyişi tutucu kılan tartışmalar nedeniyle gerekli tedbirleri almakta seri davranamamıştır. (agy) deniyor.

Tasfiyecilerin burada akıllı bir taktikleri var;

1) Hareketimizin haldeki durumunu; siyasi faaliyetin hemen hemen durmasını "açıklamak için Merkezin kendilerinden önceki bileşimine ve "geri çekilme taktiğini sağ eğilim olarak niteleyen" yoldaşlara suçu yükleyerek açıklamak istiyorlar. Böylece kendilerini akladıklarını sanıyorlar.

Hemen belirtmek gerekir, çabaları gereksiz. Zira, kimse Hareketimizin şu anda "siyasi faaliyetini hemen hemen durdurmuş" olmasından Tasfiyecileri suçlamıyor. Ama hata, besbelli ki "gelişmeleri önceden görmesine rağmen doğru tedbir alamayan" Merkezin eski birleşiminin de "geri çekilmeyi sağ eğilim olarak niteleyen" yoldaşların da değil. Hareketimizin hatası çok daha başka yerlerde...

2) Tasfiyeciler, suçlular yaratıp kendilerini aklarlarken (!) bu arada daha ciddi sorunlara yol açan başka bir tutumun daha içindeler; her türlü özeleştiriyeye yol açabilecek tartışmaları engellemek. Kendilerini temize çıkarıp, "pratik suçlular" bularak tartışmayı engelleyebileceklerini sanıyorlar ve belki de Merkezin kendilerinden önceki bileşimini ve diğer yoldaşları "suçlu" olarak ilan ederken bu arada sağa sola işte "özeleştir de yaptık" deme olanağını bulduklarını sanıyorlar.

Örgütümüzün tüm unsurları biliyorlar ki, askeri darbe öncesinde, Hareketimizin Merkezi gelişmeleri doğru olarak tesbit ederken aldığı bir dizi kararla bugünün taktik adımlarını da saptadı ve belirli adımları da attı. Açıktır ki bizim hazırlıklarımız, adımlarımız oligarşininkilerden daha yavaştı. Ama, bugünkü durumun başlıca nedeni bu değil, geçmişte izlenen çizgidir. Proletaryaya karşı yarım gönüllü, ondan kopuk, tüm emekçi katmanlara ayaklarını basmak isteyen "kitle çalışması" bizim bugünkü pratik durumumuzun başlıca nedenidir. İşte tasfiyecilerin gözlerden saklamaya çalıştıkları bu pratik çizginin yanlışlığıdır ve bunun içindir ki tartışma isteyen tüm yoldaşlara karşı en sekte tutumu 'almakta, onları tasfiye etmekte bir an dahi tereddüt etmemektedirler. "Geri çekilme taktiğini sağ sapma" olarak niteleyen yoldaşlara gelince, bu yoldaşlar ne yapmışlardır? Merkezin pratik kararlarını dinlememişler midir? Pratik kararlara karşı gelip kendi başlarına, geri çekilmek yerine ileri mi atılmışlardır? Hiçbirini yapmamışlardır. O yoldaşlar, Siyasi çizgiyi yanlış bularak "tartışma" istemişlerdir, tartışmaya çalışmışlardır. Hepsi bu. Fakat tasfiyeciler tartışma isteğine karşı öylesine alerji taşımaktadırlar ki hareketin mevcut durumunun suçlularından biri olarak alel acele bu yoldaşları gösterebilmişlerdir.

Tartışmaya karşı bu denli nefretle dolu olan bir anlayışın proleter sosyalist hareketimiz içinde yeri yoktur.

HAREKETİMİZE EGEMEN KILINMAK İSTENEN POPÜLİST İDEOLOJİ

"Bir yandan hareketin modern sanayi proletaryası üzerinde yükseleceği tespitini yapıyorduk, diğer yandan (76-77'lerdeki tartışmalar hatırlansın) arkadaşların çoğu bir emekçiler partisini savunuyordu." (Özgün'ün yazısı.)

Özgün yoldaşın yazısındaki bu satırlara Tasfiyeci hizip ateş püskürüyor. "Emekçiler partisi anlayışının", bu tür tartışmaların nereden çıktığını soruyor ve elbetteki bu iddiayı reddediyor.

Özgün yoldaş hata yapmıştır. Sorunu böyle koymayarak söylemek istediğini daha ayrıntılı, Hareketimizin pratiğinden örnekler göstererek yapmalıydı. Ne var ki, "Tasfiyeciler diğer yoldaşlarla birlikte Özgün yoldaşa da cevap verirken onun bu hatasını gidermekte ve iddiasını doğrulamaktadırlar. Gerek "12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim" başlıklı yazılarında, gerekse de "Program"da popülist görüşlerini açık açık sergilemekte ve Hareketimize egemen kılmaya çalışmaktadırlar. Tasfiyecilerin kitle anlayışları, THHKP-C'yi değerlendirişleri ve bu ikisini tamamlayan "güç" , "güç olma" anlayışları aynı zamanda onların parti anlayışlarını, çalışma tarzı anlayışlarını da açıkça sergilemekte ve bu onların tüm itirazlarına rağmen emekçiler partisinin savunulmasıdır.

"THKP, devrimin, kitlelerin katılmadığı üç beş kişinin yaptığı bir iş olmadığını, tersine devrimin kitlelerin eseri olacağını bilen bir harekettir. Onun yenilgisi 'lafla peynir gemisi yürümez' diyerek kitlelerle diyalog kurmanın, devrim saflarına çekmenin temel mücadele biçimi silahlı propagandadır görüşü ile kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeylerini yanlış değerlendiren doğru bir kitle çizgisi anlayışına sahip olmadığından kitlelerden kopuşa yol açan bir siyasi mücadele yürütmesidir. (Tasfiyecilerin "12 Eylül Hizibini Mahkûm Edelim" yazısından)

Tasfiyecilerin THKP-C üzerine söyledikleri başlı başına "incilerle" dolu ve ayrı bir yazının konusu. Burada, onların THKP'den çıkardıkları kaba dersi ele almak konumuz açısından yeterli.

Tasfiyecilere göre THKP-C devrimin 3-5 kişinin eseri olmadı farkındadır. (Herhalde her akli başında insan da - ille de devrimci, marksist Leninist filan olması da gerekmez - bunun farkındadır.) THKP-C'nin hatası yanlış öncü savaşı anlayışından dolayı kitlelerden kopmaktır.

Hangi kitlelerden kopması tam belli değil. Ama, aynı yazının bir başka yerinde "kitle"nin tarifi yapılıyor:

“Kitle sözcüğü siyasal ve değişken bir kavramdır. Belirli sınıf ve tabakaları ifade etmekte kullanılan bir sözcük değildir. Kitle toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi olanlarla belirlenen ve mücadelenin gelişmesiyle daha çok sayıda insanı kapsar hale gelen bir kavramdır.”(agy)

Tasfiyecilerin bu "kitle" anlayışının birinci kısmı doğrudur. Gerçekten de “kitle sözcüğü siyasal ve değişken bir kavramdır”. Ne var ki , birinci cümle doğru olduğu için tanımın ikinci kısmı tamamen deli saçmasıdır.

Karşı devrimci kitlenin "toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi" mümkün müdür, vs, vs. (Bak: Yoldaşlara Açık Mektup-1)

Söylenenleri tekrarlamamanın gereği yok, burada sadece Tasfiyecilerin kitle tanımını THKP-C üzerine söyledikleri üzerine uygulayıp sonucu görelim.

THKP-C'nin hatası şu veya bu nedenle kitlelerden kopmaktır. (Hangi kitleden olduğu tasfiyecilerin yazısında tam olarak belirtilmiyor ama Hareketimizin çeşitli yayınlarında "başta öğrenci gençlik olmak üzere küçük burjuvazi" olarak tesbit edilmişti). Öyleyse hangi dersi çıkaracağız? Kitlelerden kopmamak gerektiği dersini ve dört elle sarılacağız “doğru kitle çizgisine”.

Kitle anlayışı hiçbir sınıfsal temele dayanmayanlar için (bu bir de THKP-C'nin, Dev-Genç'in kitlesine sahip çıkmak olarak kavranırsa daha da açık hale gelir) kitle çizgisi "toplumun ileriye doğru gidişine yönelik eylemi olanlar" arasındaki "klasik", yaygın faaliyettir. Bu tesbiti bir başka tesbit daha izliyor: “Güç” olmak gerekir. Yani “toplumun ileriye doğru gidişine yönelik eylemi olanlar”ın içinde çok taraftara üyeye sahip olmak gerekir. Ve bütün bunlar partileşme döneminin faaliyetleridir, üstelik de “proletarya partisi”ni oluşturma döneminin !

Proleterya sosyalistleri, adı üzerinde olduğu gibi, bir tek sınıfın; proletaryanın devrimci hareketidirler. Proleterya sosyalistleri tüm özel mülkiyete karşı oldukları için, komünist topluma yürüdükleri için, toplumdaki tek mülksüz sınıf olan, bu nedenle toplumsal devrimden yana olan tek sınıf, çıkarları tüm özel mülkiyete karşı, çıkarları toplumsal devrimden yana olan tek sınıf olduğu için proletaryanın devrimci ha-

reketidirler. Öte yandan proletarya sosyalistleri proletaryanın kendiliğinden hareketine sıkı sıkıya bağlıdırlar. Günlük mücadelesi içinde, tüm mülk sahibi sınıflarla çarpışan proletaryanın yanında, önündedirler. Proletaryanın devrimci partisinin, komünist partisinin, en temel özelliği onun bağımsızlığıdır. Bu bağımsızlık salt ideolojik değil, fiili ve örgütseldir de. Proletaryanın devrimin örgütsel, fiili ve ideolojik önderi olması gibi onun partisi de salt bu nedenle tüm diğer sınıflardan bağımsızdır.

Proletaryanın hedefi tüm siyasal iktidarı kucaklamak, kendi diktatörlüğünü kurmak ve orada durmamak, sınıfsız topluma doğru yürümektir.

Proletaryanın bu doğrultudaki mücadelesi siyasal, ekonomik ve ideolojiktir. Her üç alanda da proletaryanın devrimci örgütü gene bağımsızdı. Zira her üç alandaki mücadelesinde de toplumun bütün diğer sınıf ve tabakaları ile çelişir, zira bütün diğer sınıf ve tabakalar mülk sahibidirler. Proletaryanın çelişkisinin uzlaşmaz olmadığı tek unsur yani - proleterlerdir.

Bütün bunlar proletarya partisinin ilk temel ilkeleridir. Ve dolayısıyla proletaryanın partisini. kurma faaliyeti içinde olduğunu iddia eden bir hareket için de ilk verilerdir.

Biz proletarya sosyalistleri yukarıdaki iddianın sahipleriyiz. Yani proletaryanın bağımsız siyasi örgütünü kurmak için çalıştığımızı, tüm faaliyetlerimizin bu eksen etrafında düğümlendiğini söylüyoruz. Mevcut durumu ise şöyle tarifliyoruz: sosyalizm ile (bunu proleter sosyalizmi olarak algılamak gerekir) işçi sınıfının kendiliğinden hareketi birbirlerinden kopuktur. Öyleyse görev ikisinin birleşmesidir.

Böylesi bir ortamda, sosyalizm ile işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin birbirlerinden kopuk olduğu bir ortamda, proletarya sosyalistlerine düşen görev kendiliğinden hareket ile birleşmektir. Bu kendiliğinden hareketinin önderliğini kazanmak, sınıfın proleter sosyalist ideoloji ile donanması, örgüt saflarının proleter öncülerle dolmasıdır. Bu ise, kabaca, hareketin bir propaganda çevresi olmaktan çıkıp proletarya arasında yaygın ajitasyona geçmesi, yani, kitle çalışmasıdır.

Kısacası, partileşme döneminin tek kitle çalışması proletarya arasındaki faaliyetlerdir. Hareketin gelişmesi, güçlenmesi aşamasında işe, yani harekete muazzam yem proleter güçlerin katılması döneminde ise proletaryanın muazzam gücü başta kır ve kent yarı proleterleri olmak üzere tüm emekçi sınıfları harekete geçirmeye başlar, onların örgütlenmelerini hızlandırır ve demokratik halk iktidarı için, proletaryanın programının ardından yürümelerini sağlar.

Proletarya ile kır ve kent yoksulları arasında milyonlarca bağ vardır. Proleterler kır ve kent emekçi sınıflarından gelirler. Proleter sosyalist bilince ulaşmış proleter sosyalist program doğrultusunda harekete geçmiş proletarya, sahip olduğu o milyonlarca bağla kır ve kent emekçilerini de kendi peşinde harekete geçirecektir.

Kır ve kent küçük burjuvaları, bu mülk sahibi emekçiler bağımsız bir siyasi örgütlenme kurmak ve bağımsız olarak siyasi iktidara yürümekten acizdirler. Onlar, proletarya hareketinin cılız olduğu dönemlerde günlük mücadeleleri içinde egemen sınıfla çatışmakla birlikte, siyasi olarak egemen sınıfın ordusunu oluştururlar. Ve aynı küçük burjuvazi siyasi hareketi cılız olan proletaryanın günlük mücadelesi karşısında yer alır ve egemen sınıfa destek olur. Onlar kaypaktır. Bu nedenle de proletaryanın siyasi hareketinin yükselmesi ile birlikte günlük mücadele-

lerini proletaryanın mücadelesi ile birleştirirler ve siyasi iktidara doğru da proletaryanın programını benimsemeye başlayıp onun siyasi mücadelesinin ardından yürümeye başlarlar.

İşte, bütün bu nedenlerledir ki, partileşme döneminde, yani proletarya sosyalizminin sınıfın kendiliğinden hareketi ile birleşemediği şartlarda, proletarya sosyalistleri için tek çalışma alanı proletaryanın saflarıdır.

Kendiliğinden hareketle birleşememek, onun olduğu kadar, proletarya sosyalizminin de zaaf içinde olması demektir. Bu “güçsüzlük” yani cılızlık demektir. Olanakların, kadroların azlığı demektir. Böylesi bir şartta açık ki eldeki sınırlı olanaklar, kadrolar bir tek noktada toplanarak adım atılabilir: bu, proletaryanın saflarıdır. Bitmek tükenmek bilmez bir enerji ve ataklık ile proletaryanın siyasi bilinç kazanması öncü işçilerin örgütlenmesi için faaliyet gösterilmelidir.

Bizim Tasfiyeciler ise bütün bunların zıddını önermektedirler. Onlar çelişkiler içindedirler. Bir yandan proleter sosyalizminin tezlerinden etkilenmektedirler, bir yandan da popülizmden.

Proletarya sosyalizminin tezlerinden etkilenmektedirler; çünkü, "modern sanayi proletaryasının temeli üzerinde yükselecek parti demektedirler, işçi sınıfının kendiliğinden hareketinden kopukluğunun farkındadırlar, Hareketimizin "sınıfa doğru çekilme" gibi tezlerini tekrarlamaktadırlar ama popülizm ile malul oldukları için kararsızdırlar. Ama, "işçi sınıfı hareketine karşı yarım gönüllü bir tutum kaçınılmaz olarak ondan kopuşa götürür." ("Sosyal Demokratlar Sosyalist Devrimcilere Karşı Neden Kararlı ve Uzlaşmaz bir Savaş İlan Etmelidirler? Lenin. Ekim. S. 1.)

Lenin'in yukarıya aktardığımız görüşlerini bir dogma olarak ele almadık. Bizim tasfiyecilere son derece uygun düşen, onların durumunu tarifleyen bir açıklama olduğu için aktardık.

Tasfiyeciler bütün güçlerimizin proletarya arasına sevk edilmesini "Troçkizm" olarak niteliyorlar. "Bu kaçınılmaz olarak Troçkizm'e gider" diyorlar. Niye? Neden? Açıklama yok. Sen çamuru at, nasıl temizleneceğini çamuru yiyen düşünsün. Ama, onlar yerine, dilimiz döndüğü kadar biz onların iddialarını açalım:

'Bu tez (bütün güçlerimizin proletaryaya sevk edilmesi) a) köylü sorununu, b) ulusal sorunu, c) anti faşist mücadeleyi görmez, ve d) Lenin "bütün sınıflara gitmek" gerekir der. Troçki de köylü sorununu görmez, öyleyse bu tez Troçkizm'dir. Kabaca açıklama bu. (Onlar yerine konuştuğumuz için belki eksiktir, öyleyse açıklamaları, düzeltmeleri gerekir.) Yukarıdaki açıklamalar onları haklı çıkarmaz. Sadece iki yeni şeyi ortaya çıkarır:

1) Yoldaşların Leninizm ile Troçkizm arasındaki farklardan zerre kadar haberleri yoktur, Troçkizm'in örgüt anlayışından ise hiç haberleri yoktur.

2) Sadece Leninizm ile Troçkizm arasındaki farklılıkları bil-meme cahilliği içinde değildirlere, fakat aynı zamanda Leninizm'in temel ilkelerini, RSDP tarihini de bilmemekte veya bilerek çarpıtmakta, revize etmektedirler.

Rus Sosyal Demokrat Hareketinin tarihi kabaca şu aşamalardan geçmiştir:

1. Marksizm'in tartışılması, kavranması, dar tartışma grupları
2. Dar propaganda grupları, başarısız ajitasyon, 3. Proletarya arasında yaygın ajitasyonun başlaması, sınıfın kendiliğinden hareketi ile birleşme, öncülüğü kazanma,
4. Esas ve belirleyici olarak proletaryanın muazzam güçlerinin Harekete katılmasının yanı sıra özellikle "eğitim görmüş sınıfların genç kuşağının en iyi temsilcileri"nin de harekete katılması, proletaryanın bu unsurları "kapsamlı ve canlı siyasal bilgiler sağlayabilmek için" kullanmaya başlaması ve Rus Sosyal Demokratlarının artık onları dinlemeye hazır (1905 devriminin arifesi) tüm emekçi sınıflara yaygın olarak seslenmesi.

Bizim tartışmamız açısından bu kadarı yeterli.

Tasfiyeciler Rus Sosyal Demokratlarının yukarıda belirttiğimiz gelişmelerinin ilk aşamalarını atlıyorlar ve dördüncüsüne gelip takılıyorlar.

"Toplumun bütün sınıflarına gitmeliyiz." Burada çok kısaca RSDİP'nin ve Rus toplumunun o günkü koşullarına bakmak gerekir:

En kısacası, 1905 devriminin arifesidir, Lenin'in "toplumun bütün sınıflarına gitmeliyiz" çağırısını yaptığı yıllar. Ve o dönemde RSDİP'nin durumu şöyle:

RSDİP Bolşevik grubu St.Petersburg Komitesi 99, Moskova Komitesi ise 40 fabrika hücrelerine sahiptir, toplam 8400 parti üyesi var. Bu üyelerin 5200'ü (% 61.9'u) sanayi proleterleri, 2300'ü (%27.4'ü) büro işçisi, 400'ü (% 4.8 'i) köylü ve 500'ü (% 5.9'u) de diğer mesleklerden. Aynı dönemde her yıl 100 binlerce işçi greve gitmekte, Ne Yapmalı'nın yazıldığından 3 yıl sonra ise bir yılda 2 milyon 865 bin işçi greve gitmiştir, bunun dörtte biri ise politik grevlere katılan işçilerdir. Grev hareketleri içinde Rus Sosyal Demokratlarının etkinliği, önderliği tartışma götürmez bir haldedir.

Yaklaşık RSDİP'nin Birinci Kongresi'nden itibaren dönemin şartlarını gösteren bir başka rakamlar dizisi de şöyle:

1889 - 1890 yılları arasında politik suçluların %15.1'i işçi, % 7.1 köylü, % 75.2 'si aydın ve % 30.6'sı da asilzadedir.

1901 - 1905 arasında ise politik suçluların % 46.1'i işçi, % 9'u köylü, % 56.7'si aydın ve % 10.7 'si de asilzadedir.

1905 - 1908 yılları arasında ise asilzadelerin oranı %9.1'e, aydınların oranı % 28.4'e düşerken proletaryanın oranı % 47. ?'e, köylülerin oranı ise % 24.2'ye yükselmiştir.

İşte, proletaryanın mücadelesinin ve parti çevresinde böylesine örgütlendiği, tüm diğer emekçi sınıfların, onun etkisi ile harekete hazır olduğu bir dönemde Lenin "toplumun bütün sınıflarına şiarını ekonomistlere karşı atmakta ve hemen eklemektedir: "Onların (proletarya dışı unsurların) gücü bizi asıl işimizden başka tarafa çekemez.

Ama bütün bunları Tasfiyecilerin popülist gözlerinin görmesi mümkün değildir. Onlar THKP-C'den "klasik kitle çalışmasının gerektirdiği" dersini çıkarmışlar ve tüm emekçiler arasında ideolojik, siyasi ve ekonomik mücadeleyi sürdürmeyi, güç olmayı ve böylece partileşmeyi düşünmektedirler.

Tasfiyecilerin bu tezi Örgütümüzü, Hareketimizi nereye götürür veya daha doğrusu nerede duraklatır?

HAREKETİMİZİN KONUMU NEDİR ?

Örgütümüzün % 99 'u "aydınların genç kuşağından gelme" % 1'i ise diğer emekçilerden. Hareketimizin ise oranları çok farklı değil. İşçilerin Hareketimizin ileri kadroları arasında oranı % 1 belki 2, Hareketimizin kapsadığı tüm insan kitlesi içinde ise belki % 5 veya 6.

Besbelli ki Örgütümüzün ve Hareketimizin bu durumu Tasfiyecilerin ürünü değil. Onların ürünü Hareketi bu noktada tutma, dolaşısıyla proleter sosyalist Hareketimizi katıksız bir küçük-burjuva hareketine dönüştürmekteki kararlılıklarıdır.

Hareketimiz, Örgütümüz içinde bir kısım yoldaşlar tartışmanın gerekliliğini ileri sürerken, eleştiri-özeleştiri gereklidir derken, işte

esas olarak bu noktaya parmak basıyorlar. Hareketimizin teorik görüşleri ile pratiği arasında uyumsuzluk vardır, bu bir. İkincisi, teorik görüşlerimiz geliştirilmelidir, daha duru, net bir çizgi haline gelmelidir, çünkü o görüşler pratiğimizi yeterince aydınlatmamışlardır.

Hareketimizin pratik çizgisi esas olarak Tasfiyecilerin "kitle" , "kitle çizgisi" anlayışlarına uygundur. 71'i izleyen dönemde bağımsız bir örgüt olarak ortaya çıkan Hareketimiz yanlış kitle, kitle çizgisi anlayışları ile Türkiye sosyalist hareketinin diğer odaklarından farksız bir pratiğe girmiş, başta öğrenci gençlik, eğitim görmüş sınıfların genç kuşağı olmak üzere giderek yaygın bir biçimde emekçi sınıflar arasında faaliyet göstermiştir.

Bu hattın kaba tarifi "güç olmak ve proletaryayı örgütlemek" olmuştur. Böylece kulak ters yönden gösterilirken gözün içine sokulmuştur. Nitekim, durumun farkına varılmış, "Hareketin mevcut gelişmesinin kaçınılmaz olarak bizi küçük burjuva sosyalizmine götüreceği" tesbit edilmiş ve bir dizi (yetersiz) kararlar alınmıştır. Fakat gene de Hareketin proletaryaya dönmesi, bütün güçlerini, (kadrolarını) ona sevk etmesi mümkün olmamıştır. Böylece, Hareketimiz yapılması gerekeni teorik olarak doğru bir biçimde saptamasına ve önermesine karşın doğru yolunda adım atamamış, bir yandan güçlerini esas olarak küçük burjuva yığınlar arasına sevk ederken, burada "kitlevi" güçlere (aynen Tasfiyecilerin anlayışına uygun ulaşırken, cılız kadrolarla da proletarya arasında faaliyet sürdürmeye çalışmış, fakat ona da çok kez popülist gözlük egemen kılınmaya çalışılmıştır.

Kabaca, işçi sınıfı içindeki çalışma: a.) sendikalar olarak, b.) mahallelerden fabrikaların kuşatılması olarak görülmüştür.

Sendikal faaliyet, işçi yığınlarının günlük mücadelesinin önderliğini kazanmak, böylece geniş yığınları etkilemek ve örgütlemek, sonuç olarak da sendika yönetimini kazanmak yerine sendikaları yukarıdan aşağı devirmek olarak görülmüş ve giderek bu yöntem sendikal faaliyetin temeli olmuştur. Aynı zamanda da, yönetimi bu yukarıdan aşağı yöntemle kazanılan sendikalarda işçiler arasında politik faaliyet, derinlemesine örgütlenmelere gitmek yerine bu sendikalar çeşitli olanakları ile birer "kaynak" olarak görülmüş ve bu "kaynaklar" gene işçi sınıfından gayri sınıfların örgütlenmesi faaliyetine sevk edilmiştir. Sen-

dikalarda ise Sefer yoldaşın çeşitli örneklerini verdiği duruma ulaşılmıştır. Kesin sonuç ise 12 Eylül'de alındı. Yönetiminde olunan sendikalardan zamanında aktarılan kaynaklar dışında (!) geriye bir şey kalmadı. Ne yazık ki sendika kaynaklarının aktarıldığı alanlardan da geriye pek bir şey kalmadı...

"Mahallelerden fabrikaları kuşatma" taktiğinden de geriye bir şey kalmadı. Bir istisna dışında hiçbir başarısı olmayan bu "yeni" faaliyet tarzı o istisnai örneğinden de geriye hiçbir şeyi koruyamadı. Zira sorun, tek başına, sınıfın örgütlenmesine nereden başlanacağı, nereden yürüneceği değil (ama bu da önemli), kadroların, olanakların tümüyle sınıfa döndürülmesi idi. Bu olmayınca sonuç da sıfır oldu.

POPÜLİZM PROGRAMDA BİLLURLAŞTIRILMIŞTIR

Tasfiyeci hizibin bugün yaptığı geçmiş pratiğimizin eksiklerini ve hatalarını sistemleştirmek ve popülist ideolojilerinin formülasyonları ile bugüne kadar pratiğimize göre duru olan teorik görüşlerimizin arasına sokmak, hareketimize egemen kılmak faaliyetidir. Onların, Hareketimiz için büyük bir tehlike arz etmelerinin başlıca nedeni bu dur.

Çıkardıkları "Program" popülizmin iyi örneklerinden biri. "Program"ın Siyasi Mücadele başlıklı bölümü özetle "pratik faaliyetin hemen hemen durduğunu, bu durumun aşılması" gerektiğini anlatıyor. Sonra bu görevin nasıl yerine getirileceğini tesbit ediyor:

"Başta proletarya olmak üzere ezilen sınıf ve tabakalar arasında ona (askeri diktatörlüğe) karşı hoşnutsuzluk ve öfke yaratmak, birleşebilecek bütün güçleri birleştirmeye çalışmak, mücadeleye seferber etmek ve kendiliğinden gelişebilecek sınıf hareketine bilinçli ifadeler kazandırmak, ona öncülük yapmak bu dönemde siyasal mücadelenin esasıdır".

"Siyasal Mücadele" başlığını "İdeolojik ve Teorik Çalışma" başlığı izliyor. Burada da tesbit, ideolojik, teorik faaliyetin duraksadığı, geliştirilmesi gerektiği. Program'ın 5. maddesi "Ekonomik ve Demokratik Mücadele". İki ara başlığa sahip:

"a) Proletaryanın ekonomik ve demokratik mücadelesi. Bu başlık altında "DISK'li işçilerin önderliğindeki fiili örgütlenmelere destek olmak, teşvik etmek ve sınıfın birliği mücadele geleneklerini savunmak, bunun dışındaki bütün sendikal çözüm önerilerinin sınıfın birliğine karşı olduğunun açıklanması, (...) sınıfın ekonomik-demokratik mücadelesinin yürütülmesi ve sürdürülmesinde aktif görev alınması ve canla başla çalışılması" görevler olarak ileri sürülüyor.

"b) Diğer emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik-demokratik mücadelesi: Askeri diktatörlük uygulamaları yaptığı düzenlemelerle toplumun bütün katlarına mayınlar yerleştirmektedir. Bunları patlatmaya öncelikle işçi sınıfı başlayacaktır. Emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik ve demokratik mücadelesine destek olmak, onları proletaryayı izlemeye çağırmak, onlara yol göstermeye çalışmak görevimizdir."

Bunları izleyen 7. başlık ise; Gençlik; "Görev, bir komünist gençlik örgütünün oluşturulması.

Kısacası, tasfiyeciler bir yandan "geri çekilme taktiğinin sınıfa doğru olduğunu" anlatıyorlar, öte yandan ise "program"ın pratik maddelerinde görevi proletarya, emekçi sınıflar ve gençlik olarak yeniden genişletiyorlar.

"Siyasi görev" bütün emekçiler arasında faaliyet olarak tesbit edilmiş. Ekonomik ve demokratik mücadele görevi de gene proletarya ve tüm emekçiler arasındaki faaliyet. Ve bütün bunlar yeterli görülmeyip "gençlik" diye bir özel madde ekleme ihtiyacı duyulmuş. Dolayısıyla, "işçi sınıfına doğru geri çekilme" bir anda unutulmuş ve yeniden eldeki güçlerin (kadrolar ve olanaklar) şu en zayıfladığı ortamda görev gene en yaygın hale getirilmiş. Sonra da sızlanılıyor: "İşçi sınıfına doğru geri çekilme görevi pek iyi yerine getirilemedi" diye... Hayret !

Eldeki iyice zayıflamış cılız güçlerle siyasal "faaliyetimizi proletarya arasında yoğunlaştırmakla birlikte toplumun diğer emekçi sınıf ve tabakalarıyla ilişkilerimizi ve onlara karşı görevlerimizi unutmadan düzenlemeliyiz. Sadece bu kadar da değil, proletaryanın yanı sıra tüm emekçilerin ekonomik - demokratik mücadelesini yürütmeliyiz. Burada dahi durmamalıyız, programımızda özel bir yer vererek gençlik arasında faaliyet göstermeliyiz. Ve, bütün bunlar, partileşme perspektifi ile yerine getirilmelidir. Dönüp dolaşıp hep aynı yere geliniyor. "Modern sanayi proletaryası üzerinde yükselecek parti "sınıfa doğru geri

çeklime” vs, fakat dert hep aynı: “THKP-C gibi kitlelerden kopmamalıyız”, “kitlelere yani tüm emekçi sınıflara gitmeliyiz, gençliğin ise bütün bunlar içinde büyük bir önemi vardır”. “Tüm emekçi sınıflar arasında ve gençlik içinde güç olmalıyız, böylece partiye ulaşmalıyız.”

Böylesi bir faaliyet şüphesiz ki bir "parti"ye ulaşabilir, fakat bu proletaryanın bağımsız siyasi örgütü olarak devrimci proletarya partisi değil, bir emekçiler partisi olur. Tasfiyecilerin istediği budur, ama bizim, proletarya sosyalistlerinin anlayışı kesinlikle bu değildir. Partileşmeye giden yoldaki faaliyet anlayışımız da kesinlikle bu değildir, Tasfiyeci popülistlerden farklıdır.

Dergimizin 31. sayısına kısaca bakmak, biz proletarya sosyalistlerinin partiye giden yoldaki faaliyetlerini kavramakta oldukça yararlı :

“İyi bilindiği gibi Sosyal Demokratların pratik faaliyetlerinin hedefi proletaryanın sınıf mücadelesine önderlik etmek ve bu mücadeleyi her iki görünümü içerisinde: sosyalist (kapitalist sınıfa karşı açılan ve sınıf sistemini yıkmayı ve sosyalist toplumu örgütlemeyi hedef alan savaş) ve demokratik (mutlakiyetçiliğe karşı olan, Rusya’da siyasal özgürlüğü kazanmayı ve Rusya’nın siyasal ve toplumsal sistemini demokratikleştirmeyi hedef alan savaş) mücadeleyi örgütlemektir. Bizim böyle dediğimiz, pek iyi bilinmektedir.”

(...) “Rus Sosyal Demokratlarının sosyalist faaliyetleri bilimsel sosyalizmin öğretilerini propaganda yoluyla yaymaktan, işçiler arasında bugünkü toplumsal ve ekonomik sistemin tutarlı bir açıklamasını, bunun temelini ve gelişmesini, Rus toplumundaki çeşitli sınıflar, bu sınıflar arasındaki karşılıklı ilişkiler, bu sınıflar arasındaki mücadele, işçi sınıfının bu mücadeledeki rolü, işçi sınıfının yükselen ve çöken sınıflara karşı tutumu, kapitalizmin geçmişine ve geleceğine karşı tutumu, Uluslararası Sosyal Demokrasinin ve Rus işçi sınıfının tarihsel görevi hakkında bir anlayışı yaymaktan ibaretir. Propagandaya kopmaz bağlarla bağlı olan şey işçiler arasındaki ajitasyondur, doğal olarak Rusya’nın bugünkü politik koşullarında ve işçi kitlelerinin bugünkü gelişme düzeylerinde ajitasyon öne çıkmaktadır. İşçiler arasındaki ajitasyon Sosyal Demokratların işçi sınıfının mücadelesinin bütün kendiliğinden görünümüleri, işçiler

ve kapitalistler arasındaki çalışma günleri, ücretler, çalışma koşulları vs., vs. üzerine çıkan bütün çatışmalar içerisinde yer almak demektir. Bizim görevimiz faaliyetlerimizi işçi sınıfı yaşamının gündelik pratik sorunlarıyla bağdaştırmak, işçilerin bu sorunları anlamalarına yardımcı olmak, işçilerin dikkatlerini en önemli yolsuzluklar üzerine çekmek, onların işverenlere karşı taleplerini daha pratik olarak formüle etmelerine yardımcı olmak, işçiler arasında dayanışma bilincini, ortak çıkarların ve bütün Rus işçilerinin uluslararası proletarya ordusunun parçası olarak birleşmiş bir işçi sınıfının ortak davası bilincine sahip olmalarını geliştirmektir. İşçiler arasında inceleme grupları örgütlemek, bunlarla Sosyal Demokratların merkez grubu arasında düzenli ve gizli bağlantılar kurmak, işçi sınıfı edebiyatını yayınlamak ve dağıtmak, işçi sınıfı hareketinin bütün merkezlerinden haberleşme sağlamayı örgütlemek, ajitasyon broşürlerini ve bildirgeleri yayınlamak ve bunları dağıtmak ve tecrübeli ajitatörlerden bir kurul oluşturmak — İşte kaba hatlarıyla Rus Sosyal Demokratlarının sosyalist faaliyetinin görünüşleri bunlardır." (Rus Sosyal Demokratlarının Görevleri, Lenin)

Lenin'in anlattıkları oldukça açık. Ama Tasfiyeciler için aynı yazıdan bir iki bölüm daha aktaralım. Onlar gene görmeyeceklerdir ama yoldaşların birçoğu için gerekli.

"Bizim çalışmamız birincil olarak ve esas itibariyle fabrika ve kent işçilerine yöneliktir. Rus Sosyal Demokrasisi güçlerini dağıtmamalıdır; faaliyetlerini sosyal demokratik fikirleri kabule en hazır entelektüel ve politik bakımdan en gelişmiş, sayıları ve ülkenin geniş siyasal merkezlerinde yoğunlaşmış olmalarından dolayı en önemli durumda olan sanayi proletaryası üzerinde yoğunlaşmalıdır." (agy)

"Rus sosyal demokratları güçlerini zanaatkârlar ve kır emekçileri arasına göndermeyi uygun bulmamaktadırlar ama zerre kadar olsun onları görmemezlikten gelme niyetinde de değillerdir; onlar ileri işçileri aynı zamanda zanaatkarları ve kır emekçilerini etkileyen sorunlar üzerinde de aydınlatacaklardır, öyle ki bu işçiler proletaryanın daha geri katmanları ile temasa geldiklerinde onları sınıf mücadelesi, sosyalizm, genel olarak Rus demokrasisi ve özel olarak Rus proletaryasının siyasi görevlerinin fikirleriyle donatabilsinler. (agy)

Kendi yayın organlarımızdan sık sık böyle uzun alıntılar yapmak ve üstelik bunu kendi Hareketimiz içindeki insanlara karşı yapmak sıkıcı fakat ne yazık ki gerekli.

Lenin, Rus Sosyal demokratlarının Görevleri'nde bize açık ve net bir biçimde önümüzdeki tek faaliyet alanının proletaryanın safları olduğunu detaylı olarak, nedenleri ile birlikte anlatıyor. ('Tam metin için bak 31. sayı) ve aynı şeklide komünistlerin proletaryanın müttefiki olan sınıflara bakışını da aynı açıklıkla gösteriyor. Lenin'in yazdıklarını yoruma gerek yok. Sadece okumak, kavramak ve hayata geçirmek bizim önümüzdeki görev.

Burada Lenin'in "Rus Sosyal Demokratlarının Görevleri"ne eklenmesi gerekli tek şey; bu yazının 1897 'de RSDİP 'nin Birinci Kongresinden bir yıl önce yazılmış ve kongreden hemen sonra basılmış olması ve o dönemlerde Rus Sosyal Demokrasisinin proletarya hareketi içinde bizim Hareketimiz ile kıyaslandığında, hatırı sayılır bir güce sahip olmasıdır.

Sonuç olarak, bütün güçlerimizin proletaryaya sevk edilmesine "kaçınılmaz olarak Troçkizm'e varır" diyenler gerçekte Leninizm'in kaçınılmaz olarak Troçkizm'e vardığını iddia etmektedirler. Yazık.

Hulki. (DT). Nisan 1982

HULKİ YOLDAŞ'A İLİŞKİN POLİTBÜRO KARARLARI

- " a. GMK üyeliği saklı kalmak üzere Dışbüro görevinden alınıp korunmaya alınmasına,
 b. Dışbüro'da görevli diğer yoldaş tarafından sorunun soruşturulmasına ve GMK'ya rapor edilmesine,
 c. Dışbüro görevlerinin kalan yoldaş tarafından tam yetkiyle sürdürülmesine."
 (PB'nin 30-31 Ocak 1982 tarihli kararından)

HULKİ YOLDAŞ'A İLİŞKİN POLİTBÜRO RAPORLARI

" b. örgütümüzden daha önce kesin ihraç edilen 12 Eylül Hizibinin başı olduğu ve örgüt içinde kuraldışı ilişkiler sürdürdüğü yolunda kanıtlar bulunan Hulki hakkında soruşturma açılmasına, soruşturmayı yürütmek üzere Cafer Kamil'e görev verilmesine, ve soruşturma sonuna kadar Hulki'nin Dışbüro görevinden alınmasına, ve korunmada tutulmasına karar verilmiştir."

(Politbüro'nun Dışbüro'ya 18 Temmuz 1982 tarihli mektubundan.)
 "Hulki hakkında Cafer Kamil'in raporu yetersizdir. Hulki'nin yazısı (Politbüro tarafından 'soruşturma' nedeniyle yazıldığı sanılan 'Yoldaşlara Açık Mektup' başlıklı yazı kastedilmektedir.) beklenecek.Dışbüro üyeliği askıda kalmaya devam edecek."

(Mayıs 1982'de karar altına alınıp, 18 Temmuz 1982 de Politbüro tarafından Dışbüro'ya iletilen Rapor'dan.)

Hulki Yoldaş'ın yazdığı Açık Mektup'un Politbüro'ya ulaşması üzerine:

- a. Hulki'nin örgütten kesin ihracına,
 - b. Bu karar için örgütün onayının istenmesine, karar verilmiştir."
- (Politbüro'nun GMK' ya verdiği Rapor'dan.)

"Hulki'nin yazısı Haziran'da elimize geçti ve kesin ihraç ettik. Bunu 15 Haziran 1982'de Cafer Kamil'e bildirdik." (18 Temmuz tarihli Rapor'dan.)

HULKİ YOLDAŞ'A İLİŞKİN POLİTBÜRO KARARLARI

- " a. GMK üyeliği saklı kalmak üzere Dışbüro görevinden alınıp korunmaya alınmasına,
b. Dışbüro'da görevli diğer yoldaş tarafından sorunun soruşturulmasına ve GMK'ya rapor edilmesine,

HULKİ YOLDAŞ'A İLİŞKİN POLİTBÜRO KARARLARI

"GMK üyeliği saklı kalmak üzere Dışbüro görevinden alınıp korunmaya alınmasına,

Dışbüro'da görevli diğer yoldaş {C.Kamil} tarafından sorunun soruşturulmasına ve GMK'ya rapor edilmesine,

Dışbüro görevlerinin kalan yoldaş {C.Kamil} tarafından tam yetkiyle sürdürülmesine."

(Politbüro'nun 30-31 Ocak, 1982 tarihli kararından.)

"a. Soruşturmanın tamamlanabilmesi için Hülki'nin soruşturma nedeniyle yazdığı yazı elimize geçtikten ve değerlendirildikten sonra bir karara varılmasına,

b. Bu nedenle Dışbüro üyesi diğer yoldaşın Hülki'nin Dışbüro görevine ilişkin önerisinin daha sonra değerlendirilmesine"

(23 - 25 Nisan, 1982 tarihli Politbüro kararlarından.)

(Kurtuluş Sosyalist Dergi. Sayı 21. Şubat 1978.)

PROLETARYA PARTİSİNİN ÇALIŞMA TARZI

Proletarya partisinin çalışma tarzı şüphesiz onun örgütlenme ilkelelerine ve yapısına bağlıdır. Leninist partiyi diğer bütün küçük burjuva sosyalist partilerinden ayıran önemli kıstaslardan biri de, onun örgütlenme ilkeleri ve örgütlenme ilkelerinden doğan çalışma tarzıdır.

Elbette ki proletarya partileri için tek bir örgüt yapısı yoktur. Her ülkenin proletaryasının örgütlenmesi birbirlerinden farklılıklar gösterecektir. Ve her ülkede, ortaya çıkan yeni şartlar

parti örgütlenmesinin yapısında yeni durumlar ortaya çıkaracaktır. Kısacası proletaryanın örgütlenmesinin mutlak doğru bir tek yapısı yoktur. Ancak bütün proletarya partileri için geçerli olan Marksist-Leninist örgütlenme ilkeleri vardır ki, bunlar değişik ülkelerdeki proletarya partilerinin ve bir ülkedeki proletarya partisinin değişik dönemlerdeki örgütsel yapısının temellerini oluştururlar. Bu açıdan bütün proletarya partilerinin bir yeknesaklığı vardır. Birbirlerinden farklılıkları Marksist-Leninist parti ilkelerinin dışında olamaz.

Proletarya partisinin şüphesiz en temel ilkesi onun çağımızın tek devrimci sınıfı, proletaryanın partisi olmasıdır. Bu özellik, onu bütün diğer partilerden ayıran en önemli olgudur. Proletarya partisinin, proletaryanın örgütü olması olgusu sık sık çarpıtılan bir konudur. Özellikle de proletarya partisinin bir öncü örgütü ve bir profesyonel devrimciler örgütü olması onun sınıfsal içeriği konusundaki çarpıtmaların çıkış kaynağı yapılır. Bu iki temelden kalkılarak proletaryanın örgütlenmesinin, proletaryanın dışındaki unsurlarla

da gerçekleşebileceği kanısı yaygındır. Genellikle bu hata çoklarını proleter örgütlenmesini öğrencilerin, aydınların cılız omuzlarına yüklemeyi getirir. Bir başka kesim ise proletarya örgütlenmesinin proletaryanın örgütü olarak değil, ülkedeki bütün emekçi sınıfların temsilcisi olarak görür ki temelinden sakattır, yanlıştır.

Proletarya partisinin, yani sosyal devrimi gerçekleştirecek, kapitalist düzeni yıkıp sosyalizmi inşa edecek olan örgütün, proletaryanın sınıfsal örgütü olması bizlerin iradesine bağlı bir olgu değildir. Günümüzde tek devrimci sınıfın proletarya olması, sosyalizmin kurulması ve komünist topluma geçişte sonuna kadar kararlı tek sınıfın proletarya olması, onun örgütlenmesinin, tek devrimci parti olmasının nedenidir.

Burada karşımıza iki soru çıkmaktadır. Birincisi; proletarya partisi içinde proletarya dışında başka sınıflardan unsurlar olabilir mi? İkincisi ise; proletarya arasında var olan, safları proletarya ile dolu olan her siyasi örgütlenme komünist örgütlenme midir? Bu iki sorunun cevapları birbirinin zıddıdır. Birincisinin cevabı evet'tir. İkincisinin ki ise, hayır'dır.

Komünist örgütlenme içinde elbetteki proletaryanın dışındaki unsurlar da yer alabilir. Proletaryanın örgütlenmesinin profesyonel devrimcilere dayanması proleterleşmiş başka unsurların da proletaryanın devrimci siyasi örgütünde yer almalarını sağlar. Ancak bunların proleterleşmiş olmaları en önemli kuraldır. Yoksa, parti kısa zamanda proletaryanın siyasi örgütü olmaktan çıkıp hızla bir küçük-burjuva örgütüne dönüşür.

Bir proletarya partisinin kuruluş ve ilk gelişme aşamasında, devrim dalgasının kabarmadığı dönemlerde; parti içinde sınıfsal kökeni itibarıyla proleter olmayan unsurlar göreceli olarak daha fazla olabilir. Ama özellikle partinin güçlendiği ve devrimci dalganın yükseldiği dönemlerde proletarya partisinin safları öncü proleter unsurlarla dolacaktır. Ters bir durum, partinin sağlıksızlığının, sosyal devrimi yapamayacağının, en azından da onu koruyamayacağının göstergesidir.

Proletaryanın öncü örgütlenmesinin temel hedefi şüphesiz tek başına sosyal devrimin gerçekleşmesi değildir. Onun korunması, geliştirilmesi ve en ileri olarak komünist topluma geçiş proletaryanın dev-

rimci siyasi örgütünün temel hedefidir. Bu noktadan soruna bakıldığında karşımıza proletaryanın siyasi örgütlenmesinin ikili karakteri çıkar. Ve yukarıda sorduğumuz ikinci sorunun cevabı önem kazanır.

Proletarya arasında var olan, veya geniş proleter yığınları örgütlemiş olan her siyasi parti, proletaryanın partisi midir? Cevabı vermiştik: hayır. Eğer öyle olsaydı, geniş proleter yığınlarını örgütlemiş, hiç değilse peşine takmış her siyasi parti proletaryanın bağımsız siyasi partisi olsaydı, oligarşinin ülkemizdeki çeşitli partileri dahi proletarya partileri olabilirdi. Bunun dışında çeşitli oportünist-revizyonist örgütlenmeler zaman zaman ya da uzun dönemler boyunca proletarya arasında çeşitli nedenlerle etkin olabilirler. Ancak bu da onların proletaryanın öncü örgütleri olduklarının göstergesi değildir. Nedir öyleyse bir partinin proletarya partisi olmasını sağlayan gösterge? Şüphesiz partinin ideolojisi en temel göstergedir. Marksizm-Leninizmi eylem kılavuzu olarak kabul etmek ve pratiğe uygulayabilmek gerekir.

Proletarya partisinin önündeki ikili durum: onun hem bir öncü örgütü olması, hem de geniş bir kitle örgütü olmasıdır. Hem sınıfın öncülerinin savaş örgütü olmalıdır, öncü proleterleri sınıflar savaşı için sımsıkı örgütlemiş olmalıdır, hem de en geniş yığınları çekip, çevirebilmelidir, yönetebilmelidir. Yani, sınıf içinde en etkin durumda olmalıdır. Kuruluşunda ve ilk gelişme döneminde proletarya partisinden sınıf içinde böylesi bir etkinlik beklenemez. Ama varması gereken konum budur.

Hem dar, sımsıkı örgütlenmiş, öncülerin savaş birliği olmak, hem de geniş yığınları etkilemek, yönlendirmek ve alabildiğince geniş bir yığın örgütü olmak. Proletarya partisinin bu birbiriyle çelişik gibi görünen ikili yapısının çözümü onun örgütsel yapısında ve çalışma tarzındadır. Proletarya partisinin bu ikili yapısı içinde ağır basan yan, onun öncüler örgütü olmasıdır. Belirleyici yan budur.

Açıktır ki, her yığinsal eylem için, öncülük en kesin, en temel şarttır. Önderlikten mahrum bir yığinsal eylemin başarısı mümkün değildir. Sosyal devrimler için de aynı şey söz konusudur. Çağı-

mızda sosyal devrimlerde proletaryanın sınıfsal önderliği olmadıkça ve proletaryanın kendi öncü siyasi örgütü, proletarya partisi olmadıkça sosyal devrimin zaferi gerçekleşemez.

Proletarya partisinin öncülüğünün şartları ise onun Marksist-Leninst ideolojisi, devrimci programı ve kendi önderliğidir. Proletarya partisi eğer Marksizm-Leninizmi canlı bir şekilde savunmuyorsa, onu ülkesinin şartlarına doğru bir şekilde uygulayıp devrimci bir programa sahip olamamışsa ve en yetkili, etkili ve deneylerden geçmiş bir merkezi önderliğe sahip değilse geniş yığınları başarıyla yönetmesi ve sosyal devrimi gerçekleştirmesi beklenemez.

Proletarya partisinin önderliği, partinin en geniş organik birleşimini temsil edebilmeli ve yığınlarla en sağlam ilişkilere sahip olabilmelidir. Merkezi önderlik ile partinin bütünü arasındaki sağlıklı işleyiş ise ancak demokratik-merkeziyetçilik ile sağlanabilir.

Demokratik-merkeziyetçilik partinin işlerliğini sağlamada sihirli bir değnek değildir. Ancak doğru bir biçimde ele alınıp, doğru bir biçimde parti hayatına uygulandığı takdirde parti işlerliğini sağlayacak olan bir yöntemdir. Dünya komünist hareketinin geçmişinde olduğu gibi, günümüzde de ve ülkemizde de demokratik-merkeziyetçi yöntemin iki yanından birinin abartılması bu yöntemi işlemez hale sokar.

En kısaca, merkeziyetçilikten anlaşılan, bütün yetkinin bir birimde daha da kötüsü bir tek kişide toplanması değildir. Bu bürokratik bir yapıdır. Örgütün işlerliğini bozup, onu kısır bir döngüye sokacak olan bir tutumdur. Demokrasiden anlaşılan ise sınırsız tartışma özgürlüğü değildir. Böyle bir ortam örgütün laçkalığını, işlemeziğini getirir. Demokrasi adına her kararın alınmasının sınırsız tartışılması ne kadar yanlışsa, örgütü ne kadar işlemez yaparsa, tersine, yani merkeziyetçilik adına kararların bir birim ya da kişi tarafından hiç tartışmasız alınması ve uygulatılması da o kadar yanlıştır.

Birinci durumda, demokrasinin yanlış uygulanması halinde, partinin karar alması mümkün değildir. Bu, örgütün iş yapamaması demektir. İkinci durumda ise, merkezi yanın tek başına işlemesi durumunda ise merkezi organlar kararlarını alırlar fakat uygulatamazlar. Olsa olsa kararı alan ve kararı uygulayan aynı birim, aynı organ veya aynı kişi olur. Böyle bir örgüt ise kısa zamanda çökmeye mahkûmdur.

Partinin oluşması dönemlerinde demokratik-merkeziyetçi işleyişin merkeziyetçi yanı daha ağır basar. Bu, henüz yeterince örgütlenmemiş, burjuvaziye karşı yeterince güçlü önlemler alamamış ve yeni örgütlenmekte olduğu için demokratik yanını yeterince işletme olanaklarından yoksun olan bir hareket için mümkündür. Ama bu durumda dahi, kendisini yetkili kılan her organ en kısa zamanda, olanakları azami ölçüde zorlayarak hareketin demokratik-merkeziyetçi işleyişini gerçekleştirmek zorundadır. Yoksa çarpık yapı partinin örgütlenmesine daha en baştan sızacak ve kalıcı bir biçimde yerleşecektir. Partinin oluşma dönemlerinde komünistlerin karşısına aşırı demokrasi eğilimleri de sık sık çıkar. Komünist disipline, komünist eyleme uyamayan unsurlar daima aşırı demokrasi talebini ileri sürerler. Önderliğe güvensizliği yayarlar, yaymaya çalışırlar. Böyleleri sanırlar ki önderliği oluşturan kişilerin değişmesi ile ya da sadece yaygın tartışma ortamı ile hareket içindeki, parti içindeki bütün yanlışlar, aksaklıklar düzelecektir. Elbetteki bazı hallerde önderliğin değişmesi, yaygın tartışma, hataların, aksaklıkların değişmesini, giderilmesini sağlar. Ama esas olan, harekete, partiye demokratik-merkeziyetçiliğin yerleşmesi, yani bütün hareketin, partinin sürekli ortak eylemidir. Hareketin sağlıklılığının, devamlılığının başka bir şartı yoktur.

Demokratik-merkeziyetçilik yönteminin proletarya partisinin kuruluşundan önce harekete yerleşmesi özellikle önemlidir. Bu nedenle ülkemizde, devrimci pratiğimizde bu, önemle üzerinde durmamız gereken bir noktadır. Bugünden kadrolar arasında demokratik-merkeziyetçilik anlayışının doğru bir biçimde yerleşmesi yarın proletaryanın devrimci partisinin doğru bir işlerliğe sahip olmasını sağlayacaktır.

Yukarıda bahsettiğimiz birbiriyle çelişik iki eğilim de bugün kadrolar arasında gözlenebilir. Bir tarafta sorumlulukları kişilere indirecek kadar merkezi işlerlikler, öte yanda ise en geniş (bir başka deyişle en geveze) demokratik işlerlik atbaşı yan yana gidiyor. Bu her iki yanlış eğilim de proletaryanın devrimci siyasi partisinin oluşmasını geciktiriyor ya da sağlıksız bir hale sokuyor. Sonuç olarak her ikisi de devrime zarar veriyor.

Demokratik-merkeziyetçi işleyiş sadece proletarya partisinde değil, onun yan örgütlerinde de, diğer sınıfsal örgütlerde de uygulanması gereken bir yöntemdir. Proletaryanın devrimci partisinin olmadığı ülkemizde proletarya sosyalistleri yönetiminde bulundukları ya da içinde çalıştıkları bütün yığın örgütlerinde veya oluşturacakları yığınsal örgütlerde daima demokratik-merkeziyetçi yöntemi egemen kılmaya çalışmalıdır. Ne liberalizm ne de hotzotçu merkeziyetçilik. Proletarya demokrasisi ile merkeziyetçiliğin en uyumlu birleşimi. İşte bizim örgütlenmelerimizin işlerliğinin yöntemi bu olmalıdır.

Demokratik-merkeziyetçiliğin tek başına, bir yöntem olarak, kabul edilmesi yeterli değildir. Kişiler ve hareket ne kadar samimi (!) bir biçimde bu yöntemi kabul ederse etsinler, eğer hareket organlara dayalı bir çalışma tarzı içinde değilse demokratik-merkeziyetçiliğin işlemesi mümkün değildir. Organların olmaması demokratik-merkeziyetçilik yönteminin hayata geçebileceği bir alanın olmaması demektir. Öyleyse samimi olarak demokratik-merkeziyetçilik yönteminin kabul edilmesi hareketin, partinin bütün çalışmalarının organları üzerinde inşa edilmesini gerektirir. Ters, yöntemin sadece lafta kabulü demektir, samimiyetsizliktir.

Bolşevik örgütlenmesi RSDİP'nin II. Kongresi'nde Parti Tüzüğü'nün birinci maddesindeki tartışmadan doğdu. Birinci madde için Lenin'in önerisi, Marksist-Leninist parti anlayışının ve çalışma tarzının bir maddelik en iyi özetidir diyebiliriz. Lenin'in önerisindeki birinci madde parti çalışmasının organlara dayalı olmasının gerekliliğini en iyi bir biçimde vurgulamaktadır.

RSDİP'nin II. Kongresi'nde oportünizmin önerdiği ve kongrenin kabul ettiği madde şöyle: "RSDİP'nin üyesi, onun programını kabul eden, partiyi mali yönden destekleyen ve partinin örgütlerinden birinin gösterdiği yönde partiye kişisel yardımını düzenli olarak veren kişidir." Lenin'in önerisi ise şöyle idi: "Parti üyesi, onun programını kabul eden ve partiyi hem mali yönden, hem de parti örgütlerinden birine kişisel katılmasıyla destekleyen kişidir."

Bazıları için bu iki öneri arasındaki fark son derece az görünebilir. Hatta anlamsız görünebilir. Oysa durum böyle midir? Hayır. İki madde arasındaki o çok küçük, detay fark Leninist örgütlenme ile oportünist örgütlenme arasındaki farktır. Nedir bu fark? Parti örgütlenmesinde

yer alan her unsurun bir parti örgütünde, parti organında görev alması, bir parti organında yer almayan üyelerin (!) partide yerlerinin olmadığı Lenin'in tezidir, partinin bir sempatizanlar topluluğu olması ise oportünistlerin tezidir. Lenin'in anlatışıyla her sempatizan profesör, öğrenci ya da grevci işçi, partiye aidat verdiği için, canı çektiği zaman parti için çalıştığı için parti üyesi olabilir mi, olamaz mı?

Lenin kendi cevabını veriyor: Olamaz.

Bir devrimcinin proletarya partisi üyesi olabilmesi için ilk şart partinin programını benimsemesidir. Ancak, bu, parti üyeliği için yeterli değildir. Programın kabulü Marksizm-Leninizm'in kabul edilmesidir, Komünist olma arzusudur. Ama parti sadece Marksist-Leninistlerin, komünistlerin birliği değildir. Bundan daha ötede bir yapıdır. Komünistlerin eylem birliğidir. Eğer program düzenli bir biçimde her günkü çalışmalarla hayata geçirilmiyorsa, bu yönde bir çalışma yoksa, bu takdirde partinin hayatıyeti son bulur. Ve, eğer üye partinin her günkü çalışmalarına düzenli olarak katılmıyorsa bu takdirde böyle bir üyenin yaptığı sadece Marksizm-Leninizm'i kabul etmek ama onu hayata geçirmemektir.

Bir organda yer almak, onun her günkü çalışmalarına katılmak ya da canı istedikçe parti çalışmalarına "özgürce" katılmak, işte Leninist parti ve çalışma tarzı anlayışı ile oportünist anlayış arasındaki fark budur.

Leninist parti anlayışına göre, her üye bir parti organında yer almalıdır. Proletarya partisinin üyesinin görevi bağlı olduğu parti organı aracılığı ile partinin düzenli çalışmalarına katılmaktır. Parti bütün üyelerini bir organ içinde görevlendirerek düzenli çalışmaya sokabildiği takdirde Leninist parti anlayışına ulaşabilir. Böylelikle parti ile üye arasındaki, parti çalışması ile üyenin çalışması arasındaki en sağlam ilişki kurulmuş olur.

Bu tür parti örgütlenmesinin üye sayısının, hiç değilse başlangıçta, kabarık olmayacağı açıktır. Ancak bu tür bir örgütlenmenin sağlamlığı da açıktır. Bütün üyelerinin aktif olarak bütün vakitleri ile ve bütün güçleri ile parti çalışmasına katıldıkları bir parti, üye sayısı az dahi olsa kendisinden çok daha fazla üyeye sahip ama üyeleri

canları istedikçe parti çalışmasına katılan bir partiden daha güçlüdür. Buradaki sorun nicelik değil niteliktir. Parti organlarının en önemlisi şüphesiz Parti Merkez Komitesidir. Bütün partinin en yüksek otoritesi olan bu organ, oluşma aşaması dışında mutlaka partinin ortak iradesi ile seçilmelidir. Yani kongre ile.

Merkez Komitesi, partinin ve dolayısıyla sınıfın öncüsüdür. Partinin genel hattını, pratik mücadeledeki taktiklerini, Genel Kongre'de saptanan genel ilkeler ışığında saptar, sürdürür. Merkez Komitesinin, partinin en ileri unsurlarından oluşmasının gereği şüphesizdir.

Merkez Komitesi, bütün ülke çapında partiyi ve sınıfsal hareketi yönlendirebilmek için alt organlara sahiptir. (İl veya bölge komiteleri) Bu alt organlar Merkez Komitesinin çalışmalarını kendi bölgeleri içinde yürütürler. Bir bölge komitesinin çalışma alanı bir merkezi şehir (politik, ekonomik ya da ulaşım merkezi olması nedeniyle) ve çevresidir. Bu bölge içindeki partinin başıdır. Merkez Komitesi gibi, bölge komitesi de kendi altında başka alt komiteler, organlar oluşturmaktadır. Böylelikle komite çalışmalarını ve sorumluluğunu daha yaygınlaştırmış olacaktır. Örneğin bölge içindeki her şehir için, kırsal alanlar için ve büyük şehirlerin çeşitli bölgeleri için birer alt komite oluşturulabilir. Daha aşağıya doğru aynı örgütlenme mantığı devam ettirilebilir.

Ancak Leninist örgütlenme sadece bu salkım-saçak örgütlenmenin yaratılması değildir. Esas olan bu örgütlenmenin fonksiyonel olması ve ihtisaslaşmış profesyonel bir örgüt olmasıdır.

Komite (ister bir bölge komitesi isterse bir alt ya da daha alt bir komite olsun) kendi çalışmasını alt organlar kurarak yayarken, kendi altında ikinci bir tür organlar dizisi daha yaratmak zorundadır. İşte bu yapı Leninist partiyi diğer partilerden esasta ayırır.

Her komite günlük işlerin yürütülmesinde profesyonellerden oluşan propaganda, ajitasyon, örgütlenme, dağıtım, yayın, sendika vs. gibi komitelere, organlara sahip olmalıdır. Bu organlarda yer alanlar bütün vakitleri ile parti çalışmasına katılan, bir özel alanda ihtisaslaşmış ve o alanda çalışan üyelerdir. Partinin bel kemiği işte bu organlardır.

Bunun dışında komiteler üyelerinin yaşama alanlarını ve diğer nedenleri göz önüne alarak bütün üyelerini çeşitli alt komitelerde görev-

lendirmelidir. Aynı işyerinde çalışmak, aynı şehir, semt, mahalle, sokakta oturmak, aynı okulda, sınıfta oturmak vb. gibi ortak yanları olan üyeler bir organ etrafında toplanmalıdırlar. Komitenin görevi en kısa zamanda bu organların yapısını ve işlerliğini de kendi yapısına yükseltmektir. Yani bunları da profesyoneller örgütü haline sokmaktır.

Bu durumda Merkez Komitesinden başlayarak partinin bütün örgütlerinin görevi, parti çalışmasının düzenliliğini sağlayabilmek için örgütü profesyonelleştirmek ve yeni alt organlar yaratmaktır.

Bu yapıdaki bir partinin en temel örgütü fabrikalardaki komiteledir. Fabrika komiteleri şüphesiz proletarya partisinin en önemli temel taşıdır.

Bütün alt ve üst komiteler arasındaki düzenli işlerlik rapor alış-verişi ile sağlanır. Alt komiteler üst komitelere düzenli rapor vermekle yükümlüdür. Açıktır ki bu rapor alışverişinin olabilmesi için komitelerin düzenli çalışan, düzenli toplanan örgütler olmaları gerekmektedir. Genellikle, yanlış anlaşılan, ya da daha doğrusu eksik kavranan bir konu raporun sadece alt organ tarafından üst organa verilmesidir. Bu yetersizdir. Alt organlar kadar, üst organlar da alt organlara raporlar vermelidir. Bu raporlar hem o komitelerin çalışmalarını yansıtmalı hem de parti çalışmasının düzenliliğini sağlayacak güncel görevleri belirlemelidir.

Böylesi bir alış-veriş sağlanmadığı takdirde hem çalışmanın düzenliliği bozulacaktır, hem de demokratik-merkeziyetçilik işlemeyecektir. Parti ister legal, isterse illegal olsun, iki kongre arasında denetim böyle işleyecektir. Demokratik-merkeziyetçiliğin işlemesinin bir başka yanı ise bütün komitelerin iki üst komite ile doğrudan temaslarının sağlanabilmesidir. Ve fabrika komiteleri daima merkez komitesi ile doğrudan temas olanağına sahip olabilmelidir.

Proletarya partisi mevcut düzeni yıkmayı, mevcut devleti yıkmayı ve yeni bir düzeni, yeni türden bir devleti kurmayı amaçlayan bir sınıfın siyasi örgütüdür. Böyle bir amaca sahip olan bir partinin hangi “demokratik” ortam olursa olsun bütünüyle yasal (legal) olması mümkün değildir. Bu nedenle de proletarya partisinin sınırları daima legal (yasal) sınırların dışına taşar. Ancak proletarya partisi

ülkedeki bütün legal olanakları da kullanır. Proletarya partisinin yeteneği legal (yasal) illegal (yasa dışı) çalışmayı uyum içinde, bazen birine, bazen diğerine ağırlık -vererek yürütmesindedir.

Legal çalışmayı, yani yasaların tanıdığı sınırlar içindeki örgütlenmeleri kullanmayan, kullanamayan bir parti yeteneksiz, aciz bir örgüttür. Ya da tam bir “sol” sapma içindedir.

Açık bir gerçektir ki legal olanakların kullanılabilirdiği bir çalışma, partinin çalışma alanını genişletecektir. Bunun reddi, parti çalışmasının alanını daraltmaktan başka bir şey değildir.

Sendikalar, demekler, kooperatifler ve daha yüzlerce örgütlenme, ülkeden ülkeye değişmekle beraber yasalıdır. Yani egemen sınıfların çizdiği sınırlar içindeki bu örgütleri kurmak, kurulu olanlar içinde çalışmak ve etkin hale gelerek kontrol etmek, işte bu yasal çalışmadır. İlegal çalışma ise ülkeden ülkeye değişen koşullar içinde, egemen sınıfın izin vermediği örgütlenmelerin yasa dışı olarak kurulmasıdır. Bir ülkede sendikalar yasa dışı olabilir, bir başkasında ise sınıf esasına dayalı örgütlenme yani sadece sendikalar değil siyasi örgütlenme de bütünüyle yasadışı olabilir. Bir başkasında ise bütün bunlar yasal olabilir. Ancak daima, proletarya partisi bir bütün olarak yasa dışıdır.

Proletaryanın devrimci partisinin legal çalışmasının yaygınlığı, ülkedeki demokratik hakların sınırı ile paraleldir. Buradan çıkacak sonuç ise daha yaygın kitle çalışması için, veya bir başka deyişle, kitlelerle daha yaygın bir ilişkiler ağı için parti legal çalışma olanaklarını zorlamalıdır, yani, demokratik haklar için mücadele etmelidir.

Partinin her bir organı, komitesi, kendi çalışma alanı içindeki legal kitle örgütlerinde etkin olabilmek için çalışmalıdır. Bunun için özel bir çekirdek oluşturulmalı ve diğer olanaklarla desteklenen bu çekirdeğin legal kitle örgütünde etkin olabilmesi sağlanmaya çalışılmalıdır. Legalite ve illegalite konusunda özellikle revizyonizmin anlayışı en çok dikkat edilmesi gereken sapmalardan biridir. Revizyonizm iki farklı parti önerir. Legal parti ve illegal parti. Bu, temelden sakat olan bir anlayıştır. Proletarya partisinin iki farklı biçimi yoktur. Bir tek biçimi vardır ve o iki farklı çalışmayı, legal ve illegal bir arada yürütür. Ve parti çalışmasının esası, “en özgür” ülkelerde dahi daima legal ve illegal, başka bir deyişle; gizli ve açık çalışmanın, birlikte yürümesidir.

Yukarıdan beri demokratik-merkeziyetçiliğin ilkelerini ve organlara, komitelere dayalı çalışmanın temel ilkelerini anlatmaya çalıştık. Bu ikisinin birleşimi ve bu ikisinin legalite ve illegalite şartlarına uyumunun sağlanması proletarya partisinin çalışma tarzının bel kemiğidir. Ancak bu uyum sağlanabildiği takdirde demokratik-merkeziyetçi işleyiş parti içinde devamlı ve kalıcı olacaktır.

Bazıları demokratik-merkeziyetçiliğin legalite ve illegalite şartlarında birbirinden farklı olacağını söylerler. Gerçekte ise bu liberal ya da despotik eğilimin kılıflanmış ifadesinden başka bir şey değildir. Hemen kabul etmek gerekir ki, açık çalışmanın şartlarının son derece zor olduğu ağır baskı dönemlerinde demokratik yan kısmi olarak zayıflayabilir. Ancak bu, dönemin şartlarının, yani gizlilik şartlarının, merkeziyetçiliği özel olarak gerektirmesinden dolayı değil, organlar arası alışverişin, geniş toplantıların düzenlenmesinin şartlarının olmamasından veya daha zor olmasındandır.

Ancak organlara dayalı çalışma, komiteler arası ilişki sağlam esaslar üzerinde oturduğu takdirde bu türden aksaklıklar da büyük ölçüde ortadan kalkacaktır. Her üyesi bir parti biriminde, komitesinde görevli olan, bu komiteler, arasında düzenli ve karşılıklı rapor alış-verişi olan bir partide, dönemin şartları ne olursa olsun demokratik-merkeziyetçilik sağlıklı bir biçimde işleyecektir. Böylesi bir çalışma içinde Merkez Komitesinden bir işyeri veya semt komitesine kadar bütün organlar, her önemli tartışmada, alt birimlerini tartışmaya ortak etmelidir.

Merkez Komitesi partinin hayatyeti ile ilgili bir karar alırken, ya da, Komite içinde önemli ve eşit oya (yaklaşık) sahip bir ayrılık varsa, Bölge komitelerinin de bu tartışmalarda temsil edilmesini, görüşlerini bildirmesini ve kararın oluşmasında katkıda bulunmasını sağlamalıdır. Aynı işlerlik bütün komitelerin çalışmalarında geçerlidir.

Dikkat edilmesi gereken bir başka nokta ise, Parti tahripçiliğine varmadıkça, ayrılıkların bastırılmamasıdır. Bir komitede, en önemli olarak da parti Merkez Komitesinde var olan bir farklı görüş şu ya da bu biçimde bastırılmamalıdır. Farklılığı savunanlar görüşlerini savunabilmeli, kabul ettirebilmek için olanaklara sahip olmalıdırlar.

Ancak bu ilke liberalizmin kabulü değildir. Aynı anda komite, çalışmalarını düzenli olarak sürdürebilmelidir. Yani karar mekanizması çalışabilmelidir. Bu nedenle Merkez Komitesi, bölge komiteleri gibi organların iç uyumu sağlanmış birer “dar komiteye” (yürütme organına) sahip olmalıdır.

Parti çalışmasının düzenliliğinin sırrı her şeyden önce organlara dayalı ve bir profesyoneller örgütü olmasındadır. Kaydını yaptırmış, aday üyelik dönemini tamamlamış, parti programını kabul eden, partiye düzenli aidat veren, parti yayınlarına abone olan bütün üyelerin bir organ, komite içinde yer almasının anlamı nedir?

Her şeyden önce böyle bir yapı içinde olan bir üye günlük hayatının düzenli bir parçası olarak parti çalışmasına katılır. Görevi, eğer bir profesyonel devrimci ise, parti çalışmalarından birini yürütmektir. Bütün vaktini, bilgisini ve gücünü çalışmasına verir. Ajitasyon, propaganda, eğitim, yayın dağıtımı vb. gibi alanlardan birinde çalışmalıdır. Eğer üye sadece bir komitenin üyesi ise, bir profesyonel değilse, bu takdirde de kendi birimi içinde partinin günlük işlerini yürütür. Parti propaganda ve ajitasyonuna katılır, parti kampanyalarında yer alır, parti yayınlarını dağıtır, parti gösterilerinin örgütlenmesine katılır, vb. Esas olan, parti üyesinin düzenli ve günlük hayatın bir parçası, önemli bir parçası olarak parti çalışmalarına katılmasıdır.

Her gün önünde parti çalışmaları ile ilgili görevlerinin olması gerekir.

Bu noktada önümüze üyelerine günlük görevleri sergileyebilen, onlara yol gösterebilen bir partinin gerekliliği çıkar.

Siyasi mücadelenin biçimleri ve alanı sınırsız bir yaygınlığa sahiptir. Parti örgütünün siyasi çalışmasının olmadığı, olamadığı bir dönemin varlığı mümkün değildir. Parti her dönemde her şart altında günün özgün sorunlarından kalkarak kısmi veya genel kampanyaları, örgütlemek ve bütün teşkilatını bu kampanyalar çevresinde harekete geçirmek durumundadır.

Partinin bütün örgütleri, bütün o karmaşık örgüt ağı, yığınların günlük mücadelelerinin içinde olmalı, onlara mücadelelerinde yol gösterici olmalıdır. Günlük hayatın mücadelelerinin her biri genel siyasi mücadelenin bir parçası haline getirilmelidir. Ekonomik, demokratik bir

talep geliştirilmeli, siyasi mücadeleye bağımlı kılınmalı ve onun bir parçası haline sokulmalıdır. İşte bu mücadele tarzı, parti örgütlerinin bütününe ve bütün üyelerin günlük görevlerini oluşturur. Programın ve Merkez Komitesinin genel strateji ve taktiklerinin ışığında günlük mücadelelerin içinde yer alınmalıdır.

Fakat partinin asıl görevi bu dağınık, kısmi günlük mücadeleleri birleştirmek ve güçlü siyasi kampanyalara çevirmektir. Ancak bunun sağlanabilmesi halinde kısmi mücadelelerin kalıcı başarısı sağlanabilir ve aynı zamanda parti örgütü düzgün işleyen, koordine çalışan ve bütün gücünü bir noktaya toplayabilen bir örgüt olacaktır. Gündelik kısmi mücadelelerin genel örgütlü bir mücadeleye dönüşebilmesi siyasi kampanyalarla mümkündür. Siyasi kampanyaların açılabilmesi ve bütün parti örgütlerinin bu siyasi kampanyalarda seferber edilebilmesi için her şeyden önce duyarlı bir merkezi örgüt gerekir. Yığınlar içinde erimiş, yığınların nabzını elinde tutan bir merkez, ancak böyle bir merkez, yığınları harekete geçirebilecek olan siyasi kampanyaları düzenleyebilir.

Siyasi kampanya, kısmi mücadelelerin birleştirilmesi ve genel siyasi mücadeleye bağlanması, onun hız ve güç kazanması açısından önemlidir. Ama önemi bununla sınırlı değildir. Genel siyasi kampanyaların bir başka önemi de parti örgütlerini, en küçük biriminden Merkez Komitesine kadar yığınlarla olan bağlarının güçlenmesi, mücadele içinde kazandığı deneylerin zenginleşmesidir. Siyasi kampanyaların bu niteliği de son derece önemlidir.

Siyasi bir kampanyanın yığınlar arasında tutunabilmesinin, yığınları şu veya bu ölçüde harekete geçirebilmesinin temel şartı hayatın günlük pratiğinden doğmasıdır. Genel siyasi kampanyanın çevresinde yoğunlaştırılacağı talep, yığınların önünde duran, yığınların ulaşmaya çalıştığı ve yığınların uğrunda öne atılacağı canlı bir talep olmalıdır. Aksi takdirde genel siyasi bir kampanyanın başarısı mümkün değildir. Şüphesiz parti her zaman genel siyasi bir kampanyayı açıp sürdürebilecek güçte değildir. Hiç değilse bir-biri ardından siyasi kampanyalar yürütemeyebilir. Zayıftır. Ancak bu güçsüzlüğüne rağmen dahi proletarya partisi iyi örgütlenmiş bir propaganda ve ajitasyon ağına ne kadar dar olursa olsun sahipse,

kendisi dışında gelişen olaylardan yararlanabilir. Bu, onun yukardan beri anlatmağa çalıştığımız örgütlenme biçimine, çalışma tarzı anlayışına bağlıdır.

Parti örgütleri ve partinin bütünü gelişen siyasi olaylardan ya da önemli bir ekonomik olaydan anında yararlanmalı, ajitasyonunu ve propagandasını tek bir noktada yoğunlaştırmalı ve bütün örgütünü son neferine kadar ve bütün üyelerinin son enerjilerine kadar seferber etmelidir.

Partinin genel siyasi kampanyalarının bel kemiği ajitasyon ve propagandadır. Bütün parti örgütlerinin ajitatör ve propagandistleri var güçleriyle kampanyanın siyasi taleplerini öne sürerler. Parti küçük büyük var olabildiği bütün topluluklar içinde siyasi taleplerini yayar. Bütün parti örgütlenmesi sözlü ve yazılı olarak siyasi talepleri en geniş yığınlar iletmeye çalışırlar.

Partinin öne sürdüğü siyasi taleplerin en geniş yığınlar taşınmadaki en önemli araç parti yayınlarıdır. Bu açıdan, parti yayınları, parti örgütlerinin gerek günlük mücadeleleri için gerekse genel siyasi kampanyalar için son derece önemli silahlarıdır.

Gerek günlük mücadelelerin gerekse siyasi bir kampanyanın gözle görülebilir sonucu yığın hareketleridir. Parti bütün birimlerde yığınları harekete geçirmeye çalışmalıdır. Her türden direniş ve gösteri, yapılan çalışmanın ulaşabildiği boyutları gösterir.

Bir işyerindeki, fabrikadaki günlük bir talep için başlatılan mücadelenin sonundaki oturma grevi, yürüyüş vb. gibi gösteri-direniş, mücadelesinin vardığı en somut sonuçtur. Çeşitli toplantılar, gösteriler, kıscası bütün yığın hareketleri de genel siyasi kampanyanın sonuçlarıdır.

Mücadelenin bu aşaması, yani ajitasyon ve propagandayı izleyen yığın hareketi, parti için ajitatörlerin ve propagandistlerin yanı sıra bir başka çalışmayı yürütecek üyeleri, parti örgütlerine dayatır örgütleyiciler.

Parti, herhangi bir günlük mücadeleyi ya da siyasi kampanyayı başlatırken mutlaka onun eyleme döküleceği noktayı da en başından hesaplamak ve tedbirler almak zorundadır.

Parti gerek kendi düzenlediği, gerekse kendi dışında düzenlenen, ama içinde yer aldığı bütün toplantılarda öne sürdüğü taleplerin en geniş yığın tarafından benimsenmesini, hiç değilse en geniş azınlık tarafından benimsenmesini sağlamalıdır.

Uğrunda mücadeleye atılınan her durumda partinin görevi yığın hareketlerinin düzenlenmesinden sonra da devam eder. Hatta bir anlamda tam da bu noktada başlar. Parti bir yandan verdiği mücadeleden her anlamda en zengin deneyleri çıkarmalı, bütün parti organları geçirdikleri deneyleri derlemeli ve üst komiteye raporlar halinde vermelidir. Bu, görevlerden biridir. İkincisi ise geçirilen mücadele içinde öne çıkan, sivrilen bütün unsurlar parti içerisinde toparlanmalı, partiye kazanılmalıdır. Kısacası parti aday üyeleri, üyeleri haline getirilmelidir. Nispeten durgun olan bu dönemde parti örgütlenmesinin eğitim, vb. gibi organları daha aktif hale geleceklerdir. Ve parti komiteleri yeni kazanılan bu unsurları derhal örgütlemeli, partinin günlük düzenli mücadelesine katmalıdır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi esas olan, söz konusu genel bir kampanya ise parti merkezinin, günlük bir talep için ise bölgedeki birimin, yığının talebini doğru kavraması ve biçimlendirmesidir. Bu önderliğin gücü ve sağlamlığıdır ve ancak önderliğin gerçekten emekçi halk arasında erimiş olması ile en doğru biçimde gerçekleşebilir. Uğrunda mücadele edilecek taleplerin saptanmasını, taleplerin yığına iletilmesi izleyecektir. Parti merkezi, parti yayınları aracılığı ile kampanyanın genel hedeflerini ve taleplerini duyurur. Aynı anda da bütün parti örgütünü kampanyanın yürütülmesi için harekete geçirir. Böylece ajitasyon ve propaganda faaliyeti başlar.

Sözlü ajitasyon ve propagandanın yanı sıra kampanya boyunca yazılı ajitasyon ve propaganda da yürütülür. Çeşitli bildiriler ve afişler ve parti basını bunun araçlarıdır. Ve bütün bu yazılı propaganda ve ajitasyon malzemesinin en geniş emekçi yığınlarla ulaşabilmesi de gene sağlam örgütlenmiş, dinamik ve ihtisaslaşmış bir parti yapısını gerektirir. Afişlerin asılacağı bildirilerin dağıtılacağı bölgelerin seçiminden afişlerin-bildirilerin, gazetelerin önce parti örgütleri içinde, daha sonra da yığınlara dönük olarak dağıtılması, bütün bunların aksaksız, düzenli, süratli bir biçimde olması ancak iyi örgütlenmiş bir parti yapısıyla mümkündür.

Yayınlanan bir bildirinin, gazetelerin en kısa zamanda en geniş alana, en geniş yığınlara ulaştırılabilmesi bu çalışma için özel olarak örgütlenmiş birimlerin varlığı ile mümkündür. Aynı şekilde afişlerin dağıtılması ve asılması da özel bir örgütlenmeyi gerektirir.

Özellikle yeni bir partinin, yani proletarya arasında henüz kökleşmemiş bir partinin siyasi kampanyalarının esas olarak proletaryaya dönük olması kaçınılmazdır. Parti başlattığı ve sürdürdüğü kampanyaları esas olarak proletarya arasında yürütmelidir. Bu nedenle bildiri ve gazetelerin dağıtımında afişlemede dikkat edilmesi gereken nokta en geniş proleter yığınının en uygun biçimde hitap edebilmek olmasıdır.

Her türden yazılı propaganda malzemesinin fabrikaların içinde ve önünde proleterlerin toplu bulundukları bölgelerde, yerlerde dağıtılması gerekir. Proletarya arasında henüz güçlenememiş bir hareketin önemli görevidir bu. Öte yandan, kampanyanın somut sonucu olacak olan gösterilere en çok sayıdaki proleterin katılmasını da sağlamak gerekir. Esas olan ise fabrikaların, daha da önemli olarak büyük, etkin fabrikaların kampanyaya katılması sağlanmalıdır. Bu ise ancak fabrikaların örgütlenmesini, genel örgütlenmenin temeli olarak gören bir parti için mümkündür. O da Leninist proletarya partisidir.

Partinin bütün örgütlenmesinin temel taşları fabrikalar ve fabrikalardaki komiteler olmalıdır. Proletarya partisi sınıfın örgütlenmesini en sağlam ve en güçlü bir biçimde en kolay fabrika, işyeri esasına göre yapacaktır.

Fabrikalardaki örgütlenme tarzı, partinin genel örgütlenme tarzının bir devamıdır. Bir parti komitesinin en küçük ve aynı zamanda temel ögesidir. Başka bir deyişle fabrika komiteleri partinin çekirdek örgütlenmesidir. Yeni bir parti için bir anda bütün fabrikalarda ya da çok sayıda fabrikada örgütlenmek elbetteki mümkün değildir. Bu bir güç, beceri, deney ve örgütlü yapı sorunudur.

Ama parti gücü, deneyi ile örgüt yapısı ne kadar zayıf ve deneksiz olursa olsun fabrikalarda örgütlenmek için olanca gücü ile çalışmak zorundadır. İlk örgütlenmesi gereken fabrikalar şüphesiz büyük, etkin fabrikalardır. Zaten bu iki nitelik genellikle iç içedir. İstisnai durumlar dışında, büyük fabrikalar bütün çevrelerinde etkin olan fabrikalardır.

Böylesi fabrikaların giriştiği her eylem, yaptığı her iş çevresindeki küçük, orta fabrikaları da etkiler. Onları da peşinden sürükler. Gerçek dünya devrimci pratiği gerekse ülkemizdeki proletarya hareketi bu genel doğrunun sayısız örnekleri ile doludur.

Proletarya partisi üç ve daha çok üyeye sahip olduğu bütün fabrikalarda derhal komitesini kurmalı ve parti üyelerini derhal aktif mücadeleye sokmalıdır. Komite günlük yaşamın en önemli ve vazgeçilmez parçası olarak fabrika içinde parti çalışmasını yürütmeli, parti hayatının bütün gereksinimlerini karşılamalıdır.

Sistemli bir ajitasyon ve propaganda fabrika komitesinin ilk ele alacağı sorundur. Parti yayınının dağıtılması bu sorunun bir parçasıdır.

Komitenin etkinleşmesi, yeni üyeler kazanmasıyla birlikte ajitasyon ve propaganda için, yayın dağıtımı için yeni organlar oluşturulacaktır. Bunu eğitim, özel görevler vb. gibi, parti çalışmasının gerektirdiği çeşitli ihtisaslaşmış organlar giderek fabrikanın her bir birimi için yeni organlar izleyecektir.

Partinin her türden yayını bütün parti örgütlenmeleri için en önemli silahtır. İyi kullanılabildiği ölçüde bu silah partinin günlük ve genel mücadelesinin en temel ajitatörü, propagandisti ve örgütleyicisi olacaktır. Yani vazgeçilmez bir silah olacaktır.

Parti yayınlarının temel görevi parti haberleşmesini sağlamaktır. Çeşitli bölgelerin kısmi mücadelelerini birleştiren genel mücadele ilkelerini, taleplerini geniş yığınlara sistemli olarak ulaştıran araçlardır. Propaganda ve ajitasyonun yanı sıra kısmi mücadeleleri birleştirmesi, buralarda edinilen deneyleri de birleştirmesini ve genel sonuçlar çıkarmasını getirir ki bir anlamda önemli bir örgütleyicilik görevine sahiptir.

Parti örgütleri yayınların dağıtımları için özel bir örgütlenmeye sahip olmalıdır. En kısa zamanda ve en sistemli bir biçimde yayının parti içindeki ve parti dışı yığınlara ulaşması için özel bir dağıtım örgütü. Bu örgüt aynı zamanda gazetenin haber ağını da oluşturmaktadır. Esas olarak bütün parti, parti yayınları için birer muhabirdir de. Ama bu haberlerin gazete merkezine ulaşmasının aracı gazetenin dağıtım örgütüdür.

Proletarya partisinin basını, en kararlı bir biçimde proletaryanın çıkarlarını savunmak, kurtuluşun kendi ellerinde olduğunu anlatmakla yükümlüdür.

Yayının partiye dönük bu görevlerine karşı, partinin her bir organının ve bütün üyelerinin partiye dönük görevleri ise şunlardır:

Bir parti üyesi, parti yayını her an dikkatle izlemeli, onun genel propaganda ve ajitasyonunu yeni araçlarla bildiri, afiş veya sözlü olarak daha geniş yığınlar iletmelidir. Ayrıca parti yayınlarının daha geniş yığınlar iletilmesi de bütün partiye bağlı unsurların önde gelen görevidir.

Parti yayınları, çok zaman partinin önüne önemli maddi güçlükler çıkarır. Partinin bu güçlüğü yenmesinin tek yolu üyelerinin yapacağı katkılardır. Bütün parti örgütleri ve üyeleri canla başla ve en fedakârca parti basınına maddi olarak desteklemelidir.

Parti yayınlarının propagandası da parti örgütlerinin ve bütün üyelerinin günlük görevlerinden biridir. Her fırsatta parti yayınları tanıtılmalı, propagandası yapılmalıdır.

Mücadele içinde ve genel siyasi kampanyalar boyunca partinin en önemli silahlarından biri olan böylesi dönemlerde yığınlar daha geniş ulaşan parti yayınları, bu kampanyalar boyunca, kampanyaların hemen ardından yığınlar en geniş bir biçimde tanıtılmalıdır. Özel görevli organların yapacağı bu çalışma, her türlü direnişte ve kitle gösterisinde de sürdürülmelidir. Siyasi ilginin yükseldiği her olayda, grevde, direnişte, seçimlerde parti yayınlarının özel olarak tanıtılması geniş ilgi toplayacaktır, bu tanıtma çalışması ile birlikte bu çalışmayı yürütmekle görevli organlar yığınlar arasında parti yayınlarına bağlı, abone de toplamalıdır.

SONUÇ

Proletarya partisinin olmadığı ülkemizde, proletarya sosyalistlerinin görevi Leninist savaş örgütünü oluşturmaktır. Bu; uzun ve zorlu bir mücadeledir. Ama mutlak aşılması gereken bir yoldur bu.

Bugün proletarya sosyalistlerinin çalışma tarzları elbetteki bir parti gibi değildir. Olamaz da. Ama, burada da hedef, partiye giden yolda, Leninist çalışma tarzına ulaşabilmektir. Proletarya partisinin oluşabilmesinin birinci gereği programın oluşması ise, ikinci gereği de Leninist çalışma tarzını kavramış, yetkin kadroların yetişmesidir.

(ÖNCÜ DERGİSİ. 2 Haziran 1980)

RED VE
İNKAR

“Tek tek milletlerin entellektüel yaratıcıları ortak mülkiyet hâline geliyor. Milli tek yanlılık ve dar kafalılık giderek daha da imkansızlaşıyor, sayısız milli ve yerel edebiyattan bir dünya edebiyatı doğuyor.” ... Sosyalistler, insanlığın kültür hazinesini bir bütün olarak ele almak ve bu mirası devrimci bir tarzda inkar ederek sınıfsız toplumun kültürünü yaratmaya bugünden başlamak görevinde proletaryaya öncülük etmek zorundadırlar.

Türkiye’de devrimci saf-larda 1970’lerin başlarında çok yaygın olan ve günümüzde de etkisini hâlâ sürdürmekte olan bir eğilim, bir “Kültür Emperyalizmi” – “Halk Kültürü” ikiliği yaratmak ve bu ikilikte burjuva olan her şeyi **reddederek** “Halka ait” değerlere sarılmaktır.

Hepimiz hatırlarız, uzun bir süre sosyalistliğin kıstası olarak konulan mihenk

taşları, “halkımız gibi yaşamak”, “halkımız gibi davranmak”, vs. idi. Klasik Batı müziği dinlemek hemen “burjuva yozluğu” olarak damgalanır, türkü dinlemek ise devrimciliğin kıstası sayılırdı. Bale “halkımızdan uzak”tı, Halk oyunları ise sosyalistlerin haz almak **zorunda** olduğu bir faaliyetti; yani sosyalistseniz, ille de bulunduğunuz yöredeki folklor faaliyetine katılacaktınız, en azından folkloru tek kültür faaliyeti biçimi olarak savunacaktınız. Roman ancak (Köy Romanı) olabilirdi, burjuva romanı ise gericiliğin silahıydı, vs.

Bugün görebiliyoruz ki bu anlayışın “Sosyalizm” ile pek bir ilişkisi yoktur. Burjuva toplumunun kültürüne karşı halk kültürünü savunmak, ancak halk devrimciliğinin, “Devrimci Demokratizm”in anlayışı olabilir. Halk devrimciliği, proletaryayı sınıfsız toplumu kurabilecek tek maddi güç olarak görmez; onun için tarih maddi üretim süreci içinde belirlenen sınıfların mücadelesi değil, mazlumla zalim arasında, hiç nitelik değiştirmeden sürüp giden bir çekişmedir. Bir kere sınıf kavramı devre dışı bırakılıp yerine “Halk” kavramı ikame edildi mi, devrim mücadelesi tüm maddi temelini yitirir. Halk, siyasi olarak tanımlanan geçici ve tarihsel ittifakların bir ifadesidir, onu oluşturan sınıflar zaman ve mekânla değişirler. Çağımızda bu ittifakların zorunlu ve tutarlı olan tek unsuru proletaryadır. Küçük-burjuvazi, lümpen proletarya, köylülük,

bunların her biri belirli dönemlerde gerici komploların aleti olabilirler (Faşizmde küçük-burjuvazi ve lümpenler. Bonapartizm’de köylülük, vs.), o “Millî Burjuvazi” denilen ne kuş ne deve “sınıf” ise herhangi bir anda emperyalizmle ittifakın daha kârlı olduğuna karar verebilir. Proletarya uzun vadeli mücadelede tek başınadır, sonuna kadar devrimci olan tek sınıftır; çünkü zincirlerinden başka kaybedecek şeyi yoktur ve modern toplumun temeli olan maddî, toplumsal üretimi gerçekleştiren tek başına odur.

İşte proletarya bu şekilde tanımlayıp öne çıkarıldığında ve **Halk** denilen amorf kavram ikinci plana itildiğinde, “Halk Kültürü” denilen şey de ona atfedilen evrensellikten kurtulur, kendi sınırları içinde tanımlanabilir hale gelir. Nedir “Halk Kültürü”? Ve nasıl “Kültür Emperyalizmi”nin seçeneği olabilmektedir?

Prekapitalist toplumlarda, üretim ve ona bağlı olan kültürel faaliyet belirli, yöresel yerel sınırlamalarla malûldü. Üretim nasıl birbirinden bağımsız toprak ya da şehir birimlerinde yapıyorsa, kültür de bu birbiriyle ilintisiz birimlerde yaşayan insanların adet, gelenek ve sanatları olarak ortaya çıkıyordu. Bu toplum biçimleri içinde iki tür ayrı, farklılaşmış kültür tipi tanımlanabilir: Birincisi, kırsal yöredeki üretici sınıfların adet, gelenek ve sanatlarından oluşan folklor; ikincisi ise hâkim sınıfın güdümünde gelişen saray kültürü.

Bu iki kültür arasında bir zıtlık, karşıtlık ilişkisi söz konusudur. Birincisi üretici sınıfların ürünü olduğu için, üretim sürecinden doğrudan doğruya kaynaklanır, başkaldırıcı öğeleri vardır, ancak bir köyün dar ufkuyla da sınırlıdır. Evrensel olmak bir yana, henüz “Millî” bile değildir, sınırları bir köy, bir aşiret, en fazlasından bir bölge sınırlarını aşamaz. Saray kültürü ise, üretim yapmayan, bu yüzden zihinsel üretim için “artık-zaman” bulabilen bir bağımlı kafa emekçileri zümresinin ürünüdür. Bu yüzden biçimsel mükemmeliyete daha yakındır ve gelişmenin esas yönünü temsil eder. Batı feodalitesinde en yetkin bilimsel ve sanatsal ürünler sarayın içinden, ama çoğu kez sarayla ve hâkim ideolojiyle çelişerek çıkmıştır. Bu kültürün de devrimci ve başkaldırıcı öğeleri mevcuttur. Bir Galilei, bilimde büyük atılımını yaparken bir prensin vesayeti altındaydı, gerçekten ileri bir adım attığı zaman ise saraydan kovuldu, hâkim

ideoloji (Katolik Kilisesi) tarafından mahkûm edildi. Demek ki prekaptalist toplumlarda ileri-devrimci adımların Halk kültürü cephesinden atılacağı gibi bir yakıştıma daha ilk ağızda yanlış olacaktır.

Burjuva toplumunun kültürü ise, saray kültürünün çerçevesinde, ancak onu inkâr ederek atılan ileri adımların temelinde, şehirlerde gelişti. Daha gelişirken de tüm yerel sınırları inkâr etti, önce millî ardından da evrensel bir alana yayıldı: “Tek tek milletlerin entellektüel yaratıcıları ortak mülkiyet haline geliyor. Millî tek yanlılık ve dar kafalılık giderek daha da imkânsızlaşıyor, sayısız millî ve yerel edebiyattan bir dünya edebiyatı doğuyor.” (Komünist Manifesto.)

Burjuva toplumunun bir ürünü olan proletarya da, ancak bu kültürü kendisine temel alabilir. Proletarya, kendisinin de bir parçası olduğu burjuva toplumunun bu evrensel kültürünün mirasçısıdır. **Yeni**, sınıfsız bir toplumun yaratılması mücadelesinde kendisine temel alacağı kültür, işte bu evrensel, dünya kültürüdür.

Bu mirası bir bütün olarak özümleyerek, ve giderek onu inkâr¹⁴ ederek* sınıfsız toplumun kültürü oluşturulabilir. Unutulmamalıdır ki, burjuvazi kendi ürünü olan bu kültürü daha başlangıcından itibaren yozlaştırmaya, içinde kaçınılmaz olarak var olan yeni, ileriye dönük unsurları ayıklamaya başlamış; kendi mirasını har vurup harman savurmaya başlamıştır. Proletarya nasıl burjuva toplumunun kaçınılmaz ürünü ve onun mezar kazıyıcısıysa, burjuva kültürü de kendi zıddını, kendi inkârını içinde taşır. İşte içinde taşıdığı bu unsurlar, burjuva toplumunun sonunu haber veren bir kültürel ürünü, insanlık tarihinin en üstün kültürel ürünü olan Marksizm’i doğurmuştur. Bu yüzden burjuva kültürünün bir yönü de bu ileriye dönük unsurları kısırlaştırmaya çalışan, boğan ve anlamsızlaştıran yoz çabalardan örülüdür.

Proletarya, burjuva kültürünü kendi tasarrufuna alırken, kuşkusuz bu yoz yönü ayıklayarak dışarıda bırakacak, bir benzetme yaparsak, bahçeyi perişan eden bunak bahçıvanı kovaladıktan sonra ilk işi çiçeklerin daha iyi gelişmesini sağlamak için ayık otlarını temizlemek olacaktır. Bu operasyon çiçeklerin de bir farklı açmasını getirir.

Bir burjuva toplumu kültürünün oluşmadığı ülkelerde ise emperyalizm, burjuva kültürünün bu yoz yanı ile ülkenin yerli kültürünün geri öğelerini karıştırarak ortaya garip, melez bir kültür çıkarır. Bu kültürün

uyuşturucu, boyun eğici etkisine karşı mücadele eden sosyalistler ise, ortaya bir seçenek koymak göreviyle karşı karşıya kalırlar. Eğer başta eleştirdiğimiz “Halk Devrimciliği” perspektifi aşılmamışsa, bu melez kültürün inkâr edilmesi mücadelesinin yerine daha geri olan “Halk Kültürüne” **dönülmesi** gibi **narodnik** bir anlayış ikame edilir. Bu anlayış, tanımı gereği ahlâkçı ve metafiziktir. “Emperyalizm eşittir kötü: ona karşı olan her şey eşittir iyi” önermesinden hareket ettiği için, ilkel “Batı Düşmanlığı” anlayışını bile anti-emperyalizm olarak değerlendirir: mantıki ifratına vardırıldığında ise eski PDA yeni TİKP zihniyetinde olduğu gibi şoven milliyetçiliğe varır. Bu anlayışın reddettiği aslında sadece emperyalizmin empoze ettiği o garip melez kültür değil, “emperyalist kültür” genel başlığı altında, insanlık kültürünün en gelişkin ürünlerinin bütünüdür.

Kısacası bu anlayış, eskinin bağrında hayata gelmeye hazırlanan yeniye göremediği için, eskiyle beraber bu yeniye de “çöp tenekesine” atar. O zaman ortada yeni kültürü oluşturmak için hiçbir yapı taşı kalmamış olur. Yeni, eskiyle beraber **reddedilmiş** olduğu için ortada yalnız daha **eski** kalır, biz de bu daha eskinin yeni olduğuna iman etmek, eğer etmezsek de “Halka karşı, emperyalizmin yanında” yakıştırmasına muhatap olmak durumunda kalırız.

Oysa materyalistler, evreni iyi ve kötüden, cennet ve cehennemden ve şeytan ve meleklerden ibaret gören Katolik papazlarından farklıdırlar. Onlar tarihteki her maddi gelişmenin ancak bir önceki maddi güçlere basarak, onları temel alıp özümleyerek ve inkâr ederek gerçekleşebileceğini bilirler.

Emperyalistlerin “barbar” ulusların Batı kültürünün yetkin ürünlerine yabancı kalarak “barbarlığa” devam etmesi yolundaki çabalarına dolaylı olarak yardımcı olmazlar. Tersine, burjuva toplumunun bağrında filizlenmeye başlayan gerçek anlamda enternasyonal bir insanlık kültürünün oluşmasına, kendi ulusal değerlerini enternasyonalist ve materyalist bir anlayışla yorumlayarak ve dönüştürerek katılırlar. Bilimsel sosyalizmin hayata gelmesiyle birlikte maddi bir güç haline gelen evrensel insanlık kültürü muhtevasını, kendi yerel-ulusal kültür ürünlerinin sunduğu sonsuz zenginlik ve

çeşitlilikteki biçimlerle bir senteze ulaştırma mücadelesini başlatır ve sürdürürler.

Kültür mücadelesi ahlâki kalıplar içinde ele alınamaz. Ahlâkçılar gelişim denilen süreci asla görmedikleri için, dünyayı ikiliklerle açıklarlar. Bu ikilikler ise birbirlerini reddetmekten başka bir işe yaramayan durağan yapılardan ibarettir. Bir yapıyı reddetmek, onun aşılması yolunda en küçük bir adım bile attırmaz bize. Sadece kendi çevremize aşılmaz duvarlar örmemize, bir filisten darkafalılığı içinde dünyaya küsmemize neden olur. Bu tavrın bir nedeni de düşünce tembelliğidir. Öyle ya, bir kültürel hazineyi öğrenmek ve özümlemek, sonra da onu eleştiri süzgecinden geçirerek inkâr etmek emek ister; oysa reddetmek öyle mi? Öğrenmek, özümlemek, eleştirmek, hepsi ahlâkçıya yabancı kavramlardır. Ahlakçı bir olguya göz atar, bir kalıba oturtur, ardından da kabul ya da reddeder. Hele yaşadığı ülke emperyalizmin hegemonyasında ise, “emperyalist” yaftasını yapıştırmak yeterlidir.

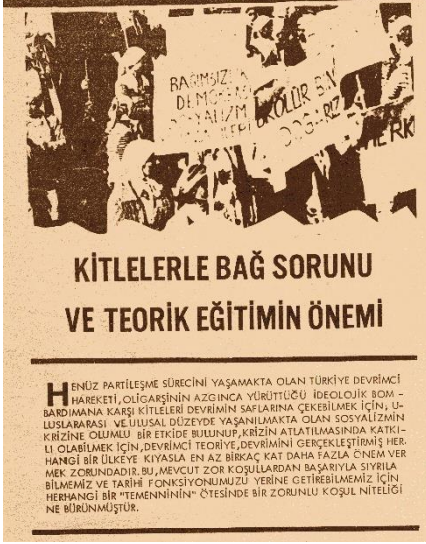
Oysa sosyalistler için, emperyalizmin hegemonyasında bir ülke için durum daha da güçtür. Enternasyonal muhteva ile herbiri belirli yerel sınırlara sıkışmış yerli kültürel değerler ilk bakışta uzlaşmaz gibi görünecektir. Gerçek bir sentezi sağlamak ise muhakkak ki bütün bir tarihsel döneme yayılacaktır. Ancak bir gerçek vardır ki, onun bilinci sosyalistlerin kararlı ve kendilerinden emin olmalarını sağlar. Bu, onların “bu koca dünyada yalnız olmadıkları” gerçeğidir.

Hiçbir sınıf bilinçli işçi, emperyalizmin ona attığı “kültür” kırıntılarını, ya da ona “devrimcilik” adına sunulan yerli kültürün geri, gelişmeye kapalı unsurlarını kabullenmeyecek, bütün ülkelerdeki yoldaş işçilerle beraber, insanlığın gelişmesinin en yetkin ürünlerine sahip çıkmanın, onları bilerek, kavrayarak, özümleyerek yeni bir toplumun kültürünü yaratma mücadelesine bugünden başlamanın zorunluluğunu sınıf mücadelesinin içinde kavrayacaktır.

Sınıfsız toplum nasıl bütün ülkenin, proletaryalarının ortak çabalarıyla yaratılacaksa, bu toplumun kültürü de ancak bütün ülkelerin ve en başta gelişmiş kapitalist ülkelerin kültürünün enternasyonal muhtevasının çeşitli yerel biçimlerin dönüştürülmesinde mihenk taşı olarak kullanılmasıyla oluşur.

Bugün sosyalistlerin önündeki temel görevlerden biri, millî dar-kafalılığı ve emperyalizme teslimiyetçiliği **inkâr ederek**, (**inkâr**, çünkü istesek de istemesek de geçmişimizde bu eğilimler egemendir) yerli bir sentezin oluşturulması arayışına girişmektir. Bu arayışta, insanlık kültürü dediğimiz o engin mirasın her bir zerresinin ne denli değerli olduğunu bilen sosyalistler, ne yerli, ulusal değerleri; ne de esas olarak Batı toplumlarında gelişen kültürel ürünleri **reddetmek** gibi bir kayıtsız-sorumsuz tavır alamazlar. Yerli sentez ne ölçüde ulusal değerleri enternasyonal bir düzeye ulaştırabilir, tüm bir insanlığın kültürel mirasını özümser ve ileriye doğru götürülebilir ise, yani ulusallığın inkârının öğelerini ne ölçüde geliştirebilirse, sınıfsız toplum kültürüne o ölçüde yaklaşmış ve başarılı olmuş olacaktır. Sosyalistler, insanlığın kültür hazinesini bir bütün olarak ele almak ve bu mirası devrimci bir tarzda **inkâr ederek** sınıfsız toplumun kültürünü yaratmaya bugünden başlamak görevinde proletaryaya öncülük etmek zorundadırlar.

(ÖNCÜ DERGİSİ. 2 Haziran 1980)

Kurtuluş Sosyalist Dergi 1976 Haziran'ında ilk sayısını yayınlarken, 1971 Hareketinin en büyük yanlışını genel hatlarıyla şöyle saptıyordu:

“Hareketin kendine özgü olan en önemli yanlış, o zaman var olan kitle bağlarını geliştirmek suretiyle, oligarşiyile olacak sıcak mücadeleyi adım adım bunun üzerine inşa etmek yerine yanlış bir öncü savaşı anlayışıyla, mevcut kitle bağlarının kopması ve kitlelerden kopuk ve dağınık bir silahlı mücadelenin seçilmesi ve sınıf savaşını silahlı mücadeleye indirgemek ol-

muştur. Yoksa, yanlış, silahlı mücadeleyi seçmekte değildi”.

Geçmişin, Marksizm-Leninizm gözlüğüyle incelenmesi sonucu varılan en önemli saptamaydı bu. Dünya devrimler tarihinde, kitlelerin «önceden hazırlanmış» Örgüttü gücüne dayanmadan yapılan bir devrimin başarıya ulaştığı görülmemiştir. Devrimlerin temel yasasıdır bu.

İşçi sınıfına, onun gücüne güvenmeyen revizyonist hareketlerin tamamı, yetmiş öncesi dönemlerde, “değişen koşullar göz önüne alarak” devrimin önderliğine modern sanayi proletaryasının dışındaki sınıfları geçirmeye çalışıyorlardı. Bu anlayışa kesin bir darbe indirerek, işçi sınıfının kendi özgücüne güvenilmesi gerektiğini ortaya koyan 1971 ihtilâlcı sol hareketlerinin kendi politik düşünceleri de, kitle çizgisi kavramını yeterince kavrayıp doğru bir şekilde hayata geçirmemişlerdi. Bu nedenle de yenilgi kaçınılmaz oldu.

Türkiye işçi sınıfının gücü 15-16 Haziran gibi olaylarda somutlaşıp kendini pratikte kabul ettirince (ve özellikle 71 deneyiyle bu gerçek

kendini bir kez daha kanıtlayınca) 71 sonrası her sol hareket işçi sınıfına dayanmanın gereğinden hatta, hatta zorunluluğundan söz etmeyi adet haline getirdi.

Oysa sorun hâlâ yeterince doğru olarak ele alınamamıştır. Gerçekte sorun, işçi sınıfına ('dayanmanın» gerekliliğinin kabul edilmesi" olarak konulamazdı. Zira işçi sınıfı çağımızın devrimlerinde bir dayanak» değil, bizzat devrimin önderi, gerçek sahibi, lokomotif, bayraktardır. İkincisi, proletaryanın devrimci hareketi olduğunu kanıtlamak) için her konuşmada, saatlerce; "işçi sınıfının devrimdeki yeri ve önemi"nden söz etmek de Marksizm'i her konuşmada yeniden keşfetmek demektir ve Marksist kültürden, işçi sınıfı biliminden yoksunluğun ifadesidir.

Devrimci mücadelede en geniş kitlelerle kurulması gereken organik bağı küçümseyen "Sol" Komünistlere Lenin şöyle seslenmektedir.

«Tek başına öncüyle zafer olanaksızdır. Bütün sınıf, büyük yığınlar, öncüyü doğrudan doğruya destekleme durumuna gelmedikçe ya da hayırhah bir yansızlık tutumunu benimseyerek karşı yanı desteklemeleri olasılığı kesin olarak ortadan kalkmadıkça öncüyü kesin savaşa sürmek yalnız bir ahmaklık olmakla kalmaz, bir cinayet olur»

Günümüzde Türkiye işçi sınıfı hareketinin sorunu, bu sınıfın devrim için örgütlenmesi; örgütlenmeyi sağlayacak siyasi çalışmanın bu sınıfın en bakir köşelerine kadar gitmesinin sağlanması; sınıfın büyük çoğunluğunun işçi sınıfının öncü, devrimci partisi etrafında toparlanması ve oligarşiye öldürücü darbeyi indirecek çelik bir yumruk haline getirilmesidir. Buda bitmek tükenmek bilmeyen, yılmayı, yorulmayı tanımayan bir çalışmayı; yığınlar arasında devrimci siyasi çalışmayı gerekli kılmaktadır.

«Eğer işçiler, hangi sınıfları etkiliyor olursa olsun, zorbalık, baskı, zor ve suiistimalin her türlüüne karşı tepki göstermede eğitilmemişlerse ve işçiler bunlara karşı başka herhangi değil de, sosyal-demokrat (komünist-ÖNCÜ) açıdan tepki göstermede eğitilmişlerse, işçi sınıfı bilinci, gerçek bir siyasal bilinç olamaz, diyor Lenin ve devam ediyor. Eğer işçiler, öteki toplumsal sınıfların her

birini, entelektüel, manevi ve siyasal yaşamlarının bütün belirtilerinde gözleyebilmek için somut ve her şeyden önce güncel siyasal olgular ve olaylardan yararlanmasını öğrenmezlerse; eğer materyalist tahlil ve ölçütleri (abç), nüfusun bütün sınıflarının, tabakalarının ve gruplarının yaştım ve eylemlerinin bütün yönlerine pratik olarak uygulamayı öğrenmezlerse, çalışan yığınların bilinci, gerçek bir sınıf bilinci olmaz.» (Lenin. Ne Yapmalı?)

Lenin'den aktardığımız bu uzunca alıntıdan anlaşılacağı gibi, işçi sınıfı içerisinde yürütülecek siyasal ajitasyon ve propagandanın temel muhtevası birbirinden hiç de bağımsız olmayan iki noktada odaklaşmaktadır :

A) Kapsamlı bir şekilde yapılan siyasal teşhir, ve;

B) işçilere sosyal-demokrat (= komünist) bilincin verilmesi.

Hiç değilse başlangıçta, devrimci düşünce, bilimsel sosyalizm işçilere dışarıdan iletilecektir. ('Ücretli kölelerin» sömürsüne dayanan kapitalist bir toplumda işçilerin yeterli bir temel eğitimden geçmeleri dahi mümkün değildir. «Oysa sosyalizm teorisi, mülk sahibi sınıfların eğitim görmüş temsilcileri tarafından, aydınlar tarafından geliştirilen, felsefi, tarihsel ve iktisadi teorilerinden doğup gelişmiştir.» (Lenin, age) İşte bu nedenle sosyalizmin geniş kitlelere ve esas olarak da işçi sınıfına iletilmesinde, «eğitim görmüşü aydın, yanaydın sosyalistlere büyük görevler düşmektedir.

«Demek oluyor ki, sosyalist bilinç, proleter sınıf mücadelesine dışarıdan verilen bir şeydir, onun içinden kendiliğinden çıkan bir şey değildir. Bu yüzdendir ki, eski Hainfeld programı pek haklı olarak sosyal-demokrasinin görevinin, proletaryayı, konumunun bilinci ve görevinin bilinci ile doldurmak olduğunu söylemektedir.» (diyor K.Kautsky, pek haklı olarak-Aktaran Lenin-Ne Yapmalı)

Çok basit bir gerçektir ki, «sosyal-demokrasinin görevinin» bu, her zaman gün-, demde olan önemli görevinin yerine getirilmesinde başarılı olabilmek için de, her proletarya sosyalistinin iyi bir propagandist, iyi bir eğitimci, iyi bir ajitator olması gerekir. Ve bunun gerçekleştirilebilmesi için de, öncelikle kendisinin Marksist ideolojiyle sıkı bir şekilde donanması, Marksizm-Leninizm'i yeterince özümlemiş ve hayata uygulayabilir olması içerisinde yer aldığı ve uğruna kavga verdiği

proleter sosyalist hareketin teorik ve politik saptamalarını kavraması ve geliştirmeye çalışması gerekmektedir. Bu ise, her proletarya sosyalistinin işçi sınıfı bilimini «bir bilim gibi ele alıp, incelemesini» zorunlu kılmaktadır.

İşte kitleleri örgütleme görevinin önemli pratik sonuçlarından birisi (ama, belki de en önemlisi) budur.

KİTLE HAREKETİNİN KABARIŞI VE TEORİK EĞİTİMİN ÖNEMİ.

Bugün, Türkiye özgülünde sınıf mücadeleleri hızla büyük boyutlara ulaşıyor. Özellikle doğru önderliğin baş çektiği büyük işyerlerinde gerçekleşen işçi direnişleri, oligarşinin korkulu rüyası haline gelmiştir. Önümüzdeki dönemde özellikle metalürji ve tekstil işkolalarında ve genel olarak da toplumun her kesiminde büyük direnişler beklemek hayal olmayacaktır.

Kısaca; henüz devrimci bir proletarya partisinden, bir genel kurmaydan yoksun olmasına ve büyük oranda kendiliğindenci bir biçimde gelişmesine rağmen, oligarşiye karşı sosyal muhalefet bir çığ gibi büyümektedir.

“Yığınların kendiliğinden kabarışı ne kadar büyük ve hareket de ne kadar yaygın olursa, sosyal-demokrasinin teorik (abç), siyasal ve örgütsel çalışması için daha yüksek bir bilinç göstermesi gereği de o ölçüde artar.” (Lenin-Ne Yapmalı) Yığınların yükselen atılımına sözde değil, gerçekten önderlik yapabilmek için; onların nefretini doğru bir biçimde oligarşiye karşı yönlendirebilmek, öfkelerini devrim için kanalizere edebilmek için; en uygun zamanda en uygun mücadele ve örgütlenme biçimlerini bulup uygulayabilmek için; sınıf pusulasını şaşırmadan devrimin potansiyel bütün olanaklarını kullanıma sokabilmek için, özellikle hareketin yükseliş dönemlerinde daha yüksek bir teorik bilgiye ihtiyaç vardır.

Bu dönemler, sosyalizmin saflarında “teorik düzeyin belli ölçüde düşmekte olduğu” dönemlerdir. Çünkü sosyalist hareket yaygınlaştıkça, daha çok sempatzan kendini bu hareketin kollarına atacaktır. Daha geniş kitlelerin, daha büyük sayılarda katılımı sonucu teorik

düzeyin düşeceği gerçeğinden hareketle, bu dönemlerde teorik eğitim çalışmalarımıza daha fazla (diğer dönemlere kıyasla birkaç kat fazla) önem vermemiz zorunludur.

İşte, bugün Türkiye sosyalist hareketi de (aradaki önemli bazı farklılıklara rağmen), Lenin'in 1900'ler Rusya'sındaki koşullarına benzer bir dönem yaşamaktadır. İşçi sınıfı hareketinin büyük oranda kendiliğindenci bir şekilde hızla gelişmekte oluşu; sömürü ve zulme karşı gerçekleştirilen kitle hareketlerinin *niceliksel* artışı; her türlüşünden revizyonist akımların hâlâ kendisine işçi sınıfı içerisinde kalabalık taraftarlar bulabilmesi ve etkin olması; sosyalist hareketin teorik düzeyinin, (kadrolar» arasında bile ve en temel kavramların dahi tartışıldığı düzeye düşmesi; işte, bütün bu nedenler de, teoriye birkaç kat daha fazla önem vermemiz için yeterli sebeplerdir.

“SOSYALİZMİN KRİZİ” VE TEORİK EĞİTİMİN ÖNEMİ.

Kitlelerin beyinlerinin yıkanması çabalan (egemen sınıfların her türlü ideolojik aygıtı aracılığıyla) olağanüstü boyutlara ulaşırken, ne yazık ki, sosyalist ülkeler arasındaki çelişkiler, ya da revizyonizmin uluslararası dış politika uygulamaları ve iç gelişmeleri de, hem halk kitlelerinin hem de olayları ya da gelişmeleri kavrayamayan, kafasında oluşan soruları (teorik yetersizlikten dolayı) cevaplayamayan sosyalistleri, sosyalizm ve devrimin başarısı konusunda güvensizliğe itmektedir. Öyle ki, revizyonist merkezlerin teorik güdümünü şablonculuk düzeyinde benimseyenler bile ,temsilciliğini yaptıkları revizyonist siyasetlerin çizgilerine karşı bir tedirginlik duymaktadırlar. Bunu açıkça yansıtmamak için olağanüstü bir çaba göstermelerine rağmen, savunma güçlerinin zayıflaması ve «doğurganlıklarının» artması, haklılıklarına artık kendilerinin dahi inanmadıklarını göstermektedir.

"Bizce sosyalizm krizi -diyor Lenin- ciddi sosyalistlerin teoriye, en azından iki misli daha önem vermelerini, daha kararlı bir şekilde kesin bir tavır almalarını, kendileriyle sallantılı ve güvenilmeyen unsurlar arasına daha kesin bir ayrılık çizgisi çekmelerini gerekli kılıyor." (Lenin-Devrimci Maceracılık)

Gerek uluslararası sosyalist hareketin içinde bulunduğu konum, gerekse Türkiye sosyalist hareketinin dağınıklığı, bölünmüşlüğü, kısaca «sosyalizm krizi», teorik eğitimi, özellikle proletarya sosyalistlerinin önüne bir görev olarak koymaktadır. Bu görevin başarısı, sadece Türkiye devriminin başarısı için değil, fakat aynı zamanda uluslararası sosyalist hareketin içerisine düştüğü çıkmazdan kurtulabilmesi için de şart olan tarihi bir öneme sahiptir.

PARTİLEŞME SÜRECİ VE TEORİK EĞİTİMİN ÖNEMİ

Lenin, “Ne Yapmalı?” isimli eserinde teorinin Rusya devrimcileri için önemini anlatırken üç neden sayıyor ve bunlardan irincisine eserinin bütünü içerisinde özel ir önem veriyordu. Bu; yaşanılmakta olan partileşme sürecinin isterlerinin zorlamadır.

Şöyle diyordu Lenin:

«Rus sosyal-demokratları için teorinin nemi, çoğu kez unutulmuş üç durumdan türü önem kazanmaktadır: birincisi, partimizin sadece oluşum sürecinde olması, özelliklerinin daha yeni belirlenmeye başlaması ve hareketi doğru yolundan saptırma tehdidinde bulunan devrimci düşüncelin öteki eğilimleriyle henüz hesaplaşmadan uzak oluşuyla... Bu koşullar altında ilk bakışta «önemsiz» gibi görünen bir yanılığın en kötü sonuçlara yol açabilir... İkincisi, sosyal-demokrat hareket, özünde, uluslararası bir harekettir. Bu, sadece ulusal şovenizmle savaşmak zorunda olduğumuz demek değil, genç bir ülkede yeni bir hareketin ancak öteki ülkelerin deneyimlerinden yararlanacak olursa başarılı olabileceği demektir Bu deneyimlerden yararlanmak için bunları salt tanımak ya da n son kararları kopya etmek yetmez. Gerekli olan, bu deneyimleri eleştireci bir tutumla ele almak ve bunları bağımsız olarak sınamadan geçirmektir.

Üçüncüsü, öncü savaşçı rolünün ancak n ileri -teorinin kılavuzluk ettiği bir parti le yerine getirilebileceğini belirtmek istiyoruz.» (Lenin, Ne Yapmalı?)

Her ülkede, partileşme sürecindeki bir hareketin çözmek zorunda olduğu temel ki sorun; parti literatürünün yaratılması e ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlarına vakıf; sorunlara Marksizm-Leninizm perspektifiyle bakan ve çözümleri için er türlü mücadele biçimini rahatlıkla kullanabilen; polise karşı mücadelede yeterli bilgi, deney ve yeteneğe sahip; burjuvazinin ideolojik saldırılarını çok rahatlıkla çelebilecek kadar entellektüel bilgiye ve oportünizmin devrimci harekete yönelteceği her sabotajı göğüsleyip mahkûm edebilecek kadar Marksist teoriye sahip yeterli sayıda kadronun çıkarılması..

Hemen anlaşılabileceği gibi, her iki sorunun çözümü için de teorik eğitim sorunu ön plana çıkmaktadır. Bugün Türkiye devriminin de partileşme sürecini yaşadığını hatırlarsak, konunun proletarya sosyalistleri için nasıl hayati bir önem taşıdığını kavrayabiliriz. Nitekim KURTULUŞ hareketi (Idaho ilk sayısından... Günün acil görevinin proletaryanın 'bir sistem ve pratik çalışma planı' yaratmak, hayatın her alanında gerçek eylem ve sınıf birliği temelinde, proletaryanın bağımsız siyasi hattını ve onun savaş örgütünü (parti) oluşturmak olduğunu tesbit etmiştir.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, sayı 19) Ve bu görevin isterleri doğrultusundaki çabalar aralıksız olarak sürdürüldü. Gerek «acil görevin» çözümü, gerek devrimci hareketin birliği, Marksizm-Leninizm'e sıkı sıkıya bağlı olarak verilen ideolojik mücadelenin çetin hattından geçecekti. Literatürün ve kadroların yaratılması bununla gerçekleşecekti.

Bu nedenle KURTULUŞ, bu noktaya ayrı bir önem vermekteydi: «Ülkemiz devriminin somutunun tahlil edilmesinde, bu sorunlara ilişkin devrim anlayışı, çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışının ortaya çıkarılmasında, Marksizm-Leninizm eylem kılavuzumuz olmalıdır. Ülkemiz devrimci hareketinin birliği, ülkemiz devriminin teori ve taktiği; ancak, Marksizm-Leninizmin ülkemiz özgölüne yaratıcı bir biçimde uygulanmasıyla ve bütün burjuva etkisi ve eğilimlerine karşı pratik temelinde ideolojik mücadele ile ortaya çıkacaktır.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi. Sayı. 20)

Böyle bir görevin hakkıyla başarılabilmesi için sistemli, programlı, disiplinli ve sürekli bir teorik eğitimden başka yol var mıdır?

DEVİRİMCİ HAREKETİN BİRLİĞİ VE TEORİK EĞİTİMİN ÖNEMİ.

Daha ilk sayısından beri, 'ne yapmalı' sorununun önemini kavrayarak geçmişin özeleştirisiyle işe başlayan ve ondan dersler çıkarmaya çalışan KURTULUŞ, hangi yolu seçmemiz sorunuyla değil, bilinen yolda -Türkiye'ye özgü devrim yolunda- kimlerle ve nasıl yürüneceğini göstermeye çalışmıştır. Bu bilinen yolun ancak yoğun ideolojik-teorik mücadeleden geçilerek aydınlanabileceğini tespit etmiş olan KURTULUŞ, (Kurtuluş Sosyalist Dergi, Sayı 19) birlikten ne anlıyordu?

«Bizim için -birlik- her şeyden önce ve hepsinden önemlisi işçi sınıfı hareketinin ideolojik birliğidir. Bu ise, işçi sınıfının, tüm burjuva ve küçük burjuva politikalarından bağımsız, kendi devrimci politikasının oluşturulması ve bunun örgüt potasında biçimlendirilmesidir. Hayatın her alanında tutarlı ve kalıcı birlikler buna bağlıdır.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, Sayı 17)

Birliğe giden yol, sol içi ideolojik mücadelenin çetin hattından geçmek zorundaydı. Ama, genellikle KURTULUŞ, bu çabalarında tek başına kaldı. Birlik çığırtkanları, sadece zorda kaldıklarında eylem birliğine yanaşıyorlar, uzun vadeli, kalıcı birliklerin ancak tutarlı bir ideolojik mücadelenin sonucunda kurulabileceğini unutuyorlardı.

Sol içi ideolojik mücadele, birliğe giden yolda ayrık otlarını temizlerken aynı zamanda kadrolarımızın teorik bilgilenme düzeylerini de yükseltecektir. Fakat açıktır ki, böyle bir görevin başarılabilmesi için teoriye olağanüstü bir önem vermek (evet, kadroların eğitiminde devrimci eylemin büyük önemini hiç de gözardı etmeden ve abartmadan söylüyoruz ki, olağanüstü bir önem vermek gerekmektedir. Ancak Marksizm-Leninizm'i yeterince kavramış, proleter sosyalist kadrolar böyle bir görevi hakkıyla başarabilirler.

ÖZETLERSEK; Henüz partileşme sürecini yaşamakta olan Türkiye devrimci hareketi, oligarşinin azgınca yürüttüğü ideolojik bombardımana karşı kitleleri devrimin saflarına çekebilmek için; uluslararası ve ulusal düzeyde yaşanılmakta olan sosyalizmin krizine olumlu bir etkide bulunup, krizin atlatılmasında katkılı olabilmek için, devrimci teoriye, devrimini gerçekleştirmiş herhangi bir ülkeye kıyasla en az birkaç kat daha fazla önem vermek zorundadır. Bu,

mevcut zor koşullardan başarıyla sıyrılabilmemiz ve tarihi fonksiyonumuzu yerine getirebilmemiz için herhangi bir “temenninin” ötesinde bir zorunlu koşul niteliğine bürünmüştür. Ve elbette bu koşulun oluşturulabilmesi için de, bugün zaten yetersiz durumda olan teorik eğitim çalışmalarımızı en az birkaç kat (belki de daha fazla) bir düzeye çıkarma ihmali, büyük felaketlere yol açabilecek önemde bir zorunluluktur.

DİPNOTLAR

¹ Bu kronoloji “Kurtuluş Kendini Anlatıyor” kitabından aktarılmıştır. Konuya ilişkin birkaç tarih ya da not eklemesi tarafımızdan yapılmıştır. (HznN)

² Yazıda % 70 görünmektedir. Ama bu bilgi bir olasılıkla yanlış olabilir (HznN)

³ İşte bu koşullarda çalışmayı becerebilecek ve bu koşullara uygun taktikleri geliştirebilecek örgütlenme ana hedefimiz olmalıdır. Ve yine de çalışmalar ortaya çıkabilecek her türlü legal olanağı değerlendiren ve “nefes boruları” haline getiren bir anlayışla sürdürülmelidir.

⁴ Kısaca da olsa burada, sınıf mücadele ve direnişinin salt dışarıda değil, poliste, hapisanelerde, mahkemelerde sürmesi gereğini vurgulamak gerekir. Çünkü proletarya sosyalizmi anlık bir kavga ve anlık bir zafer peşinde değildir. Proleter sosyalistleri uzun soluklu bir mücadelenin bilincindedirler ve bu mücadelenin çeşitli evrelerinde pişeceklerdir, bu nedenle bu dönem, bir başka yanıla Proleter Sosyalistlerinin mücadele ve direniş okulu olacaktır.

⁵ Bu olgu, aynı siyasetten olan kişiler için dahi geçerlidir. Siyasi hareket bu fikir ayrılıklarını yoldaşça ve devrimci hareketin çıkarlarına uygun olarak gidermenin yollarını bulmalıdır. Olumsuz sonuçlar doğurabileceği kaygısıyla bundan kaçınmak, kişilerin kendine ve sınıf ideolojisine güvenmediklerini gösterir sadece. Örgütlenmenin bir bütün olarak, tüm gücüyle, hiçbir tereddüde düşmeden yürüebilmesi için temel ve önemli konularda ortak bir tek düşünce olmalı ve bu düşünce hâkim kılınmalıdır.

⁶ Ve sınıf, ideolojisine bu süreçte sahip çıkar. Parti (veya aday örgütler) bu ideolojinin savunucusu ise “işçi sınıfının örgütü” sıfatına sahip olma şansına sahiptir. Şansına sahiptir, çünkü sınıfın örgütlü olabilmek için gerekli diğer şartlara da sahip olması gerekir.

⁷ Yazdıklarımızı ve yaptıklarımızı birlikte tartışmalıyız. Tarih bizi yazdıklarımızla değil yaptıklarımızla yargılayacaktır. Biliyoruz ki doğru yazdığımız pek çok şeyi yapmadık / yapamadık. En kötüsü de bu herhalde. Bu durumda doğru yazdığımız halde yanlış yapmamız hatalarımızı da ağır hale getiriyor çünkü. Yanlış yazdıklarımız zaten bize yanlışlıklar yaptıracaktır.

⁸ Burada "iyi ama ML zaten ayaktadır ve bizim hareketimizin görüşleri, ideolojik ve teorik hattı nasıl olur da bu bunalımın içerisinde değerlendirilebilir" denemez. Bunalım genel olarak vardır. Bu bunalımın giderilmesi ise ideoloji ve teori kitap sayfalarında kaldığı sürece mümkün değildir. Doğru ideoloji ve teori eylem kılavuzu haline gelmemişse bunalım olacaktır.

⁹ Burada THKP-C davasındaki Mevlanacılar'a yönelik açıklama yapmak gerekiyor. (Hazırlayanlar.)

¹⁰ Yazıda aktarılan alıntıda verilen sayfa 49 değil 48 olacaktır.

¹¹ X kentinin A organının Tasfiyeciler açısından "ihraçlarının" bir nedeni de yazılarına 1, 2 diye sıra numarası koymalarıydı. Böylece Tasfiyeciler açısından başka gerekçelerinde yanı sıra (!) bir gerekçe daha ortaya çıkmış oluyor.

¹² Tasfiyeciler siyasi adaba pek sığmayan bir terminoloji içindeler. Yoldaşlarımızı "12 Eylül Hizibi" olarak nitelemekteler. Onların "tartışma"dan anladıkları salt çamur atmak, karalamak. Devrimci-Yol zamanında hareketimiz için faşist" yoldaşlarımız için de "faşistler" demişti. Bizim yoldaşlarımızda bugün "Tasfiyeciler tarafından "üniformasız 12 Eylülcüler" olarak niteleniyorlar. Eğer rejimi "faşist diktatörlük" olarak nitelese belki de yoldaşlarımızı "faşist" olarak niteleyebilirlerdi. Çok yazık. Devrimci-Yol bile aradan geçen zaman içinde bir şeyler öğrenmeye başladı. Bizim tasfiyeciler ise gelişmelerine geriye doğru gidiyorlar. Sosyalizmin literatürü yerine külhanbeyi jargonu kullanıyorlar. Yoldaşlar haklı olarak bu "iğrenç" terime tepki duyuyorlar. Haklıdırlar. Tasfiyeci Hizibi uyarmak, dilini düzeltmek, tüm yoldaşların görevidir. Bu dilden zarar gören bir bütün olarak devrimci hareketimizdir. Spekülasyon, külhanbeyi küfürleri kimseye yarar getirmez. Tasfiyecilere de yarar getirmez.

¹³ Yazının elimdeki kopyasında bu sözcük "attıkladını" olarak geçiyor. Tarafımızdan "attıklarını" olarak değiştirildi. (HznN)

¹⁴ İnkâr etmek" terimini, Marx ve Engels'in Almanca "Aufhebung" teriminin karşılığı olarak kullanıyoruz. Aslen Hegel' in olan bu kavram, eski bir biçimi olumlu muhtevasını muhafaza ederek aşmak ve yeni bir biçimi bu muhteva temelinde kurmak anlamına geliyor. Örneklersek, Marx Hegel'i reddetmemiş, onun olumlu muhtevası olan diyalektik düşünce yöntemini muhafaza ederek idealist kabuğunu bir yana atmış, onu inkâr etmiştir.